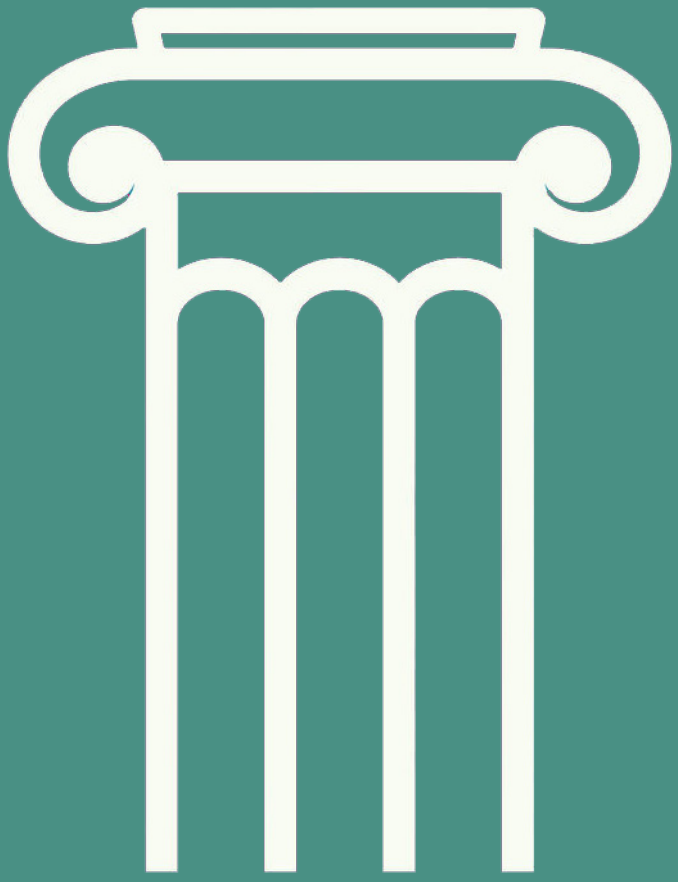
Μια Επιστημονική Έκδοση του Upbility.gr

15 Ετών

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Δραστηριότητες για την Ανάπτυξη της Αναγνωστικής Κατανόησης Κειμένου

Στρατηγικές Παρέμβασης
Βασισμένο στις θεματικές ενότητες του σχολικού βιβλίου «Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, Ιστορία Γ' Γυμνασίου»

ΙΩΑΝΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ
Ειδική Παιδαγωγός, BSc, PgD

Δραστηριότητες προσαρμοσμένες στις ανάγκες των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες

A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

© Upbility Publications LTD, 2017

Το παρόν έργο υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα. Η ειδική σήμανση πνευματικών δικαιωμάτων σε κάθε σελίδα του έργου, πρέπει να περιλαμβάνεται σε κάθε εκπαιδευτικό αντίγραφο. Αντίγραφα που δεν περιέχουν την ειδική σήμανση, παραβιάζουν το νόμο πνευματικών δικαιωμάτων και αποτελούν μη επιτρεπτή ενέργεια.

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό το έργο είναι προσωπικές απόψεις του συγγραφέα, ο οποίος εγγυάται την πλήρη ιδιοκτησία και/ή το νόμιμο δικαίωμα δημοσίευσης του περιεχομένου αυτού του έργου.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς τη ρητή γραπτή συγκατάθεση του εκδότη. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, σελιδοποίησης, εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του έργου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους. Όλα τα φύλλα εργασίας των εκπαιδευτικών αντιγράφων πρέπει να διατηρούν τη σήμανση πνευματικών δικαιωμάτων.

Upbility Publications LTD | Διγενή Γρίβα 81-83, Λευκωσία, 1090 Κύπρος
Τ: ΕΛΛΑΔΑ - 2103008090, ΚΥΠΡΟΣ - 22007137

e-mail: info@upbility.gr

www.upbility.gr

SKU: GR-EB1138

Συγγραφέας: Δημητριάδου Ιωάννα, *Ειδική Παιδαγωγός BSc, PgD*

Ψηφιακή επιμέλεια: Ανδρούτσου Έλσα

Επιμέλεια: Άγα Νεκταρία

A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

GR-EB1138

ΜΗΤΡΩΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Το Μητρώο Δικαιωμάτων Χρήσης είναι μία πλατφόρμα προστασίας του Upbility για τους επιβεβαιωμένους κατόχους του ηλεκτρονικού υλικού της βιβλιοθήκης μας. Μετά από κάθε αγορά μέσω της ιστοσελίδας μας, η πλατφόρμα καταγράφει αυτόματα τα στοιχεία του αγοραστή και κατοχυρώνει τα δικαιώματα χρήσης του σε όλες τις διαθέσιμες συσκευές του (pc, tablet, print). Οποιαδήποτε προώθηση του υλικού ηλεκτρονικά ή έντυπα επιβαρύνει τον επιβεβαιωμένο αγοραστή, καθώς το αρχείο θα έχει τα δικά του στοιχεία.

A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αναγνωστική Κατανόηση

Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου

Ιωάννα Δημητριάδου
Ειδική Παιδαγωγός

© ***copyright*** *www.upbility.gr*
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος 1
Οδηγίες Χρήσης του Βιβλίου 2

***Κεφάλαιο Πρώτο*: ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ**
1. Η εποχή του Διαφωτισμού 5
2. Η αμερικανική επανάσταση 12
3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794) 18
4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815) 27

***Κεφάλαιο Δεύτερο*: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**
5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι. 34
6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη 43
7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες 48
8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827) 54
9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους 62
10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη 69
11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη 76

***Κεφάλαιο Τρίτο*: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ**
12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης 83
13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης 90
14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια 97
15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί 105
16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία 111

***Κεφάλαιο Τέταρτο*: ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ**
17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829) 118
18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843 125
19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862) 131
20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909) 138
21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905) 146
22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων 151
23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα 159

***Κεφάλαιο Πέμπτο*: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ**
24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα 168
25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα 175
26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα 181

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

***Κεφάλαιο Έκτο*: Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ (1909) ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ (1913)**

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909) 190
28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912 195
29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913) 199
30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους 206

***Κεφάλαιο Έβδομο*: Ο Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1914-1918)**

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου 211
32. Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός 218
33. Η ρωσική επανάσταση 225
34. Η λήξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις 232

***Κεφάλαιο Όγδοο*: Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)**

35. Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία 237
36. Ο ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου 240
37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα 243
38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922) 248
39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο 255

***Κεφάλαιο Ένατο*: Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)**

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση 262
41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929 269
42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929 274
43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936 281
44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο 289

***Κεφάλαιο Δέκατο*: Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ**

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου 294
46. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος 300
47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο 308
48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση 313
49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών 321

***Κεφάλαιο Ενδέκατο*: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ**

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης 327
51. Διπολισμός και Ψυχρός Πόλεμος 334
52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου 342
53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη 347

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

***Κεφάλαιο Δωδέκατο*: Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ**

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960) 354
55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 (1963-1974) 365
56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του ’80 (1974-1981) 372
57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του ’80 (1981-1989) 377
58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001) 382

***Κεφάλαιο Δέκατο Τρίτο*: ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ**

59. Οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2001) 389
60. Η Ελλάδα και οι διαδικασίες ενοποίησης της Ευρώπης. Η Ελλάδα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης 394

***Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο*: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ**

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα 399
62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα 406
63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα 415
64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα 422
65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα 429

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αναγνωστική ευχέρεια αποτελεί ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της αναγνωστικής διαδικασίας. Ένας μαθητής με μαθησιακές δυσκολίες που υστερεί στην ανάγνωση ενός κειμένου, υστερεί σημαντικά και στην κατανόησή του. Τα χαρακτηριστικά της ελλιπούς αναγνωστικής κατανόησης του κειμένου από έναν μαθητή με δυσκολίες είναι τα εξής:

- Δεν μπορεί να διακρίνει ποιες είναι οι σημαντικές και ποιες οι ασήμαντες πληροφορίες ενός κειμένου.
- Δεν μπορεί να κατανοήσει και να οργανώσει τις πληροφορίες.
- Δεν μπορεί να ανακαλέσει τις ήδη υπάρχουσες πληροφορίες.
- Δεν μπορεί να βρει τις λέξεις- κλειδιά που θα τον βοηθήσουν στην κατανόηση.
- Δεν μπορεί να εντοπίσει την κεντρική ιδέα του κειμένου.
- Δεν μπορεί να απομονώσει τις πληροφορίες που δεν ταιριάζουν νοηματικά στο κείμενο.
- Δεν μπορεί να προβλέψει τη συνέχεια μιας ιστορίας.
- Δεν έχει πλούσιο λεξιλόγιο.
- Δυσκολεύεται στη δημιουργία νοητικών παραστάσεων.
- Παρουσιάζει αδυναμία στη βραχυπρόθεσμη μνήμη.

Πηγές: ¨Κεφάλαιο 5ο: Ενίσχυση της αναγνωστικής ικανότητας¨, Αντωνίου Φαίη (2005), ¨Η αλφαβήτα που μπερδεύει¨, Παντελιάδου Σουζάνα (2015).

Το αποτέλεσμα των παραπάνω χαρακτηριστικών είναι η άρνηση του μαθητή να διαβάσει το κείμενο που του δίνεται και δεν είναι λίγες οι φορές που δεν διαβάζει καν τον τίτλο. Δε δείχνει κανένα ενδιαφέρον στα θεωρητικά μαθήματα της Ιστορίας και των Θρησκευτικών του σχολείου. Μάλιστα στα κείμενα αυτά μπορεί να διαπιστώσει κανείς κάποια σχετική ακαταστασία από το παιδί, στην προσπάθειά του να ακολουθήσει τη ροή του κειμένου, να χρωματίσει τα σημαντικότερα και να γράψει τις λέξεις- κλειδιά.

Ο σκοπός του παρόντος βιβλίου ¨Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία¨ της Γ΄ Γυμνασίου είναι να βοηθήσει το μαθητή στις αδυναμίες που παρουσιάζει στην αναγνωστική κατανόηση και να αγαπήσει το μάθημα της Ιστορίας.

Το κάθε κεφάλαιο στηρίζεται στις θεματικές ενότητες του σχολικού βιβλίου ¨Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία¨ της Γ΄ Γυμνασίου. Οι 4 δραστηριότητες που απαρτίζουν το κάθε κεφάλαιο είναι προσαρμοσμένες ιδιαίτερα στις ανάγκες των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Τα κείμενα που παρουσιάζονται με απλουστευμένο τρόπο, το οπτικό υλικό και οι ερωτήσεις, καθοδηγούν τον μαθητή να διαβάσει και να κατανοήσει το κείμενο με πιο εύκολο τρόπο και να αναπαράγει τις πληροφορίες προφορικώς και γραπτώς. Παρακάτω παρουσιάζεται ένας οδηγός χρήσης του βιβλίου που συνοδεύεται από μερικά Tips.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Δραστηριότητα 1η: Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.

Ο ενήλικας διαβάζει φωναχτά και καθαρά το κείμενο και χρωματίζει τα σημεία στίξης.
Έπειτα ο μαθητής διαβάζει την κάθε πρόταση βάζοντας από κάτω έναν χάρακα.
Αν δυσκολευτεί, ο ενήλικας μαζί με τον μαθητή ξαναδιαβάζουν το κείμενο και ύστερα ο μαθητής μόνος του.
Αν πάλι δυσκολευτεί στην ανάγνωση, υπογραμμίζει τις λέξεις που δεν μπορεί να αναγνώσει και τις γράφει από πάνω συλλαβιστά ή τις απομονώνει σε ένα χαρτί Α4.
Ο μαθητής ξαναδιαβάζει το κείμενο μαγνητοφωνώντας το, ώστε να έχει τη δυνατότητα να αναγνωρίσει και να διορθώσει τα λάθη του.
Τέλος, ο ενήλικας ζητάει από τον μαθητή πρώτα να του πει την κεντρική ιδέα του κειμένου και έπειτα να πει με δικά του λόγια αυτά που κατάλαβε.

Όταν ο μαθητής διαβάσει για πρώτη φορά το κείμενο, μπορεί σε αντίστοιχα χαρτόνια χρώματος να γράψει τις χρωματισμένες λέξεις. Επίσης σε λευκές καρτέλες να γράψει τις υπογραμμισμένες ημερομηνίες και ονόματα. Τέλος, ο μαθητής μπορεί να γράψει σε άσπρες κάρτες μερικές λέξεις- κλειδιά. Με αυτόν τον τρόπο όταν θα περιγράφει το κείμενο, θα μπορεί να ανακαλεί κάποιες πληροφορίες από τις καρτέλες.

Δραστηριότητα 2η: Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

Σχεδόν η κάθε πρόταση του κειμένου παρουσιάζεται με εικόνες. Ο μαθητής παρατηρεί τις εικόνες και προσπαθεί να τις περιγράψει. Αν δε θυμάται το περιεχόμενο, πηγαίνει στο κείμενο και βρίσκει την αντίστοιχη πρόταση. Τη διαβάζει, παίρνει την πληροφορία και περιγράφει την εικόνα. Για να διαπιστώσει ο ενήλικας, αν όντως ο μαθητής έχει κατανοήσει το κείμενο, κόβει τις εικόνες, τις ανακατεύει, το παιδί τραβάει μια εικόνα και την περιγράφει.

Ο ενήλικας μπορεί να φωτοτυπήσει το κείμενο και το οπτικό υλικό και να κόψει τις προτάσεις και τις εικόνες. Ζητάει από το μαθητή να συνδυάσει τις προτάσεις με τις εικόνες και να τις περιγράψει.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Δραστηριότητα 3η: Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.

Ο μαθητής διαβάζει αρχικά όλες τις ερωτήσεις. Έπειτα απαντάει σε κάθε ερώτηση, δίνοντας έμφαση στη γραπτή έκφραση και όχι τόσο στο κομμάτι της ορθογραφίας. Κάθε φορά που απαντάει σε κάθε ερώτηση, δεν ξεχνάει να συμβουλεύεται το υλικό του. Αφού ολοκληρώσει τις απαντήσεις του, τις συζητάει με τον ενήλικα και κάνουν μαζί τις απαραίτητες διορθώσεις.

Σε αυτή τη δραστηριότητα, είναι μια καλή ευκαιρία, καθώς αφορά τον γραπτό λόγο, να γίνουν ορισμένες υπενθυμίσεις που αφορούν το κομμάτι της γραμματικής. Επίσης, είναι μια καλή ευκαιρία για τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου, καθώς ο μαθητής μπορεί να αναζητήσει συνώνυμες λέξεις ή λέξεις ίδιας οικογένειας που μπορούν να αντικαταστήσουν τις ήδη υπάρχουσες λέξεις του κειμένου.
Ο μαθητής, σε λευκές κάρτες γράφει τις λέξεις που έχει χρησιμοποιήσει στις απαντήσεις και από κάτω τις αντίστοιχες συνώνυμες λέξεις ή λέξεις της ίδιας οικογένειας.

Δραστηριότητα 4η: Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

Ο μαθητής παίρνει όλες τις πληροφορίες και γράφει το κείμενο. Αυτή τη φορά, γράφει μόνος του, χωρίς καμιά βοήθεια. Κάνει αυτοδιόρθωση, χρησιμοποιώντας το οπτικό υλικό, τις απαντήσεις από την 3η δραστηριότητα, τις καρτέλες και το λεξικό.

Εκτυπώστε την επόμενη σελίδα όσες φορές χρειάζεται ο μαθητής για κάθε κεφάλαιο. Εναλλακτικά, μπορεί να γράψει αυτά που έμαθε στο τετράδιό του.

Αν ο μαθητής επιθυμεί, το κείμενο μπορεί να το αντιγράψει στον υπολογιστή.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Κεφάλαιο: _____

Δραστηριότητα 4η

Στο παρακάτω πλαίσιο γράφω αυτά που έμαθα. Χρησιμοποιώ όλες μου τις πληροφορίες.

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ι. ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 17ο και 18ο αιώνα έγιναν σημαντικές αλλαγές στην Ευρώπη.
Αυξήθηκε ο πληθυσμός και άλλαξε η αγροτική οικονομία.
Οι αλλαγές που έγιναν στην αγροτική δραστηριότητα, για να καλυφθούν
οι αυξημένες ανάγκες του πληθυσμού, ονομάστηκε αγροτική επανάσταση.
Η ανάπτυξη του εμπορίου στην Ευρώπη, στην Αφρική και στην Αμερική, αλλά και
στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής ηπείρου, οδήγησε στη συσσώρευση
κεφαλαίων στα χέρια Ευρωπαίων επιχειρηματιών.
Οι επιχειρηματίες που είχαν κεφάλαια, οι αγρότες που αναζητούσαν εισοδήματα
στις πόλεις και η δημιουργία μεγάλων εργοστασίων
έφεραν την ανάπτυξη της εκβιομηχάνισης.
Το φαινόμενο αυτό της βιομηχανικής επανάστασης ξεκίνησε στην Αγγλία.
Ξεκίνησαν και οι κοινωνικές μεταβολές.
Οι ομάδες της αστικής τάξης ενίσχυαν τη θέση τους.
Οι αριστοκράτες προσπαθούσαν να διαφυλάξουν τα προνόμιά τους.
Οι αγρότες και τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα των πόλεων
ζούσαν σε άσχημες συνθήκες.
Σχεδόν σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, επικρατούσε η απόλυτη μοναρχία.
Η Αγγλία αποτελούσε εξαίρεση γιατί αναγνωρίστηκαν κάποια από τα πολιτικά
δικαιώματα των μελών των ισχυρότερων οικονομικών τάξεων.
Τον 17ο αιώνα έγινε αισθητή η πρόοδος των φυσικών επιστημών.
Ο Φράνσις Μπέικον υπήρξε πρωτοπόρος στην ανακάλυψη
φυσικών νόμων για τη λειτουργία του κόσμου.
Πίστευε πως κάθε επιστημονική θέση για να γίνεται αποδεχτή
πρέπει να επαληθεύεται με πειράματα.
Ο Ρενέ Ντεκάρτ πίστευε πως η συστηματική αμφιβολία
είναι ο δρόμος προς την αληθινή γνώση.
Ο Τζον Λοκ πίστευε πως οι άνθρωποι έχουν απαραβίαστα φυσικά δικαιώματα.
Ο Ισαάκ Νιούτον ή Νεύτων, εφάρμοσε την επαγωγική μέθοδο, δηλαδή η διανοητική
πορεία από το ειδικό στο γενικό, διατύπωσε τον νόμο της παγκόσμιας έλξης και
πίστευε πως το σύμπαν λειτουργεί με βάση φυσικούς νόμους.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Πολλοί Ευρωπαίοι διανοούμενοι πίστευαν στη συνεχή πρόοδο του ανθρώπου,
στην κριτική κάθε γνώσης και στην άποψη πως
η λογική αποτελεί το μοναδικό τρόπο ερμηνείας του κόσμου.
Έτσι, διαμορφώθηκε το κίνημα του Διαφωτισμού.
Το κίνημα αυτό εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Αγγλία,
στο τέλος του 17ου αιώνα.
Τον 18ο αιώνα, κορυφώθηκε στη Γαλλία και εξαπλώθηκε στην Ευρώπη.
Οι εκπρόσωποι του κινήματος ονομάστηκαν φιλόσοφοι ή διαφωτιστές.
Οι Ρουσό, Βολτέρος, Ντιντερό, Μοντεσκιέ και Ντ' Αλαμπέρ,
ήταν οι πιο σημαντικοί διαφωτιστές.
Σύμφωνα με τους διαφωτιστές όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα.
Ιδιαίτερη αναφορά γινόταν στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας.
Ο Τζον Λοκ διατύπωσε τη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου.
Σύμφωνα με αυτό το συμβόλαιο, οι άνθρωποι δέχτηκαν να παραχωρήσουν
κάποιες από τις ελευθερίες τους, ώστε να μπορούν να ζήσουν και
το κράτος εγγυήθηκε για αυτή τη συμφωνία.
Αν το κράτος παραβεί αυτούς τους όρους και γίνει τυραννικό, τότε
οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα της αντίστασης.
Ο Ρουσό υποστήριξε πως η πολιτική εξουσία πρέπει να βρίσκεται
στα χέρια του λαού και όχι κάποιου ηγεμόνα.
Σε κάθε κράτος βρίσκονται τρία **είδη εξουσίας**:

- η νομοθετική,
- η εκτελεστική που εξαρτάται από το δίκαιο των εθνών και
- η εκτελεστική που εξαρτάται από το αστικό δίκαιο.

Ο Ρουσό πρότεινε τη γενική βούληση, δηλαδή τη σύνθεση των ατομικών βουλήσεων
μέσα από την οποία εκφράζεται το δημόσιο συμφέρον.
Η συμμετοχή του λαού στη λήψη των αποφάσεων είναι σημαντική.
Σύμφωνα με τον Μοντεσκιέ, οι **φορείς της εξουσίας** πρέπει να είναι διαφορετικοί:

- η εκτελεστική εξουσία να ασκείται από το σώμα
  που εφαρμόζει τους νόμους, δηλαδή από την κυβέρνηση,
- η νομοθετική από το σώμα που θεσπίζει τους νόμους, δηλαδή από τη βουλή,
- η δικαστική από εκείνους που ελέγχουν την τήρηση των νόμων,
  δηλαδή από τους δικαστές.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι θέσεις του Διαφωτισμού, όπως η διάκριση των εξουσιών,
αποτελούν γερά θεμέλια των σύγχρονων δημοκρατιών.
Κάποιοι μονάρχες εφάρμοσαν μερικές από τις ιδέες του Διαφωτισμού, ώστε να
φτιάξουν ένα πιο αποτελεσματικό κράτος και να έχουν μια πιο ισχυρή εξουσία.
Αυτό ονομάστηκε **φωτισμένη δεσποτεία**.
Κύριοι εκπρόσωποί της ήταν, ο Φρειδερίκος Β' της Πρωσίας,
η Μαρία Θηρεσία της Αυστρίας, ο γιος της Ιωσήφ και η Αικατερίνη Β' της Ρωσίας.
Οι περισσότεροι διαφωτιστές πίστευαν στον ντεϊσμό, δηλαδή η πίστη στην ύπαρξη
του Θεού είναι έμφυτη ή αποκτιέται μόνο με τη λογική.
Πίστευαν, επίσης, και στην καθιέρωση της ανεξιθρησκίας.
Ο άνθρωπος για να διασφαλίσει τη συνεχή του πρόοδο, έπρεπε να εκπαιδεύεται.
Στο πλαίσιο αυτό, ο Ρουσό, πίστευε πως η εκπαίδευση πρέπει
να βασίζεται στην προσωπική αναζήτηση του διδασκόμενου.
Ο δάσκαλος πρέπει να κάνει τις ερωτήσεις στους μαθητές και
οι ίδιοι οι μαθητές να βρίσκουν τις απαντήσεις.
Κάποιοι Γάλλοι οικονομολόγοι υποστήριξαν πως η οικονομία θα πρέπει να
λειτουργεί χωρίς τις κρατικές παρεμβάσεις του μερκαντιλισμού.
Η αντίληψη αυτή ονομάστηκε **φυσιοκρατία** και οι υποστηρικτές της φυσιοκράτες.
Η φυσιοκρατία αναπτύχθηκε στη Γαλλία και ο πιο σημαντικός
εκπρόσωπός της ήταν ο οικονομολόγος Κενέ.
Στην Αγγλία, δημιουργήθηκε ο **οικονομικός φιλελευθερισμός**.
Υποστήριζε πως το κράτος δεν πρέπει να επεμβαίνει πολύ στην οικονομική ζωή.
Κύριος εκπρόσωπός του υπήρξε ο Άνταμ Σμιθ.
Οι ιδέες του Διαφωτισμού γράφτηκαν στην Εγκυκλοπαίδεια,
ένα συλλογικό έργο 33 τόμων.
Μέσα σε αυτούς τους τόμους, οι διαφωτιστές παρουσίασαν όλες τις γνώσεις, τις ιδέες
και τις αντιλήψεις για διάφορα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά θέματα.
Οι Γάλλοι διαφωτιστές Ντιντερό και Ντ' Αλαμπέρ ήταν
οι πρωτεργάτες της Εγκυκλοπαίδειας.
Οι διαφωτιστικές ιδέες διαδόθηκαν σε όλα τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/3)*

17ος-18ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΕΜΠΟΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΗ ΑΦΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗ

βιομηχανική επανάσταση

ΑΓΓΛΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΕΣ

ΑΓΡΟΤΕΣ

17ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΕΥΡΩΠΗ

απόλυτη μοναρχία

ΑΓΓΛΙΑ

ΦΡΑΝΣΙΣ ΜΠΕΪΚΟΝ
πειράματα

λειτουργία κόσμου

ΡΕΝΕ ΝΤΕΚΑΡΤ

?

συστηματική αμφιβολία

ΤΖΟΝ ΛΟΚ
ανθρώπινα δικαιώματα

ΙΣΑΑΚ ΝΕΥΤΩΝ

επαγωγική μέθοδος - νόμος παγκόσμιας έλξης

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 2/3)*

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

- συνεχής πρόοδος
- κριτική γνώσεων
- λογική

=

ερμηνεία κόσμου

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΑΓΓΛΙΑ

ΤΕΛΗ 17ου ΑΙΩΝΑ

ΓΑΛΛΙΑ

18ος ΑΙΩΝΑΣ

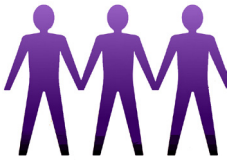
ΕΥΡΩΠΗ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΕΣ

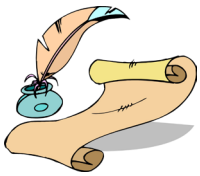
ΡΟΥΣΣΟ
ΒΟΛΤΕΡΟΣ
ΝΤΙΝΤΕΡΟ
ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ
ΝΤ'ΑΛΑΜΠΕΡ

→

ανθρώπινα δικαιώματα

ΤΖΟΝ ΛΟΚ

κοινωνικό συμβόλαιο

ΡΟΥΣΣΟ

ΕΞΟΥΣΙΑ

λαός

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ *δίκαιο εθνών*

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ *αστικό δίκαιο*

ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ

ΕΞΟΥΣΙΑ

λαός

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ = *κυβέρνηση*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ = *βουλή*

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ = *δικαστές*

ΜΟΝΑΡΧΕΣ

ΙΔΕΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΦΩΤΙΣΜΕΝΗ ΔΕΣΠΟΤΕΙΑ
εκπρόσωποι

- *Φρειδερίκος Β' Πρωσίας*
- *Μαρία Θηρεσία Αυστρίας*
- *ο γιος της, Ιωσήφ*
- *Αικατερίνη Β' Ρωσίας*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 3/3)*

ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΕΣ → ΝΤΕΪΣΜΟΣ

ΘΕΟΣ

ΡΟΥΣΟ →

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

προσωπική αναζήτηση διδασκόμενου

ΓΑΛΛΙΑ →

οικονομία

~~ΜΕΡΚΑΝΤΙΛΙΣΜΟΣ~~ =

ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΑ

φυσιοκράτες

ΓΑΛΛΙΑ

ΚΕΝΕ

= ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΓΓΛΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

ΑΝΤΑΜ ΣΜΙΘ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

= *33 τόμοι*

πρωτεργάτες →

ΝΤΙΝΤΕΡΟ

ΝΤ'ΑΛΑΜΠΕΡ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

1. Η εποχή του Διαφωτισμού

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε στην Ευρώπη και πότε;
- Τι ονομάστηκε αγροτική επανάσταση;
- Τι οδήγησε στη συσσώρευση κεφαλαίων στα χέρια Ευρωπαίων επιχειρηματιών;
- Ποιοι έφεραν την ανάπτυξη της εκβιομηχάνισης;
- Τι ξεκίνησε στην Αγγλία;
- Ποιες ήταν οι κοινωνικές μεταβολές;
- Τι επικρατούσε σχεδόν σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη;
- Γιατί η Αγγλία αποτελούσε εξαίρεση;
- Τι έγινε τον 17ο αιώνα;
- Τι υπήρξε ο Φράνσις Μπέικον και τι πίστευε;
- Τι πίστευε ο Ρενέ Ντεκάρτ;
- Τι πίστευε ο Τζον Λοκ;
- Τι εφάρμοσε ο Ισαάκ Νιούτον ή Νεύτων;
- Πώς διαμορφώθηκε το κίνημα του Διαφωτισμού, σε ποια χώρα και πότε;
- Πώς ονομάστηκαν οι εκπρόσωποι του κινήματος;
- Ποιοι ήταν οι πιο σημαντικοί διαφωτιστές;
- Τι πίστευαν οι διαφωτιστές;
- Τι είναι το κοινωνικό συμβόλαιο και ποιος το διατύπωσε;
- Τι υποστήριξε ο Ρουσό;
- Ποια είναι τα τρία είδη εξουσίας;
- Τι πρότεινε ο Ρουσό και τι είναι;
- Ποιοι είναι οι φορείς της εξουσίας και ποιος τους πρότεινε;
- Ποιες αποτελούν γερά θεμέλια των σύγχρονων δημοκρατιών;
- Τι είναι η φωτισμένη δεσποτεία και ποιοι οι κύριοι εκπρόσωποί της;
- Τι είναι ο ντεϊσμός;
- Τι πίστευε ο Ρουσό για την εκπαίδευση;
- Τι υποστήριξαν οι Γάλλοι οικονομολόγοι και πώς ονομάστηκε αυτή η αντίληψη;
- Πού αναπτύχθηκε η φυσιοκρατία και ποιος ήταν ο κύριος εκπρόσωπός της;
- Πού δημιουργήθηκε ο οικονομικός φιλελευθερισμός, τι υποστήριξε και ποιος ήταν ο κύριος εκπρόσωπός της;
- Πού γράφτηκαν οι ιδέες του Διαφωτισμού;
- Τι παρουσίασαν οι διαφωτιστές μέσα σε αυτούς τους τόμους;
- Ποιοι ήταν οι πρωτεργάτες της Εγκυκλοπαίδειας;
- Πού διαδόθηκαν οι διαφωτιστικές ιδέες;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

2. Η αμερικανική επανάσταση

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Την περίοδο 1607-1732, έγιναν 13 αποικίες στα ανατολικά παράλια
της Βόρειας Αμερικής και ήταν υπό αγγλικό έλεγχο.
Οι άποικοι ήταν Άγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί και Σουηδοί.
Τεχνίτες, κάποιοι μικροί επιχειρηματίες, θύματα από θρησκευτικές διώξεις
και κατάδικοι ήθελαν μια καλύτερη τύχη.
Οι αποικίες του βορρά είχαν 1.000.000 κατοίκους και
από αυτούς οι 40.000 ήταν μαύροι σκλάβοι.
Αναπτύχθηκε η αγροτική οικονομία.
Επίσης, αναπτύχθηκε και το εμπόριο στις πόλεις
της Βοστόνης, στη Νέα Υόρκη και στη Φιλαδέλφεια.
Τα πρώτα πανεπιστήμια ήταν χώροι όπου διαδίδονταν οι ιδέες του Διαφωτισμού.
Οι αποικίες του νότου είχαν 750.000 κατοίκους και
οι 300.000 ήταν μαύροι σκλάβοι.
Οι φυτείες καπνού, ρυζιού και βαμβακιού στήριζαν την οικονομία.
Οι φυτείες άνηκαν στους Ευρωπαίους αποίκους.
Οι μαύροι σκλάβοι καλλιεργούσαν τη γη και ζούσαν σε άθλιες συνθήκες.
Δεν υπήρχαν πολλές μεγάλες πόλεις.
Κάθε πολιτεία είχε από έναν κυβερνήτη,
όπου τον διόριζε η Αγγλία.
Η συνέλευση των αποίκων μπορούσε
να ψηφίζει τους νόμους και να εγκρίνει τους φόρους.
Οι πλούσιοι άποικοι είχαν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.
Δεν πήγαινε αντιπροσωπεία των αποίκων στο αγγλικό κοινοβούλιο.
Η Αγγλία έλεγχε το εξωτερικό εμπόριο των αποικιών.
Οι αποικίες αναπτύχθηκαν γρήγορα.
Αυτό στεναχώρησε, κυρίως τους πλούσιους αποίκους,
καθώς η Αγγλία συνέχιζε να είναι υπεύθυνη για την οικονομία των αποικιών.
Μετά από εφτά χρόνια πολέμου, η Αγγλία απαγόρευσε από
τους Αμερικάνους να έχουν τον Καναδά και τη Φλόριντα.
Τους ζήτησε να πληρώνουν καινούριους φόρους,
ώστε να μπορεί να καλύπτει τις πολεμικές δαπάνες.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οπαδοί του Διαφωτισμού, όπως ο Τόμας Πέιν κυκλοφορούσαν φυλλάδια
τα οποία έλεγαν πως η Αγγλία δεν μπορούσε να ασκεί εξουσία στις αποικίες.
Οι άποικοι άρχισαν να βλέπουν κοινά στοιχεία και
έτσι γεννήθηκε η αμερικανική εθνική συνείδηση.
Το Κογκρέσο της Φιλαδέλφειας ψήφισε τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας.
Μέσα σε αυτό υπήρχαν οι ιδέες του Διαφωτισμού και
γράφτηκαν από τους Τόμας Τζέφερσον και Βενιαμίν Φραγκλίνο.
Ακολούθησε πόλεμος, ο οποίος έμεινε γνωστός
ως αμερικανική επανάσταση ή πόλεμος της ανεξαρτησίας.
Ο αρχιστράτηγος Τζορτζ Ουάσινγκτον και οι Αμερικανοί,
είχαν προβλήματα.
Μετά το 1778, οι Αμερικάνοι συμμάχησαν με τη Γαλλία,
την Ισπανία και την Ολλανδία.
Ήρθαν γαλλικά στρατεύματα στην Αμερική και συγκρούστηκαν με τους Άγγλους.
Οι Άγγλοι ηττήθηκαν στη μάχη του Γιόρκταουν και ο πόλεμος τελείωσε.
Με τη συνθήκη των Βερσαλλιών, το 1783, η Αγγλία αναγνώρισε 13 αποικίες.
Οι αποικίες έγιναν ανεξάρτητο κράτος με το όνομα
Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ).
Το σύνταγμα των ΗΠΑ, ανακήρυξε τη χώρα ένωση πολιτειών και
έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών.
Η κεντρική κυβέρνηση είναι υπεύθυνη για την οικονομία,
την άμυνα και την εξωτερική πολιτική.
Οι πολιτείες ασχολούνται με ζητήματα τοπικής αυτοδιοίκησης,
δικαιοσύνης, εκπαίδευσης και αστυνόμευσης.
Το Κογκρέσο ασκεί τη νομοθετική εξουσία.
Δύο γερουσιαστές εκπροσωπούν την κάθε πολιτεία στη Γερουσία.
Στη Βουλή των Αντιπροσώπων, ο αριθμός των βουλευτών
εξαρτάται από τον πληθυσμό κάθε πολιτείας.
Ο Πρόεδρος ασκεί την εκτελεστική εξουσία.
Αυτή η εξουσία εκλέγεται κάθε 4 χρόνια από το σώμα εκλεκτόρων και
μπορεί να εκλεγεί πάλι μόνο μια φορά.
Το 1789, ο Τζορτζ Ουάσινγκτον εκλέχτηκε ο Πρώτος Πρόεδρος των ΗΠΑ.
Η δικαστική εξουσία έγινε ανεξάρτητη και αιρετή.

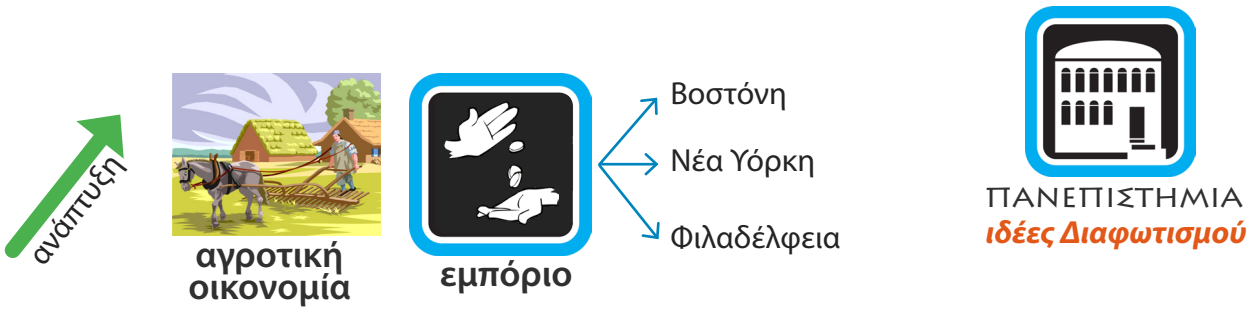
© **copyright** *www.upbility.gr*
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

2. Η αμερικανική επανάσταση

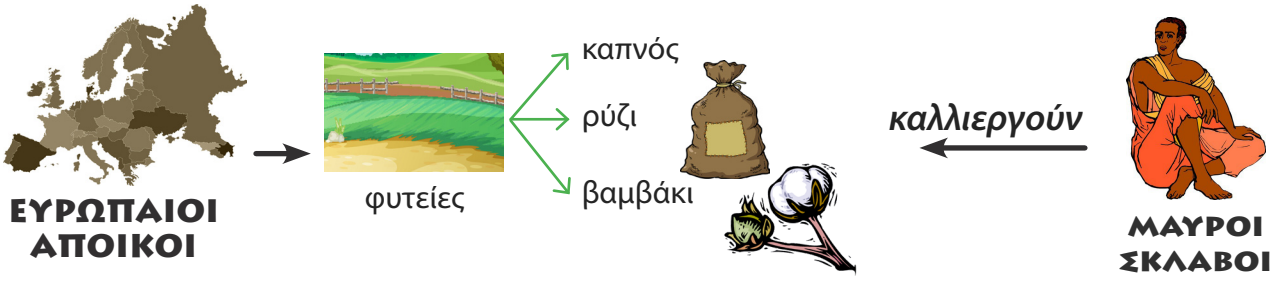
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

2. Η αμερικανική επανάσταση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

2. Η αμερικανική επανάσταση

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 3/3)*

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ *ή* **ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ**

στρατηγός

ΤΖΟΡΤΖ ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ

ΑΜΕΡΙΚΗ

1778

ΑΜΕΡΙΚΗ

συμμαχία

ΓΑΛΛΙΑ

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

ΑΜΕΡΙΚΗ

ΓΑΛΛΙΑ

μάχη

ήττα

ΑΓΓΛΙΑ

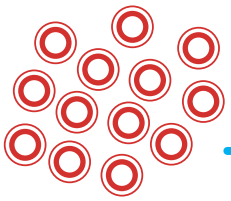
1783

ΣΥΝΘΗΚΗ ΒΕΡΣΑΛΙΩΝ

ΑΓΓΛΙΑ

αναγνώριση 13 αποικιών

ΗΠΑ
ένωση πολιτειών

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

οικονομία

άμυνα

εξωτερική πολιτική

ΚΟΓΚΡΕΣΟ

νομοθετική εξουσία

ΓΕΡΟΥΣΙΑ

2 γερουσιαστές για κάθε πολιτεία

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

- ✓ τοπική αυτοδιοίκηση
- ✓ δικαιοσύνη
- ✓ εκπαίδευση
- ✓ αστυνόμευση

ΒΟΥΛΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

βουλευτές βάσει πληθυσμού πολιτείας

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

- ✓ εκτελεστική εξουσία
- ✓ κάθε 4 χρόνια
- ✓ σώμα εκλεκτόρων

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

1789

ΤΖΟΡΤΖ ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ
Πρώτος Πρόεδρος των ΗΠΑ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

2. Η αμερικανική επανάσταση

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη την περίοδο 1607-1732;
- Τι εθνικότητες ήταν οι άποικοι και ποιοι ήθελαν μια καλύτερη τύχη;
- Πόσους κατοίκους είχαν οι αποικίες του βορρά και πόσοι από αυτούς ήταν μαύροι;
- Ποια αναπτύχθηκαν και σε ποιες πόλεις;
- Τι ήταν τα πρώτα πανεπιστήμια;
- Πόσους κατοίκους είχαν οι αποικίες του νότου και πόσους από αυτούς ήταν μαύροι;
- Ποια στήριζαν την οικονομία και σε ποιους ανήκαν;
- Πώς ζούσαν οι μαύροι σκλάβοι;
- Τι είχε κάθε πολιτεία και ποιος τον διόριζε;
- Τι έκανε η συνέλευση των αποίκων;
- Ποιο δικαίωμα είχαν οι πλούσιοι άποικοι και ποιοι δεν πήγαιναν στο αγγλικό κοινοβούλιο;
- Τι έλεγχε η Αγγλία;
- Πώς αναπτύχθηκαν οι αποικίες και γιατί αυτό δεν άρεσε στους πλούσιους αποίκους;
- Τι απαγόρευσε η Αγγλία στους Αμερικάνους και μετά από πότε;
- Τι ζήτησε η Αγγλία από τους Αμερικάνους;
- Ποιοι κυκλοφορούσαν φυλλάδια και τι έλεγαν αυτά;
- Πώς γεννήθηκε η αμερικανική εθνική συνείδηση;
- Τι ψήφισε το Κογκρέσο της Φιλαδέλφειας;
- Ποιο ήταν το περιεχόμενο της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας και από ποιους γράφτηκε;
- Ποιος πόλεμος ακολούθησε;
- Ποιοι είχαν προβλήματα;
- Με ποιους συμμάχησαν οι Αμερικάνοι;
- Ποιοι συγκρούστηκαν με τους Άγγλους, πού δόθηκε η μάχη και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι συνέβη με τη συνθήκη των Βερσαλιών;
- Τι έκανε το σύνταγμα των ΗΠΑ;
- Σε τι είναι υπεύθυνη η κεντρική κυβέρνηση;
- Με τι ασχολούνται οι πολιτείες;
- Τι ασκεί το Κογκρέσο;
- Τι κάνουν οι δύο γερουσιαστές;
- Τι γίνεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων;
- Τι γνωρίζεις για την εκτελεστική εξουσία;
- Τι έγινε το 1789 και τι γνωρίζεις για τη δικαστική εξουσία;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 18ο αιώνα, η γαλλική κοινωνία χωρίστηκε σε τρεις τάξεις:
τον κλήρο, τους ευγενείς και τους αστούς, τους αγρότες και τους εργάτες.
Ο κλήρος και οι ευγενείς είχαν πολλά προνόμια.
Η τρίτη τάξη είχε πολλές υποχρεώσεις, όπως να πληρώνει φόρους.
Αυτό στεναχωρούσε τους ανθρώπους της αστικής τάξης,
καθώς αν και πήγαινε πολύ καλά στην οικονομία,
οι πολιτικές αποφάσεις δεν την άφηναν να προχωρήσει.
Από τα μέσα του 18ου αιώνα, οι συνθήκες με τις οποίες ζούσαν
οι περισσότεροι της τρίτης τάξης ήταν άσχημες.
Πολλές φορές η πείνα οδηγούσε τους ανθρώπους
να κλέβουν τα σπίτια πλουσίων και τις κρατικές αποθήκες.
Ο βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ΄, έκανε συνέλευση των τάξεων στο ανάκτορο
των Βερσαλλιών, για να συζητηθεί αυτή η κατάσταση.
Οι εκπρόσωποι της τρίτης τάξης ζήτησαν να γίνουν μεταρρυθμίσεις.
Ο βασιλιάς, όμως, είπε να μπουν νέοι φόροι,
που θα τους πλήρωναν τα μέλη της τρίτης τάξης.
Τα μέλη της τρίτης τάξης τόνισαν πως εκπροσωπούν το 98% των Γάλλων.
Έτσι, κηρύχθηκαν από μόνοι τους ως Εθνική συνέλευση.
Ο βασιλιάς, όμως, δεν το δέχτηκε και ζήτησε να κλείσει η αίθουσα,
όπου συνεδρίαζαν οι τάξεις.
Τα μέλη της τρίτης τάξης πήγαν στην αίθουσα του σφαιριστηρίου (χώρος με
τραπέζια για μπιλιάρδο) και είπαν πως θα συντάξουν σύνταγμα.
Μαζί τους πήγαν και κάποιοι κληρικοί και ευγενείς.
Ο βασιλιάς υποχώρησε.
Η Εθνοσυνέλευση κηρύχθηκε από μόνη της Συντακτική συνέλευση και
ήθελε να δώσει στη Γαλλία ένα σύνταγμα.
Αυτή η υποχώρηση, όμως, του βασιλιά ήταν για να κερδίσει χρόνο και
να φτιάξει έναν στρατό με σκοπό να διαλύσει την Εθνοσυνέλευση.
Μαθεύτηκαν οι κινήσεις του βασιλιά και οι πολίτες πήραν όπλα,
για την υπεράσπιση της Εθνοσυνέλευσης.
Στις 14 Ιουλίου του 1789, ο λαός του Παρισιού κατέλαβε τη Βαστίλη.
Η Βαστίλη ήταν τόπος φυλάκισης και βασανιστηρίων, σύμβολο της απολυταρχίας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Πολλές γαλλικές περιοχές της υπαίθρου, ξεσηκώθηκαν.
Η Συντακτική συνέλευση κατάργησε τα προνόμια και
ψήφισε τη Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη.
Η Διακήρυξη αυτή βασίστηκε στις ιδέες του Διαφωτισμού.
Αφού έγινε η κατάληψη των ανακτόρων των Βερσαλιών,
ο βασιλιάς δέχθηκε τις αποφάσεις.
Δημιουργήθηκαν τρία πολιτικά ρεύματα στη Συντακτική συνέλευση.
Η δεξιά, η οποία δεν ήθελε αλλαγές στο παλιό καθεστώς.
Το κέντρο, το οποίο ήθελε να διατηρηθεί η μοναρχία και
να υπάρχει και η συμμετοχή των ευγενών και των μεγαλοαστών.
Η αριστερά, η οποία ήθελε ένα πολίτευμα που να μοιάζει με το αμερικάνικο.
Δημιουργήθηκαν, επίσης, πολιτικές οργανώσεις, οι λέσχες.
Η λέσχη των Ιακωβίνων και η λέσχη των Κορδελιέρων,
είχαν μεγάλο αριθμό πολιτών.
Τα πολιτικά φυλλάδια και οι εφημερίδες σχολίαζαν τις πολιτικές απόψεις.
Το 1791, η Συντακτική συνέλευση ψήφισε το πρώτο σύνταγμα της Γαλλίας,
θέτοντας σε ισχύ το πολίτευμα της συνταγματικής μοναρχίας.
Το έθνος έγινε κυρίαρχο.
Η Νομοθετική συνέλευση, δηλαδή η Βουλή, έγινε νομοθετικό σώμα,
η οποία θα προέκυπτε από εκλογές.
Οι άνθρωποι που είχαν περιουσία και πλήρωναν φόρους είχαν το δικαίωμα ψήφου.
Ο βασιλιάς και οι έξι υπουργοί ανέλαβαν την εκτελεστική εξουσία.
Ο βασιλιάς, πλέον, δεν ανέλαβε τη δικαστική εξουσία και έγινε ανεξάρτητη.
Η περιουσία του κλήρου ήταν η εγγύηση για την έκδοση χαρτονομίσματος.
Οι κληρικοί έγιναν οι λειτουργοί του κράτους και υπάκουαν την πολιτεία.
Οι συντεχνίες έπαψαν να λειτουργούν και οι απεργίες σταμάτησαν.
Η εκκλησία και ο βασιλιάς δεν δέχτηκαν αυτές τις ρυθμίσεις.
Ο βασιλιάς προσπάθησε να φύγει από τη Γαλλία, αλλά δεν τα κατάφερε.
Οι Γιρονδίνοι έλεγχαν τη Νομοθετική συνέλευση και
είχαν να λύσουν πολλά προβλήματα.
Ο βασιλιάς και κάποιοι αριστοκράτες συμμάχησαν με τους βασιλείς
της Αυστρίας και της Πρωσίας, εναντίον του επαναστατικού καθεστώτος.
Οι Γιρονδίνοι ήθελαν αυτόν τον πόλεμο ενάντια της Αυστρίας και της Πρωσίας,
γιατί θα ένωνε το λαό γύρω από το επαναστατικό καθεστώς.
Οι αποτυχίες του γαλλικού στρατού, η στάση του βασιλιά και η πείνα,
έκαναν τα λαϊκά στρώματα να δράσουν.

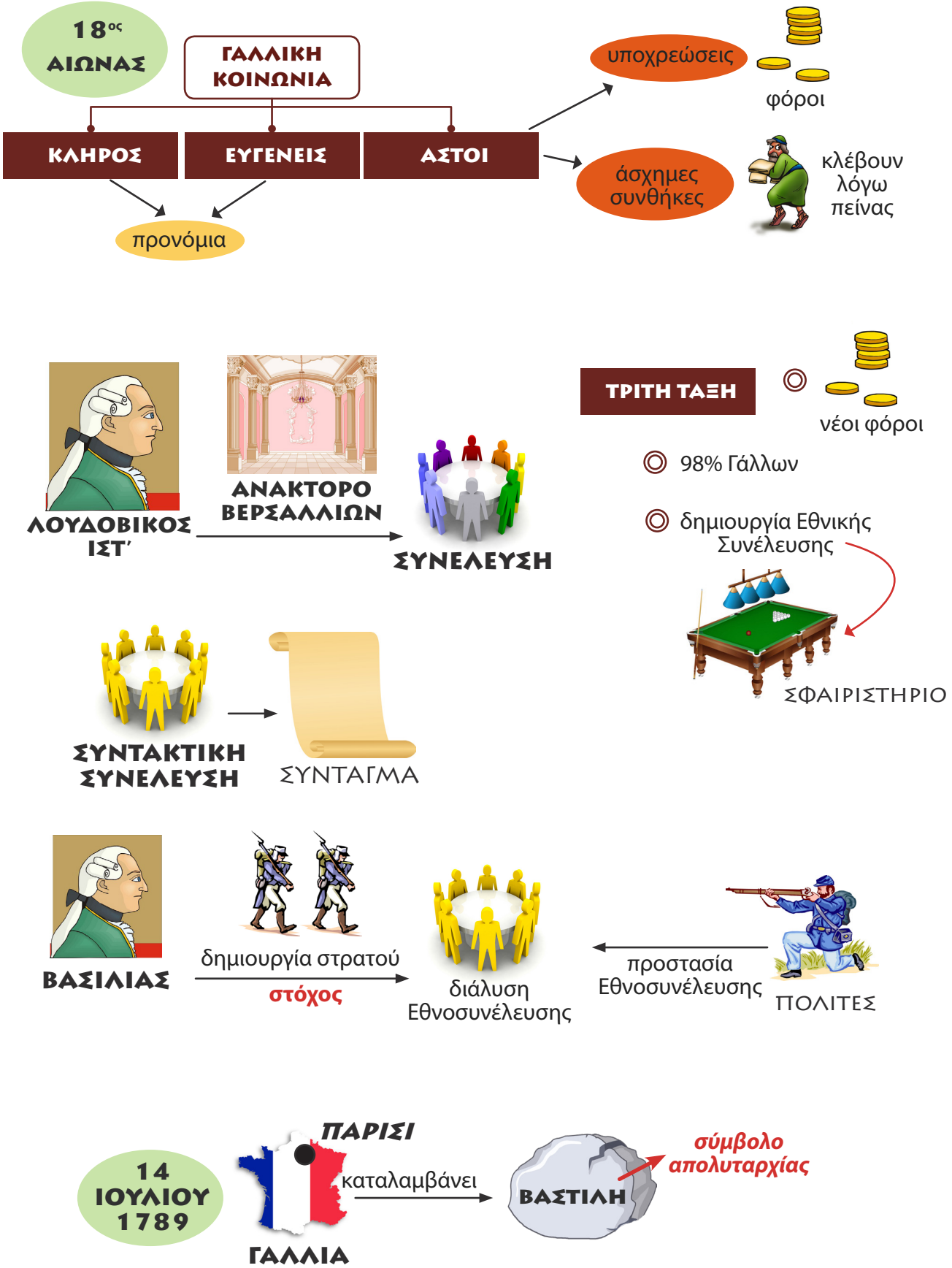
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο λαός του Παρισιού κατέλαβε τα ανάκτορα του Κεραμεικού.
Ο βασιλιάς πήγε στη Νομοθετική συνέλευση και
εκείνη του περιόρισε τα καθήκοντα.
Το συμβούλιο με επικεφαλή τον Δαντόν, στέλεχος της λέσχης των Κορδελιέρων,
ανέλαβε την εκτελεστική εξουσία.
Η Νομοθετική έδωσε πολιτικά δικαιώματα σε όλους τους άντρες,
αφαίρεσε τις περιουσίες από τους αριστοκράτες που βρίσκονταν στο εξωτερικό,
διαχώρισε την εκκλησία από το κράτος και
κήρυξε τη χώρα σε κίνδυνο.
Η νίκη κατά των Πρώσων στο Βαλμί έσωσε την επανάσταση.
Μετά από τις εκλογές, αναδείχτηκε η Συμβατική συνέλευση.
Οι Ορεινοί κατήργησαν τη μοναρχία και έφεραν τη δημοκρατία.
Δημιουργήθηκε και ένα καινούριο ημερολόγιο.
Τότε ξεκίνησε το έτος Ι της Δημοκρατίας.
Ο βασιλιάς και η βασίλισσα καταδικάστηκαν και αποκεφαλίστηκαν.
Η Συμβατική συνέλευση συνέχισε τον πόλεμο, για να πάρουν πίσω τα εδάφη που
θεωρούνταν γαλλικά στο Βέλγιο και στις όχθες του ποταμού Ρήνου.
Με αυτήν την απόφαση, πολλά ευρωπαϊκά κράτη ενώθηκαν ενάντια της Γαλλίας.
Στο εσωτερικό της χώρας υπήρχαν ξεσηκωμοί και μια άσχημη οικονομική κατάσταση,
κυρίως στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα.
Η Συμβατική, με τη στήριξη των Ορεινών και των Ιακωβίνων, έκανε
την Επιτροπή Δημόσιας Σωτηρίας, την Επιτροπή Γενικής Ασφάλειας και
δικαστήρια, ώστε να ηρεμήσει η κατάσταση.
Οι Γιρονδίνοι αντέδρασαν.
Η Συμβατική, με την πρόταση των Ορεινών, συνέλαβε τους αρχηγούς τους.
Μετά από μερικές ημέρες, εγκρίθηκε το σύνταγμα του έτους Ι.
Μετά την πτώση των Γιρονδίνων, οι Ορεινοί, με αρχηγό τον Ροβεσπιέρο
από τους Ιακωβίνες, σχημάτισαν κυβέρνηση.
Οι Ορεινοί οργάνωσαν στρατό και τον έκαναν ισχυρό ώστε να μπορεί να
αντιμετωπίσει τους εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους.
Για χάρη της προστασίας της επανάστασης, πέθαναν 40.000 άνθρωποι,
οι οποίοι ήταν ύποπτοι για την αντεπαναστατική δράση.
Αντικατέστησαν τη χριστιανική θρησκεία με τη λατρεία του Ανώτατου Όντος
και έδωσαν καινούρια ονόματα στους μήνες.
Παρουσιάστηκε βελτίωση στο βιοτικό επίπεδο των κατώτερων στρωμάτων,
αλλά παράλληλα αυτά τα μέτρα προκάλεσαν και αντιδράσεις.
Η Συμβατική αποφάσισε να εκτελέσει τον Ροβεσπιέρο, μαζί με 20 συνεργάτες του.

© **copyright** *www.upbility.gr*
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

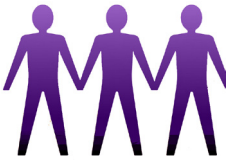
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

προνόμια

κατάργηση προνομίων

ανθρώπινα δικαιώματα

κατάληψη ανακτόρου Βερσαλλιών

ΒΑΣΙΛΙΑΣ
δέχεται τις αποφάσεις

3 ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

ΔΕΞΙΑ | **ΚΕΝΤΡΟ** | **ΑΡΙΣΤΕΡΑ**

ΛΕΣΧΕΣ
πολιτικές οργανώσεις

- **ΛΕΣΧΗ ΙΑΚΩΒΙΝΩΝ**
- **ΛΕΣΧΗ ΚΟΡΔΕΛΙΕΡΩΝ**

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ → σχολιασμός πολιτικών απόψεων

1791

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΓΑΛΛΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
Βουλή

→ **νομοθετικό σώμα**

δικαίωμα ψήφου

- ✓ κατοχή περιουσίας
- ✓ πληρωμή φόρων

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

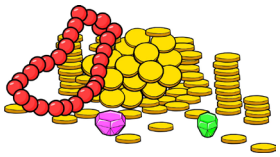
6 ΥΠΟΥΡΓΟΙ → **ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**

~~**ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**~~

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΚΛΗΡΟΥ

εγγύηση →

έκδοση χαρτονομίσματος

ΚΛΗΡΙΚΟΙ → λειτουργοί του κράτους

~~**ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ**~~

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

~~**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**~~

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΓΙΡΟΝΔΙΝΟΙ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

συμμαχία

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΠΡΩΣΙΑΣ

στρατός

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

πείνα →

δράση λαϊκών στρωμάτων

κατάληψη ανακτόρου Κεραμεικού

ΒΑΣΙΛΙΑΣ →

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

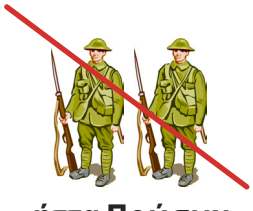
- ✓ περιορισμός καθηκόντων βασιλιά
- ✓ πολιτικά δικαιώματα σε όλους τους άντρες
- ✓ αφαίρεση περιουσιών αριστοκρατών εξωτερικού
- ✓ διαχωρισμός εκκλησίας - κράτους
- ✓ κήρυξη χώρας σε κίνδυνο

ΔΑΝΤΟΝ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΒΑΛΜΥ

ήττα Πρώσων

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 4/4)*

ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΟΡΕΙΝΟΙ → ~~ΜΟΝΑΡΧΙΑ~~ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ → αποκεφαλίζονται

ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Βέλγιο
(γαλλικά εδάφη)

ποταμός Ρήνος

δημιουργία εχθρών

ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

ΟΡΕΙΝΟΙ

ΙΑΚΩΒΙΝΟΙ

- ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ
- ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
- ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΟΡΕΙΝΟΙ

ΙΑΚΩΒΙΝΟΙ → Ροβεσπιέρος

ΝΕΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Χριστιανισμός

Ανώτατο Ον

ΑΛΛΑΓΗ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΜΗΝΩΝ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Σε πόσες τάξεις χωρίστηκε η γαλλική κοινωνία και πότε;
- Ποιοι είχαν πολλά προνόμια και ποιοι πολλές υποχρεώσεις;
- Τι στεναχωρούσε τους ανθρώπους της αστικής τάξης;
- Τι συνέβη από τα μέσα του 18ου αιώνα στην αστική τάξη;
- Ποιος έκανε συνέλευση των τάξεων, πού και για ποιο λόγο;
- Τι ζήτησαν οι εκπρόσωποι της τρίτης τάξης και τι έκανε ο βασιλιάς;
- Τι κηρύχθηκαν τα μέλη της τρίτης τάξης και για ποιο λόγο;
- Τι έκανε ο βασιλιάς και τι τα μέλη της τρίτης τάξης;
- Τι κηρύχθηκε η Εθνοσυνέλευση και τι ήθελε να δώσει;
- Για ποιο λόγο ο βασιλιάς υποχώρησε και τι έκαναν οι πολίτες;
- Τι συνέβη στις 14 Ιουλίου του 1789 και τι ήταν η Βαστίλη;
- Τι έκανε η Συντακτική συνέλευση και πού βασίστηκε η Διακήρυξη;
- Πότε ο βασιλιάς δέχθηκε τις αποφάσεις;
- Ποια ήταν τα τρία πολιτικά ρεύματα και τι πίστευαν;
- Ποιες πολιτικές οργανώσεις δημιουργήθηκαν;
- Ποια σχολίαζαν τις πολιτικές απόψεις;
- Ποια ψήφισε το πρώτο σύνταγμα της Γαλλίας, πότε και τι έθεσε σε ισχύ;
- Τι έγινε το έθνος και ποια έγινε νομοθετικό σώμα;
- Ποιοι είχαν το δικαίωμα ψήφου;
- Τι ανέλαβαν ο βασιλιάς και οι έξι υπουργοί και ποια έγινε ανεξάρτητη;
- Τι ήταν η περιουσία του κλήρου;
- Τι έγιναν οι κληρικοί;
- Γιατί οι απεργίες σταμάτησαν;
- Ποιοι δε δέχτηκαν τις ρυθμίσεις και τι προσπάθησε να κάνει ο βασιλιάς;
- Ποιοι έλεγχαν τη Νομοθετική συνέλευση;
- Με ποιους συμμάχησε ο βασιλιάς και για ποιο λόγο;
- Γιατί οι Γιρονδίνοι ήθελαν αυτόν τον πόλεμο ενάντια της Αυστρίας και της Πρωσίας;
- Τι έκαναν τα λαϊκά στρώματα να δράσουν και τι έκανε ο λαός του Παρισιού;
- Πού πήγε ο βασιλιάς και τι έγινε;
- Ποιο ανέλαβε την εκτελεστική εξουσία;
- Τι έκανε η Νομοθετική;
- Ποια έσωσε την επανάσταση;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** ***(σελ. 2/2)***

- Ποια αναδείχτηκε μετά τις εκλογές;
- Τι έκαναν οι Ορεινοί;
- Πότε ξεκίνησε το έτος Ι της Δημοκρατίας ;
- Ποιοι καταδικάστηκαν και αποκεφαλίστηκαν;
- Γιατί Συμβατική συνέλευση συνέχισε τον πόλεμο;
- Τι έκανε η Συμβατική, με ποιους συνεργάστηκε και για ποιο λόγο;
- Ποιοι αντέδρασαν και ποιοι συνέλαβαν τους αρχηγούς τους;
- Τι εγκρίθηκε και ποιοι σχημάτισαν κυβέρνηση;
- Τι έκαναν οι Ορεινοί;
- Γιατί πέθαναν 40.000 άνθρωποι;
- Ποια θρησκεία αντικατέστησαν οι Ορεινοί και τι άλλαξαν;
- Ποια απόφαση πήρε η Συμβατική και για ποιο λόγο;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η ομάδα των Θερμιδοριανών πήρε τον έλεγχο της Συμβατικής.
Οι Θερμιδοριανοί ψήφισαν ένα νέο σύνταγμα.
Ένα πενταμελές συμβούλιο, το Διευθυντήριο, ανέλαβε την εκτελεστική εξουσία.
Ζήτησε τη στήριξη των στρατηγών που είχαν λάβει μέρος στα χρόνια της επανάστασης, για την αντιμετώπιση της δύσκολης κατάστασης.
Στις 9 Νοεμβρίου 1799, ο Ναπολέων Βοναπάρτης, πήρε την εξουσία, με τη συγκατάθεση του Διευθυντηρίου.
Ο Ναπολέων Βοναπάρτης ήταν από τους πιο φιλόδοξους και ικανούς Γάλλους στρατηγούς.
Η αστική τάξη εμπιστεύτηκε το συγκεκριμένο ηγέτη.
Πίστευε πως αυτός θα μπορούσε να φτιάξει ένα σωστό εσωτερικό καθεστώς και να κάνει πολέμους ώστε η Γαλλία να κυριαρχήσει σε όλη την Ευρώπη.
Ο Ναπολέων ανακηρύχθηκε ο Πρώτος Ύπατος και έπειτα έγινε Αυτοκράτορας.
Ο Ναπολέων, όμως, κυβερνούσε ως απόλυτος μονάρχης.
Έκανε αλλαγές στη διοίκηση, στην εκπαίδευση και στην οικονομία.
Ήθελε να ελέγξει το κράτος και να το κάνει πιο αποτελεσματικό.
Το 1804, δημιουργήθηκε ένας κώδικας, ο Ναπολεόντειος Κώδικας, στον οποίο ήταν γραμμένες μερικές αρχές της γαλλικής επανάστασης, με τη μορφή νόμων.
Ο Ναπολεόντειος Κώδικας διαδόθηκε σε όλη την Ευρώπη και μέχρι σήμερα αποτελεί τη βάση του γαλλικού νομικού συστήματος.
Η Γαλλία, στον καιρό του Ναπολέοντα, έθεσε υπό τον έλεγχό της ένα μεγάλο μέρος της Ευρώπης.
Ο Ναπολέων πίστευε πως η Αγγλία ήταν ο πιο σημαντικός της αντίπαλος.
Το 1806, έβαλε σε εφαρμογή τον ηπειρωτικό αποκλεισμό, σύμφωνα με τον οποίο τα αγγλικά εμπορεύματα δεν έφταναν σε όλα τα ευρωπαϊκά λιμάνια.
Η Αγγλία έβαλε σε εφαρμογή το θαλάσσιο αποκλεισμό, όπου δεν επέτρεπε τα πλοία τρίτων χωρών να φτάνουν τις γαλλικές ακτές.
Ο Ναπολέων έφτιαξε βασίλεια-δορυφόρους της Γαλλίας, σε πολλές περιοχές της Ευρώπης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Γαλλία έβαζε φόρους για να μπορεί να καλύπτει τα έξοδα των πολέμων.
Οι ευγενείς και ο ανώτερος κλήρος αντέδρασαν και ήθελαν
να επαναφέρουν τη μοναρχία και να πάρουν πίσω τα προνόμιά τους.
Επιθυμούσαν, μάλιστα, και μέρος των λαϊκών στρωμάτων,
το οποίο βρισκόταν υπό ξένη κυριαρχία.
Το 1812, ο Ναπολέων θέλησε να επιτεθεί στη Ρωσία,
γιατί πίστευε πως δεν εφάρμοζε πιστά τον ηπειρωτικό αποκλεισμό.
Ο γαλλικός στρατός έφτασε μέχρι τη Μόσχα, αλλά δεν ενόχλησε τη Ρωσία.
Ο Ναπολέων άρχισε να χάνει τις δυνάμεις του εξαιτίας
του χειμώνα, των ασθενειών και των επιθέσεων.
Η ένωση ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών κατέστρεψε τις γαλλικές δυνάμεις.
Ένα στράτευμα με 600.000 άνδρες, γύρισε στη Γαλλία
με λιγότερους από 100.000 άνδρες.
Στη μάχη του Βατερλό, οι Γάλλοι έχασαν και αυτό ήταν και
το τέλος της κυριαρχίας του Ναπολέοντα.
Η περίοδος 1789-1815 ήταν σημαντική τόσο στην ευρωπαϊκή,
όσο και στην παγκόσμια ιστορία.
Η αστική τάξη της Γαλλίας πήρε την εξουσία και έγινε παράδειγμα και
για τις άλλες αστικές τάξεις της Ευρώπης.

- Έγιναν μεταρρυθμίσεις και έτσι η οικονομία αναπτύχθηκε,
  καθώς και η οικονομία της ελεύθερης αγοράς.
- Οι αρχές του Διαφωτισμού έγιναν πολιτικά αιτήματα.
- Η απολυταρχία καταργήθηκε στη Γαλλία και
  αμφισβητήθηκε στην υπόλοιπη Ευρώπη.
- Οι πολίτες και το κράτος ενώθηκαν και είχαν
  ίδια δικαιώματα και ίδιες υποχρεώσεις.
- Δημιουργήθηκε το έθνος-κράτος, ως έννοια της πατρίδας.
- Η εκκλησία διαχωρίστηκε από το κράτος.
- Καταργήθηκαν τα προνόμια των ευγενών και του κλήρου.
- Ο λαός εμφανίστηκε ως πηγή εξουσίας, αφού πρώτα καθιερώθηκαν
  τα συντάγματα και επικράτησε η λαϊκή κυριαρχία.
- Τα δικαιώματα του Διαφωτισμού έγιναν πολιτικά δικαιώματα.
- Οι υπήκοοι έγιναν πολίτες.
- Δημιουργήθηκαν κινήματα, όπως ο φιλελευθερισμός, ο εθνικισμός,
  ο κοινωνικός ριζοσπαστισμός και ο σοσιαλισμός.

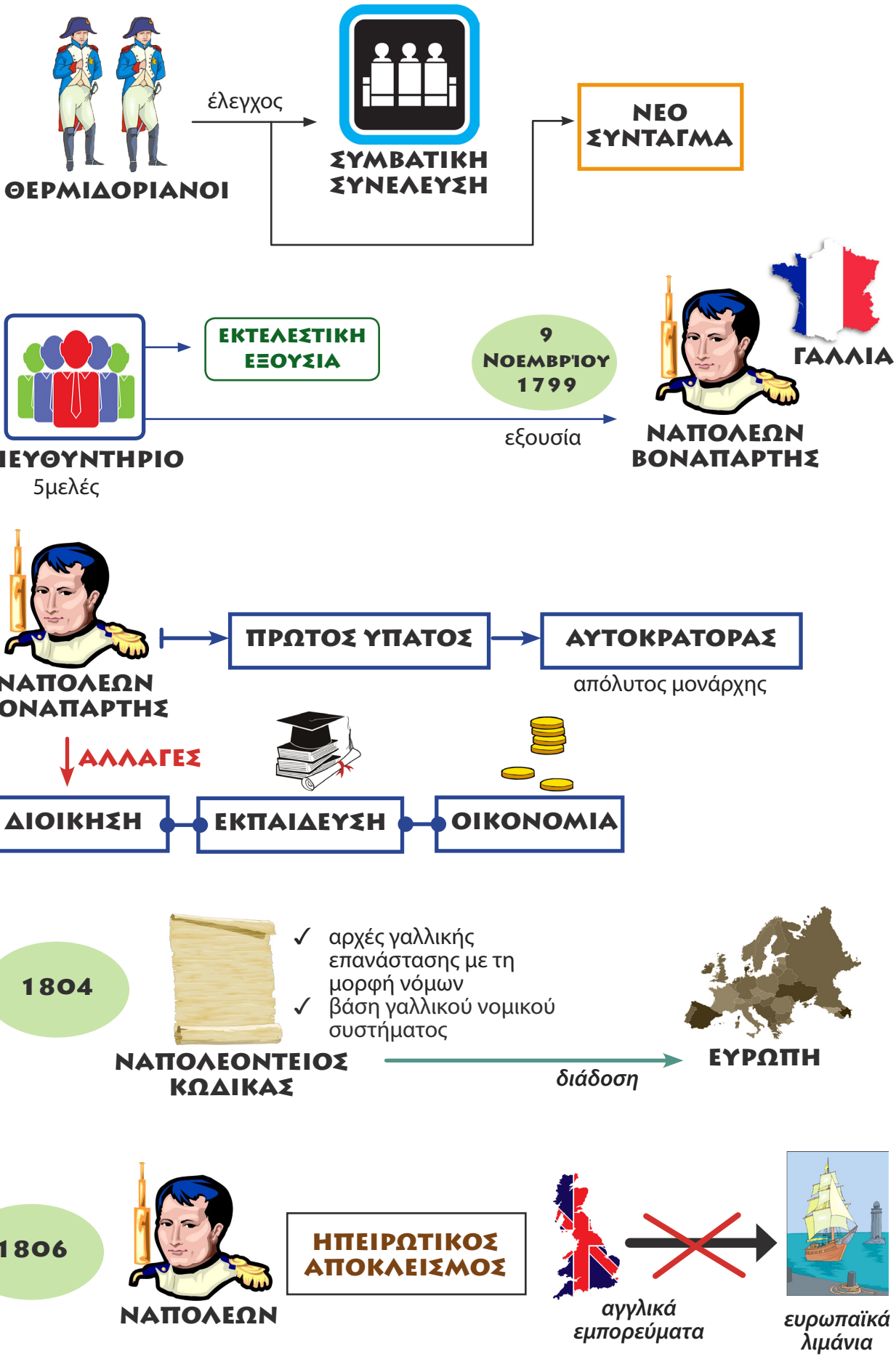
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Εκείνοι που νίκησαν τον Ναπολέοντα, συγκάλεσαν το συνέδριο της Βιέννης.
Ήθελαν να χαράξουν πάλι τα σύνορα, να υπάρχει μια καλή ισορροπία,
να ξαναεμφανιστεί η απολυταρχία και να μειωθούν οι επαναστατικές ιδέες.
Στη Γαλλία κυριάρχησε το πολίτευμα της βασιλείας.
Τα γαλλικά σύνορα ήταν αυτά που ήταν το 1789.
Τον Νοέμβριο του 1815 ιδρύθηκε η Ιερή Συμμαχία.
Οι χώρες που την ίδρυσαν ήταν η Ρωσία, η Αυστρία και η Πρωσία.
Ήταν χώρες της απολυταρχίας και της αντεπανάστασης.
Όσοι ηγεμόνες είχαν χάσει το θρόνο τους, επέστρεψαν και τον πήραν πίσω.
Ήταν η εποχή της Παλινόρθωσης.
Οι αρχές της γαλλικής επανάστασης είχαν διαδοθεί στους ευρωπαϊκούς λαούς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

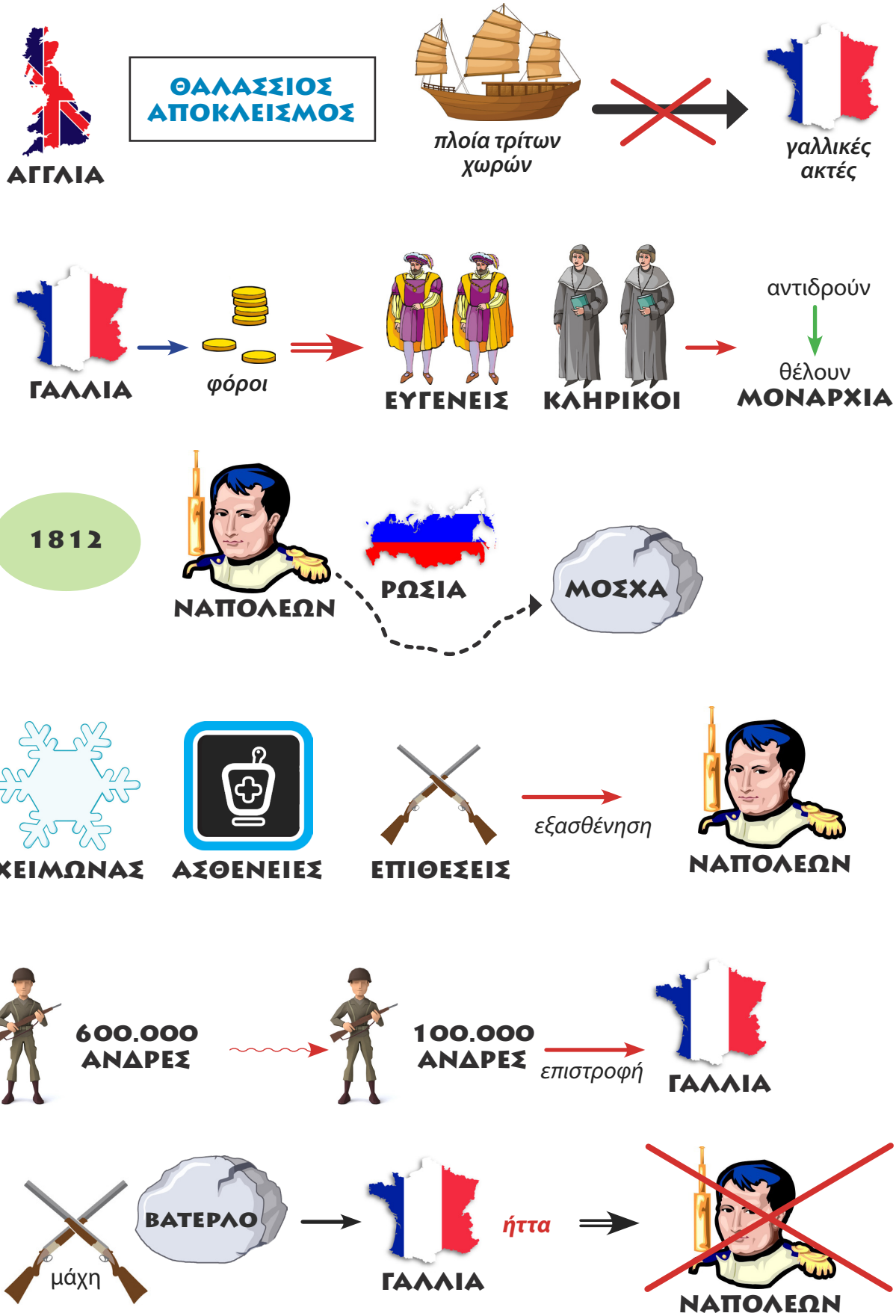
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 2/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

1789 - 1815

ΕΥΡΩΠΗ

οικονομία

αρχές Διαφωτισμού
=
πολιτικά αιτήματα

καταργείται

~~ΑΠΟΛΥΤΑΡΧΙΑ~~

ΠΟΛΙΤΕΣ
=
ΚΡΑΤΟΣ

δικαιώματα

υποχρεώσεις

ΕΘΝΟΣ-ΚΡΑΤΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΡΑΤΟΣ
διαχωρισμός

ΛΑΟΣ

= πηγή εξουσίας

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΣΜΟΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΕΝΝΗΣ

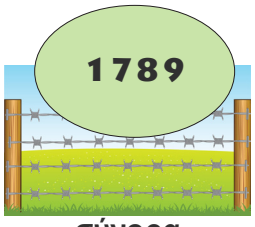

ΓΑΛΛΙΑ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ

1789

σύνορα

1815

ΙΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

ΡΩΣΙΑ **ΑΥΣΤΡΙΑ** **ΠΡΩΣΙΑ**

χώρες απολυταρχίας και αντεπανάστασης

ΕΠΟΧΗ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗΣ

επιστροφή ηγεμόνων στους θρόνους τους

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

4. Η τελευταία φάση της γαλλικής επανάστασης (1794-1799) και η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια ομάδα πήρε τον έλεγχο της Συμβατικής και τι ψήφισε;
- Ποιο ήταν το πενταμελές συμβούλιο, τι ανέλαβε και τι ζήτησε;
- Ποιος πήρε την εξουσία, πότε και με ποιανού τη συγκατάθεση;
- Ποιος ήταν ο Ναπολέων Βοναπάρτης, ποιος τον εμπιστεύτηκε και τι ήθελε;
- Τι ανακηρύχθηκε ο Ναπολέων, τι έγινε μετά και πώς κυβερνούσε;
- Πού έκανε αλλαγές και ποιο ήθελε να ελέγξει;
- Ποιος κώδικας δημιουργήθηκε, τι ήταν γραμμένο και πού διαδόθηκε;
- Τι έβαλε σε εφαρμογή ο Ναπολέων, πότε και για ποιο λόγο;
- Τι έβαλε σε εφαρμογή η Αγγλία;
- Τι έφτιαξε ο Ναπολέων;
- Γιατί οι ευγενείς και ο ανώτερος κλήρος αντέδρασαν, τι ήθελαν και τι επιθυμούσαν;
- Τι θέλησε να κάνει ο Ναπολέων και για ποιο λόγο;
- Μέχρι πού έφθασε ο γαλλικός στρατός;
- Γιατί ο Ναπολέων άρχισε να χάνει τις δυνάμεις του;
- Ποια κατέστρεψε τις γαλλικές δυνάμεις και από πού φαίνεται αυτό;
- Πού έχασαν οι Γάλλοι και τι σήμαινε αυτό για το Ναπολέων;
- Ποια περίοδο ήταν σημαντική στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια ιστορία;
- Ποια έγινε παράδειγμα για τις αστικές τάξεις της Ευρώπης;
- Σε τι βοήθησαν οι μεταρρυθμίσεις;
- Τι έγιναν οι αρχές του Διαφωτισμού;
- Πού καταργήθηκε και πού αμφισβητήθηκε η απολυταρχία;
- Πώς δημιουργήθηκε το έθνος-κράτος;
- Ποια διαχωρίστηκε από το κράτος και ποια καταργήθηκαν;
- Πώς εμφανίστηκε ο λαός και ποια καθιερώθηκαν;
- Τι έγιναν τα δικαιώματα του Διαφωτισμού και τι οι πολίτες;
- Ποια κινήματα δημιουργήθηκαν;
- Ποιοι συγκάλεσαν συνέδριο, πού και τι ήθελαν;
- Ποιο πολίτευμα κυριάρχησε στη Γαλλία;
- Τι παρέμειναν τα γαλλικά σύνορα;
- Τι ιδρύθηκε, πότε, ποιες την ίδρυσαν και τι ήταν αυτές οι χώρες;
- Ποια εποχή ήταν;
- Πού είχαν διαδοθεί οι αρχές της γαλλικής επανάστασης;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το ευρωπαϊκό εμπόριο επεκτάθηκε στην Ανατολή.
Έτσι, οι εμπορικές συναλλαγές ενισχύθηκαν στη δυτική Ευρώπη
με την Οθωμανική αυτοκρατορία.
Έλληνες, Εβραίοι και Αρμένιοι ανέπτυξαν το εμπόριο και τη ναυτιλία.
Έλληνες καραβοκύρηδες, οι πλοιοκτήτες, χρησιμοποίησαν
τη ρωσοτουρκική συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή.
Η συνθήκη αυτή έδινε τη δυνατότητα στα πλοία με ρωσική σημαία
να κινούνται ελεύθερα στα Στενά του Βοσπόρου.
Το ίδιο συνέβαινε και στα αγγλικά και γαλλικά πλοία στη Μεσόγειο,
λόγω των ναπολεόντειων πολέμων.
Οπότε άρχισαν να ελέγχουν μέρος του εμπορίου.
Η Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα, η Σμύρνη και η Χίος έγιναν εμπορικά κέντρα.
Επίσης, αναπτύχθηκαν και οι ελληνικές παροικίες.
Διαμορφώθηκαν κοινωνικοί μετασχηματισμοί.
Η ορθόδοξη εκκλησία δε συμφωνούσε με τις διαφωτιστικές ιδέες,
γιατί πίστευε πως με μια επανάσταση θα κινδύνευε ο ελληνισμός.
Κάποιοι, όμως, κληρικοί συμφωνούσαν με τις διαφωτιστικές ιδέες και
κάποιοι άλλοι κινήθηκαν ενάντια της οθωμανικής κυριαρχίας.
Οι Φαναριώτες ήταν Έλληνες, οι οποίοι προέρχονταν
από παλιές αρχοντικές οικογένειες.
Έμεναν στο Φανάρι, μια συνοικία της Κωνσταντινούπολης,
όπου εκεί βρισκόταν και το Πατριαρχείο.
Μάθαιναν ξένες γλώσσες, σπούδαζαν στη Δύση και
δούλευαν στην οθωμανική διοίκηση.
Είχαν υψηλές θέσεις στο οθωμανικό κράτος.
Τον 18ο αιώνα διορίζονταν ηγεμόνες στις ηγεμονίες της Μολδαβίας και της Βλαχίας.
Αυτές, όμως, τις θέσεις τις έχασαν με την κήρυξη της επανάστασης του 1821.
Οι προεστοί διοικούσαν τις ελληνορθόδοξες κοινότητες.
Τους φόρους που συγκέντρωναν από τους Έλληνες,
τους έδιναν στην οθωμανική διοίκηση.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Είχαν πολιτική εμπειρία και μεγάλες περιουσίες.
Κάποιοι από αυτούς είχαν πολιτική επιρροή στους τοπικούς Τούρκους αξιωματούχους.
Οι έμποροι και οι καραβοκύρηδες είχαν μια καλή οικονομική κατάσταση.
Ορισμένοι Έλληνες έμποροι των παροικιών ίδρυσαν σχολεία στις πατρίδες τους, τύπωσαν βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες και έδωσαν υποτροφίες.
Οι κλέφτες ήταν αγρότες.
Αναγκάζονταν ή επιθυμούσαν να πάνε στα βουνά, ώστε να μπορέσουν να ζήσουν κάνοντας ληστείες.
Ο αγροτικός πληθυσμός τους υποστήριζε, τους υμνούσε και θρηνούσε για το θάνατό τους μέσα από τα κλέφτικα δημοτικά τραγούδια.
Οι αρματολοί ανήκαν σε ένοπλα οργανωμένα σώματα και ήταν υπεύθυνοι της τήρησης της τάξης.
Συχνά, οι κλέφτες γίνονταν αρματολοί και το αντίθετο.
Οι αγρότες ξεπερνούσαν το 80% του πληθυσμού.
Καλλιεργούσαν κρατικά ή ιδιωτικά κτήματα, τα τσιφλίκια που ανήκαν σε Τούρκους και κάποια από αυτά σε Έλληνες.
Η ζωή τους ήταν δύσκολη και στερήθηκαν πολλά.
Όσο υπήρχε ανάπτυξη στο εμπόριο και στη ναυτιλία, τόσο αυξανόταν ο αριθμός απασχολημένων στο εμπόριο και στη ναυτιλία.
Στις αρχές του 18ου αιώνα, οι Έλληνες στράφηκαν στη Ρωσία, για να της ζητήσουν βοήθεια.
Είχαν κοινά συμφέροντα και ήταν Ορθόδοξοι.
Το 1770, με ρωσική βοήθεια, έγινε η ελληνική επανάσταση με κέντρο την Πελοπόννησο.
Όμως, αυτή η κινητοποίηση των Ελλήνων δεν ήταν αρκετή και τα ρωσικά πλοία με αρχηγούς τους αδερφούς Ορλόφ ήταν λίγα.
Οπότε, η επανάσταση, τα Ορλοφικά όπως ονομάστηκαν, καταπνίγηκε.
Το ίδιο έγινε και με την προσπάθεια του ήρωα Λάμπρου Κατσώνη, ο οποίος ξεσήκωσε τους κατοίκους των νησιών του Αιγαίου.
Οι κάτοικοι του Σουλίου, περιοχή της Ηπείρου, πολέμησαν με τον Αλή πασά των Ιωαννίνων, αλλά, το 1803 αναγκάστηκαν να φύγουν από την περιοχή.
Ο ελληνισμός γνώρισε τις ιδέες του Διαφωτισμού.

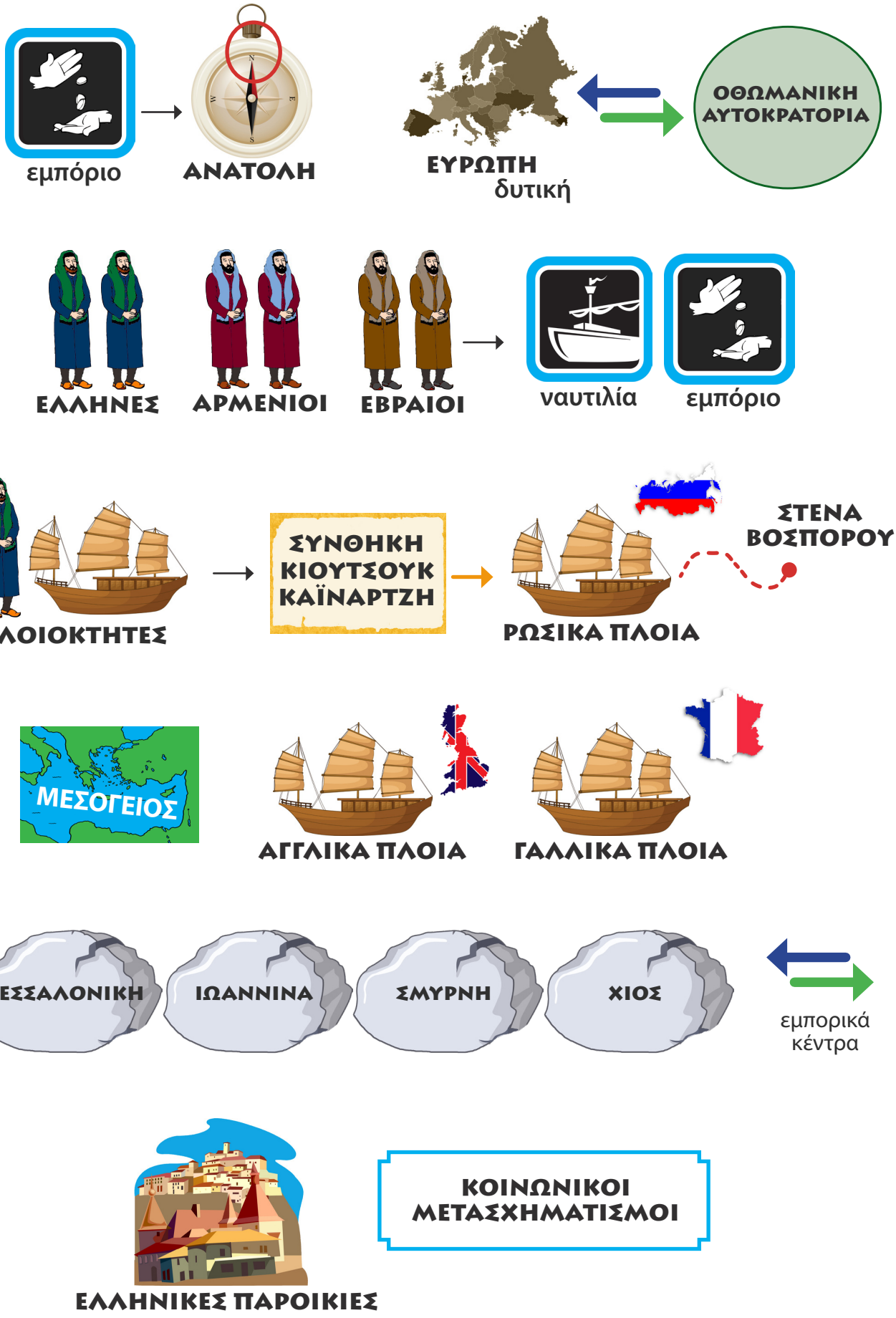
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι έμποροι και οι Έλληνες που ταξίδευαν στην Ευρώπη,
διέδωσαν αυτές τις ιδέες στον ελλαδικό χώρο.
Άρχισε να πιστεύεται πως η λογική μπορεί να εξηγήσει και να αλλάξει τον κόσμο.
Η εκπαίδευση συνδέθηκε με τον αγώνα για ελευθερία.
Στα μέσα του 18ου αιώνα, δημιουργήθηκε ένα κίνημα.
Σκοπός του κινήματος ήταν η προετοιμασία του αγώνα για την ελευθερία.
Το κίνημα αναπτύχθηκε στις παροικίες και σε μεγάλα
εμπορικά κέντρα του ελληνισμού.
Ονομάστηκε Νεοελληνικός Διαφωτισμός.
Οι Έλληνες, που υποστήριζαν τις ιδέες του Διαφωτισμού, πίστευαν πως
η εκπαίδευση θα έπρεπε να συνδυάζεται με τις θετικές επιστήμες,
τη λαϊκή γλώσσα και τον αγώνα για την ελευθερία.
Ορισμένοι Έλληνες, οι συντηρητικοί λόγιοι, δεν ενέκριναν τις διαφωτιστικές ιδέες.
Πίστευαν πως η εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται σε εκκλησιαστικά κείμενα και
να γίνεται σε αρχαΐζουσα γλώσσα.
Ανάμεσα στους πολλούς Έλληνες λόγιους, ξεχώρισαν
ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής.
Ο Ρήγας Βελεστινλής πρότεινε, στη Νέα Πολιτική Διοίκηση, ένα έργο το οποίο ήταν
βασισμένο σε ιδέες των Γάλλων Ιακωβίνων,
τη δημιουργία μιας ¨Ελληνικής Δημοκρατίας¨.
Το έργο αυτό που θα φαινόταν σε όλη τη Βαλκανική, θα αντικαθιστούσε
την Οθωμανική αυτοκρατορία και θα έφερνε ίσα δικαιώματα σε όλους τους πολίτες.
Ο Ρήγας επιθυμούσε να βάλει σε εφαρμογή τα σχέδιά του,
αλλά προδόθηκε και σκοτώθηκε και αυτός και οι σύντροφοί του.
Το 1806, ο Ανώνυμος συγγραφέας του έργου Ελληνική Νομαρχία υποστήριξε πως
οι Έλληνες πρέπει από μόνοι τους να αγωνιστούν για την ελευθερία.
Ο Αδαμάντιος Κοραής πίστευε πως για να μπορούν οι Έλληνες να κερδίσουν
την ελευθερία τους, πρέπει να μορφωθούν.
Πίστευε, επίσης, πως από τη δημοτική γλώσσα έπρεπε
να βγουν κάποιες λαϊκές και ξένες λέξεις.
Άλλοι διαφωτιστές ήταν οι Ιώσηπος Μοισιόδακας και Δημήτριος Καταρτζής,
οι οποίοι υποστήριζαν τη λαϊκή γλώσσα.
Ο Κωνσταντίνος Κούμας υποστήριζε νέες μεθόδους.
Ο Θεόφιλος Καΐρης, υποστήριζε τις ιδέες της γαλλικής επανάστασης.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

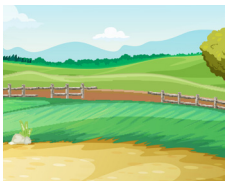
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

ΚΛΕΦΤΕΣ

αγρότες

βουνά

ΚΛΕΦΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ύμνοι-θρήνοι

ΑΡΜΑΤΟΛΟΙ

ένοπλα οργανωμένα σώματα

ΑΓΡΟΤΕΣ

τσιφλίκια

κρατικά ή ιδιωτικά κτήματα

ναυτιλία

εμπόριο

αύξηση απασχολημένων

18ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ

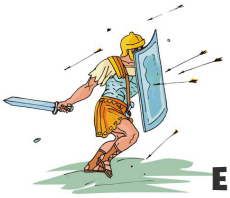
ΡΩΣΙΑ

για βοήθεια

1770

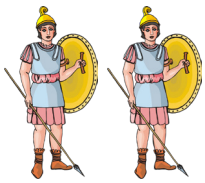

Πελοπόννησος

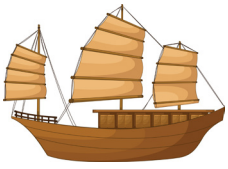

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΕΛΛΗΝΕΣ

ρωσικά πλοία

ΟΡΛΟΦΙΚΑ

ΕΛΛΑΔΑ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΤΣΩΝΗΣ

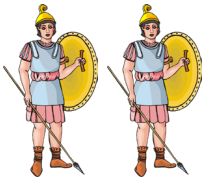

ΣΟΥΛΙ

ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ

1803

ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΣΟΥΛΙΟΥ

φεύγουν από την περιοχή

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

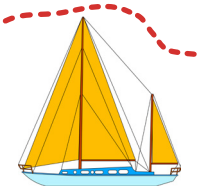
5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 4/4)*

ΕΥΡΩΠΗ

ΙΔΕΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

έμποροι-ταξιδιώτες

ΕΛΛΑΔΑ

ΛΟΓΙΚΗ

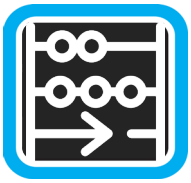
εξήγηση-αλλαγή κόσμου

18ος ΑΙΩΝΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

ελευθερία

ΙΔΕΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ + ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ + ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ + ΛΑΪΚΗ ΓΛΩΣΣΑ + ΑΓΩΝΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΟΙ

~~ΙΔΕΕΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ~~

εκκλησιαστικά κείμενα

↓

αρχαΐζουσα γλώσσα

ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ

ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ → ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

προδόθηκε και σκοτώθηκε

ίσα δικαιώματα

1806

Ο ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

ΜΟΡΦΩΣΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΙΩΣΗΠΟΣ ΜΟΙΣΙΟΔΑΚΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΑΡΤΖΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΜΑΣ	ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΚΑΪΡΗΣ

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού επεκτάθηκε το ευρωπαϊκό εμπόριο και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι ανέπτυξαν το εμπόριο και τη ναυτιλία;
- Ποιοι χρησιμοποίησαν τη ρωσοτουρκική συνθήκη και ποια ήταν αυτή η συνθήκη;
- Τι δυνατότητες έδινε αυτή η συνθήκη και σε ποιους;
- Ποιες πόλεις έγιναν εμπορικά κέντρα;
- Ποιες αναπτύχθηκαν και ποιοι μετασχηματισμοί διαμορφώθηκαν;
- Με τι δε συμφωνούσε η ορθόδοξη εκκλησία και για ποιο λόγο;
- Τι έκαναν κάποιοι κληρικοί;
- Τι γνωρίζεις για τους Φαναριώτες;
- Τι και πού διορίζονταν τον 18ο αιώνα και πότε έχασαν αυτές τις θέσεις;
- Ποιοι διοικούσαν τις ελληνορθόδοξες κοινότητες;
- Πού έδιναν τους φόρους και από ποιους τους συγκέντρωναν;
- Τι είχαν οι προεστοί;
- Ποιοι είχαν καλή οικονομική κατάσταση;
- Τι έκαναν κάποιοι Έλληνες έμποροι των παροικιών;
- Τι ήταν οι κλέφτες και πώς ζούσαν;
- Πώς αντιμετώπιζε ο αγροτικός πληθυσμός τους κλέφτες;
- Πού ανήκαν και τι ήταν οι αρματολοί;
- Πώς ήταν η ζωή των αγροτών;
- Γιατί αυξανόταν ο αριθμός απασχολημένων στο εμπόριο και στη ναυτιλία;
- Τι έγινε στις αρχές του 18ου αιώνα;
- Τι έγινε το 1770 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος ξεσήκωσε τους κατοίκους των νησιών του Αιγαίου;
- Τι έγινε το 1803, με ποιους και για ποιο λόγο;
- Ποιοι διέδωσαν τις ιδέες του Διαφωτισμού και πού;
- Τι μπορεί να κάνει η λογική;
- Πότε δημιουργήθηκε το κίνημα, ποιος ήταν ο σκοπός του, πού αναπτύχθηκε και πώς ονομάστηκε;
- Τι πίστευαν οι Έλληνες, που υποστήριζαν τις ιδέες του Διαφωτισμού;
- Ποιοι δεν ενέκριναν τις διαφωτιστικές ιδέες και τι πίστευαν;
- Ποιοι ξεχώρισαν από τους Έλληνες λόγιους;
- Τι πρότεινε ο Ρήγας Βελεστινλής;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

5. Ο ελληνισμός από τα μέσα του 18ου αι. έως τις αρχές του 19ου αι.

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 2/2)*

- Που θα φαινόταν αυτό το έργο και σε τι θα βοηθούσε;
- Γιατί δεν μπόρεσε ο Ρήγας να βάλει σε εφαρμογή τα σχέδιά του;
- Ποιος συγγραφέας εμφανίστηκε το 1806;
- Τι πίστευε ο Αδαμάντιος Κοραής;
- Ποιοι ήταν οι άλλοι διαφωτιστές και τι υποστήριζαν;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι ευρωπαϊκοί λαοί αμφέβαλαν για τις αποφάσεις του συνεδρίου της Βιέννης.
Στο πολιτικό επίπεδο, οι λαοί ήθελαν την παραχώρηση του συντάγματος,
την καθιέρωση των κοινοβουλευτικών θεσμών και την αναγνώριση
των ατομικών ελευθεριών και πολιτικών δικαιωμάτων.
Δημιουργήθηκαν τρία πολιτικά ρεύματα.
Οι μετριοπαθείς φιλελεύθεροι ήθελαν τους μονάρχες, όπου εκλογικό δικαίωμα
θα είχαν μόνο αυτοί που είχαν περιουσία.
Οι ριζοσπάστες δημοκρατικοί ήθελαν δημοκρατίες, οι οποίες θα αποδέχονταν τα
πολιτικά δικαιώματα όλων των αντρών και
θα προστάτευαν όλες τις αδύναμες κοινωνικές ομάδες.
Οι σοσιαλιστές εμφανίστηκαν μετά το 1850.
Πίστευαν πως το καταλληλότερο καθεστώς είναι αυτό
που δέχεται την οικονομική και κοινωνική ισότητα.
Το 1815, υπήρχαν λαοί στην Ευρώπη, οι οποίοι θεωρούνταν έθνη,
αλλά δεν είχαν δικά τους κράτη.
Αυτό συνέβαινε γιατί είτε αυτοί οι λαοί ζούσαν σε πολυεθνικές αυτοκρατορίες,
είτε γιατί ζούσαν σκορπισμένοι σε διάφορα κράτη.
Έτσι, ξεκίνησε η ιδέα να συγκεντρωθούν όλοι οι ομοεθνείς σε ένα κράτος
και να γίνει η αρχή των εθνοτήτων.
Οι λαοί που ανήκαν στο ίδιο έθνος, είχαν τη δυνατότητα να φτιάξουν ένα κράτος και
όσοι από αυτούς ανήκαν σε διαφορετικό έθνος, μπορούσαν να αποχωρήσουν.
Τα όρια του κράτους έπρεπε να είναι ίδια με τα όρια του έθνους.
Η γαλλική επανάσταση πίστευε πως το **έθνος** ήταν η πηγή των εξουσιών ενός
κράτους και πως η θέληση των λαών και όχι οι αποφάσεις του ηγεμόνα
θα ήταν αυτή που θα καθορίσει το μέλλον.
Την περίοδο 1789-1815, οι παραπάνω ιδέες διαδόθηκαν σε όλη την Ευρώπη.
Η γαλλική κυριαρχία απομάκρυνε την τάση της επιστροφής στις παραδόσεις.
Στον γερμανικό χώρο, διατυπώθηκε η ιδέα πως
το έθνος στηριζόταν σε τρία στοιχεία:
Την ιστορία, η οποία χάνεται στα βάθη των χρόνων και είναι
αυτή που δείχνει από πού προέρχονται τα μέλη του έθνους.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τη γλώσσα, όπου οι φιλόλογοι και οι γλωσσολόγοι προσπαθούσαν να βρουν τις πρώτες μορφές της και όπου οι συγγραφείς ανέλαβαν να τη διαδώσουν.
Τη θρησκεία, όπου κυριαρχούσε η πίστη άλλης θρησκείας, σαν την περίπτωση των Χριστιανών των Βαλκανίων οι οποίοι ήταν υποταγμένοι στους μουσουλμάνους Οθωμανούς.
Την περίοδο 1815-1848, δημιουργήθηκαν τρία μεγάλα επαναστατικά κύματα στην Ευρώπη:
Αυτά των χρόνων 1820-1821, του 1830 και του 1848.
Το πρώτο επαναστατικό κύμα των χρόνων 1820-1821 αμφισβήτησε τις ρυθμίσεις του συνεδρίου της Βιέννης.
Περιορίστηκε στη νότια και μεσογειακή Ευρώπη.
Σε αυτό το κύμα έγιναν και οι επαναστάσεις στην Ισπανία, στην Ιταλία και στην Ελλάδα.
Το 1820, ξεκίνησε η επανάσταση στην Ισπανία από τους στρατιώτες που εναντιώθηκαν στο βασιλιά Φερδινάνδο Ζ΄.
Ήθελαν να επαναφέρουν το σύνταγμα του 1812, αυτό που είχε επιβάλει ο Ναπολέοντας.
Το 1823 έγινε εμφύλιος πόλεμος.
Όμως, με την απόφαση της Ιερής Συμμαχίας, ο γαλλικός στρατός σταμάτησε την επανάσταση.
Ακολούθησαν και άλλες επαναστάσεις στη Λατινική Αμερική.
Το 1820-1821, η Ιταλία ήταν χωρισμένη σε μικρά κράτη.
Οι καρμπονάροι, μέλη μυστικής εταιρείας στην Ιταλία, ξεκίνησαν τις επαναστάσεις από τα βασίλεια της Νεάπολης και της Σικελίας.
Στράφηκαν εναντίον της αυστριακής κυριαρχίας και ήθελαν την εθνική τους ελευθερία και τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις.
Ο αυστριακός στρατός πήρε εντολή από την Ιερή Συμμαχία να σταματήσει την επανάσταση, η οποία συνεχιζόταν μέχρι το 1821.
Στο βασίλειο του Πεδεμοντίου έγινε πάλι επανάσταση με τα ίδια αιτήματα, αλλά είχε την ίδια κατάληξη.
Το πρώτο εθνικό κίνημα του 19ου αιώνα ήταν η επανάσταση στην Ελλάδα το 1821.
Αυτό το κίνημα πέτυχε και κατέληξε στη δημιουργία ενός ανεξάρτητου κράτους.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/2)*

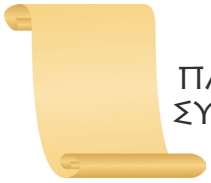
ΕΥΡΩΠΗ

ευρωπαϊκοί λαοί

αμφιβάλλουν για

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΕΝΝΗΣ

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

3 ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ	ΜΕΤΡΙΟΠΑΘΕΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ	ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ	ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΕΣ
	 θέλουν μονάρχες	 περιουσία = εκλογικό δικαίωμα	 πολιτικά δικαιώματα	1850 ΚΑΘΕΣΤΩΣ οικονομική και κοινωνική ισότητα

1815

ΕΥΡΩΠΗ

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΕΘΝΟΤΗΤΩΝ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

έθνος = πηγή εξουσιών, θέληση του λαού

1789 - 1815

διάδοση ιδεών

ΕΥΡΩΠΗ

ΓΑΛΛΙΑ

~~ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ~~

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/2)*

1815 - 1848 → 1820 - 1821 | 1830 | 1848

1820 - 1821 → *αμφισβητεί* **ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΕΝΝΗΣ**

ΕΥΡΩΠΗ *νότια και μεσογειακή*

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΙΣΠΑΝΙΑ | **ΙΤΑΛΙΑ** | **ΕΛΛΑΔΑ**

1820

ΙΣΠΑΝΙΑ → *εναντιώνεται* **ΒΑΣΙΛΙΑ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟ Ζ'** → *λόγος* → επαναφορά συντάγματος Ναπολέοντα

1823

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΙΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ → **ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ** → σταματάει επανάσταση

1820 - 1821

ΙΤΑΛΙΑ → χωρισμένη

ΚΑΡΜΠΟΝΑΡΟΙ → επανάσταση → **ΝΕΑΠΟΛΗ + ΣΙΚΕΛΙΑ** → εθνική ελευθερία + συνταγματικές μεταρρυθμίσεις

ΙΕΡΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ → **ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ** → σταματάει επανάσταση

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1821 → δημιουργία ανεξάρτητου κράτους

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Για ποιες αποφάσεις αμφέβαλαν οι ευρωπαϊκοί λαοί;
- Τι ήθελαν οι λαοί σε πολιτικό επίπεδο;
- Ποια πολιτικά ρεύματα δημιουργήθηκαν και τι ήθελε το κάθε ρεύμα;
- Πώς και πότε ξεκίνησε η αρχή των εθνοτήτων;
- Τι ακριβώς ήταν η αρχή των εθνοτήτων;
- Τι πίστευε η γαλλική επανάσταση για το έθνος;
- Τι έγινε την περίοδο 1789-1815;
- Τι απομάκρυνε η γαλλική κυριαρχία;
- Ποια ιδέα διατυπώθηκε στο γερμανικό χώρο;
- Ποια ήταν τα τρία στοιχεία και τι γνωρίζεις για αυτά;
- Ποια ρεύματα δημιουργήθηκαν την περίοδο 1815-1848;
- Ποιο ρεύμα αμφισβήτησε τις ρυθμίσεις του συνεδρίου της Βιέννης και πού περιορίστηκε;
- Ποιες επαναστάσεις έγιναν 1815-1848;
- Πότε ξεκίνησε η επανάσταση στην Ισπανία, από ποιους και για ποιο λόγο;
- Πότε έγινε ο εμφύλιος πόλεμος;
- Ποιος σταμάτησε την επανάσταση και με ποιας την απόφαση;
- Ποιες άλλες επαναστάσεις ακολούθησαν;
- Πώς ήταν η Ιταλία το 1820-1821;
- Ποιοι ξεκίνησαν τις επαναστάσεις, από πού, σε ποια στράφηκαν και τι ήθελαν;
- Ποια εντολή πήρε ο αυστριακός στρατός και από πού;
- Τι έγινε στο βασίλειο του Πεδεμοντίου;
- Ποιο ήταν το πρώτο εθνικό κίνημα και ποια ήταν η κατάληξή του;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 1814, στην Οδησσό της Ρωσίας δημιουργήθηκε η **Φιλική Εταιρεία**.
Σκοπός της ήταν να προετοιμάσουν τον αγώνα των Ελλήνων για την ανεξαρτησία.
Τα σημαντικά μέλη της Φιλικής Εταιρείας ήταν οι Νικόλαος Σκουφάς,
Αθανάσιος Τσακάλωφ, Εμμανουήλ Ξάνθος και Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος.
Οι Φιλικοί κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες για να πετύχουν τους στόχους τους.
Αυτό γιατί οι Έλληνες ήταν διασκορπισμένοι σε πολλές γεωγραφικά περιοχές και γιατί έπρεπε να δρουν μυστικά, ώστε να μην γίνουν αντιληπτοί
στους Οθωμανούς και τις ευρωπαϊκές απολυταρχίες.
Υπήρχαν κάποιοι Έλληνες, οι οποίοι ήταν διστακτικοί απέναντι σε αυτές τις επαναστάσεις γιατί είδαν να αποτυγχάνουν και κάποιοι άλλοι που ανήκαν σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και είχαν άλλα συμφέροντα.
Έπρεπε, λοιπόν, οι Φιλικοί να πείσουν και αυτούς.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία αντιμετώπιζε σοβαρά εσωτερικά προβλήματα.
Η διάδοση των ιδεών από τη γαλλική επανάσταση και η σκέψη δημιουργίας ανεξάρτητου ελληνικού κράτους, ήταν θέματα που απασχολούσαν τους Οθωμανούς.
Αυτά, όμως, τα προβλήματα εξυπηρετούσαν το σκοπό της Φιλικής Εταιρείας.
Η Φιλική Εταιρεία πήρε το οργανωτικό πρότυπο μυστικών εταιρειών, όπως αυτό των καρμπονάρων.
Τα υποψήφια μέλη περνούσαν δοκιμασίες, εντάσσονταν στην οργάνωση και τέλος ορκίζονταν πλήρη πίστη και αφοσίωση.
Εκείνοι που θα παραβίαζαν τους όρους, θα τιμωρούνταν με το θάνατο.
Οι Φιλικοί είχαν ψευδώνυμα και επικοινωνούσαν με κρυπτογραφικό αλφάβητο.
Τα έτη 1817-1818, η Φιλική Εταιρεία είχε, κυρίως, πλούσιους Έλληνες εμπόρους.
Οι έμποροι έδιναν χρήματα για την ανάπτυξή της.
Όμως, οι περισσότεροι από αυτούς ήταν διστακτικοί.
Η Φιλική Εταιρεία άρχισε να δέχεται ανθρώπους από όλες τις κοινωνικές ομάδες.
Κυρίως, δέχονταν μικρεμπόρους, διανοούμενους και κάποιες φορές και γυναίκες.
Αυτοί που ίδρυσαν τη Φιλική Εταιρεία, αποφάσισαν να αναθέσουν την ηγεσία της σε έναν γνωστό Έλληνα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Πρώτα πήγαν στον Ιωάννη Καποδίστρια, υπουργό Εξωτερικών της Ρωσίας.
Εκείνος, όμως, δε δέχτηκε γιατί πίστευε πως δεν ήταν κατάλληλες
οι συνθήκες για επανάσταση.
Τελικά, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης ανέλαβε την ηγεσία.
Ήταν ανώτερος αξιωματικός του ρωσικού στρατού και ανακηρύχθηκε
Γενικός Επίτροπος της Αρχής.
Η επανάσταση ξεκίνησε από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες, γιατί εκεί δεν υπήρχε
τουρκικός στρατός και γιατί βόρεια ήταν ο ρωσικός στρατός.
Επίσης, πλησίασαν διάφορους ηγέτες των Βαλκανίων,
ώστε να πάρουν και αυτοί μέρος στην επανάσταση.
Ο Σέρβος ηγέτης Καραγεώργεβιτς έγινε μέλος της Φιλικής Εταιρείας.
Οι οθωμανικές, όμως, αρχές, τον συνέλαβαν και τον σκότωσαν.
Ο τοπικός ηγέτης στις Ηγεμονίες, Βλαντιμηρέσκου, συμμετείχε
μόνο στην αρχή της επανάστασης.
Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, πέρασε τον ποταμό Προύθο, μπήκε στις Ηγεμονίες και
κήρυξε την επανάσταση στο Ιάσιο της Βλαχίας στις 24 Φεβρουαρίου 1821.
Έβγαζε προκηρύξεις για να κηρύξει την επανάσταση και παράλληλα
ετοίμαζε και το στράτευμά του.
Όμως, προέκυψαν σοβαρά προβλήματα.
Οι πλούσιοι Έλληνες των Ηγεμονιών δεν έδιναν υλικά και
η στρατολόγηση δεν προχωρούσε.
Ο τσάρος σταμάτησε την επανάσταση και έβαλε τουρκικό στρατό στις Ηγεμονίες.
Ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄, με εντολή του σουλτάνου,
έδιωξε όσους συμμετείχαν στο κίνημα.
Ο Βλαντιμηρέσκου αποδείχτηκε προδότης και
με εντολή της Φιλικής Εταιρείας εκτελέστηκε.
Ο Υψηλάντης, όμως, συνέχισε τον αγώνα.
Η μάχη δόθηκε στο Δραγατσάνι και διακρίθηκε ο Ιερός Λόχος,
μια μονάδα από εθελοντές σπουδαστές.
Όμως, ο Υψηλάντης, αφού πέρασε στην Αυστρία, οι αρχές τον συνέλαβαν.
Οι οπλαρχηγοί Γιωργάκης Ολύμπιος και Ιωάννης Φαρμάκης, μαζί με τους
συντρόφους τους πολεμιστές, εγκλωβίστηκαν στη μονή Σέκκου.
Εκεί, ο Ολύμπιος ανατινάχτηκε μαζί με τους συντρόφους του και
ο Φαρμάκης, πιάστηκε αιχμάλωτος και αποκεφαλίστηκε.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

υπουργός Εξωτερικών Ρωσίας

~~ΗΓΕΣΙΑ~~ → *ακατάλληλες συνθήκες Επανάστασης*

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ανώτερος αξιωματικός ρωσικού στρατού

→ **ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ**

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

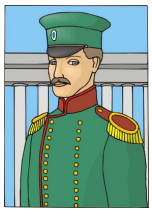

ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ

ΒΛΑΝΤΙΜΗΡΕΣΚΟΥ
τοπικός ηγέτης

ΡΩΣΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΕΒΙΤΣ

μέλος

ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

σκοτώνεται από

ΟΘΩΜΑΝΟΥΣ

ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΠΡΟΥΘΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ

ΙΑΣΙΟ ΒΛΑΧΙΑΣ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1821

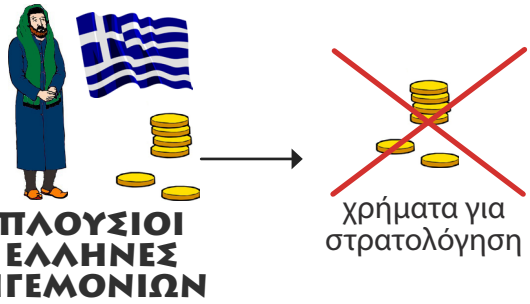
προκηρύξεις

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

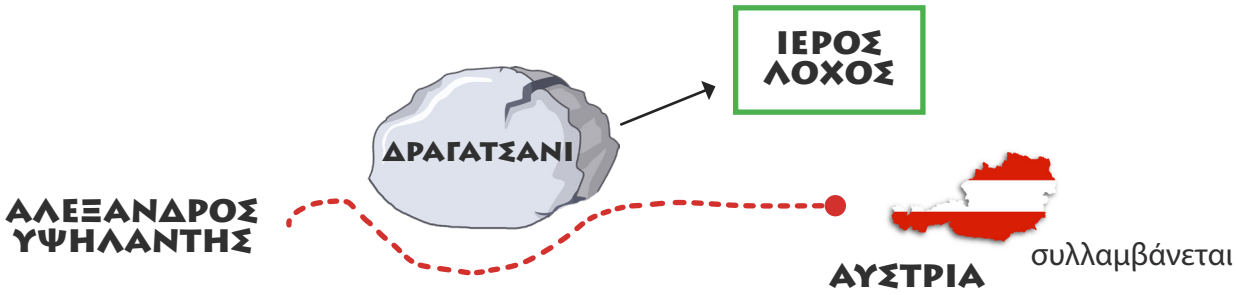
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε και πού δημιουργήθηκε η Φιλική Εταιρεία;
- Ποιος ήταν ο σκοπός της;
- Ποια ήταν τα σημαντικά μέλη της;
- Γιατί οι Φιλικοί έκαναν προσπάθειες για να πετύχουν τους στόχους τους;
- Ποια ήταν τα εσωτερικά προβλήματα που αντιμετώπιζε η Οθωμανική αυτοκρατορία;
- Τι πήρε η Φιλική Εταιρεία;
- Πώς μπορούσε κάποιος να γίνει μέλος της Φιλικής Εταιρείας;
- Πώς επικοινωνούσαν οι Φιλικοί;
- Ποια ήταν τα κύρια μέλη της Φιλικής Εταιρείας και πότε;
- Ποιους άλλους ανθρώπους άρχισε να δέχεται η Φιλική Εταιρεία και γιατί;
- Σε ποιον προσπάθησαν πρώτα να αναθέσουν την ηγεσία, αυτοί που ίδρυσαν τη Φιλική Εταιρεία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Σε ποιον τελικά ανατέθηκε η ηγεσία και τι ήταν;
- Γιατί η επανάσταση ξεκίνησε από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
- Ποιοι ήταν οι ηγέτες που προσκλήθηκαν για να πάρουν μέρος στην επανάσταση;
- Ποιος έγινε μέλος της Φιλικής Εταιρείας και ποιο ήταν το τέλος του;
- Ποιος ηγέτης συμμετείχε στην αρχή της επανάστασης;
- Πού και πότε κήρυξε την επανάσταση ο Αλέξανδρος Υψηλάντης;
- Ποιες ήταν οι κινήσεις του;
- Ποια ήταν τα προβλήματα που προέκυψαν;
- Τι έκανε ο τσάρος;
- Ποιος έδιωξε όσους συμμετείχαν στο κίνημα;
- Ποιος εκτελέστηκε, από ποιους και για ποιο λόγο;
- Τι έκανε ο Υψηλάντης και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι ήταν οι οπλαρχηγοί και ποιο το τέλος τους;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι συνθήκες, για την επιτυχία της επανάστασης
στο νότιο ελλαδικό χώρο, ήταν καλές.
Αυτό γιατί σε αυτόν το χώρο οι Έλληνες κάτοικοι ήταν περισσότεροι και
δεν υπήρχε πολύς οθωμανικός στρατός.
Οι οθωμανικές δυνάμεις είχαν πόλεμο ενάντια στον Αλή Πασά της Ηπείρου.
Πολλοί Φιλικοί προετοίμαζαν την επανάσταση.
Οι κλέφτες, εμπορικά σκάφη με τα κανόνια, Έλληνες με εμπειρία ένοπλων διαμαχών
τόσο στην ξηρά, όσο και στη θάλασσα ήταν έτοιμοι για τον ξεσηκωμό.
Τα εδάφη στα βουνά της Πελοποννήσου και της Στερεάς,
διευκόλυναν τον κλεφτοπόλεμο.
Το Μάρτιο του 1821 ξέσπασαν διάφορες επαναστάσεις, σε διάφορες περιοχές.
Αυτές οι επαναστάσεις ήταν της Πελοποννήσου, της Στερεάς Ελλάδας,
της Κρήτης, των νησιών του Αιγαίου, της Θεσσαλίας,
της Ηπείρου, της Μακεδονίας, της Θράκης, της Κύπρου και της Μ. Ασίας.
Ήταν, όμως, δύσκολη η απελευθέρωση όλων αυτών των περιοχών.
Στη Θεσσαλία, στη Μακεδονία, στη Θράκη, στην Κύπρο και στη Μ. Ασία,
ο τουρκικός στρατός μπορούσε να έρθει γρήγορα.
Η επανάσταση σταθεροποιήθηκε στην Πελοπόννησο,
στη Στερεά Ελλάδα και σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου.
Οι επαναστάτες ήταν αγωνιστές, είχαν οπλαρχηγό και δεν υπήρχε ηγεσία.
Από τους επαναστάτες ξεχώρισαν στη στεριά οι Θεόδωρος Κολοκοτρώνης,
Γεώργιος Καραϊσκάκης, Οδυσσέας Ανδρούτσος και Μάρκος Μπότσαρης.
Στη θάλασσα ξεχώρισαν οι Κωνσταντίνος Κανάρης και Ανδρέας Μιαούλης.
Η Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα και η Μαντώ Μαυρογένους είχαν ηγετικό ρόλο.
Οι επαναστάτες κατάφεραν να περιορίσουν τους Τούρκους στα φρούρια.
Έλληνες κατέκτησαν πόλεις της Πελοποννήσου,
όπως η Καλαμάτα και η Πάτρα.
Οι Οθωμανοί ανταπέδωσαν πολεμώντας Έλληνες αμάχους
στην Κωνσταντινούπολη, στη Σμύρνη, στη Θράκη και στην Κύπρο.
Στη διάρκειά αυτών των αγώνων ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ κρεμάστηκε.
Τουρκικά στρατεύματα προχώρησαν προς την Πελοπόννησο
για να σταματήσουν την επανάσταση.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Βρήκαν, όμως, αντίσταση σε σημεία της Στερεάς Ελλάδας
από τους Αθανάσιο Διάκο και Οδυσσέα Ανδρούτσο.
Ο επίσκοπος Σαλώνων Ησαΐας σκοτώθηκε σε κάποια από αυτές τις μάχες.
Ενισχύθηκαν οι ελληνικές θέσεις στην Πελοπόννησο.
Η άλωση της Τριπολιτσάς από το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη
ήταν ένα σημαντικό γεγονός.
Στη θάλασσα οι ελληνικές δυνάμεις εμπόδισαν τον τουρκικό στόλο, ενίσχυσαν τις χερσαίες δυνάμεις και πολιόρκησαν παραλιακά φρούρια.
Οι Τούρκοι κατέλαβαν τη Χίο και έσφαξαν πολλούς κατοίκους της.
Ο Κωνσταντίνος Κανάρης και οι άνδρες του ανατίναξαν
την τουρκική ναυαρχίδα στο λιμάνι της Χίου.
Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, με τους πολεμιστές του διέλυσαν τη στρατιά του Δράμαλη στα Δερβενάκια της Αργολίδας, ο οποίος είχε φτάσει
στην Πελοπόννησο για να καταλάβει πάλι την Τριπολιτσά.
Το 1823, ο Μάρκος Μπότσαρης σκοτώθηκε λίγο πιο έξω από το Καρπενήσι.
Το 1824, ο σουλτάνος συμφώνησε με τον ηγεμόνα της Αιγύπτου Μοχάμετ Άλι, να του δώσει την Κρήτη και την Πελοπόννησο.
Έτσι, ο αιγυπτιακός στρατός εμπόδισε με βίαιο τρόπο
την επανάσταση στην Κρήτη και κατέστρεψε την Κάσο.
Οι τουρκικές δυνάμεις κατέστρεψαν τα Ψαρά.
Οι Έλληνες με αρχηγό τον Ανδρέα Μιαούλη, νίκησαν τον στόλο
των Τούρκων και των Αιγύπτιων στη ναυμαχία του Γέροντα.
Ο Ιμπραήμ, ήταν ο θετός γιος του Μοχάμετ Άλι της Αιγύπτου.
Το 1825, πήγε στην Πελοπόννησο ως αρχηγός ενός οργανωμένου στρατού.
Χωρίς δυσκολίες, κατέλαβε μεγάλο κομμάτι της Πελοποννήσου.
Στη μάχη στο Μανιάκι, ο Παπαφλέσσας δεν μπόρεσε να τον σταματήσει.
Στους Μύλους, οι Δημήτριος Υψηλάντης, Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης και Μακρυγιάννης μπόρεσαν να καταστρέψουν τις δυνάμεις του Ιμπραήμ.
Τουρκικές και αιγυπτιακές δυνάμεις πολιόρκησαν το Μεσολόγγι.
Η μάχη τελείωσε τη νύχτα της 10ης προς την 11η Απριλίου,
με την ηρωική έξοδο των Ελλήνων και τη σφαγή τους.
Στη Στερεά Ελλάδα, οι δυνάμεις με αρχηγό τον Γεώργιο Καραϊσκάκη,
συνέχιζαν τον αγώνα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ενώ οι Τούρκοι πολιορκούσαν την Ακρόπολη και
οι Έλληνες αντιστέκονταν, σκοτώθηκε ο Καραϊσκάκης.
Ο θάνατός του και η κατάληψη της Ακρόπολης, έκαναν τους
Έλληνες να πιστεύουν πως η επανάσταση τελείωνε.
Οι Δυνάμεις της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας, αποφάσισαν να φέρουν
την ειρήνη και να δεχτούν τη δημιουργία ελληνικού κράτους.
Η επανάσταση, όμως, δεν είχε τελειώσει.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

ΝΟΤΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΗΠΕΙΡΟΣ

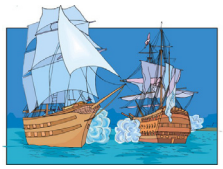

ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ

ΚΛΕΦΤΕΣ

εμπορικά σκάφη με κανόνια

Έλληνες με εμπειρία ένοπλων διαμαχών

ΕΤΟΙΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΕΣΗΚΩΜΟ

ΒΟΥΝΑ

Στερεά Ελλάδα

Πελοπόννησος

διευκολύνουν

ΚΛΕΦΤΟΠΟΛΕΜΟ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1821

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Μ. Ασία

Κύπρος

ΣΤΕΡΙΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

ΘΑΛΑΣΣΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

ΛΑΣΚΑΡΙΝΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

ΜΑΝΤΩ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

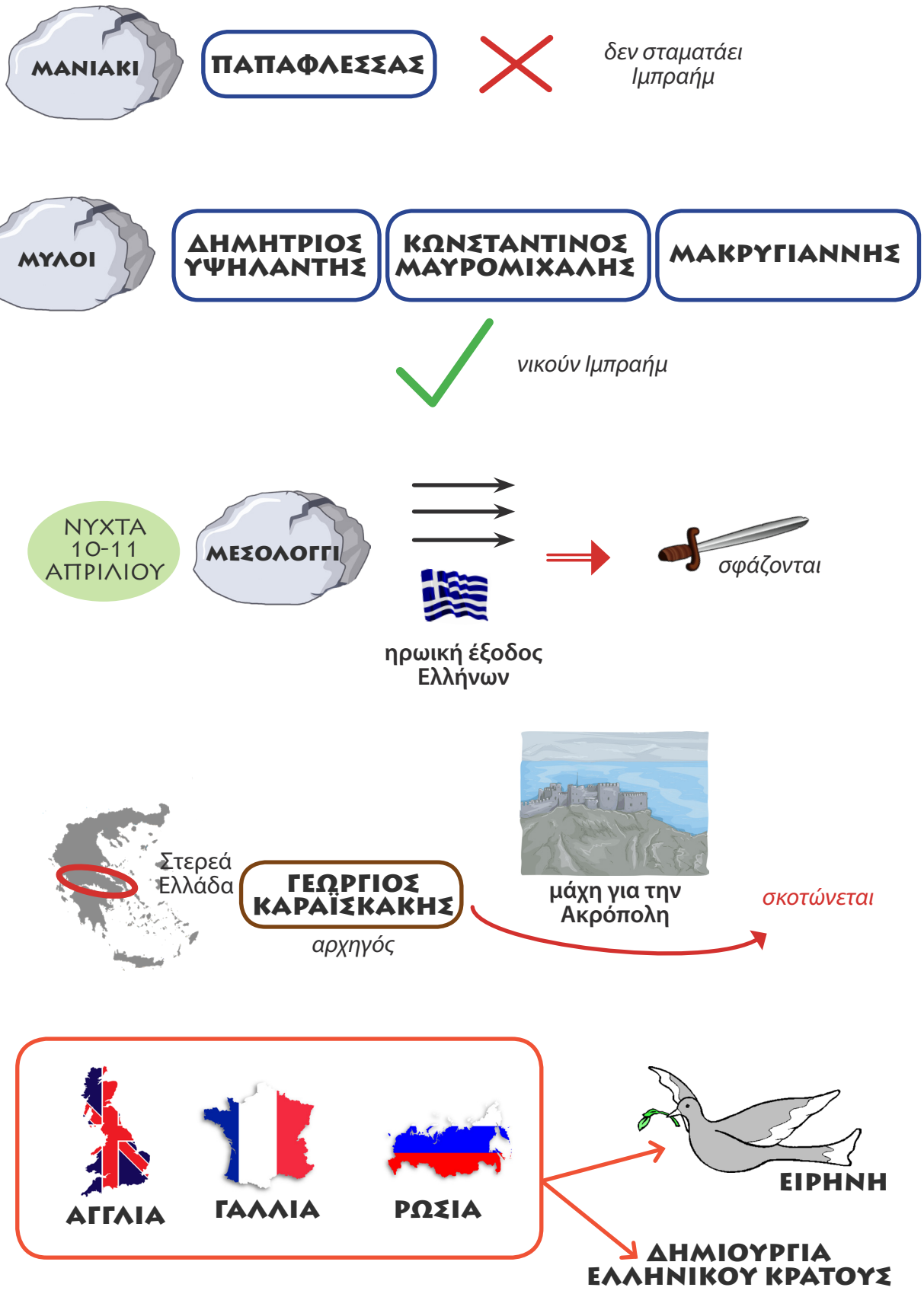
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 4/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού ήταν καλές οι συνθήκες για την επιτυχία της επανάστασης και για ποιο λόγο;
- Με ποιον είχαν πόλεμο οι οθωμανικές δυνάμεις;
- Ποιοι προετοιμάζονταν για την επανάσταση;
- Ποια διευκόλυναν τον κλεφτοπόλεμο;
- Ποιες επαναστάσεις ξέσπασαν και πότε;
- Γιατί ήταν δύσκολη η απελευθέρωσή τους;
- Σε ποιες περιοχές σταθεροποιήθηκε η επανάσταση;
- Ποιοι ήταν οι πιο σημαντικοί επαναστάτες;
- Τι κατάφεραν να κάνουν;
- Με ποιο τρόπο ανταπέδωσαν οι Οθωμανοί και ποιος κρεμάστηκε στη διάρκεια αυτών των αγώνων;
- Πού προχώρησαν τα τουρκικά στρατεύματα και από ποιους βρήκαν αντίσταση;
- Ποιος σκοτώθηκε σε κάποια από αυτές τις μάχες;
- Ποιο ήταν το σημαντικό γεγονός και τι έκαναν οι ελληνικές δυνάμεις;
- Ποιο νησί κατέλαβαν οι Τούρκοι και τι έκαναν οι ελληνικές δυνάμεις;
- Τι έκανε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, με τους πολεμιστές του;
- Ποιος σκοτώθηκε το 1823 και πού;
- Τι συμφώνησε ο σουλτάνος και με ποιον;
- Τι έκανε ο αιγυπτιακός στρατός και τι οι τουρκικές δυνάμεις;
- Ποιον είχαν αρχηγό οι Έλληνες και πού νίκησαν τον στόλο των Τούρκων και των Αιγύπτιων;
- Ποιος ήταν ο Ιμπραήμ και τι έκανε;
- Ποιος δεν μπόρεσε να σταματήσει τον Ιμπραήμ και πού;
- Ποιοι μπόρεσαν να καταστρέψουν τις δυνάμεις του Ιμπραήμ και πού;
- Ποιοι πολιόρκησαν το Μεσολόγγι και πώς τελείωσε η μάχη;
- Ποιοι συνέχιζαν τον αγώνα και πού;
- Ποιος σκοτώθηκε και πότε;
- Τι έκανε τους Έλληνες να πιστεύουν πως η επανάσταση τελείωνε;
- Ποιες Δυνάμεις αποφάσισαν για την ειρήνη και τη δημιουργία ελληνικού κράτους;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Για να συνεχιστεί η επανάσταση, έπρεπε να εφοδιαστούν τα ελληνικά στρατεύματα
και να υπάρχει μια οργάνωση, κυρίως πολιτική, στις περιοχές που απελευθερώθηκαν.
Επίσης, έπρεπε να βρεθούν τρόποι για να διαχειριστούν τα εθνικά κτήματα.
Αυτά είναι οι ακίνητες περιουσίες των Οθωμανών,
που πέρασαν σε ελληνικά χέρια.
Οι τοπικοί οργανισμοί ασχολήθηκαν με την κάλυψη αυτών των αναγκών.
Οι οργανισμοί αυτοί ήταν πολιτικοί σχηματισμοί με τοπικό χαρακτήρα,
είδος τοπικών κυβερνήσεων.
Οι προεστοί, οι Φαναριώτες και οι ιεράρχες έλεγχαν αυτούς τους οργανισμούς.
Οι εκπρόσωποι κατώτερων τάξεων σπάνια πήγαιναν σε αυτούς.
Δημιουργήθηκαν και άλλα τέτοια σώματα.
Η Πελοποννησιακή Γερουσία έγινε με την πρωτοβουλία
προεστών από την Πελοπόννησο.
Η Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος είχε αρχηγό τον
Φαναριώτη πολιτικό Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο.
Ο Άρειος Πάγος διοικούσε την Ανατολική Στερεά Ελλάδα και
είχε αρχηγό τον Φαναριώτη Θεόδωρο Νέγρη.
Η συγκρότηση τοπικών οργανισμών, αν και κατάφερε να αντιμετωπίσει
σοβαρά προβλήματα, δημιούργησε και διαμάχες.
Οι διαμάχες ξεκίνησαν από το Καλοκαίρι του 1821.
Ο Δημήτρης Υψηλάντης, αδελφός του Αλέξανδρου Υψηλάντη, ήρθε στην
Πελοπόννησο για να αναλάβει την ηγεσία του επαναστατικού Αγώνα.
Οπλαρχηγοί και Φιλικοί κατηγορούσαν τους προεστούς, τους Φαναριώτες και
τους ιεράρχες ότι ήθελαν να πάρουν την εξουσία.
Έτσι, πήγαν κοντά στον Υψηλάντη.
Το Καλοκαίρι του 1821, οι προεστοί της Πελοποννήσου
δεν ήθελαν να συνεργαστούν με τον Υψηλάντη.
Απειλήθηκαν από θυμωμένους αγωνιστές και σώθηκαν χάρη στον Κολοκοτρώνη.
Σύντομα οι τοπικοί οργανισμοί καταργήθηκαν και δημιουργήθηκε κεντρική διοίκηση.
Έγινε προκήρυξη εκλογών για να αναδειχθούν οι παραστάτες.
Ήταν οι εκπρόσωποι του λαού και αυτοί που θα αποτελούσαν την Εθνική Συνέλευση.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Α΄ Εθνοσυνέλευση, γνωστή ως Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου,
έγινε κοντά στην Επίδαυρο.
Ψήφισε το πρώτο ελληνικό σύνταγμα, το σύνταγμα της Επιδαύρου.
Το κείμενο του συντάγματος είχε επηρεαστεί από
τα συντάγματα της γαλλικής επανάστασης.
Αυτό το κείμενο ανακήρυξε την ελληνική ανεξαρτησία και καθιέρωσε
με νόμο το πολίτευμα της αβασίλευτης δημοκρατίας.
Στην υπόλοιπη Ευρώπη, κυριαρχούσε το πολίτευμα της βασιλείας.
Η Εθνοσυνέλευση ανακοίνωσε πως η επανάσταση
είχε εθνικά χαρακτηριστικά και όχι κοινωνικές προθέσεις.
Η διοίκηση θα αποτελούνταν από δύο σώματα με τη θητεία ενός χρόνου.
Το πρώτο σώμα ήταν το Εκτελεστικό, δηλαδή, η κυβέρνηση,
είχε από πέντε μέλη και πρόεδρός του εκλέχτηκε ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος.
Το δεύτερο σώμα ήταν το Βουλευτικό, είχε 70 μέλη και πρόεδρός του
εκλέχτηκε ο Δημήτρης Υψηλάντης.
Η Β΄ Εθνοσυνέλευση έγινε στο Άστρος της Κυνουρίας.
Άλλαξε, λίγο, το σύνταγμα της Επιδαύρου.
Καταργήθηκαν οι τοπικοί οργανισμοί και το αξίωμα του αρχιστράτηγου
που είχε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.
Ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης ορίστηκε ο νέος πρόεδρος του Εκτελεστικού.
Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος ορίστηκε ο νέος πρόεδρος του Βουλευτικού.
Το Φθινόπωρο του 1823, ξεκίνησε πολιτική σύγκρουση,
η οποία κατέληξε σε ένοπλη αναμέτρηση.
Από τη μια μεριά, ήταν οι πρόκριτοι, οι ιεράρχες και οι Φαναριώτες,
που είχαν την εξουσία και ήθελαν να τη διατηρήσουν.
Από την άλλη μεριά, ήταν οι οπλαρχηγοί και οι Φιλικοί, οι οποίοι πίστευαν πως
πρέπει να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στα κοινά γιατί αναδείχτηκαν στις μάχες.
Με όλες αυτές τις αντιπαλότητες, τις διαφωνίες και
τις φιλοδοξίες, ξεκίνησαν οι διαμάχες.
Στην αρχή, ξεκίνησε η σύγκρουση των δύο παρατάξεων, με αρχηγούς
το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, αντιπρόεδρο του Εκτελεστικού και
τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, πρόεδρο του Βουλευτικού.
Όταν ο Μαυροκορδάτος βρήκε την υποστήριξη από τους πρόκριτους
της Πελοποννήσου και της Ύδρας, ο Κολοκοτρώνης υποχώρησε.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Μαυροκορδάτος και οι Υδραίοι συμμάχησαν με τον Ιωάννη Κωλέττη.
Ο Κωλέττης επηρέασε τους οπλαρχηγούς της Στερεάς Ελλάδας
και εκείνοι έδιωξαν τους Πελοποννήσιους από την εξουσία.
Στρατεύματα από τη Στερεά Ελλάδα λεηλάτησαν τη βόρεια Πελοπόννησο και
ανάγκασαν τους Πελοποννήσιους να υποχωρήσουν.
Αυτοί που νίκησαν, φυλάκισαν τον Κολοκοτρώνη και τον Οδυσσέα Ανδρούτσο.
Μετά από λίγο καιρό, ο Οδυσσέας Ανδρούτσος σκοτώθηκε.
Η σύγκληση της Γ΄ Εθνοσυνέλευσης έγινε το 1826 στην Επίδαυρο.
Όταν, όμως, έγινε η πτώση του Μεσολογγίου, η Εθνοσυνέλευση διαλύθηκε.
Δημιουργήθηκε, πάλι, την άνοιξη του 1827, στην Τροιζήνα.
Κυβερνήτης της Ελλάδος έγινε ο Ιωάννης Καποδίστριας,
όπου θα είχε θητεία 7 χρόνια.
Ψηφίστηκε το Πολιτικό Σύνταγμα της Ελλάδος.
Βασίστηκε στη διάκριση των εξουσιών, είχε πιο φιλελεύθερες ιδέες και
ήταν το πιο δημοκρατικό σύνταγμα εκείνης της εποχής.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

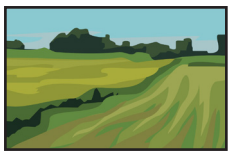

ελληνικά στρατεύματα → ανεφοδιασμός

=

ΕΘΝΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

Οθωμανική περιουσία

ελληνικά χέρια

ΤΟΠΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

είδος τοπικών κυβερνήσεων

έλεγχος ←

ΦΑΝΑΡΙΩΤΕΣ

ΠΡΟΕΣΤΟΙ

ΙΕΡΑΡΧΕΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΗ ΓΕΡΟΥΣΙΑ

Πελοπόννησος

ΓΕΡΟΥΣΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΧΕΡΣΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

ανατολική Στερεά Ελλάδα

αρχηγός →

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΝΕΓΡΗΣ

Καλοκαίρι **1821** = αρχή διαμαχών

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

αδελφός Αλέξανδρου Υψηλάντη

Πελοπόννησος

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

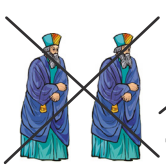
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ

ΦΙΛΙΚΟΙ

ΦΑΝΑΡΙΩΤΕΣ

ΠΡΟΕΣΤΟΙ

ΙΕΡΑΡΧΕΣ

→ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

Καλοκαίρι 1821

ΠΡΟΕΣΤΟΙ

Πελοπόννησος

~~ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ~~

τους σώνει ← ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΤΟΠΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ✗ κατάργηση

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ✓ δημιουργία

προκήρυξη εκλογών → ΠΑΡΑΣΤΑΤΕΣ *Εθνική Συνέλευση*

Α' ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

σύνταγμα Επιδαύρου ← επιρροή από ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

→ ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Κυβέρνηση

5 μέλη

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

πρόεδρος

1 ΕΤΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

70 μέλη

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

πρόεδρος

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 3/3)*

Β'
ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΑΣΤΡΟΥΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

αλλαγή στο σύνταγμα Επιδαύρου

~~ΤΟΠΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ~~

~~ΑΞΙΩΜΑ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ~~

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ
ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ
πρόεδρος

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
πρόεδρος

Φθινόπωρο **1823**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ

ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ

ΦΙΛΙΚΟΙ

ΕΝΟΠΛΗ ΑΝΑΜΕΤΡΗΣΗ

ΦΑΝΑΡΙΩΤΕΣ

ΙΕΡΑΡΧΕΣ

ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ
αντιπρόεδρος εκτελεστικού

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
πρόεδρος βουλευτικού

⇒ υποχωρεί ο Κολοκοτρώνης

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΥΔΡΑΙΟΙ

συμμαχία

ΙΩΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ

ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

υποχωρούν οι Πελοποννήσιοι

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ
φυλακίζεται

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ
σκοτώνεται

1826

Γ'
ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

πτώση Μεσολογγίου = διάλυση Εθνοσυνέλευσης

Άνοιξη **1827**

ξαναδημιουργείται

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
Κυβερνήτης Ελλάδος
7 χρόνια

Πολιτικό Σύνταγμα Ελλάδος

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έπρεπε να γίνει για να συνεχιστεί η επανάσταση;
- Τι ήταν τα εθνικά κτήματα και ποιοι ασχολήθηκαν με τους τρόπους κάλυψης των αναγκών;
- Ποιοι έλεγχαν αυτούς τους οργανισμούς;
- Ποια ήταν τα τρία σώματα που δημιουργήθηκαν και ποιοι οι αρχηγοί τους;
- Πότε ξεκίνησαν οι διαμάχες;
- Ποιος ήρθε να αναλάβει την ηγεσία του επαναστατικού Αγώνα;
- Ποιους κατηγορούσαν οι οπλαρχηγοί και οι Φιλικοί και τι έκαναν;
- Με ποιον και πότε οι προεστοί της Πελοποννήσου δεν ήθελαν να συνεργαστούν, από ποιους απειλήθηκαν και πώς σώθηκαν;
- Ποιοι καταργήθηκαν και τι δημιουργήθηκε μετά;
- Γιατί έγινε η προκήρυξη των εκλογών και τι ήταν αυτοί που αναδείχθηκαν;
- Πού έγινε η Α΄ Εθνοσυνέλευση και τι ψήφισε;
- Από πού ήταν επηρεασμένο το κείμενο του συντάγματος και τι ανακήρυξε;
- Ποιο πολίτευμα κυριαρχούσε στην Ευρώπη;
- Τι ανακοίνωσε η Εθνοσυνέλευση;
- Από ποια σώματα θα αποτελούνταν η διοίκηση, ποιοι ήταν οι αρχηγοί τους και πόσος χρόνος ήταν η θητεία τους;
- Πού έγινε η Β΄ Εθνοσυνέλευση και ποιες ήταν οι αλλαγές;
- Ποιος ορίστηκε ο νέος πρόεδρος του Εκτελεστικού;
- Ποιος ορίστηκε ο νέος πρόεδρος του Βουλευτικού;
- Πότε ξεκίνησε πολιτική σύγκρουση και πού κατέληξε;
- Με ποιους έγιναν οι συγκρούσεις και για ποιους λόγους;
- Πώς ξεκίνησε η σύγκρουση των δύο παρατάξεων;
- Πότε υποχώρησε ο Κολοκοτρώνης;
- Με ποιον συμμάχησαν ο Μαυροκορδάτος και οι Υδραίοι και εκείνος τι έκανε;
- Τι ανάγκασε τους Πελοποννήσιους να υποχωρήσουν;
- Τι έκαναν αυτοί που νίκησαν και ποιος σκοτώθηκε;
- Πότε συγκλήθηκε η Γ΄ Εθνοσυνέλευση και πού;
- Πότε διαλύθηκε η Εθνοσυνέλευση και πότε ξαναδημιουργήθηκε;
- Ποιος έγινε ο κυβερνήτης της Ελλάδος και ποια ήταν η θητεία του;
- Τι ψηφίστηκε, πού βασίστηκε και τι ήταν;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι Έλληνες ήθελαν την υποστήριξη από τους Ευρωπαίους ηγέτες και
από τους λαούς τους.
Ο στόχος της ελληνικής επανάστασης ήταν η ελευθερία.
Όμως, οι ευρωπαϊκές δυνάμεις της Αγγλίας, της Ρωσίας, της Αυστρίας και
της Πρωσίας είχαν νικήσει τον Ναπολέοντα και
προσπαθούσαν να βρουν τις ισορροπίες τους.
Υπό αυτές τις συνθήκες, η ελληνική επανάσταση ήταν
ένα ακόμη πρόβλημα για τους Ευρωπαίους ηγέτες.
Τα δύο πρώτα χρόνια της Επανάστασης, οι Δυνάμεις
είχαν αρνητική στάση απέναντί της.
Η πολιτική τους είχε να κάνει με τη διάλυση του οθωμανικού κράτους και
αυτό θα προκαλούσε προβλήματα μεταξύ τους.
Όταν κηρύχθηκε η Επανάσταση στις Ηγεμονίες, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης
ζήτησε την υποστήριξη της Ρωσίας.
Εκείνη, όμως, καταδίκασε την ελληνική επανάσταση.
Τότε, ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν ο υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας.
Προσπάθησε να διαμορφώσει μια καλή εικόνα για τους Έλληνες της επανάστασης,
τόσο στη Ρωσία όσο και στην Ευρώπη.
Το 1823, ο Άγγλος υπουργός Εξωτερικών Τζορτζ Κάνιγκ,
πίστεψε στη δύναμη του ελληνικού κράτους.
Είδε το κράτος ως συνεργάτη της Αγγλίας στη νοτιοανατολική Μεσόγειο.
Άλλαξε, λοιπόν, πολιτική και είδε τους Έλληνες ως εμπόλεμη δύναμη.
Η Ρωσία ανησύχησε με τις ιδέες του Τζορτζ Κάνιγκ.
Φοβήθηκε πως θα χάσει την επιρροή της στους Έλληνες.
Έτσι, το 1824 δέχτηκε τον σχηματισμό των τριών ελληνικών ηγεμονιών,
οι οποίες ήταν αυτοδιοικούμενες.
Όμως, ο σουλτάνος και οι Έλληνες δε δέχτηκαν αυτό το σχέδιο.
Η Αγγλία άρχισε να βλέπει διαφορετικά την Ελλάδα.
Η κυβέρνηση του Κουντουριώτη πήρε δύο δάνεια από τις αγγλικές τράπεζες.
Το 1825, επενέβη ο αιγυπτιακός στρατός στην επανάσταση.
Αυτό βοήθησε τους Άγγλους να πείσουν τους Έλληνες ηγέτες
να υπογράψουν την πράξη προστασίας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αυτή η πράξη ήταν ένα έγγραφο όπου οι Έλληνες
ζητούσαν την προστασία της Αγγλίας.
Ο Δημήτρης Υψηλάντης είναι ένας από αυτούς που δεν υπέγραψαν.
Η Αγγλία, η Ρωσία και η Γαλλία ανακατεύονταν πολύ στα ελληνικά πράγματα.
Πίστεψαν, λοιπόν, πως οι Δυνάμεις θα έδιναν τη λύση.
Τα έτη 1823-1825, δημιουργήθηκαν πολιτικά κόμματα
που συνδέονταν με τις Δυνάμεις.
Το πρώτο κόμμα ήταν το αγγλικό με αρχηγό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο.
Το δεύτερο κόμμα ήταν το γαλλικό με αρχηγό τον Ιωάννη Κωλέττη.
Το τρίτο κόμμα ήταν το ρωσικό με αρχηγούς τους
Αντρέα Μεταξά και το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη.
Στην Ευρώπη και στην Αμερική αναπτύχθηκε ο φιλελληνισμός.
Η δημιουργία αυτού του κινήματος είχε να κάνει
με τη συμπαράσταση προς τους Έλληνες.
Ο φιλελληνισμός ξεκίνησε με βάση τον φιλελευθερισμό και
τον επαναστατικό ριζοσπαστισμό.
Ο φιλελληνισμός στράφηκε ενάντια
στην οθωμανική απολυταρχία και την Ιερή Συμμαχία.
Αποτέλεσε μια σημαντική στιγμή του πολιτικού Ρομαντισμού του 19ου αιώνα.
Η ανάπτυξη του φιλελληνισμού οφείλεται,
επίσης, και στο θαυμασμό των Ευρωπαίων.
Οι Ευρωπαίοι θαύμασαν τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, θύμωσαν με τη βίαιη στάση των Τούρκων απέναντι στους Έλληνες και συγκινήθηκαν με τις ελληνικές επιτυχίες.
Ο φιλελληνισμός πρόσφερε οικονομική και ηθική ενίσχυση.
Σημαντική ήταν η προσφορά των φιλελλήνων που συμμετείχαν
στον επαναστατικό Αγώνα και στη συγκρότηση του κράτους.
Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να δοθεί στον Άγγλο λόρδο Μπάιρον
που πέθανε στη μάχη για το Μεσολόγγι.
Το 1826, οι Δυνάμεις ήθελαν να δώσουν λύσεις στο ελληνικό ζήτημα.
Έγινε η ιουλιανή συνθήκη του Λονδίνου, η οποία προέβλεπε
την ίδρυση ενός αυτόνομου ελληνικού κράτους.
Ο σουλτάνος δε δέχτηκε αυτή τη συνθήκη και αυτό προκάλεσε
την επέμβαση των Δυνάμεων.

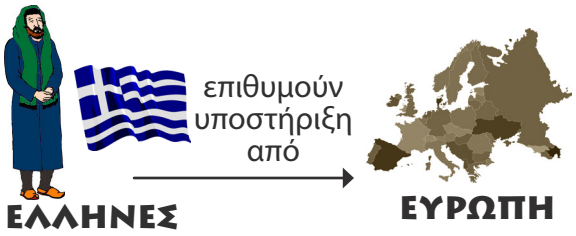
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στη ναυμαχία του Ναβαρίνου, οι στόλοι της Αγγλίας, της Ρωσίας και της Γαλλίας κατέστρεψαν τον τουρκικό και αιγυπτιακό στόλο.
Στον ρωσικό και τουρκικό πόλεμο που ακολούθησε, οι Τούρκοι ήταν, πάλι, οι χαμένοι.
Έτσι, ο σουλτάνος υποχρεώθηκε να δεχτεί τις αποφάσεις των Δυνάμεων για το ελληνικό ζήτημα.
Η Ρωσία ήθελε για τον εαυτό της τα οφέλη από τη συμφωνία για το ελληνικό ζήτημα.
Η Αγγλία και η Γαλλία επιθυμούσαν τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.
Στις 22 Ιανουαρίου έως 3 Φεβρουαρίου του 1830, η Αγγλία, η Ρωσία και η Γαλλία υπέγραψαν το πρωτόκολλο της **Ανεξαρτησίας**.
΄Ηταν η πρώτη επίσημη και διεθνής διπλωματική πράξη, όπου η Ελλάδα αναγνωρίστηκε ως κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος.
Το ελληνικό κράτος θα απλωνόταν νότια της συνοριακής γραμμής η οποία ορίζεται από τους ποταμούς Αχελώο και Σπερχειό.
Οι Δυνάμεις πρότειναν τον πρίγκιπα Λεοπόλδο του Σαξ Κόμπουργκ ως ηγεμόνα της Ελλάδας.
Αυτός, όμως, δε δέχτηκε την πρόταση.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

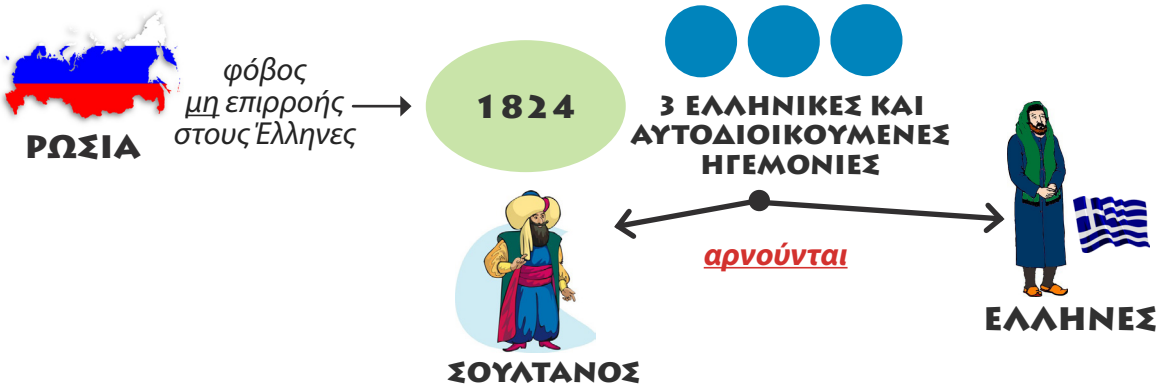
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

1823 - 1825

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΑΓΓΛΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΓΑΛΛΙΚΟ ΚΟΜΜΑ	ΡΩΣΙΚΟ ΚΟΜΜΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ	ΑΝΤΡΕΑΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

οικονομική ενίσχυση

προσφορά στον Αγώνα

ΜΠΑΪΡΟΝ

Άγγλος λόρδος

σκοτώνεται

1826

ΛΟΝΔΙΝΟ

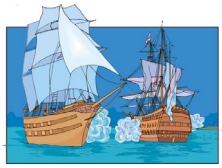
ΙΟΥΛΙΑΝΗ ΣΥΝΘΗΚΗ

αυτόνομο ελληνικό κράτος

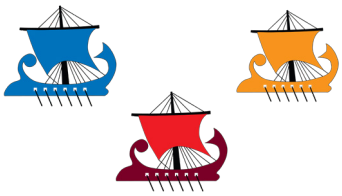

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

αρνείται

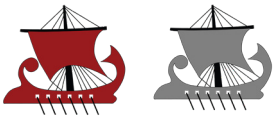

ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΝΑΒΑΡΙΝΟΥ

αγγλικός, ρωσικός, γαλλικός στόλος

καταστρέφουν

τουρκικό, αιγυπτιακό στόλο

ΡΩΣΙΑ

πόλεμος

ΤΟΥΡΚΙΑ

χάνει

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

δέχεται αποφάσεις Δυνάμεων

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1830

ΑΓΓΛΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας

- Ελλάδα= ανεξάρτητο κράτος
- επέκταση νότια έως Αχελώο και Σπερχειό

ΛΕΟΠΟΛΔΟΣ ΤΟΥ ΣΑΞ ΚΟΜΠΟΥΡΓΚ

~~**ΗΓΕΜΟΝΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**~~

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήθελαν οι Έλληνες και ποιος ο στόχος της ελληνικής επανάστασης;
- Ποιες ευρωπαϊκές δυνάμεις προσπαθούσαν να βρουν τις ισορροπίες τους και ποιο ήταν το πρόβλημά τους;
- Ποια στάση είχαν οι Δυνάμεις τα δύο πρώτα χρόνια της Επανάστασης και με τι είχε να κάνει η πολιτική τους;
- Τι έγινε όταν κηρύχθηκε η Επανάσταση στις Ηγεμονίες;
- Ποιος ήταν ο υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας και τι προσπάθησε να κάνει;
- Ποιος πίστεψε στη δύναμη του ελληνικού κράτους, πότε και τι είδε;
- Ποια χώρα ανησύχησε και γιατί;
- Τι δέχτηκε η Ρωσία, πότε και ποιοι ήταν αρνητικοί;
- Τι άρχισε να κάνει η Αγγλία και ποια κυβέρνηση πήρε δύο δάνεια από τις αγγλικές τράπεζες;
- Τι συνέβη το 1825 και σε τι βοήθησε τους Άγγλους;
- Τι έγγραφο ήταν αυτή η πράξη και ποιος δεν υπέγραψε;
- Ποιες χώρες ανακατεύονταν στα ελληνικά πράγματα;
- Ποια δημιουργήθηκαν τα έτη 1823-1825;
- Ποιο ήταν το πρώτο κόμμα και ποιος ο αρχηγός του;
- Ποιο ήταν το δεύτερο κόμμα και ποιος ο αρχηγός του;
- Ποιο ήταν το τρίτο κόμμα και ποιοι οι αρχηγοί του;
- Ποιος αναπτύχθηκε στην Ευρώπη και στην Αμερική και με τι είχε να κάνει το κίνημα αυτό;
- Με ποια βάση ξεκίνησε ο φιλελληνισμός και ενάντια σε ποιους στράφηκε;
- Ποια σημαντική στιγμή αποτέλεσε ο φιλελληνισμός;
- Πού οφείλεται η ανάπτυξή του και τι πρόσφερε ο φιλελληνισμός;
- Ποια ήταν η σημαντική προσφορά και σε ποιον αξίζει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία;
- Τι ήθελαν να κάνουν οι Δυνάμεις και πότε;
- Ποια συνθήκη έγινε, τι προέβλεπε και ποιος δεν τη δέχτηκε;
- Σε ποιες μάχες έχασαν οι Τούρκοι;
- Τι υποχρεώθηκε να κάνει ο σουλτάνος;
- Τι ήθελε η Ρωσία και τι η Αγγλία και η Γαλλία;
- Ποιο πρωτόκολλο υπογράφηκε, πότε, από ποιους και σε τι αναφερόταν;
- Πού θα απλωνόταν το ελληνικό κράτος και ποιον πρότειναν οι Δυνάμεις για πρίγκιπα και ποια ήταν η απάντησή του;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 1830, πολλές επαναστάσεις συγκλόνισαν την Ευρώπη δυτικά της Ρωσίας.
Η επανάσταση στη Γαλλία ήταν εναντίον του βασιλιά Καρόλου Ι΄.
Ο βασιλιάς ήθελε να δώσει πίσω τα προνόμια που είχαν
οι αριστοκράτες και η εκκλησία, πριν το 1789.
Η αστική τάξη και τα λαϊκά στρώματα αντέδρασαν.
Ο Κάρολος Ι΄ διέλυσε τη Βουλή, περιόρισε τα εκλογικά δικαιώματα
των αστών και επέβαλε την αυστηρή κριτική.
Πολύς κόσμος, με αρχηγούς ριζοσπάστες δημοκρατικούς,
έβαλαν φράγματα στους δρόμους του Παρισιού,
ανάγκασαν τον Κάρολο Ι΄ να παραιτηθεί και
ξαναέφεραν την αβασίλευτη δημοκρατία.
Οι φιλελεύθεροι αστοί ήθελαν στο θρόνο το βασιλιά Λουδοβίκο–Φίλιππο.
Η επανάσταση στο Βέλγιο ξεκίνησε όταν ο βασιλιάς Γουλιέλμος Α΄ της Οράγγης
ευνόησε τα οικονομικά συμφέροντα της Ολλανδίας, σε βάρος όμως του Βελγίου.
Υπήρχαν, επίσης, θρησκευτικές διαφορές μεταξύ των
Ολλανδών προτεσταντών και των Βέλγων καθολικών.
Οπότε, οι Βέλγοι ξεκίνησαν την επανάσταση και
το 1830 ίδρυσαν το ανεξάρτητο βασίλειο του Βελγίου.
Η επανάσταση στην Πολωνία ξεκίνησε, όταν αποφάσισε
να διεκδικήσει την ανεξαρτησία της από τη Ρωσία.
Όμως, οι ρωσικές δυνάμεις και οι διαφωνίες που υπήρχαν μεταξύ των επαναστατών,
οδήγησαν την επανάσταση σε αποτυχία και
στην καθιέρωση ενός αυταρχικού καθεστώτος.
Το 1848, ξεκίνησαν καινούριες επαναστάσεις.
Τα αίτια των επαναστάσεων ήταν οικονομικά και κοινωνικά.
Ήδη από το 1820, το βιοτικό επίπεδο των λαϊκών στρωμάτων στην Ευρώπη
ήταν χαμηλό και αυτό προκάλεσε δυσαρέσκεια στις κοινωνίες.
Τα εθνικά αίτια είχαν σχέση με την επιθυμία πολλών
ευρωπαϊκών εθνών να φτιάξουν ανεξάρτητα κράτη.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τα πολιτικά αίτια είχαν σχέση με τις απαιτήσεις των υπηκόων των ευρωπαϊκών κρατών, αλλά και με τις πολιτικές δυνάμεις που ήθελαν αλλαγές των αποφάσεων από το συνέδριο της Βιέννης.
Κάποιοι ριζοσπάστες δημοκρατικοί ξεκίνησαν την επανάσταση στη Γαλλία, γιατί επιθυμούσαν πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές.
Αυτή η κατάσταση ανάγκασε τον βασιλιά να παραιτηθεί.
Δημιουργήθηκε μια δημοκρατική κυβέρνηση.
Σε αυτήν συμμετείχαν συνετοί άνθρωποι και ριζοσπάστες ηγέτες.
Πρόσφεραν πολιτικά δικαιώματα στους άντρες και πήραν οικονομικά μέτρα για να ανακουφίσουν τις λαϊκές τάξεις.
Τον Απρίλιο του 1848, έγιναν εκλογές.
Κέρδισαν οι συνετοί άνθρωποι, συνέλαβαν τους ριζοσπάστες ηγέτες και κατάργησαν τα κοινωνικά μέτρα.
Το Καλοκαίρι του 1848, έγινε ένας κοινωνικός πόλεμος, όπου το αποτέλεσμα ήταν η πτώση των ριζοσπαστικών δυνάμεων.
Πρόεδρος της Γαλλίας, έγινε ο πρίγκιπας Λουδοβίκος-Ναπολέων Βοναπάρτης, οι εργάτες δεν είχαν, πια, πολιτικά δικαιώματα και περιορίστηκε η ελευθεροτυπία.
Η επανάσταση στην Αυστρία, έκανε τον πρωθυπουργό της Μέτερνιχ να φύγει από τη Βιέννη και τον αυτοκράτορα Φερδινάνδο, να παραιτηθεί.
Οι διαφωνίες, όμως, ανάμεσα στους συνετούς της κυβέρνησης και στους ριζοσπάστες δημοκρατικούς, οδήγησαν σε μια νέα επανάσταση, η οποία, όμως, σταμάτησε βίαια.
Η επανάσταση των Ούγγρων ξεκίνησε από την Αυστρία.
Με αρχηγό τον Λάγιο Κόσουτ, κηρύχθηκε η ανεξαρτησία της Ουγγαρίας, σχηματίστηκε κυβέρνηση και θεσμοθετήθηκαν οι νόμοι.
Για άλλη, όμως, μια φορά, η επανάσταση σταμάτησε με βίαιο τρόπο.
Η επανάσταση στην Πρωσία ξεκίνησε από το Βερολίνο.
Ο βασιλιάς Φρειδερίκος Γουλιέλμος Γ΄ έδωσε την υπόσχεση για παραχώρηση του συντάγματος.
Επίσης, πολλοί ήθελαν την ένωση του γερμανικού χώρου και έτσι έγινε η συνέλευση της Φρανκφούρτης.
Δημιουργήθηκαν δύο πλευρές.
Η μία πλευρά ήθελε μια Μεγάλη Γερμανία, με τη συμμετοχή της Αυστρίας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η άλλη πλευρά ήθελε τη δημιουργία μιας Μικρής Γερμανίας,
με την καθοδήγηση της Πρωσίας.
Οι περισσότεροι ήθελαν την άποψη της δεύτερης πλευράς, αλλά εξαιτίας της
Αυστρίας, δεν έγινε η δημιουργία ενός ενωμένου γερμανικού κράτους.
Τα επαναστατικά κινήματα ή η άνοιξη των λαών, του 1848,
επηρέασαν το πολιτικό τοπίο.
Η μεγάλη αστική τάξη συμμετείχε περισσότερο
στη διαχείριση της πολιτικής εξουσίας.
Πλέον, οι αστοί και οι εργάτες θα είναι οι πιο σημαντικοί κοινωνικοί αντίπαλοι.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

1848

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ

εθνικά αίτια → *επιθυμία δημιουργίας ανεξάρτητων κρατών*

πολιτικά αίτια → *απαιτήσεις υπηκόων ευρωπαϊκών κρατών* + *επιθυμία δυνάμεων για αλλαγή αποφάσεων συνεδρίου Βιέννης*

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΓΑΛΛΙΑ

ριζοσπάστες δημοκρατικοί *ξεκινούν την επανάσταση*

αιτία → επιθυμία πολιτικών - κοινωνικών αλλαγών

αποτέλεσμα →

παραίτηση βασιλιά

δημιουργία δημοκρατικής κυβέρνησης → πολιτικά δικαιώματα σε άντρες

δημιουργία δημοκρατικής κυβέρνησης → οικονομική ανακούφιση λαϊκών τάξεων

Απρίλιος **1848**

εκλογές

κερδίζουν οι συνετοί

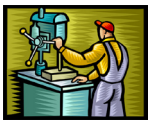

συλλαμβάνονται οι ριζοσπάστες

Καλοκαίρι **1848**

πτώση ριζοσπαστικών δυνάμεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΑΛΛΙΑΣ → **ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ-ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ**

εργάτες

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ *περιορίζεται*

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΑΥΣΤΡΙΑ →

ΜΕΤΕΡΝΙΧ *πρωθυπουργός* ↓ *φεύγει*

ΒΙΕΝΝΗ

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ *αυτοκράτορας* ↓ *παραιτείται*

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΟΥΓΓΡΩΝ

ΑΥΣΤΡΙΑ *έναρξη*

ΛΑΓΙΟΣ ΚΟΣΟΥΤ *αρχηγός*

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

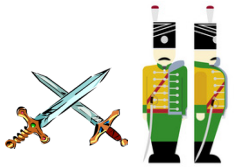

δημιουργία κυβέρνησης + θέσπιση νόμων

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΠΡΩΣΙΑΣ

έναρξη

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Γ΄

υπόσχεση παραχώρησης συντάγματος

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗΣ

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΠΡΩΣΙΑ

ΜΙΚΡΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΑΥΣΤΡΙΑ
αιτία

~~δημιουργία ενός ενωμένου γερμανικού κράτους~~

1848

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ
η άνοιξη των λαών

αλλαγές

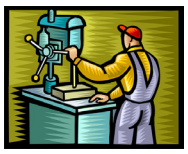
μεγάλη ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

μεγαλύτερη συμμετοχή στη διαχείριση πολιτικής εξουσίας

ΑΣΤΟΙ

σημαντικότεροι κοινωνικοί αντίπαλοι

ΕΡΓΑΤΕΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

11. Τα επαναστατικά κύματα του 1830 και του 1848 στην Ευρώπη

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε και τι συγκλόνισαν πολλές επαναστάσεις;
- Ενάντια σε ποιον ήταν η επανάσταση στη Γαλλία, τι ήθελε να κάνει ο βασιλιάς και ποιοι αντέδρασαν;
- Τι έκανε ο Κάρολος Ι΄ και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιον βασιλιά ήθελαν οι φιλελεύθεροι αστοί;
- Πότε ξεκίνησε η επανάσταση στο Βέλγιο και για ποιους λόγους;
- Τι ίδρυσαν οι Βέλγοι και πότε;
- Πότε ξεκίνησε η επανάσταση στην Πολωνία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πότε ξεκίνησαν καινούριες επαναστάσεις και ποια τα αίτια;
- Ποια είναι τα εθνικά και ποια τα πολιτικά αίτια αυτών των επαναστάσεων;
- Πού ξεκίνησαν οι ριζοσπάστες δημοκρατικοί την επανάσταση, για ποιο λόγο και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιοι συμμετείχαν στη δημοκρατική κυβέρνηση και τι πρόσφεραν;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έγινε το Καλοκαίρι του 1848 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος έγινε πρόεδρος της Γαλλίας, τι δεν είχαν οι εργάτες και τι περιορίστηκε;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα από την επανάσταση της Αυστρίας;
- Ποια οδήγησαν σε μια νέα επανάσταση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Από πού ξεκίνησε η επανάσταση των Ούγγρων και με ποιον αρχηγό;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα και πώς τελείωσε η επανάσταση;
- Από πού ξεκίνησε η επανάσταση στην Πρωσία και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Για ποιο λόγο έγινε η συνέλευση της Φρανκφούρτης;
- Τι ήθελαν οι δύο πλευρές και ποιο, τελικά, ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια και πότε επηρέασαν το πολιτικό τοπίο;
- Πού συμμετείχε η μεγάλη αστική τάξη;
- Ποιοι θα είναι, πλέον, οι αντίπαλοι;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 1750 με 1780, δημιουργήθηκαν στη Μεγάλη Βρετανία οι πρώτες βιομηχανίες.
Ένα από τα πιο σημαντικά γνωρίσματα της εκβιομηχάνισης ήταν η χρήση νέων τεχνικών μέσων, όπως της ατμομηχανής, η οποία μείωνε την εργασία με τα χέρια, αύξανε την παραγωγή και μείωνε την τιμή των προϊόντων.
Αξιοποιήθηκαν νέες μορφές ενέργειας, εφαρμόστηκαν καινούριες τεχνικές στη μεταλλουργία, τα εργοστάσια γέμιζαν με εργαζομένους και οι ρυθμοί ανάπτυξης ήταν υψηλοί.
Οι πιο σπουδαίοι άξονες της εκβιομηχάνισης ήταν η υφαντουργία και η μεταλλουργία.
Στις αρχές του 19ου αιώνα το φαινόμενο της εκβιομηχάνισης επεκτάθηκε πρώτα στη δυτική Ευρώπη και μετά στον υπόλοιπο κόσμο.
Η βιομηχανική οικονομία προκάλεσε πολλές οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές αλλαγές.
Αυτές οι αλλαγές ήταν πολύ σημαντικές και ονομάστηκαν **βιομηχανική επανάσταση**.
Στα μέσα του 19ου αιώνα, η εκβιομηχάνιση βρισκόταν στη Μεγάλη Βρετανία, στη βόρεια και ανατολική Γαλλία, στο Βέλγιο, στις Κάτω Χώρες, σε περιοχές στις όχθες του ποταμού Ρήνου και σε κέντρα στη βόρεια Ιταλία.
Έπειτα, άρχισε να εξαπλώνεται στις νέες περιοχές της Ευρώπης και στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.
Μετά το 1880, αναπτύχθηκαν βιομηχανικοί κλάδοι, οι οποίοι είχαν σχέση με την επιστημονική έρευνα.
Η χημεία πέρασε στην παραγωγή, μαζικά.
Επιστημονικές ανακαλύψεις δημιούργησαν την οργανική χημεία.
Έφεραν στην παραγωγή ποσότητες βαφών, λιπασμάτων, πλαστικών υλών και εκρηκτικών.
Αναπτύχθηκαν οι βιομηχανίες φαρμάκων, ψυγείων, φωτογραφικών και κινηματογραφικών ειδών.
Η Γερμανία ήταν η χώρα που προηγήθηκε σε αυτές τις καινοτομίες.
Ο ηλεκτρισμός ήταν η πιο σημαντική καινοτομία, του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ήταν πηγή ενέργειας για τους ηλεκτρικούς κινητήρες και μέσο φωτισμού.
Επίσης, ο ηλεκτρικός λαμπτήρας πυρακτώσεως και
η ηλεκτρική ενέργεια ήταν σπουδαίες εφευρέσεις.
Οι συγκοινωνίες και οι επικοινωνίες προόδευσαν και
έφεραν τη βιομηχανική ανάπτυξη.
Όλα ξεκίνησαν με τον σιδηρόδρομο.
Το 1825, ο Άγγλος μηχανικός Στίβενσον έβαλε μπροστά την πρώτη άμαξα με ατμό
στη σιδηροδρομική γραμμή Λίβερπουλ-Μάντσεστερ.
Μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα, κατασκευάστηκαν ηλεκτροκίνητα τραμ και
αστικοί υπόγειοι ηλεκτρικοί σιδηρόδρομοι.
Το σιδερένιο ατμόπλοιο φτιάχτηκε για την κίνηση στη θάλασσα.
΄Ετσι, ο χρόνος και το κόστος των ταξιδιών μειώθηκαν.
Ο σιδηρόδρομος και το ατμόπλοιο έγιναν σύμβολα της βιομηχανικής ανάπτυξης.
Στα μισά του 19ου αιώνα, οι κινητήρες εξελίχτηκαν, τοποθετήθηκαν σε οχήματα
και έτσι, δημιουργήθηκαν τα αυτοκίνητα.
Παράλληλα, το πετρέλαιο, απέκτησε μεγάλη αξία.
Η ανάπτυξη των μέσων μετάδοσης ήχου σε μεγάλες αποστάσεις συνεχιζόταν και αυτό έκανε
ευκολότερη την επικοινωνία.
Ξεκίνησε η διαμόρφωση ενός δικτύου μεταφορών και επικοινωνιών
σε ολόκληρη τη Γη, ενισχύοντας το νέο οικονομικό σύστημα.
Ο νέος τρόπος οργάνωσης της οικονομίας ονομάστηκε
οικονομία της ελεύθερης αγοράς ή καπιταλισμός ή κεφαλαιοκρατία.
Η βάση του νέου συστήματος ήταν ο οικονομικός φιλελευθερισμός.
Σύμφωνα με αυτόν, οι επιχειρηματίες μπορούσαν να κάνουν αυτό που εκείνοι
έκριναν σημαντικό, ώστε να φέρνουν κέρδη.
Για την ίδρυση μεγάλων βιομηχανιών, έπρεπε να μαζευτούν τεράστια κεφάλαια.
Έτσι, δημιουργήθηκαν εταιρείες με τη συμμετοχή των κεφαλαιούχων.
Το κεφάλαιο των επιχειρήσεων είχε να κάνει με τις μετοχές.
Ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής που είχε ο κάθε κεφαλαιούχος,
είχε και τον αντίστοιχο αριθμό μετοχών.
Δημιουργήθηκαν τράπεζες, οι οποίες συγκέντρωναν κεφάλαια και
τα δάνειζαν στους επιχειρηματίες με τόκο.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το κόστος παραγωγής μειώθηκε και αυτό προκάλεσε συγχωνεύσεις.
Το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργηθούν ολιγοπώλια και μονοπώλια, δηλαδή μόνο μεγάλες επιχειρήσεις κατόρθωναν να παραμείνουν στην αγορά.
Όταν η αγορά δεν μπορούσε να παράγει, τότε ξεσπούσαν οικονομικές κρίσεις.
Το αποτέλεσμα ήταν να αμφισβητηθεί ο οικονομικός φιλελευθερισμός και να ξεκινήσει η συζήτηση για την κρατική παρέμβαση στην οικονομία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

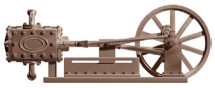
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

1750 - 1780

ΑΓΓΛΙΑ →

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

- **νέα τεχνικά μέσα**
  -
  - **ατμομηχανή**
  - ✓ *αύξηση παραγωγής*
  - ✓ *μείωση τιμής προϊόντων*
- **νέες μορφές ενέργειας**
  -
- **μεταλλουργία**
  -
- **ανάπτυξη εργοστασίων**
  -
- **υφαντουργία**
  -

19ος ΑΙΩΝΑΣ *αρχές*

ΕΚΒΙΟΜΗΧΑΝΙΣΗ

ΕΥΡΩΠΗ δυτική →

υπόλοιπος κόσμος

ΑΛΛΑΓΕΣ

οικονομικές

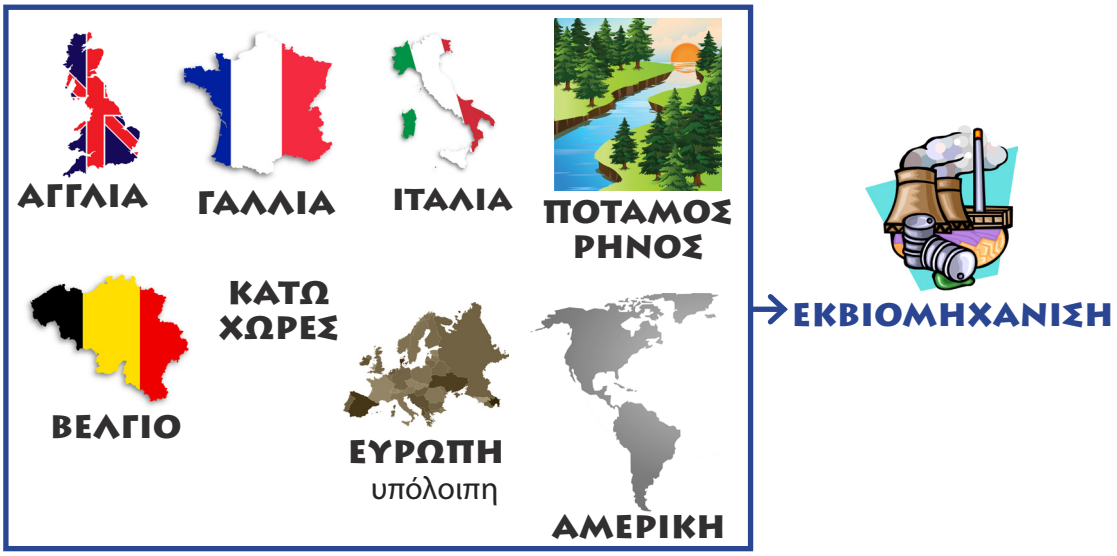

κοινωνικές

πολιτικές και πολιτισμικές

= **ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ**

19ος ΑΙΩΝΑΣ *μέσα*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

1880

ΧΗΜΕΙΑ

βαφές

λίπασμα

πλαστικό

εκρηκτικά

φάρμακα

ψυγεία

φωτογραφικά είδη

κινηματογραφικά είδη

ΓΕΡΜΑΝΙΑ
πρωτοπόρος

19ος ΑΙΩΝΑΣ
2ο μισό

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

λαμπτήρας πυρακτώσεως

ηλεκτρική ενέργεια

σιδηρόδρομος

1825

ΣΤΙΒΕΝΣΟΝ
μηχανικός

Λίβερπουλ

Μάντσεστερ

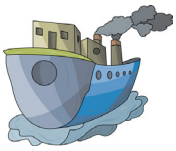
19ος ΑΙΩΝΑΣ
τέλη

τραμ

υπόγειος σιδηρόδρομος

ατμόπλοιο

19ος ΑΙΩΝΑΣ
μέσα

αυτοκίνητο

πετρέλαιο

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

μέσα μετάδοσης ήχου

= εύκολη επικοινωνία ⇒

παγκόσμιο δίκτυο μεταφορών και επικοινωνιών

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ = **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΚΡΑΤΙΑ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ

επιχειρηματίες

ενέργειες → κέρδη

ΜΕΓΑΛΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ

συγκέντρωση μεγάλων κεφάλαιων

μετοχές

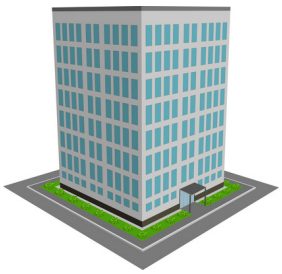

τράπεζες

δανεισμός με τόκο

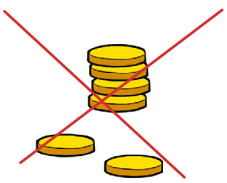

ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΟΛΙΓΟΠΩΛΙΑ - ΜΟΝΟΠΩΛΙΑ

οικονομική κρίση

⇓

ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού και πότε δημιουργήθηκαν οι πρώτες βιομηχανίες;
- Ποιο είναι από τα πιο σημαντικά γνωρίσματα της εκβιομηχάνισης και ποια η χρήση του;
- Ποια ήταν τα αίτια της εκβιομηχάνισης και ποιοι ήταν οι πιο σπουδαίοι άξονές της;
- Πού και πότε επεκτάθηκε το φαινόμενο της εκβιομηχάνισης;
- Τι ονομάστηκε βιομηχανική επανάσταση;
- Πού βρισκόταν η εκβιομηχάνιση στα μέσα του 19ου αιώνα;
- Ποιοι αναπτύχθηκαν μετά το 1880;
- Ποια η σχέση της χημείας με τις επιστημονικές ανακαλύψεις;
- Ποια άλλα αναπτύχθηκαν και σε ποια χώρα πρωτοεμφανίστηκαν;
- Ποια ήταν η πιο σημαντική καινοτομία του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα ;
- Τι ήταν ο ηλεκτρισμός και ποιες ήταν οι άλλες σπουδαίες εφευρέσεις;
- Ποιες έφεραν τη βιομηχανική ανάπτυξη;
- Τι γνωρίζεις για τον σιδηρόδρομο και την εξέλιξή του;
- Ποιο φτιάχτηκε για την κίνηση στη θάλασσα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια έγιναν σύμβολα της βιομηχανικής ανάπτυξης;
- Πώς δημιουργήθηκαν τα αυτοκίνητα και πότε;.
- Ποιο απέκτησε μεγάλη αξία;
- Ποια έκανε ευκολότερη την επικοινωνία και τι ενίσχυσε το νέο οικονομικό σύστημα;
- Πώς ονομάστηκε ο νέος τρόπος οργάνωσης της οικονομίας και ποια η βάση του;
- Τι ήταν ο οικονομικός φιλελευθερισμός;
- Τι χρειαζόταν για την ίδρυση των μεγάλων βιομηχανιών;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα από το κόστος παραγωγής;
- Πότε ξεσπούσαν οικονομικές κρίσεις και ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτών των κρίσεων;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η βιομηχανική επανάσταση έφερε κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές.
Μετά το 1850, βελτιώθηκε το βιοτικό επίπεδο στην Ευρώπη.
Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, να υπάρχει αύξηση πληθυσμού και
ένα ποσοστό μετανάστευσης.
Πολλοί μετανάστευσαν στις βιομηχανικές πόλεις.
Έτσι δημιουργήθηκαν πολλά εργατικά χέρια και εργατικά προάστια,
δίπλα ή ανάμεσα στα εργοστάσια.
Κάποιοι άλλοι μετανάστευσαν στις ΗΠΑ, στον Καναδά και στην Αυστραλία.
Οι αριστοκράτες, οι μεγάλοι γαιοκτήμονες ήταν οι ισχυροί
της ανατολικής και μεσογειακής Ευρώπης.
Στην Αγγλία, οι επιχειρήσεις καπιταλιστικού χαρακτήρα είχαν σημαντικό ρόλο.
Στη Γαλλία, όμως, η αριστοκρατία δεν ενδιαφερόταν
για νέες οικονομικές δραστηριότητες.
Οι αστοί ήταν η κυρίαρχη κοινωνική τάξη.
Χωρίστηκαν σε μεγαλοαστούς, μεσοαστούς και μικροαστούς.
Οι μεγαλοαστοί αποτελούσαν την άρχουσα κοινωνική τάξη.
Είχαν πλούτο, υψηλό κοινωνικό κύρος και πολιτική επιρροή.
Τον 19ο αιώνα, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού στην Ευρώπη ήταν αγρότες.
Ζούσαν σε άσχημες συνθήκες και υπό την επιρροή των μεγαλοκτηματιών.
Οπότε, πολλοί έφευγαν για να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη.
Η ανάπτυξη της βιομηχανίας έφερε την αύξηση των εργατών,
των ανδρών, των γυναικών και των παιδιών.
Εργάζονταν 12 με 16 ώρες την ημέρα, χωρίς χρόνο για ξεκούραση και
με πενιχρούς μισθούς.
Ζούσαν σε μικρά και ανθυγιεινά σπίτια, στριμωγμένοι και πέθαιναν νέοι.
Τον 19ο αιώνα, γεννήθηκε ο σοσιαλισμός, βασισμένος στα κοινωνικά συμφέροντα.
Οι πρώτοι σοσιαλιστές μιλούσαν για μια μορφή κοινωνίας
που θα έπρεπε να επικρατεί.
Οι απόψεις τους ονομάστηκαν ουτοπικός σοσιαλισμός.
Το 1848, οι Γερμανοί Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς,
δημοσίευσαν το Κομμουνιστικό Μανιφέστο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Μαρξ δημοσίευσε ένα τρίτομο έργο, το Κεφάλαιο.
Υποστήριξε πως η πιο σημαντική αιτία της κοινωνικής αδικίας ήταν
ο μικρός αριθμός αστών που ήταν ιδιοκτήτες των μέσων παραγωγής.
Σύμφωνα με τον Μαρξ, η εργατική τάξη πρέπει να έχει ένα δικό της πολιτικό κόμμα, να σταματήσει τον καπιταλισμό και να αναλάβει τα μέσα παραγωγής.
Οπότε, θα δημιουργηθεί μια νέα κοινωνία, χωρίς ο ένας άνθρωπος
να εκμεταλλεύεται τον άλλον.
Αυτές ήταν οι θέσεις του μαρξισμού.
Οι άθλιες συνθήκες ζωής έκαναν τους εργάτες να ξεσηκωθούν.
Μετά το 1830, οι εργάτες ζητούσαν να ικανοποιηθούν
τα αιτήματά τους πιο οργανωμένα.
Το 1838, η αγγλική Ένωση Εργατών δημιούργησε τη Χάρτα του Λαού και
τα μέλη της ονομάστηκαν χαρτιστές.
Μέσα στα κείμενά τους, εξέφραζαν τα πολιτικά τους αιτήματα.
Διεκδικούσαν τα αιτήματά τους με απεργίες, οι οποίες όμως,
σταματούσαν με βίαιο τρόπο.
Την 1η Μαΐου του 1886, η εργατική απεργία στο Σικάγο, όπου το αίτημά της ήταν η καθιέρωση της οκτάωρης εργασίας, ήταν αιματηρή.
Από το 1890 μέχρι και σήμερα, τα σοσιαλιστικά κόμματα και τα συνδικάτα γιορτάζουν την Πρωτομαγιά ως παγκόσμια μέρα των εργατών.
Στα τέλη του 19ου αιώνα, το εργατικό κίνημα πέτυχε πολλά πράγματα.

- Μειώθηκαν οι ώρες της εργασίας,
- δημιουργήθηκαν ταμεία ασφάλισης, τα οποία στήριζαν τους εργάτες σε περίπτωση ατυχήματος, ασθένειας ή απόλυσης και
- υπέγραψαν συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες όριζαν τον κατώτατο μισθό των εργατών.

Το 1864, ιδρύθηκε η πρώτη Διεθνής Ένωση Εργατών στο Λονδίνο.
Το 1876, όμως, διαλύθηκε από τις διαφωνίες των σοσιαλιστών.
Το 1889, ιδρύθηκε η δεύτερη Διεθνής Ένωση Εργατών, στο Παρίσι.
Συμμετείχαν πολιτικά κόμματα που δέχονταν τον μαρξισμό.
Σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες δημιουργήθηκαν σοσιαλιστικά και εργατικά κόμματα.
Αυτά τα κόμματα επιθυμούσαν να ανέβουν στην κυβέρνηση, μετά τις εκλογές.

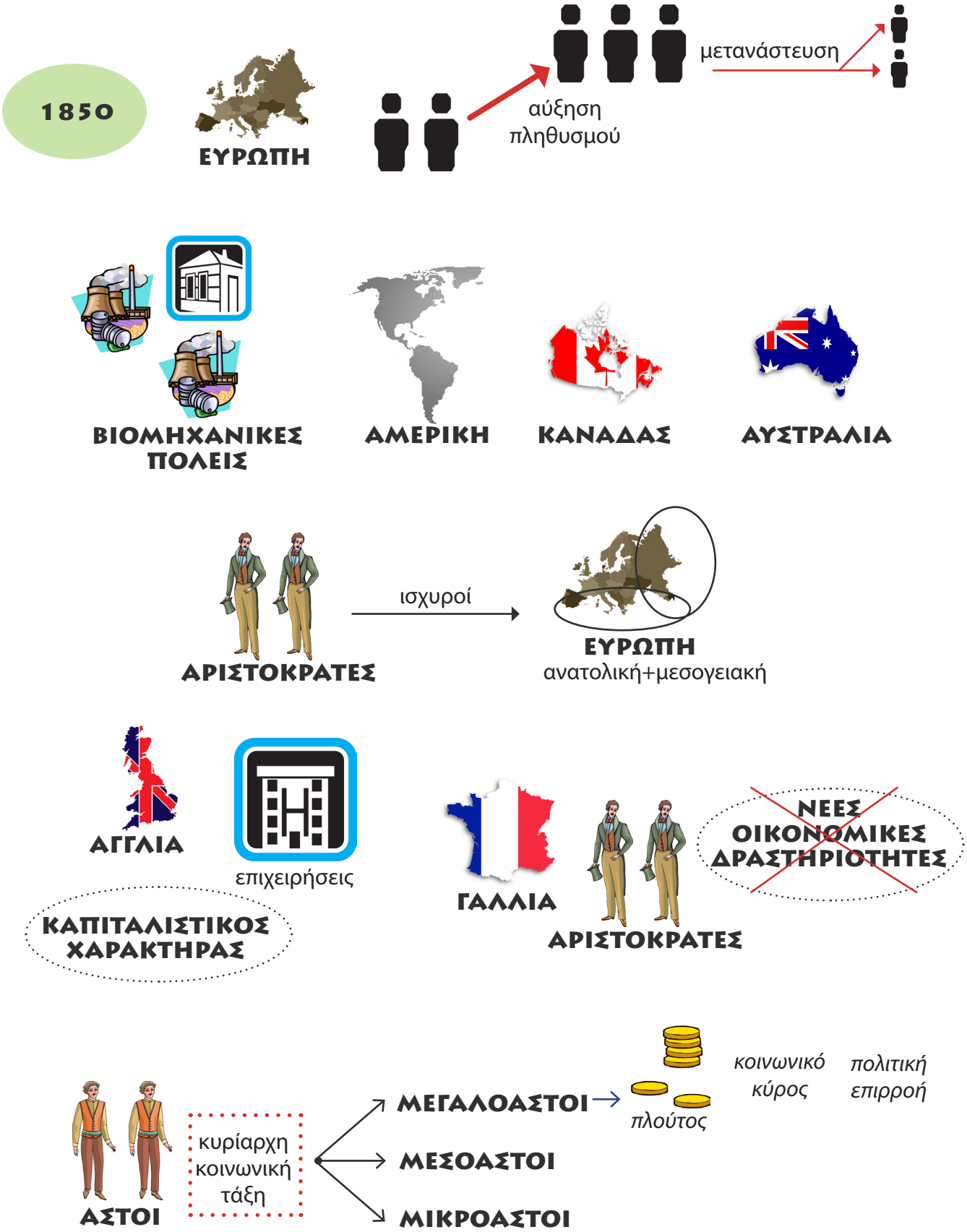
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Με αυτήν την άποψη, δε συμφωνούσαν οι Καρλ Λίμπκνεχτ και Ρόζα Λούξεμπουργκ στη Γερμανία, ο Λένιν στη Ρωσία και άλλοι σοσιαλιστές.
Πίστευαν πως η ανατροπή του καπιταλισμού θα πετύχαινε με επανάσταση και με τη δημιουργία ενός νέου σοσιαλιστικού καθεστώτος.
Τον 19ο αιώνα, πολλές γυναίκες εργάζονταν σε εργοστάσια και επιχειρήσεις.
Έγιναν οικονομικά ανεξάρτητες και πάλευαν για τη νομική και πολιτική τους χειραφέτηση.
Το 1903, η Αγγλίδα Έμελιν Πάνκχορστ ίδρυσε την Κοινωνική και Πολιτική Ένωση Γυναικών.
Η Ένωση αυτή μαχόταν για την απόκτηση πολιτικών δικαιωμάτων στις γυναίκες.
Αυτή η μάχη κερδήθηκε στη διάρκεια του 20ού αιώνα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

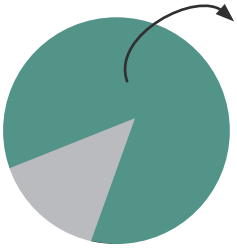
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

αγρότες

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΡΓΑΤΕΣ

- ✓ άνδρες, γυναίκες, παιδιά
- ✓ 12-16 ώρες εργασίας
- ✓ πενιχροί μισθοί
- ✓ μικρά σπίτια

19ος ΑΙΩΝΑΣ **ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ**

ΟΥΤΟΠΙΚΟΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

1848

ΚΑΡΛ ΜΑΡΞ

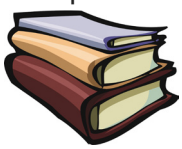
ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΕΝΓΚΕΛΣ →

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

ΚΑΡΛ ΜΑΡΞ

το Κεφάλαιο

ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

ΑΣΤΟΙ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

λίγοι = αδικία

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

↓

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

~~**ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ**~~

1830

ΕΡΓΑΤΕΣ ξεσηκώνονται

1838 **ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΤΩΝ**

Χάρτα του Λαού

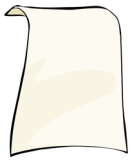
πολιτικά αιτήματα μελών-χαρτιστών

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

1η Μαΐου **1886** — **ΣΙΚΑΓΟ** — εργατική απεργία — **αίτημα** → 8ωρη εργασία — **1890** **ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ** παγκόσμια μέρα εργατών

19ος ΑΙΩΝΑΣ — μειωμένες ώρες εργασίας — ταμείο ασφάλισης — συλλογικές συμβάσεις — *κατώτατος μισθός*

1864 — **ΛΟΝΔΙΝΟ** — — **1η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΤΩΝ** — **1876** διάλυση

1889 — **ΠΑΡΙΣΙ** — — **2η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΕΡΓΑΤΩΝ** — πολιτικά κόμματα μαρξισμού

ΕΥΡΩΠΗ

σοσιαλιστικά και εργατικά κόμματα — στόχος → κυβέρνηση

διαφωνούν: **ΚΑΡΛ ΛΙΜΠΚΝΕΧΤ** — **ΛΕΝΙΝ** — **ΡΟΖΑ ΛΟΥΞΕΜΠΟΥΡΓΚ**

→ *ανατροπή του καπιταλισμού με επανάσταση και σοσιαλιστικό καθεστώτος*

19ος ΑΙΩΝΑΣ —   γυναίκες εργάζονται σε εργοστάσια και επιχειρήσεις

1903 — **ΕΜΕΛΙΝ ΠΑΝΚΧΟΡΣΤ** — **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ** — μάχη για την απόκτηση πολιτικών δικαιωμάτων στις γυναίκες — ***επετεύχθη τον 20ο αιώνα***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έφερε η βιομηχανική επανάσταση;
- Τι συνέβη μετά το 1850 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Οι περισσότεροι άνθρωποι πού μετανάστευσαν και ποια δημιουργήθηκαν;
- Πού μετανάστευσαν κάποιοι άλλοι;
- Τι ήταν οι αριστοκράτες – μεγαλογαιοκτήμονες;
- Πώς στην Αγγλία και στη Γαλλία έβλεπαν τις οικονομικές δραστηριότητες;
- Ποια ήταν η κυρίαρχη κοινωνική τάξη και σε τι χωρίστηκε;
- Ποιοι αποτελούσαν την άρχουσα κοινωνική τάξη και τι είχαν;
- Ποιο ήταν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού στην Ευρώπη και πότε;
- Πώς ζούσαν οι αγρότες και τι έκαναν;
- Τι έφερε η ανάπτυξη της βιομηχανίας;
- Πώς δούλευαν και ζούσαν οι εργάτες με τις οικογένειές τους;
- Τι γεννήθηκε τον 19ο αιώνα και πού ήταν βασισμένος;
- Για ποιο θέμα μιλούσαν οι πρώτοι σοσιαλιστές;
- Πώς ονομάστηκαν οι απόψεις τους;
- Ποιοι δημοσίευσαν το Κομμουνιστικό Μανιφέστο και πότε;
- Ποιος δημοσίευσε το Κεφάλαιο και τι υποστήριξε;
- Τι πίστευε ο Μαρξ και πώς ονομάστηκαν οι απόψεις του;
- Τι έκανε τους εργάτες να ξεσηκωθούν και τι συνέβη μετά το 1830;
- Τι συνέβη το 1838 και τι εξέφραζαν τα κείμενα;
- Τι γιορτάζεται την Πρωτομαγιά;
- Τι πέτυχε το εργατικό κίνημα και πότε;
- Τι ιδρύθηκε το 1864, πού και ποια ήταν η κατάληξη;
- Τι ιδρύθηκε το 1889 και ποιοι συμμετείχαν;
- Ποια δημιουργήθηκαν στις ευρωπαϊκές χώρες και τι επιθυμούσαν;
- Ποιοι δε συμφωνούσαν με την παραπάνω άποψη και τι πίστευαν;
- Πώς ήταν η ζωή των γυναικών τον 19ο αιώνα;
- Τι ιδρύθηκε το 1903, από ποια, ποιος ήταν ο σκοπός της και πότε τον πέτυχε;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 19ο αιώνα, στην Ευρώπη τονίστηκε ο ρόλος των εθνικών ιδεών.
Προτάθηκαν η ένωση της Ιταλίας και της Γερμανίας και
η ίδρυση καινούριων εθνικών κρατών στα Βαλκάνια.
Τον 19ο αιώνα, η ιταλική χερσόνησος είχε πολλά και διαφορετικά κράτη.
Στα βασίλεια του Πεδεμοντίου και της Σαρδηνίας, βασίλευε Ιταλός μονάρχης.
Πάνω σε αυτό βασίστηκε η προσπάθεια της ενοποίησης.
Ο βασιλιάς Βίκτωρ Εμμανουήλ Β΄ και ο πρωθυπουργός Καμίλο Καβούρ
ήταν τα πρόσωπα που έπαιξαν σημαντικό ρόλο
στην πραγματοποίηση της ενοποίησης.
Ο πολιτικός Τζουζέπε Ματσίνι ίδρυσε το κίνημα Νέα Ιταλία.
Στόχος του κινήματος ήταν η δημιουργία ενός ενιαίου,
δημοκρατικού και ιταλικού κράτους.
Στα 1859-1860, το Πεδεμόντιο αφαίρεσε από την Αυστρία
περιοχές της βόρειας Ιταλίας.
Ο επαναστάτης Τζουζέπε Γκαριμπάλντι, έκανε επανάσταση στη νότια Ιταλία και
ένωσε αυτές τις περιοχές με το Πεδεμόντιο.
Το 1861, δημιουργήθηκε το ενιαίο βασίλειο της Ιταλίας και
ως το 1870 απέκτησε τη μορφή που έχει σήμερα η χώρα της Ιταλίας.
Από τα χρόνια του Ναπολέοντα, άρχισε να συζητιέται
η ενοποίηση του γερμανικού χώρου.
Η Αυστρία, η Πρωσία και άλλα κρατίδια αποτελούσαν
την πολιτική ενοποίηση του γερμανικού χώρου.
Το 1815 ιδρύθηκε, η Γερμανική Συνομοσπονδία.
Το 1834, με πρωτοβουλία της Πρωσίας, η γερμανική ένωση, ένωσε οικονομικά ένα
μεγάλο τμήμα του γερμανικού χώρου, αφήνοντας έξω την Αυστρία.
Έτσι, δημιουργήθηκε μια δυνατή οικονομική βάση,
πάνω στην οποία στηρίχτηκε η ενοποίηση.
Ο Όττο φον Μπίσμαρκ έγινε ο πρωθυπουργός της Πρωσίας.
Ήθελε η γερμανική ενοποίηση να είναι υπό ρωσική ηγεμονία και έτσι,
προσπάθησε να έρθει σε σύγκρουση με την Αυστρία.
Το 1866, ο πρωσικός στρατός κατέστρεψε ολοκληρωτικά τους Αυστριακούς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ιδρύθηκε η Βόρεια Γερμανική Συνομοσπονδία, στην οποία κυριάρχησε η Πρωσία.
Σε περίπτωση πολέμου, τα ανεξάρτητα γερμανικά κρατίδια
θα διοικούνταν από το βασιλιά της Πρωσίας.
Ο Μπίσμαρκ ήθελε να συγκρουστεί με τη Γαλλία γιατί πίστευε πως σε πόλεμο που θα συμμετείχαν όλοι οι Γερμανοί, θα διαμόρφωνε την εθνική τους ενότητα.
Στις αρχές του 1871, οι γερμανικές δυνάμεις πολιορκούσαν το Παρίσι.
Οι Γερμανοί ηγεμόνες έκαναν αυτοκράτορα της Γερμανίας τον βασιλιά της Πρωσίας.
Αυτό σήμαινε τη δημιουργία του ενιαίου γερμανικού κράτους,
η οποία ολοκληρώθηκε με τη νίκη επί της Γαλλίας.
Η Ελλάδα ήταν το πρώτο κράτος των Βαλκανίων τον 19ο αιώνα.
Στα μέσα του 19ου αιώνα, η οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξη έπαιξε σημαντικό
ρόλο στη σύνδεση των Βαλκανίων με τη Δυτική Ευρώπη.
Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, να εμφανιστούν νέα αστικά στρώματα,
να διαδοθούν οι ιδέες του Διαφωτισμού,
να διαμορφωθούν εθνικές συνειδήσεις,
τα εσωτερικά προβλήματα στην Οθωμανική αυτοκρατορία και
οι ανταγωνισμοί των ευρωπαϊκών Δυνάμεων στην περιοχή.
Οι Σέρβοι είχαν στενή επαφή με τη Δύση.
Στις αρχές του 19ου αιώνα, οι Σέρβοι, με αρχηγό τον Μίλος Ομπρένοβιτς,
ξεσηκώθηκαν εναντίον του σουλτάνου και εξασφάλισαν μια σχετική αυτονομία.
Το σερβικό κράτος, οργανώθηκε και απέκτησε
σύνταγμα, διοικητικούς θεσμούς και εκπαιδευτικό σύστημα.
Το συνέδριο του Βερολίνου, αναγνώρισε τη σερβική ανεξαρτησία.
Οι Βούλγαροι επιθυμούσαν την εθνική τους ανεξαρτησία.
Στράφηκαν εναντίον της οθωμανικής πολιτικής και
ελληνικής πνευματικής κυριαρχίας.
Πίστευαν πως η πνευματική κυριαρχία ασκούταν από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, όπου τον έλεγχο είχαν οι Έλληνες.
Το 1870, οι Βούλγαροι πέτυχαν την αυτονομία της
βουλγαρικής εκκλησίας, της Εξαρχίας.
Αν τα δύο τρίτα των ορθόδοξων κατοίκων της εκκλησιαστικής περιφέρειας
ήθελαν να ενταχθούν στην Εξαρχία, τότε η περιφέρεια εντασσόταν
στην Εξαρχία και όχι στο Πατριαρχείο.
Όμως, το Πατριαρχείο δεν αναγνώρισε αυτές τις ρυθμίσεις.

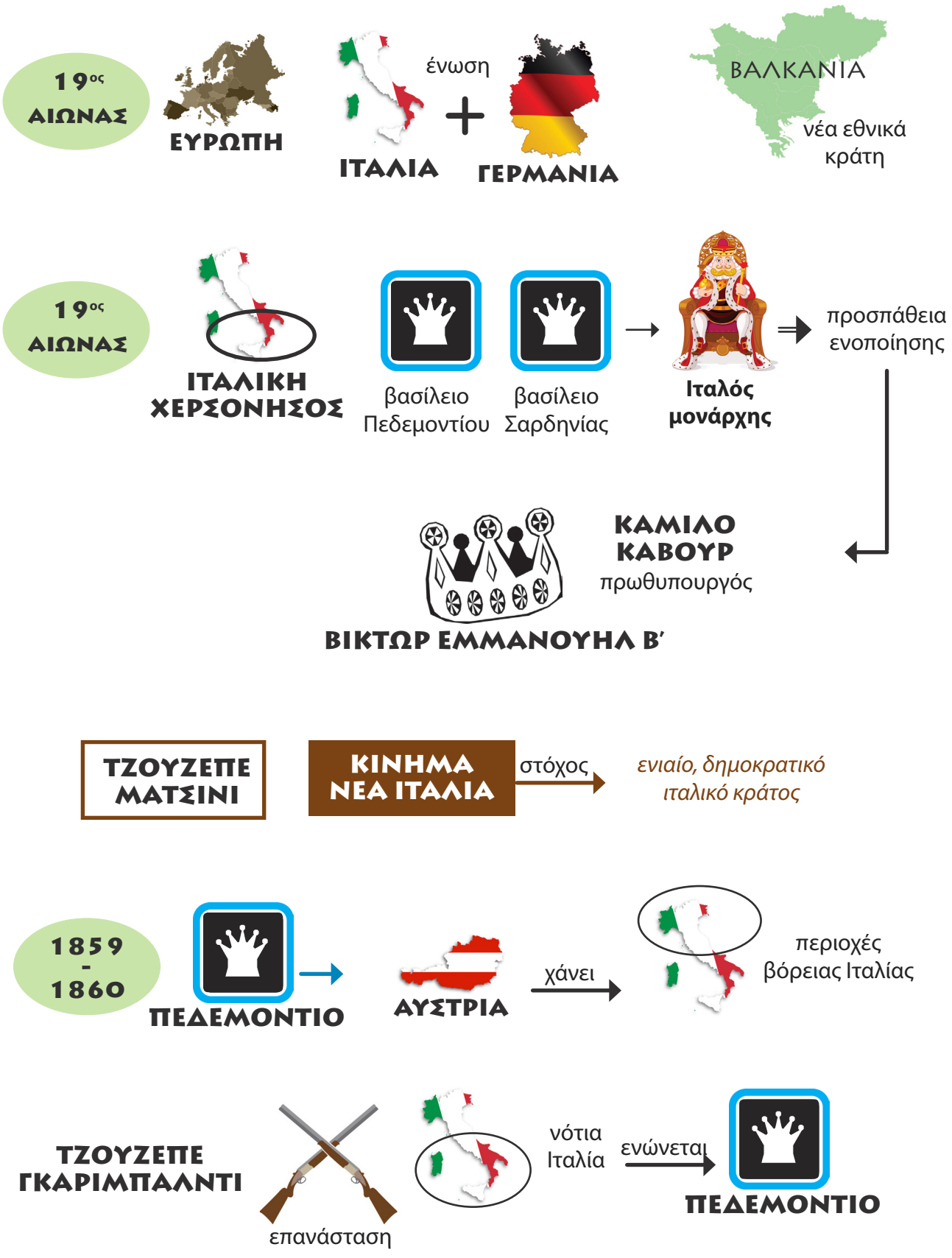
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το αποτέλεσμα ήταν να προκληθούν εντάσεις
στις σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων.
Οι Βούλγαροι στήριξαν τις ελπίδες τους στη Ρωσία.
Μετά από τη νίκη των Ρώσων με τους Τούρκους,
οι Ρώσοι ήθελαν να φτιάξουν μια Μεγάλη Βουλγαρία.
Όμως, η Αγγλία και η Γερμανία αντέδρασαν και
έτσι τα εδάφη του αυτόνομου βουλγαρικού κράτους περιορίστηκαν.
Το 1908, η Βουλγαρία απέκτησε την ανεξαρτησία της.
Οι Ρουμάνοι έμεναν στις βόρειες επαρχίες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας,
στη Μολδαβία και Βλαχία.
Από τα μέσα του 19ου αιώνα, επιθυμούσαν την εθνική τους ανεξαρτησία.
Στα 1858-1859, οι δύο ηγεμονίες είχαν τους ίδιους νόμους και τις ένοπλες δυνάμεις και έβγαλαν
τον ίδιο αρχηγό, τον Αλέξανδρο Κούζα.
Έπειτα, ο Κούζας αντικαταστάθηκε από τον Κάρολο Α΄.
Αυτός συμμάχησε με τη Ρωσία και κήρυξε την ανεξαρτησία της Ρουμανίας.
Η ανεξαρτησία της αναγνωρίστηκε στο συνέδριο του Βερολίνου.
Το 1878, οι Μαυροβούνιοι ίδρυσαν ένα ανεξάρτητο κράτος,
βασισμένοι στις αποφάσεις του συνεδρίου του Βερολίνου.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

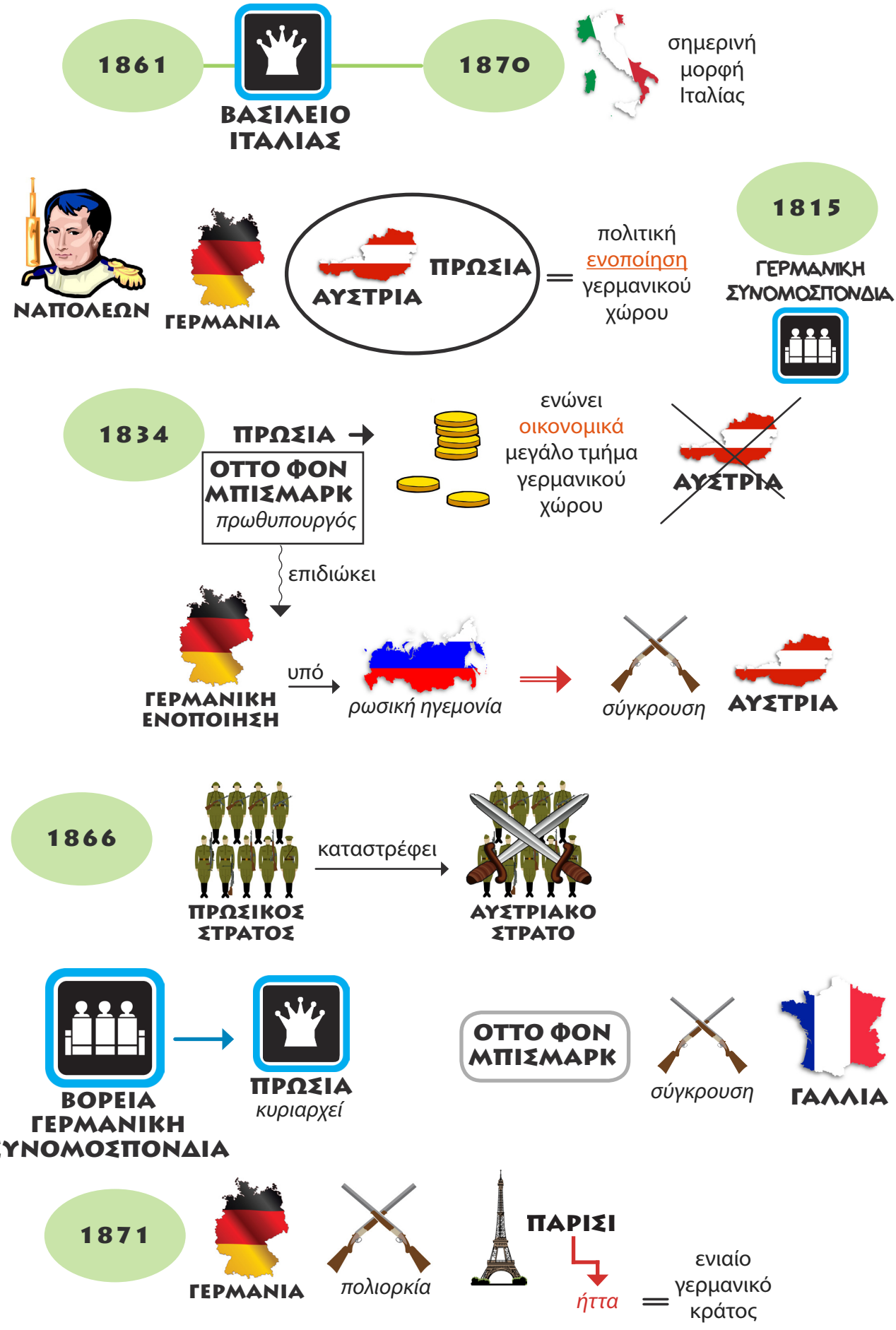
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ = **1ο ΚΡΑΤΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ**

οικονομική ανάπτυξη → **ΒΑΛΚΑΝΙΑ**

σύνδεση

ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- νέα αστικά στρώματα
- ιδέες του Διαφωτισμού
- εθνικές συνειδήσεις
- εσωτερικά προβλήματα στην Οθωμανική αυτοκρατορία
- ανταγωνισμοί των ευρωπαϊκών Δυνάμεων

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΣΕΡΒΟΙ

ΜΙΛΟΣ ΟΜΠΡΕΝΟΒΙΤΣ αρχηγός

ξεσηκώνονται εναντίον

ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

ΣΕΡΒΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

σύνταγμα

διοικητικοί θεσμοί

εκπαίδευση

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

σερβική ανεξαρτησία

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ επιθυμούν → ***εθνική ανεξαρτησία***

σύγκρουση

οθωμανική πολιτική

ελληνική πνευματική κυριαρχία

Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

1870

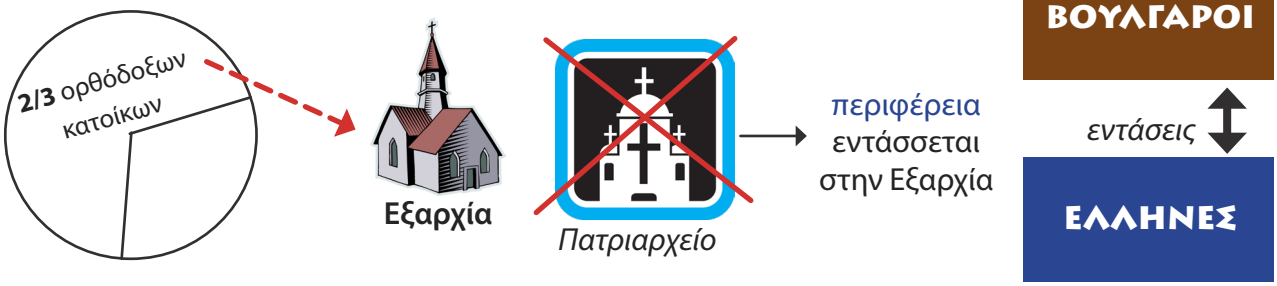

βουλγαρική εκκλησία - Εξαρχία → ***αυτονομία***

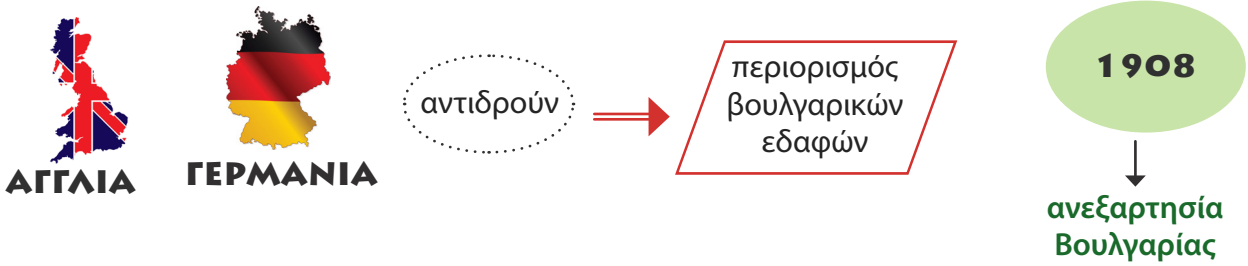
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 4/4)*

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

14. Οι ενοποιήσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας. Νέα εθνικά κράτη στα Βαλκάνια

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι τονίστηκε τον 19ο αιώνα, στην Ευρώπη και ποια θέματα προτάθηκαν;
- Τι είχε η ιταλική χερσόνησος και σε τι βασίστηκε η προσπάθεια ενοποίησής της;
- Ποια ήταν τα πρόσωπα που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση της ενοποίησης;
- Ποιος ίδρυσε το κίνημα Νέα Ιταλία και ποιος ήταν ο στόχος του;
- Τι συνέβη τα έτη 1859-1860;
- Ποιος ήταν ο επαναστάτης και τι έκανε;
- Πώς η Ιταλία απέκτησε τη σημερινή της μορφή;
- Τι άρχισε να συζητιέται και από πότε;
- Ποια αποτελούσαν την πολιτική ενοποίηση του γερμανικού χώρου;
- Τι ιδρύθηκε το 1815;
- Τι έκανε η γερμανική ένωση το 1834;
- Πάνω σε τι στηρίχτηκε η ενοποίηση;
- Ποιος έγινε πρωθυπουργός της Πρωσίας και τι ήθελε;
- Τι συνέβη το 1866;
- Ποια Συνομοσπονδία ιδρύθηκε και τι γνωρίζεις για αυτήν;
- Τι ήθελε να κάνει ο Μπίσμαρκ και γιατί;
- Τι έκαναν οι γερμανικές δυνάμεις στις αρχές του 1871, τι οι Γερμανοί ηγεμόνες και τι σήμαινε αυτό;
- Τι ήταν η Ελλάδα και πότε;
- Τι έπαιξε ρόλο στη σύνδεση των Βαλκανίων με τη Δυτική Ευρώπη και πότε;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποιοι είχαν στενή επαφή με τη Δύση και τι συνέβη στις αρχές του 19ου αιώνα;
- Τι απέκτησε το σερβικό κράτος και τι αναγνωρίστηκε στο συνέδριο του Βερολίνου;
- Τι επιθυμούσαν οι Βούλγαροι, σε ποιους στράφηκαν και τι πίστευαν;
- Τι έκαναν οι Βούλγαροι το 1870;
- Γιατί προκλήθηκαν εντάσεις στις σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Βουλγάρων;
- Πού στήριξαν τις ελπίδες τους οι Βούλγαροι και τι ήθελαν οι Ρώσοι;
- Ποιες χώρες αντέδρασαν και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι απέκτησε η Βουλγαρία το 1908;
- Πού έμεναν οι Ρουμάνοι και τι επιθυμούσαν;
- Τι είχαν οι δύο ηγεμονίες στα 1858-1859;
- Ποιος αντικατέστησε τον Κούζα και τι έκανε αυτός;
- Τι ίδρυσαν οι Μαυροβούνιοι, το 1878;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Κάποια ευρωπαϊκά κράτη πέτυχαν καπιταλιστική ανάπτυξη.
Ήθελαν να εκμεταλλευτούν και περιοχές εκτός Ευρώπης.
Το φαινόμενο αυτό ονομάστηκε ιμπεριαλισμός.
Εκδηλώθηκε τα έτη 1870-1914 και εκφράστηκε με την αποικιοκρατία,
δηλαδή με την απόκτηση αποικιών.
Τα αίτια αυτού του φαινομένου στηρίχτηκαν στις νέες ανάγκες
των εκβιομηχανισμένων κρατών της Ευρώπης.
Ήθελαν να βρουν αγορές για τα βιομηχανικά προϊόντα τους, πηγές πρώτων υλών και
καυσίμων και περιοχές για να μπορούν να επενδύσουν τα κεφάλαιά τους.
Απέκτησαν αποικίες, εμπορικούς σταθμούς και βάσεις.
Είχαν τον έλεγχο των θαλασσών, τον εφοδιασμό των πολεμικών πλοίων και
την ενίσχυση του εθνικού γοήτρου.
Η κοινωνική βάση της αποικιοκρατίας εμπεριείχε
την αστική τάξη και άλλα στρώματα.
Η αποικιακή πολιτική στηριζόταν στους αστούς, αλλά και από άλλες κοινωνικές
ομάδες, καθώς η οικονομική και κοινωνική θέση ενισχυόταν.
Οι εξερευνητές, οι Χριστιανοί ιεραπόστολοι και οι έμποροι ήταν
αυτοί που άνοιξαν το δρόμο της αποικιοκρατίας.
Οι εξερευνητές αναζητούσαν καινούριες γνώσεις και ανακάλυπταν νέες περιοχές,
τις οποίες κατακτούσαν στο όνομα της χώρας τους.
Οι Χριστιανοί ιεραπόστολοι διέδιδαν τον χριστιανισμό και προετοίμαζαν το έδαφος
για την υποδοχή μιας μόνιμης ευρωπαϊκής παρουσίας.
Οι έμποροι έψαχναν για καινούριες αγορές και αποτελούσαν
το στρατιωτικό τμήμα των αποικιοκρατών.
Η αποικιοκρατική πολιτική είχε δύο μεθόδους.
Η πρώτη ήταν η κατάκτηση των εδαφών και η δεύτερη
η ολοκληρωτική υποδούλωση των κατοίκων.
Η δεύτερη μέθοδος στηρίχτηκε στην οικονομική εισχώρηση
σε ανεξάρτητα κράτη και στην αλλαγή τους σε ημιαποικίες.
Τα ευρωπαϊκά κράτη κατέκτησαν τα εδάφη στην Ασία και στην Αφρική.
Η Αφρική έγινε μια μεγάλη αποικία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Μεγάλη Βρετανία ήταν η πιο ισχυρή αποικιακή αυτοκρατορία.
Είχε αποικίες με λευκούς και ντόπιους κατοίκους και
τον έλεγχο διαφόρων στρατηγικών σημείων.
Η Γαλλία είχε αποικίες στην Αφρική και στην Άπω Ανατολή.
Το Βέλγιο, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Ιταλία, η Ολλανδία και
η Γερμανία είχαν μικρό αριθμό αποικιών.
Η Ρωσία κατέκτησε όλη τη Βόρεια Ασία και επεκτάθηκε
μέχρι τις ακτές του Ειρηνικού ωκεανού.
Η Αγγλία και η Γαλλία εισχώρησαν στην Κίνα.
Στα 1900, εδάφη της Αφρικής και της Ασίας βρίσκονταν υπό τον αποικιακό έλεγχο.
Η αποικιακή εξάπλωση επηρέασε τις περιοχές που μπήκαν
στο αποικιακό σύστημα στην Ευρώπη.
Με την αποικιοκρατία, οι αποικίες κλειστήκανε, αρπάχτηκε ο πλούτος τους, οι λαοί
τους αντιμετωπίστηκαν ως κατώτεροι και οι πολιτισμοί τους απέκτησαν μικρή αξία.
Όμως, οι αποικιοκράτες έφεραν στοιχεία των πολιτισμών τους.
Έφεραν νέες γλώσσες, τεχνολογικά κατορθώματα, θρησκείες,
θεσμούς, ιδεολογίες και τρόπους ζωής.
Τα αποικιοκρατικά κράτη και οι λαοί ενισχύθηκαν με την κατάκτηση των αποικιών.
Οι Ευρωπαίοι εκμεταλλεύτηκαν τις αποικίες και πολλοί
απέκτησαν μέρος του πλούτου τους.
Η Ευρώπη έγινε το κέντρο του κόσμου.
Οι Ευρωπαίοι πίστεψαν πως με τις κατακτήσεις των αποικιών, απέκτησαν
πνευματική ανωτερότητα, οικονομική και
τεχνολογική δύναμη και ανώτερο πολιτισμό.
Οι Ευρωπαίοι, όμως, έφτασαν σε πολιτισμική αλαζονεία.
Η Γερμανία, επειδή απέκτησε τεράστια οικονομική ανάπτυξη άρχισε να αμφισβητεί
την αποικιακή μοιρασιά και στράφηκε εναντίον της Αγγλίας και της Γαλλίας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

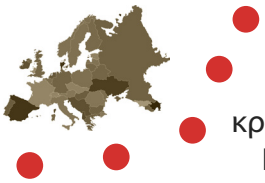
15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

ΕΥΡΩΠΗ

επιθυμία εκμετάλλευσης →

κρατών εκτός Ευρώπης = **ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ**

1870 - 1914

ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ → αιτία →

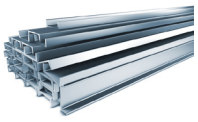
νέες ανάγκες εκβιομηχανισμένων κρατών της Ευρώπης

νέες αγορές →

πώληση βιομηχανικών προϊόντων

πηγές πρώτων υλών

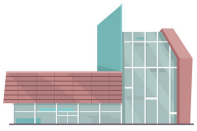
πηγές καυσίμων

επένδυση κεφαλαίων

απόκτηση αποικιών

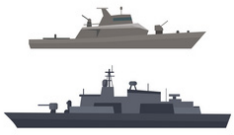
απόκτηση εμπορικών σταθμών

απόκτηση βάσεων

έλεγχος θαλασσών

εφοδιασμός πολεμικών πλοίων

ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΑΣΤΟΙ +

άλλες κοινωνικές ομάδες

ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ →

ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

καινούριες γνώσεις

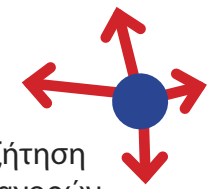
ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

διάδοση Χριστιανισμού

ΕΜΠΟΡΟΙ

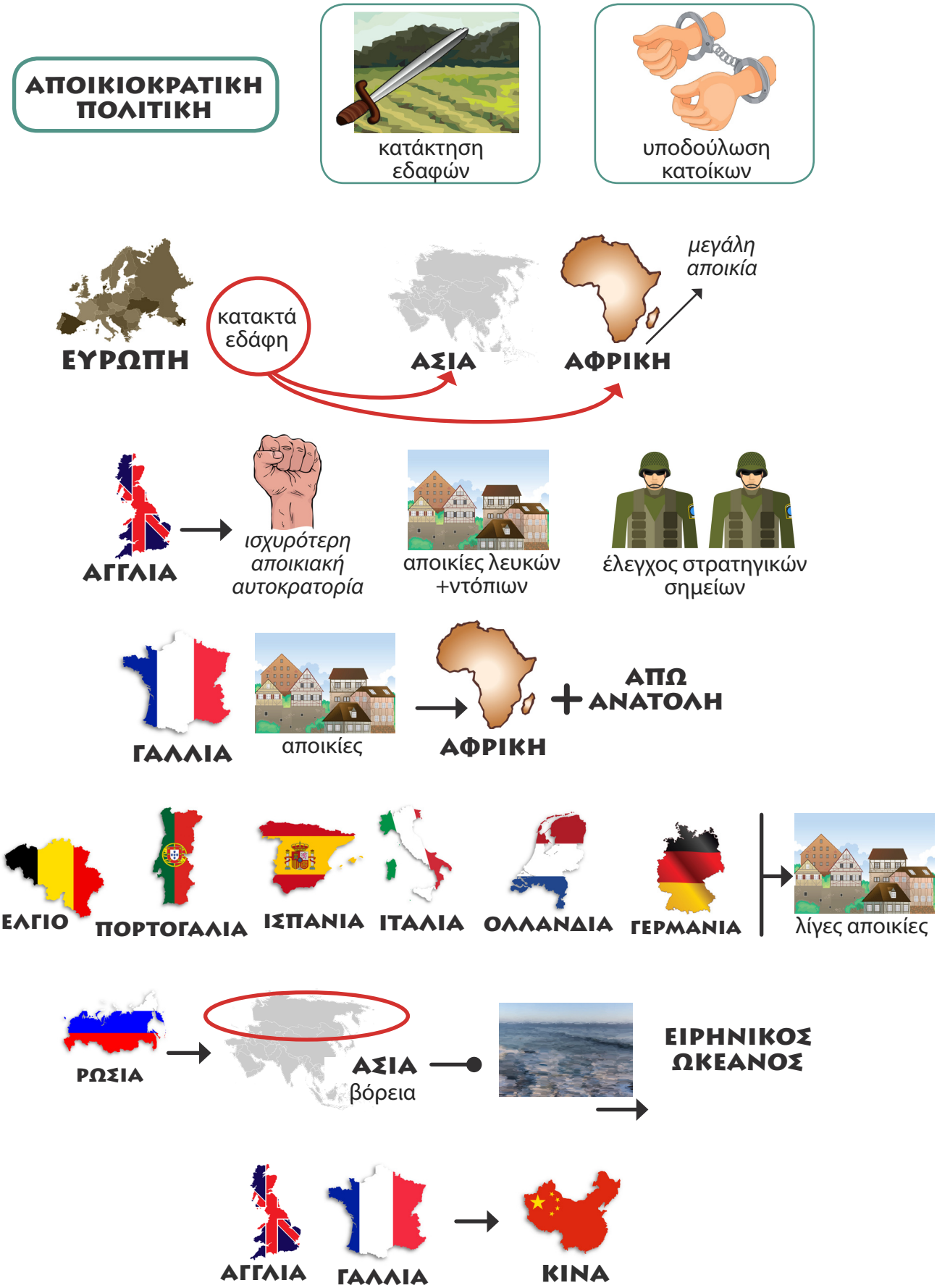

αναζήτηση νέων αγορών

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

15. Αποικιοκρατία και αποικιακοί ανταγωνισμοί

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι πέτυχαν κάποια ευρωπαϊκά κράτη και τι ήθελαν να κάνουν;
- Πώς ονομάστηκε αυτό το φαινόμενο, πότε εκδηλώθηκε και πώς εκφράστηκε;
- Πού στηρίχτηκαν τα αίτια αυτού του φαινομένου;
- Τι ήθελαν, τι απέκτησαν και τι είχαν τα κράτη της Ευρώπης;
- Τι εμπεριείχε κοινωνική βάση της αποικιοκρατίας;
- Πού στηριζόταν η αποικιακή πολιτική;
- Ποιοι άνοιξαν το δρόμο της αποικιοκρατίας;
- Τι αναζητούσαν οι εξερευνητές;
- Τι διέδιδαν οι Χριστιανοί ιεραπόστολοι;
- Τι έψαχναν οι έμποροι;
- Ποιες ήταν οι μέθοδοι της αποικιοκρατικής πολιτικής;
- Ποια εδάφη κατέκτησαν τα ευρωπαϊκά κράτη και ποια έγινε μια μεγάλη αποικία;
- Ποια ήταν η πιο ισχυρή αποικιακή αυτοκρατορία και τι είχε;
- Ποιες αποικίες είχε η Γαλλία;
- Ποιες χώρες είχαν μικρό αριθμό αποικιών;
- Τι κατέκτησε και μέχρι πού έφτασε η Ρωσία;
- Ποιες χώρες εισχώρησαν στην Κίνα;
- Ποια βρίσκονταν υπό τον αποικιακό έλεγχο και πότε;
- Ποιες επηρέασε η αποικιακή εξάπλωση;
- Τι συνέβη με την αποικιοκρατία;
- Τι έφεραν οι αποικιοκράτες;
- Ποιοι ενισχύθηκαν με την κατάκτηση των αποικιών;
- Τι εκμεταλλεύτηκαν οι Ευρωπαίοι και τι έγινε η Ευρώπη;
- Τι πίστευαν οι Ευρωπαίοι με τις κατακτήσεις των αποικιών και σε τι έφτασαν;
- Τι απέκτησε η Γερμανία και τι έκανε;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στις αρχές του 19ου αιώνα, ο φιλελευθερισμός και η εμφάνιση των εθνικών ιδεών στη Λατινική Αμερική, οδήγησαν σε πολέμους εναντίον της ισπανικής και πορτογαλικής κυριαρχίας και στην ίδρυση ανεξάρτητων κρατών.
Ένας από τους μεγάλους ηγέτες, Σιμόν Μπολίβαρ από τη Βενεζουέλα απελευθέρωσε μεγάλο τμήμα της Λατινικής Αμερικής και προσπάθησε να δημιουργήσει συνομοσπονδία λατινοαμερικανικών κρατών, χωρίς όμως, επιτυχία.
Ένας, άλλος μεγάλος ηγέτης ήταν ο Αργεντινός Χοσέ ντε Σαν Μαρτίν.
Η οικονομία παρέμεινε αγροτική.
Ελάχιστοι ήταν οι γαιοκτήμονες που κυριαρχούσαν στη γη και διαχειρίζονταν την πολιτική εξουσία.
Οι αγρότες αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού και ζούσαν σε άθλιες συνθήκες.
Μετά την ανεξαρτησία υπήρξε μια περίοδος μεγάλης αστάθειας.
Κάποια κράτη είχαν δικτατορίες, που με την πολιτική τους δημιούργησαν προβλήματα.
Στο Μεξικό, ο δικτάτορας Πορφίριο Ντίας οδήγησε λίγους ανθρώπους στην ανάπτυξη και τους περισσότερους στην εξαθλίωση.
Το αποτέλεσμα ήταν να ανατραπεί η κυβέρνησή του με αρχηγούς, τους Εμιλιάνο Ζαπάτα και Πάντσο Βίγια.
Στην Αμερική, οι άφθονοι φυσικοί πόροι, οι πολλοί εργάτες, με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και η σταθερότητα στην επιχειρηματικότητα, έφεραν ανάπτυξη, κυρίως, στις βόρειες πολιτείες.
Η επέκταση στα δυτικά, έφερε επίσης, οικονομική ανάπτυξη.
Στα μέσα του 19ου αιώνα, η Αμερική κατάφερε να απλωθεί από τον Ατλαντικό ως τον Ειρηνικό ωκεανό.
Αυτές οι μεγάλες εκτάσεις ήταν έρημες και μπορούσε κάποιος να τις εκμεταλλευτεί.
Στα μέσα του 19ου αιώνα, οι σχέσεις των βόρειων και των νότιων πολιτειών δεν ήταν καλές.
Στο νότο, οι μεγάλοι γαιοκτήμονες είχαν φυτείες και εκεί εργάζονταν μαύροι δούλοι.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στο βορρά, οι αστοί πίστευαν πως η δουλεία εμπόδιζε τη βιομηχανική ανάπτυξη, ήταν ηθικά απαράδεκτη και έπρεπε να καταργηθεί.
Με την εκλογή του προέδρου της Αμερικής Αβραάμ Λίνκολν, οι νότιες πολιτείες έφτιαξαν ένα νέο κράτος.
Ξεκίνησε πόλεμος Βορείων και Νοτίων, με τη νίκη των Βορείων και αφήνοντας πολλούς νεκρούς.
Η ενότητα των ΗΠΑ κατάργησε τη δουλεία.
Μετά τον εμφύλιο πόλεμο, η Λατινική Αμερική μπήκε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, αρχικά ως επένδυση κεφαλαίων.
Η Αμερική για να προστατεύσει τις επενδύσεις της, έλεγχε τα πολιτικά καθεστώτα της περιοχής.
Στις αρχές του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου, η Αμερική είχε τον οικονομικό έλεγχο όλης της αμερικάνικης ηπείρου.
Μετά τον εμφύλιο πόλεμο, η Αμερική, είχε τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην οικονομία στον κόσμο.
Σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη έπαιξε η βιομηχανία, η οποία επεκτάθηκε και στον αγροτικό νότο.
Ο ερχομός καινούριων μεταναστών και η ανάπτυξη του σιδηροδρόμου έπαιξαν και αυτά ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη.
Στην Αμερική ξεκίνησε η γνωστή ¨κατάκτηση της Δύσης¨, με τον διωγμό των ντόπιων Ινδιάνων.
Στα τέλη του 19ου αιώνα, η Αμερική ήταν ανταγωνιστική απέναντι στις οικονομικά αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες.
Η Κίνα ήταν μια χώρα που είχε πλούσιο πολιτισμό, αλλά δεν κατάφερε να αναπτυχθεί.
Κατά τον 19ο αιώνα, η Κίνα δέχτηκε επιθέσεις από δυνάμεις της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ιαπωνίας, χωρίς όμως, να αντιδράσει.
Εξαιτίας των συνεχόμενων στρατιωτικών ηττών, η Κίνα υποχρεώθηκε να ανοίξει τις αγορές της σε δυτικούς εμπόρους.
Οι Κινέζοι έχασαν τον έλεγχο της Ινδοκίνας, από τους Γάλλους και τον έλεγχο της Ταϊβάν από τους Ιάπωνες.
Η Ρωσία, η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία και η Γαλλία, χώρισαν την Κίνα σε ζώνες επιρροής.
Το κίνημα των Ταιπινγκ αντέδρασε σε αυτήν την κατάσταση.

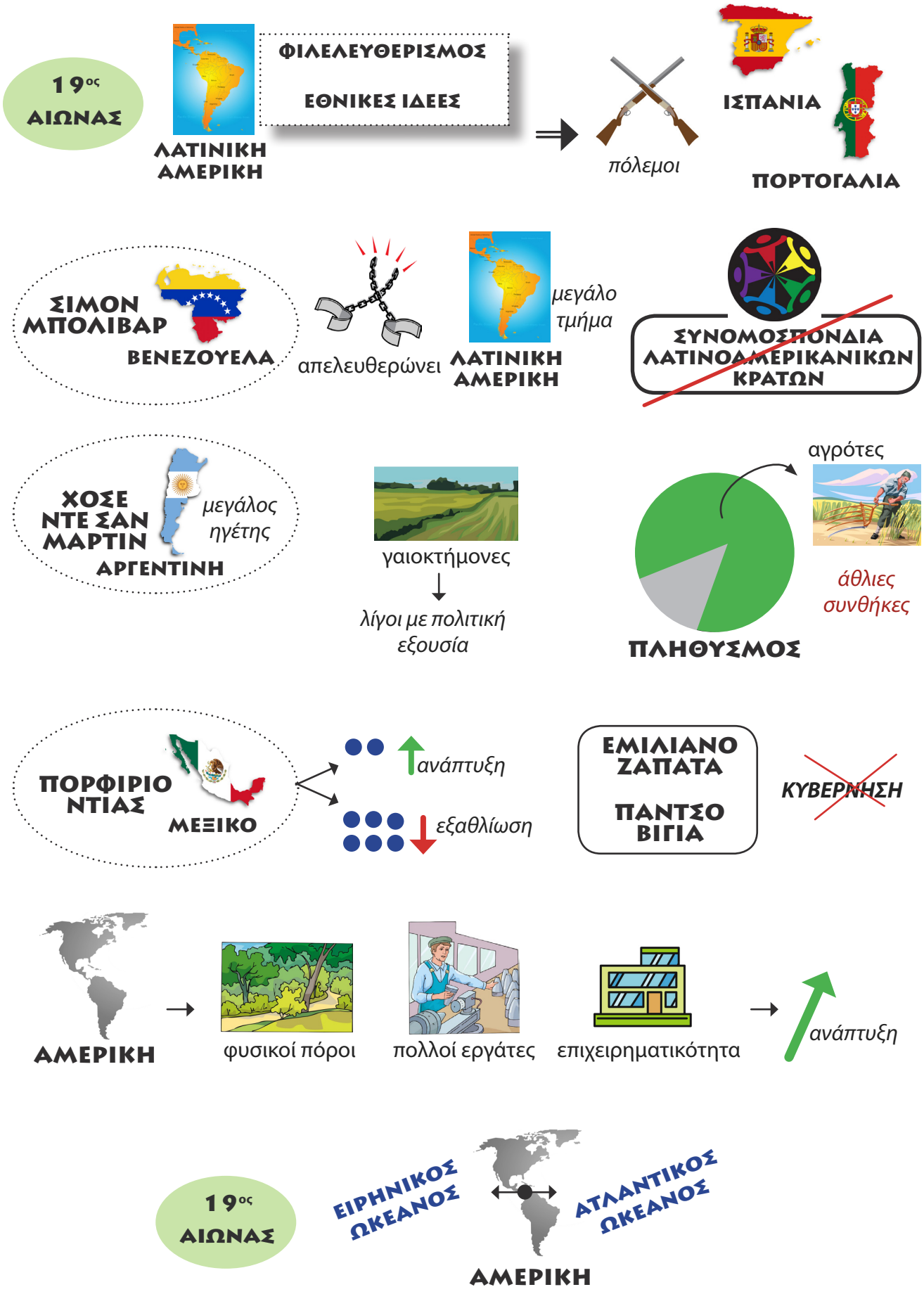
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η επανάσταση του 1911, κατάργησε τη μοναρχία και
καθιέρωσε την προεδρική δημοκρατία.
Η Κίνα, δυσκολεύτηκε να αποδεχτεί και να αφομοιώσει τις σύγχρονες απαιτήσεις και
ήταν το θύμα των αποικιοκρατών.
Από τα μέσα του 19ου αιώνα, ξεκίνησαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην Ιαπωνία.
Δόθηκε έμφαση στη βιομηχανία και στην αποδοχή των δυτικών θεσμών,
όπως το σύνταγμα, ο κοινοβουλευτισμός και η εκπαίδευση.
Η Ιαπωνία άρχισε να εισχωρεί στον δυτικό κόσμο.
Η εκβιομηχάνιση έφερε και τον ιμπεριαλισμό.
Η Ιαπωνία έβγαλε τη Ρωσία από τη Μαντζουρία και κατέλαβε την Κορέα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

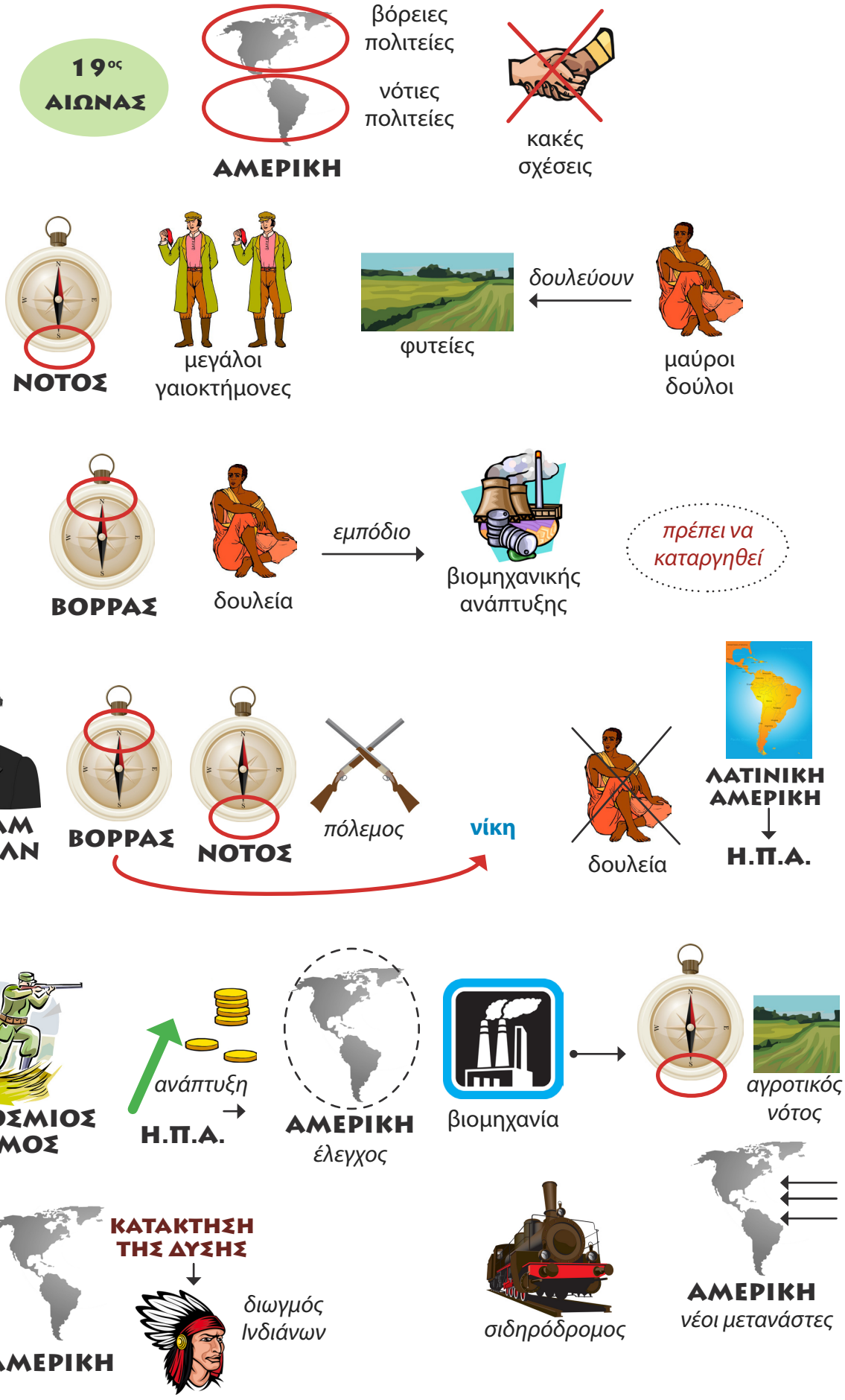
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΑΜΕΡΙΚΗ — *ανταγωνισμός* → ΕΥΡΩΠΗ

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΑΓΓΛΙΑ ΓΑΛΛΙΑ ΙΑΠΩΝΙΑ — *επιθέσεις* → ΚΙΝΑ

ΚΙΝΑ

- Ινδοκίνα → ΓΑΛΛΙΑ
- Ταϊβάν → ΙΑΠΩΝΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΑΓΓΛΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ — *ζώνες επιρροής* → ΚΙΝΑ

αντίδραση

ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΤΑΪΠΙΝΓΚ

1911 ~~ΜΟΝΑΡΧΙΑ~~ **ΠΡΟΕΔΡΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΙΑΠΩΝΙΑ

βιομηχανία

σύνταγμα

εκπαίδευση

κοινοβουλευτισμός

δυτικοί θεσμοί

ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ

ΜΑΝΤΖΟΥΡΙΑ **ΚΟΡΕΑ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

16. Εξελίξεις στην αμερικανική ήπειρο, στην Κίνα και στην Ιαπωνία

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη στις αρχές του 19ου αιώνα και σε τι οδήγησαν τα γεγονότα;
- Ποιος ήταν ένας από τους μεγάλους ηγέτες και τι έκανε;
- Ποιος ήταν ο άλλος μεγάλος ηγέτης;
- Τι παρέμεινε η οικονομία και τι έκαναν οι ελάχιστοι γαιοκτήμονες;
- Τι αποτελούσαν οι αγρότες και πώς ζούσαν;
- Σε τι οδήγησε η μεγάλη αστάθεια μετά την περίοδο της ανεξαρτησίας;
- Ποιος κυβερνούσε στο Μεξικό και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της κυβέρνησής του;
- Ποια έφεραν ανάπτυξη στην Αμερική και ποιες πολιτείες κυρίως επηρέασε;
- Τι κατάφερε να κάνει η Αμερική στα μέσα του 19ου αιώνα και τι ήταν αυτές οι εκτάσεις;
- Ποιες σχέσεις δεν ήταν καλές στα μέσα του 19ου αιώνα;
- Πώς ήταν τα πράγματα στο νότο και πώς στο βορρά;
- Ποιες πολιτείες έφτιαξαν νέο κράτος και μετά από πότε;
- Ποιος πόλεμος ξεκίνησε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια κατάργησε τη δουλεία;
- Ποια ήταν η σχέση της Λατινικής Αμερικής με τις ΗΠΑ;
- Από πότε ξεκίνησε η ανάπτυξη στην Αμερική και ποια συνέβαλαν σε αυτό;
- Τι ξεκίνησε η Αμερική και τι συνέβη στα τέλη του 19ου αιώνα;
- Τι ήταν η Κίνα και τι γνωρίζεις για αυτήν;
- Ποιο κίνημα αντέδρασε στο χωρισμό της Κίνας;
- Τι έκανε η επανάσταση του 1911;
- Τι ξεκίνησε η Ιαπωνία και τι γνωρίζεις για αυτήν;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας έκανε τον Ιωάννη Καποδίστρια
κυβερνήτη της Ελλάδας.
Στις αρχές του 1828 ήρθε στο Ναύπλιο και
η κατάσταση που βρήκε ήταν πολύ άσχημη.
Η χώρα ήταν έρημη και ο λαός εξαντλημένος.
Οι κλέφτες και οι πειρατές είχαν τον έλεγχο μεγάλων περιοχών.
Ο αιγυπτιακός στρατός βρισκόταν στα Νοτιοδυτικά της Πελοποννήσου και
ο τουρκικός στρατός στη Στερεά Ελλάδα.
Ο Καποδίστριας διέκοψε προσωρινά την ισχύ
του συντάγματος της Τροιζήνας και πήρε στα χέρια του όλες τις εξουσίες.
Η Δ΄ Εθνοσυνέλευση δέχτηκε αυτές τις αποφάσεις και έβαλε τις βάσεις για
μελλοντική συνταγματική αναθεώρηση.
Ο Κυβερνήτης ασχολήθηκε με τη δημιουργία των τακτικών ενόπλων δυνάμεων.
Αυτό γιατί, έπρεπε οι τουρκικές δυνάμεις να φύγουν από τη Στερεά Ελλάδα και
να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα εσωτερικής τάξης.
Κάποιοι από τους αγωνιστές μπήκαν στον τακτικό στρατό.
Δημιουργήθηκε ο Λόχος των Ευελπίδων, πρόδρομος
της σημερινής Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων.
Ξεκίνησε η οργάνωση του τακτικού πολεμικού ναυτικού.
Εξαιτίας του Ανδρέα Μιαούλη, καταπολεμήθηκε η πειρατεία.
Ο Καποδίστριας έκανε το πρώτο κρατικό ταμείο, από τις εισφορές
των Ελλήνων του εξωτερικού και των φιλελλήνων.
Σε συνεργασία με τον Γαλλοελβετό και τραπεζίτη Εϋνάρδο,
ίδρυσε μια τράπεζα και έκοψε νόμισμα, τον φοίνικα.
Μείωσε τις δημόσιες δαπάνες και έφερε νέες καλλιέργειες και
καινούριες μεθόδους καλλιέργειας,
ώστε να βοηθήσει την ανάπτυξη της γεωργίας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Από τα πιο σημαντικά θέματα του Καποδίστρια
ήταν η οργάνωση της εκπαίδευσης.
Ίδρυσε το Ορφανοτροφείο της Αίγινας.
Εκεί λειτούργησαν τρία αλληλοδιδακτικά σχολεία, τρία ελληνικά,
και μερικά χειροτεχνεία.
Ιδρύθηκε το Πρότυπον Σχολείον, στο οποίο σπούδαζαν αυτοί
που ήθελαν να γίνουν δάσκαλοι στα αλληλοδιδακτικά.
Ιδρύθηκε το Κεντρικόν Σχολείον, στο οποίο φοιτούσαν όσοι
ήθελαν να σπουδάσουν σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.
Στην Τίρυνθα έγινε το Πρότυπον Αγροκήπιον.
Ο Καποδίστριας πίστευε πως η εκπαίδευση πρέπει να δίνει
βασικές γνώσεις και επαγγελματική κατάρτιση.
Έτσι, δεν ίδρυσε πανεπιστήμιο.
Όταν έφτασε στην Ελλάδα ο Καποδίστριας,
η επανάσταση ήταν σε εξέλιξη.
Ακόμα, δεν είχε προσδιοριστεί αν το κράτος θα ήταν αυτόνομο ή ανεξάρτητο και
ποιος θα ήταν ο καθορισμός των συνόρων του.
Παράλληλα, δεν είχαν σταματήσει οι πολεμικές επιχειρήσεις.
Στις 12 Σεπτεμβρίου 1829, δόθηκε η τελευταία μάχη στην Πέτρα της Βοιωτίας.
Οι ελληνικές δυνάμεις με αρχηγό τον Δημήτρη Υψηλάντη,
νίκησαν τις τουρκικές δυνάμεις.
Ο Κυβερνήτης κατάφερε να αναγνωριστεί η Ελλάδα ως ανεξάρτητο κράτος και
να μεγαλώσει τα σύνορά της βάζοντας τα εδάφη
νοτίως της γραμμής Αμβρακικού κόλπου-Παγασητικού κόλπου.
Το ελληνικό κράτος θα είχε τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο,
τα νησιά του Αργοσαρωνικού, την Εύβοια, τις Κυκλάδες και τις Σποράδες.
Ο Καποδίστριας ήθελε να φτιάξει ένα ισχυρό κράτος, κατά τα δυτικά πρότυπα.
Αυτό, όμως, προκάλεσε αντιδράσεις.
Οι Πρόκριτοι με τοπική εξουσία, οι πλούσιοι πλοιοκτήτες και
οι Φαναριώτες εκδήλωσαν τη δυσαρέσκειά τους.
Οι φιλελεύθεροι διανοούμενοι, όπως ο Αδαμάντιος Κοραής, θεώρησαν τον
Καποδίστρια αυταρχικό και απαίτησαν την παραχώρηση συνταγματικών ελευθεριών.
Η Αγγλία και η Γαλλία πίστευαν πως ο Κυβερνήτης ήταν όργανο της Ρωσίας.
Έτσι, στις αρχές του 1830 ξεκίνησαν οι εξεγέρσεις.

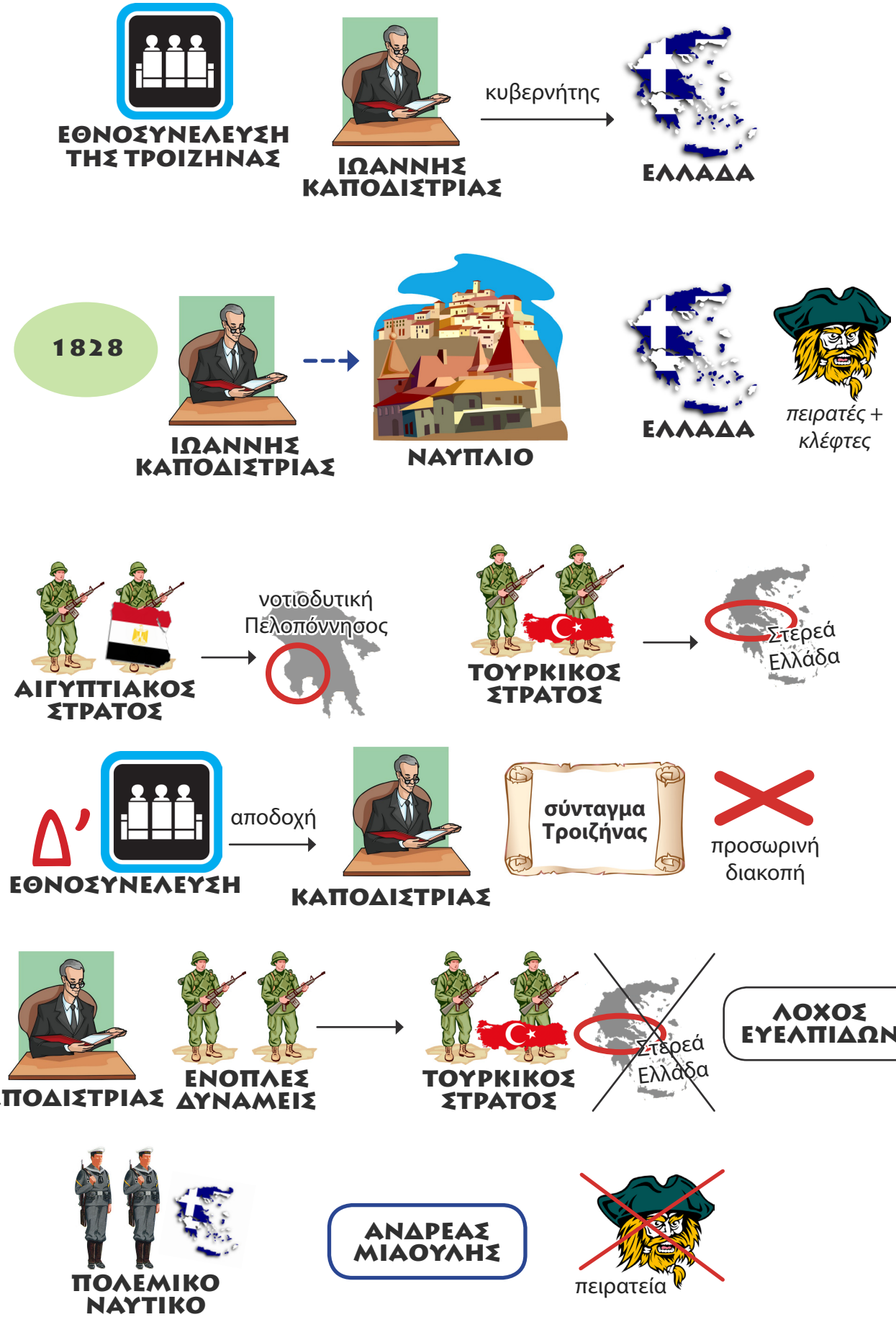
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Ανδρέας Μιαούλης ήταν ο αντίπαλος του Κυβερνήτη.
Στον Πόρο, ανατίναξε τα δύο μεγαλύτερα ελληνικά πολεμικά πλοία.
Στην Ύδρα, η εφημερίδα Απόλλων διέδιδε με πειστικό τρόπο
τη δολοφονία του Καποδίστρια.
Εκείνος φυλάκισε τον πρόκριτο της Μάνης Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη,
γιατί τον θεώρησε υπεύθυνο για τις αντικυβερνητικές κινήσεις.
Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1831, ο Κωνσταντίνος και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης
δολοφόνησαν τον Καποδίστρια στο Ναύπλιο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

1ο κρατικό ταμείο

ΕΫΝΑΡΔΟΣ

τράπεζα

φοίνικας
νόμισμα

μείωση
δημόσιων δαπανών

ανάπτυξη
γεωργίας

εκπαίδευση

Ορφανοτροφείο

→

Πρότυπον
Σχολείον

Κεντρικόν
Σχολείον

Πρότυπον
Αγροκήπιον

Πανεπιστήμιο

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

φτάνει →

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
σε εξέλιξη

αυτόνομο
κράτος

;

σύνορα
κράτους

12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1829

ΠΕΤΡΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

νίκη Ελλήνων

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ανεξάρτητο
κράτος

επέκταση συνόρων νοτίως
γραμμής του Αμβρακικού-
Παγασητικού κόλπου

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Στερεά Ελλάδα
Σποράδες
Εύβοια
νησιά Αργοσαρωνικού
Πελοπόννησος
Κυκλάδες

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ισχυρό κράτος

αντιδράσεις

ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ
τοπική εξουσία

ΠΛΟΙΟΚΤΗΤΕΣ

ΦΑΝΑΡΙΩΤΕΣ

ΑΓΓΛΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

όργανο Ρωσίας

1830

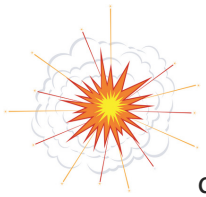

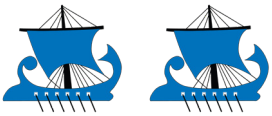
ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

ΠΟΡΟΣ

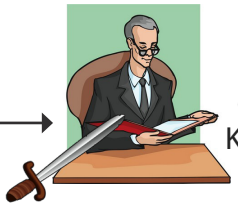
ανατίναξη 2 ελληνικών πλοίων

ΥΔΡΑ

εφημερίδα Απόλλων

δολοφονία Καποδίστρια

διαδίδεται

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

φυλάκιση

ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

πρόκριτος Μάνης

27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1831

ΝΑΥΠΛΙΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ + ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

δολοφονία Καποδίστρια

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

17. Ο Ι. Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831). Η ολοκλήρωση της ελληνικής επανάστασης (1829)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιον και πού έκανε κυβερνήτη η Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας;
- Πότε και πού ήρθε ο Κυβερνήτης και σε τι κατάσταση βρήκε τη χώρα;
- Τι έκανε ο Καποδίστριας και τι η Δ΄ Εθνοσυνέλευση;
- Με τι ασχολήθηκε ο Κυβερνήτης και για ποιους λόγους;
- Ποιος δημιουργήθηκε και τι είναι;
- Ποιος καταπολέμησε την πειρατεία;
- Τι έκανε ο Καποδίστριας για να βοηθήσει την οικονομία και με ποιανού τη βοήθεια;
- Τι έκανε ο Καποδίστριας για να βοηθήσει στην ανάπτυξη της γεωργίας;
- Τι ιδρύθηκε στην Αίγινα και για ποιο λόγο;
- Ποια άλλα σχολεία ιδρύθηκαν και ποιοι σπούδαζαν εκεί;
- Γιατί ο Καποδίστριας δεν ίδρυσε πανεπιστήμιο;
- Όταν ο Καποδίστριας έφτασε στην Ελλάδα, ποια θέματα βρίσκονταν σε εξέλιξη;
- Πού και πότε δόθηκε η τελευταία μάχη;
- Ποιες και με ποιον νίκησαν τις τουρκικές δυνάμεις;
- Τι κατάφερε να κάνει ο Κυβερνήτης;
- Τι θα είχε το ελληνικό κράτος;
- Τι ήθελε να φτιάξει ο Καποδίστριας και τι προκάλεσε αυτό;
- Ποιοι εκδήλωσαν τη δυσαρέσκειά τους;
- Ποιοι θεώρησαν τον Καποδίστρια αυταρχικό και τι απαίτησαν;
- Τι πίστευαν η Αγγλία και η Γαλλία;
- Πότε ξεκίνησαν οι εξεγέρσεις;
- Ποιος ήταν ο αντίπαλος του Κυβερνήτη και τι έκανε;
- Τι γινόταν στην Ύδρα;
- Ποιον φυλάκισε ο Καποδίστριας και για ποιο λόγο;
- Ποιοι, πότε και πού δολοφόνησαν τον Καποδίστρια;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια, ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα.
Οι Δυνάμεις άρχισαν να επεμβαίνουν στα ελληνικά πράγματα,
για να μην γίνουν αναταραχές στη νοτιοανατολική Μεσόγειο,
καθώς αυτό θα δημιουργούσε πρόβλημα στα συμφέροντά τους.
Έκαναν βασιλιά της Ελλάδας τον Όθωνα, τον 17χρονο γιο
του βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου Α΄.
Το πολίτευμα ήταν η απόλυτη μοναρχία.
Οι Δυνάμεις δάνεισαν στην Ελλάδα 20.000.000 φράγκα ως πρώτη δόση,
από τα 60.000.000 φράγκα που θα έδιναν αργότερα.
Ο Όθωνας ήταν ανήλικος και δεν μπορούσε να ασκήσει
εξουσία μέχρι να ενηλικιωθεί.
Έτσι, η εξουσία πέρασε στην Αντιβασιλεία, μια επιτροπή από Βαυαρούς
αξιωματούχους, οι οποίοι διορίστηκαν από τον πατέρα του Όθωνα.
Τα μέλη της ήταν τρία.
Ο Άρμανσμπεργκ ήταν ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Εξωτερικών.
Ο Μάουρερ ήταν υπεύθυνος για την εκπαίδευση, τη δικαιοσύνη και την εκκλησία.
Ο Χάιντεκ ήταν υπεύθυνος για τις ένοπλες δυνάμεις.
Η Αντιβασιλεία ήθελε να φτιάξει ένα σύγχρονο, εθνικό κράτος,
σύμφωνα με τα δυτικά πρότυπα.
Επιθυμούσε τρία πράγματα:
εθνική ανεξαρτησία, βασιλική απολυταρχία και
συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης.
Η διοίκηση του κράτους ήταν συγκεντρωτική.
Η Ελλάδα χωρίστηκε σε 10 νομούς.
Το 1834, η πρωτεύουσα μεταφέρθηκε από το Ναύπλιο στην Αθήνα.
Αυτό έγινε, για να φανεί πως το νέο κράτος ήταν κληρονόμος της αρχαίας Ελλάδας.
Ο στρατός βασίστηκε στους 3.500 Βαυαρούς στρατιωτικούς,
οι οποίοι ήρθαν μαζί με τον Όθωνα στην Ελλάδα.
Οι Έλληνες αγωνιστές δε συμμετείχαν στις ένοπλες δυνάμεις του κράτους.
Αυτό τους δυσαρέστησε, καθώς δεν είχαν άλλους πόρους ζωής και
κάποιοι από αυτούς έγιναν ληστές.
Η δικαιοσύνη πάλι οργανώθηκε, ιδρύθηκαν δικαστήρια και
συντάχτηκαν καινούριοι νόμοι.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το ίδιο συνέβη και στην εκπαίδευση.
Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είχε διάρκεια εφτά χρόνια στα αλληλοδιδακτικά Δημοτικά σχολεία.
Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση γινόταν στα τριτάξια Ελληνικά σχολεία, που βρίσκονταν στις πρωτεύουσες των επαρχιών.
Επίσης, γινόταν και στα τετρατάξια Γυμνάσια, που υπήρχαν στις πρωτεύουσες των νομών.
Το 1837, ιδρύθηκαν το Πανεπιστήμιο των Αθηνών και το Πολυτεχνικό Σχολείο.
Όμως, η εκπαίδευση παρέμεινε μακριά από τα κορίτσια.
Η ελληνική εκκλησία έγινε αυτοκέφαλη.
Αυτό σημαίνει πως χωρίστηκε διοικητικά από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο βρισκόταν υπό την επιρροή του σουλτάνου.
Τα μοναστήρια που είχαν μικρό αριθμό μοναχών, έκλεισαν.
Η στάση των Ελλήνων απέναντι στην Αντιβασιλεία ήταν δύσπιστη.
Αργότερα, όμως, έγινε εχθρική και πολλοί επιθυμούσαν την ανατροπή της.
Όταν ο Όθωνας ανέλαβε την εξουσία, η κατάσταση δεν άλλαξε.
Ο βασιλιάς προσπάθησε να σταματήσει την επιρροή των κομμάτων, δίνοντας περισσότερες δυνατότητες σε κάποια από αυτά.
Όμως, αυτό προκάλεσε αντιδράσεις και εξεγέρσεις με τοπικό χαρακτήρα.
Η οικονομική κατάσταση των αγροτών ήταν άσχημη και στην ύπαιθρο γίνονταν ληστείες.
Η Ελλάδα δεν είχε τη δυνατότητα να εξοφλήσει τα δάνειά της, με αποτέλεσμα οι Δυνάμεις να έχουν τον οικονομικό έλεγχο και να περικόψουν τις κρατικές δαπάνες.
Στους πρώτους που έγιναν περικοπές ήταν στους στρατιωτικούς, οι οποίοι στράφηκαν εναντίον του Όθωνα.
Πολιτικοί όλων των κομμάτων, όπως ο Ιωάννης Κωλέττης, ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ο Αντρέας Μεταξάς και ο Αντρέας Λόντος κινητοποιήθηκαν.
Επιθυμούσαν την παραχώρηση του συντάγματος, γιατί πίστευαν πως η χώρα θα απαλλασσόταν από τους Βαυαρούς και θα ξέφευγε από την οικονομική και κοινωνική κρίση.
Τη νύχτα της 2ης προς την 3η Σεπτεμβρίου του 1843, η φρουρά της Αθήνας και πολίτες με αρχηγούς τον συνταγματάρχη Δημήτριο Καλλέργη και τον αγωνιστή του ’21 Μακρυγιάννη, μαζεύτηκαν έξω από τα ανάκτορα και απαίτησαν από τον Όθωνα να παραχωρήσει σύνταγμα.
Στην αρχή ο βασιλιάς δεν ήθελε, αλλά μετά αναγκάστηκε να πάει σε εκλογές για Εθνοσυνέλευση, που θα ψήφιζε σύνταγμα.
Οπότε, η περίοδος της απόλυτης μοναρχίας του Όθωνα τελείωσε.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

δολοφονία Καποδίστρια

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΑΓΓΛΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΠΡΩΣΙΑ

ΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΟΘΩΝΑΣ
γιος Λουδοβίκου Α'

ΑΠΟΛΥΤΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ

60.000.000 φράγκα

1η δόση **20.000.000 φράγκα**

ΟΘΩΝΑΣ

ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ
Βαυαροί αξιωματούχοι

ΑΡΜΑΝΣΜΠΕΡΓΚ — πρωθυπουργός - υπουργός Εξωτερικών

ΜΑΟΥΡΕΡ — εκπαίδευση - δικαιοσύνη - εκκλησία

ΧΑΪΝΤΕΚ — ένοπλες δυνάμεις

ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ

σύγχρονο εθνικό κράτος - σύμφωνα με τα δυτικά πρότυπα

- **εθνική ανεξαρτησία**
- **βασιλική απολυταρχία**
- **συγκεντρωτικό σύστημα διακυβέρνησης**

ΕΛΛΑΔΑ

- συγκεντρωτική διοίκηση
- 10 νομοί

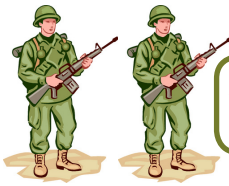
1834

- **πρωτεύουσα** Αθήνα
- Ναύπλιο

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

3.500 Βαυαροί στρατιωτικοί

ΣΤΡΑΤΟΣ

γίνονται ληστές

ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ → **δικαστήρια**

νέοι νόμοι

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ → 7 χρόνια, αλληλοδιδακτικά δημοτικά σχολεία

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ → τριτάξια ελληνικά σχολεία, τετρατάξια Γυμνάσια

1837

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πολυτεχνικό Σχολείο

κορίτσια

ελληνική εκκλησία — *αυτοκέφαλη*

μοναστήρια με λίγους μοναχούς

κλείνουν

ΕΛΛΗΝΕΣ

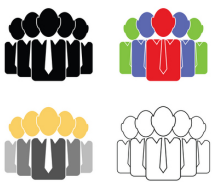
εχθρική στάση →

ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΟΘΩΝΑΣ

ΚΟΜΜΑΤΑ

κάποια έχουν περισσότερες δυνατότητες

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

αγρότες

άσχημη οικονομική κατάσταση → **ληστείες**

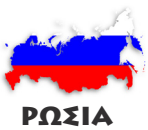
ΕΛΛΑΔΑ

όχι εξόφληση δανείου

ΑΓΓΛΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΠΡΩΣΙΑ

ΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

- οικονομικός έλεγχος
- περικοπή κρατικών δαπανών

περικοπές

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ

στρέφονται εναντίον

ΟΘΩΝΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ

ΑΝΤΡΕΑΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΟΝΤΟΣ

→ **παραχώρηση συντάγματος**

- **απαλλαγή από Βαυαρούς**
- **έξοδος από οικονομική και κοινωνική κρίση**

2 προς 3 Σεπτεμβρίου **1843**

φρουρά Αθήνας

πολίτες

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

απαίτηση συντάγματος →

ΟΘΩΝΑΣ

ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ →

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

18. Από την άφιξη του Όθωνα (1833) έως την 3η Σεπτεμβρίου 1843

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια;
- Γιατί οι Δυνάμεις άρχισαν να επεμβαίνουν στα ελληνικά πράγματα;
- Ποιον έκαναν βασιλιά και ποιο ήταν το πολίτευμά του;
- Τι δάνεισαν οι Δυνάμεις στην Ελλάδα;
- Πού πέρασε η εξουσία και για ποιο λόγο;
- Ποιος ήταν ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Εξωτερικών;
- Ποιος ήταν υπεύθυνος για την εκπαίδευση, τη δικαιοσύνη και την εκκλησία;
- Ποιος ήταν υπεύθυνος για τις ένοπλες δυνάμεις;
- Τι ήθελε να φτιάξει και τι επιθυμούσε η Αντιβασιλεία;
- Πώς χωρίστηκε η Ελλάδα και πώς ήταν η διοίκησή της;
- Πού μεταφέρθηκε η πρωτεύουσα, πότε και για ποιο λόγο;
- Πού βασίστηκε ο στρατός;
- Τι δυσαρέστησε τους Έλληνες αγωνιστές;
- Τι έγινε με τη δικαιοσύνη;
- Τι γνωρίζεις για την εκπαίδευση;
- Ποια πανεπιστήμια ιδρύθηκαν και πότε;
- Τι έγινε η εκκλησία, τι σημαίνει αυτό και ποια έκλεισαν;
- Πώς ήταν η στάση των Ελλήνων απέναντι στην Αντιβασιλεία;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο βασιλιάς Όθωνας και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Τι δεν είχε η Ελλάδα και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποιοι πολιτικοί των κομμάτων κινητοποιήθηκαν και τι επιθυμούσαν;
- Τι συνέβη τη νύχτα της 2ης προς την 3η Σεπτεμβρίου του 1843;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα και ποια περίοδος τελείωσε;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η Εθνοσυνέλευση συγκλήθηκε από το κίνημα του 1843.
Το 1844, ψήφισε το σύνταγμα με το οποίο,
θεσπίστηκε το πολίτευμα της συνταγματικής μοναρχίας.
Ο βασιλιάς, η Γερουσία και η Βουλή είχαν από κοινού τη νομοθετική εξουσία.
Ο βασιλιάς μέσω των υπουργών του, που διορίζονταν από τον ίδιο, ασκούσε την
εκτελεστική εξουσία, χωρίς να έχει την έγκριση της Βουλής.
Οι δικαστές που ασκούσαν τη δικαστική εξουσία, διορίζονταν και
σταματούσαν από τον βασιλιά.
Το σύνταγμα του 1844 είχε και κάποια φιλελεύθερα στοιχεία.
Κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης υπήρχε ένταση ανάμεσα
στους αυτόχθονες και τους ετερόχθονες.
Οι αυτόχθονες ήταν οι Έλληνες που γεννήθηκαν σε περιοχές που
βρίσκονταν στο ελληνικό κράτος.
Οι ετερόχθονες ήταν οι Έλληνες που γεννήθηκαν σε περιοχές
έξω από τα σύνορα του ελληνικού κράτους.
Οι αυτόχθονες διαμαρτύρονταν γιατί οι ετερόχθονες, εξαιτίας της μόρφωσής τους,
είχαν πάρει όλες τις θέσεις της δημόσιας διοίκησης.
Οι αυτόχθονες, όμως, αποτελούσαν την πλειοψηφία της Εθνοσυνέλευσης και έπειτα
από πολλές πιέσεις, οι ετερόχθονες δεν διορίζονταν, πλέον, σε διοικητικές θέσεις.
Κράτησαν, όμως, το δικαίωμα του Έλληνα πολίτη.
Οι ετερόχθονες είχαν τη δυνατότητα να εκλεγούν βουλευτές
σε οικισμούς ετεροχθόνων, εφόσον είχαν έναν συγκεκριμένο αριθμό κατοίκων.
Καθιερώθηκαν οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί και αυτό αποτέλεσε μια θετική εξέλιξη.
Ο βασιλιάς είχε πολλές εξουσίες και αυτό αλλοίωσε
τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος.
Τα κόμματα, αν και δεν ήταν επισήμως αναγνωρισμένα, συνέχιζαν τη δράση τους.
Όταν έγιναν οι εκλογές, τα κόμματα εκβίασαν ή έδωσαν χρήματα,
για να επηρεαστούν οι ψηφοφόροι.
Το γαλλικό κόμμα, με αρχηγό τον Ιωάννη Κωλλέτη, ήταν ο νικητής των εκλογών.
Ο Ιωάννης Κωλλέτης συνεργάστηκε με τον Όθωνα, παραβίασε το σύνταγμα,
δεν υπολόγισε τη Βουλή και χρησιμοποίησε πόρους του κράτους,
για να εξυπηρετήσει αυτούς που τον ψήφισαν.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Ελλάδα ήταν φτωχή και πολλοί Έλληνες ζούσαν
έξω από τα σύνορα του ελληνικού κράτους.
Ξεκίνησε η ιδέα, πως για να έρθει ανάπτυξη στη χώρα,
θα πρέπει να ανοίξουν τα ελληνικά σύνορα και να συμπεριληφθούν
περιοχές με Έλληνες που βρίσκονταν υπό οθωμανική κυριαρχία.
Το 1844, στην Εθνοσυνέλευση ο Ιωάννης Κωλέττης,
στηριζόμενος σε αυτήν τη σκέψη, ανέφερε τον όρο Μεγάλη Ιδέα.
Η ελληνική κοινωνία δέχτηκε με ενθουσιασμό αυτή τη Μεγάλη Ιδέα και
αυτή η ιδέα συνεχίστηκε μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα.
Οι Έλληνες που ζούσαν στην Οθωμανική αυτοκρατορία ονομάστηκαν
αλύτρωτοι γιατί δεν είχαν απελευθερωθεί.
Ο στόχος της πολιτικής που ήθελε να εντάξει αυτούς τους Έλληνες και
τα εδάφη τους στο ελληνικό κράτος, ονομάστηκε αλυτρωτισμός.
Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος και το αγγλικό κόμμα υποστήριζαν πως πρώτα
πρέπει να έρθει η οικονομική ανάπτυξη στην Ελλάδα και
μετά να γίνει η επέκταση των εδαφών της.
Αυτήν, όμως, την άποψη δεν την υποστήριξαν πολλοί.
Το 1854, ξεκίνησε ο ρωσοτουρκικός πόλεμος.
Η Αγγλία και η Γαλλία πήγαν με το μέρος του σουλτάνου.
Ο πόλεμος μεταφέρθηκε στη ρωσική χερσόνησο της Κριμαίας και
ονομάστηκε ο Κριμαϊκός πόλεμος.
Ο Όθωνας και πολλοί Έλληνες πίστευαν πως η Ελλάδα είχε
μια ευκαιρία να επεκτείνει τα σύνορά της.
Στις αρχές του 1854, οι Έλληνες στρατιωτικοί ξεκίνησαν επαναστατικές δράσεις
στη Θεσσαλία, στην Ήπειρο και στη Μακεδονία.
Τα αγγλικά και τα γαλλικά στρατεύματα κατέλαβαν τον Πειραιά.
Απαίτησαν από τον Όθωνα, να τηρήσει η Ελλάδα την ουδετερότητά της.
Τελικά, έληξε με ήττα της Ρωσίας.
Ο σουλτάνος, επειδή πιέστηκε από τις Δυνάμεις,
προχώρησε σε μεταρρυθμίσεις, γνωστές ως Χάτι Χουμαγιούν.
Ο στόχος του ήταν να διασφαλίσει την ισότητα των υπηκόων της
Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ανεξάρτητα από τη φυλή ή το θρήσκευμα.
Έτσι, ξεκίνησε η περίοδος ανάπτυξης του ελληνισμού
στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στην Ελλάδα, τα τρία παλαιά κόμματα, το αγγλικό, το γαλλικό και το ρωσικό, δεν υπήρχαν πια.
Οι Έλληνες δεν εμπιστεύονταν, πια, τις τρεις Μεγάλες Δυνάμεις.
Η Ελλάδα έφερε καινούριους πολιτικούς, με πιο φιλελεύθερες ιδέες.
Αυτοί οι πολιτικοί πίστευαν πως ο Όθωνας δεν είχε να προσφέρει τίποτα πια στη χώρα.
Την περίοδο 1859-1862, πολλοί στράφηκαν εναντίον του Όθωνα.
Την 1η Φεβρουαρίου του 1862, το πιο σημαντικό αντιοθωνικό κέντρο, ξεκίνησε επανάσταση στο Ναύπλιο, χωρίς κάποιο αποτέλεσμα.
Τον Οκτώβριο του 1862, η φρουρά της Αθήνας ξεκίνησε εξεγέρσεις.
Ο Όθωνας άφησε την εξουσία και αναγκάστηκε να φύγει από τη χώρα.
Έφυγε για το Μόναχο και εκεί πέθανε το 1867.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

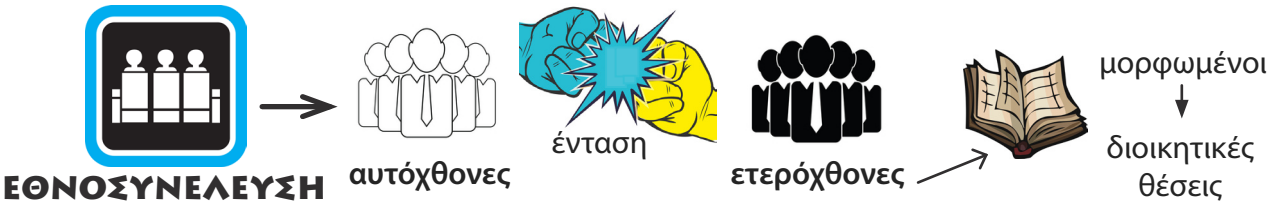
Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/3)*

1843 → ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ → 1844 → ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΡΧΙΑ

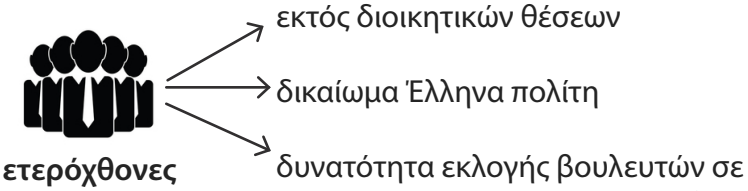
ΒΑΣΙΛΙΑΣ + ΓΕΡΟΥΣΙΑ + ΒΟΥΛΗ = ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ + ΥΠΟΥΡΓΟΙ = ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΕΣ = ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

→ πολλές εξουσίες ⇒ αλλοίωση δημοκρατικού πολιτεύματος

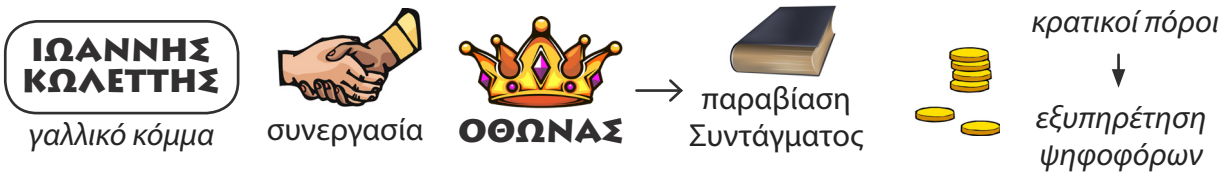

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

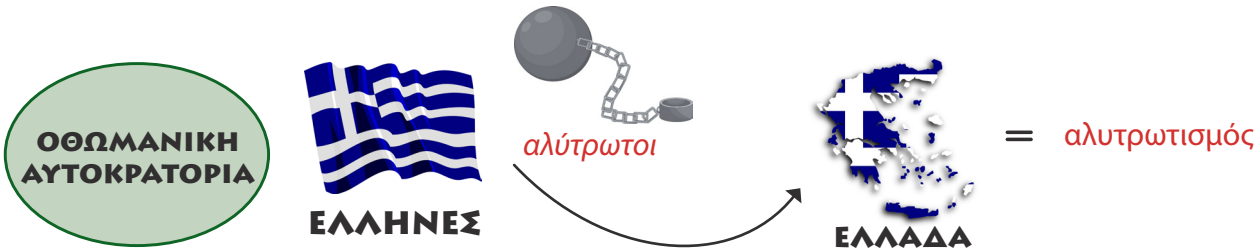
19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

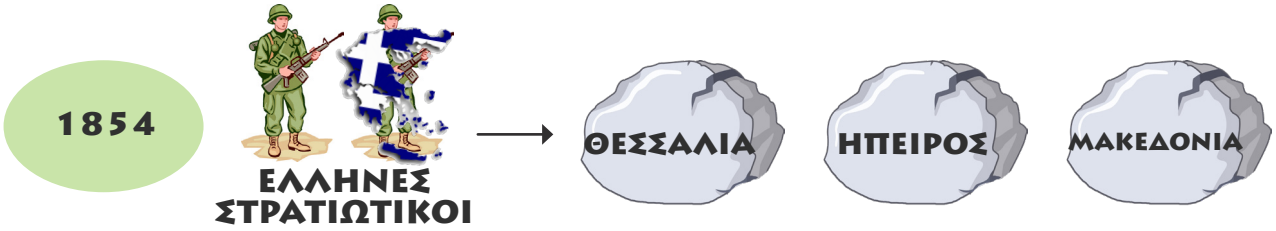

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

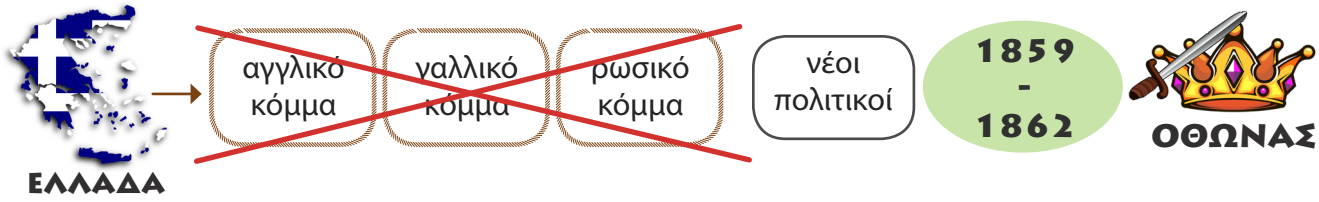
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

19. Από την 3η Σεπτεμβρίου 1843 έως την έξωση του Όθωνα (1862)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Από ποιο κίνημα έγινε η σύγκλιση της Εθνοσυνέλευσης και τι ψήφισε;
- Ποιοι είχαν τη νομοθετική εξουσία;
- Ποιος ασκούσε την εκτελεστική εξουσία;
- Ποιοι ασκούσαν τη δικαστική εξουσία;
- Ανάμεσα σε ποιους υπήρχε ένταση κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης;
- Ποιοι ήταν οι αυτόχθονες;
- Ποιοι ήταν οι ετερόχθονες;
- Για ποιο λόγο διαμαρτύρονταν οι αυτόχθονες;
- Τι αποτελούσαν οι αυτόχθονες και τι κατάφεραν να πετύχουν;
- Ποιο δικαίωμα κράτησαν οι ετερόχθονες και τι μπορούσαν να κάνουν;
- Ποιοι θεσμοί καθιερώθηκαν;
- Τι είχε ο βασιλιάς και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκαναν τα κόμματα;
- Ποιο κόμμα και με ποιον ήταν ο νικητής των εκλογών;
- Τι έκανε ο Ιωάννης Κωλλέτης;
- Πώς ήταν η Ελλάδα και πού ζούσαν οι περισσότεροι Έλληνες;
- Ποια ιδέα ξεκίνησε και για ποιο λόγο;
- Ποιος, πού και πότε ανέφερε τον όρο Μεγάλη Ιδέα και πώς τη δέχτηκαν οι Έλληνες;
- Ποιοι ονομάστηκαν αλύτρωτοι και τι ονομάστηκε αλυτρωτισμός;
- Τι υποστήριζαν ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος και το αγγλικό κόμμα;
- Τι ξεκίνησε το 1854;
- Ποιοι πήγαν με το μέρος του σουλτάνου και πού μεταφέρθηκε ο πόλεμος;
- Τι πίστευαν ο Όθωνας και πολλοί Έλληνες;
- Πότε και τι ξεκίνησαν οι Έλληνες στρατιωτικοί;
- Ποιοι κατέλαβαν τον Πειραιά;
- Τι απαίτησαν από τον Όθωνα και πώς έληξε ο πόλεμος;
- Τι έκανε ο σουλτάνος και για ποιο λόγο;
- Πώς ξεκίνησε η περίοδος ανάπτυξης του ελληνισμού και πού;
- Ποια κόμματα δεν υπήρχαν πια στην Ελλάδα;
- Ποιους δεν εμπιστευόταν πια, η Ελλάδα και τι έκανε;
- Τι πίστευαν οι νέοι πολιτικοί και πότε στράφηκαν εναντίον του Όθωνα;
- Τι συνέβη την 1η Φεβρουαρίου του 1862;
- Τι συνέβη τον Οκτώβριο του 1862 και ποιο ήταν το τέλος του Όθωνα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι Δυνάμεις έκαναν βασιλιά των Ελλήνων τον 18χρονο Δανό πρίγκιπα Γουλιέλμο-Γεώργιο Γκλύξμπουργκ, με το όνομα Γεώργιος.
Η Αγγλία πιέστηκε από τους αγώνες των ριζοσπαστών Επτανησίων, οι οποίοι ήθελαν να ενωθούν με την Ελλάδα.
Έτσι, έδωσε στο νέο βασιλιά τα Επτάνησα.
Το 1864, ενσωματώθηκαν στο ελληνικό κράτος.
Το 1863, ο Γεώργιος έφτασε στην Ελλάδα.
Η Εθνοσυνέλευση συγκλήθηκε για την ψήφιση του συντάγματος.
Το νέο σύνταγμα του 1864, στηριζόταν στη δημοκρατική αρχή, όπου ο λαός αποτελούσε σημαντικό στοιχείο του πολιτεύματος.
Ο βασιλιάς ήταν ο ανώτατος άρχοντας της πολιτείας.
Έτσι, θεσπιζόταν το πολίτευμα της βασιλευόμενης δημοκρατίας.
Ο βασιλιάς και η Βουλή θα ασκούσαν τη νομοθετική εξουσία.
Η Γερουσία καταργήθηκε γιατί θεωρήθηκε αντιδημοκρατικός θεσμός.
Οι άντρες που είχαν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους, μπορούσαν να ψηφίσουν.
Ο βασιλιάς, σε συνεργασία με τους υπουργούς του, ασκούσε την εκτελεστική εξουσία.
Η δικαστική εξουσία ήταν ανεξάρτητη.
Τα έτη 1864-1881, ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος ήταν ένας σημαντικός πολιτικός.
Όταν έγινε πρωθυπουργός, μοίρασε εκτάσεις γης για καλλιέργεια και προσπάθησε να μεγαλώσει τα ελληνικά σύνορα.
Κάποιες, όμως, από τις επιλογές του, κυρίως αυτές που αφορούσαν την εξωτερική πολιτική, έβρισκαν αντίθετο τον Γεώργιο.
Όταν, ο Κουμουνδούρος έστειλε ελληνικό στρατό για να ενισχύσει την κρητική επανάσταση των ετών 1866-1869, άφησε έξω τον Γεώργιο.
Ο κοινοβουλευτισμός είχε προβλήματα.
Δεν υπήρχε μονιμότητα στους δημοσίους υπαλλήλους.
Έτσι, πολλοί πολίτες ασκούσαν πίεση στους βουλευτές, για να εξασφαλίσουν το διορισμό τους στο δημόσιο.
Οι βουλευτές ψήφιζαν, στη Βουλή, τον πολιτικό αρχηγό, ο οποίος μπορούσε να εξασφαλίσει τους διορισμούς των πολιτών που τους ψήφιζε.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο βασιλιάς αποτελούσε θέμα πολιτικής αστάθειας.
Αν δε συμφωνούσε με την κυβέρνηση, είχε τη δυνατότητα να την αλλάξει.
Ένας νέος πολιτικός, ο Χαρίλαος Τρικούπης, ήταν αντίθετος.
Πρότεινε, σε άρθρο του, ο βασιλιάς να διορίζει πρωθυπουργό εκείνον
που έχει τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη της Βουλής.
Το 1875, ο Γεώργιος διόρισε τον Χαρίλαο Τρικούπη,
προσωρινό πρωθυπουργό για να προκηρύξει εκλογές.
Όταν ξεκίνησαν οι εργασίες της νέας Βουλής,
ο Τρικούπης έγραψε έναν λόγο, τον οποίο εκφώνησε ο Γεώργιος και
ο οποίος αποδεχόταν την αρχή της δεδηλωμένης.
Έτσι ξεκίνησε μια καινούρια πολιτική ζωή της Ελλάδας.
Η αρχή της δεδηλωμένης έκανε πολλά μικρά κόμματα είτε να εξαφανιστούν
είτε να πάνε σε μεγαλύτερα κόμματα.
Τη δεκαετία 1885-1895, υπήρχαν δύο κόμματα εναλλάξ, το πρώτο με αρχηγό
τον Χαρίλαο Τρικούπη και το δεύτερο με αρχηγό τον Θεόδωρο Δηλιγιάννη.
Το σύστημα αυτό ονομάστηκε δικομματισμός.
Ο Χαρίλαος Τρικούπης ήθελε να φτιάξει ένα σύγχρονο και
οικονομικά ανεπτυγμένο κράτος.
Επιθυμούσε να κάνει τα εξής:

- Να κατασκευάσει έργα υποδομής, όπως ένα σιδηροδρομικό δίκτυο.
- Να οργανώσει τις ένοπλες δυνάμεις.
- Να οργανώσει τη δημόσια διοίκηση, όπου οι προσλήψεις θα γίνονται με αντικειμενικά κριτήρια.
- Να προσπαθήσει να διατηρήσει την ειρηνική σχέση με την Οθωμανική αυτοκρατορία.

Ο Τρικούπης, για να μπορέσει να πετύχει όλα αυτά, έβαλε πολλούς φόρους,
πήρε μεγάλα δάνεια από τράπεζες του εξωτερικού και έδωσε τη δυνατότητα
στους Έλληνες του εξωτερικού που έχουν κεφάλαια, να επενδύσουν.
Ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης πίστευε πως η φορολόγηση θα έπρεπε να είναι μικρότερη,
πως αυτά τα μέτρα θα πλήξουν τα μεσαία και κατώτατα κοινωνικά στρώματα και
πως ο Τρικούπης ευνοούσε τους οικονομικά ισχυρούς.
Όταν ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης έγινε πρωθυπουργός, κατάργησε το νόμο του
Τρικούπη που αφορούσε τα προσόντα των δημοσίων υπαλλήλων.
Η Ελλάδα δεν μπορούσε να καλύψει τις οικονομικές της υποχρεώσεις.
Έτσι, το 1895, ο Τρικούπης οδήγησε τη χώρα σε πτώχευση.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το 1895, έγιναν εκλογές και ο Τρικούπης δεν εκλέχτηκε ούτε βουλευτής.
Ο νέος πρωθυπουργός Θεόδωρος Δηλιγιάννης είχε
να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα.
Το 1896, έγινε επανάσταση στην Κρήτη και ο πρωθυπουργός έστειλε εκεί στρατό,
πιεζόμενος από τους υποστηρικτές της Μεγάλης ιδέας.
Στη Θεσσαλία ξεκίνησε ο ελληνοτουρκικός πόλεμος.
Ο ελληνικός στρατός με αρχηγό τον διάδοχο Κωνσταντίνο, έχασε.
Ο οθωμανικός στρατός έφθασε ως τη Λαμία.
Όταν ο σουλτάνος πήρε τη διαβεβαίωση από τις Δυνάμεις πως η Ελλάδα
θα έδινε μεγάλη πολεμική αποζημίωση, έφυγαν από τη Θεσσαλία.
Η Ελλάδα πήρε καινούριο δάνειο, για να πληρώσει την αποζημίωση.
Οι Δυνάμεις, για να είναι σίγουρες πως η Ελλάδα θα πληρώσει τα χρέη της,
την έκαναν να δεχτεί την επιτροπή Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου,
η οποία θα διαχειριζόταν τα ελληνικά δημόσια έσοδα.
Μετά την ήττα του 1897, ο λαός πήγε ενάντια στους πολιτικούς και στα Ανάκτορα.
Ο Γεώργιος, όμως, έδειχνε αποφασισμένος να συνεχίσει την εσωτερική και
εξωτερική του πολιτική.
Το 1909, δημιουργήθηκε ένα στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί, εξαιτίας των
παρεμβάσεων του Γεωργίου και των μελών της βασιλικής οικογένειας στην πολιτική
και στην οργάνωση των ενόπλων δυνάμεων.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/3)*

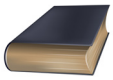

βασιλιάς Ελλάδας → ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΛΥΞΜΠΟΥΡΓΚ / ΓΕΩΡΓΙΟΣ

1864 — Επτάνησα → *ελληνικό κράτος*

1863 — ΓΕΩΡΓΙΟΣ *φτάνει* → ΕΛΛΑΔΑ

1864 — ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

νέο Σύνταγμα

λαός = σημαντικό στοιχείο του πολιτεύματος

δημοκρατική αρχή

ΒΑΣΙΛΙΑΣ = ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ → ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ – ΒΟΥΛΗ = ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΓΕΡΟΥΣΙΑ (διαγραμμένη) *αντιδημοκρατικός θεσμός*

ΒΑΣΙΛΙΑΣ – ΥΠΟΥΡΓΟΙ = ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ΔΙΚΑΣΤΕΣ = ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

ψήφος: άντρες >21 ετών

1864 - 1881 — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ *πρωθυπουργός*

μοιράζει → εκτάσεις γης για καλλιέργεια

επιδιώκει → επέκταση ελληνικών συνόρων

1866 - 1869 — ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

κρητική επανάσταση

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (διαγραμμένος)

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

πολίτες

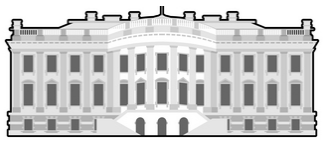
πιέζουν →

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

διορισμός

δημόσιο

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΒΟΥΛΗ

→ **ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ**

διορισμός ψηφοφόρων

ΒΑΣΙΛΙΑΣ → πολιτική αστάθεια

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

άρθρο

ο βασιλιάς να διορίζει πρωθυπουργό εκείνον που έχει τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη της Βουλής

1875

ΓΕΩΡΓΙΟΣ →

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

πρωθυπουργός

αποδοχή αρχής δεδηλωμένης

↗ εξαφάνιση μικρών κομμάτων

↘ ενσωμάτωση μικρών κομμάτων σε μεγαλύτερα

1885 - 1895

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ + **ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ** → **ΔΙΚΟΜΜΑΤΙΣΜΟΣ**

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

έργα υποδομής (σιδηροδρομικό δίκτυο)

οργάνωση ενόπλων δυνάμεων

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ειρηνική σχέση

οργάνωση δημοσίου (αντικειμενικά κριτήρια προσλήψεων)

επιβολή φόρων

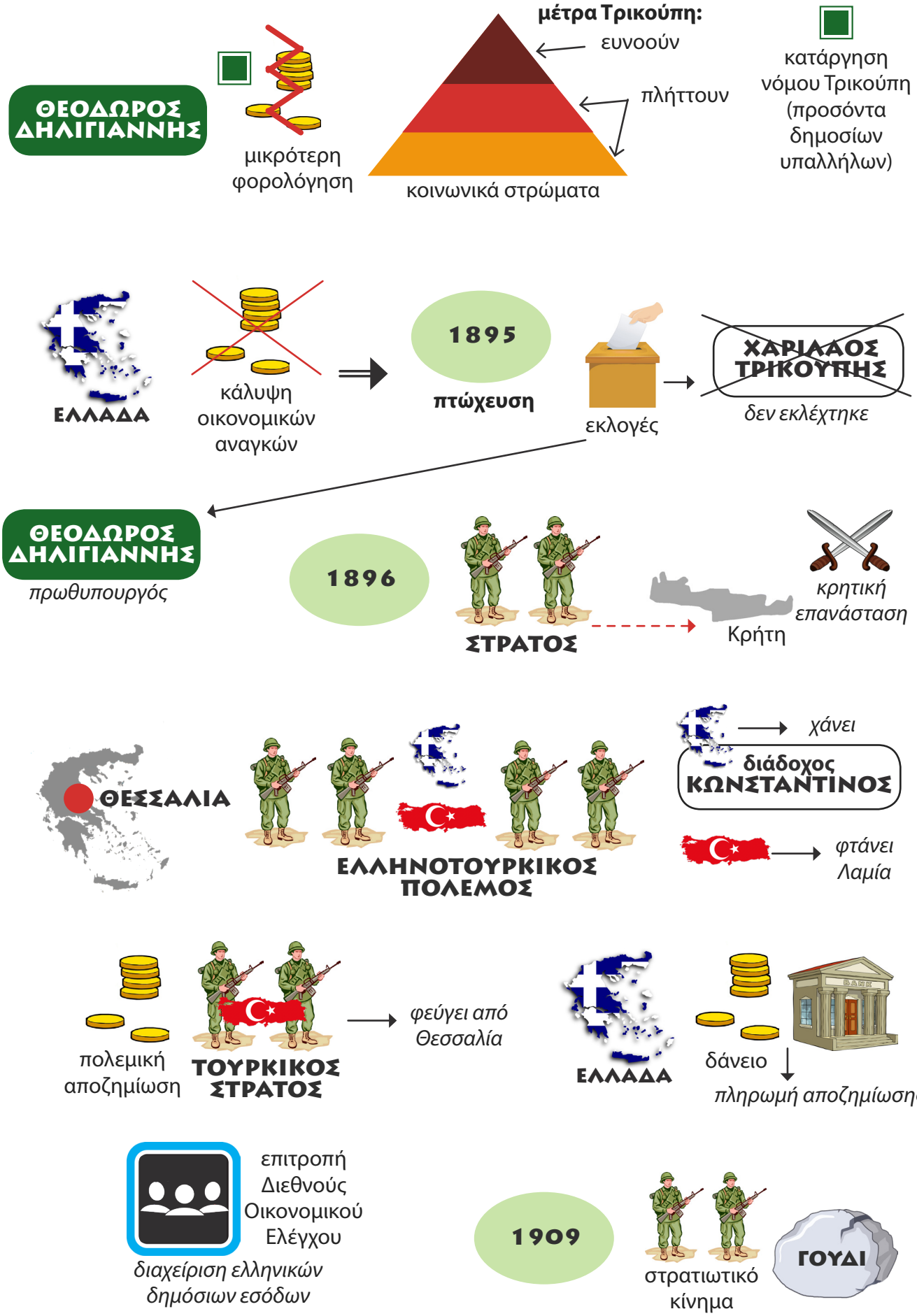
δάνεια από τράπεζες εξωτερικού

δυνατότητα επενδύσεων σε κεφαλαιούχους Έλληνες εξωτερικού

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιον έκαναν βασιλιά οι Δυνάμεις;
- Τι έκανε η Αγγλία και γιατί;
- Πότε τα Επτάνησα ενσωματώθηκαν στο ελληνικό κράτος;
- Ποιος έφτασε στην Ελλάδα, πότε και τι συγκλήθηκε;
- Πού στηριζόταν το νέο σύνταγμα του 1864 και ποιος ήταν το πιο σημαντικό στοιχείο;
- Τι ήταν ο βασιλιάς και ποιο πολίτευμα θεσπιζόταν;
- Τι θα ασκούσαν ο βασιλιάς και η Βουλή;
- Ποια καταργήθηκε και γιατί;
- Ποιοι μπορούσαν να ψηφίσουν;
- Ποιοι ασκούσαν την εκτελεστική εξουσία και τι ήταν η δικαστική εξουσία;
- Ποιος ήταν σημαντικός πολιτικός και πότε;
- Τι έκανε όταν έγινε πρωθυπουργός, ποιον έβρισκαν αντίθετο και γιατί;
- Τι έκανε ο Κουμουνδούρος για να ενισχύσει την κρητική επανάσταση των ετών 1866-1869 και ποιον άφησε έξω;
- Ποιος είχε προβλήματα;
- Τι έκαναν κάποιοι δημόσιοι υπάλληλοι και γιατί;
- Ποιον ψήφιζαν οι βουλευτές και γιατί;
- Ποιος αποτελούσε θέμα πολιτικής αστάθειας και γιατί;
- Ποιος ήταν νέος πολιτικός, τι πρότεινε και πού;
- Ποιον διόρισε ο Γεώργιος προσωρινό πρωθυπουργό και γιατί;
- Πώς ξεκίνησε η νέα πολιτική ζωή στην Ελλάδα;
- Τι έκανε η αρχή της δεδηλωμένης σε πολλά μικρά κόμματα;
- Ποια κόμματα υπήρχαν τη δεκαετία 1885-1895, ποιοι ήταν οι αρχηγοί τους και πώς ονομάστηκε το σύστημα;
- Τι ήθελε να φτιάξει ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Τι επιθυμούσε ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Τι έκανε ο Τρικούπης, για να πετύχει όλα αυτά;
- Τι πίστευε ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης και τι έκανε όταν έγινε πρωθυπουργός;
- Γιατί ο Τρικούπης οδήγησε τη χώρα σε πτώχευση και πότε;
- Πότε έγιναν εκλογές και τι έγινε με τον Τρικούπη;
- Ποιος ήταν ο νέος πρωθυπουργός και τι είχε να αντιμετωπίσει;
- Πότε έγινε η επανάσταση στην Κρήτη και τι έκανε ο πρωθυπουργός;
- Πού ξεκίνησε ο ελληνοτουρκικός πόλεμος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

20. Από την έξωση του Όθωνα (1862) έως το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 2/2)*

- Πού έφθασε ο οθωμανικός στρατός;
- Πότε οι οθωμανικές δυνάμεις έφυγαν από τη Θεσσαλία;
- Τι έκανε η Ελλάδα, τι αναγκάστηκε να δεχτεί και για ποιον λόγο;
- Τι συνέβη το 1897;
- Ποιο κίνημα δημιουργήθηκε, πότε και γιατί;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο ηγεμόνας της Αιγύπτου Μοχάμετ Άλι, με τον στρατό του,
κατέπνιξε την επανάσταση του 1821 στην Κρήτη.
Μέχρι το 1840, κράτησε υπό τον έλεγχό του το νησί και έτσι,
η Κρήτη είχε πάλι οθωμανική διοίκηση.
Έγιναν πολλές προσπάθειες από τους Έλληνες της Κρήτης, τους ελεύθερους Έλληνες
και το ελληνικό κράτος να ενωθεί η Κρήτη με την Ελλάδα.
Σε αυτές τις προσπάθειες, είχαν συμμετοχή η Οθωμανική αυτοκρατορία και
οι Δυνάμεις και ονομάστηκαν κρητικό ζήτημα.
Τα 1866-1869, έγινε μεγάλη κρητική επανάσταση, η οποία και σταμάτησε.
Σημαντική στιγμή της επανάστασης ήταν η ανατίναξη επαναστατών
στη μονή Αρκαδίου.
Το ολοκαύτωμα της μονής Αρκαδίου έκανε όλη την Ελλάδα και
την Ευρώπη να συγκινηθούν.
Ο σουλτάνος αποδέχτηκε τον Οργανικό Νόμο.
Αυτός ο νόμος ήταν ένα είδος τοπικού συντάγματος, βάσει του οποίου μπορούσαν

- να προσληφθούν Χριστιανοί υπάλληλοι στη διοίκηση,
- να συμμετέχουν Χριστιανοί αντιπρόσωποι στη Γενική Διοίκηση,
- να υπάρχει αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων
  της τουρκικής και ελληνικής γλώσσας και
- να υπάρχουν μεικτά δικαστήρια, από Χριστιανούς και Μουσουλμάνους.

Το 1878, ύστερα από μια καινούρια επανάσταση,
ο σουλτάνος επέτρεψε τη σύμβαση της Χαλέπας.
Σύμφωνα με τη σύμβαση, ο Γενικός Διοικητής είχε τη δυνατότητα να είναι και
Χριστιανός και στη Γενική Διοίκηση,
οι περισσότεροι θα μπορούσαν να είναι Χριστιανοί.
Έτσι, καθιερώθηκε το καθεστώς της ημιαυτονομίας, στην Κρήτη.
Όμως, το 1889, έγινε μια νέα αποτυχημένη επανάσταση, που έδωσε τη δυνατότητα
στην Οθωμανική διοίκηση να καταργήσει τη σύμβαση της Χαλέπας.
Τα έτη 1896-1897, έγινε ελληνοτουρκικός πόλεμος, όπου η Ελλάδα έχασε.
Όταν, όμως, παρενέβησαν οι Δυνάμεις, ο σουλτάνος δέχτηκε
τη δημιουργία της αυτόνομης Κρητικής Πολιτείας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έβαλε γενικό διοικητή τον πρίγκιπα Γεώργιο,
ο δεύτερος γιος του βασιλιά της Ελλάδας Γεώργιου.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ένας νέος πολιτικός, έγινε
Υπουργός Δικαιοσύνης της Κρητικής Πολιτείας.
Το 1905, έγινε νέα επανάσταση στο Θέρισο των Χανίων, εξαιτίας της απουσίας
απαιτούμενης προσοχής του γενικού διοικητή στο θέμα της ένωσης
της Κρήτης με την Ελλάδα.
Οι αρχηγοί αυτής της επανάστασης ήταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος,
ο Κωνσταντίνος Φούμης και ο Κωνσταντίνος Μάνος,
οι οποίοι και ανακοίνωσαν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.
Ο Αλέξανδρος Ζαΐμης, πήρε τη θέση του Γεώργιου.
Όμως, οι Δυνάμεις ήθελαν να κρατήσουν μια ισορροπία και έτσι,
δε δέχτηκαν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.
Η ταχτοποίηση του κρητικού ζητήματος έγινε αργότερα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/2)*

ηγεμόνας Αιγύπτου

ΜΟΧΑΜΕΤ ΑΛΙ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

→ *κατέπνιξε*

1821

κρητική επανάσταση

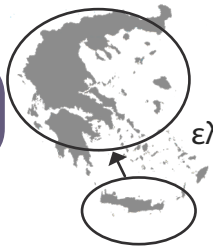
έως **1840**

Κρήτη →

υπό οθωμανική διοίκηση

ΚΡΗΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

επανένταξη Κρήτης στο ελληνικό κράτος

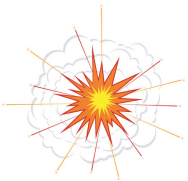
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

- ✓ Έλληνες της Κρήτης
- ✓ ελεύθεροι Έλληνες
- ✓ ελληνικό κράτος
- ✓ Οθωμανική αυτοκρατορία
- ✓ Δυνάμεις

1866 - 1869

κρητική επανάσταση

ανατίναξη επαναστατών

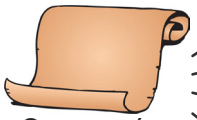

ΜΟΝΗ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

αποδέχεται →

Οργανικό Νόμο

- Χριστιανοί υπάλληλοι στη διοίκηση
- Χριστιανοί αντιπρόσωποι στη Γενική Διοίκηση
- ισοτιμία ελληνικής - τουρκικής γλώσσας
- μεικτά δικαστήρια

1878

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

αποδέχεται → **ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΑΛΕΠΑΣ**

- Χριστιανοί στη Γενική διοίκηση
- καθεστώς ημιαυτονομίας

Κρήτη

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

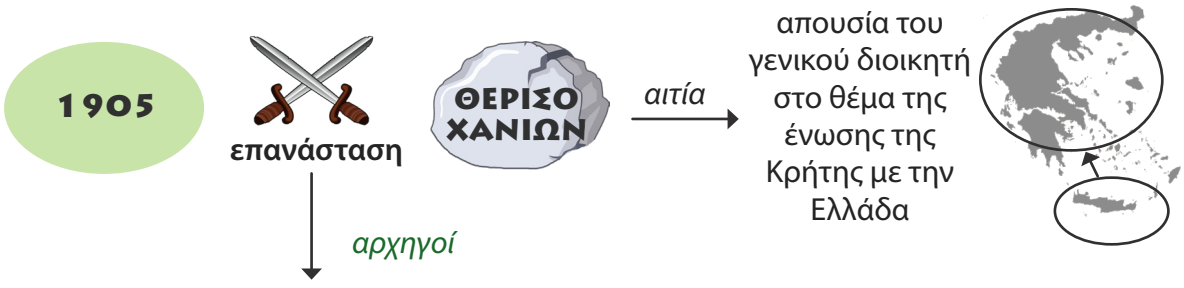
21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/2)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

21. Το κρητικό ζήτημα (1821-1905)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιος κατέπνιξε την επανάσταση του 1821 στην Κρήτη και μέχρι πότε είχε τον έλεγχο;
- Από ποιους έγιναν προσπάθειες να ενωθεί η Κρήτη με την Ελλάδα και πώς ονομάστηκαν;
- Πότε έγινε μεγάλη κρητική επανάσταση, ποια ήταν η πιο σημαντική στιγμή και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι αποδέχτηκε ο σουλτάνος και ποια μπορούσαν να γίνουν με αυτόν τον νόμο;
- Τι επέτρεψε ο σουλτάνος και πότε;
- Τι μπορούσε να γίνει σύμφωνα με αυτήν τη σύμβαση;
- Ποιο καθεστώς καθιερώθηκε;
- Τι συνέβη το 1889;
- Τι δέχτηκε ο σουλτάνος και πότε;
- Ποιος μπήκε γενικός διοικητής;
- Ποιος ήταν ο νέος πολιτικός και τι έγινε;
- Τι έγινε το 1905 και για ποιον λόγο;
- Ποιοι ανακοίνωσαν την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα;
- Ποιος πήρε τη θέση του Γεώργιου;
- Τι ήθελαν οι Δυνάμεις;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Κατά τον 19ο αιώνα, ξεκίνησαν συγκρούσεις μεταξύ των βαλκανικών εθνικοτήτων που ήθελαν να αποκτήσουν ανεξαρτησία.
Πρώτα ξεκίνησαν οι Σέρβοι, οι οποίοι ήθελαν να κερδίσουν την αυτονομία τους.
Έπειτα, οι Έλληνες έκαναν ανεξάρτητο εθνικό κράτος.
Το 1870, οι Βούλγαροι δημιούργησαν την Εξαρχία, την ανεξάρτητη βουλγαρική εκκλησία.
Η εμφάνιση αυτών των εθνικών ιδεών ήταν η αιτία να προκληθούν επαναστάσεις στην Ερζεγοβίνη, στη Βοσνία και στη Βουλγαρία.
Η απάντηση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας ήρθε με μαζικές σφαγές και η Ρωσία της κήρυξε τον πόλεμο.
Έπειτα, ξεκίνησαν οι επαναστάσεις στη Θεσσαλία, στη Μακεδονία, στην Ήπειρο και στην Κρήτη.
Ο σουλτάνος αναγκάστηκε να υπογράψει τη συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, εξαιτίας της νίκης της Ρωσίας στον ρωσοτουρκικό πόλεμο.
Σημαντικός όρος της συνθήκης ήταν η αυτόνομη ηγεμονία της Βουλγαρίας, που ονομάστηκε ¨Μεγάλη Βουλγαρία¨ και είχε περιοχές με ελληνικό πληθυσμό.
Οι αποφάσεις, όμως, του Αγίου Στεφάνου δεν ήταν καλές για τους Έλληνες, ούτε για τα συμφέροντα των Άγγλων.
Η Αγγλία και η Γερμανία αντέδρασαν και ζήτησαν τον επανέλεγχο της συνθήκης.
Τον Ιούνιο του 1878, έγινε το συνέδριο του Βερολίνου.
Εκεί, η Αγγλία και η Γερμανία, είπαν πως δε θα δεχτούν τη δημιουργία ενός μεγάλου βουλγαρικού κράτους.
Έτσι, ιδρύθηκαν μια μικρή και αυτόνομη Βουλγαρία, με μια αυτόνομη Ανατολική Ρωμυλία, η σημερινή νότια Βουλγαρία.
Τα αυτόνομα αυτά κράτη θα ήταν υπό την κυριαρχία του σουλτάνου.
Η Σερβία, η Ρουμανία και το Μαυροβούνιο έγιναν ανεξάρτητες.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία κράτησε τη Μακεδονία, τη Θράκη και την Ήπειρο.
Η Αυστρία και η Ουγγαρία ανέλαβαν τη διοίκηση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.
Η Κύπρος παραχωρήθηκε στην Αγγλία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το 1881, το ελληνικό κράτος πήρε τη Θεσσαλία και την Άρτα.
Το 1885, οι Βούλγαροι παραβίασαν τις αποφάσεις του συνεδρίου του Βερολίνου και πήραν στην εδαφική τους κυριαρχία την Ανατολική Ρωμυλία.
Η Σερβία αντέδρασε και κήρυξε πόλεμο στη Βουλγαρία.
Στην Ελλάδα, οι περισσότεροι ήθελαν την επέμβαση του στρατού, αλλά η κυβέρνηση, εξαιτίας της πίεσης που ασκούσαν οι Δυνάμεις, έμεινε ουδέτερη.
Η Μακεδονία αποτελούσε μέρος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.
Γινόταν αγώνας για τον έλεγχό της και αυτό ονομάστηκε μακεδονικό ζήτημα.
Οι Έλληνες, οι Βούλγαροι και οι Σέρβοι ήθελαν ολόκληρη ή ένα μέρος της Μακεδονίας.
Στην αρχή, η σύγκρουση έγινε για την εκπαίδευση και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις των κατοίκων, αλλά αργότερα πήρε ένοπλη μορφή.
Το 1893, οι Βούλγαροι της Μακεδονίας ίδρυσαν στη Θεσσαλονίκη την Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση.
Ο σκοπός της οργάνωσης ήταν η ένωση της Μακεδονίας και της Θράκης, η ελευθερία από τον οθωμανικό ζυγό και η αυτονομία της Μακεδονίας.
Το 1895, δημιουργήθηκε στη Σόφια η Ανώτατη Μακεδονική Επιτροπή.
Ο σκοπός αυτής της επιτροπής ήταν οι κάτοικοι να ξεσηκωθούν ενάντια της οθωμανικής εξουσίας, να γίνει αυτόνομη η Μακεδονία και να ενωθεί με τη Βουλγαρία.
Το 1898, δημιουργήθηκαν ένοπλες δυνάμεις Βουλγάρων στη Μακεδονία, γνωστοί ως κομιτατζήδες.
Τα έτη 1896-1897, έφτασαν στη Μακεδονία οι πρώτες ελληνικές ένοπλες δυνάμεις.
Οι δυνάμεις αυτές ξεκίνησαν συγκρούσεις με ομάδες κομιτατζήδων.
Έλληνες, όπως ο μητροπολίτης Καστοριάς Γερμανός Καραβαγγέλης και οι διπλωμάτες Ίων Δραγούμης και Λάμπρος Κορομηλάς, είχαν στην περιοχή διάφορες δραστηριότητες.
Τον Ιούλιο του 1903, η Εσωτερική Μακεδονική Επαναστατική Οργάνωση οργάνωσε επανάσταση στη Μακεδονία, η οποία σταμάτησε βιαίως από τον οθωμανικό στρατό.
Στις αρχές του 1904, Έλληνες αξιωματικοί έφτασαν στη Μακεδονία και στις συγκρούσεις είχαν εμπλοκή και τουρκικές δυνάμεις.
Ο Παύλος Μελάς ήταν ένας από τους πιο σημαντικούς ήρωες του μακεδονικού αγώνα, ο οποίος και πέθανε στη Μακεδονία.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία άρχιζε να παρακμάζει.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αυτό έκανε πολλούς Τούρκους αξιωματικούς, πολίτες και διανοούμενους
να δημιουργήσουν την οργάνωση Ένωση και Πρόοδος.
Ο στόχος αυτής της οργάνωσης ήταν να υπάρχει αντίδραση
στην παραπάνω κατάσταση.
Τα μέλη της, ονομάστηκαν Νεότουρκοι.
Η ονομασία τους στηρίχτηκε στην εθνική τους ταυτότητα και
όχι στο θρήσκευμά τους.
Το καλοκαίρι του 1908, το κίνημα των Νεότουρκων εκδηλώθηκε στη Θεσσαλονίκη
και οι βαλκανικοί λαοί έδειξαν μια συμπάθεια προς αυτό.
Οι Νεότουρκοι ανάγκασαν τον σουλτάνο να παραχωρήσει το σύνταγμα.
Χορηγήθηκε αμνηστία (άρση ορισμένων αδικημάτων),
στους ένοπλους Έλληνες και Βούλγαρους.
Έτσι, ο μακεδονικός αγώνας τελείωσε.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΣΕΡΒΟΙ → αυτονομία

ΕΛΛΗΝΕΣ → ανεξάρτητο εθνικό κράτος

1870

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ *δημιουργούν* →

Εξαρχία

ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ, ΒΟΣΝΙΑ, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

επαναστάσεις ⟹

ΤΟΥΡΚΟΙ *σφαγές* ⟹

ΡΩΣΙΑ → κηρύσσει πόλεμο

επαναστάσεις

ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΚΡΗΤΗ

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ *υπογράφει* →

συνθήκη Αγίου Στεφάνου

εξαιτίας

νίκης ΡΩΣΙΑΣ

συνθήκη Αγίου Στεφάνου →

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ = Μεγάλη Βουλγαρία *αυτόνομη ηγεμονία*

μη ευνοϊκές αποφάσεις για:

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΑΓΓΛΟΥΣ

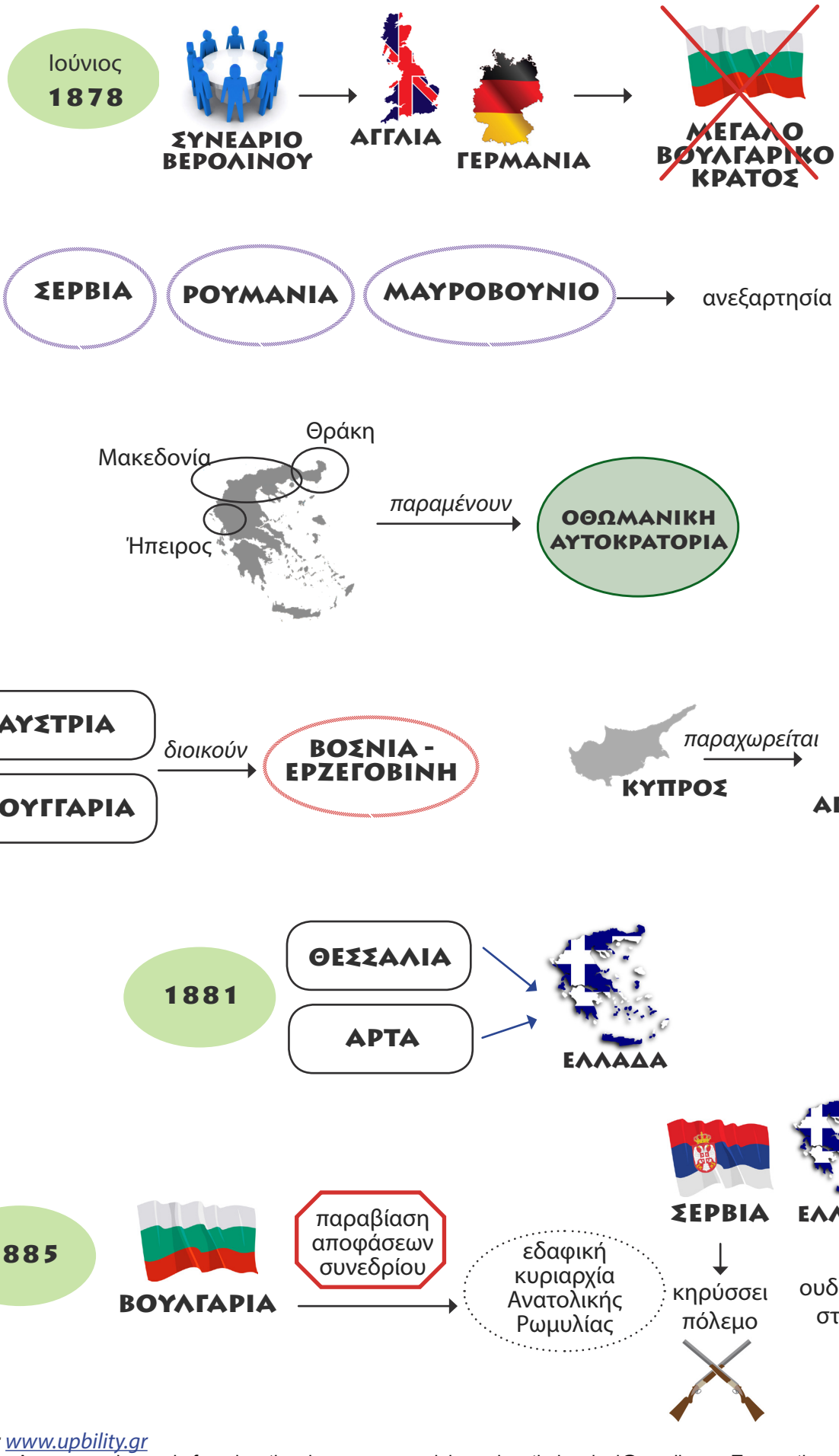

ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

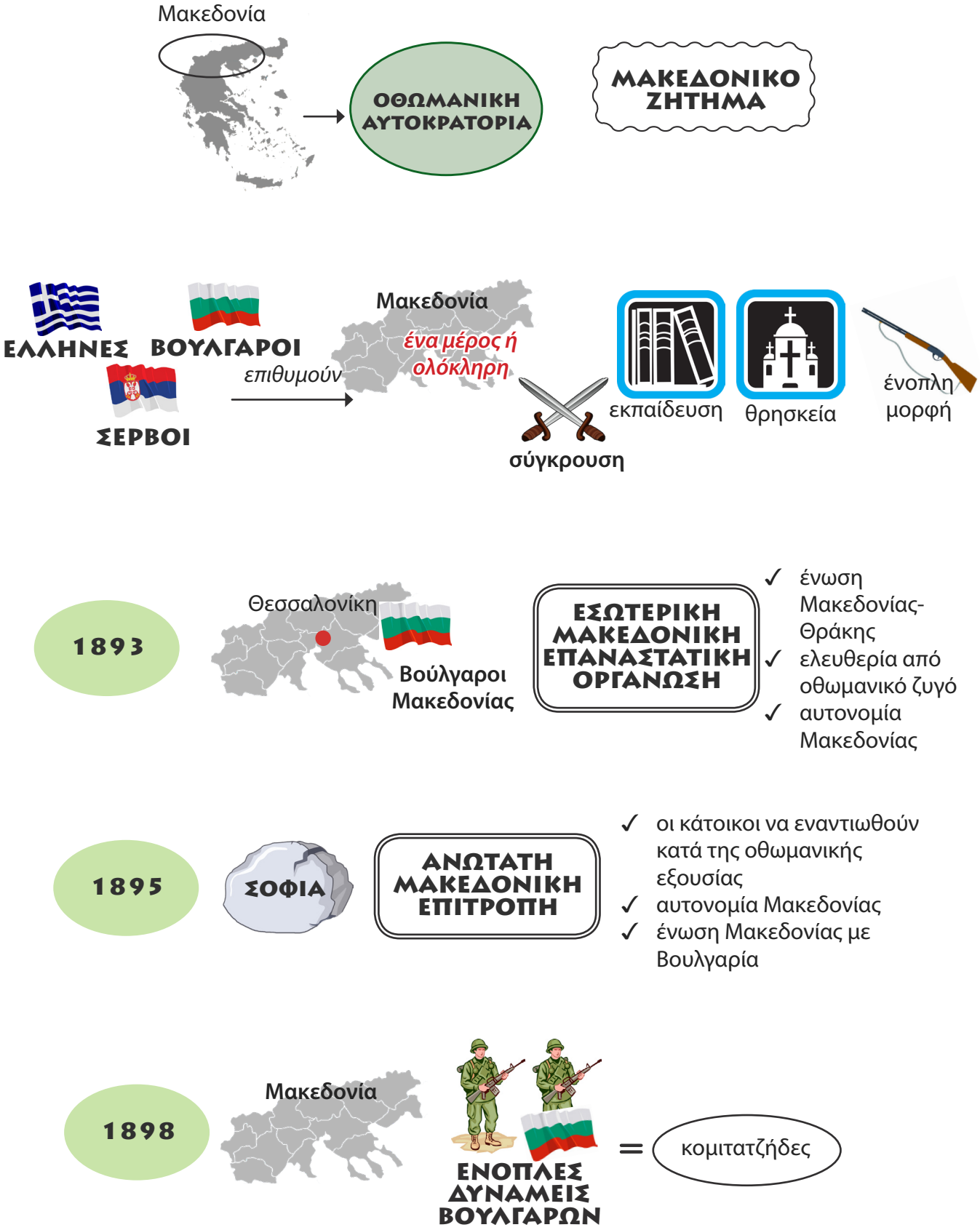
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 4/4)*

1896 - 1897

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

συγκρούσεις

ΚΟΜΙΤΑΤΖΗΔΕΣ

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΒΑΓΓΕΛΗΣ
μητροπολίτης Καστοριάς

ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ

→ δραστηριοποιήθηκαν στην περιοχή

Ιούλιος 1903

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

επανάσταση

1904

ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

συγκρούσεις

ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ
ήρωας μακεδονικού αγώνα

ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

+

ΤΟΥΡΚΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ + ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ

= Νεότουρκοι
μέλη βάσει εθνικής ταυτότητας – όχι θρησκεύματος

ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ
↓
στόχος: **αντίδραση**

Καλοκαίρι 1908

ΚΙΝΗΜΑ ΝΕΟΤΟΥΡΚΩΝ

αναγκάζουν →

παραχώρηση Συντάγματος

ΣΟΥΛΤΑΝΟ

ΤΕΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

22. Τα Βαλκάνια των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικών επιδιώξεων

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη κατά τον 19ο αιώνα;
- Ποιοι ξεκίνησαν πρώτοι και ποιοι ακολούθησαν;
- Τι δημιούργησαν οι Βούλγαροι το 1870;
- Πού προκλήθηκαν επαναστάσεις και γιατί;
- Τι έκανε η Οθωμανική αυτοκρατορία και τι η Ρωσία;
- Ποιες επαναστάσεις ακολούθησαν;
- Τι αναγκάστηκε να υπογράψει ο σουλτάνος και γιατί;
- Ποιος ήταν ο πιο σημαντικός όρος;
- Ποιους δε συνέφεραν οι αποφάσεις αυτές και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έγινε τον Ιούνιο του 1878, τι ειπώθηκε και από ποιους;
- Ποια κράτη ιδρύθηκαν και ποιος είχε την κυριαρχία;
- Ποιες χώρες έγιναν ανεξάρτητες;
- Ποιες περιοχές κράτησε η Οθωμανική αυτοκρατορία;
- Ποιες χώρες ανέλαβαν τη διοίκηση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης;
- Σε ποια χώρα παραχωρήθηκε η Κύπρος;
- Ποιες περιοχές πήρε το ελληνικό κράτος και πότε;
- Τι έκαναν οι Βούλγαροι και πότε;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτών των αποφάσεων;
- Τι ονομάστηκε μακεδονικό ζήτημα;
- Ποιοι λαοί ήθελαν ολόκληρη ή ένα μέρος της Μακεδονίας;
- Τι ίδρυσαν οι Βούλγαροι της Μακεδονίας, πότε και πού;
- Ποιος ήταν ο σκοπός της οργάνωσης;
- Τι δημιουργήθηκε στη Σόφια και ποιος ο σκοπός της;
- Ποιοι ονομάστηκαν κομιτατζήδες;
- Ποιες δυνάμεις έφτασαν στη Μακεδονία, πότε και τι έκαναν;
- Ποιοι είχαν στην περιοχή διάφορες δραστηριότητες;
- Τι συνέβη τον Ιούλιο του 1903;
- Τι συνέβη στις αρχές του 1904;
- Ποιος ήρωας πέθανε στη Μακεδονία;
- Για ποιο λόγο δημιουργήθηκε η οργάνωση Ένωση και Πρόοδος, από ποιους και ποιος ήταν ο στόχος της;
- Πώς ονομάστηκαν τα μέλη της και πού στηρίχτηκε η ονομασία;
- Τι συνέβη το καλοκαίρι του 1908;
- Τι έκαναν οι Νεότουρκοι και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η έκταση της Ελλάδας ήταν μικρή.
Κατά τον 19ο αιώνα, το ελληνικό κράτος μεγάλωσε,
αφού περιέλαβε στα σύνορά του τα Επτάνησα, τη Θεσσαλία και την Άρτα.
Διπλάσιος αριθμός Ελλήνων ζούσε έξω από τα σύνορα.
Τα αστικά κέντρα ήταν η Αθήνα, η Πάτρα και η Σύρος.
Από το 1834, η Αθήνα ήταν η πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους και
την περίοδο 1840-1907 ο πληθυσμός της δεκαπλασιάστηκε.
Στα τέλη του αιώνα ξεκίνησε η ανάπτυξη του Πειραιά.
Η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα βοήθησε πολύ την ελληνική οικονομία.
Οι εθνικές γαίες, δηλαδή τα εθνικά κτήματα που ανήκαν σε οθωμανικό έλεγχο και
μετά πέρασαν σε ελληνικό, ήταν μέρος μεγάλων καλλιεργήσιμων εκτάσεων.
Οι αγρότες καλλιεργούσαν και διεκδικούσαν τις εθνικές γαίες,
τις οποίες το κράτος δεν ήθελε να τις μοιράσει δωρεάν.
Επίσης, το ελληνικό κράτος δεν ήθελε να πουλήσει
τις εθνικές γαίες στους πρόκριτους.
Για πολλά χρόνια μεγάλο μέρος των γαιών καταπατήθηκε και έγινε ιδιόκτητο.
Το 1871, ο πρωθυπουργός Αλέξανδρος Κουμουνδούρος
μοίρασε τις εθνικές γαίες που είχαν απομείνει.
Με την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας στο ελληνικό κράτος, δημιουργήθηκε πρόβλημα
με τα τσιφλίκια, δηλαδή οι Τούρκοι είχαν μεγάλες εκτάσεις γης, οι οποίες
καλλιεργούνταν από τους κολίγους, οι ακτήμονες Έλληνες αγρότες.
Οι κολίγοι πίστευαν πως θα μοιραζόταν σε αυτούς η γη.
Όμως, η Ελλάδα, σύμφωνα με τη διεθνή συνθήκη, έπρεπε να σεβαστεί τα
περιουσιακά δικαιώματα των Τούρκων ιδιοκτητών.
Έτσι, Έλληνες κεφαλαιούχοι αγόρασαν από τους Τούρκους τα τσιφλίκια.
Η ελληνική γεωργία, εκτός από τη Θεσσαλία, στηριζόταν
στον αγροτικό κλήρο, όπου ο αγρότης με την οικογένειά του
καλλιεργούσαν τις εκτάσεις γης.
Η σταφίδα, οι ελιές, τα καπνά και τα σιτηρά ήταν τα σημαντικότερα προϊόντα.
Στα μέσα του 19ου αιώνα, η σταφίδα είχε ζήτηση στην ευρωπαϊκή αγορά και η
καλλιέργειά της είχε σταδιακή εξέλιξη και απέκτησε μοναδικότητα, μονοκαλλιέργεια,
κυρίως στη Βορειοδυτική Πελοπόννησο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αυτό βοήθησε στη συγκέντρωση μεγάλου πλούτου, αλλά δυσκόλεψε
τις τοπικές οικονομίες στις διεθνείς κρίσεις.
Αυτό σήμαινε πως όταν στην πώληση της σταφίδας στο εξωτερικό υπήρχε πρόβλημα,
οι τοπικές κοινωνίες παρουσίασαν αστάθεια.
Το εμπόριο ήταν πολύ σημαντικό, ιδιαίτερα στο εξωτερικό.
Εξαγωγές γίνονταν σε σταφίδες, λάδι και αγροτικά προϊόντα.
Εισαγωγές γίνονταν σε δημητριακά, κυρίως σιτάρι, υφάσματα και νήματα.
Προς τα τέλη του αιώνα, παρουσιάστηκε αύξηση εισαγωγών
σε άνθρακα, ξυλεία και μηχανήματα.
Η ναυτιλία αποτέλεσε σημαντικό βοήθημα για να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη.
Η Πάτρα ήταν το λιμάνι εξαγωγής σταφίδας.
Η Σύρος έγινε το σημαντικότερο εμπορικό κέντρο της χώρας και της Μεσογείου.
Στις τελευταίες δεκαετίες του αιώνα, ξεκίνησε και η ανάπτυξη του Πειραιά.
Το 1841, η ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος
βοήθησε στην ανάπτυξη του τραπεζικού συστήματος.
Μέχρι εκείνη τη στιγμή, όσοι ήθελαν δάνειο, πήγαιναν σε ιδιωτικό δανεισμό.
Το κράτος πήρε την πρωτοβουλία, ίδρυσε την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και
της έδωσε το δικαίωμα να βγάζει χαρτονομίσματα.
Στην Ελλάδα η βιομηχανία αναπτύχθηκε με αργά βήματα.
Η έλλειψη των κεφαλαίων, η μικρή αγορά, η έλλειψη πρώτων υλών και καυσίμων,
η έλλειψη εργατικών χεριών και τα φθηνά εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα,
ήταν οι αιτίες της αργής βιομηχανικής ανάπτυξης.
Τον 19ο αιώνα, το κράτος έπαιξε σημαντικό ρόλο
στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.
Κυρίως, την περίοδο επί Χαρίλαου Τρικούπη, έγιναν επενδύσεις σε έργα υποδομής,
διαμορφώθηκε ένα θετικό θεσμικό πλαίσιο και
αυτά συνέβαλαν στην ανάπτυξη της οικονομίας.
Το ελληνικό κεφάλαιο που βρισκόταν έξω από την Ελλάδα, επένδυσε σε αυτήν
από τις αρχές του 1870, εξαιτίας του θετικού επενδυτικού πλαισίου
που παρουσίαζε ο Χαρίλαος Τρικούπης.
Μπορεί οι ρυθμοί της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας να υπήρξαν χαμηλοί
με αυτούς της δυτικής Ευρώπης, αλλά ήταν οι πιο υψηλοί
στα Βαλκάνια και στην Ανατολική Μεσόγειο.
Στην ελληνική κοινωνία γίνονταν αργές, αλλά σταθερές αλλαγές.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η αστικοποίηση, δηλαδή η ισχυροποίηση της θέσης και του ρόλου των αστικών στρωμάτων στην κοινωνία, βοήθησε σε αυτές τις αλλαγές.
Το μεγαλύτερο μέρος των αστικών στρωμάτων, αποτελούταν από αγρότες, που οι περισσότεροι ήταν μικροϊδιοκτήτες.
Στις δουλειές τους, βοηθούσαν οι οικογένειές τους και σπάνια χρησιμοποιούσαν εργατικά χέρια.
Οι ακτήμονες κολίγοι της Θεσσαλίας έχασαν πολλά δικαιώματα, γιατί ενώθηκαν με την Ελλάδα και οι Έλληνες τσιφλικούχοι είχαν την αρμοδιότητα να τους διώξουν όποτε εκείνοι επιθυμούν.
Κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, οι επιχειρηματίες που ασχολούνταν με το εμπόριο, τη ναυτιλία, τις τραπεζικές εργασίες και τη βιομηχανία, καθώς και οι δημόσιοι υπάλληλοι έδιναν ένα ισχυρό στίγμα στην ελληνική κοινωνία.
Στην ελληνική κοινωνία, οι εργάτες, με τις γυναίκες και τα παιδιά τους, εμφανίστηκαν πιο μετά, εξαιτίας της καθυστέρησης της εκβιομηχάνισης.
Δυστυχώς, ζούσαν σε άθλιες συνθήκες.
Σημαντικοί ήταν και οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί.
Τον 19ο αιώνα, η μετανάστευση των πολιτών αυξήθηκε.
Ο κύριος προορισμός τους ήταν στις πλούσιες ελληνικές παροικίες του εξωτερικού, κυρίως στην Αίγυπτο.
Στο τέλος του 19ου αιώνα, οι σοδειές της σταφίδας δεν πήγαν καλά και υπήρχε μεγάλη ζήτηση εργατικών χεριών στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.
Έτσι, δημιουργήθηκε ένα ρεύμα μετανάστευσης αγροτών στην Πελοπόννησο και στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού.
Οι κολίγοι της Θεσσαλίας έδωσαν μάχη, η οποία έφτασε σε ένοπλη σύγκρουση με το κράτος και οδήγησε στο μοίρασμα των τσιφλικιών.
Το εργατικό κίνημα έκανε την εμφάνισή του.
Τη δεκαετία του 1870, έγιναν εργατικές απεργίες και εφημερίδες και έντυπα υπεράσπιζαν τα αιτήματα των εργατών.
Κύκλοι διανοούμενων διέδιδαν σοσιαλιστικές ιδέες.
Το 1891, η εργατική Πρωτομαγιά γιορτάστηκε στην Ελλάδα, στο Παναθηναϊκό στάδιο.
Τέλος, οι γυναίκες είχαν πλέον το δικαίωμα να εκπαιδευτούν.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

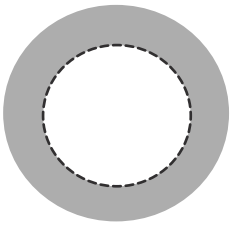
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

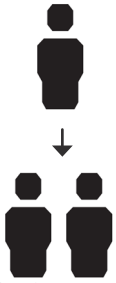
ΘΕΣΣΑΛΙΑ
ΑΡΤΑ
ΕΠΤΑΝΗΣΑ

ΕΛΛΑΔΑ

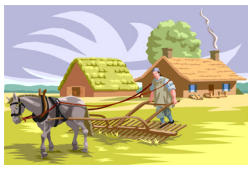
έξω από τα σύνορα

διπλάσιος αριθμός Ελλήνων

ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ → **ΑΘΗΝΑ** | **ΠΑΤΡΑ** | **ΣΥΡΟΣ** | **ΠΕΙΡΑΙΑΣ**

1834, πρωτεύουσα ελληνικού κράτους

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ →

βοηθάει ελληνική οικονομία

εθνικές γαίες

ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ

1871 — **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ**

μοιράζει τις εθνικές γαίες που είχαν απομείνει

ΕΛΛΑΔΑ

Θεσσαλία

τσιφλίκια →

κολίγοι

Τούρκοι ιδιοκτήτες → τα αγοράζουν Έλληνες κεφαλαιούχοι

ΓΕΩΡΓΙΑ

αγροτικός κλήρος

αγρότης + οικογένεια καλλιεργούν τη γη

σταφίδες

ελιές

σιτηρά

καπνά

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

σταφίδες → ζήτηση → **ΕΥΡΩΠΗ**

ΜΟΝΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Βορειοδυτική Πελοπόννησος

συγκέντρωση πλούτου

~~τοπικές οικονομίες στις διεθνείς κρίσεις~~

ΕΜΠΟΡΙΟ

εξαγωγές → σταφίδες, λάδι, αγροτικά προϊόντα

εισαγωγές → δημητριακά, υφάσματα, νήματα

τέλη αιώνα → άνθρακας, ξυλεία, μηχανήματα

ΝΑΥΤΙΛΙΑ → οικονομική ανάπτυξη

Πάτρα → λιμάνι εξαγωγής σταφίδας

ΣΥΡΟΣ → σημαντικότερο εμπορικό κέντρο χώρας

ΠΕΙΡΑΙΑΣ → αναπτύσσεται

1841 → **ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ**

- ανάπτυξη τραπεζικού συστήματος
- κοπή χαρτονομισμάτων

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

αργή ανάπτυξη

αίτια

- ✓ έλλειψη κεφαλαίων
- ✓ μικρή αγορά
- ✓ έλλειψη πρώτων υλών και καυσίμων
- ✓ έλλειψη εργατικών χεριών
- ✓ φθηνά εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα

19ος ΑΙΩΝΑΣ

κράτος → σημαντικός ρόλος στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

- επενδύσεις σε έργα υποδομής
- θετικό θεσμικό πλαίσιο

ελληνικό κεφάλαιο

εκτός Ελλάδας

ΕΛΛΑΔΑ

επενδύει

ΕΛΛΑΔΑ

εξαιτίας θετικού επενδυτικού πλαισίου

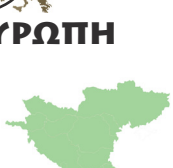
ΕΛΛΑΔΑ

μικρότεροι από <

> μεγαλύτεροι από

ΕΥΡΩΠΗ

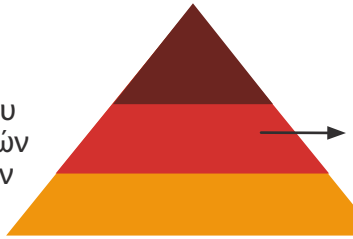
ΒΑΛΚΑΝΙΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

ισχυροποίηση της θέσης και του ρόλου των αστικών στρωμάτων στην κοινωνία

αγρότες (μικροϊδιοκτήτες)

↓ *βοήθεια*

οικογένειες

~~εργατικά χέρια~~

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 4/4)*

κολίγοι

ΕΛΛΑΔΑ

Θεσσαλία

ένωση → ~~ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ~~

Έλληνες τσιφλικούχοι
↓
αποφασίζουν

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

→ εμπόριο
→ ναυτιλία
→ τραπεζικές εργασίες
→ βιομηχανία

\+ **ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ** = **ΙΣΧΥΡΟ ΣΤΙΓΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

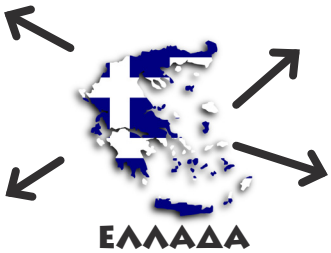

ΕΡΓΑΤΕΣ

→ εμφανίζονται αργότερα λόγω καθυστέρησης της εκβιομηχάνισης

→ άθλιες συνθήκες διαβίωσης

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ

μετανάστευση πολιτών

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

κύριος προορισμός

19ος ΑΙΩΝΑΣ τέλη

σταφίδες → κακή παραγωγή ⇒ **ρεύμα μετανάστευσης αγροτών**

Η.Π.Α. ζήτηση εργατικών χειριών

Πελοπόννησος

1870

εργατικές απεργίες

εφημερίδες υπεράσπισης εργατικών αιτημάτων

ΕΛΛΑΔΑ

1891

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ γιορτάζεται

ΓΥΝΑΙΚΕΣ → δικαίωμα εκπαίδευσης

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πώς ήταν η έκταση της Ελλάδας και πώς μεγάλωσε;
- Ποια ήταν τα αστικά κέντρα;
- Τι ήταν η Αθήνα, από πότε και πότε δεκαπλασιάστηκε ο πληθυσμός της;
- Για ποια πόλη ξεκίνησε η ανάπτυξη και πότε;
- Ποια βοήθησε την ελληνική οικονομία;
- Τι γνωρίζεις για τις εθνικές γαίες;
- Ποιος και πότε μοίρασε τις εθνικές γαίες που είχαν απομείνει;
- Ποιο πρόβλημα δημιουργήθηκε με την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας στο ελληνικό κράτος;
- Τι ήταν οι κολίγοι και τι πίστευαν;
- Τι έπρεπε να σεβαστεί η Ελλάδα, σύμφωνα με ποια και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πού στηριζόταν η ελληνική γεωργία;
- Ποια ήταν τα σημαντικότερα προϊόντα;
- Τι γνωρίζεις για το προϊόν της σταφίδας;
- Σε τι βοήθησε και σε τι δυσκόλεψε η ζήτηση της σταφίδας;
- Σε ποια γίνονταν εισαγωγές και εξαγωγές και πού ήταν σημαντικό το εμπόριο;
- Τι γνωρίζεις για τη ναυτιλία;
- Τι έγινε η Σύρος;
- Ποια τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και σε τι βοήθησε;
- Ποια πρωτοβουλία πήρε το κράτος;
- Γιατί η βιομηχανία αναπτύχθηκε στην Ελλάδα με αργά βήματα;
- Ποιο έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και πότε;
- Τι συνέβη στην περίοδο επί Χαρίλαου Τρικούπη;
- Τι συνέβη και πότε εξαιτίας του θετικού επενδυτικού πλαισίου που παρουσίαζε ο Χαρίλαος Τρικούπης;
- Πώς ήταν οι ρυθμοί της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας;
- Τι είναι η αστικοποίηση;
- Ποιοι αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των αστικών στρωμάτων και τι έκαναν;
- Γιατί οι ακτήμονες κολίγοι της Θεσσαλίας έχασαν πολλά δικαιώματα;
- Ποιοι έδιναν ένα ισχυρό στίγμα στην ελληνική κοινωνία και πότε;
- Ποιοι ζούσαν σε άθλιες συνθήκες και γιατί;
- Πότε αυξήθηκε η μετανάστευση των πολιτών και ποιοι ήταν οι προορισμοί τους;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

23. Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 2/2)*

- Τι συνέβη στο τέλος του 19ου αιώνα;
- Ποιο ρεύμα δημιουργήθηκε;
- Τι έδωσαν οι κολίγοι της Θεσσαλίας;
- Ποιο έκανε την εμφάνισή του και τι έγινε τη δεκαετία του 1870;
- Πότε γιορτάστηκε η εργατική Πρωτομαγιά στην Ελλάδα και πού;
- Ποιο δικαίωμα απέκτησαν οι γυναίκες;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 19ο αιώνα, έγιναν πολλές αλλαγές στην επιστήμη και στην οικονομία.
Η χημεία έπαιξε σημαντικό ρόλο αυτήν την περίοδο.
Οι εφαρμογές της βοήθησαν στη βιομηχανία, την υφαντουργία,
στη γεωργία και στην αντιμετώπιση των ασθενειών.
Χημικοί ήταν οι περισσότεροι από τους μισούς επαγγελματίες επιστήμονες.
Ο Φαραντέι ανακάλυψε τη σχέση ηλεκτρισμού και μαγνητισμού.
Ο Μάξγουελ έδειξε πως, υπό συγκεκριμένες συνθήκες,
τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα μεταδίδονται μέσω του αέρα.
Έτσι, έφτιαξε τη βάση για τη δημιουργία του ηλεκτροφωτισμού,
του τηλεφώνου και του κινηματογράφου.
Ο Μπελ έφτιαξε το τηλέφωνο.
Ο Έντισον εφεύρε τον λαμπτήρα και έφτιαξε τον πρώτο
ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό στη Νέα Υόρκη.
Η Νέα Υόρκη ήταν η πρώτη πόλη του κόσμου που φωτίστηκε με ηλεκτρισμό.
Ο Μορς εγκατέστησε το πρώτο τηλεγραφικό δίκτυο στην Αμερική.
Ο Παστέρ και ο συνεργάτης του ο Κοχ μελέτησαν τα μικρόβια.
Έφτιαξαν το εμβόλιο για τη λύσσα και βρήκαν μεθόδους
για να αποστειρώνονται τα τρόφιμα.
Ο Άγγλος ερευνητής Κάρολος Δαρβίνος δημοσίευσε το έργο του
¨Η καταγωγή των ειδών¨ και αποτέλεσε σταθμό στην εξέλιξη της επιστήμης.
Ο Δαρβίνος πίστευε πως τα ζώα και τα φυτά εξελίχθηκαν αργά και
προήλθαν από πιο απλά αρχικά είδη.
Τα είδη αυτά είχαν πολλές μεταλλάξεις, αλλά στο τέλος έμειναν
αυτά που είχαν τη δυνατότητα προσαρμογής ανάλογα με τις συνθήκες.
Αυτή ήταν η θεωρία του Δαρβίνου (δαρβινική θεωρία) για την εξέλιξη
μέσω της φυσικής επιλογής.
Το έργο του προκάλεσε πολλές αντιδράσεις.
Έντονη ήταν η αντίδραση από την εκκλησία γιατί πίστευε πως ο Δαρβίνος
αμφισβήτησε τη δημιουργία του ανθρώπου από τον Θεό.
Ορισμένοι μετέφεραν τη δαρβινική θεωρία αυθαιρέτως στην κοινωνία και
έτσι δημιουργήθηκε ο κοινωνικός δαρβινισμός.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Σύμφωνα με τον κοινωνικό δαρβινισμό, η διαδικασία
της φυσικής επιλογής είναι η ίδια και στην κοινωνία.
Μέσω αυτού, έγινε κάποια προσπάθεια να εξηγηθεί επιστημονικά γιατί κυριαρχούν
οι πλούσιοι έναντι των φτωχών, οι λευκοί έναντι των μαύρων και
ο δυτικός πολιτισμός έναντι των άλλων πολιτισμών.
Ο Αύγουστος Κοντ αποδέχτηκε τον νόμο των τριών σταδίων.
Σύμφωνα με αυτόν τον νόμο, κάθε ανθρώπινη γνώση περνά
από τρία διαδοχικά στάδια, το θεολογικό, το μεταφυσικό
και το επιστημονικό ή θετικό.
Ήθελε, λοιπόν, αυτόν τον νόμο να τον εφαρμόσει στην ιστορία.
Σύμφωνα με τον Κοντ, στο πρώτο στάδιο ο άνθρωπος πίστευε
πως τα πάντα εξαρτώνται από υπερφυσικά όντα.
Στο δεύτερο στάδιο, ο άνθρωπος έδινε ερμηνείες στα πάντα
με βάση αφηρημένες ιδέες.
Στο τρίτο στάδιο, ο άνθρωπος ερμηνεύει τα πάντα με επιστημονικό τρόπο,
δηλαδή με βάση τους φυσικούς νόμους.
Σύμφωνα με τον Κοντ, η κοινωνία θα πρέπει να οργανωθεί,
στηριζόμενη σε αυτούς τους νόμους.
Η επιστήμη της κοινωνιολογίας θα μπορούσε να βοηθήσει σε αυτήν την οργάνωση.
Ο Κοντ την ονόμαζε η κοινωνική φυσική και
αυτή η αντίληψη ονομάστηκε θετικισμός.
Ο φιλόσοφος Φρίντριχ Χέγκελ πίστευε πως το σύμπαν χωρίζεται
σε τρεις σφαίρες: τον Λόγο, τη Φύση και το Πνεύμα.
Η τρίτη σφαίρα, το Πνεύμα, είναι η κυρίαρχη, καθώς
η Φύση και ο Λόγος βασίζονται στο Πνεύμα και στις ιδέες.
Ο Χέγκελ διατύπωσε τη διαλεκτική μέθοδο.
Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, υπάρχουν τρεις αρχές:
η θέση, η αντίθεση και η σύνθεση.
Μέσω αυτών των αρχών, μπορούσαν να δικαιολογηθούν ιστορικά φαινόμενα.
Ο Χέγκελ πίστευε πως ο κόσμος βρισκόταν σε συνεχή μεταβολή.
Οι Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς χρησιμοποίησαν τη διαλεκτική μέθοδο
του Χέγκελ, αλλά έκαναν μερικές αλλαγές.
Έβαλαν στη θέση του κινητήριου παράγοντα της ιστορίας,
τον άνθρωπο και την ύλη και όχι το πνεύμα και τις ιδέες.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Για τους συγκεκριμένους, η κινητήρια δύναμη της ιστορίας είναι η πάλη των τάξεων.
Δηλαδή η κοινωνική τάξη που έχει την εξουσία στην κοινωνία συγκρούεται
με την τάξη που προσπαθεί να της την πάρει.
Πίστευαν πως η σύγκρουση ανάμεσα στην αστική και εργατική τάξη
θα οδηγούσε σε επανάσταση, η οποία θα έφερνε αλλαγές σε μια κοινωνική τάξη
που κυριαρχεί και θα οδηγούσε στον κουμμουνισμό.
Ο Φρίντριχ Νίτσε πίστευε πως ο άνθρωπος αδυνατεί
να αντιληφθεί την απόλυτη αλήθεια.
Πίστευε πως η αξία του ανθρώπου βρίσκεται σε αυτό που μπορεί να γίνει,
δηλαδή στον υπεράνθρωπο και όχι σε αυτό που είναι.
Το πιο σημαντικό στοιχείο του υπεράνθρωπου είναι η αποθέωση της δύναμης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ — **ΑΛΛΑΓΕΣ**

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΧΗΜΕΙΑ

βοηθάει →

βιομηχανία

υφαντουργία

γεωργία

αντιμετώπιση ασθενειών

ΦΑΡΑΝΤΕΪ

σχέση ηλεκτρισμού - μαγνητισμού

ΜΑΞΓΟΥΕΛ

μεταφορά ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων μέσω αέρα

ΜΠΕΛ

τηλέφωνο

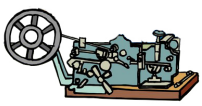

ΕΝΤΙΣΟΝ

λαμπτήρας

Νέα Υόρκη = η πρώτη πόλη που φωτίστηκε με ηλεκτρισμό

ΜΟΡΣ

τηλεγραφικό δίκτυο

ΠΑΣΤΕΡ

ΚΟΧ

μελέτη μικροβίων →

εμβόλιο λύσσας

αποστείρωση τροφίμων

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΑΡΒΙΝΟΣ

"Η καταγωγή των ειδών"

δαρβινική θεωρία →

είδη από πολλές μεταλλάξεις - έμειναν αυτά με δυνατότητα προσαρμογής ανάλογα με τις συνθήκες

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

εκκλησία

αντιδρά

γιατί πιστεύει

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΑΡΒΙΝΟΣ

αμφισβητεί

δημιουργία του ανθρώπου από τον Θεό

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΑΡΒΙΝΙΣΜΟΣ

η διαδικασία της φυσικής επιλογής είναι η ίδια και στην κοινωνία

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΝΤ

ΝΟΜΟΣ 3 ΣΤΑΔΙΩΝ

ανθρώπινη γνώση

- θεολογικό
- μεταφυσικό
- επιστημονικό ή θετικό

1ο ΣΤΑΔΙΟ

τα πάντα εξαρτώνται από υπερφυσικά όντα

2ο ΣΤΑΔΙΟ

ερμηνείες στα πάντα με βάση αφηρημένες ιδέες

3ο ΣΤΑΔΙΟ

ερμηνείες στα πάντα με επιστημονικό τρόπο

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΝΤ

επιστήμη κοινωνιολογίας

→ οργάνωση της κοινωνίας βάσει νόμου 3 σταδίων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ

ΘΕΤΙΚΙΣΜΟΣ

ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΧΕΓΚΕΛ

σύμπαν

- Λόγος
- Φύση
- Πνεύμα

κυρίαρχη σφαίρα

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

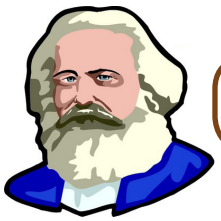
θέση — *αντίθεση* — *σύνθεση*

- ✓ δικαιολογία ιστορικών φαινομένων
- ✓ ο κόσμος σε συνεχή μεταβολή

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

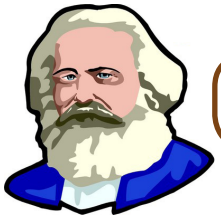
ΚΑΡΛ ΜΑΡΞ

ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΕΝΓΚΕΛΣ → **ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ**

άνθρωπος και ύλη
κινητήριος παράγοντας ιστορίας

πάλη των τάξεων
σύγκρουση κοινωνικής τάξης που έχει την εξουσία με την τάξη που προσπαθεί να της την πάρει

ΚΑΡΛ ΜΑΡΞ

ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΕΝΓΚΕΛΣ

σύγκρουση αστικής και εργατικής τάξης

αλλαγές στην κοινωνική τάξη

κουμμουνισμός

ΦΡΙΝΤΡΙΧ ΝΙΤΣΕ

αδυναμία ανθρώπου να δει την απόλυτη αλήθεια

η αξία του ανθρώπου δεν βρίσκεται σε αυτό που είναι

η αξία του βρίσκεται σε αυτό που μπορεί να γίνει, ***υπεράνθρωπος***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

24. Επιστήμες και στοχασμός στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιες αλλαγές έγιναν τον 19ο αιώνα και ποια έπαιξε σημαντικό ρόλο;
- Σε ποια θέματα βοήθησαν οι εφαρμογές της χημείας;
- Τι ήταν οι περισσότεροι από τους μισούς επαγγελματίες επιστήμονες;
- Τι ανακάλυψε ο Φαραντέι;
- Τι έδειξε ο Μάξγουελ και τι έφτιαξε;
- Τι έφτιαξε ο Μπελ;
- Τι εφεύρε ο Έντισον;
- Τι εγκατέστησε ο Μορς;
- Τι μελέτησαν ο Παστέρ και ο συνεργάτης του ο Κοχ και τι έφτιαξαν;
- Ποιος είναι ο Κάρολος Δαρβίνος και τι πίστευε;
- Ποια είναι η δαρβινική θεωρία, τι προκάλεσε και πού;
- Πώς δημιουργήθηκε ο κοινωνικός δαρβινισμός και ποια είναι η θεωρία του;
- Τι αποδέχτηκε ο Αύγουστος Κοντ και ποια η θεωρία αυτού του νόμου;
- Τι πίστευε ο Κοντ για αυτό το νόμο;
- Τι είναι η κοινωνική φυσική και πώς ονομάστηκε αυτή η αντίληψη;
- Τι πίστευε ο φιλόσοφος Φρίντριχ Χέγκελ;
- Ποια σφαίρα είναι η κυρίαρχη και γιατί;
- Τι διατύπωσε ο Χέγκελ και τι πίστευε;
- Ποιοι χρησιμοποίησαν τη διαλεκτική μέθοδο και ποιες αλλαγές έκαναν;
- Οι συγκεκριμένοι, ποια θεωρούσαν την κινητήρια δύναμη της ιστορίας και τι είναι;
- Τι πίστευαν οι συγκεκριμένοι;
- Τι πίστευε ο Φρίντριχ Νίτσε;
- Ποιο είναι το πιο σημαντικό στοιχείο του υπεράνθρωπου;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο **νεοκλασικισμός** και ο **ρομαντισμός** κυριάρχησαν το πρώτο μισό του 19ου αιώνα.
Ο κλασικισμός ή νεοκλασικισμός προτιμούσε την τάξη και την πειθαρχία της
κλασικής τέχνης των αρχαίων Ελλήνων και των Ρωμαίων.
Από εκεί έπαιρνε τα θέματα και την τεχνοτροπία του.
Οι ζωγράφοι Νταβίντ και Ενγκρ εκπροσωπούσαν τον νεοκλασικισμό.
Ο ρομαντισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Αγγλία και στη Γερμανία.
Μετά το 1830, εμφανίστηκε στη Γαλλία και χρησιμοποιήθηκε σε όλες τις Τέχνες.
Σημαντικά στοιχεία του ρομαντισμού ήταν η απομάκρυνσή του από τα κλασικά
πρότυπα, η σημασία του συναισθήματος, η αγάπη για το μυστήριο,
το ενδιαφέρον για το εθνικό παρελθόν, η θρησκεία, η φύση,
η προήγηση του φανταστικού έναντι του πραγματικού,
η προήγηση του χρώματος έναντι της μορφής και η διάπλαση του ύφους.
Οι ρομαντικοί καλλιτέχνες απογοητεύτηκαν από τον συντηρητισμό
στην Ευρώπη και από την ήττα του Ναπολέοντα.
Έτσι, έψαχναν μια διέξοδο.
Εμπνεύστηκαν πολλές ιδέες από το έθνος,
την εθνική παράδοση και την επαναστατική δράση.
Πολλοί από αυτούς τους καλλιτέχνες είχαν συμμετοχή σε επαναστατικά κινήματα.
Η ελληνική επανάσταση αποτέλεσε πηγή έμπνευσης στο ρομαντισμό.
Ο ρομαντισμός εκδηλώθηκε πρώτα μέσα από τη μουσική.
Είχε κέντρο τη Γερμανία και ο Μπετόβεν, ο Σούμαν, ο Μπραμς και
ο Βάγκνερ ήταν οι πιο σημαντικοί του εκπρόσωποι.
Ο Πολωνός Σοπέν εξέφρασε, μέσα από τη μουσική, τη νοσταλγία για την πατρίδα,
από την οποία έφυγε μετά από την πολωνική επανάσταση του 1830.
Οι Άγγλοι ποιητές Κιτς, Σέλεϊ και Μπάιρον και οι Γάλλοι ποιητές Λαμαρτέν, Βινί,
Μισέ και Ουγκό εξέφρασαν τον ρομαντισμό μέσα από την ποίηση.
Επηρεάστηκαν από τον δικό τους κόσμο και από τον κοινωνικό και πολιτικό χώρο.
Η ρομαντική ποίηση είχε εθνικό χαρακτήρα στη Γερμανία,
στην Ιταλία και στη Ρωσία.
Ο Γάλλος Σατομπριάν, εμπνευσμένος από τον Χριστιανισμό,
και ο Άγγλος Σκοτ, δημιουργός ρομαντικών ιστορικών μυθιστορημάτων,
ενίσχυσαν την πεζογραφία με ρομαντικά έργα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τα έργα των Γάλλων Μπαλζάκ και Ουγκό εξέφρασαν μέσα από το ρομαντισμό τα κοινωνικά προβλήματα και την κοινωνική αδικία.
Στα έργα του Άγγλου Κόνσταμπλ και των Γάλλων Ζερικό και Ντελακρουά, εκφράστηκε ο ρομαντισμός μέσα από τη ζωγραφική.
Το 1850, η βιομηχανική επανάσταση έφερε οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.
Έτσι, δημιουργήθηκε ένα νέο καλλιτεχνικό κίνημα, ο **ρεαλισμός**.
Σημαντικά γνωρίσματα του ρεαλισμού ήταν να αποδοθεί η πραγματικότητα, να υπάρχει ενδιαφέρον για την καθημερινότητα των πολιτών και να δίνεται προτεραιότητα στο αληθινό και όχι στο ωραίο.
Το 1855, ο Γάλλος ζωγράφος Κουρμπέ εξέφρασε τον ρεαλισμό μέσα από τη ζωγραφική σε μια έκθεση.
Άλλοι ρεαλιστές ζωγράφοι ήταν οι Γάλλοι Κορό, Ντομιέ και Μιγέ.
Η πεζογραφία εμφάνισε δείγματα ρεαλισμού μέσα από τα έργα του Άγγλου Ντίκενς, των Γάλλων Φλομπέρ και Ζολά και των Ρώσων Ντοστογιέβσκι και Τολστόι.
Η επανάσταση του **συμβολισμού** συγκλόνισε τον κόσμο της ποίησης, κυρίως, στη Γαλλία.
Αυτό το κίνημα, δεν ήθελε να ακολουθεί κανόνες και επιθυμούσε να εκφράσει τη φαντασία.
Ο Μποντλέρ, ο Βερλέν, ο Μαλαρμέ και ο Ρεμπό ήταν υποστηρικτές του συμβολισμού, ο οποίος παρέμεινε κυρίαρχος μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα.
Η δραματουργία εμφανίστηκε μέσα από τα έργα του Νορβηγού Ίψεν, σημαντικός θεατρικός συγγραφέας του 19ου αιώνα, του Σουηδού Στρίνμπεργκ και του Ρώσου Τσέχοφ.
Το κίνημα του ιμπρεσιονισμού βελτίωσε τη ζωγραφική.
Χαρακτηριστικό του ήταν να αποδοθεί η φευγαλέα εντύπωση.
Έδινε βαρύτητα στα είδωλα των πραγμάτων που μεταβάλλονταν και στον τρόπο με τον οποίον αποτυπώνεται το φως.
Οι Μονέ, Πισαρό, Ρενουάρ και Ντεγκά ήταν οι εκπρόσωποι του ιμπρεσιονισμού.
Οι μεταϊμπρεσιονιστές αξιοποίησαν τις καινοτομίες των ιμπρεσιονιστών.
Ο πιο σημαντικός γλύπτης του 19ου αιώνα ήταν ο Γάλλος Ροντέν.
Μέσα από τη γλυπτική, προσπάθησε να εκφράσει τα συναισθήματα και τις αξίες των ανθρώπων.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/3)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ *1ο μισό*

ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ

θέματα + νοοτροπία → τάξη και πειθαρχία της κλασικής τέχνης των αρχαίων Ελλήνων και των Ρωμαίων

ΝΤΑΒΙΝΤ

ΕΝΓΚΡ

εκπρόσωποι

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΑΓΓΛΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

1830 →

ΓΑΛΛΙΑ

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

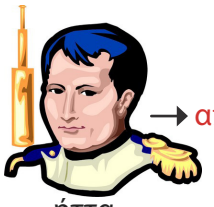
- απομάκρυνση από τα κλασικά πρότυπα
- σημασία του συναισθήματος
- αγάπη για το μυστήριο
- ενδιαφέρον για το εθνικό παρελθόν
- θρησκεία
- φύση
- προήγηση του φανταστικού έναντι του πραγματικού,
- προήγηση του χρώματος έναντι της μορφής
- διάπλαση του ύφους

ΡΟΜΑΝΤΙΚΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

συντηρητισμός Ευρώπης

ήττα Ναπολέοντα → απογοήτευση

- ✓ ιδέες από το έθνος
- ✓ εθνική παράδοση
- ✓ επαναστατική δράση
- ✓ συμμετοχή σε επαναστατικά κινήματα

ελληνική επανάσταση = *πηγή έμπνευσης στο ρομαντισμό*

εκδηλώνεται μέσα από τη μουσική

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΜΠΕΤΟΒΕΝ

ΣΟΥΜΑΝ

ΒΑΓΚΝΕΡ

ΜΠΡΑΜΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

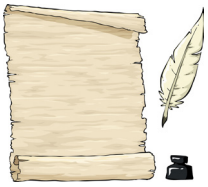
25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/3)*

ΣΟΠΕΝ

νοσταλγία για την πατρίδα

ΠΟΙΗΤΕΣ

ΑΓΓΛΟΙ

ΚΙΤΣ ΣΕΛΕΪ ΜΠΑΪΡΟΝ

ΓΑΛΛΟΙ

ΛΑΜΑΡΤΕΝ ΒΙΝΙ ΜΙΣΕ ΟΥΓΚΟ

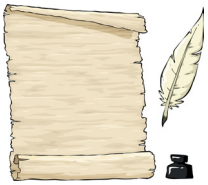

ΙΤΑΛΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ →

ΡΟΜΑΝΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

εθνικός χαρακτήρας

ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ

ΣΑΤΟΜΠΡΙΑΝ

ΣΚΟΤ

ΜΠΑΛΖΑΚ

ΟΥΓΚΟ

κοινωνικά προβλήματα + κοινωνική αδικία

ΖΩΓΡΑΦΟΙ

ΚΟΝΣΤΑΜΠΛ

ΖΕΡΙΚΟ

ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

1850

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές

ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

- απόδοση **πραγματικότητας**
- ενδιαφέρον για **καθημερινότητα** πολιτών
- προτεραιότητα στο **αληθινό** και όχι στο ωραίο

ΚΟΥΡΜΠΕ

ΚΟΡΟ

ΝΤΟΜΙΕ

ΜΙΓΕ

έκφραση ρεαλισμού

ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ

ΝΤΙΚΕΝΣ

ΦΛΟΜΠΕΡ

ΖΟΛΑ

ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΙ

ΤΟΛΣΤΟΪ

ΓΑΛΛΙΑ

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

- όχι σε κανόνες
- έκφραση της φαντασίας

ΜΠΟΝΤΛΕΡ

ΜΑΛΑΡΜΕ

ΒΕΡΛΕΝ

ΡΕΜΠΟ

ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ

ΙΨΕΝ

ΣΤΡΙΝΜΠΕΡΓΚ

ΤΣΕΧΟΦ

ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

φευγαλέα εντύπωση

είδωλα πραγμάτων που μεταβάλλονταν

αποτύπωμα φωτός

βελτίωση ζωγραφικής

ΜΟΝΕ

ΡΕΝΟΥΑΡ

ΠΙΣΑΡΟ

ΝΤΕΓΚΑ

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

ΡΟΝΤΕΝ

συναισθήματα ανθρώπων

αξίες των ανθρώπων

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

25. Τέχνες και Γράμματα στον κόσμο τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι κυριάρχησαν το πρώτο μισό του 19ου αιώνα;
- Τι προτιμούσε ο κλασικισμός ή νεοκλασικισμός;
- Ποιοι εκπροσωπούσαν τον νεοκλασικισμό;
- Πού εμφανίστηκε για πρώτη φορά ο ρομαντισμός και πού μετά;
- Ποια είναι τα σημαντικά στοιχεία του ρομαντισμού;
- Γιατί έψαχναν για διέξοδο οι ρομαντικοί καλλιτέχνες και από πού εμπνεύστηκαν ιδέες;
- Ποια αποτέλεσε πηγή έμπνευσης στο ρομαντισμό;
- Μέσα από ποια εκδηλώθηκε ο ρομαντισμός και ποιοι ήταν οι εκπρόσωποί της;
- Τι εξέφρασε ο Πολωνός Σοπέν;
- Ποιοι εξέφρασαν τον ρομαντισμό μέσα από την ποίηση και από ποια επηρεάστηκαν;
- Σε ποιες χώρες η ρομαντική ποίηση είχε εθνικό χαρακτήρα;
- Ποιοι ενίσχυσαν την πεζογραφία με ρομαντικά έργα;
- Ποιοι και τι εξέφρασαν μέσα από το ρομαντισμό;
- Στα έργα ποιων εκφράστηκε ο ρομαντισμός μέσα από τη ζωγραφική;
- Πώς δημιουργήθηκε ο ρεαλισμός και ποια ήταν τα κύρια γνωρίσματά του;
- Πότε και ποιος εξέφρασε τον ρεαλισμό μέσα από τη ζωγραφική σε μια έκθεση;
- Ποιοι ήταν οι άλλοι ρεαλιστές ζωγράφοι;
- Μέσα από ποιων έργα η πεζογραφία εμφάνισε δείγματα ρεαλισμού;
- Ποια συγκλόνισε τον κόσμο της ποίησης, πού και γιατί;
- Ποιοι ήταν υποστηρικτές του συμβολισμού, τι παρέμεινε και μέχρι πότε;
- Πώς εμφανίστηκε η δραματουργία;
- Ποιοι κίνημα βελτίωσε τη ζωγραφική, ποιο ήταν το χαρακτηριστικό του και πού έδινε βαρύτητα;
- Ποιοι ήταν οι εκπρόσωποι του ιμπρεσιονισμού;
- Ποιοι αξιοποίησαν τις καινοτομίες των ιμπρεσιονιστών;
- Ποιος ήταν ο πιο σημαντικός γλύπτης του 19ου αιώνα και τι προσπάθησε να εκφράσει μέσα από τη γλυπτική;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 19ο αιώνα, στην ελληνική κοινωνία κυριαρχούσε η επιθυμία να υπάρχει μια κοινή ελληνική ταυτότητα για όλον τον ελληνισμό.
Έτσι, η ιστορία και η λαογραφία έπαιξαν σημαντικό ρόλο.
Ο Γερμανός ιστορικός Φαλμεράιερ, υποστήριξε πως οι Έλληνες του 19ου αιώνα είχαν ελάχιστη σχέση με τους αρχαίους Έλληνες.
Ο Σπυρίδων Ζαμπέλιος και ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος υποστήριξαν πως η συνέχεια του ελληνισμού από την αρχαιότητα δε σταμάτησε.
Έτσι, άρχισαν να μελετούν την ιστορία του Βυζαντίου.
Δημιουργήθηκε το σχήμα της ελληνικής ιστορίας χωρισμένο σε τρία μέρη: αρχαία, βυζαντινή, νεότερη.
Το σχήμα αυτό διατηρείται ακόμα και σήμερα στην ελληνική ιστορία.
Η μελέτη της σύγχρονης λαϊκής ζωής και των λαϊκών εθίμων ξεκίνησε από την ανάγκη υποστήριξης της ελληνικής εθνικής ταυτότητας.
Ο Νικόλαος Πολίτης, υπήρξε ο θεμελιωτής της λαογραφίας στην Ελλάδα.
Το 1837, ιδρύθηκε ένα πανεπιστήμιο, όπου σκοπός του ήταν να μεταδώσει στους ομογενείς φοιτητές τις εθνικές αξίες, ώστε όταν επιστρέψουν στην πατρίδα τους να τις μεταδώσουν και εκείνοι ως δάσκαλοι ή ως κληρικοί.
Η απόκτηση, όμως, μιας κοινής εθνικής ταυτότητας, έπρεπε να στηρίζεται σε μια κοινή εθνική γλώσσα.
Έτσι, δημιουργήθηκε το κίνημα του **δημοτικισμού**.
Το κίνημα αυτό προσπάθησε να καθιερώσει τη δημοτική γλώσσα, ως γλώσσα της εκπαίδευσης, της διοίκησης και της λογοτεχνίας.
Αυτός που έπαιξε σημαντικό ρόλο για να πραγματοποιηθεί αυτός ο σκοπός, ήταν ο γλωσσολόγος Γιάννης Ψυχάρης.
Με το βιβλίο ¨Το ταξίδι μου¨, υπογράμμισε την ανάγκη χρήσης της δημοτικής γλώσσας.
Όμως, το 1901, επειδή το Ευαγγέλιο μεταφράστηκε στη δημοτική, έγιναν επεισόδια με νεκρούς και τραυματίες.
Το 1903, υπήρχε βίαιη διαμαρτυρία για τη μετάφραση της Ορέστειας του Αισχύλου σε απλή καθαρεύουσα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Μέχρι και τα μέσα του 19ου αιώνα, μορφή των ελληνικών Γραμμάτων ήταν ο Διονύσιος Σολωμός.

Ο Διονύσιος Σολωμός εμπνεύστηκε από την επανάσταση του 1821 και δημιούργησε τον ¨Ύμνο εις την Ελευθερίαν¨.

Οι δύο πρώτες στροφές του ύμνου, μελοποιήθηκαν από τον Νικόλαο Μάντζαρο και αποτέλεσαν τον εθνικό ύμνο των Ελλήνων.

Ο Διονύσιος Σολωμός έδειξε ενδιαφέρον για την ελληνική λαϊκή γλώσσα.

Πολλοί διανοούμενοι συμφωνούσαν με τις απόψεις του και έμειναν γνωστοί ως Επτανησιακή Σχολή.

Ξεχώρισαν ο δημοκράτης Ανδρέας Κάλβος, ο οποίος με την ιδιότητα του λυρικού στην ποίηση, άνοιξε νέους δρόμους στην ελληνική ποίηση, ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης και ο Ανδρέας Λασκαράτος.

Την περίοδο 1830-1880, Φαναριώτες λόγιοι, Αλέξανδρος και Παναγιώτης Σούτσος και ο Αλέξανδρος Ραγκαβής, έγραψαν λογοτεχνικά έργα στην καθαρεύουσα, χωρίς να αφήσουν έξω τον γαλλικό ρομαντισμό.

Μετά το 1860, ο ρομαντισμός έφτασε στο έπακρο και στην πτώση.

Ο Εμμανουήλ Ροΐδης, ο Παύλος Καλλιγάς και ο Δημήτριος Βικέλας ήταν οι πιο σημαντικοί εκπρόσωποι της πεζογραφίας.

Το 1870, νέοι λογοτέχνες ξεκίνησαν να απομακρύνονται από τον ρομαντισμό και να προτιμούν την εκφραστική και θεματική απλότητα.

Το 1880 ήταν σημαντικό γιατί εκδόθηκαν δύο ποιητικές συλλογές, αυτές του Νίκου Καμπά και του Γιώργου Δροσίνη, που μιλούσαν για το πνεύμα της αλλαγής.

Το 1880, ο Κωστής Παλαμάς ήταν ο πιο σημαντικός εκπρόσωπος της ποίησης και των νεοελληνικών γραμμάτων.

Την ίδια περίοδο, οι Γεώργιος Βιζυηνός και Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης ξεχώρισαν στην πεζογραφία.

Τον 19ο αιώνα, η ελληνική ζωγραφική και η γλυπτική επηρεάστηκαν από δυτικά πρότυπα.

Επηρεάστηκαν, κυρίως, από τη σχολή του Μονάχου, από την οποία αποφοίτησαν πολύ σημαντικοί Έλληνες δημιουργοί.

Τα έργα των Ανδρέα Κριεζή, Διονύσιο Τσόκο και Θεόδωρο Βρυζάκη επηρεάστηκαν από τον Αγώνα.

Τον 19ο αιώνα, ο Νικηφόρος Λύτρας, ο Κωνσταντίνος Βολανάκης και ο Νικόλαος Γύζης, σπούδασαν, έζησαν στο Μόναχο και αποδείχτηκαν μορφές στην ελληνική ζωγραφική.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Νικηφόρος Λύτρας ασχολήθηκε με ιστορικά θέματα.
Μετά έδειξε ενδιαφέρον στην αναπαράσταση της καθημερινότητας.
Ο Κωνσταντίνος Βολανάκης έδειξε ενδιαφέρον για τη θάλασσα και τη ναυτική ζωή.
Ο Νικόλαος Γύζης ενδιαφέρθηκε για τη μυθοποίηση των θεμάτων.
Ο Γιαννούλης Χαλεπάς υπήρξε σημαντικός γλύπτης εκείνης της εποχής.
Την οθωνική περίοδο, ξένοι αρχιτέκτονες, όπως ο Χριστιανός Χάνσεν,
ο αδερφός του Θεόφιλος και ο Φρειδερίκος φον Γκέρτνερ
σχεδίασαν κτίρια με βάση τον κλασικισμό.
Το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, ο Ερνέστος Τσίλερ
υπήρξε σημαντικός αρχιτέκτονας.
Έκανε πολλά έργα και δίδαξε στο Πολυτεχνικό Σχολείο.
Επίσης, υπήρξαν και σημαντικοί Έλληνες αρχιτέκτονες.
Ο Σταμάτης Κλεάνθης και ο Γερμανός συνάδελφός του Εδουάρδο Σάουμπερτ,
έφτιαξαν το πολεοδομικό σχέδιο της Αθήνας και του Πειραιά.
Ο Λύσανδρος Καυταντζόγλου υπήρξε διευθυντής του Πολυτεχνικού Σχολείου και
έκτισε κτίρια όπως το Πολυτεχνείο και το Οφθαλμιατρείο.
Στα τέλη του 19ου αιώνα, κτίστηκε το νεοκλασικό σπίτι,
μια αρχιτεκτονική μορφή με στοιχεία από Αρχαία Ελλάδα.
Μέχρι σήμερα, πολλά νεοκλασικά σπίτια βρίσκονται
στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.
Τα πιο σημαντικά συντηρούνται από το ελληνικό κράτος.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/4)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ

κοινή ελληνική ταυτότητα για όλον τον ελληνισμό

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Έλληνες 19ου αιώνα ελάχιστη σχέση με αρχαίους Έλληνες

ΦΑΛΜΕΡΑΪΕΡ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΖΑΜΠΕΛΙΟΣ → *η συνέχεια του ελληνισμού από την αρχαιότητα δε σταμάτησε*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

μελέτη ιστορίας Βυζαντίου

ελληνική ιστορία

- αρχαία
- βυζαντινή
- νεότερη

ανάγκη υποστήριξης της ελληνικής εθνικής ταυτότητας →

μελέτη σύγχρονης λαϊκής ζωής και λαϊκών εθίμων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

θεμελιωτής λαογραφίας

1837

πανεπιστήμιο

σκοπός → μετάδοση εθνικών αξιών σε ομογενείς φοιτητές

ΚΙΝΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΜΟΥ → κοινή εθνική ταυτότητα = κοινή εθνική γλώσσα

καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας, ως γλώσσα της εκπαίδευσης, της διοίκησης και της λογοτεχνίας

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ

¨Το ταξίδι μου¨

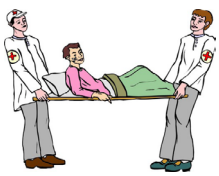
ανάγκη χρήσης δημοτικής γλώσσας

1901

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

→ μετάφραση στη δημοτική ⟹

επεισόδια με νεκρούς και τραυματίες

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

1903

ΟΡΕΣΤΕΙΑ ΑΙΣΧΥΛΟΥ → μετάφραση σε απλή καθαρεύουσα ⟹

βίαιη διαμαρτυρία

19ος ΑΙΩΝΑΣ *μέσα*

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

επανάσταση 1821

έμπνευση →

¨Ύμνος εις την Ελευθερίαν¨

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΖΑΡΟΣ

μελοποίηση 2 πρώτων στροφών

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

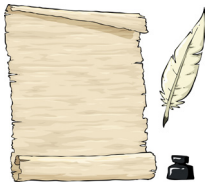
ελληνική λαϊκή γλώσσα

ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΙ *συμφωνούν*

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΟΙΗΤΕΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΒΟΣ *δημοκράτης, λυρικός*

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

1830 - 1880

Φαναριώτες λόγιοι

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΟΥΤΣΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΟΥΤΣΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

λογοτεχνικά έργα στην καθαρεύουσα

μετά το 1860

ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΣ

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ → **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΪΔΗΣ** **ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΛΙΓΑΣ** **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

1870

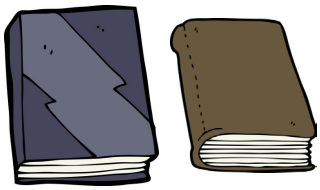

νέοι λογοτέχνες

✗ απομάκρυνση από ρομαντισμό

✓ προτίμηση σε εκφραστική και θεματική απλότητα

1880

ποιητικές συλλογές

ΝΙΚΟΣ ΚΑΜΠΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

πνεύμα αλλαγής

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

σημαντικός εκπρόσωπος της ποίησης και των νεοελληνικών γραμμάτων

ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

→ *δυτικά πρότυπα*

ΣΧΟΛΗ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΡΙΕΖΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΣΟΚΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ

επιρροή από →

ΑΓΩΝΑ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

→ ιστορικά θέματα

→ αναπαράσταση καθημερινότητας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ

→ θάλασσα

→ ναυτική ζωή

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΥΖΗΣ → μυθοποίηση των θεμάτων

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 4/4)*

ΓΛΥΠΤΙΚΗ

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ

ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΧΑΝΣΕΝ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΦΟΝ ΓΚΕΡΤΝΕΡ

ΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ

19ος ΑΙΩΝΑΣ *2ο μισό*

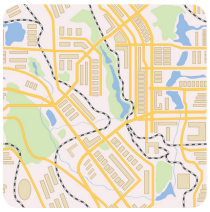
ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΤΣΙΛΕΡ

- σημαντικός αρχιτέκτονας
- πολλά έργα
- δίδαξε στο Πολυτεχνικό Σχολείο

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ

ΕΔΟΥΑΡΔΟ ΣΑΟΥΜΠΕΡΤ

→ πολεοδομικό σχέδιο Αθήνας και Πειραιά

ΑΥΣΑΝΔΡΟΣ ΚΑΥΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ

διευθυντής του Πολυτεχνικού Σχολείου

Πολυτεχνείο

Οφθαλμιατρείο

19ος ΑΙΩΝΑΣ *τέλη*

νεοκλασικό σπίτι

αρχιτεκτονική μορφή με στοιχεία από Αρχαία Ελλάδα

συντήρηση ← ελληνικό κράτος

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι κυριαρχούσε τον 19ο αιώνα στην ελληνική κοινωνία;
- Ποια έπαιξαν σημαντικό ρόλο;
- Τι υποστήριξε ο Γερμανός ιστορικός Φαλμεράιερ;
- Τι υποστήριξαν ο Σπυρίδων Ζαμπέλιος και ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος και τι άρχισαν να μελετούν;
- Τι δημιουργήθηκε και πώς χωρίστηκε;
- Πώς ξεκίνησε η μελέτη της σύγχρονης λαϊκής ζωής και των λαϊκών εθίμων;
- Ποιος υπήρξε ο θεμελιωτής της λαογραφίας στην Ελλάδα;
- Τι ιδρύθηκε το 1837 και ποιος ο σκοπός του;
- Πού έπρεπε να στηρίζεται η απόκτηση μιας κοινής εθνικής ταυτότητας;
- Ποιο κίνημα δημιουργήθηκε και τι προσπάθησε να καθιερώσει;
- Ποιος έπαιξε σημαντικό ρόλο για να πραγματοποιηθεί αυτός ο σκοπός;
- Ποιο ήταν το βιβλίο του και τι υπογράμμισε με αυτό;
- Γιατί έγιναν επεισόδια το 1901 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Γιατί υπήρχε βίαιη διαμαρτυρία το 1903;
- Ποιος ήταν η μορφή των ελληνικών Γραμμάτων και μέχρι πότε;
- Τι δημιούργησε ο Διονύσιος Σολωμός, από πού εμπνεύστηκε και ποιες στροφές αποτέλεσαν τον εθνικό ύμνο των Ελλήνων;
- Ποιος μελοποίησε αυτές τις δύο πρώτες στροφές;
- Σε τι έδειξε ενδιαφέρον ο Διονύσιος Σολωμός και ποιοι συμφωνούσαν με τις απόψεις του;
- Ποιοι ξεχώρισαν από την Επτανησιακή Σχολή;
- Ποιοι έγραψαν λογοτεχνικά έργα στην καθαρεύουσα και πότε;
- Πού έφτασε ο ρομαντισμός μετά το 1860;
- Ποιοι ήταν οι πιο σημαντικοί εκπρόσωποι της πεζογραφίας;
- Τι ξεκίνησαν οι νέοι λογοτέχνες και πότε;
- Γιατί το 1880 ήταν σημαντικό;
- Τι ήταν ο Κωστής Παλαμάς και πότε;
- Ποιοι ξεχώρισαν στην πεζογραφία;
- Ποια επηρεάστηκαν από δυτικά πρότυπα τον 19ο αιώνα;
- Από πού αποφοίτησαν πολύ σημαντικοί Έλληνες δημιουργοί;
- Ποιων έργα επηρεάστηκαν από τον Αγώνα;
- Ποιοι σπούδασαν και έζησαν στο Μόναχο και τι αποδείχτηκαν;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

26. Πνευματική ζωή, Γράμματα και Τέχνες στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 2/2)*

- ❍ Με τι ασχολήθηκε ο Νικηφόρος Λύτρας;
- ❍ Πού έδειξε ενδιαφέρον ο Κωνσταντίνος Βολανάκης;
- ❍ Για ποιο θέμα ενδιαφέρθηκε ο Νικόλαος Γύζης;
- ❍ Ποιος υπήρξε σημαντικός γλύπτης εκείνης της εποχής;
- ❍ Ποιοι αρχιτέκτονες ξεχώρισαν την οθωμανική περίοδο και τι σχεδίασαν;
- ❍ Ποιος υπήρξε σημαντικός αρχιτέκτονας το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και τι έκανε;
- ❍ Ποιοι έφτιαξαν το πολεοδομικό σχέδιο της Αθήνας και του Πειραιά;
- ❍ Τι υπήρξε και τι έχτισε ο Λύσανδρος Καυταντζόγλου;
- ❍ Τι χτίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα;
- ❍ Τι γίνεται σήμερα με τα νεοκλασικά σπίτια;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ (1909) ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ (1913)

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα, η Ελλάδα
είχε σοβαρά οικονομικά προβλήματα.
Στις αρχές του 20ου αιώνα, η κρίση επεκτάθηκε.
Η διεθνής οικονομική ύφεση δυσκόλευε το μοίρασμα
των ελληνικών αγροτικών προϊόντων στις ξένες αγορές και
μείωσε τις επιταγές των Ελλήνων μεταναστών από την Αμερική και την Αίγυπτο.
Η πολιτική ηγεσία δεν μπορούσε να διαχειριστεί τα ελληνικά συμφέροντα.
Έτσι, κάποιες φορές οδηγούσε τη χώρα σε ήττες και
άλλες φορές κατηγορούταν για αδιαφορία.
Οι κυβερνήσεις άλλαζαν συνεχώς και καμιά δεν έδειχνε ικανή
να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της χώρας.
Οι Έλληνες ήταν διχασμένοι και το πολιτικό κύρος και η μοναρχία μειώνονταν.
Η μοναρχία κατηγορούταν για παρεμβάσεις στις ένοπλες δυνάμεις.
Η κατηγορία αυτή στηριζόταν στις επιλογές του διαδόχου Κωνσταντίνου και στη
στάση του ύπατου αρμοστή της Κρήτης πρίγκιπα Γεώργιου, ο οποίος ήταν υπεύθυνος
για τη ρήξη με τον Βενιζέλο και την επανάσταση του Θέρισου.
Τον Μάιο του 1909, ιδρύθηκε ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος.
Ήταν μια οργάνωση κατώτερων αξιωματικών.
Τα μέλη του Συνδέσμου διαμαρτύρονταν γιατί η βασιλική οικογένεια
προωθούσε τους δικούς της ανθρώπους στο στράτευμα και
γιατί η κατάσταση των ενόπλων δυνάμεων ήταν άσχημη.
Η πολιτική ηγεσία ήθελε να διαπραγματευτεί με τον Σύνδεσμο.
Στις 12 Αυγούστου 1909, η πολιτική ηγεσία προσπάθησε
να συλλάβει τους υπεύθυνους του Συνδέσμου.
Τότε, ο Σύνδεσμος έδωσε την αρχηγία του στον συνταγματάρχη Νικόλαο Ζορμπά.
Εκείνος, με τη σειρά του, στις 15 Αυγούστου 1909, δημιούργησε ένα κίνημα
με κέντρο το στρατόπεδο στο Γουδί.
Η κυβέρνηση δεν είχε τις απαραίτητες δυνάμεις για να τους αντιμετωπίσει,
και έτσι δέχτηκε τους όρους τους.
Τότε, οι άνθρωποι του κινήματος γύρισαν στις θέσεις τους και
διατήρησαν την οργάνωσή τους.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Σύνδεσμος ήθελε συνεχώς την αναδιοργάνωση των ενόπλων δυνάμεων.
Αυτό σήμαινε πως το στράτευμα των πριγκίπων, δηλαδή του διαδόχου Κωνσταντίνου και των άλλων γιων του βασιλιά, έπρεπε να απομακρυνθεί.
Το αίτημα έγινε δεκτό.
Η κίνηση αυτή είχε σκοπό αφενός να καταργηθεί η προνομιακή μεταχείριση ορισμένων και αφετέρου την ελεύθερη βαθμολογική εξέλιξη των αξιωματικών.
Η ηγεσία του κινήματος βρήκε κάποια αιτήματα που είχαν σχέση με τις μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση του κράτους, στην οικονομία, στη δικαιοσύνη και στην εκπαίδευση.
Η ελληνική κοινωνία δέχτηκε τους γενικούς και αόριστους στόχους του κινήματος.
Το 1909, εξαιτίας αυτού του κινήματος, υπήρχαν πολλά λαϊκά αιτήματα για την επαναφορά του κράτους σε μια καλύτερη κατάσταση.
Στις 14 Σεπτεμβρίου 1909, ο Σύνδεσμος οργάνωσε ένα συλλαλητήριο.
Ο λαός της Αθήνας και άλλες επαγγελματικές οργανώσεις έδειξαν την υποστήριξή τους στο κίνημα.
Μετά την εκδήλωση του κινήματος, ο Σύνδεσμος προσπάθησε να πραγματοποιήσει τα αιτήματά του, μέσω της κυβέρνησης Μαυρομιχάλη, ο οποίος διορίστηκε από τον Γεώργιο.
Όμως, δεν προέκυψε κάποιο θετικό αποτέλεσμα.
Η ηγεσία του Συνδέσμου κάλεσε στην Αθήνα τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος είχε διακρίσεις στην πολιτική ζωή της Κρήτης και στους αγώνες των Κρητικών για ένωση με την Ελλάδα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/2)*

19ος ΑΙΩΝΑΣ *τελευταία δεκαετία*

ΕΛΛΑΔΑ

οικονομικά προβλήματα

20ος ΑΙΩΝΑΣ *αρχές*

- η κρίση επεκτείνεται
- δυσκολία στο μοίρασμα ελληνικών αγροτικών προϊόντων στις ξένες αγορές
- μείωση επιταγών των Ελλήνων μεταναστών από την Αμερική και την Αίγυπτο

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ

- όχι διαχείριση ελληνικών συμφερόντων
- χώρα οδηγείται σε ήττες
- κατηγορίες για αδιαφορία
- συνεχής αλλαγή κυβερνήσεων

ΜΟΝΑΡΧΙΑ

κατηγορείται για παρέμβαση στις ένοπλες δυνάμεις →

επιλογές βασιλιά Κωνσταντίνου και πρίγκηπα Γεώργιου

Μάιος **1909**

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
οργάνωση κατώτερων αξιωματικών

βασιλική οικογένεια

προωθεί δικούς της ανθρώπους στο στράτευμα

άσχημη κατάσταση ενόπλων δυνάμεων

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ

διαπραγματεύσεις

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

12 Αυγούστου **1909**

προσπάθεια σύλληψης συνδέσμου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/2)*

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΣ ΖΟΡΜΠΑΣ
συνταγματάρχης

15 Αυγούστου **1909**

στρατόπεδο Γουδί

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ → *υποχωρεί* → άνθρωποι του κινήματος → γυρίζουν στις θέσεις τους / διατηρούν την οργάνωσή τους

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

στράτευμα πριγκίπων
απομάκρυνση

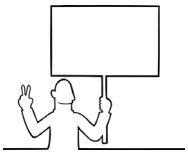
στόχος → κατάργηση προνομιακής μεταχείρισης ορισμένων / ελεύθερη βαθμολογική εξέλιξη των αξιωματικών

ΗΓΕΣΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ → μεταρρυθμίσεις → διοίκηση του κράτους / οικονομία / δικαιοσύνη / εκπαίδευση

14 Σεπτεμβρίου **1909**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

συλλαλητήριο

ΑΘΗΝΑ → *υποστήριξη* → **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ
μη πραγματοποίηση αιτημάτων

ΗΓΕΣΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ → καλεί → **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

27. Το κίνημα στο Γουδί (1909)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι προβλήματα είχε η Ελλάδα και πότε;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα της κρίσης στις αρχές του 20ού αιώνα;
- Τι δεν μπορούσε να κάνει η πολιτική ηγεσία και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Γιατί οι Έλληνες ήταν διχασμένοι και το πολιτικό κύρος και η μοναρχία μειώνονταν;
- Για ποιο πράγμα κατηγορούταν η μοναρχία και πού στηρίζονταν οι κατηγορίες;
- Τι ιδρύθηκε τον Μάιο του 1909 και τι ήταν;
- Γιατί διαμαρτύρονταν τα μέλη του Συνδέσμου;
- Τι ήθελε να κάνει η πολιτική ηγεσία;
- Τι συνέβη στις 12 Αυγούστου 1909 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε ο συνταγματάρχης Νικόλαος Ζορμπάς και τι η κυβέρνηση;
- Τι ήθελε ο Σύνδεσμος και τι σήμαινε αυτό;
- Ποιος ήταν ο σκοπός αυτής της κίνησης;
- Τι βρήκε η ηγεσία του κινήματος;
- Τι δέχτηκε η ελληνική κοινωνία;
- Ποια ήταν τα γεγονότα που συνέβησαν το 1909, εξαιτίας αυτού του κινήματος;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο Σύνδεσμος μετά την εκδήλωση του κινήματος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιον κάλεσε η ηγεσία του Συνδέσμου, πού και τι είχε;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ (1909) ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ (1913)

28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά το κίνημα του 1909, ο Σύνδεσμος προσκάλεσε τον Ελευθέριο Βενιζέλο στην Αθήνα και του ζήτησε να γίνει Πρωθυπουργός της χώρας.
Εκείνος, όμως, αρνήθηκε.
Δε συμφώνησε και με αυτούς που ήθελαν να καταργηθεί η μοναρχία, γιατί πίστευε πως αυτό θα δίχαζε τους Έλληνες σε τόσο κρίσιμες στιγμές.
Έτσι, ο Σύνδεσμος, ο βασιλιάς, τα παλιά κόμματα και ο Βενιζέλος συμφώνησαν να γίνουν εκλογές για να αναδειχτεί η αναθεωρητική Βουλή και όχι η συντακτική.
Μετά από δύο εκλογικές αναμετρήσεις, το Κόμμα των Φιλελευθέρων, ιδρυτής του οποίου ήταν ο Βενιζέλος και αποτελούνταν από νέους πολιτικούς, κέρδισε στις εκλογές.
Η αναθεωρητική Βουλή εργάστηκε για το αναθεωρημένο σύνταγμα του 1911.
Αυτό το σύνταγμα προστάτευε πιο αποτελεσματικά τις ατομικές ελευθερίες, έδινε τη δυνατότητα στο κράτος να παίρνει από τους ιδιοκτήτες εκτάσεις γης, δίνοντας αποζημιώσεις, για να τις μοιράσει στους ακτήμονες, νομοθέτησε τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων, δεν επέτρεπε στους στρατιωτικούς και στους δημοσίους υπαλλήλους να γίνονται βουλευτές και κατέστησε επίσημα την υποχρεωτική και δωρεάν εκπαίδευση.
Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου, με τη ριζοσπαστική κοινοβουλευτική ομάδα των Κοινωνιολόγων στήριξαν τις παραπάνω μεταρρυθμίσεις.
Ο Βενιζέλος ήθελε να οργανώσει πάλι τις ένοπλες δυνάμεις, να αποκτήσει επιρροή στο στράτευμα και να αξιοποιήσει όλους τους αξιωματικούς.
Έφερε, πάλι, στην ηγεσία του στρατού τον διάδοχο Κωνσταντίνο.
Αυτή του η επιλογή προκάλεσε αντιδράσεις στους βενιζελικούς.
Ο Βενιζέλος πήρε αυτές τις πρωτοβουλίες, καθώς πίστευε πως η Ελλάδα θα χρειαστεί να πάρει μέρος σε πόλεμο για να μπορέσει να πετύχει τους εθνικούς της στόχους.
Στις εκλογές που έγιναν τον Μάρτιο του 1912, νίκησε το κόμμα των Φιλελεύθερων.
Η ελληνική κοινωνία πίστευε πως ο Βενιζέλος ήταν ο ηγέτης που θα έλυνε όλα τα σημαντικά κοινωνικά και εθνικά θέματα.
Μάλιστα, σε αυτήν την εκλογική αναμέτρηση, εκλέχτηκε μεγάλος αριθμός νέων βουλευτών.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/2)*

1909

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

καλεί → **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ ΒΕΝΙΖΕΛΟ** → **ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ *αρνείται*
- όχι με αυτούς που ήθελαν να καταργηθεί η μοναρχία
- διχασμός Ελλήνων

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ

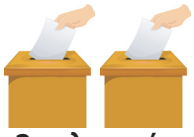
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

παλιά κόμματα →

εκλογές

- ✓ **ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ**
- ✗ **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ**

2 εκλογικές αναμετρήσεις

κερδίζει → **ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ →

αναθεωρημένο σύνταγμα του 1911

- πιο αποτελεσματική προστασία στις ατομικές ελευθερίες
- δυνατότητα κράτους να παίρνει από τους ιδιοκτήτες εκτάσεις γης, δίνοντας αποζημιώσεις, για μοίρασμα στους ακτήμονες
- νομοθέτηση μονιμότητας δημοσίων υπαλλήλων
- όχι σε στρατιωτικούς και δημοσίους υπαλλήλους να γίνονται βουλευτές
- υποχρεωτική και δωρεάν εκπαίδευση

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

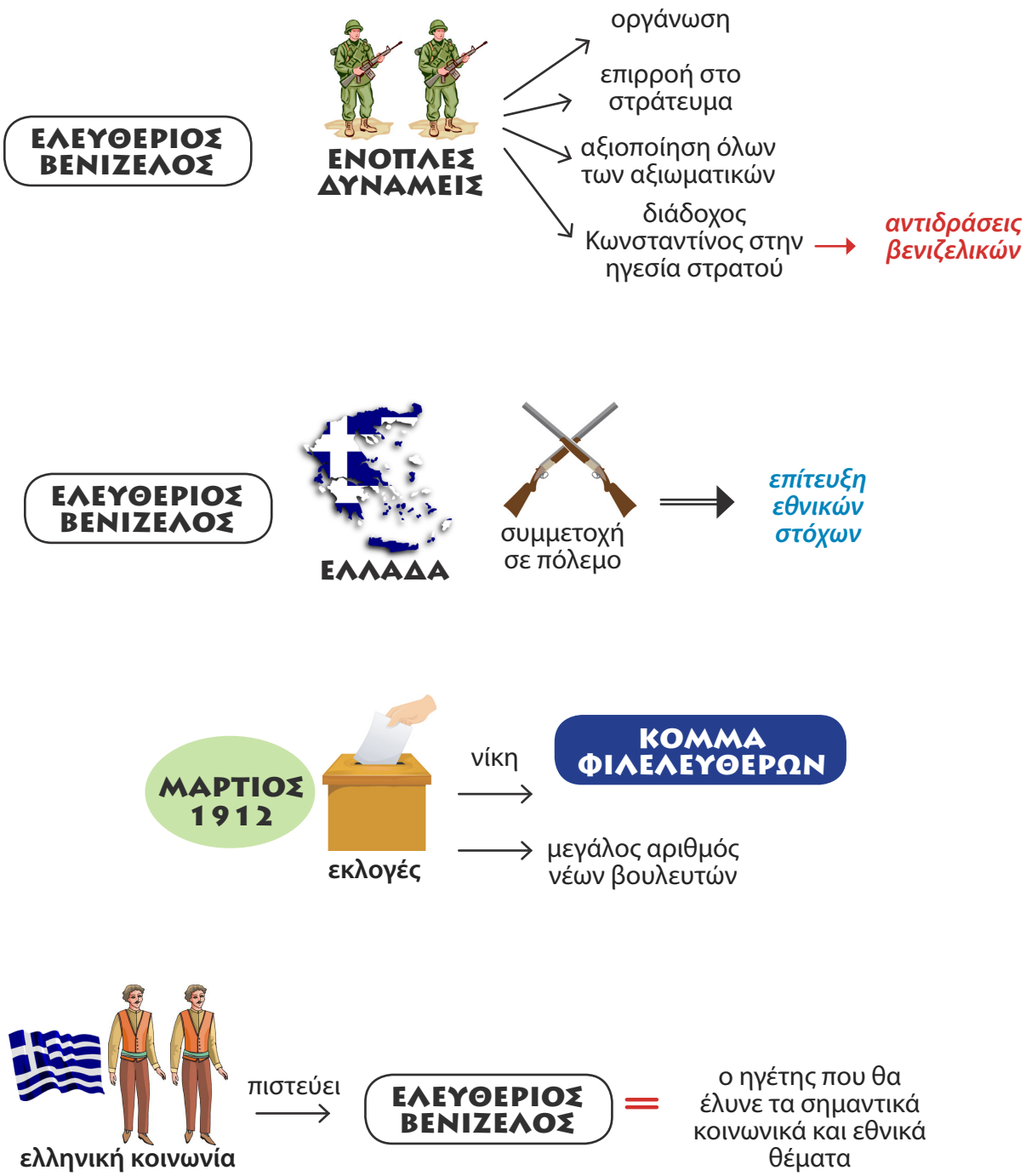
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ

στήριξη μεταρρυθμίσεων συντάγματος 1911

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

28. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός: η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έκανε ο Σύνδεσμος μετά το κίνημα του 1909;
- Τι απάντησε ο Ελευθέριος Βενιζέλος και γιατί;
- Ποιοι συμφώνησαν να γίνουν εκλογές και γιατί;
- Ποιοι ήταν οι νικητές των εκλογών;
- Για ποιο πράγμα εργάστηκε η αναθεωρητική Βουλή;
- Ποια ήταν τα θετικά σημεία του συντάγματος;
- Ποιοι στήριξαν τις παραπάνω μεταρρυθμίσεις;
- Τι ήθελε να κάνει, ακόμα, ο Βενιζέλος;
- Ποια επιλογή προκάλεσε αντιδράσεις στους βενιζελικούς;
- Γιατί ο Βενιζέλος πήρε αυτές τις πρωτοβουλίες;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιος ήταν ο νικητής;
- Τι πίστευε η ελληνική κοινωνία για τον Βενιζέλο;
- Σε τι διέφερε αυτή η εκλογική αναμέτρηση;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ (1909) ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ (1913)

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Αφού επικράτησαν οι Νεότουρκοι, στόχος τους ήταν
ο εκτουρκισμός του οθωμανικού κράτους.
Αυτό σήμαινε πως πληθυσμοί διαφορετικών εθνικοτήτων της
Οθωμανικής αυτοκρατορίας, έπρεπε να φύγουν.
Η πολιτική, όμως, αυτή δεν έβρισκε σύμφωνους τους γειτονικούς βαλκανικούς
λαούς, όπως τους Έλληνες, τους Βούλγαρους και τους Σέρβους.
Αυτοί οι γειτονικοί λαοί, όχι μόνο ήθελαν να προστατεύσουν τους ομοεθνείς τους
που κατοικούσαν στο οθωμανικό κράτος, αλλά και
την ενσωμάτωση των εδαφών του κράτους στα οποία αυτοί έμεναν.
Τα πράγματα έγιναν πιο δύσκολα, καθώς αναμείχθηκαν και οι Δυνάμεις.
Στο τέλος του 19ου αιώνα, η Γερμανία ενίσχυε οικονομικά
την Οθωμανική αυτοκρατορία.
Τον Σεπτέμβριο του 1911, η Ιταλία επιτέθηκε στη Λιβύη,
που βρισκόταν υπό οθωμανική κατοχή.
Επιτέθηκε και στα Δωδεκάνησα, τα οποία βρίσκονταν υπό οθωμανική διοίκηση.
Αυτό γιατί είχε και εκείνη οικονομικά συμφέροντα.
Το 1878, η Αυστρία και η Ουγγαρία διοικούσαν την οθωμανική
επαρχία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.
Το 1908, αυτές οι χώρες ενσωμάτωσαν στη δική τους εδαφική κυριαρχία
την επαρχία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.
Όλα αυτά, όμως, δημιουργούσαν προβλήματα στις άλλες Δυνάμεις,
όπως την Αγγλία, τη Γαλλία και τη Ρωσία και
φαίνονταν οι αδυναμίες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.
Ο Βενιζέλος κράτησε μια καθησυχαστική στάση απέναντι στις νεοτουρκικές
προκλήσεις γιατί πίστευε πως η Ελλάδα δεν ήταν έτοιμη για πόλεμο.
Την άνοιξη του 1911, ξεκίνησε να έχει επαφές με τους βαλκανικούς λαούς γιατί
έβλεπε πως η πολεμική σύγκρουση δε βρισκόταν μακριά.
Την άνοιξη του 1912, υπογράφτηκαν συνθήκες συμμαχίας ανάμεσα
στη Σερβία, τη Βουλγαρία, την Ελλάδα και το Μαυροβούνιο.
Οι βαλκάνιοι λαοί ζήτησαν από τον σουλτάνο να σέβεται τα δικαιώματα των
Χριστιανών που ζούσαν στο οθωμανικό κράτος και
να κάνει ορισμένες μεταρρυθμίσεις που θα ήταν προς δικό τους όφελος.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο σουλτάνος δε δέχτηκε αυτά τα αιτήματα.
Αυτό στάθηκε η αφορμή να ξεκινήσει πόλεμος,
ο οποίος ονομάστηκε Α΄ Βαλκανικός πόλεμος.
Ο ελληνικός στρατός, με αρχιστράτηγο τον διάδοχο Κωνσταντίνο,
προχώρησε χωρίς να βρει αντίσταση στη Μακεδονία,
καταλαμβάνοντας πολλές περιοχές.
Τα σερβικά στρατεύματα κατέλαβαν τα Σκόπια και το Μοναστήρι και
έφτασαν ως το Δυρράχιο της Αλβανίας.
Βουλγαρικές δυνάμεις πλησίασαν την Κωνσταντινούπολη, κατέλαβαν
τη Δυτική Θράκη και την Ανατολική Μακεδονία και έφτασαν στη Θεσσαλονίκη.
Στο ενδεχόμενο οι βουλγαρικές δυνάμεις να πάρουν τη Θεσσαλονίκη,
ο Βενιζέλος πρόσταξε τον διάδοχο Κωνσταντίνο να πάει γρήγορα στη Θεσσαλονίκη.
Το απόγευμα της 26ης Οκτωβρίου του 1912, ο ελληνικός στρατός με επικεφαλή
τον διάδοχο Κωνσταντίνο μπήκαν στην πόλη.
Μετά από λίγες μέρες έφτασε και ο βασιλιάς Γεώργιος.
Στις 22 Φεβρουαρίου του 1913, τα Ιωάννινα κατακτήθηκαν και
η Ήπειρος βρέθηκε υπό έλεγχο.
Ο ελληνικός στόλος, με αρχηγό τον ναύαρχο Παύλο Κουντουριώτη,
υποχρέωσε τον τουρκικό στόλο να κλειστεί στα Στενά και
κατάφερε να ελέγχει τα νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου.
Με την υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου, τελείωσε ο Α΄ βαλκανικός πόλεμος.
Σύμφωνα με αυτήν τη συνθήκη, η Οθωμανική αυτοκρατορία έπρεπε
να αφήσει όλα τα ευρωπαϊκά-βαλκανικά εδάφη της.
Οι Δυνάμεις θα καθόριζαν το μέλλον των νησιών του Βόρειου και Ανατολικού
Αιγαίου, της χερσονήσου του Αγίου Όρους και το καθεστώς της Αλβανίας.
Στις 29 Ιουλίου του 1913, η Αλβανία έγινε ανεξάρτητο κράτος.
Τα Δωδεκάνησα, όμως, παρέμειναν υπό ιταλική κατοχή και διοίκηση.
Η δολοφονία του βασιλιά Γεώργιου στη Θεσσαλονίκη δημιούργησε προβλήματα.
Θεωρήθηκε, πως πίσω από τη δολοφονία του Γεώργιου, βρισκόταν η Γερμανία.
Αυτό γιατί, η Γερμανία ήθελε να ανέβει στο θρόνο
ο γερμανόφιλος διάδοχος Κωνσταντίνος, όπως και έγινε.
Η συνθήκη του Λονδίνου άφησε πολλά θέματα πίσω.
Ένα από τα θέματα ήταν η Μακεδονία.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Μακεδονία ελεγχόταν από τον ελληνικό στρατό,
αλλά κάποια τμήματά της τα διεκδικούσαν η Βουλγαρία και η Σερβία.
Η Ελλάδα και η Σερβία συμμάχησαν,
γιατί ήθελαν να αντιμετωπίσουν μαζί τις απαιτήσεις της Βουλγαρίας.
Στα μέσα Ιουνίου του 1913, ο βουλγαρικός στρατός επιτέθηκε
εναντίον των ελληνικών και σερβικών δυνάμεων.
Έτσι, ξεκίνησε Β΄ βαλκανικός πόλεμος.
Ο ελληνικός στρατός κατέλαβε την Ανατολική Μακεδονία,
τη Δυτική Θράκη και έφτασε ως την Αλεξανδρούπολη.
Οι Σέρβοι κατέλαβαν τη Δυτική Μακεδονία.
Οι Ρουμάνοι μπήκαν στη Βουλγαρία και έφτασαν τριάντα χιλιόμετρα από τη Σόφια.
Οι Τούρκοι κατέλαβαν πάλι την Αδριανούπολη στην Ανατολική Θράκη.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

Νεότουρκοι

στόχος → εκτουρκισμός οθωμανικού κράτους = απομάκρυνση πληθυσμών διαφορετικών εθνικοτήτων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ

ΣΕΡΒΟΙ

ΔΙΑΦΩΝΟΥΝ

προστασία των ομοεθνών τους και ενσωμάτωση των εδαφών του κράτους που έμεναν

19ος ΑΙΩΝΑΣ τέλος

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

οικονομική ενίσχυση → **ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ**

Σεπτέμβριος 1911

ΙΤΑΛΙΑ

επίθεση → **ΛΙΒΥΗ**, **ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ**

οικονομικά συμφέροντα

1878

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

διοικούν → **ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ**

1908

- ενσωμάτωση της επαρχίας στην εδαφική τους κυριαρχία
- προβλήματα στις Δυνάμεις Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας
- αδυναμίες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ — καθησυχαστική στάση απέναντι στις νεοτουρκικές προκλήσεις → η Ελλάδα δεν είναι έτοιμη για πόλεμο

Άνοιξη **1911** — επαφές με τους βαλκανικούς λαούς → η πολεμική σύγκρουση δε βρισκόταν μακριά

Άνοιξη **1912**

ΣΕΡΒΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

→ ο σουλτάνος να σέβεται τα δικαιώματα των Χριστιανών που ζούσαν στο οθωμανικό κράτος

→ μεταρρυθμίσεις προς όφελος βαλκανικών λαών

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

αρνείται αιτήματα ⟹

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
αρχιστράτηγος

ΣΕΡΒΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Μοναστήρι — Σκόπια — Δυρράχιο Αλβανίας

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Δυτική Θράκη — Ανατολική Μακεδονία — Θεσσαλονίκη — Κωνσταντινούπολη

26 Οκτωβρίου **1912**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/3)**

22 Φεβρουαρίου **1913**

Ήπειρος

Ιωάννινα

→ *κατακτώνται*

ελληνικός στόλος

ελέγχει τα νησιά Β+Α Αιγαίου

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

ναύαρχος

τουρκικός στόλος

κλείνεται στα Στενά

συνθήκη Λονδίνου

↓ τέλος Α' Βαλκανικού πολέμου

η Οθωμανική αυτοκρατορία αφήνει όλα τα ευρωπαϊκά-βαλκανικά εδάφη της

29 Ιουλίου **1913**

= ανεξάρτητο κράτος

ΑΛΒΑΝΙΑ

Θεσσαλονίκη

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

δολοφονείται

Μακεδονία

την ελέγχει

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΣΕΡΒΙΑ

διοικούν κάποια τμήματα

ΕΛΛΑΔΑ +

ΣΕΡΒΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ιούνιος **1913**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
ΔΥΤ. ΘΡΑΚΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

ΣΕΡΒΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΗ
ΑΝΑΤ. ΘΡΑΚΗ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

29. Οι βαλκανικοί πόλεμοι (1912-1913)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιος ήταν ο στόχος των Νεότουρκων και τι σήμαινε αυτό;
- Ποιους δεν έβρισκε σύμφωνους αυτή η πολιτική και γιατί;
- Πότε τα πράγματα έγιναν πιο δύσκολα;
- Ποια χώρα ενίσχυε οικονομικά την Οθωμανική αυτοκρατορία και πότε;
- Πού επιτέθηκε η Ιταλία, πότε και γιατί;
- Ποιοι διοικούσαν την οθωμανική επαρχία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και πότε;
- Τι έκαναν αυτές οι χώρες το 1908;
- Ποια προβλήματα δημιούργησαν αυτά;
- Ποια στάση κράτησε ο Βενιζέλος και γιατί;
- Τι ξεκίνησε ο Βενιζέλος την άνοιξη του 1911 και γιατί;
- Τι υπογράφτηκε την άνοιξη του 1912;
- Τι ζητούσαν οι βαλκάνιοι λαοί από το σουλτάνο;
- Ποια ήταν η αφορμή του Α΄ Βαλκανικού πολέμου;
- Πού προχώρησε ο ελληνικός στρατός, με ποιον και τι έκανε;
- Ποιες περιοχές κατέλαβαν τα σερβικά στρατεύματα;
- Τι έκαναν οι βουλγαρικές δυνάμεις;
- Τι έκανε ο Βενιζέλος στο ενδεχόμενο οι βουλγαρικές δυνάμεις να πάρουν τη Θεσσαλονίκη και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι συνέβη στις 22 Φεβρουαρίου του 1913;
- Τι έκανε ο ελληνικός στόλος και με ποιον;
- Πώς τελείωσε ο Α΄ βαλκανικός πόλεμος και τι έπρεπε να γίνει σύμφωνα με αυτήν τη συνθήκη;
- Τι θα καθόριζαν οι Δυνάμεις;
- Τι έγινε η Αλβανία και πότε;
- Τι έγινε με τα Δωδεκάνησα;
- Τι άλλαξε τα δεδομένα και τι θεωρήθηκε;
- Τι γινόταν με τη Μακεδονία;
- Γιατί η Ελλάδα και η Σερβία συμμάχησαν;
- Πώς ξεκίνησε ο Β΄ βαλκανικός πόλεμος;
- Ποιες περιοχές κατέλαβε ο ελληνικός στρατός;
- Ποια περιοχή κατέλαβαν οι Σέρβοι;
- Τι έκαναν οι Ρουμάνοι;
- Ποια περιοχή κατέλαβαν οι Τούρκοι;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΓΟΥΔΙ (1909) ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ (1913)

30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου σταμάτησαν οι βαλκανικοί πόλεμοι.
Σύμφωνα με αυτήν τη συνθήκη, η Ελλάδα εξασφάλισε
μεγάλο μέρος της Μακεδονίας, τη νότια Ήπειρο,
νησιά στο Βόρειο και Ανατολικό Αιγαίο και την Κρήτη.
Τα εδάφη αυτά ονομάστηκαν Νέες Χώρες.
Σε δέκα μήνες, η Ελλάδα κατάφερε και
διπλασίασε τα εδάφη της και τον πληθυσμό της.
Η Σερβία απέκτησε ένα τμήμα της Βορειοδυτικής Μακεδονίας.
Η Βουλγαρία απέκτησε ένα μεγάλο μέρος της Δυτικής Θράκης.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία απέκτησε πάλι την Ανατολική Θράκη.
Τα Δωδεκάνησα παρέμειναν υπό τον ιταλικό έλεγχο.
Μετά από μερικούς μήνες, η Βόρεια Ήπειρος δόθηκε στην Αλβανία.
Αυτό προκάλεσε πολλές αντιδράσεις από τους Έλληνες της περιοχής.
Η Θεσσαλονίκη, τα Ιωάννινα, η Καβάλα, η Μυτιλήνη, η Χίος και
το Ηράκλειο της Κρήτης αποτέλεσαν σημαντικά οικονομικά κέντρα.
Το ελληνικό κράτος αντιμετώπισε τη διαδικασία
ενσωμάτωσης και ένταξης των Νέων Χωρών.
Οι μουσουλμανικοί και σλαβικοί πληθυσμοί είχαν τις περισσότερες
καλλιεργήσιμες γαίες και την εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης,
η οποία έλεγχε την οικονομική ζωή της πόλης.
Αυτοί οι πληθυσμοί φάνηκαν δύσπιστοι απέναντι στο ελληνικό κράτος.
Η κυβέρνηση Βενιζέλου συνέχισε τις μεταρρυθμίσεις
που είχαν ξεκινήσει από το 1912.
Έτσι, αναγνωρίστηκαν τα εργατικά σωματεία, καθιερώθηκαν με νόμο
τα μέτρα για την ασφάλιση των εργαζομένων και η οκτάωρη εργασία
και δημιουργήθηκαν αγροτικοί συνεταιρισμοί.
Σε σχέση με την εξωτερική πολιτική, ο σουλτάνος αρνήθηκε να αποδεχτεί την
ελληνική επιβολή στα νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου,
τον ιταλικό έλεγχο των Δωδεκανήσων και την ύπαρξη
Ελλήνων στη Βόρεια Ήπειρο, στη Θράκη και στη Μικρά Ασία.
Όλα αυτά δημιούργησαν έντονη δυσφορία.

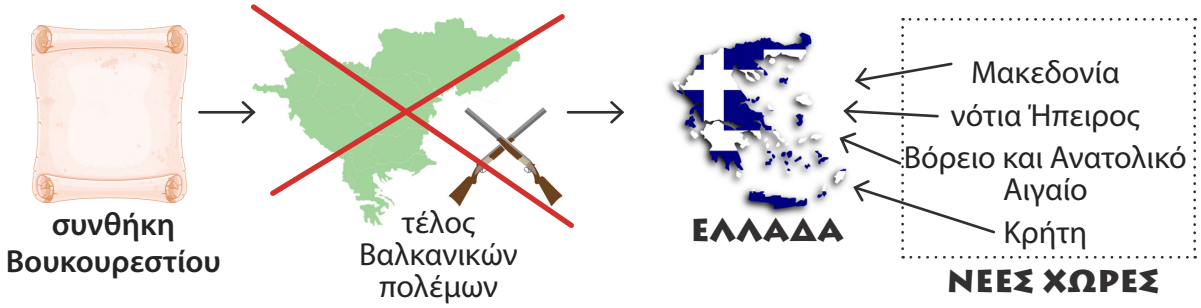
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τον Οκτώβριο του 1912, ο Ελευθέριος Βενιζέλος διόρισε τον Κωνσταντίνο Ρακτιβάν προσωρινό διοικητή των εδαφών που είχε καταλάβει ο ελληνικός στρατός.
Σε συνέντευξή του, ο Κωνσταντίνος Ρακτιβάν παρουσίασε το πρόγραμμα στο οποίο θα βασιζόταν η οργάνωση της ελληνικής διοίκησης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

ΕΛΛΑΔΑ — 10 ΜΗΝΕΣ — διπλασίασε τα εδάφη και τον πληθυσμό της

ΣΕΡΒΙΑ — τμήμα της Βορειοδυτικής Μακεδονίας

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ — μεγάλο μέρος της Δυτικής Θράκης

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ — Ανατολική Θράκη

ΙΤΑΛΙΑ — Δωδεκάνησα

ΑΛΒΑΝΙΑ — Βόρεια Ήπειρος → *αντίδραση Ελλήνων της περιοχής*

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΚΑΒΑΛΑ, ΧΙΟΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΑ, ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ = σημαντικά οικονομικά κέντρα

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ

ΣΛΑΒΟΙ

→

περισσότερες καλλιεργήσιμες γαίες

εβραϊκή κοινότητα Θεσσαλονίκης

δυσπιστία απέναντι στο ελληνικό κράτος

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

συνέχιση μεταρρυθμίσεων 1912

→ αναγνώριση εργατικών σωματείων

→ θέσπιση μέτρων για την ασφάλιση των εργαζομένων και την οκτάωρη εργασία

→ ίδρυση αγροτικών συνεταιρισμών

ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

✗ αρνείται

- ✗ ελληνική επιβολή στα νησιά Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου
- ✗ ιταλικό έλεγχο των Δωδεκανήσων
- ✗ την ύπαρξη Ελλήνων στη Βόρεια Ήπειρο, στη Θράκη και στη Μικρά Ασία

Οκτώβριος **1912**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ → **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΚΤΙΒΑΝ**

προσωρινός διοικητής των εδαφών που είχε καταλάβει ο ελληνικός στρατός

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

30. Η Ελλάδα και τα Βαλκάνια αμέσως μετά τους βαλκανικούς πολέμους

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε με τη συνθήκη του Βουκουρεστίου και τι εξασφάλισε αυτή για την Ελλάδα;
- Πώς ονομάστηκαν αυτά τα εδάφη και τι κατάφερε η Ελλάδα να κάνει;
- Τι απέκτησε η Σερβία;
- Τι απέκτησε η Βουλγαρία;
- Τι απέκτησε η Οθωμανική Αυτοκρατορία;
- Ποια παρέμειναν υπό τον ιταλικό έλεγχο;
- Τι ήταν αυτό που προκάλεσε τις αντιδράσεις των Ελλήνων;
- Ποια αποτέλεσαν σημαντικά οικονομικά κέντρα;
- Ποια διαδικασία αντιμετώπισε το ελληνικό κράτος;
- Τι είχαν οι μουσουλμανικοί και σλαβικοί πληθυσμοί και απέναντι σε ποιο φάνηκαν δύσπιστοι;
- Τι συνέχισε η κυβέρνηση Βενιζέλου και ποιες ήταν οι μεταρρυθμίσεις;
- Σε σχέση με την εξωτερική πολιτική, ποια θέματα δεν αποδέχτηκε ο σουλτάνος;
- Τι έκανε ο Βενιζέλος και πότε;
- Τι παρουσίασε σε συνέντευξη, ο Κωνσταντίνος Ρακτιβάν;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1914-1918)

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο ιμπεριαλισμός, ο εθνικισμός και ο μιλιταρισμός ήταν παράγοντες
που οδήγησαν την έναρξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου.
Ο ιμπεριαλισμός ήταν η κύρια αιτία του πολέμου.
Εξαιτίας της ταχύτατης ανάπτυξης της Γερμανίας, η ανάγκη της να καλύψει
τις πρώτες ύλες, τα καύσιμα και τις αγορές, στηριζόμενη στο μοίρασμα
του παγκόσμιου πλούτου και των αποικιών, ήταν τεράστια.
Έτσι, η Γερμανία ήρθε αντιμέτωπη με την Αγγλία και τη Γαλλία,
γιατί αυτές οι χώρες έλεγχαν τις περισσότερες και πιο πλούσιες αποικίες.
Ο εθνικισμός έπαιξε σημαντικό ρόλο στην έναρξη του πολέμου.
Στην Ευρώπη, οι πολιτικές αποφάσεις δεν αφορούσαν
μόνο τους ηγέτες και τις συμπεριφορές των λαών.
Οι περισσότεροι λαοί της Ευρώπης δεν ήθελαν πόλεμο, αλλά δεν ήθελαν να
σταματήσουν να εκδηλώνουν τα εθνικά τους συναισθήματα.
Ο μιλιταρισμός επιτάχυνε την πορεία του πολέμου.
Η Γερμανία ανέπτυξε την πολεμική βιομηχανία και οργάνωσε τον στρατό της.
Αυτό ώθησε και άλλες ευρωπαϊκές Δυνάμεις να αποκτήσουν στρατιωτικό εξοπλισμό.
Πολλοί υποστήριζαν πως ο πόλεμος αποτελούσε τη μόνη
διέξοδο να λυθούν οι διεθνείς διαφορές.
Στην Ευρώπη δημιουργήθηκαν δύο στρατόπεδα.
Το πρώτο ήταν οι Κεντρικές Δυνάμεις ή Τριπλή Συμμαχία.
Το δεύτερο ήταν η Εγκάρδια ή Τριπλή Συνεννόηση, η οποία έγινε γνωστή ως Αντάντ.
Ένας νεαρός εθνικιστής δολοφόνησε τον διάδοχο του αυστριακού θρόνου
Φραγκίσκο Φερδινάνδο στο Σεράγεβο της Βοσνίας.
Αυτό στάθηκε η αφορμή για να κηρυχθεί ο πόλεμος.
Η Αυστρία και η Ουγγαρία κήρυξε τον πόλεμο στη Σερβία.
Η Ρωσία και η Γαλλία πήγαν με τη Σερβία.
Η Γερμανία πήγε με την Αυστρία και την Ουγγαρία.
Μέσα σε τέσσερα χρόνια, έγιναν εξήντα κηρύξεις πολέμων.
Αυτός ήταν ο Μεγάλος Πόλεμος ή Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος.
Οι Γερμανοί μπήκαν στο Βέλγιο και πήγαιναν προς το Παρίσι.
Όμως, ο γαλλικός στρατός τους σταμάτησε.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η Αγγλία κήρυξε τον πόλεμο στη Γερμανία.
Γερμανοί και Γάλλοι έσκαψαν χαρακώματα, σε μια γραμμή εκατοντάδων χιλιομέτρων, όπου οι συνθήκες ζωής ήταν πολύ άσχημες.
Ο γερμανικός στρατός έκοψε την πορεία της Ρωσίας στην Ανατολική Πρωσία.
Εκεί δημιουργήθηκε το ανατολικό μέτωπο.
Στα τέλη του 1914, τα μέτωπα απέκτησαν σταθερότητα.
Τον Οκτώβριο του 1914, η Οθωμανική Αυτοκρατορία μπήκε στον πόλεμο, δίπλα στο πλευρό των Κεντρικών Δυνάμεων.
Το 1915, η Βουλγαρία συμμάχησε με τις Κεντρικές Δυνάμεις, οι οποίες είχαν τη συνεργασία του σουλτάνου και κυριάρχησαν στα Βαλκάνια.
Η Αντάντ ήθελε να ανοίξει τα Στενά, για να βοηθήσει τη Ρωσία.
Προσπάθησε να καταλάβει τα Δαρδανέλια, αλλά ο οθωμανικός στρατός βρέθηκε μπροστά της.
Έτσι, η Αντάντ αποβιβάστηκε στη Θεσσαλονίκη και μετέφερε τον πόλεμο στην Ελλάδα.
Η Ιταλία άφησε πίσω τους συμμάχους της, τη Γερμανία, την Αυστρία και την Ουγγαρία και συμμάχησε με την Αντάντ.
Το έκανε αυτό γιατί η Αντάντ της υποσχέθηκε πως με το τέλος του πολέμου, θα της παραδώσει εδάφη, όπως ένα τμήμα της Μικράς Ασίας.
Τον Φεβρουάριο του 1916, οι Γερμανοί επιτέθηκαν στο Βερντέν, όπου υπήρχαν χιλιάδες νεκροί και χωρίς στην ουσία να αλλάξει κάτι.
Η Γαλλία και η Αγγλία επιτέθηκαν στο Σομ και αυτή η επίθεση αποτέλεσε αιτία επαναφοράς του δυτικού μετώπου στην αρχική του θέση.
Το 1917, εξαιτίας του πολέμου, άρχισαν να εμφανίζονται διάφορες κοινωνικές ομάδες.
Στη Γαλλία αναπτύχθηκε ένα αντιπολεμικό κίνημα με σοσιαλιστική ιδεολογία.
Εκδηλώθηκαν ανταρσίες, οι οποίες τερματίστηκαν βιαίως με τις εκτελέσεις πολλών Γάλλων στρατιωτών.
Τον Φεβρουάριο του 1917, στη Ρωσία έγινε επανάσταση και προκλήθηκε η βίαιη πτώση του τσάρου.
Τον Οκτώβριο του 1917, μια καινούρια σοσιαλιστική επανάσταση δεν άφησε τη φιλελεύθερη ρώσικη κυβέρνηση να συνεχίσει τον πόλεμο.
Η σοσιαλιστική Ρωσία υπέγραψε συνθήκη ειρήνης με τη Γερμανία και έφυγε από τον πόλεμο.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής συμμάχησαν με την Αντάντ.
Με 1.000.000 στρατιώτες και με πολλά υλικά μέσα
επηρέασαν την πορεία του πολέμου.
Τον Ιούνιο του 1917, η Ελλάδα συμμάχησε με την Αντάντ και μπήκε στον πόλεμο.
Το Φθινόπωρο του 1918, οι Κεντρικές Δυνάμεις και οι σύμμαχοί τους
άρχισαν να συνάπτουν συνθήκες ειρήνης.
Στη Γερμανία ξεκίνησε η σοσιαλιστική επανάσταση, η οποία έδιωξε τον
αυτοκράτορα Γουλιέλμο Β΄ και έφερε στην εξουσία το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα.
Ο πόλεμος άφησε περίπου 8.000.000 νεκρούς, 20.000.000 τραυματίες και
πολλές και μεγάλες υλικές καταστροφές.
Από αυτόν τον πόλεμο, η Ευρώπη ήταν πια εξαντλημένη και ταραγμένη.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/3)**

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ — *κύρια αιτία*

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

ΜΙΛΙΤΑΡΙΣΜΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ → ταχύτατη ανάπτυξη

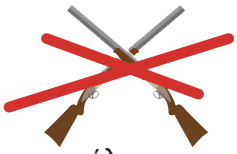
στηριζόμενη στο μοίρασμα του παγκόσμιου πλούτου και των αποικιών ήρθε αντιμέτωπη με:

ΑΓΓΛΙΑ **ΓΑΛΛΙΑ**

ΕΥΡΩΠΗ

πόλεμος

οργάνωση στρατού

απόκτηση στρατιωτικού εξοπλισμού

2 ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ — **ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ή ΤΡΙΠΛΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ** — **ΕΓΚΑΡΔΙΑ ή ΤΡΙΠΛΗ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗ ή ΑΝΤΑΝΤ**

αφορμή πολέμου

δολοφονία **ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΥ**

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΑΥΣΤΡΙΑ

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΣΕΡΒΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

ΡΩΣΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΟΙ → Βέλγιο - - - → ~~Παρίσι~~

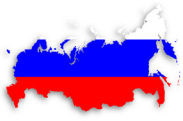
ΑΓΓΛΙΑ

κηρύττει πόλεμο

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΡΩΣΙΑ → Ανατολική Πρωσία

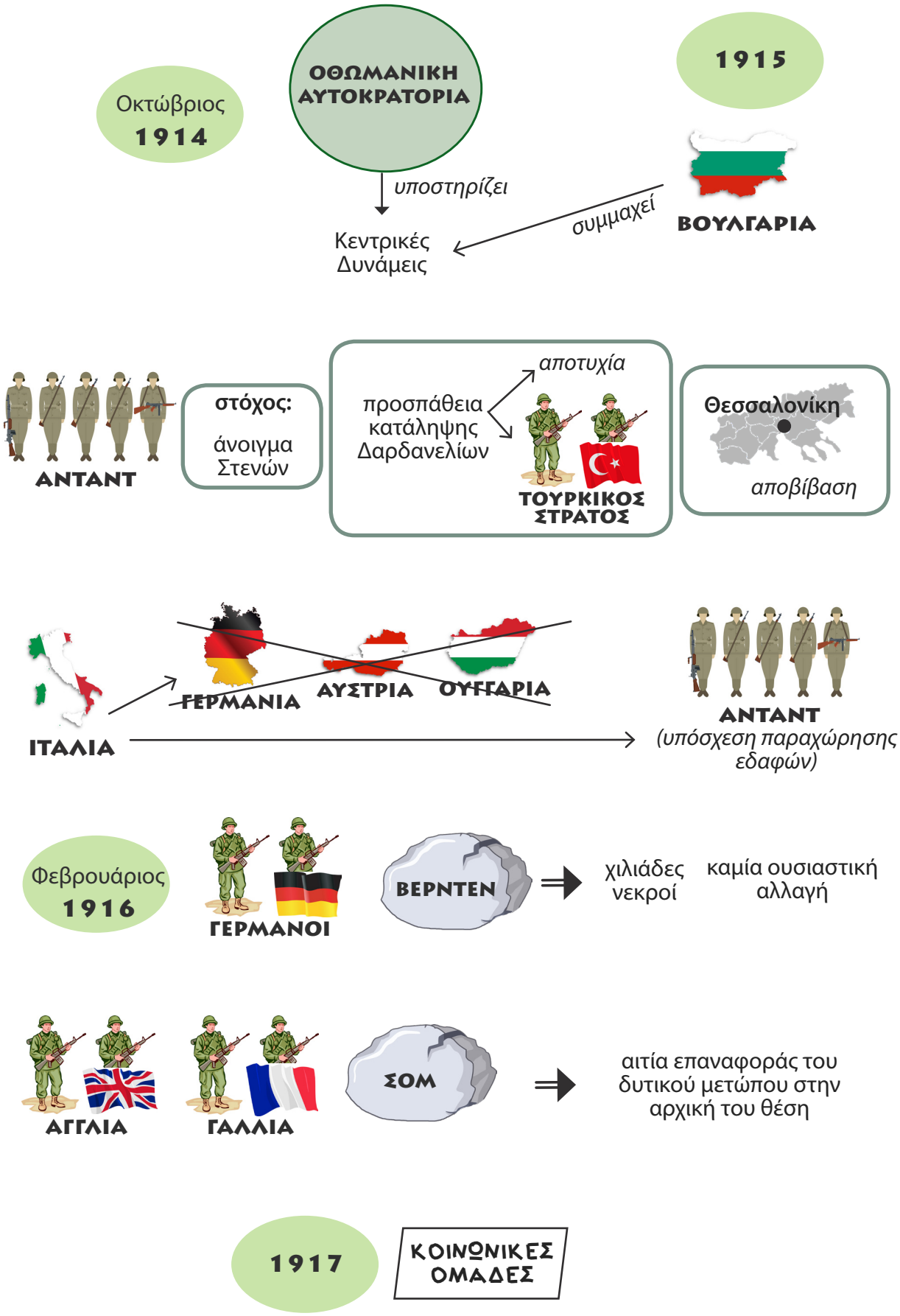
διακοπή πορείας από Γερμανούς

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/3)**

ΓΑΛΛΙΑ

αντιπολεμικό κίνημα

εκτελέσεις Γάλλων στρατιωτών ⟹ διακοπή ανταρσιών

Φεβρουάριος **1917**

ΡΩΣΙΑ

επανάσταση ⟹ *πτώση τσάρου*

Οκτώβριος **1917**

ΡΩΣΙΑ

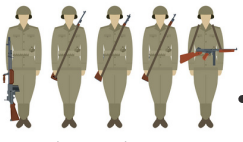

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

υπογραφή ειρήνης

~~ΠΟΛΕΜΟΣ~~

ΑΝΤΑΝΤ

ΑΜΕΡΙΚΗ

1.000.000 στρατιώτες

υλικά μέσα

⟹ *επιρροή στην πορεία πολέμου*

Ιούνιος **1917**

ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΤΑΝΤ

Φθινόπωρο **1918**

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ + σύμμαχοι

συνθήκες ειρήνης

ΓΕΡΜΑΝΟΙ

σοσιαλιστική επανάσταση →

θρόνος

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Β'

ΣΟΣΙΑΛΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

απολογισμός

8.000.000 νεκροί
20.000.000 τραυματίες
μεγάλες υλικές ζημιές
εξάντληση Ευρώπης

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

31. Τα αίτια, η έκρηξη και τα μέτωπα του Α' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι ήταν παράγοντες που οδήγησαν την έναρξη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου;
- Ποια ήταν η πιο κύρια αιτία του πολέμου;
- Γιατί η Γερμανία ήρθε αντιμέτωπη με την Αγγλία και τη Γαλλία;
- Ποιος έπαιξε σημαντικό ρόλο στην έναρξη του πολέμου και τι σημαίνει αυτό;
- Ποιος επιτάχυνε την πορεία του πολέμου;
- Τι ανέπτυξε η Γερμανία και τι ώθησε τις άλλες ευρωπαϊκές Δυνάμεις να κάνουν;
- Ποια στρατόπεδα δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη;
- Τι στάθηκε αφορμή για να κηρυχθεί ο πόλεμος;
- Ποιες χώρες κήρυξαν πόλεμο στη Σερβία και ποιες πήγαν με τη Σερβία;
- Τι ονομάστηκε ο Μεγάλος Πόλεμος ή Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος;
- Πού μπήκαν οι Γερμανοί, προς τα πού πήγαν και ποιος τους σταμάτησε;
- Ποια χώρα κήρυξε πόλεμο στη Γερμανία και τι έκαναν οι Γερμανοί και οι Γάλλοι;
- Πώς δημιουργήθηκε το ανατολικό μέτωπο;
- Τι συνέβη στα τέλη του 1914;
- Τι συνέβη τον Οκτώβριο του 1914;
- Τι συνέβη το 1915;
- Τι ήθελε να κάνει η Αντάντ, πού αποβιβάστηκε και τι μετέφερε;
- Τι έκανε η Ιταλία και γιατί;
- Τι συνέβη τον Φεβρουάριο του 1916;
- Ποιοι επιτέθηκαν στο Σομ και τι αποτέλεσε αυτή η επίθεση;
- Τι συνέβη το 1917 εξαιτίας του πολέμου;
- Τι αναπτύχθηκε στη Γαλλία και τι εκδηλώθηκε;
- Τι συνέβη τον Φεβρουάριο του 1917;
- Τι συνέβη τον Οκτώβριο του 1917;
- Τι έκανε η σοσιαλιστική Ρωσία;
- Με ποια συμμάχησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και τι έκαναν;
- Τι συνέβη τον Ιούνιο του 1917;
- Τι συνέβη το Φθινόπωρο του 1918;
- Τι συνέβη στη Γερμανία και ποια ήταν τα αποτελέσματα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1914-1918)

32. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος προκάλεσε διχασμό στην ελληνική ηγεσία και κοινωνία.
Ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος πίστευε πως
η Αγγλία και η Γαλλία θα κυριαρχούσαν.
Σκέφτηκε πως η Ελλάδα θα έπρεπε να συμμαχήσει με την Αντάντ,
ώστε να μπορέσει να κρατήσει τα κέρδη της από τους βαλκανικούς πολέμους
και να μεγαλώσει τα σύνορά της.
Τμήματα των λαϊκών τάξεων, που είχαν στο μυαλό τους τη Μεγάλη Ιδέα,
αλλά και η μεγάλη αστική τάξη της Διασποράς που επιθυμούσε
την ένταξή της στη μεγάλη και δυνατή Ελλάδα,
συμφωνούσαν με τη σκέψη του Βενιζέλου.
Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήθελε την Ελλάδα να είναι
σύμμαχος με τις Κεντρικές Δυνάμεις.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία και η Βουλγαρία πήγαν με τη Γερμανία.
Έτσι, ο βασιλιάς, σε συνεργασία με τον Γερμανό αυτοκράτορα,
υποστήριξε τη ¨συνεχόμενη ουδετερότητα¨ της Ελλάδας, γιατί
με αυτόν τον τρόπο θα προστατευόταν από τον πόλεμο και
θα είχε την υποστήριξη της Γερμανίας.
Οι απόψεις του Κωνσταντίνου είχαν θετική ανταπόκριση στα μικροαστικά στρώματα.
Αυτό γιατί, τα μικροαστικά στρώματα είχαν ανησυχήσει στην προοπτική ένα
εξωελλαδικό ελληνικό κεφάλαιο να ενταχθεί στο ελληνικό κράτος.
Τα συγκεκριμένα στρώματα δύσκολα θα ανταγωνίζονταν αυτό το κεφάλαιο.
Τα τμήματα των λαϊκών τάξεων ήταν, επίσης, σύμφωνα με αυτές τις απόψεις,
καθώς μετά από τους βαλκανικούς πολέμους δεν ήθελαν πάλι να πολεμήσουν.
Το Φεβρουάριο του 1915, η Αντάντ προσπάθησε να καταλάβει τα Δαρδανέλια.
Ο Βενιζέλος πίστεψε πως η Ελλάδα πρέπει να πάρει
μέρος σε αυτήν την προσπάθεια.
Ο Κωνσταντίνος αρνήθηκε και ο πρωθυπουργός παραιτήθηκε.
Το Μάιο του 1915 έγιναν εκλογές και ο Βενιζέλος βγήκε νικητής.
Όταν κάλεσε την Ελλάδα σε πολεμική ετοιμότητα, ο βασιλιάς εξέφρασε,
για άλλη μια φορά, τις αντιρρήσεις του και ο Βενιζέλος παραιτήθηκε.
Τον Δεκέμβρη του 1915, έγιναν πάλι εκλογές,
όπου οι Φιλελεύθεροι δεν πήραν μέρος.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έτσι, προέκυψε νέα κυβέρνηση, η οποία ήταν πιστή στα Ανάκτορα.
Η Αντάντ προσπαθούσε να αντιμετωπίσει την ισχυρή
γερμανική επιρροή στα Βαλκάνια.
Έτσι, έφερε στρατεύματα στη Θεσσαλονίκη.
Η Βουλγαρία επιτέθηκε στη Σερβία, με αποτέλεσμα εκείνη να καταρρεύσει και
να μεταφέρει τον στρατό της στη Μακεδονία.
Γερμανικές και βουλγαρικές δυνάμεις εισέβαλαν στην Ανατολική Μακεδονία.
Οι ελληνικές δυνάμεις δεν αντέδρασαν, γιατί ακολουθούσαν τις εντολές
του Κωνσταντίνου για την ¨ουδετερότητα¨.
Έτσι, το Δ΄ Σώμα Στρατού παραδόθηκε, χωρίς αντίσταση,
αιχμαλωτίστηκε και μεταφέρθηκε στη Γερμανία.
Η Αντάντ απαίτησε από τον βασιλιά να αφαιρεθούν τα όπλα
από τον ελληνικό στρατό και εκείνος το δέχτηκε.
Έδωσε, όμως, εντολή στους έφεδρους που απολύονταν να οργανώσουν συνδέσμους.
Δημιουργήθηκαν οι Επίστρατοι, η οποία ήταν μια φιλοβασιλική
παραστρατιωτική οργάνωση με 200.000 μέλη.
Οι βενιζελικοί δημιούργησαν στη Μακεδονία μια οργάνωση, την Εθνική Άμυνα.
Έκαναν κίνημα στη Θεσσαλονίκη και ζητούσαν τη συμμετοχή
της Ελλάδας στον πόλεμο, δίπλα στην Αντάντ.
Ο Βενιζέλος έβαλε Προσωρινή Κυβέρνηση στη Θεσσαλονίκη.
Διέταξε τα ελληνικά στρατεύματα να πολεμήσουν δίπλα στην Αντάντ.
Το Φεβρουάριο του 1915, ξεκίνησε πολιτική κρίση.
Ο Πρωθυπουργός Βενιζέλος συνέχιζε να διαφωνεί με το βασιλιά Κωνσταντίνο.
Έτσι, το Καλοκαίρι του 1916, ξεκίνησαν στην Ελλάδα
δύο αντίπαλα κέντρα εξουσίας.
Το φαινόμενο ονομάστηκε Εθνικός Διχασμός.
Δηλαδή, υπήρχε το ¨κράτος των Αθηνών¨, με τον Κωνσταντίνο και
¨το κράτος της Θεσσαλονίκης¨, με αρχηγό τον Βενιζέλο.
Έτσι, ξεκίνησε η πρώτη εμφύλια σύγκρουση στην Ελλάδα.
Η Αντάντ προσπάθησε να καταλάβει την Αθήνα.
Τα συμμαχικά στρατεύματα που κινήθηκαν από τον Πειραιά προς την Αθήνα,
διώχτηκαν από δυνάμεις του βασιλιά.

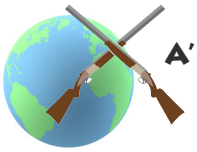
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τον Νοέμβριο του 1916, το ¨κράτος των Αθηνών¨ επέβαλε
διώξεις στους βενιζελικούς, με 35 νεκρούς.
Η Αντάντ κατέλαβε τον Πειραιά.
Απέκλεισε τη ¨βασιλική Ελλάδα¨ και απομάκρυνε τον Κωνσταντίνο,
ο οποίος έφυγε από τη χώρα.
Στον θρόνο έμεινε ο γιος του Αλέξανδρος, χωρίς, όμως,
ο ίδιος ο Κωνσταντίνος να παραιτηθεί.
Ο Βενιζέλος ήρθε στην Αθήνα, έκανε νέα κυβέρνηση και
κήρυξε πόλεμο στις Κεντρικές Δυνάμεις.
Στις τελευταίες μάχες που γινόντουσαν στη Μακεδονία,
η Ελλάδα πολέμησε δίπλα στις δυνάμεις της Αντάντ.
Ο Βενιζέλος έφερε πίσω τη Βουλή που είχε εκλεγεί τον Μάιο του 1915.
Ονομάστηκε η Βουλή των Λαζάρων, γιατί ¨αναστήθηκε από τους νεκρούς¨.
Απολύθηκαν πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι και στρατιωτικοί,
γιατί υποστήριζαν το βασιλιά.
Στελέχη της βασιλικής παράταξης εξορίστηκαν
σ' ένα γαλλικό νησί, την Κορσική.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

32. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/3)*

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ → **ΔΙΧΑΣΜΟΣ**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

συμμαχία

ANTANT

στόχος → -κέρδη βαλκανικών πολέμων -επέκταση συνόρων

συμφωνούν

ΛΑΪΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ

συμμαχία

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

προστασία από τον πόλεμο

υποστήριξη Γερμανίας

ΜΙΚΡΟΑΣΤΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ

δύσκολος ανταγωνισμός εξωελλαδικού ελληνικού κεφαλαίου

ΛΑΪΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ → συμφωνούν

δε θέλουν να πολεμήσουν

Φεβρουάριος **1915**

ANTANT

κατάληψη

ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

μέρος στην προσπάθεια

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

αρνείται

Μάιος **1915**

εκλογές

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

νικητής

παραιτείται λόγω των αντιρρήσεων του Κωνσταντίνου

Δεκέμβριος **1915**

εκλογές

~~ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ~~

όχι συμμετοχή

ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

πιστή στα Ανάκτορα

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

32. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

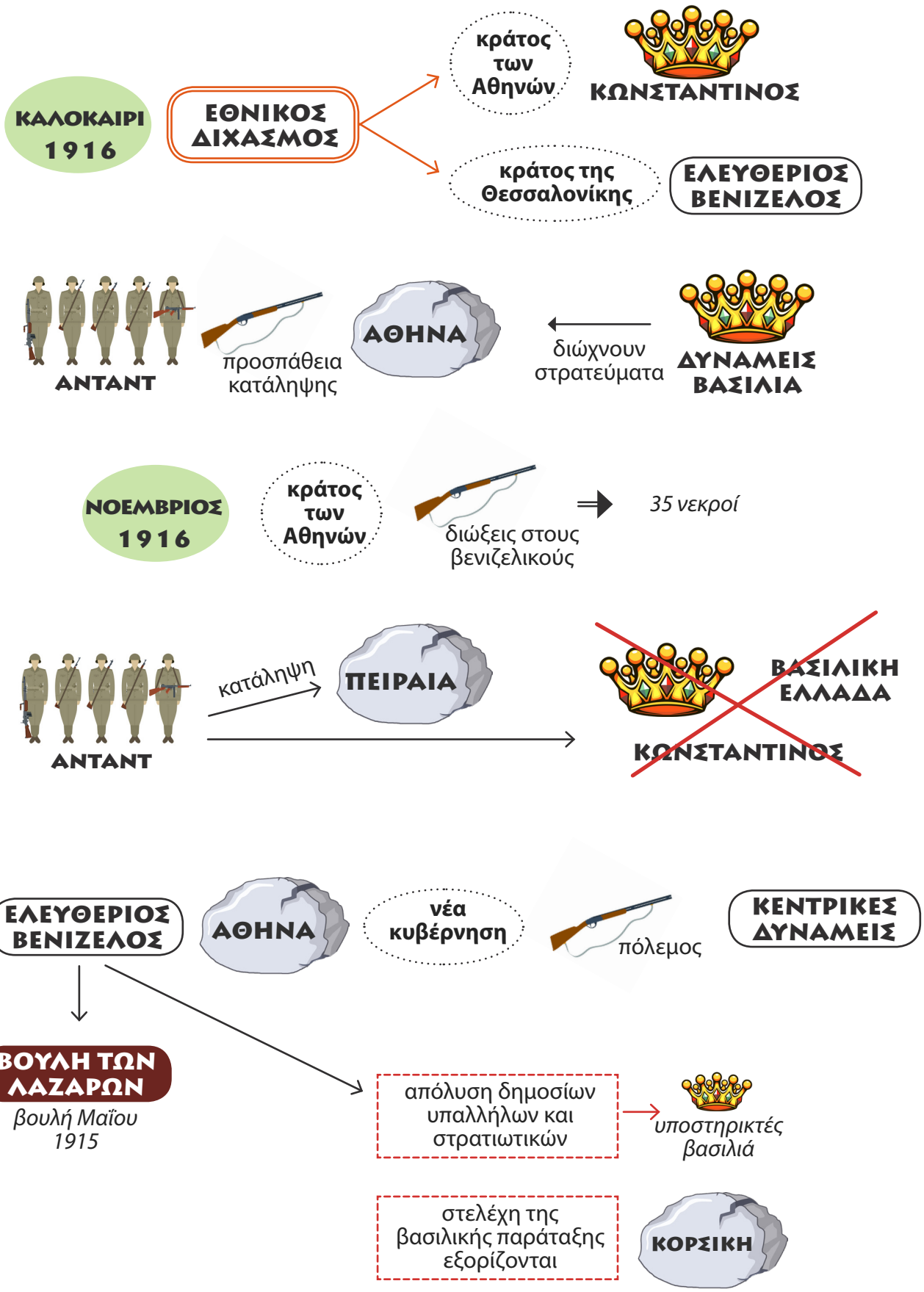
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

32. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

32. Η Ελλάδα στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο – Ο Εθνικός Διχασμός

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι προκάλεσε ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος;
- Τι πίστευε ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος και τι σκέφτηκε;
- Ποιοι συμφωνούσαν με τη σκέψη του Βενιζέλου;
- Τι ήθελε ο βασιλιάς Κωνσταντίνος;
- Ποιοι πήγαν με τη Γερμανία;
- Τι υποστήριξε ο βασιλιάς και γιατί;
- Πού είχαν θετική ανταπόκριση οι απόψεις του Κωνσταντίνου και γιατί;
- Τι πίστεψε ο Βενιζέλος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι συνέβη το Μάιο του 1915;
- Γιατί παραιτήθηκε ο Βενιζέλος;
- Τι έγινε τον Δεκέμβρη του 1915 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Γιατί η Αντάντ έφερε στρατεύματα στη Θεσσαλονίκη;
- Τι έκανε η Βουλγαρία;
- Ποιοι εισέβαλαν στην Ανατολική Μακεδονία και γιατί δεν αντέδρασαν οι ελληνικές δυνάμεις;
- Τι συνέβη στο Δ΄ Σώμα Στρατού;
- Τι απαίτησε η Αντάντ και τι έκανε ο βασιλιάς;
- Τι ήταν οι Επίστρατοι;
- Τι έκαναν οι βενιζελικοί και σε ποιες περιοχές;
- Τι έκανε ο Βενιζέλος;
- Πότε ξεκίνησε η πολιτική κρίση;
- Τι ονομάστηκε Εθνικός Διχασμός;
- Ποια ¨κράτη¨ υπήρχαν και με ποιους επικεφαλείς;
- Τι προσπάθησε να κάνει η Αντάντ, πού κινήθηκε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι συνέβη τον Νοέμβριο του 1916;
- Τι κατέλαβε η Αντάντ και τι έκανε μετά;
- Ποιος έμεινε στο θρόνο;
- Τι έκανε ο Βενιζέλος, μόλις ήρθε στην Αθήνα;
- Δίπλα σε ποιους πολέμησε η Ελλάδα και πότε;
- Τι έφερε πίσω ο Βενιζέλος;
- Πώς ονομάστηκε η Βουλή και γιατί;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα αυτής της αλλαγής;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1914-1918)

33. Η ρωσική επανάσταση

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Προς το τέλος του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα,
το 85% του ρωσικού πληθυσμού ήταν αγρότες.
Οι μεγάλοι γαιοκτήμονες είχαν και τα μεγαλύτερα κτήματα.
Αντιθέτως, οι καλλιεργητές ζούσαν σε άσχημες συνθήκες.
Γινόντουσαν πολλές εξεγέρσεις και πολλοί ήταν αυτοί
που υποστήριζαν την αναδιανομή της γης.
Σε κάποιες περιοχές της Ρωσίας υπήρχε βιομηχανική ανάπτυξη.
Οι εργάτες ζούσαν, επίσης, σε άθλιες συνθήκες.
Οι εργατικές εξεγέρσεις ήταν συχνές και σταματούσαν με άσχημο τρόπο.
Η Ρωσία ηττήθηκε στον πόλεμο του 1904-1905 ενάντια στην Ιαπωνία.
Αυτό αποτέλεσε αιτία να υπάρχει κοινωνική ένταση.
Εξαιτίας του πολέμου το 1905, ο τσάρος Νικόλαος Β΄ δέχθηκε
την εκλογή νομοθετικού σώματος, καθιερώνοντας με νόμο
τη συνταγματική μοναρχία στη Ρωσία.
Το 1905–1906, στη Μόσχα έγινε επανάσταση, η οποία έληξε με πολλή αίμα.
Η αρχή του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου έκανε την κατάσταση ακόμα χειρότερη.
Η πρόσκληση πολλών Ρώσων να πάρουν μέρος στον πόλεμο,
αποδυνάμωσε την οικονομία και οι λαϊκές τάξεις ζούσαν σε πολύ άθλιες συνθήκες.
Ο ρωσικός στρατός αντιμετώπιζε πολλά προβλήματα στις μάχες.
Τον Φεβρουάριο του 1917, έγινε νέα επανάσταση.
Φιλελεύθεροι αστοί ανέλαβαν, ως κυβέρνηση, τη διακυβέρνηση του κράτους.
Δημιουργήθηκαν τα σοβιέτ.
Αυτά ήταν συμβούλια εργατών και στρατιωτών, τα οποία ανέλαβαν την εξουσία
στην Πετρούπολη, στη Μόσχα και σε άλλες πόλεις.
Η προσωρινή κυβέρνηση και τα σοβιέτ μοιράζονταν την εξουσία.
Ο τσάρος παραιτήθηκε γιατί έχασε τον έλεγχο του στρατού.
Η προσωρινή κυβέρνηση αναγνώρισε ατομικά δικαιώματα,
έκανε νόμιμα τα σοβιέτ και πραγματοποίησε συνέλευση
για την οργάνωση του συντάγματος.
Η κυβέρνηση, όμως, δε δέχτηκε τα λαϊκά αιτήματα
να φύγει η Ρωσία από τον πόλεμο και την αναδιανομή της γης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έτσι, εμφανίστηκε μεγάλη δυσαρέσκεια από τα λαϊκά στρώματα.
Ρώσοι κομμουνιστές, οι μπολσεβίκοι, με αρχηγό τον Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ,
γνωστό ως Λένιν, υποστήριξαν ορισμένα πράγματα.
Πίστευαν πως η φιλελεύθερη προσωρινή κυβέρνηση έπρεπε να φύγει,
πως η εξουσία έπρεπε να περάσει στα σοβιέτ,
πως η γη έπρεπε να μοιραστεί στους αγρότες και
πως η Ρωσία έπρεπε να απομακρυνθεί από τον πόλεμο.
Τον Μάιο του 1917, οι μπολσεβίκοι κυριάρχησαν στα σοβιέτ.
Οργανώθηκε καινούρια επανάσταση στην Πετρούπολη,
γνωστή ως οκτωβριανή επανάσταση.
Η νέα επαναστατική κυβέρνηση, με πρόεδρο τον Λένιν, έκανε ορισμένες αλλαγές.
Οι μεγάλες οικονομικές μονάδες αφαιρέθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους και
πήγαν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης.
Τα σοβιέτ των εργατών ανέλαβαν τη διοίκηση των εργοστασίων.
Αναγνωρίστηκε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης στις εθνότητες της χώρας.
Οι μπολσεβίκοι πίστευαν πως η νέα σοσιαλιστική Ρωσία
δεν χρειαζόταν να βρίσκεται στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.
Αυτό γιατί πίστευαν πως αυτός ο πόλεμος ήταν ιμπεριαλιστικός και γιατί καλό
θα ήταν όλες οι δυνάμεις της χώρας να αφοσιωθούν στην ανασυγκρότησή της.
Οπότε, η νέα κυβέρνηση έβγαλε τη Ρωσία από την Αντάντ και υπέγραψε με τη
Γερμανία τη συνθήκη ειρήνης του Μπρεστ-Λιτόφσκ.
Σύμφωνα με αυτήν τη συνθήκη, ο πόλεμος μεταξύ Ρωσίας και Γερμανίας σταματούσε
και η Ρωσία έπρεπε να δώσει πολλά εδάφη στη Γερμανία.
Μετά από λίγο καιρό, εμφύλιος πόλεμος ξέσπασε ανάμεσα στους οπαδούς του
τσάρου και σε αυτούς που υποστήριζαν την επανάσταση.
Οι χώρες της Αντάντ και η Ελλάδα είχαν συμμετοχή στον πόλεμο και
υποστήριζαν τους τσαρικούς.
Το 1921, οι συγκρούσεις τελείωσαν και οι μπολσεβίκοι επικράτησαν.
Το κράτος πήρε τη μορφή ομοσπονδίας και ονομάστηκε Ένωση Σοβιετικών
Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ) ή Σοβιετική Ένωση.
Ήταν το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος του κόσμου.
Η οκτωβριανή επανάσταση στη Ρωσία αποτέλεσε πρότυπο για τις λαϊκές τάξεις
σε χώρες της Ευρώπης, κυρίως σε αυτές που έχασαν στον πόλεμο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

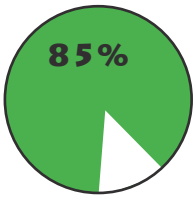
Το 1919, ιδρύθηκε στη Μόσχα η Γ΄ Διεθνής ή Κομμουνιστική Διεθνής οργάνωση ή Κομιντέρν.
Σε αυτήν την οργάνωση βρέθηκαν όλα τα κομμουνιστικά κόμματα, ώστε να οργανώσουν τη δράση τους.
Στη Γερμανία καταργήθηκε η μοναρχία και οι σπαρτακιστές, ριζοσπάστες σοσιαλιστές, οργάνωσαν επανάσταση, η οποία είχε άδοξο τέλος.
Στην Ουγγαρία έγινε επανάσταση και επικράτησε το σοβιετικό καθεστώς. Όμως, μετά από λίγο καιρό ανατράπηκε.
Στις χώρες της Αντάντ, δηλαδή στη Βρετανία, στη Γαλλία και στην Ιταλία, έγιναν απεργίες.
Έτσι, τα πρώτα κομμουνιστικά κόμματα δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη.
Αυτά τα κόμματα εμπνεύστηκαν από την οκτωβριανή επανάσταση.
Στόχος τους ήταν η αναμόρφωση της κοινωνίας μέσα από την επανάσταση και όχι μέσα από τις μεταρρυθμίσεις.
Το 1918, δημιουργήθηκε το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδας (ΣΕΚΕ).
Αργότερα, ονομάστηκε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

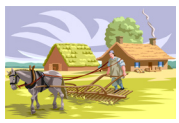
33. Η ρωσική επανάσταση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/3)**

19ος→20ος ΑΙΩΝΑΣ

ρωσικός πληθυσμός

ΑΓΡΟΤΕΣ

→ **ΓΑΙΟΚΤΗΜΟΝΕΣ**
καλά κτήματα

→ **ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ**
άσχημες συνθήκες διαβίωσης

εξεγέρσεις → *αναδιανομή γης*

ΡΩΣΙΑ
κάποιες περιοχές

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

εργάτες
άσχημες συνθήκες διαβίωσης

→

εργατικές εξεγέρσεις

1904 - 1905

πόλεμος

ΡΩΣΙΑ

ΙΑΠΩΝΙΑ

ήττα ⟹ *κοινωνική ένταση*

1905 → συνταγματική μοναρχία

1905 - 1906

αιματηρή επανάσταση

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

✗ αποδυνάμωση οικονομίας
✗ οι λαϊκές τάξεις ζουν σε άθλιες συνθήκες

ΡΩΣΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

προβλήματα στις μάχες

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1917

ΣΟΒΙΕΤ *συμβούλια εργατών και στρατιωτών* αναλαμβάνουν → **ΜΟΣΧΑ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ**

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ **ΣΟΒΙΕΤ** → **ΕΞΟΥΣΙΑ** ⟹ *παραίτηση τσάρου*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

33. Η ρωσική επανάσταση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ →
- αναγνώριση ατομικών δικαιωμάτων
- νομιμοποίηση των σοβιέτ
- συνέλευση για οργάνωση συντάγματος
- ~~να φύγει η Ρωσία από τον πόλεμο~~
- ~~αναδιανομή γης~~

ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΙΛΙΤΣ ΟΥΛΙΑΝΟΦ (ΛΕΝΙΝ) →
- απομάκρυνση προσωρινής κυβέρνησης
- σοβιέτ κατοχή εξουσίας
- απομάκρυνση Ρωσίας από τον πόλεμο
- διανομή γης στους αγρότες

Μάιος **1917**

ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ *κυριαρχούν* **ΣΟΒΙΕΤ**

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ →

ΟΚΤΩΒΡΙΑΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΛΕΝΙΝ → *νέα κυβέρνηση*
- αφαίρεση οικονομικών μονάδων από τους ιδιοκτήτες και έλεγχο από την κυβέρνηση
- σοβιέτ διοίκηση εργοστασίων
- αναγνώριση δικαιώματος αυτοδιάθεσης στις εθνότητες της χώρας

ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ →

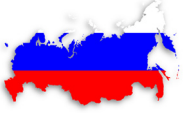
ΡΩΣΙΑ

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

όχι συμμετοχή

λόγος:
- ιμπεριαλιστικός πόλεμος
- ανασυγκρότηση χώρας

ΡΩΣΙΑ →

ΑΝΤΑΝΤ

συνθήκη ειρήνης Μπρεστ-Λιτόφσκ
- *τέλος πολέμου*
- *παραχώρηση εδαφών στη Γερμανία*

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

33. Η ρωσική επανάσταση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

ΟΠΑΔΟΙ ΤΣΑΡΟΥ

εμφύλιος πόλεμος

ΟΠΑΔΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΤΑΝΤ

υποστηρίζουν

1921

τέλος συγκρούσεων

ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ

επικρατούν

ΕΝΩΣΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ (ΕΣΣΔ) -ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

1919

ΜΟΣΧΑ

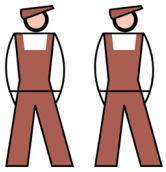
Γ΄ ΔΙΕΘΝΗΣ ή ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ή ΚΟΜΙΝΤΕΡΝ

όλα τα κομμουνιστικά κόμματα

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΜΟΝΑΡΧΙΑ

ΣΠΑΡΤΑΚΙΣΤΕΣ

ριζοσπάστες σοσιαλιστές

οργάνωση επανάστασης

άδοξο τέλος

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

επικρατεί

όμως ανατρέπεται

ΧΩΡΕΣ ΑΝΤΑΝΤ

απεργίες

ΠΡΩΤΑ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

ΕΥΡΩΠΗ

έμπνευση από την οκτωβριανή επανάσταση

αναμόρφωση της κοινωνίας μέσα από την επανάσταση και όχι μέσα από τις μεταρρυθμίσεις

1918

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΣΕΚΕ)

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

33. Η ρωσική επανάσταση

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πόσοι ήταν οι αγρότες του ρωσικού πληθυσμού και πότε;
- Τι είχαν οι μεγάλοι γαιοκτήμονες και πώς ζούσαν οι καλλιεργητές;
- Τι γινόταν και τι υποστήριζαν πολλοί;
- Τι υπήρχε σε κάποιες περιοχές της Ρωσίας και πώς ήταν τα πράγματα;
- Τι αποτέλεσε αιτία να υπάρχει κοινωνική ένταση;
- Τι συνέβη εξαιτίας του πολέμου το 1905;
- Τι συνέβη το 1905 – 1906 και πού;
- Γιατί η αρχή του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου έκανε την κατάσταση χειρότερη;
- Πότε έγινε νέα επανάσταση;
- Πώς δημιουργήθηκαν τα σοβιέτ και τι ήταν αυτά;
- Ποιοι μοιράζονταν την εξουσία, ποιος παραιτήθηκε και γιατί;
- Τι δέχτηκε και τι δε δέχτηκε η προσωρινή κυβέρνηση;
- Τι υποστήριξαν οι μπολσεβίκοι και ποιοι ήταν αυτοί;
- Πού κυριάρχησαν οι μπολσεβίκοι και πότε;
- Ποια επανάσταση οργανώθηκε και πού;
- Ποιες αλλαγές και με ποιον αρχηγό έκανε η νέα επαναστατική κυβέρνηση;
- Τι πίστευαν οι μπολσεβίκοι και γιατί;
- Τι έκανε η νέα κυβέρνηση και τι έπρεπε να γίνει σύμφωνα με την συνθήκη;
- Ποιος εμφύλιος ξέσπασε;
- Ποιοι υποστήριζαν τους τσαρικούς;
- Τι συνέβη το 1921 και ποιο ήταν το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος του κόσμου;
- Τι αποτέλεσε η οκτωβριανή επανάσταση στη Ρωσία;
- Τι ιδρύθηκε στη Μόσχα, πότε, ποιοι βρέθηκαν σε αυτήν την οργάνωση και γιατί;
- Τι συνέβη στη Γερμανία;
- Τι συνέβη στην Ουγγαρία;
- Πού έγιναν απεργίες;
- Ποια δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη, από πού εμπνεύστηκαν και ποιος ήταν ο στόχος τους;
- Τι δημιουργήθηκε το 1918 και πώς ονομάστηκε αργότερα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (1914-1918)

34. Η λήξη του Α' Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στο τέλος του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, οι εκπρόσωποι των νικητών μαζεύτηκαν στο Παρίσι, ώστε να συζητήσουν τους όρους συνθήκης.
Αυτοί που έχασαν, αυτοί που είχαν κρατήσει ουδέτερη στάση και η Σοβιετική Ένωση δεν πήγαν.
Η ανάγκη αναδιαμόρφωσης του πολιτικού χάρτη της Ευρώπης, η επιθυμία της Γαλλίας να αποδυναμώσει τη Γερμανία και ο στόχος των Δυνάμεων να περιορίσουν το νέο σοβιετικό καθεστώς της Ρωσίας, καθόρισαν τις αποφάσεις των εκπροσώπων στο Παρίσι.
Σπουδαίο ρόλο έπαιξε η αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών.
Αυτή η αρχή, ήταν η κεντρική ιδέα των 14 σημείων του Αμερικανού προέδρου Ουίλσον.
Σύμφωνα με αυτήν την ιδέα, ο κάθε λαός είχε το δικαίωμα να αποφασίζει μόνος του για το μέλλον του.
Σύμφωνα με τη συνθήκη των Βερσαλιών, η Γερμανία υποχρεωνόταν να εφαρμόσει ορισμένα ζητήματα.
Έπρεπε να παραχωρήσει εδάφη της στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στη Δανία, στην Πολωνία, στην Τσεχοσλοβακία και στη Λιθουανία.
Να αποσύρει από τη Ρηνανία και το Σάαρ τις στρατιωτικές της δυνάμεις.
Να πληρώσει πολεμικές αποζημιώσεις.
Να αφήσει τις αποικίες της και τα εδάφη που είχε από τη Ρωσία με τη συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ.
Να περιορίσει αρκετά τις ένοπλες δυνάμεις της.
Με τη συνθήκη του Αγίου Γερμανού, η Αυστροουγγαρία αναγκάστηκε να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία της Ουγγαρίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Γιουγκοσλαβίας και της Πολωνίας και να τους παραχωρήσει πολλά εδάφη.
Οπότε, η Αυστροουγγρική αυτοκρατορία διαλυόταν.
Η συνθήκη του Νεϊγύ, υποχρέωσε τη Βουλγαρία να σταματήσει να διεκδικεί την Ανατολική Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη και να δώσει τα εδάφη της στη Ρουμανία και στη Σερβία.
Επίσης, η Ελλάδα και η Βουλγαρία, έπρεπε να ανταλλάσουν πληθυσμούς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η συνθήκη του Τριανόν, ζήτησε από την ανεξάρτητη Ουγγαρία,
να δώσει δικά της εδάφη στην Τσεχοσλοβακία,
στη Ρουμανία και στη Γιουγκοσλαβία.
Η συνθήκη των Σεβρών, επικράτησε στην Οθωμανική αυτοκρατορία.
Ο σουλτάνος έπρεπε να παραχωρήσει την κυριαρχία της Μεσοποταμίας,
της Παλαιστίνης και της Υπεριορδανίας στη Βρετανία.
Επίσης, έπρεπε να παραχωρήσει την κυριαρχία
της Συρίας και του Λιβάνου στη Γαλλία.
Το Κουρδιστάν και η Αρμενία θα ήταν ανεξάρτητα κράτη.
Στην Ελλάδα παραχωρήθηκαν τα νησιά Ίμβρος, Τένεδος και η Θράκη
μέχρι τα πρόθυρα της Κωνσταντινούπολης.
Ο σουλτάνος αναγνώρισε την ελληνική κυριαρχία στα
νησιά του Βόρειου και Ανατολικού Αιγαίου και
η Ιταλία έδωσε στην Ελλάδα τα Δωδεκάνησα, εκτός από τη Ρόδο.
Ανατέθηκε στην Ελλάδα, από την Αντάντ, η διοίκηση της περιοχής
της Σμύρνης για πέντε χρόνια.
Έπειτα, οι κάτοικοι θα αποφάσιζαν με δημοψήφισμα για την τύχη της Σμύρνης.
Τα Στενά βρίσκονταν υπό διεθνή έλεγχο.
Η Οθωμανική αυτοκρατορία διαλυόταν.
Από τις νικήτριες χώρες, δημιουργήθηκε η Κοινωνία των Εθνών.
Ήταν ένας διεθνής οργανισμός, στον οποίον τα κράτη είχαν τη δυνατότητα να
απευθυνθούν σε περίπτωση που έπρεπε να λύσουν τις μεταξύ τους διαφορές.
Κάθε κράτος-μέλος, όμως, της Κοινωνίας των Εθνών μπορούσε να ασκήσει βέτο.
Αυτό γιατί είχε κάθε δικαίωμα να μη δεχτεί κάποια απόφαση,
αλλά ούτε τις όποιες υποδείξεις.
Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να διαλυθεί η Κοινωνία των Εθνών.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

34. Η λήξη του Α' Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

ΠΑΡΙΣΙ

εκπρόσωποι νικητών → συζήτηση όρων συνθήκης

~~χαμένοι~~ ~~ουδέτερη στάση~~ ~~Σοβιετική Ένωση~~

ΕΥΡΩΠΗ

ανάγκη αναδιαμόρφωσης πολιτικού χάρτη

ΓΑΛΛΙΑ

επιθυμεί να αποδυναμώσει

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΔΥΝΑΜΕΙΣ

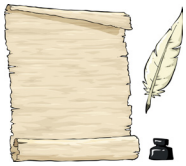
περιορισμός σοβιετικού καθεστώτος Ρωσίας

= **ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ**

ΑΡΧΗ ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗΣ ΛΑΩΝ

→ κεντρική ιδέα των 14 σημείων του Αμερικανού προέδρου Ουίλσον

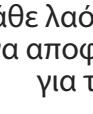
→ κάθε λαός έχει το δικαίωμα να αποφασίζει μόνος του για το μέλλον του

ΣΥΝΘΗΚΗ ΒΕΡΣΑΛΙΩΝ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- παραχώρηση εδαφών σε Γαλλία, Βέλγιο, Δανία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία και Λιθουανία
- απόσυρση στρατιωτικών δυνάμεων από Ρηνανία και Σάαρ
- πληρωμή πολεμικών αποζημιώσεων

- περιορισμός ενόπλων δυνάμεων
- παραίτηση από αποικίες και εδάφη που είχε από τη Ρωσία με τη συνθήκη του Μπρεστ-Λιτόφσκ

ΣΥΝΘΗΚΗ ΑΓ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ

- αναγνώριση ανεξαρτησίας Ουγγαρίας, Τσεχοσλοβακίας, Γιουγκοσλαβίας και Πολωνίας
- παραχώρηση πολλών εδαφών
- διάλυση αυτοκρατορίας

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

34. Η λήξη του Α' Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/2)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

34. Η λήξη του Α' Παγκόσμιου πολέμου και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Στο τέλος του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, ποιοι μαζεύτηκαν στο Παρίσι και γιατί;
- Ποιοι έμειναν έξω από αυτήν τη συνάντηση;
- Τι καθόρισαν τις αποφάσεις των εκπροσώπων στο Παρίσι;
- Τι έπαιξε σπουδαίο ρόλο και τι ήταν αυτό;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις σύμφωνα με τη συνθήκη των Βερσαλιών;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις σύμφωνα με τη συνθήκη του Αγίου Γερμανού;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις σύμφωνα με τη συνθήκη του Νεϊγύ;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις σύμφωνα με τη συνθήκη του Τριανόν;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις σύμφωνα με τη συνθήκη των Σεβρών;
- Τι αναγνώρισε ο σουλτάνος και τι έδωσε η Ιταλία στην Ελλάδα;
- Τι ανατέθηκε στην Ελλάδα και από ποιον;
- Ποια βρίσκονταν υπό διεθνή έλεγχο και ποια διαλυόταν;
- Τι δημιουργήθηκε από τις νικήτριες χώρες και τι ήταν αυτό;
- Τι μπορούσε να κάνει κάθε κράτος-μέλος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)

35. Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία

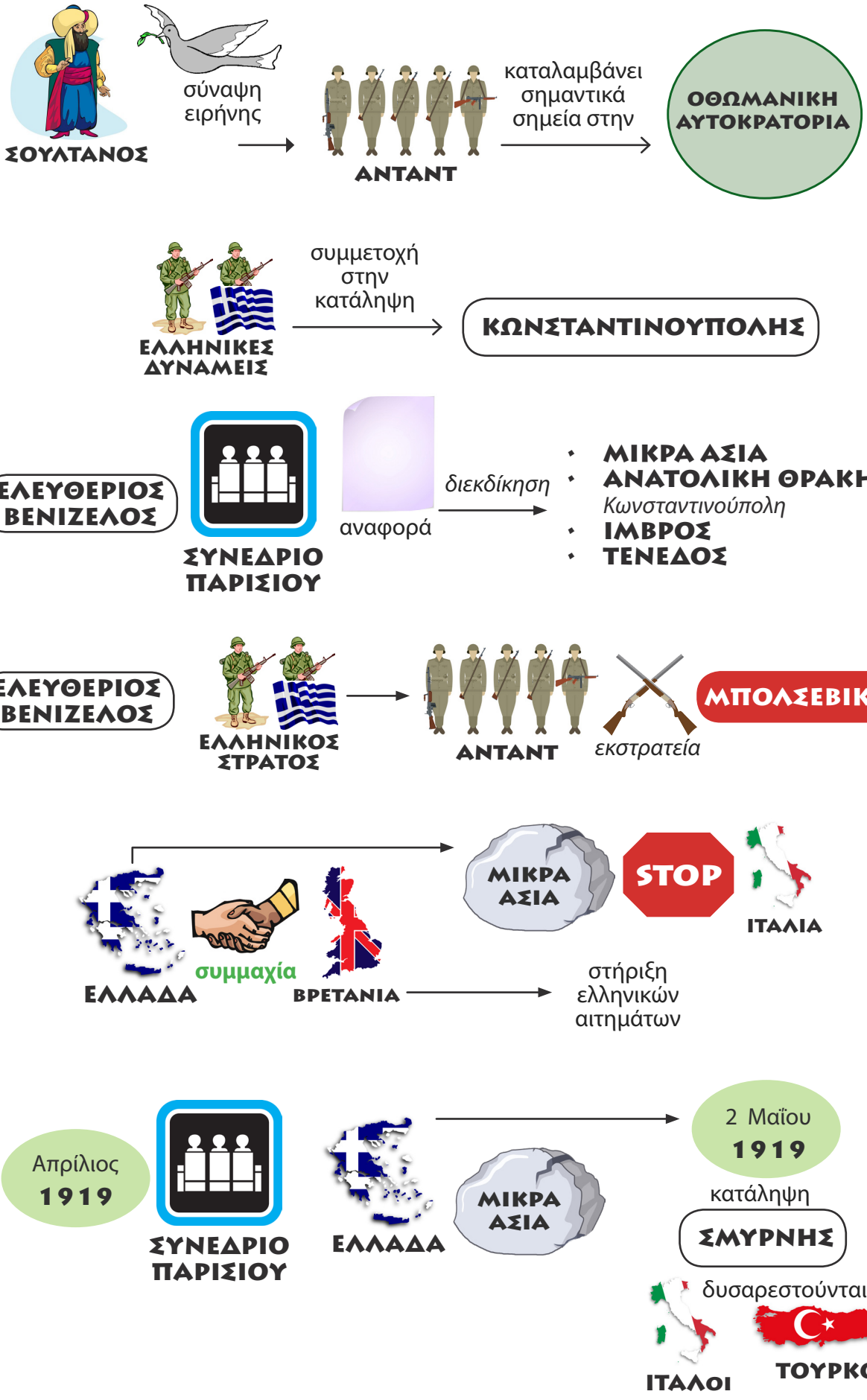
Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά τη σύναψη ειρήνης του σουλτάνου, οι δυνάμεις της Αντάντ
κατέλαβαν σημαντικά σημεία στην Οθωμανική αυτοκρατορία.
Οι ελληνικές δυνάμεις, για να εκφράσουν τις διεκδικήσεις της Ελλάδας,
συμμετείχαν στην κατάληψη της Κωνσταντινούπολης.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος έστειλε στο συνέδριο του Παρισιού γραπτή αναφορά μέσα
στην οποία διεκδικούσε εδάφη στη δυτική Μικρά Ασία με κέντρο τη Σμύρνη,
την Ανατολική Θράκη μέχρι τα πρόθυρα της Κωνσταντινούπολης και
τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος στην είσοδο των Στενών.
Ο Βενιζέλος, επίσης, έστειλε ελληνικό στρατό
στην εκστρατεία της Αντάντ εναντίον των μπολσεβίκων.
Η Ελλάδα ήταν στενός σύμμαχος της Βρετανίας.
Η στρατιωτική της παρουσία στη Μικρά Ασία, συγκράτησε τις επιδιώξεις της Ιταλίας
στην περιοχή και στήριξε τις βρετανικές δυνάμεις που ήταν στα Στενά.
Οπότε, η Βρετανία στήριξε τα ελληνικά αιτήματα.
Τον Απρίλιο του 1919, η Ελλάδα πήρε εντολή από το συμβούλιο του Παρισιού
να στείλει στρατό στη Μικρά Ασία.
Στις 2 Μαΐου 1919, οι Έλληνες στρατιώτες έφτασαν στη Σμύρνη.
Κατέλαβαν την πόλη και μια περιοχή 17.000
τετραγωνικών χιλιομέτρων γύρω από αυτήν.
Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας ενθουσιάστηκαν με το γεγονός.
Οι Τούρκοι, όμως, είχαν αρνητική αντίδραση.
Από την πρώτη στιγμή, και από τις δύο πλευρές,
έγιναν επεισόδια με νεκρούς και τραυματίες.
Οι Ιταλοί είχαν καταλάβει τα εδάφη νότια της ελληνικής ζώνης.
Εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους γιατί ήθελαν και αυτοί να διεκδικήσουν τη Σμύρνη.
Έγιναν επιθέσεις από τους Τούρκους εναντίον των ελληνικών δυνάμεων,
οι οποίες προέρχονταν από περιοχές που βρίσκονταν υπό ιταλική κατοχή.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

35. Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.***

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

35. Οι διεκδικήσεις της Αντάντ και της Ελλάδας στην Οθωμανική αυτοκρατορία

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έκαναν οι δυνάμεις της Αντάντ και μετά από τι;
- Γιατί οι ελληνικές δυνάμεις συμμετείχαν στην κατάληψη της Κωνσταντινούπολης;
- Τι έκανε ο Ελευθέριος Βενιζέλος και γιατί;
- Τι άλλο έκανε ο Βενιζέλος;
- Για ποιο λόγο η Βρετανία στήριξε τα ελληνικά αιτήματα;
- Τι συνέβη τον Απρίλιο του 1919;
- Τι συνέβη στις 2 Μαΐου 1919;
- Ποιοι ενθουσιάστηκαν και ποιοι δυσαρεστήθηκαν με το γεγονός;
- Τι έγινε από την πρώτη στιγμή;
- Τι είχαν καταλάβει οι Ιταλοί και γιατί εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους;
- Με ποιους έγιναν επιθέσεις;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)

36. Ο ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στα μέσα του 19ου αιώνα, ο Χάτι Χουμαγιούν έκανε μεταρρυθμίσεις και
η Μικρά Ασία είχε πολλές οικονομικές προοπτικές.
Έτσι, πολλοί Έλληνες, από την Ελλάδα και από άλλες περιοχές της Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας αποφάσισαν να πάνε να μείνουν σε αυτήν την περιοχή.
Εκεί οι μουσουλμάνοι αποτελούσαν την πλειονότητα.
Όμως, οι πλούσιες και οργανωμένες ελληνορθόδοξες κοινότητες
είχαν σημαντική παρουσία στην περιοχή.
Οι εκπρόσωποί τους στις οθωμανικές αρχές ήταν οι πρόκριτοι και οι αρχιερείς.
Η πόλη της Σμύρνης είχε τους περισσότερους Έλληνες.
Σημαντική, όμως, παρουσία των Ελλήνων υπήρχε και σε άλλες πόλεις.
Οι Έλληνες ασχολούνταν με το εμπόριο.
Η Σμύρνη αποτελούσε την εμπορική είσοδο για όλη την Ανατολή.
Υπήρχαν πολλές ελληνικές επιχειρήσεις, ελληνικά σχολεία, πολιτιστικοί σύλλογοι
και τυπογραφεία για την έκδοση ελληνικών βιβλίων και εφημερίδων.
Μετά την επικράτηση των Νεοτούρκων, ενισχύθηκε ο τουρκικός εθνικισμός.
Επίσης, υπήρχαν πολλά γερμανικά συμφέροντα στην οθωμανική οικονομία.
Τα δύο παραπάνω είχαν ως αποτέλεσμα, από το 1913 να υπάρχουν
διωγμοί ελληνορθόδοξων πληθυσμών.
Οπότε, στα χρόνια των βαλκανικών πολέμων και του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου,
επικρατούσε η σκέψη πως τουρκικές πόλεις θα κινδύνευαν από την παρουσία
Ελλήνων κατοίκων, όταν θα γινόταν ελληνική επίθεση.
Έτσι, σχεδόν 150.000 Έλληνες διώχτηκαν στην ενδοχώρα.
Δημιουργήθηκαν τάγματα εργασίας, στα οποία πήγαιναν άνδρες πάνω από 45 ετών.
Αυτοί οι άντρες έκαναν αγγαρείες σε λατομεία και
δημόσια έργα στο εσωτερικό της χώρας.
Εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες της Μικράς Ασίας και του Πόντου σκοτώθηκαν.
Αυτό αποτέλεσε μεγάλη τραγωδία για τον ελληνισμό.
Το ίδιο συνέβη και στους Αρμένιους.
Στα τέλη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου γινόταν λόγος
για την ¨αυτοδιάθεση των λαών¨.
Έτσι, εκδηλώθηκε ένας αυτόνομος αγώνας των Ελλήνων του Πόντου.
Τον Ιανουάριο του 1920, δημιουργήθηκε ένα ποντιαρμενικό κράτος,
σε περιοχές που οι κάτοικοι ήταν Πόντιοι και Αρμένιοι.
Το κράτος αυτό αναγνωρίστηκε από τη συνθήκη των Σεβρών,
αλλά δεν κράτησε για πολύ καιρό.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

36. Ο ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.***

19ος ΑΙΩΝΑΣ μέσα

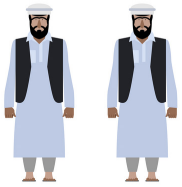
ΧΑΤΙ ΧΟΥΜΑΓΙΟΥΝ μεταρρυθμίσεις → **ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ**

οικονομικές προοπτικές

μένουν

ΕΛΛΗΝΕΣ

ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΙ
= πλειονότητα

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ → εκπρόσωποι → **ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ + ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ**

ΕΛΛΗΝΕΣ → εμπόριο

 ελληνικές επιχειρήσεις

 ελληνικά σχολεία

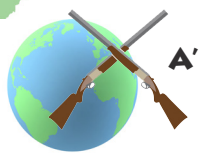
 τυπογραφεία

1913 **ΔΙΩΓΜΟΙ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ** — **αίτια**

- Νεότουρκοι -ενίσχυση τουρκικού εθνικισμού
- γερμανικά συμφέροντα

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ → διωγμός 150.000 Ελλήνων στην ενδοχώρα

ΑΥΤΟΔΙΑΘΕΣΗ ΛΑΩΝ

↓

αυτόνομος αγώνας των Ελλήνων Πόντου

ΤΑΓΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ✓ άντρες >45ετών
- ✓ αγγαρείες σε λατομεία και δημόσια έργα στο εσωτερικό της χώρας

ΕΛΛΗΝΕΣ
Μικράς Ασίας + Πόντου

↓

σκοτώνονται εκατοντάδες χιλιάδες

ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΕΒΡΩΝ
αναγνώριση ποντιαρμενικού κράτους

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

36. Ο ελληνισμός της δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιος έκανε μεταρρυθμίσεις και ποια περιοχή είχε οικονομικές προοπτικές και πότε;
- Ποιοι αποφάσισαν να πάνε να μείνουν σε αυτήν την περιοχή;
- Ποιοι αποτελούσαν την πλειονότητα;
- Ποιες είχαν σημαντική παρουσία στην περιοχή και ποιοι ήταν οι εκπρόσωποί τους;
- Ποια πόλη είχε τους περισσότερους Έλληνες;
- Με τι ασχολούνταν οι Έλληνες;
- Τι αποτελούσε η Σμύρνη και τι άλλο υπήρχε εκεί;
- Τι οδήγησε στους διωγμούς ελληνορθόδοξων πληθυσμών και πότε;
- Ποια σκέψη επικρατούσε στα χρόνια των βαλκανικών πολέμων και του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι ήταν τα τάγματα εργασίας;
- Τι αποτέλεσε μεγάλη τραγωδία για τον ελληνισμό;
- Για ποιο θέμα γινόταν λόγος στα τέλη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και τι εκδηλώθηκε;
- Τι συνέβη τον Ιανουάριο του 1920 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)

37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η Οθωμανική αυτοκρατορία ηττήθηκε.
Τα στρατεύματα της Αντάντ εμφανίστηκαν σε διάφορες περιοχές της χώρας.
Όλα αυτά έκαναν τους μουσουλμάνους και τους Τούρκους
του Οθωμανικού κράτους να ταπεινωθούν και να ξεκινήσουν διαδηλώσεις.
Αξιωματικοί του σουλτανικού στρατού δεν ήθελαν να παραδοθούν.
Ένας από τους αξιωματικούς, ο Μουσταφά Κεμάλ ξεκίνησε μια οργάνωση
κινήματος αντίστασης, στην Ανατολή και σε μέρη που η Αντάντ δεν είχε έλεγχο.
Τον Ιούνιο του 1919, στην Αμάσεια του Πόντου,
ο Κεμάλ και οι συνεργάτες του οργάνωσαν ένα κίνημα.
Στόχος του κινήματος δεν ήταν να διατηρηθεί η Οθωμανική αυτοκρατορία,
η οποία αποτελούταν από πολλά έθνη,
αλλά η δημιουργία ενός νέου τουρκικού εθνικού κράτους.
Το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 1919, στο Ερζερούμ και
στη Σεβάστεια έγιναν δύο συνέδρια.
Σε αυτά είχαν συμμετοχή αντιπρόσωποι από τις τουρκικές
οργανώσεις αντίστασης από όλη τη χώρα.
Οι στόχοι του κινήματος διατυπώθηκαν στην Αμάσεια.
Όλοι τους αποδέχτηκαν τους στόχους και ο Κεμάλ αναδείχτηκε ηγέτης.
Μπήκαν οι βάσεις εθνικής διακήρυξης, πολιτικού προγράμματος, που αφορούσε
τον αγώνα των Τούρκων για να κερδίσουν την ανεξαρτησία τους.
Ο σουλτάνος και οι Δυνάμεις δεν αποδέχονταν το εθνικό κίνημα,
γιατί το έβλεπαν ως ανταρσία.
Έτσι, καταδίκασαν αυτήν την κίνηση του Κεμάλ.
Στα τέλη του 1919, ο Κεμάλ έβαλε την Άγκυρα, έδρα του εθνικού κινήματος.
Στην Κωνσταντινούπολη έγιναν γενικές εκλογές για την οθωμανική Βουλή.
Οι κεμαλικοί κέρδισαν και η νέα Βουλή αποδέχτηκε ως δική
της απόφαση την εθνική διακήρυξή τους.
Αυτή η διακήρυξη ονομάστηκε Εθνικό Συμβόλαιο.
Οι Βρετανοί δεν το δέχτηκαν και διέλυσαν τη Βουλή.
Ο Κεμάλ έκανε την Α΄ Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας στην Άγκυρα.
Στην Άγκυρα ψηφίστηκαν ορισμένα θέματα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

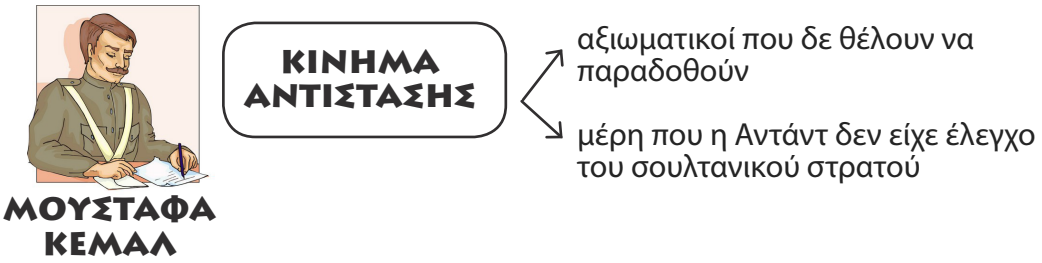
Πλέον η χώρα θα ονομάζεται Τουρκία.
Θέσπισε το κοσμικό κράτος, αφού πρώτα κατάργησε το θρησκευτικό του χαρακτήρα.
Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση θα ασκούσε τη νομοθετική εξουσία.
Ο Κεμάλ έγινε αρχηγός του κράτους και πρωθυπουργός.
Έπειτα, οι κεμαλικοί διέλυσαν το ποντοαρμενικό κράτος και
στράφηκαν στη Μικρά Ασία.
Εξαιτίας, της μικρασιατικής εμπλοκής, οι αντίπαλοι εθνικοί στρατοί συγκρούστηκαν.
Ήταν πλέον φανερό, πως για να πραγματοποιηθούν τα εθνικά όνειρα του ελληνικού πληθυσμού, θα έπρεπε να ματαιωθούν τα εθνικά όνειρα του τουρκικού πληθυσμού, αλλά και το αντίθετο.

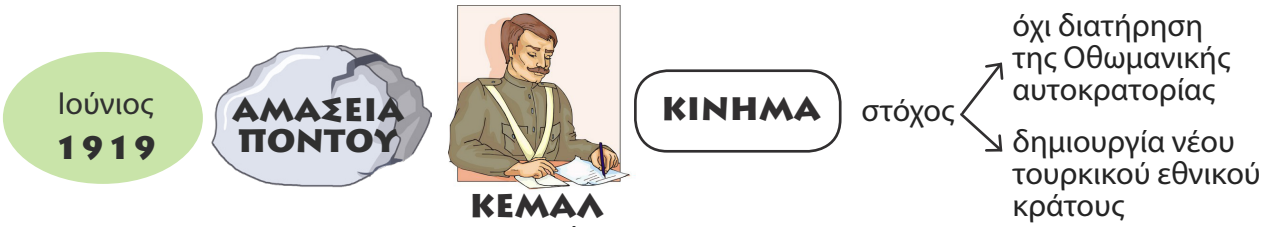
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

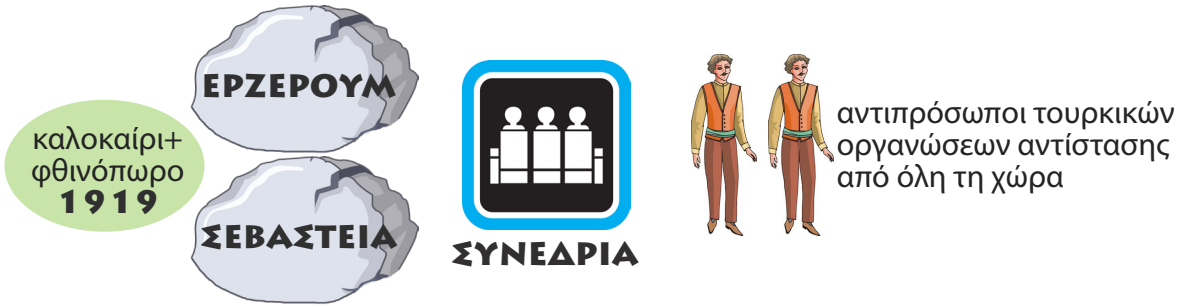
37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/2)***

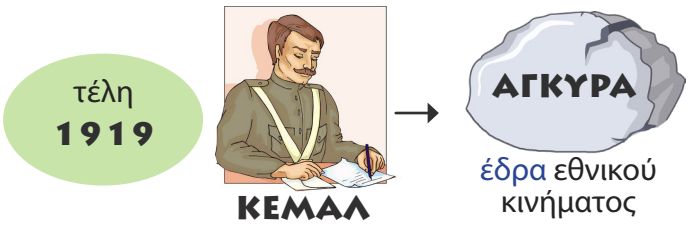

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

37. Το τουρκικό εθνικό κίνημα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έκαναν τους μουσουλμάνους και τους Τούρκους να ταπεινωθούν και να ξεκινήσουν διαδηλώσεις;
- Ποιοι δεν ήθελαν να παραδοθούν;
- Τι ξεκίνησε ένας από τους αξιωματικούς;
- Τι έγινε τον Ιούνιο του 1919 και ποιος ήταν ο στόχος του κινήματος;
- Τι έγινε το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 1919;
- Ποιοι είχαν συμμετοχή στα συνέδρια και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποιες βάσεις μπήκαν;
- Ποιοι δεν αποδέχονταν το εθνικό κίνημα, γιατί και τι έκαναν;
- Τι συνέβη στα τέλη του 1919;
- Τι έγινε στην Κωνσταντινούπολη και τι ήταν το Εθνικό Συμβόλαιο;
- Ποιοι δε δέχτηκαν το Εθνικό Συμβούλιο και τι έκαναν;
- Τι έκανε ο Κεμάλ;
- Τι θέματα ψηφίστηκαν στην Άγκυρα και τι έγινε ο Κεμάλ;
- Τι έκαναν οι κεμαλικοί;
- Τι συνέβη εξαιτίας της μικρασιατικής εμπλοκής;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο ελληνικός στρατός αποβιβάστηκε στη Σμύρνη και ήρθε και η ελληνική διοίκηση.
Επικεφαλής της διοίκησης ήταν ο Αριστείδης Στεργιάδης.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι Βρετανοί τον εμπιστεύονταν και
του έδωσαν εντολή να έχει ισότιμη αντιμετώπιση απέναντι στους κατοίκους.
Η ελληνική στρατιωτική ηγεσία, ο μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος και
κάποιοι Έλληνες Μικρασιάτες, δεν αποδέχτηκαν αυτήν την πολιτική.
Ο χαρακτήρας του Αριστείδη Στεργιάδη ήταν αυταρχικός.
Το αποτέλεσμα των παραπάνω γεγονότων ήταν πολλοί Έλληνες
να εκφράσουν μια αντιπάθεια απέναντι στο πρόσωπό του.
Οι ελληνικές αρχές έδειξαν σημαντική πρόοδο στην οικονομία,
στην εκπαίδευση και στην υγεία.
Κυρίως, το έργο τους φάνηκε στην επανεγκατάσταση των Ελλήνων προσφύγων.
Αυτοί οι Έλληνες διώχθηκαν από τις οθωμανικές αρχές και
είχαν τη δυνατότητα να γυρίσουν πίσω.
Ο ελληνικός στρατός πήρε εντολή από την Αντάντ
να καταλάβει τα εδάφη της Μικράς Ασίας.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πήρε άδεια από το συνέδριο του Παρισιού
να επεκτείνει την ελληνική ζώνη κατοχής.
Την Άνοιξη του 1920, ο ελληνικός στρατός κατέλαβε την Ανατολική Θράκη.
Το Καλοκαίρι του 1920, προχώρησε γρήγορα σε βάθος 100-150 χλμ. και
κατέλαβε μια ζώνη εδαφών στη Μικρά Ασία,
μεγαλύτερη από αυτή που όριζε η συνθήκη των Σεβρών.
Μετά από τις ελληνικές επιτυχίες, η Αντάντ επέβαλε στο
σουλτάνο να δεχτεί τη συνθήκη των Σεβρών.
Ο Κεμάλ απέρριψε τη συνθήκη και το τουρκικό εθνικό σύστημα
κινήματος αντίστασης είχε ήδη ενισχυθεί.
Έτσι, οι σύμμαχοι ήταν επιφυλακτικοί απέναντι στον ελληνικό στρατό, καθώς δε
γνώριζαν αν ο στρατός θα μπορούσε να επιβληθεί στον Κεμάλ και στους Τούρκους.
Μετά την υπογραφή της συνθήκης των Σεβρών, ο Ελευθέριος Βενιζέλος
δέχτηκε δολοφονική επίθεση στο Παρίσι από Έλληνες φιλοβασιλικούς,
αλλά ευτυχώς σώθηκε.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στην Αθήνα ξέσπασαν αναταραχές.
Στη διάρκεια αυτών των εξεγέρσεων, ο αντιβενιζελικός, Ίων Δραγούμης,
σκοτώθηκε από βενιζελικούς.
Όταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος γύρισε στην Ελλάδα, προκήρυξε εκλογές.
Πίστευε, πως μετά την επιτυχία που είχε με τη συνθήκη των Σεβρών,
μπορούσε εύκολα να τις κερδίσει.
Ένα μεγάλο, όμως, μέρος της κοινωνίας είχε κουραστεί
από τους βαλκανικούς πολέμους.
Έτσι, με αρχηγό τον Δημήτριο Γούναρη, έγινε η αντιβενιζελική συμμαχία.
Η συμμαχία αυτή υποσχέθηκε το τέλος του πολέμου και της βενιζελικής συμμαχίας,
δηλαδή της διακυβέρνησης του Ελευθέριου Βενιζέλου.
Ο ξαφνικός θάνατος του Αλέξανδρου, ο οποίος έκανε δουλειές του βασιλιά,
οδήγησε την Ελλάδα σε δημοψήφισμα για την
επιστροφή ή όχι του εξόριστου Κωνσταντίνου.
Τον Νοέμβριο του 1920, έγιναν εκλογές και οι Φιλελεύθεροι έχασαν.
Ο Ελευθέριος Βενιζέλος έφυγε από την Ελλάδα.
Η νέα φιλοβασιλική κυβέρνηση έκανε δημοψήφισμα
για την επιστροφή ή όχι του Κωνσταντίνου.
Το ποσοστό υπέρ της επιστροφής του ήταν τεράστιο και
πολλοί πίστεψαν πως πρόκειται για νοθεία.
Τον Δεκέμβριο του 1920, ο Κωνσταντίνος επέστρεψε.
Οι Δυνάμεις της Αντάντ άρχισαν να σκέφτονται τα επόμενά τους βήματα,
καθώς έβλεπαν πως το κεμαλικό κίνημα θα ήταν ο νικητής της σύγκρουσης.
Η επιστροφή του Κωνσταντίνου δεν άρεσε στις Δυνάμεις της Αντάντ, γιατί
στα χρόνια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου υπήρξε εχθρός τους.
Έτσι, οι Δυνάμεις, κυρίως η Γαλλία και η Ιταλία άρχισαν να
ξανασκέφτονται τη στάση τους απέναντι στην Ελλάδα.
Έτσι, ο Κεμάλ υπέγραψε συμφωνία συνεργασίας με τη Σοβιετική Ένωση.
Υπέγραψε, επίσης, συμφωνίες με τη Γαλλία και την Ιταλία, όπου αυτές
οι χώρες έπρεπε να διώξουν τα στρατεύματά τους από τη Μικρά Ασία.
Ως αντάλλαγμα, η κεμαλική Τουρκία θα τους έδινε προνόμια και διευκολύνσεις.
Έτσι, η Ελλάδα είχε, σε διπλωματικό επίπεδο, μόνο τη στήριξη της Βρετανίας.
Η νέα, όμως, φιλοβασιλική κυβέρνηση δεν τήρησε την υπόσχεση
που είχε δώσει πριν τις εκλογές, για το τέλος του πολέμου.

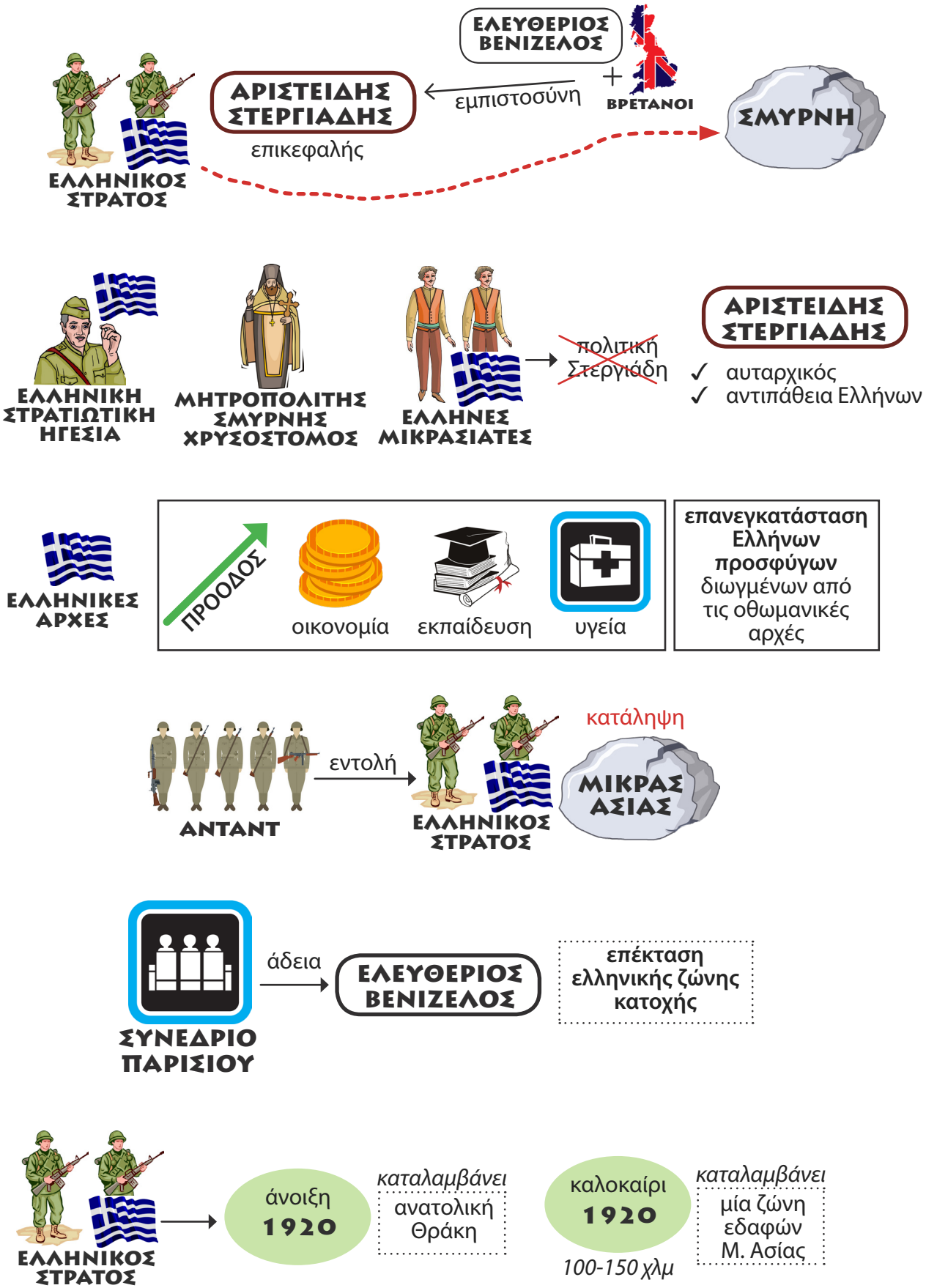
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Πίστευε πως πλησίαζαν στη νίκη και έτσι, πήρε την απόφαση
να συνεχίσουν τον πόλεμο.
Στη Μικρά Ασία πήγε ο ίδιος ο Κωνσταντίνος.
Το Καλοκαίρι του 1921, ο ελληνικός στρατός επιτέθηκε,
αφήνοντας πολλούς νεκρούς και τραυματίες.
Κατάφερε και έφτασε ως τον ποταμό Σαγγάριο, λίγα χιλιόμετρα πριν την Άγκυρα.
Συνάντησαν, όμως, αντίσταση και αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν
στο σημείο που οριζόταν από τις πόλεις Εσκί Σεχίρ-Κιουτάχεια-Αφιόν Καραχισάρ.
Το μέτωπο παρέμεινε εκεί τον επόμενο ένα χρόνο.
Οι όροι του παιχνιδιού άλλαξαν.
Ο Κεμάλ, πλέον είχε ενισχυθεί οικονομικά, διπλωματικά και στρατιωτικά.
Στην Αθήνα, πολλοί ήταν αυτοί που ασκούσαν κριτική στην κυβέρνηση.
Παράλληλα, υπήρχε και τεράστια οικονομική κρίση.
Οι κυβερνήσεις της Αθήνας προσπαθούσαν να βρουν οικονομική και
διπλωματική στήριξη στο εξωτερικό, αλλά δεν τα κατάφεραν.
Στις 13 Αυγούστου έγινε η τελευταία τουρκική επίθεση.
Η ελληνική άμυνα δεν μπορούσε, πια, να αντισταθεί.
Στις 27 Αυγούστου, οι κεμαλικοί μπήκαν στη Σμύρνη.
Η πόλη κάηκε και οι Έλληνες και Αρμένιοι κάτοικοί της σφαγιάστηκαν.
Η ήττα του ελληνικού στρατού σήμανε το τέλος του μικρασιατικού ελληνισμού.
Οι Έλληνες που σώθηκαν, έγιναν πρόσφυγες.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

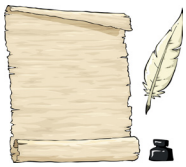
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

ΑΝΤΑΝΤ

επιβολή αποδοχής

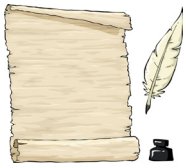

ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΕΒΡΩΝ

ΚΕΜΑΛ

απορρίπτει τη συνθήκη

ενίσχυση τουρκικού εθνικού σύστηματος κινήματος αντίστασης

σύμμαχοι: επιφύλαξη απέναντι στον ελληνικό στρατό

ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΕΒΡΩΝ
υπογράφεται

ΠΑΡΙΣΙ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΒΑΣΙΛΙΚΟΙ

δολοφονική επίθεση

σώζεται

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ

εξεγέρσεις

αντιβενιζελικός
ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
σκοτώνεται

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ

εκλογές

νίκη

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

αντιβενιζελική συμμαχία

τέλος πολέμου

τέλος βενιζελικής συμμαχίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ → *πεθαίνει* ⟹

δουλειές βασιλιά

ΕΛΛΑΔΑ

δημοψήφισμα

επιστροφή Κωνσταντίνου

Νοέμβριος **1920**

εκλογές

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

χάνουν

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

φεύγει από Ελλάδα

Δεκέμβριος **1920**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

επιστρέφει Ελλάδα

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/3)**

επιστροφή Κωνσταντίνου → δυσαρεστεί → ANTANT → λόγος → **εχθροί** στα χρόνια του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου

ΔΥΝΑΜΕΙΣ
κυρίως
ΓΑΛΛΙΑ ΙΤΑΛΙΑ
σκέψη στάσης απέναντι στην Ελλάδα

ΚΕΜΑΛ → υπογραφή συμφωνίας → **ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ**
→ ΓΑΛΛΙΑ ΙΤΑΛΙΑ: απομάκρυνση στρατευμάτων από Μ. Ασία
→ αντάλλαγμα με προνόμια και διευκολύνσεις

ΕΛΛΑΔΑ → στήριξη → ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

ΦΙΛΟΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ → συνέχιση πολέμου

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ → **ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ**

καλοκαίρι **1921**

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ → επίθεση → *πολλοί νεκροί και τραυματίες*

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ → ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΑΓΓΑΡΙΟΣ *λίγα χιλιόμετρα πριν την Άγκυρα*

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ αντιστέκεται

ΕΣΚΙ ΣΕΧΙΡ-ΚΙΟΥΤΑΧΕΙΑ-ΑΦΙΟΝ ΚΑΡΑΧΙΣΑΡ

ΚΕΜΑΛ → *οικονομική διπλωματική στρατιωτική* **ενίσχυση**

ΑΘΗΝΑ
οικονομική κρίση
~~οικονομική + διπλωματική στήριξη από εξωτερικό~~

13 Αυγούστου → τελευταία τουρκική επίθεση

27 Αυγούστου → **ΚΕΜΑΛΙΚΟΙ** → **ΣΜΥΡΝΗ**

- καίγεται η πόλη
- πολλοί νεκροί *Έλληνες και Αρμένιοι*
- ήττα ελληνικού στρατού
- τέλος μικρασιατικού ελληνισμού

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

38. Ο μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι πήγαν στη Σμύρνη και ποιος ήταν ο επικεφαλής της ελληνικής διοίκησης;
- Ποιοι εμπιστεύτηκαν τον επικεφαλή και ποια εντολή έδωσαν;
- Ποιοι δεν αποδέχτηκαν την πολιτική του Αριστείδη Στεργιάδη και γιατί;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα των παραπάνω γεγονότων;
- Σε ποια σημεία έδειξαν πρόοδο οι ελληνικές αρχές;
- Ποια εντολή πήρε ο ελληνικός στρατός;
- Ποια άδεια πήρε ο Ελευθέριος Βενιζέλος;
- Ποιες ήταν οι ελληνικές επιτυχίες και τι επέβαλε η Αντάντ;
- Γιατί οι σύμμαχοι ήταν επιφυλακτικοί απέναντι στον ελληνικό στρατό;
- Τι συνέβη μετά την υπογραφή της συνθήκης των Σεβρών;
- Τι ξέσπασε στην Αθήνα και τι συνέβη στη διάρκειά τους;
- Τι έκανε ο Ελευθέριος Βενιζέλος όταν γύρισε στην Ελλάδα και γιατί;
- Πώς δημιουργήθηκε η αντιβενιζελική συμμαχία, με ποιον αρχηγό και τι υποσχέθηκε;
- Τι οδήγησε την Ελλάδα σε δημοψήφισμα και ποιο ήταν αυτό;
- Πότε έγιναν εκλογές, ποιο ήταν το αποτέλεσμα και ποιος έφυγε από την Ελλάδα;
- Τι έκανε η νέα φιλοβασιλική κυβέρνηση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος επέστρεψε και πότε;
- Τι άρχισαν να σκέφτονται οι Δυνάμεις της Αντάντ και γιατί;
- Γιατί στις Δυνάμεις της Αντάντ δεν άρεσε η επιστροφή του Κωνσταντίνου;
- Τι ξεκίνησαν να κάνουν οι Δυνάμεις;
- Ποιες συμφωνίες υπέγραψε ο Κεμάλ και τι έδινε ως αντάλλαγμα;
- Σε ποια χώρα στηριζόταν, πλέον, η Ελλάδα;
- Ποια απόφαση πήρε η φιλοβασιλική κυβέρνηση και γιατί;
- Πού πήγε ο Κωνσταντίνος;
- Τι συνέβη το καλοκαίρι του 1921και μέχρι πού κατάφερε να φτάσει ο ελληνικός στρατός;
- Γιατί άλλαξαν οι όροι του παιχνιδιού;
- Ποια ήταν η κατάσταση στην Αθήνα;
- Τι προσπάθησαν να κάνουν οι κυβερνήσεις της Αθήνας;
- Πότε έγινε η τελευταία τουρκική επίθεση;
- Πού μπήκαν οι κεμαλικοί και πότε;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1919-1922)

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στις αρχές Σεπτεμβρίου του 1922, έγινε κίνημα στη Χίο και στη Μυτιλήνη.
Εκεί υπήρχε ελληνικός στρατός, ο οποίος επέστρεφε από τη Μικρά Ασία.
Αυτό το κίνημα ζητούσε την παραίτηση του βασιλιά Κωνσταντίνου,
τη διάλυση της Βουλής και το σχηματισμό νέας κυβέρνησης.
Η νέα αυτή κυβέρνηση θα έπρεπε να έχει την εμπιστοσύνη της Αντάντ.
Επίσης, θα έπρεπε να ενισχύσει το μέτωπο στη Θράκη,
ώστε η Ελλάδα να μη χάσει άλλα εδάφη.
Σχεδόν 12.000 αξιωματικοί, με αρχηγούς τον Νικόλαο Πλαστήρα και
Στυλιανό Γονατά, αποβιβάστηκαν στο Λαύριο, στο νότιο άκρο της Αττικής
και πήγαν προς την Αθήνα.
Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος αναγκάστηκε να φύγει από τη χώρα,
γιατί δεν μπορούσε πια να αντισταθεί.
Βασιλιάς της χώρας έγινε ο γιος του Κωνσταντίνου, ο Γεώργιος Β΄.
Όταν οι κινηματίες έφτασαν στην Αθήνα, δημιούργησαν επαναστατική κυβέρνηση.
Μετά την ήττα στη Μικρά Ασία, η Ελλάδα δεν μπορούσε
να κρατήσει την Ανατολική Θράκη.
Η επαναστατική κυβέρνηση δεν ήθελε να υποχωρήσει.
Οργάνωσε ελληνικό στρατό στη Θράκη, ώστε να είναι έτοιμη
να αντιμετωπίσει μια τουρκική επίθεση.
Όμως, οι κεμαλικές απειλές για νέο πόλεμο και οι πιέσεις της Αγγλίας,
ανάγκασαν την Ελλάδα να δεχτεί την ανακωχή των Μουδανιών,
σύμφωνα με την οποία η Ανατολική Θράκη θα έπρεπε
να ενσωματωθεί στην Τουρκία.
Στα μέσα Νοεμβρίου του 1922, ο ελληνικός πληθυσμός και ο ντόπιος ελληνικός
πληθυσμός έφυγε από την περιοχή.
Η επαναστατική κυβέρνηση πρότεινε να γίνει έκτακτο στρατοδικείο, ώστε να
βρεθούν τυχόν ευθύνες για την ήττα στη Μικρά Ασία.
Στο στρατοδικείο βρέθηκαν στελέχη της βασιλικής παράταξης.
Αυτά ήταν, ο Δημήτρης Γούναρης, ο Νίκος Στράτος, ο Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης,
ο Γιώργος Μπαλτατζής, ο Νίκος Θεοτόκης, ο Γιώργος Χατζανέστης,
ο Μιχαήλ Γούδας και ο Ξενοφών Στρατηγός.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τον Νοέμβριο του 1922, τα στελέχη καταδικάστηκαν σε θάνατο και
έγινε η εκτέλεση των πρώτων έξι στελεχών.
Αυτή ήταν η ¨δίκη των έξι¨.
Στη Λοζάνη της Ελβετίας, ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις
για να υπογραφεί μια νέα συνθήκη ειρήνης.
Η επαναστατική κυβέρνηση έστειλε τον Ελευθέριο Βενιζέλο,
ως εκπρόσωπο της Ελλάδας.
Τελικά, στις 24 Ιουλίου 1923, υπογράφτηκε η συνθήκη της Λοζάνης.
Σύμφωνα με αυτήν τη συνθήκη, η Μικρά Ασία και η Ανατολική Θράκη
θα βρίσκονταν υπό τουρκική κυριαρχία.
Επίσης, η Ίμβρος και η Τένεδος παραχωρήθηκαν στην Τουρκία.
Στη συνθήκη της Λοζάνης μπήκε και η ελληνοτουρκική
σύμβαση ανταλλαγής πληθυσμών.
Δηλαδή, οι ορθόδοξοι χριστιανοί της Τουρκίας έπρεπε να πάνε στην Ελλάδα και
οι μουσουλμάνοι της Ελλάδας να πάνε στην Τουρκία.
Αυτοί που έμειναν εκτός της σύμβασης, ήταν το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως
οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου και
οι μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης.
Η ελληνική επαναστατική κυβέρνηση είχε να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα.
Η οικονομία χειροτέρεψε, οι μισθοί μειώθηκαν και η αποκατάσταση παλαιών πολεμιστών
και προσφύγων έγινε αναγκαία.
Έτσι, έπρεπε να ληφθούν καινούρια μέτρα.
Υπήρχε η ανάγκη να αυξηθεί η αγροτική παραγωγή.
Η επαναστατική κυβέρνηση αναγκάστηκε να μεταβιβάσει
την κυριότητα των κτημάτων και τη διανομή τους,
στους πρόσφυγες και στους ακτήμονες που γεννήθηκαν σε αυτόν τον τόπο.
Μοιράστηκαν αγροτικοί κλήροι σε πολλούς αγρότες.
Το Καλοκαίρι του 1923, πολλά ήταν τα εργατικά αιτήματα για αύξηση αποδοχών.
Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να γίνουν πάρα πολλές απεργίες.
Ένα από τα πιο σημαντικά μέτρα της επαναστατικής κυβέρνησης ήταν η υιοθέτηση
του γρηγοριανού ημερολογίου, που ίσχυε στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.
Η Ελλάδα από τις 16 Φεβρουαρίου του 1923, που ήταν με το παλιό ημερολόγιο, βρέθηκε
την 1η Μαρτίου με το καινούριο ημερολόγιο, το οποίο ισχύει ως σήμερα.
Η επαναστατική κυβέρνηση, πήρε την απόφαση να φύγει από την εξουσία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τον Δεκέμβριο του 1923, που έγιναν οι εκλογές, τα φιλοβασιλικά κόμματα απείχαν.
Οπότε, στη Βουλή βρέθηκαν το κόμμα των Φιλελευθέρων του Ελευθέριου Βενιζέλου
και η Δημοκρατική Ένωση του Αλέξανδρου Παπαναστασίου.
Ο Γεώργιος Β΄ αναγκάστηκε να φύγει στο εξωτερικό.
Αντιβασιλέας ορίστηκε ο ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης.
Μετά τον μικρασιατικό πόλεμο, ο Μουσταφά Κεμάλ,
έγινε πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας.
Έκανε τον σουλτάνο να φύγει από τη χώρα και μονιμοποίησε
τον κοσμικό-λαϊκό χαρακτήρα του πολιτεύματος.
Αυτό που επιθυμούσε ήταν να κάνει την Τουρκία ένα σύγχρονο κράτος,
σύμφωνα με τα ¨δυτικά πρότυπα¨

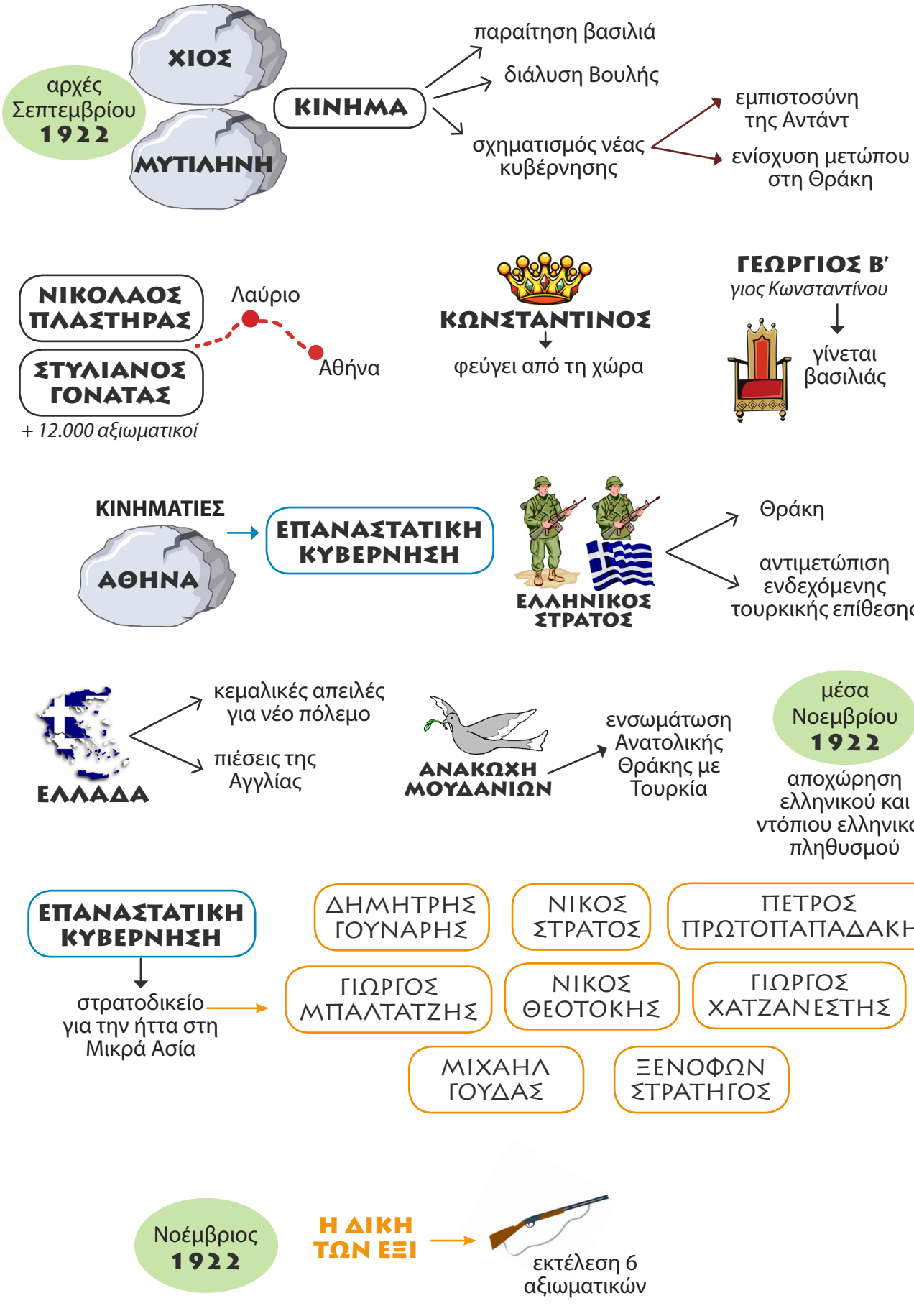
- Οργάνωσε την υγεία και την εκπαίδευση.
- Αντικατέστησε το οθωμανικό αλφάβητο με το λατινικό, σε μια προσπάθεια να φέρει τη χώρα του πιο κοντά στη Δύση.
- Κατάργησε την πολυγαμία.
- Έδωσε δικαίωμα στις γυναίκες να ψηφίζουν.
- Απαγόρευσε στους άντρες να φοράνε φέσι.
- Απαγόρευσε στις γυναίκες να φοράνε φερετζέ.
- Επέβαλε τη χρήση των οικογενειακών επιθέτων.

Μόνο, όμως, τα ανώτερα και μεσαία κοινωνικά στρώματα
δέχτηκαν αυτές τις αλλαγές.
Το μεγαλύτερο μέρος του τουρκικού πληθυσμού που ήταν οι φτωχοί και οι αγρότες
συνέχιζαν να ζουν με τον ίδιον τρόπο που ζούσαν και πριν από αυτές τις αλλαγές.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

Ελβετία

ΛΟΖΑΝΗ

διαπραγματεύσεις για νέα συνθήκη ειρήνης

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

εκπρόσωπος Ελλάδας

24 Ιουλίου **1923**

ΣΥΝΘΗΚΗ ΛΟΖΑΝΗΣ

ΣΥΝΘΗΚΗ ΛΟΖΑΝΗΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΘΡΑΚΗ — **Μ.ΑΣΙΑ** — **ΙΜΒΡΟΣ** — **ΤΕΝΕΔΟΣ**

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ

ορθόδοξοι χριστιανοί Τουρκίας →

ΕΛΛΑΔΑ

μουσουλμάνοι Ελλάδας →

ΤΟΥΡΚΙΑ

εκτός σύμβασης

Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως	Έλληνες Κωνσταντινούπολης	Έλληνες Ίμβρου	Έλληνες Τενέδου	μουσουλμάνοι Δυτικής Θράκης

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων

οικονομία *χειροτερεύει*

- μείωση μισθών
- ανάγκη αποκατάστασης παλιών πολεμιστών και προσφύγων

νέα μέτρα

ανάγκη αύξησης αγροτικής παραγωγής

- μεταβίβαση κυριότητας κτημάτων
- διανομή κτημάτων σε πρόσφυγες και ακτήμονες
- μοίρασμα αγροτικών κλήρων σε αγρότες

καλοκαίρι **1923**

απεργίες

αίτημα: αύξηση αποδοχών

ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

16 Φεβρουαρίου 1923

↓

1 Μαρτίου 1923

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

απόφαση παραίτησης

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

Δεκέμβριος **1923**

εκλογές

~~ΦΙΛΟΒΑΣΙΛΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ~~

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

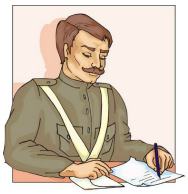
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' → φεύγει στο εξωτερικό ⟹ **ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ**

αντιβασιλέας

ΚΕΜΑΛ

πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας

→

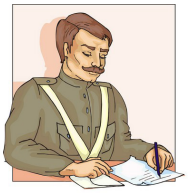
ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ

φεύγει από τη χώρα

μονιμοποίηση κοσμικού-λαϊκού χαρακτήρα του πολιτεύματος

ΤΟΥΡΚΙΑ

σύγχρονο κράτος (δυτικά πρότυπα)

ΚΕΜΑΛ

εκπαίδευση

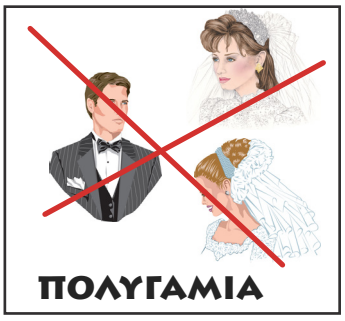

υγεία

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Α Κ Λ Μ *οθωμανικό* ↓ *λατινικό*

αλφάβητο

ΠΟΛΥΓΑΜΙΑ

γυναίκες - **δικαίωμα ψήφου**

άντρες - **όχι φέσι**

γυναίκες - **όχι φερετζέ**

χρήση οικογενειακών επιθέτων

ΑΝΩΤΕΡΑ + ΜΕΣΑΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ

↓

δέχονται τις αλλαγές

ΦΤΩΧΟΙ + ΑΓΡΟΤΕΣ

↓

δε δέχονται τις αλλαγές

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

39. Εξελίξεις σε Ελλάδα και Τουρκία μετά τον μικρασιατικό πόλεμο

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε στις αρχές Σεπτεμβρίου του 1922;
- Τι ζητούσε αυτό το κίνημα;
- Τι θα έπρεπε να έχει και να ενισχύσει η νέα αυτή κυβέρνηση;
- Ποιοι πήγαν προς την Αθήνα;
- Ποιος αναγκάστηκε να φύγει από τη χώρα και γιατί;
- Ποιος έγινε βασιλιάς της χώρας;
- Τι δημιούργησαν οι κινηματίες όταν έφτασαν στην Αθήνα;
- Τι δεν μπορούσε να κάνει η Ελλάδα μετά την ήττα στη Μικρά Ασία;
- Τι έκανε η επαναστατική κυβέρνηση;
- Ποιοι και τι ανάγκασαν να κάνει η Ελλάδα;
- Τι συνέβη στα μέσα Νοεμβρίου του 1922;
- Τι πρότεινε να γίνει η επαναστατική κυβέρνηση και γιατί;
- Ποιοι βρέθηκαν στο στρατοδικείο;
- Τι ήταν η ¨δίκη των έξι¨;
- Τι ξεκίνησε στη Λοζάνη της Ελβετίας;
- Ποιον έστειλε η επαναστατική κυβέρνηση ως εκπρόσωπο;
- Πότε υπογράφτηκε η συνθήκη της Λοζάνης και τι έλεγε αυτή η συνθήκη;
- Τι ήταν η ελληνοτουρκική σύμβαση ανταλλαγής πληθυσμών;
- Ποιοι έμειναν εκτός της σύμβασης;
- Γιατί έπρεπε να ληφθούν καινούρια μέτρα;
- Τι έκανε η επαναστατική κυβέρνηση για να αυξηθεί η αγροτική παραγωγή;
- Πότε και γιατί έγιναν πολλές απεργίες;
- Ποιο ήταν ένα από τα πιο σημαντικά μέτρα της επαναστατικής κυβέρνησης και τι σήμαινε αυτό;
- Ποια απόφαση πήρε η επαναστατική κυβέρνηση;
- Τι έγινε τον Δεκέμβριο του 1923 και ποιοι απείχαν;
- Ποια κόμματα και με ποιους βρέθηκαν στη Βουλή;
- Ποιος αναγκάστηκε να φύγει στο εξωτερικό και ποιος ορίστηκε αντιβασιλέας;
- Ποιος έγινε πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας και τι έκανε;
- Ποιες αλλαγές επιθυμούσε να κάνει;
- Ποιοι δέχτηκαν και ποιοι δε δέχτηκαν αυτές τις αλλαγές;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, η Ευρώπη ήταν πολύ αδύναμη.
Περίπου, 8 εκατομμύρια νεκροί, 6 εκατομμύρια ανάπηροι και
μεγάλες υλικές ζημιές ήταν τα αποτελέσματα.
Η Μεγάλη Βρετανία και η Γαλλία ήθελαν να βρουν χρήματα για τον πόλεμο.
Έτσι, δανείστηκαν από τις Η.Π.Α., οι οποίες ενίσχυσαν την οικονομία τους και
τη διεθνή τους θέση.
Ο πόλεμος δημιούργησε πολλές αλλαγές.
Ειδικά τα μεσαία στρώματα καταστράφηκαν οικονομικά.
Ο πόλεμος, όμως, βοήθησε τις γυναίκες να μπουν στην αγορά εργασίας.
Στη Σοβιετική Ένωση, στη Γερμανία και στη Βρετανία,
οι γυναίκες είχαν δικαίωμα ψήφου.
Η Ευρώπη, μετά τον πόλεμο, αν και η θέση της σε διεθνές επίπεδο ήταν σημαντική,
όμως η παγκόσμια ηγεμονία της διαλύθηκε.
Η Μεγάλη Βρετανία και η Γαλλία, εξαιτίας των οικονομικών τους προβλημάτων,
αποδυνάμωσαν τον διεθνή τους ρόλο και δημιούργησαν πρόβλημα
στο αποικιακό τους σύστημα.
Σε αυτό, η συμμετοχή των στρατευμάτων από τις αποικίες
στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, έπαιξε σημαντικό ρόλο.
Οι πολεμιστές που επέστρεψαν στην πατρίδα τους,
έφεραν καινούριες ιδέες που γνώρισαν στην Ευρώπη.
Αυτές οι ιδέες, κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου,
ενίσχυσαν τα κινήματα που πίστευαν πως οι αποικίες πρέπει να είναι ανεξάρτητες.
Κατά τη διάρκεια του πολέμου, έγινε το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος.
Η Σοβιετική Ένωση ήταν ακόμη αδύναμη.
Επιθυμούσε να ελκύσει όλους εκείνους τους πολίτες της Ευρώπης,
οι οποίοι έδειχναν απογοητευμένοι.
Ο πόλεμος μείωσε το κύρος του φιλελεύθερου αστικού κράτους.
Ο κομμουνισμός, από την αριστερή πλευρά και οι εθνικιστές και φασιστές, από τη δεξιά πλευρά,
άσκησαν κριτική στο φιλελεύθερο κράτος και
το κατηγόρησαν για αδυναμία υπεράσπισης των εθνικών συμφερόντων.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τα πρώτα χρόνια μετά τον πόλεμο, η καχυποψία και ο ανταγωνισμός
της Γαλλίας και της Γερμανίας, κυριάρχησαν στην Ευρώπη.
Η οικονομία, στην Ευρώπη, άρχισε να δείχνει θετικά σημεία και
οι ευρωπαϊκοί λαοί ξεκίνησαν να ζουν με μια σχετική ευφορία.
Έτσι, οι Ευρωπαίοι ηγέτες πίστευαν πως δεν πρέπει
να υπάρχουν τέτοιοι ανταγωνισμοί.
Το 1925, οι υπουργοί Εξωτερικών της Γαλλίας Μπριάν και της Γερμανίας Στρέζεμαν
υπέγραψαν τις συνθήκες του Λοκάρνο, σεβόμενοι τα σύνορα.
Το 1928, υπογράφτηκε το σύμφωνο Κέλογκ-Μπριάν,
με το οποίο καταδικαζόταν ο πόλεμος.
Στις αρχές της δεκαετίας του 1920, υπήρχε οικονομική άνθηση στον δυτικό κόσμο.
Σε αυτή την άνθηση, οι Η.Π.Α. έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο.
Την περίοδο 1921-1929, η βιομηχανική παραγωγή και
το μέσο εισόδημα είχαν θετική ανάπτυξη.
Η άνοδος των τιμών των μετοχών στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης
έκανε τις Η.Π.Α. να είναι αισιόδοξες.
Το Φθινόπωρο του 1929, μεγάλοι επενδυτές πουλούσαν τις μετοχές,
ώστε να πάρουν κέρδη.
Αυτή η κίνηση δημιούργησε πρόβλημα, καθώς οι μικροί επενδυτές
θέλησαν να πουλήσουν τις μετοχές τους.
Στις 24 Οκτωβρίου του 1929, οι τιμές στο χρηματιστήριο κατέρρευσαν,
τη ¨Μαύρη Πέμπτη¨.
Αυτό το φαινόμενο ονομάστηκε κραχ και ήταν η αρχή μιας οικονομικής κρίσης.
Χάθηκαν πολλές περιουσίες, έκλεισαν επιχειρήσεις, καταστράφηκαν επιχειρηματίες και
πολλοί έχασαν τη δουλειά τους.
Το 1931, η οικονομία των Η.Π.Α. κατάρρευσε.
Όσες μεγάλες επιχειρήσεις άντεξαν, εξαγόρασαν τις μικρότερες.
Έτσι, σχημάτισαν μεγάλα και ισχυρά οικονομικά συγκροτήματα.
Η κρίση επεκτάθηκε και στην Ευρώπη, καθώς επενδύθηκαν
αμερικανικά κεφάλαια με τη μορφή δανείων.
Οι αμερικάνικες τράπεζες απέσυραν αυτά τα δάνεια και αυτό δημιούργησε
πρόβλημα στην ευρωπαϊκή οικονομία.
Ιδιαίτερο θέμα είχε η Γερμανία, καθώς είχε στηρίξει την εκ νέου συγκρότησή της
μετά τον πόλεμο, στα αμερικανικά κεφάλαια.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Είχε, όμως, και η Βρετανία γιατί δεν μπορούσε να έχει τα προϊόντα της στην αγορά των Η.Π.Α. .

Την περίοδο 1929-1933, η ύφεση της οικονομίας παρουσιάστηκε σε ολόκληρο τον δυτικό κόσμο.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την οικονομική κρίση του 1929 και ονομάστηκε Μεγάλη Ύφεση.

Αυτή η ύφεση δημιούργησε και στην Ελλάδα πρόβλημα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/3)**

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ →

ΑΠΟΔΥΝΑΜΩΣΗ ΕΥΡΩΠΗΣ

→ 8 εκατομμύρια νεκροί
→ 6 εκατομμύρια ανάπηροι
→ μεγάλες υλικές ζημιές

ΑΓΓΛΙΑ **ΓΑΛΛΙΑ** →

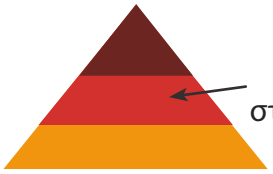
αναζήτηση χρημάτων για πόλεμο ⇒

Η.Π.Α.
→ ενίσχυση οικονομίας
→ ενίσχυση διεθνούς θέσης

πόλεμος →

μεσαία στρώματα

οικονομική καταστροφή

γυναίκες → *είσοδος στην αγορά εργασίας*

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΒΡΕΤΑΝΙΑ →

γυναίκες

δικαίωμα ψήφου

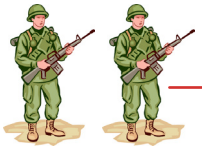
ΕΥΡΩΠΗ
→ σημαντική θέση σε διεθνές επίπεδο
→ η παγκόσμια ηγεμονία της διαλύθηκε

ΑΓΓΛΙΑ **ΓΑΛΛΙΑ**

οικονομικά προβλήματα
→ αποδυνάμωση διεθνούς ρόλου
→ πρόβλημα στο αποικιακό σύστημα

ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ
επιστροφή στην πατρίδα
→ ιδέες για ανεξαρτητοποίηση αποικιών

1ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ *κατά τη διάρκεια του πολέμου*

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
→ αδύναμη
→ επιθυμία προσέλκυσης απογοητευμένων πολιτών Ευρώπης

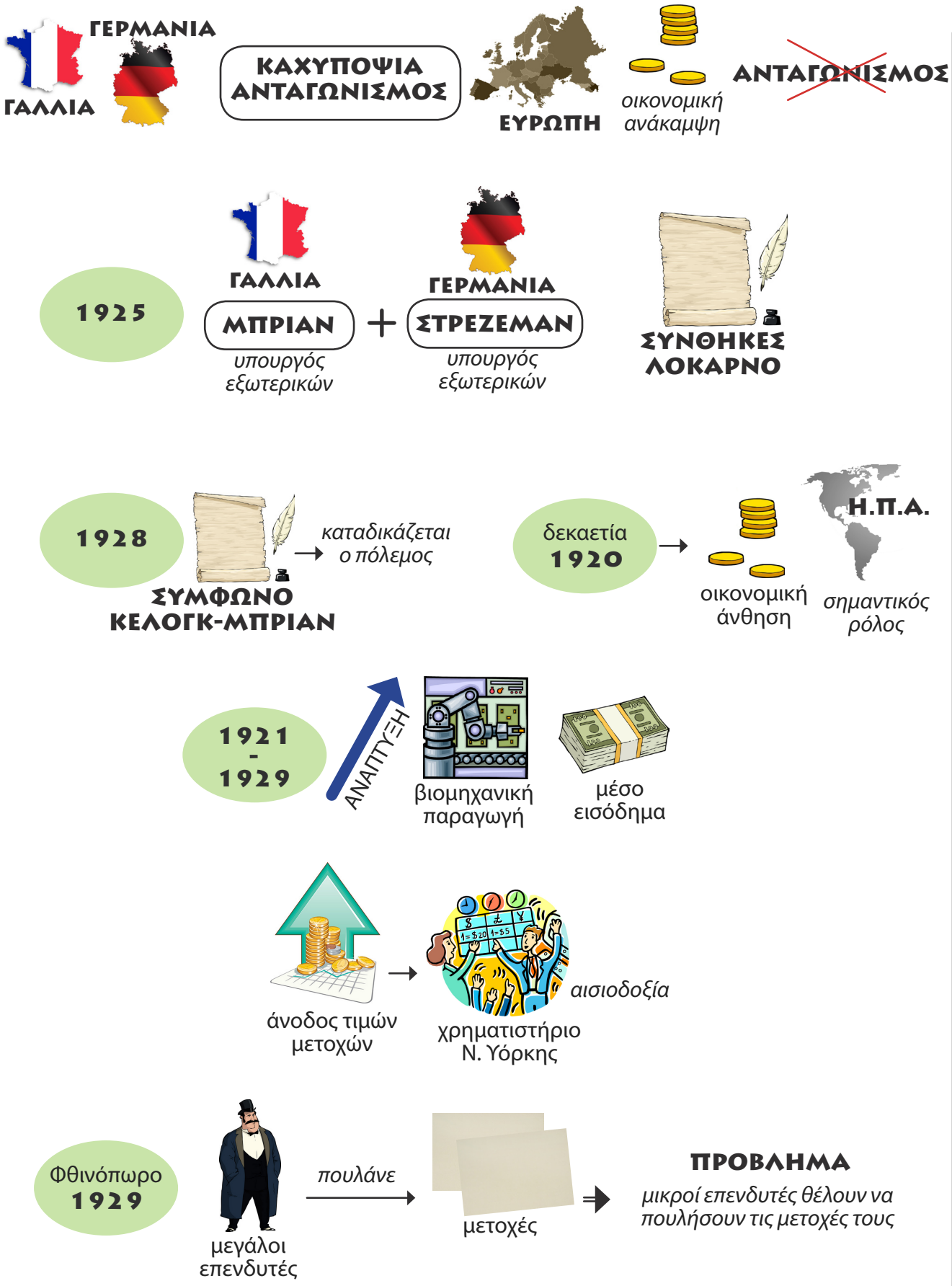
πόλεμος → μείωση κύρους φιλελεύθερου αστικού κράτους

→ κομμουνισμός (αριστερή πλευρά)
→ εθνικιστές και φασιστές (δεξιά πλευρά)
→ **ΚΡΙΤΙΚΗ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

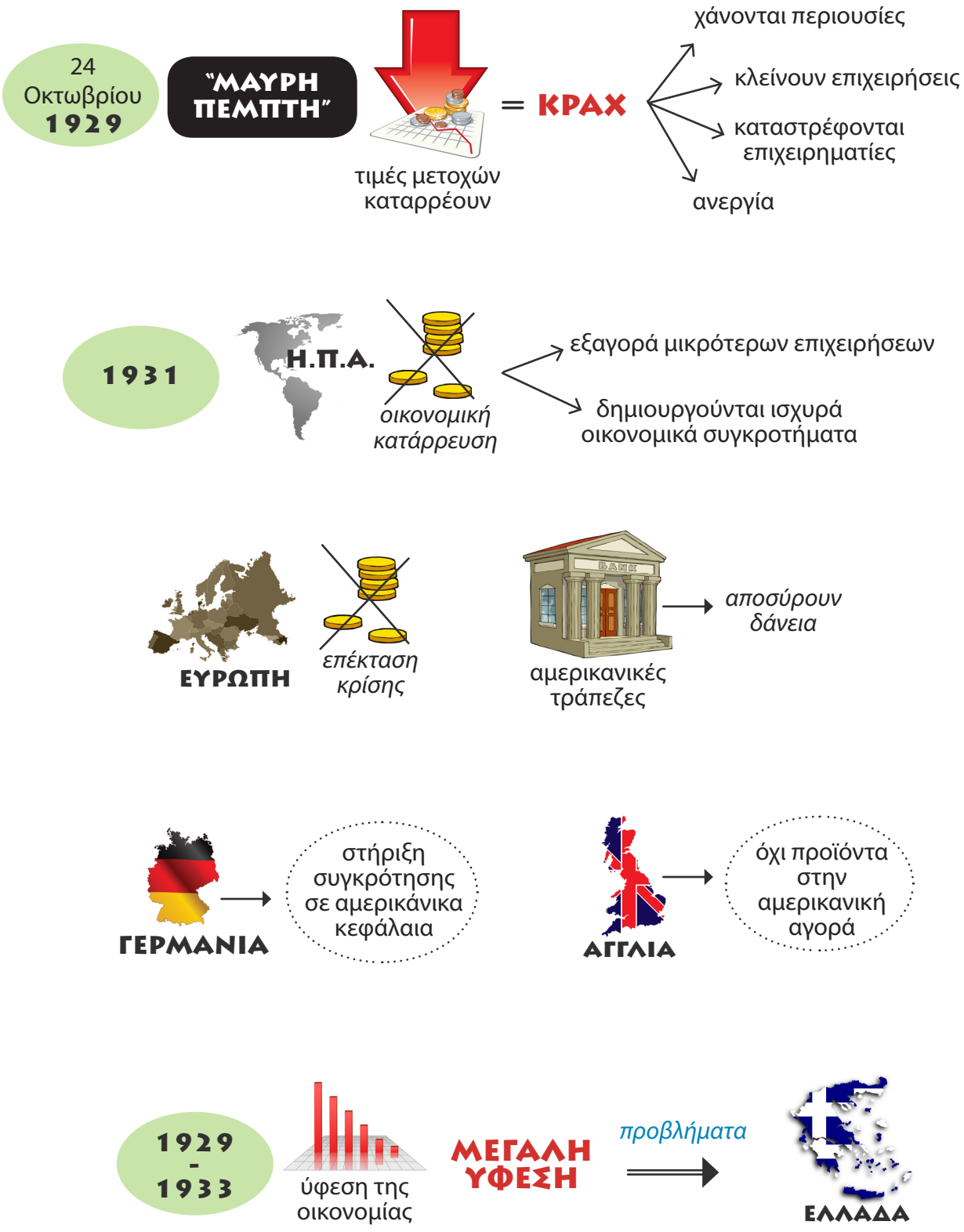
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

40. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 και η Μεγάλη Ύφεση

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πώς ήταν η Ευρώπη μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο και ποια τα αποτελέσματα;
- Ποιες χώρες ήθελαν να βρουν χρήματα για τον πόλεμο και τι έκαναν;
- Ποιες ήταν οι αλλαγές που δημιούργησε ο πόλεμος;
- Σε ποιες χώρες οι γυναίκες είχαν δικαίωμα ψήφου;
- Τι συνέβη στην Ευρώπη μετά τον πόλεμο;
- Ποιες χώρες είχαν οικονομικά προβλήματα και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Τι έφεραν οι πολεμιστές που επέστρεψαν στην πατρίδα τους και τι ενίσχυσαν;
- Ποιο κράτος έγινε κατά τη διάρκεια του πολέμου;
- Τι ήταν η Σοβιετική Ένωση και τι επιθυμούσε;
- Τι μείωσε ο πόλεμος και ποιοι άσκησαν κριτική;
- Τα πρώτα χρόνια μετά τον πόλεμο, ποια κυριάρχησαν στην Ευρώπη;
- Γιατί οι Ευρωπαίοι ηγέτες πίστευαν πως δεν πρέπει να υπάρχουν ανταγωνισμοί;
- Ποιοι και πότε υπέγραψαν τις συνθήκες του Λοκάρνο;
- Τι υπογράφτηκε, πότε και τι καταδίκαζε;
- Πότε υπήρχε οικονομική άνθηση στον δυτικό κόσμο και τι έπαιξε σημαντικό ρόλο;
- Τι συνέβη την περίοδο 1921-1929;
- Τι έκανε τις Η.Π.Α. να είναι αισιόδοξες;
- Τι συνέβη το Φθινόπωρο του 1929;
- Τι ήταν η ¨Μαύρη Πέμπτη¨;
- Ποια ήταν η αρχή μιας οικονομικής κρίσης και ποια τα αποτελέσματα;
- Τι συνέβη στην οικονομία των Η.Π.Α. και πότε;
- Γιατί η κρίση επεκτάθηκε στην Ευρώπη;
- Ποιες χώρες είχαν ιδιαίτερο πρόβλημα και γιατί;
- Πότε παρουσιάστηκε η ύφεση της οικονομίας στον δυτικό κόσμο και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η κρίση του 1929 επηρέασε τις κοινωνίες του δυτικού κόσμου.
Τμήμα των ανώτερων τάξεων έγινε ισχυρό, γιατί εξαγόρασε επιχειρήσεις
που ήταν έτοιμες να καταρρεύσουν και απέκτησε
μια σημαντική οικονομική και κοινωνική θέση.
Για τους υπόλοιπους, όμως, οι εξελίξεις ήταν αρνητικές.
Οι αγρότες δεν είχαν τη δυνατότητα να πωλούν τα προϊόντα τους και
έτσι δεν είχαν εισοδήματα.
Μειώθηκαν οι μισθοί και οι ώρες εργασίας και έγιναν απολύσεις
των βιομηχανικών εργατών και των εμποροϋπαλλήλων.
Οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες πούλησαν ή έκλεισαν τις επιχειρήσεις τους.
Μειώθηκαν πολύ οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων.
Οι Η.Π.Α., η Ευρώπη και χώρες του δυτικού κόσμου εξαθλιώθηκαν.
Αυτή η εξαθλίωση προκάλεσε αντιδράσεις και διαμαρτυρίες.
Στις Η.Π.Α., 12.000.000 άνθρωποι έμειναν άνεργοι,
περίπου 1.600 τράπεζες πτώχευσαν, 20.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν,
1 στους 20 γεωργούς έχασε την περιουσία του και 23.000 άνθρωποι αυτοκτόνησαν.
Οι κυβερνήσεις στη Δύση, προσπάθησαν να βρουν λύσεις.
Ο οικονομικός φιλελευθερισμός δεν μπορούσε να προσφέρει βοήθεια.
Έπρεπε, λοιπόν, να επέμβει το κράτος.
Ο πρόεδρος των Η.Π.Α. από το 1933, ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ πήρε μέτρα,
γνωστά ως new deal (νιου ντιλ), ώστε να αντιμετωπιστεί η κρίση.
Ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ, στηριζόμενος στις απόψεις του Άγγλου οικονομολόγου
Τζον Μέιναρντ Κέινς, πίστευε πως το κράτος θα πρέπει να κάνει
μεγάλες επενδύσεις, ώστε να ενισχυθεί η οικονομία.
Οι άνεργοι θα είχαν τη δυνατότητα να βρουν δουλειά, με τα χρήματά τους
θα αγόραζαν προϊόντα και έτσι, θα υπήρχε ανάπτυξη.
Οπότε, η αμερικανική κυβέρνηση ανάθεσε μεγάλα δημόσια έργα
σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.
Αυτό έφερε θετικά αποτελέσματα και το 1934, η κατάσταση στις Η.Π.Α.
άρχισε να παρουσιάζει βελτίωση.
Η πολιτική του new deal βρήκε απήχηση και στην Ευρώπη.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το κράτος δεν ήταν, πια, επόπτης στην τήρηση κανόνων της οικονομίας,
αλλά ρυθμιστής της.
Στις αρχές της δεκαετίας του 1930, στην Ευρώπη κυριαρχούσε
η ¨διευθυνόμενη οικονομία¨.
Οι χώρες του δυτικού κόσμου, η Ιταλία και η Γερμανία, ήταν ιδιαίτερες περιπτώσεις.
Στην Ιταλία επικρατούσε ο φασισμός και στη Γερμανία ο ναζισμός.
Οι κυβερνήσεις αυτών των κρατών ακολούθησαν μια ανεξάρτητη πολιτική,
ώστε να αντιμετωπίσουν την κρίση.
Η πολιτική αυτή είχε μια επιθετική, ρητορική προπαγάνδα, η οποία
εξυπηρετούσε τους πολιτικούς στόχους αυτών των καθεστώτων.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/2)***

1929

κρίση στις κοινωνίες του δυτικού κόσμου

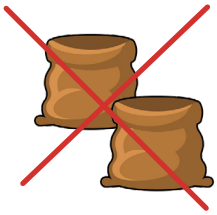

τμήμα ανώτερων τάξεων ↓ **ισχυρό**

ΕΞΑΓΟΡΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

αγρότες

όχι πώληση προϊόντων τους ⇒ ~~**ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ**~~

βιομηχανικοί εργάτες + **εμποροϋπάλληλοι** → μείωση μισθών | μείωση ωρών εργασίας | απολύσεις

μικρομεσαίοι επιχειρηματίες → πώληση ή κλείσιμο επιχειρήσεων

δημόσιοι υπάλληλοι ↓ μείωση μισθών

Η.Π.Α.

ΕΥΡΩΠΗ → **ΕΞΑΘΛΙΩΣΗ** ⇒

διαμαρτυρίες

Η.Π.Α.

12.000.000 άνεργοι

πτώχευση 1.600 τραπεζών

κλείσιμο 20.000 μικρομεσαίων επιχειρήσεων

1 στους 20 γεωργούς χάνει την περιουσία του

23.000 άνθρωποι αυτοκτονούν

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/2)**

δυτικές κυβερνήσεις → λύση = **ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Η.Π.Α. **ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ ΡΟΥΖΒΕΛΤ** → **NEW DEAL (ΝΙΟΥ ΝΤΙΛ)**

πρόεδρος από το 1933

μεγάλες επενδύσεις για ανάπτυξη
(Τζον Μέιναρντ Κέινς)

μεγάλα δημόσια έργα ανατίθενται →

ιδιωτικές επιχειρήσεις ⟹ **1934**

Η.Π.Α. ↑ βελτίωση

ΕΥΡΩΠΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ NEW DEAL
κράτος=ρυθμιστής οικονομίας

1930

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΙΤΑΛΙΑ **ΦΑΣΙΣΜΟΣ**

ΓΕΡΜΑΝΙΑ **ΝΑΖΙΣΜΟΣ**

ανεξάρτητη πολιτική για πολιτικούς στόχους

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

41. Κοινωνικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι επηρέασε η κρίση του 1929;
- Γιατί τμήμα των ανώτερων τάξεων έγινε ισχυρό;
- Τι συνέβη στους αγρότες;
- Τι συνέβη στους βιομηχανικούς εργάτες και στους εμποροϋπαλλήλους;
- Τι συνέβη στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες;
- Τι συνέβη στους δημόσιους υπαλλήλους;
- Ποιοι εξαθλιώθηκαν και τι προκάλεσε αυτό;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα της εξαθλίωσης στις Η.Π.Α. ;
- Γιατί έπρεπε να επέμβει το κράτος;
- Ποιος ανέλαβε να αντιμετωπίσει την κρίση και τι έκανε;
- Τι πίστευε ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ για την ενίσχυση της οικονομίας;
- Τι ανάθεσε η αμερικανική κυβέρνηση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πού βρήκε απήχηση η πολιτική του new deal;
- Τι κυριαρχούσε στην Ευρώπη και πότε;
- Ποιες χώρες ήταν ιδιαίτερες περιπτώσεις και γιατί;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η κρίση του Μεσοπολέμου έφερε πολιτικά και ιδεολογικά αποτελέσματα.
Πολλοί άνθρωποι δεν είχαν εμπιστοσύνη στις φιλελεύθερες δημοκρατίες
ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα.
Ο κομμουνισμός και ο φασισμός βρήκαν πολλούς υποστηρικτές και
ξεκίνησε ο ανταγωνισμός για την επικράτησή τους.
Όταν πέθανε ο Λένιν, ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης έγινε ο Στάλιν.
Στην εξουσία παρέμεινε ως το θάνατό του.
Την περίοδο 1928-1941, η Σοβιετική Ένωση έγινε μια αναπτυγμένη
βιομηχανική χώρα, καθώς ο Στάλιν εφάρμοσε μια
πολιτική η οποία έδωσε έμφαση στην εκβιομηχάνιση.
Για να μπορέσει, όμως, αυτό να πετύχει, έγιναν διώξεις, εξορισμοί και
αφαίρεση κυριότητας της γης των πλούσιων αγροτών.
Όλα αυτά, είχαν μεγάλο κοινωνικό κόστος.
Όσοι άνθρωποι φαίνονταν πως απειλούσαν το καθεστώς, διώκονταν.
Την περίοδο 1936-1938, οι μπολσεβίκοι ηγέτες που έλαβαν μέρος
στην επανάσταση του 1917, εκτελέστηκαν γιατί υπονόμευσαν το καθεστώς.
Οπότε, το κομμουνιστικό κόμμα έγινε ένας μηχανισμός, ο οποίος εκπλήρωνε
τις αποφάσεις και υπεραγαπούσε τον ηγέτη του.
Αυτά τα φαινόμενα έμειναν γνωστά ως σταλινισμός.
Το 1921, ιδρύθηκε στην Ιταλία, το Εθνικό Φασιστικό Κόμμα
του Μπενίτο Μουσολίνι, το οποίο προσπάθησε να φέρει
προς την πλευρά του τους δυσαρεστημένους.
Οι μεγαλογαιοκτήμονες και οι βιομήχανοι πλήρωναν φασίστες για να τρομοκρατούν
και να δολοφονούν κομμουνιστές, σοσιαλιστές και συνδικαλιστές.
Ο Μπενίτο Μουσολίνι προσπαθούσε να επηρεάσει την κοινή γνώμη
για την ανάγκη να επιβληθεί η δικτατορία.
Στα τέλη Οκτωβρίου του 1922, ο Μπενίτο Μουσολίνι και πολλοί οπαδοί
έκαναν τη γνωστή ¨πορεία προς τη Ρώμη¨.
Ο βασιλιάς Βίκτωρ Εμμανουήλ Γ΄, έβαλε τον Μπενίτο Μουσολίνι Πρωθυπουργό.
Στο τέλος του 1926, έγινε ο απόλυτος κυρίαρχος της κατάστασης.
Το φασιστικό κράτος ήθελε να έχει τον απόλυτο έλεγχο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αρχηγός του κράτους ήταν ο ντούτσε, δηλαδή ο ηγέτης,
όπως ονομάστηκε ο Μπενίτο Μουσολίνι.
Το νόμιμο κόμμα ήταν το φασιστικό.
Οι πολιτικοί, οι οποίοι θεωρούνταν επικίνδυνοι,
φυλακίστηκαν ή δολοφονήθηκαν.
Η καθοδήγηση της νεολαίας γινόταν μέσα από τον έλεγχο της εκπαίδευσής τους και την ένταξή τους στη φασιστική νεολαία.
Οι συντεχνίες που ελέγχονταν από το φασιστικό κράτος αντικατέστησαν τις επαγγελματικές ενώσεις και τα εργατικά συνδικάτα.
Το καθεστώς μέσα από τον Τύπο, το ραδιόφωνο και τον αθλητισμό, προσπαθούσε να προβάλει τις απόψεις του, με επιθετικό τρόπο, για τον φασισμό.
Στη μεσοπολεμική Γερμανία, πολλές οργανώσεις ήθελαν να αντικαταστήσουν τη δημοκρατία από μια ¨Νέα Τάξη¨, στην οποία οι Γερμανοί θα είχαν κυρίαρχη θέση.
Το Εθνικοσοσιαλιστικό Γερμανικό Εργατικό Κόμμα ήταν
μια από τις οργανώσεις που ιδρύθηκε το 1919.
Ο Αδόλφος Χίτλερ ήταν από τα πρώτα του μέλη.
Οι αγρότες, οι μικροαστοί και οι άνεργοι, ήταν οι κύριοι οπαδοί του ναζιστικού κόμματος, το οποίο άρχισε να γίνεται πιο ισχυρό.
Την ίδια περίοδο, το Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας ενισχυόταν.
Ορισμένοι δυνατοί Γερμανοί κεφαλαιούχοι αποφάσισαν να υποστηρίξουν τον Αδόλφο Χίτλερ ώστε να αντιμετωπίσουν τους κομμουνιστές,
αλλά αργότερα να απαλλαγούν από τον Χίτλερ.
Το 1932 που έγιναν εκλογές, οι ναζί συγκέντρωσαν το 37,4% των ψήφων.
Τον Ιανουάριο του 1933, ο Αδόλφος Χίτλερ έγινε καγκελάριος,
δηλαδή πρωθυπουργός της Γερμανίας.
Οι ναζί έβαλαν φωτιά στη γερμανική Βουλή (Ράιχσταγκ),
θεωρώντας υπεύθυνους τους κομμουνιστές.
Έτσι, πολλοί κομμουνιστές και σοσιαλιστές συνελήφθησαν.
Το Ράιχσταγκ έδιωξε όλους τους κομμουνιστές βουλευτές και έδωσε στον Αδόλφο Χίτλερ εξουσίες με διάρκεια τεσσάρων χρόνων.
Αργότερα, ο Χίτλερ έγινε ο αρχηγός του κράτους και
ονομάστηκε φύρερ, δηλαδή ηγέτης.
Οι ναζί διέλυσαν τα πολιτικά κόμματα, εκτός από το ναζιστικό.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι ναζί ετοίμαζαν συγκεντρώσεις με πάρα πολλούς ανθρώπους,
για να φανατίσουν τον γερμανικό λαό και
να επιβάλουν τις απόψεις τους στη νεολαία.
Όσα βιβλία δεν άρεσαν, καίγονταν δημοσίως.
Πολλοί διανοούμενοι αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη Γερμανία.
Οι ναζί, ακολουθώντας επιθετική ρατσιστική πολιτική,
περιόρισαν ή σκότωσαν τους ανθρώπους που ήταν διαφορετικοί.
Οι Εβραίοι αντιμετωπίστηκαν με ιδιαίτερη σκληρότητα και
αναγκάστηκαν να κυκλοφορούν φορώντας ένα κίτρινο άστρο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

κρίση Μεσοπολέμου

→ **ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

→ **ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

~~**ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ**~~

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ **ΦΑΣΙΣΜΟΣ** → υποστηρικτές

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΛΕΝΙΝ *πεθαίνει*

ΣΤΑΛΙΝ *νέος ηγέτης*

1928 - 1941

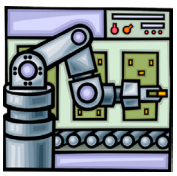

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ →

αναπτυγμένη βιομηχανική χώρα

ΣΤΑΛΙΝ →

εκβιομηχάνιση

- ✗ διώξεις
- ✗ εξορισμοί
- ✗ αφαίρεση κυριότητας γης πλούσιων αγροτών
- ✗ δίωξη όσων απειλούν το καθεστώς

1936 - 1938

επανάσταση 1917 → **ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΙ**

ΣΤΑΛΙΝΙΣΜΟΣ

το κομμουνιστικό κόμμα γίνεται ένας μηχανισμός, ο οποίος εκπληρώνει τις αποφάσεις και υπεραγαπάει τον ηγέτη του

1921

ΙΤΑΛΙΑ

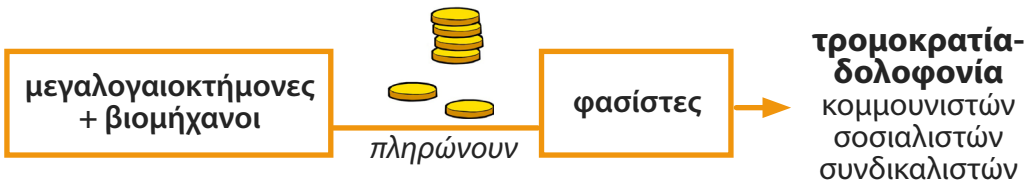
ΜΠΕΝΙΤΟ ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ

ΕΘΝΙΚΟ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

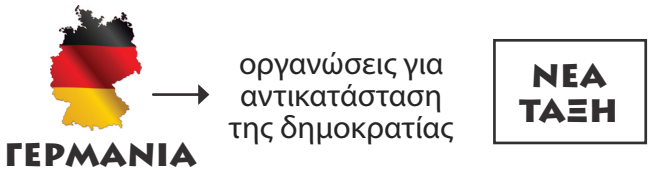

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

1919

ΕΘΝΙΚΟΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

ΑΔΟΛΦΟΣ ΧΙΤΛΕΡ

ΟΠΑΔΟΙ
- ✓ αγρότες
- ✓ μικροαστοί
- ✓ άνεργοι

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ενισχύεται

Γερμανοί κεφαλαιούχοι

υποστηρίζουν

ΧΙΤΛΕΡ

αντιμετώπιση κομμουνιστών ↓ αργότερα απαλλαγή από Χίτλερ

1932

εκλογές

ναζί

37,4% ψήφων

Ιανουάριος **1933**

ΧΙΤΛΕΡ

καγκελάριος (πρωθυπουργός Γερμανίας)

ναζί

φωτιά

ΡΑΪΧΣΤΑΓΚ (ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΒΟΥΛΗ)

σύλληψη κομμουνιστών + σοσιαλιστών

~~**ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ**~~

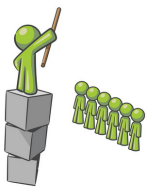
ΧΙΤΛΕΡ → εξουσία για 4 χρόνια
→ αρχηγός του κράτους= **φύρερ**

ναζί

~~**ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ**~~

διάλυση

συγκεντρώσεις για φανατισμό λαού + επιβολή απόψεων στη νεολαία

έκαψαν βιβλία

διανοούμενοι φεύγουν από Γερμανία

εκτέλεση διαφορετικών ανθρώπων

Εβραίοι φορούν ***κίτρινο αστέρι***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

42. Πολιτικές διαστάσεις της κρίσης του 1929

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έφερε η κρίση του Μεσοπολέμου;
- Ποιοι βρήκαν πολλούς υποστηρικτές και τι ξεκίνησε;
- Ποιος παρέμεινε στην εξουσία ως το θάνατό του και πότε;
- Γιατί και η Σοβιετική Ένωση έγινε μια αναπτυγμένη βιομηχανική χώρα;
- Τι έπρεπε να γίνει για να μπορέσει αυτό να πετύχει και ποιο ήταν το κόστος;
- Τι πάθαιναν οι άνθρωποι που απειλούσαν το καθεστώς;
- Ποιοι εκτελέστηκαν και πότε;
- Τι έγινε το κομμουνιστικό κόμμα;
- Αυτά τα φαινόμενα ως τι έμειναν γνωστά;
- Τι ιδρύθηκε στην Ιταλία και τι προσπάθησε να φέρει;
- Τι έκαναν οι μεγαλογαιοκτήμονες και οι βιομήχανοι;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο Μπενίτο Μουσολίνι;
- Τι συνέβη στα τέλη Οκτωβρίου του 1922;
- Ποιος έγινε ο απόλυτος κυρίαρχος της κατάστασης, πότε και πώς;
- Τι ήθελε να έχει το φασιστικό κράτος, ποιος ήταν ο αρχηγός του και πώς ονομάστηκε;
- Ποιο ήταν το νόμιμο κόμμα και τι πάθαιναν οι πολιτικοί που θεωρούνταν επικίνδυνοι;
- Πώς γινόταν η καθοδήγηση της νεολαίας;
- Ποιες ελέγχονταν από το φασιστικό κράτος και τι αντικατέστησαν;
- Μέσα από ποια το καθεστώς προσπαθούσε να προβάλει τις απόψεις του και με ποιον τρόπο;
- Στη μεσοπολεμική Γερμανία, τι ήθελαν πολλές οργανώσεις;
- Ποια οργάνωση ιδρύθηκε το 1919 και ποιος ήταν από τα πρώτα μέλη;
- Ποιοι ήταν οι κύριοι οπαδοί του ναζιστικού κόμματος;
- Ποιο κόμμα ενισχυόταν την ίδια περίοδο;
- Τι αποφάσισαν να κάνουν ορισμένοι δυνατοί Γερμανοί κεφαλαιούχοι;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος έγινε καγκελάριος, πότε και τι ήταν αυτό;
- Τι έκαναν οι ναζί, ποιους θεώρησαν υπεύθυνους και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε το Ράιχσταγκ;
- Ποιος έγινε ο αρχηγός του κράτους και πώς ονομάστηκε;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά των ναζιστών απέναντι στα πολιτικά κόμματα;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά των ναζιστών απέναντι στους ανθρώπους;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά των ναζιστών απέναντι στους διανοούμενους;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά των ναζιστών απέναντι στους διαφορετικούς ανθρώπους;
- Ποια ήταν η συμπεριφορά των ναζιστών απέναντι στους Εβραίους;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά τον μικρασιατικό πόλεμο, πολλοί Έλληνες θεώρησαν
τη μοναρχία υπεύθυνη για την ήττα.
Έτσι, τέθηκε πάλι το ζήτημα του πολιτεύματος.
Τον Δεκέμβριο του 1923 έγιναν εκλογές και
βγήκε Πρωθυπουργός ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου.
Πρότεινε την ανακήρυξη της αβασίλευτης δημοκρατίας.
Στις 25 Μαρτίου 1924, η Βουλή ψήφισε την ανακήρυξη της Δημοκρατίας,
η οποία επισημοποιήθηκε με δημοψήφισμα.
Έτσι, έγινε η διακήρυξη της Β΄ Ελληνικής Δημοκρατίας.
Το νέο πολίτευμα ήταν αρκετά ευάλωτο.
Υπήρχε κυβερνητική αστάθεια.
Κάποιοι στρατιωτικοί, επειδή επηρεάστηκαν από την άνοδο του φασισμού
στην Ιταλία, προτίμησαν αυταρχικές και δικτατορικές λύσεις.
Το 1918, ιδρύθηκε η πανελλαδική εργατική οργάνωση,
η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος.
Επίσης, ιδρύθηκε και το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδος,
το οποίο το 1924 ονομάστηκε Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.
Το 1925, ο Θεόδωρος Πάγκαλος, ένας αξιωματικός, επέβαλε τη δικτατορία.
Όμως, τα κόμματα ήταν αντίθετα και ο Θεόδωρος Πάγκαλος δε διαχειρίστηκε
με σωστό τρόπο την οικονομία και την εξωτερική πολιτική.
Οπότε, ο Πάγκαλος έφυγε και στη θέση του ήρθε
ένας άλλος στρατιωτικός, ο Γεώργιος Κονδύλης.
Ο Γεώργιος Κονδύλης πιέστηκε από την αγανάκτηση των πολιτών και
από τα πολιτικά κόμματα.
Οπότε προκήρυξε εκλογές και το αποτέλεσμα αυτών ήταν ο σχηματισμός
οικουμενικής κυβέρνησης των κομμάτων, εκτός του ΚΚΕ.
Το 1927, προτάθηκε από την κυβέρνηση η ψήφιση
του δημοκρατικού συντάγματος.
Στις εκλογές του 1928, βγήκε το κόμμα των Φιλελευθέρων
με αρχηγό τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
Τα δύο σημαντικά θέματα του προγράμματός του ήταν
η οικονομική ανάπτυξη και η μονιμότητα της δημοκρατίας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Σημαντικές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις βασίστηκαν στην
υποχρεωτική πρωτοβάθμια και στην τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση,
στην εισαγωγή της δημοτικής γλώσσας στα γυμνάσια και
στην ίδρυση πολλών νέων σχολείων.
Το 1930, υπογράφτηκε το ελληνοτουρκικό σύμφωνο φιλίας σε μια προσπάθεια
της εξωτερικής πολιτικής να πλησιάσει τις γειτονικές χώρες.
Το 1929, ψηφίστηκε, ένας νόμος, με πρωτοβουλία των Φιλελευθέρων.
Αυτός ο νόμος έδινε την εξουσία στο κράτος να τιμωρεί όλους αυτούς που
προβάλλουν ιδέες, οι οποίες στηρίζονται στη βίαιη αλλαγή της κοινωνικής τάξης.
Ο νόμος αυτός, έμεινε γνωστός ως ¨ιδιώνυμο¨.
Χρησιμοποιήθηκε για τη νομιμοποίηση διώξεων εναντίον των κομμουνιστών
και αυτών που συμμετείχαν σε κοινωνικούς αγώνες.
Άλλα καθεστώτα στην Ευρώπη, είχαν ψηφίσει ίδιους νόμους,
σε μια προσπάθεια να σταματήσει η διάδοση των σοσιαλιστικών ιδεών.
Όμως, η διεθνής οικονομική κρίση του 1929 και οι σοβαρές επιπτώσεις
αυτής της κρίσης στην Ελλάδα ανάγκασαν τον Βενιζέλο
να κηρύξει την Ελλάδα σε πτώχευση και το 1932 να προκηρύξει εκλογές.
Οι εκλογές έγιναν στις 5 Μαρτίου του 1933 και
επικράτησαν τα αντιβενιζελικά κόμματα.
Τη νύχτα των εκλογών, ορισμένοι βενιζελικοί αξιωματικοί επιχείρησαν
να κάνουν πραξικόπημα, το οποίο απέτυχε.
Όταν ο αρχηγός του Λαϊκού κόμματος Παναγής Τσαλδάρης ανέλαβε την εξουσία,
η πολιτική κρίση οξύνθηκε και έγινε δολοφονική επίθεση κατά του Βενιζέλου.
Την 1η Μαρτίου του 1935, οι βενιζελικοί αξιωματικοί δημιούργησαν ένα νέο κίνημα,
το οποίο ο υπουργός Στρατιωτικών Γιώργος Κονδύλης αποδυνάμωσε.
Έγιναν διώξεις και εκτελέσεις βενιζελικών.
Ο Γιώργος Κονδύλης κατάφερε και έδιωξε τον Παναγή Τσαλδάρη,
επέβαλε δικτατορία και προχώρησε στην επαναφορά της μοναρχίας.
Όταν ο Γεώργιος Β΄ επέστρεψε στην Ελλάδα, παραμέρισε
τον Γεώργιο Κονδύλη και έδωσε αμνηστία σε αυτούς
τους πολιτικούς που είχαν κατηγορηθεί για το κίνημα του 1935.
Το 1936, έγιναν εκλογές, όπου οι βασιλικοί και οι βενιζελικοί
είχαν ίσα αποτελέσματα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οπότε, το ΚΚΕ, που είχε εκλέξει 15 βουλευτές, έπαιξε τον ρόλο του ρυθμιστή.
Ο Γεώργιος Β΄ έβαλε Πρωθυπουργό τον Ιωάννη Μεταξά,
ο οποίος είχε αντιδημοκρατικές ιδέες.
Η άσχημη οικονομική κατάσταση και η επιλογή του Ιωάννη Μεταξά ως
Πρωθυπουργό, προκάλεσαν αντιδράσεις.
Αποκορύφωμα αυτών των αντιδράσεων ήταν
οι αιματηρές διαδηλώσεις της Θεσσαλονίκης τον Μάιο του 1936.
Στις 4 Αυγούστου του 1936, ο Γεώργιος Β΄ και ο Ιωάννης Μεταξάς κήρυξαν τη
δικτατορία γιατί όπως έλεγαν υπήρχε ο φόβος του ¨κομμουνιστικού κινδύνου¨.
Το όνειρο του Ιωάννη Μεταξά ήταν να δημιουργήσει στην Ελλάδα ένα καθεστώς
με τα πρότυπα της φασιστικής Ιταλίας και της ναζιστικής Γερμανίας.
Στην Ελλάδα, όμως, δεν υπήρχε μαζικό φασιστικό κόμμα.
Ο Ιωάννης Μεταξάς δημιούργησε την Εθνική Οργάνωση Νεολαίας,
αλλά ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος σταμάτησε την προσπάθειά του.
Προσπάθησε, επίσης, να πάρει με το μέρος του τους αγρότες και τους εργάτες,
με προπαγάνδα και με τη λήψη κοινωνικών μέτρων.
Όμως, η κοινωνία δε στήριξε το καθεστώς της 4ης Αυγούστου,
γιατί είχε διαφορές από το φασισμό και το ναζισμό.
Ο Ιωάννης Μεταξάς οργάνωσε, τελικά, ένα αυταρχικό κράτος και
κυνήγησε τους αντιπάλους του, κυρίως τους κομμουνιστές.
Η διεθνής θέση της Ελλάδας στηρίχτηκε στη Μεγάλη Βρετανία.
Αυτό γιατί, ο Ιωάννης Μεταξάς, υπό την επιρροή του Γεώργιου Β΄,
πίστευε πως η Μεγάλη Βρετανία θα ήταν ο νικητής του πολέμου.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/4)***

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ → **ΜΟΝΑΡΧΙΑ** = υπεύθυνη για την ήττα

Δεκέμβριος **1923**

εκλογές

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ → **ΑΒΑΣΙΛΕΥΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

πρωθυπουργός

25 Μαρτίου **1924**

ΒΟΥΛΗ → ανακήρυξη Δημοκρατίας

επικύρωση με δημοψήφισμα

Β' ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ευάλωτο πολίτευμα

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ → επηρεασμένοι από την άνοδο του φασισμού στην Ιταλία

προτίμηση αυταρχικών/ δικτατορικών λύσεων

1918

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

1924

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

1925

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

αξιωματικός

→ επιβολή δικτατορίας

~~οικονομία + εξωτερική πολιτική~~ *λάθος διαχείριση* → *φεύγει* →

αναλαμβάνει

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

αγανάκτηση πολιτών και πολιτικών κομμάτων

προκήρυξη εκλογών με αποτέλεσμα οικουμενικής κυβέρνησης των κομμάτων, εκτός του ΚΚΕ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/4)**

1927 — **ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ** → ψήφιση δημοκρατικού συντάγματος

1928 — εκλογές

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

νίκη

→ οικονομική ανάπτυξη

→ μονιμότητα δημοκρατίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

- υποχρεωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση
- δημοτική γλώσσα στα γυμνάσια
- ίδρυση πολλών νέων σχολείων

1930

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΦΙΛΙΑΣ

1929 — **ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ** → ιδιώνυμο

- εξουσία στο κράτος να τιμωρεί αυτούς που προβάλλουν ιδέες για βίαιη αλλαγή της κοινωνικής τάξης
- νομιμοποίηση διώξεων εναντίον των κομμουνιστών και αυτών που συμμετείχαν σε κοινωνικούς αγώνες

ΕΥΡΩΠΗ — ψήφισμα ίδιων νόμων ⇢ ~~διάδοση σοσιαλιστικών ιδεών~~

1929 — διεθνής οικονομική κρίση → **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ**

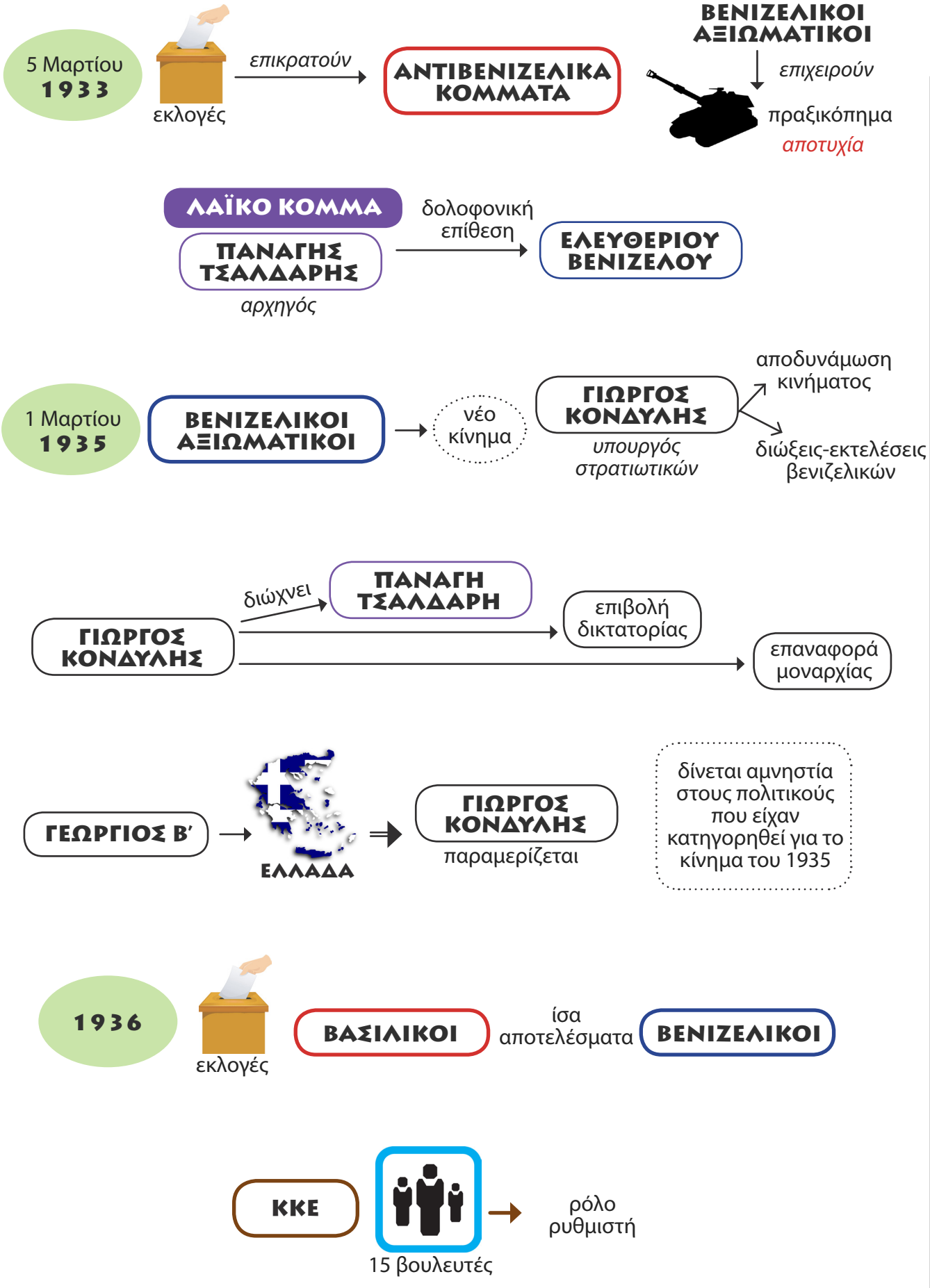
ΕΛΛΑΔΑ

- πτώχευση
- προκήρυξη εκλογών (1932)

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/4)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 4/4)**

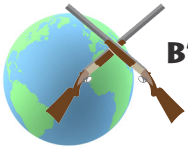
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' → **ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ** *Πρωθυπουργός* ⇒ αντιδράσεις διαδηλώσεις στη Θεσσαλονίκη

4 Αυγούστου **1936** — **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'** + **ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ** → κήρυξη δικτατορίας υπό του φόβου του "κομμουνιστικού κινδύνου"

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ *όραμα* → **ΕΛΛΑΔΑ**

ΚΑΘΕΣΤΩΣ *με πρότυπα:* φασιστική Ιταλία ναζιστική Γερμανία

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ *ιδρύει* → **ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

 Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ *σταματάει την προσπάθειά του*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

 αγρότες εργάτες

προσπάθεια να τους πάρει με το μέρος του

ΚΟΙΝΩΝΙΑ — ~~**ΚΑΘΕΣΤΩΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ**~~

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

δημιουργία αυταρχικού κράτους	κυνηγάει τους αντιπάλους του, κυρίως τους κομμουνιστές	 διεθνής θέση Ελλάδας στηρίζεται στη Μ. Βρετανία

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

43. Η Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Η δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Μετά τον μικρασιατικό πόλεμο, τι θεώρησαν πολλοί Έλληνες και ποιο ζήτημα τέθηκε;
- Πότε έγιναν εκλογές, ποιος βγήκε και τι πρότεινε;
- Τι ψήφισε η Βουλή, πότε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πώς ήταν η κατάσταση στην κυβέρνηση και τι έκαναν κάποιοι στρατιωτικοί;
- Τι ιδρύθηκε το 1918;
- Ποιο άλλο κόμμα ιδρύθηκε και πώς ονομάστηκε το 1924;
- Ποιος και τι έκανε το 1925;
- Με ποια θέματα ήταν αντίθετα τα κόμματα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Από τι πιέστηκε ο Γεώργιος Κονδύλης και τι έκανε;
- Τι προτάθηκε το 1927;
- Ποιο κόμμα και με ποιον αρχηγό βγήκε;
- Ποια ήταν τα δύο σημαντικά θέματα του προγράμματος της κυβέρνησης;
- Σε ποιες αλλαγές και πού προχώρησε η κυβέρνηση;
- Τι υπογράφτηκε το 1930;
- Ποιον νόμο ψήφισαν οι Φιλελεύθεροι, πότε, πώς ονομάστηκε και για ποιον λόγο χρησιμοποιήθηκε;
- Τι ψήφισαν τα καθεστώτα στην Ευρώπη;
- Τι αναγκάστηκε να κάνει ο Ελευθέριος Βενιζέλος και γιατί;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος ήταν ο αρχηγός του Λαϊκού κόμματος και τι συνέβη;
- Τι συνέβη την 1η Μαρτίου του 1935;
- Τι κατάφερε να κάνει ο Γιώργος Κονδύλης;
- Τι έγινε μόλις ο Γεώργιος Β΄ επέστρεψε στην Ελλάδα;
- Πότε έγιναν εκλογές και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιον έβαλε ο Γεώργιος Β΄ Πρωθυπουργό;
- Ποια θέματα προκάλεσαν αντιδράσεις και ποιο ήταν το αποκορύφωμά τους;
- Ποιοι κήρυξαν τη δικτατορία, πότε και γιατί;
- Ποιο ήταν το όνειρο του Ιωάννη Μεταξά;
- Τι δημιούργησε ο Ιωάννης Μεταξάς και τι προσπάθησε να κάνει;
- Γιατί η κοινωνία δε στήριξε το καθεστώς της 4ης Αυγούστου;
- Τι οργάνωσε ο Ιωάννης Μεταξάς;
- Γιατί η διεθνής θέση της Ελλάδας στηρίχτηκε στη Μεγάλη Βρετανία;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)

44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η ελληνική κοινωνία είχε να αντιμετωπίσει το προσφυγικό ζήτημα.
Αυτό αφορούσε, το χώρο που θα έμεναν οι πρόσφυγες και
η επαγγελματική αποκατάστασή τους.
Το ελληνικό κράτος απευθύνθηκε στην Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ).
Η Κοινωνία των Εθνών βοήθησε την Ελλάδα να πάρει δάνειο και
ίδρυσε την Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ).
Ήταν ένας ανεξάρτητος οργανισμός, ο οποίος ανέπτυξε δράση
με τη συνεργασία του ελληνικού κράτους.
Η λειτουργία της ΕΑΠ διήρκησε από το 1923 έως το 1930.
Η κύρια ασχολία της ήταν η αποκατάσταση των προσφύγων στην ύπαιθρο.
Περίπου 750.000 πρόσφυγες πήγαν στη Μακεδονία και στη Θράκη.
Πήγαν εκεί γιατί εκεί υπήρχαν εύκαιρες γαίες και
για την εξασφάλιση υπεροχής του ελληνισμού σε αυτές τις περιοχές.
Το ελληνικό κράτος, κυρίως, ασχολήθηκε με την αποκατάσταση των προσφύγων
στις πόλεις και δημιούργησε τους προσφυγικούς συνοικισμούς.
Οι πρόσφυγες που ήταν πλούσιοι είχαν τη δυνατότητα να πάνε εκεί που θέλουν.
Όσοι πρόσφυγες ήταν φτωχοί, δεν μπορούσαν να εξασφαλίσουν κάποια
από τις κατοικίες που παραχωρούσε το κράτος και έτσι,
για πολλά χρόνια ζούσαν υπό άθλιες συνθήκες σε προσφυγικούς συνοικισμούς.
Τα προβλήματα, όμως, παρέμεναν.
Οι Έλληνες που κατοικούσαν στον ίδιο τόπο στον οποίον γεννήθηκαν,
είχαν αρνητική στάση απέναντι στους πρόσφυγες.
Οι πρόσφυγες πήραν γη, την οποία πολλοί Έλληνες τη θεωρούσαν δική τους.
Επίσης, πρόσφεραν φθηνή δουλειά, με αποτέλεσμα να ρίξουν
προς τα κάτω τις αμοιβές των ντόπιων.
Οι περισσότεροι πρόσφυγες ήταν βενιζελικοί και αυτό ήταν αντίθετο
με την αντιβενιζελική Παλαιά Ελλάδα.
Πολλοί Έλληνες αντιμετώπιζαν τους πρόσφυγες ως διαφορετικούς ανθρώπους,
γιατί είχαν περίεργα ονόματα, έτρωγαν άγνωστα φαγητά και
η εργασία των γυναικών ήταν σε ξένες δουλειές.
Οπότε, η λέξη ¨πρόσφυγας¨ αποτέλεσε έναν απαξιωτικό χαρακτηρισμό
για τους περισσότερους Έλληνες.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο ερχομός, όμως, των προσφύγων έπαιξε σημαντικό ρόλο στη νεοελληνική κοινωνία.
Υπήρχε σημαντική ανάπτυξη στην αγροτική οικονομία.
Πολλοί πρόσφυγες αξιοποίησαν τις εκτάσεις που δεν ήταν καλλιεργημένες, χρησιμοποιώντας καινούριες καλλιεργητικές μεθόδους.
Επίσης, πολλοί από αυτούς που έμεναν στα αστικά κέντρα, ασχολούνταν με το εμπόριο και με τη βιομηχανία.
Οι περισσότεροι πρόσφυγες γνώριζαν κάποια τέχνη και εργάζονταν, συνήθως, με χαμηλές αμοιβές.
Όσοι από αυτούς είχαν κεφάλαιο, ασχολήθηκαν με το εμπόριο και τη βιοτεχνία.
Οι πρόσφυγες έφεραν στην ελληνική κοινωνία τον τρόπο ζωής τους, τις συνήθειές τους και τη μουσική τους.
Πολλές από τις γυναίκες πρόσφυγες αναγκάστηκαν να εργαστούν, με αποτέλεσμα η ιδέα που ήθελε την Ελληνίδα γυναίκα να κάθεται στο σπίτι και να είναι υπό την εξουσία του άντρα, κλονίστηκε.
Οι πρόσφυγες ενίσχυσαν τον χώρο των Γραμμάτων και των Τεχνών.
Σημαντικοί λογοτέχνες, όπως ο Γιώργος Σεφέρης, ο Ηλίας Βενέζης, ο Κοσμάς Πολίτης, ο Στρατής Δούκας και η Διδώ Σωτηρίου, ήταν Μικρασιάτες.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

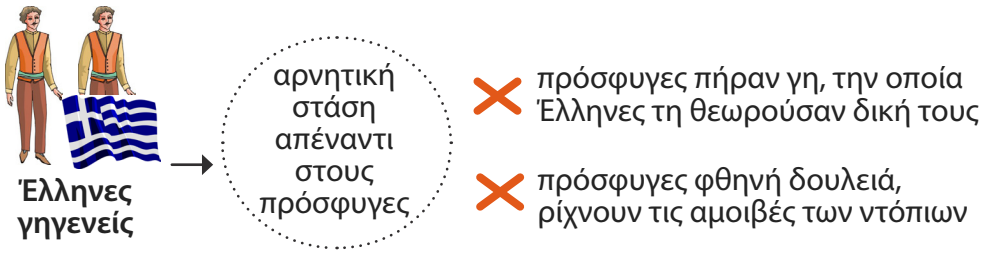
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/2)***

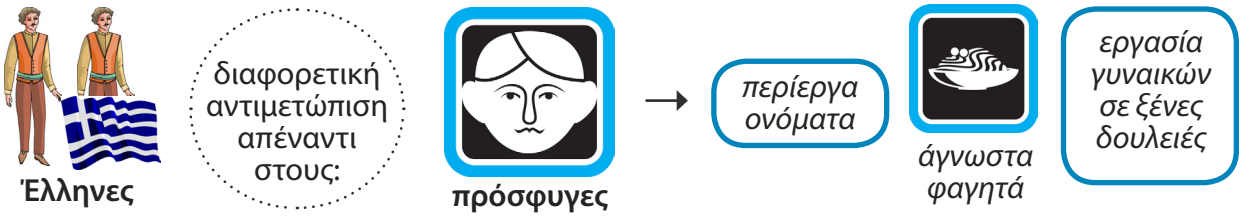

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

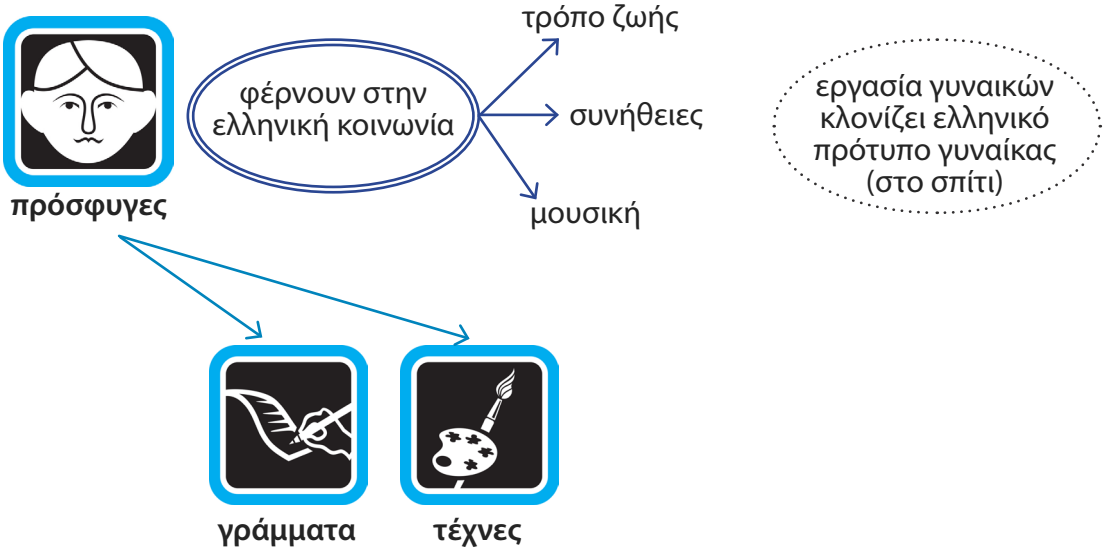
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ = απαξιωτικός χαρακτηρισμός για τους περισσότερους Έλληνες | σημαντικός ρόλος στη νεοελληνική κοινωνία

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: μη καλλιεργημένες εκτάσεις, αξιοποιώνται από τους πρόσφυγες χρησιμοποιώντας καινούριες καλλιεργητικές μεθόδους

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ | **ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ** | **ΚΟΣΜΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ** | **ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ** | **ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ**

=

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΕΣ

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

44. Το προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι είχε να αντιμετωπίσει η ελληνική κοινωνία και τι αφορούσε αυτό;
- Πού απευθύνθηκε το ελληνικό κράτος και τι ήταν αυτό;
- Τι ιδρύθηκε και ποιος ήταν αυτός ο οργανισμός;
- Πόσο διήρκησε αυτός ο οργανισμός και ποια ήταν η κύρια ασχολία του;
- Πού πήγαν περίπου 750.000 πρόσφυγες και γιατί;
- Με τι ασχολήθηκε το ελληνικό κράτος;
- Πού ζούσαν οι πλούσιοι πρόσφυγες και πού οι φτωχοί;
- Γιατί οι Έλληνες που κατοικούσαν στον ίδιο τόπο στον οποίον γεννήθηκαν, είχαν αρνητική στάση απέναντι στους πρόσφυγες;
- Πώς αντιμετώπιζαν πολλοί Έλληνες τους πρόσφυγες;
- Τι αποτέλεσε η λέξη ¨πρόσφυγας¨ και τι ρόλο έπαιξε στην ελληνική κοινωνία;
- Γιατί υπήρχε σημαντική ανάπτυξη στην αγροτική οικονομία;
- Με τι ασχολούνταν οι πρόσφυγες που έμεναν στα αστικά κέντρα;
- Με τι άλλο ασχολούνταν οι πρόσφυγες και πώς πληρώνονταν;
- Με τι ασχολούνταν αυτοί που είχαν κεφάλαιο;
- Τι έφεραν οι πρόσφυγες στην ελληνική κοινωνία;
- Ποια ιδέα κλονίστηκε;
- Ποιον άλλον χώρο ενίσχυσαν οι πρόσφυγες;
- Ποιοι ήταν οι σημαντικοί πρόσφυγες λογοτέχνες;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1930, υπήρχαν πολλά μηνύματα
για την έναρξη πολέμου.
Το 1931, η Ιαπωνία ήταν η πιο ισχυρή δύναμη στην Άπω Ανατολή.
Κατέλαβε την κινεζική επαρχία της Μαντζουρίας.
Το 1934, η χιτλερική Γερμανία έφυγε από την Κοινωνία των Εθνών.
Επανέφερε την υποχρεωτική στρατιωτική θητεία και έτσι,
παραβίασε τη συνθήκη των Βερσαλιών.
Η φασιστική Ιταλία κατέλαβε την Αιθιοπία και έφυγε
από την Κοινωνία των Εθνών.
Το 1936, η Γερμανία, παραβίασε τη συνθήκη των Βερσαλιών και
κατέλαβε τη ζώνη της Ρηνανίας.
Αυτό, όμως, δεν άρεσε στο Μουσολίνι.
Τον ίδιο χρόνο, η Γερμανία και η Ιταλία είχαν συμμετοχή στον εμφύλιο πόλεμο
της Ισπανίας, καθώς βοήθησαν τον φασίστα στρατηγό Φράνκο
να νικήσει τις δυνάμεις της δημοκρατικής κυβέρνησης της χώρας.
Ο Χίτλερ και ο Μουσολίνι συμμάχησαν και αυτή η συμμαχία έμεινε
γνωστή ως Άξονας Ρώμης-Βερολίνου.
Η Γερμανία, η Ιταλία και η Ιαπωνία υπέγραψαν το Αντιδιεθνιστικό Σύμφωνο.
Ο στόχος αυτού του συμφώνου ήταν να καταπολεμηθεί ο κομμουνισμός και
να υποστηριχτεί ο φασισμός σε παγκόσμιο επίπεδο.
Το 1938, η Γερμανία κατέλαβε και ενσωμάτωσε την Αυστρία.
Επειδή, υπήρχαν πιέσεις από Αυστριακούς φασιστές στην κυβέρνηση,
η Αυστρία δεν αντιστάθηκε.
Ο Χίτλερ εκμεταλλεύτηκε την παρουσία μιας γερμανικής μειονότητας,
των Σουδητών, στη Δυτική Τσεχοσλοβακία (Βοημία)
και έτσι απείλησε και αυτή τη χώρα.
Η Βρετανία και η Γαλλία αποφάσισαν να ακολουθήσουν
την ¨πολιτική κατευνασμού¨.
Αυτό σήμαινε πως έπρεπε να υποχωρήσουν στις γερμανικές απαιτήσεις.
Στις 29-30 Σεπτεμβρίου του1938, οι πρωθυπουργοί
της Βρετανίας Τσάμπερλαιν και της Γαλλίας Νταλαντιέ
υπέγραψαν με τους Χίτλερ και Μουσολίνι τη συμφωνία του Μονάχου.
Οπότε, η Βρετανία και η Γαλλία δέχτηκαν να ενσωματωθεί
η Δυτική Τσεχοσλοβακία (Βοημία) στη Γερμανία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έπειτα από αυτό, ο Χίτλερ διέλυσε την Τσεχοσλοβακία.
Το 1939, η Βοημία ενσωματώθηκε στη ναζιστική Γερμανία και
η Σλοβακία (Ανατολική Τσεχοσλοβακία) έγινε ανεξάρτητη,
αλλά βρισκόταν υπό την προστασία της Γερμανίας.
Το 1937, η Ιαπωνία ξεκίνησε πόλεμο με την Κίνα.
Το 1939, η Ιταλία κατέλαβε την Αλβανία.
Ο Χίτλερ στράφηκε εναντίον της Πολωνίας.
Από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, δημιουργήθηκε ένας διάδρομος πολωνικών εδαφών,
ο οποίος ξεκινούσε από τη βόρεια Γερμανία και κατέληγε στο λιμάνι του Γκντάνσκ.
Επειδή στην Πολωνία έμεναν πολλοί Γερμανοί, ο Χίτλερ απαίτησε
να παραχωρηθεί αυτή η χώρα στη Γερμανία.
Η Βρετανία και η Γαλλία ανακοίνωσαν στον Χίτλερ,
πως αν προχωρούσε σε επίθεση εναντίον της Πολωνίας,
τότε θα ξεκινούσαν πόλεμο στη Γερμανία.
Τον Αύγουστο του 1939, ο Χίτλερ, εκμεταλλεύτηκε το γεγονός πως
η Βρετανία, η Γαλλία και η Σοβιετική Ένωση δεν κατάφεραν
να συμφωνήσουν για τη στάση που θα κρατήσουν απέναντί του.
Οπότε, ο Χίτλερ, για να είναι σίγουρος πως η Γερμανία δε θα δεχόταν επίθεση
από τα ανατολικά, υπέγραψε σύμφωνο μη επίθεσης με τη Σοβιετική Ένωση.
Οι δύο χώρες συμφώνησαν να μοιραστούν τα εδάφη της Πολωνίας,
σε περίπτωση πολέμου.
Οπότε, τα αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου μπορεί να ήταν:

- Στα κράτη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου που έχασαν, επιβλήθηκαν
  ταπεινωτικοί όροι, οι οποίοι εξάντλησαν οικονομικά τα κράτη και
  έθιξαν το εθνικό αίσθημα των λαών, κυρίως των Γερμανών.
- Οι συνθήκες ειρήνης δεν ικανοποιούσαν τα αιτήματα
  διάφορων χωρών και εθνοτήτων, με αποτέλεσμα να αναζητούνται
  ευκαιρίες επανεξέτασης των συνθηκών.
- Μετά το 1929, υπήρχε οικονομική κρίση στην Ευρώπη,
  με αποτέλεσμα να βρεθούν κάποιοι **¨σωτήρες¨**,
  όπως ο Μουσολίνι και ο Χίτλερ, και να επιβάλουν επιθετικά καθεστώτα.
- Οι δυτικές Δυνάμεις φοβόντουσαν τη Σοβιετική Ένωση και
  αποδέχονταν την επιθετικότητα της ναζιστικής Γερμανίας,
  καθώς πίστευαν, πως με αυτόν τον τρόπο δεν θα εξαπλωνόταν
  η σοβιετική επιρροή στην Ευρώπη.
- Η Κοινωνία των Εθνών αδυνατούσε να πάρει μέτρα για να μη γίνει ο πόλεμος.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/3)**

αρχές δεκαετίας **1930** — μηνύματα για έναρξη πολέμου

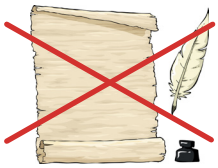
1931 — **ΙΑΠΩΝΙΑ** = η πιο ισχυρή δύναμη στην Άπω Ανατολή → *καταλαμβάνει* → **ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΑΝΤΖΟΥΡΙΑΣ**

1934 — **ΓΕΡΜΑΝΙΑ**

~~**ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ (ΚΤΕ)**~~ *αποχωρεί*

επαναφορά υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας

~~**ΣΥΝΘΗΚΗ ΒΕΡΣΑΛΙΩΝ**~~ *παραβίαση όρων*

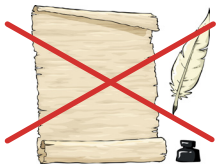

ΙΤΑΛΙΑ — *καταλαμβάνει* →

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

~~**ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ (ΚΤΕ)**~~ *αποχωρεί*

1936 — **ΓΕΡΜΑΝΙΑ**

~~**ΣΥΝΘΗΚΗ ΒΕΡΣΑΛΙΩΝ**~~ *παραβίαση όρων* → *καταλαμβάνει ζώνη Ρηνανίας*

ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ *θυμώνει*

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΙΤΑΛΙΑ — *συμμετοχή* →

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

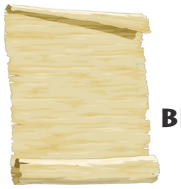
βοηθούν φασίστα στρατηγό Φράνκο - νίκη των δυνάμεων της δημοκρατικής κυβέρνησης της χώρας

ΧΙΤΛΕΡ

ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ

συμμαχία

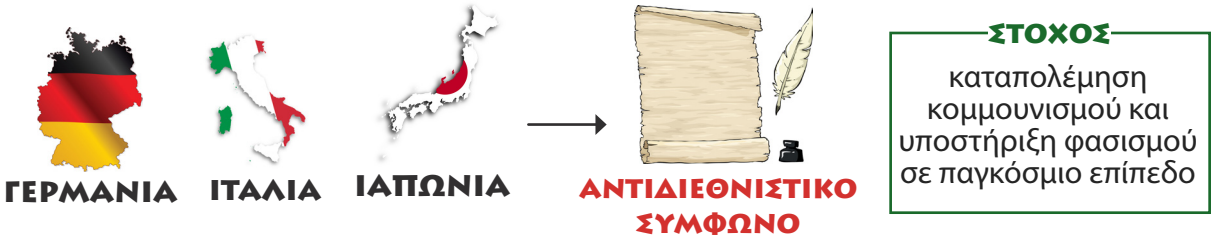

ΑΞΟΝΑΣ ΡΩΜΗΣ-ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου

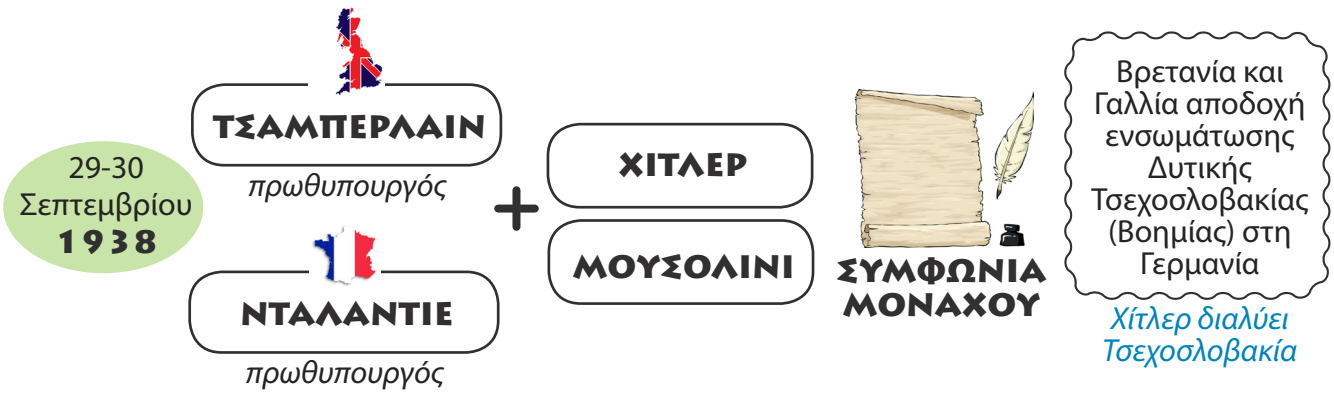
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

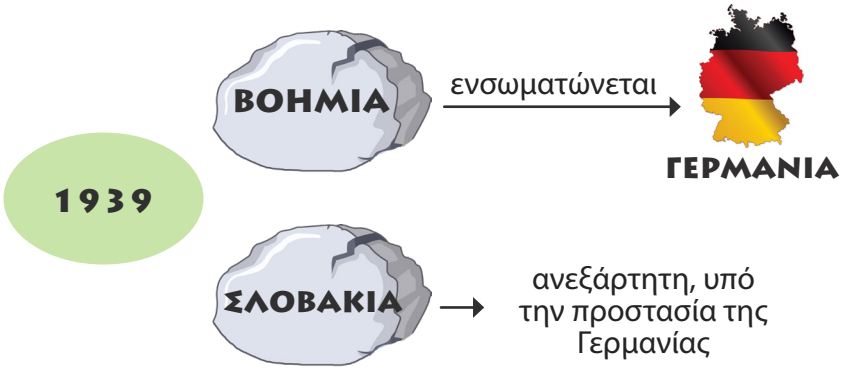

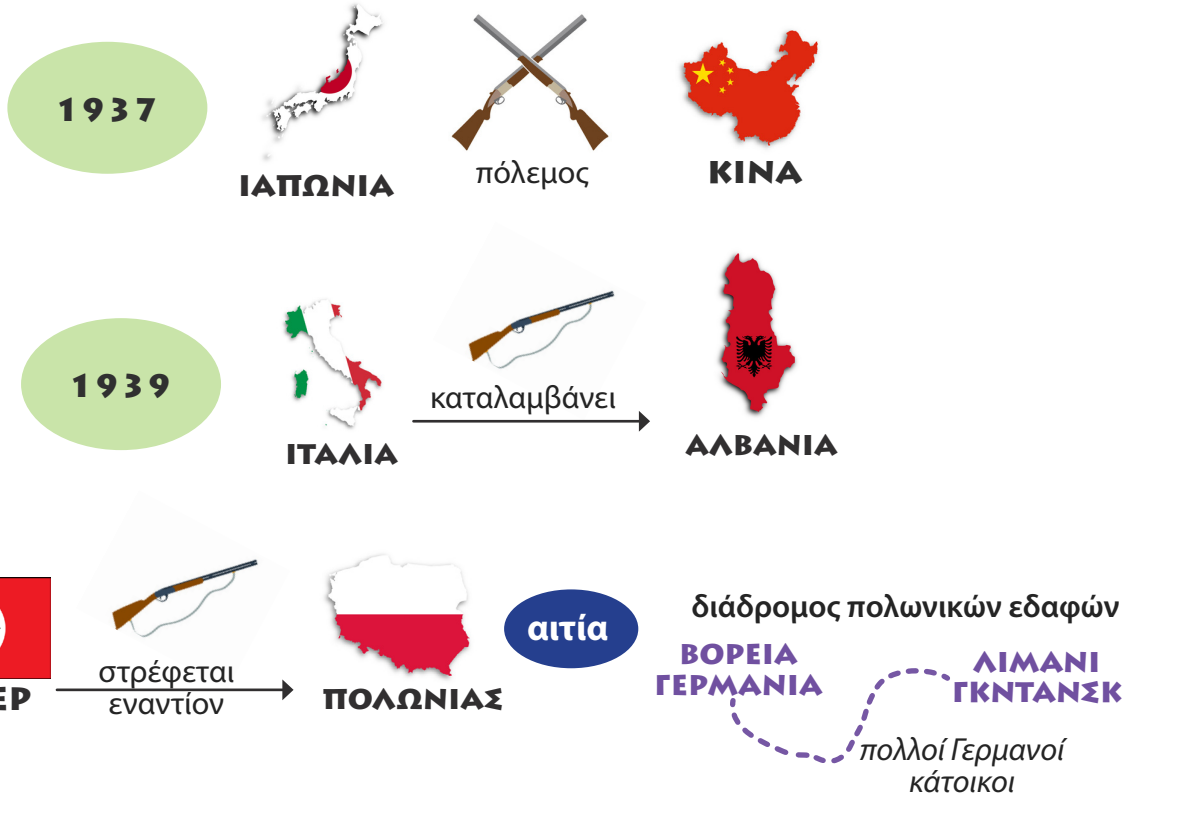

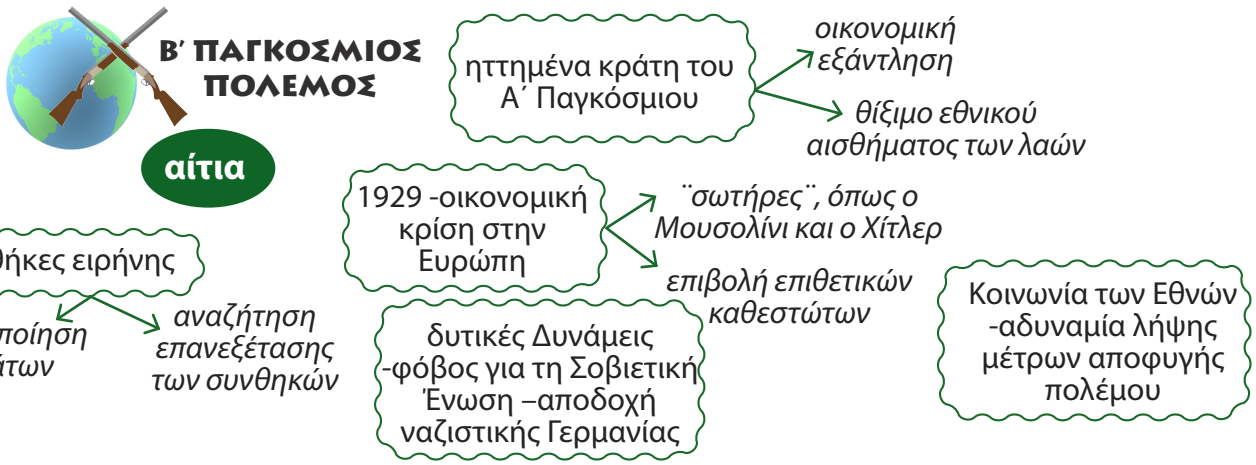

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

45. Τα προμηνύματα και τα αίτια του Β' Παγκόσμιου πολέμου

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια μηνύματα υπήρχαν στις αρχές της δεκαετίας του 1930;
- Ποια ήταν η πιο ισχυρή δύναμη στην Άπω Ανατολή, πότε και τι έκανε;
- Τι έκανε η χιτλερική Γερμανία και πότε;
- Τι έκανε η φασιστική Ιταλία;
- Τι παραβίασε η Γερμανία, πότε, γιατί και ποιος δε συμφώνησε με αυτό;
- Πού συμμετείχαν η Γερμανία και η Ιταλία και γιατί;
- Ποια συμμαχία έμεινε γνωστή και μεταξύ ποιων;
- Τι υπέγραψαν η Γερμανία, η Ιταλία και η Ιαπωνία και ποιος ήταν ο στόχος;
- Τι έκανε η Γερμανία το 1938;
- Τι εκμεταλλεύτηκε ο Χίτλερ και γιατί;
- Τι ακολούθησαν η Βρετανία και η Γαλλία και γιατί;
- Τι υπογράφηκε στις 29-30 Σεπτεμβρίου του1938, μεταξύ ποιων και ποια ήταν η συμφωνία;
- Τι έκανε ο Χίτλερ, έπειτα από αυτό;
- Τι συνέβη το 1939;
- Τι ξεκίνησε η Ιαπωνία και πότε;
- Τι κατέλαβε η Ιταλία και πότε;
- Γιατί ο Χίτλερ στράφηκε εναντίον της Πολωνίας;
- Τι ανακοίνωσαν και σε ποιον η Βρετανία και η Γαλλία;
- Ποιο γεγονός εκμεταλλεύτηκε ο Χίτλερ, τι υπέγραψε και γιατί;
- Τι συμφώνησαν οι δύο χώρες;
- Ποια ήταν τα πιθανά αίτια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Β‘ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

46. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Την 1η Σεπτεμβρίου του 1939, ξεκίνησε ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος
με γερμανική εισβολή στην Πολωνία.
Η Βρετανία και η Γαλλία ξεκίνησαν πόλεμο στη Γερμανία.
Οπότε, είκοσι ολόκληρα χρόνια μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, ξεκίνησε ένας
καινούριος πόλεμος στην Ευρώπη, ο οποίος αποδείχθηκε καταστροφικός.
Από το 1939 έως και το 1941, η Γερμανία άρχισε να ελέγχει
το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης.
Ο γερμανικός στρατός είχε τον έλεγχο της Πολωνίας και
οι Σοβιετικοί έλεγχαν κάποια πολωνικά εδάφη στα ανατολικά.
Η εφαρμογή της τακτικής πολέμου – αστραπή βοήθησε τους Γερμανούς να
καταλάβουν τη Δανία, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, τη Νορβηγία και το Βέλγιο.
Έπειτα στράφηκαν εναντίον της Γαλλίας.
Ο γαλλογερμανικός πόλεμος κράτησε δέκα ημέρες και η Γαλλία ηττήθηκε.
Κάποιοι Γάλλοι με αρχηγό τον στρατηγό Ντε Γκολ πήγαν στην Αγγλία,
και κήρυξαν την αντίσταση εναντίον των Γερμανών κατακτητών.
Επόμενος στόχος των Γερμανών ήταν η Μεγάλη Βρετανία.
Η γερμανική αεροπορία βομβάρδισε το Λονδίνο και άλλες αγγλικές πόλεις.
Όμως, ο βρετανικός λαός, με τον πρωθυπουργό του Ουίνστον Τσόρτσιλ,
ο οποίος πήρε το όνομα ¨πατέρας της νίκης¨, δεν πτοήθηκε.
Οι Γερμανοί στράφηκαν στα Βαλκάνια.
Με τη βοήθεια της Βουλγαρίας, κατέλαβαν τη Γιουγκοσλαβία και την Ελλάδα.
Οι αρχές του ναζισμού και τα συμφέροντα της χιτλερικής Γερμανίας
οργάνωσαν την Ευρώπη.
Όλοι οι οικονομικοί πόροι των κατακτημένων χωρών δεσμεύτηκαν.
Οι λαοί υποχρεώθηκαν να δεχθούν την ¨ανωτερότητα¨ της ναζιστικής Γερμανίας.
Όσοι δεν υπάκουσαν, αντιμετώπισαν βία, βασανιστήρια και μαζικές εκτελέσεις.
Μαζικές εκτελέσεις έγιναν εναντίον των Εβραίων και των Ρομά.
Δημιουργήθηκαν ένοπλα κινήματα αντίστασης,
τα οποία αμφισβήτησαν την κυριαρχία των κατακτητών.
Τον Ιούνιο του 1941, ο γερμανικός στρατός επιτέθηκε στη Σοβιετική Ένωση.
Μέσα σε λίγες εβδομάδες έφτασαν στα περίχωρα
του Λένινγκραντ και της πρωτεύουσας Μόσχας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Δεν κατάφεραν, όμως, να καταλάβουν τις δύο πόλεις.
Ο Χειμώνας που ακολούθησε ήταν βαρύς και αυτό
αποδυνάμωσε τον γερμανικό στρατό.
Όμως, την Άνοιξη του 1942, έγινε νέα γερμανική επίθεση.
Στη μάχη του Στάλινγκραντ, οι Γερμανοί είχαν περίπου
300.000 νεκρούς, τραυματίες και αιχμαλώτους.
Τελικά, έχασαν από τον σοβιετικό στρατό και υποχώρησαν.
Αυτό το γεγονός ήταν το τέλος της χιτλερικής Γερμανίας.
Στην Αφρική, οι Ιταλοί, ξεκινώντας κάποιες δραστηριότητες στη Λιβύη,
επιτέθηκαν στις αγγλικές δυνάμεις της Αιγύπτου.
Στόχος τους ήταν η κατάληψη της διώρυγας του Σουέζ,
χωρίς όμως, να τα καταφέρουν.
Στη Βόρεια Αφρική, γερμανικά και ιταλικά στρατεύματα συγκρούστηκαν
με τις συμμαχικές δυνάμεις.
Έπειτα, μετά από μάχες πολλών μηνών, οι σύμμαχοι επικράτησαν.
Οι ΗΠΑ ήταν ουδέτερες στα δύο πρώτα χρόνια του πολέμου.
Όμως, στις 7 Δεκεμβρίου του 1941, τα ιαπωνικά πολεμικά αεροπλάνα επιτέθηκαν
εναντίον του αμερικανικού πολεμικού στόλου στο Περλ Χάρμπορ της Χαβάης.
Οι ΗΠΑ κήρυξαν τον πόλεμο τόσο στην Ιαπωνία όσο και στις δυνάμεις του Άξονα.
Οπότε, ο Ειρηνικός Ωκεανός έγινε ένα από τα πολεμικά και πιο σκληρά μέτωπα.
Οι συμμαχικές δυνάμεις που μάχονταν στη Βόρεια Αφρική, πήγαν στην Ιταλία.
Το φασιστικό καθεστώς κατέρρευσε και ο Μουσολίνι έφυγε από το αξίωμά του.
Ο διάδοχός του, στρατάρχης Μπαντόλιο υπέγραψε ανακωχή.
Ο Μουσολίνι, όμως, πήγε στη Βόρεια Ιταλία και σχημάτισε κυβέρνηση
έχοντας τη στήριξη των γερμανικών στρατευμάτων.
Στις 6 Ιουνίου 1944, οι συμμαχικές δυνάμεις, με αρχηγό τον Αμερικανό στρατηγό
Αϊζενχάουερ αποβιβάστηκαν στις ακτές της Νορμανδίας.
Αυτό αποτέλεσε μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου.
Τον Σεπτέμβριο του 1944, οι σύμμαχοι κατάφεραν και απελευθέρωσαν
τη Γαλλία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και την Ολλανδία,
παρά τις αντιστάσεις των γερμανικών δυνάμεων.
Τον Ιούνιο του 1944, ξεκίνησε, ανατολικά, μια μεγάλη σοβιετική αντεπίθεση.
Τα γερμανικά στρατεύματα των Βαλκανίων και της κεντρικής Ευρώπης,
υποχώρησαν γιατί δεν ήθελαν να εγκλωβιστούν.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στις αρχές Μαΐου 1945, αμερικανικά, αγγλικά και γαλλικά στρατεύματα
από τα δυτικά και τα σοβιετικά στρατεύματα από τα ανατολικά
βρίσκονταν έξω από το Βερολίνο.
Ο Χίτλερ αυτοκτόνησε και η Γερμανία υποχώρησε.
Ιταλοί αντιστασιακοί συνέλαβαν και εκτέλεσαν τον Μουσολίνι.
Όμως, στην Άπω Ανατολή, η Ιαπωνία συνέχιζε τον πόλεμο.
Οι ΗΠΑ, με τη χρήση της ατομικής βόμβας, βομβάρδισαν πόλεις της Ιαπωνίας,
όπως, της Χιροσίμας και του Ναγκασάκι.
Οι δύο πόλεις ισοπεδώθηκαν.
Τριακόσιες χιλιάδες άμαχοι σκοτώθηκαν ή έμειναν ανάπηροι.
Η Ιαπωνία αναγκάστηκε να υποχωρήσει και τυπικά ο πόλεμος τελείωσε.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

46. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/4)*

1η Σεπτεμβρίου 1939

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ →

ΠΟΛΩΝΙΑ

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ΓΑΛΛΙΑ

πόλεμος

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΕΥΡΩΠΗ

καταστροφικός πόλεμος

1939 - 1941

ΓΕΡΜΑΝΙΑ →

ΕΥΡΩΠΗ

έλεγχος του μεγαλύτερου μέρους

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ελέγχει →

ΠΟΛΩΝΙΑ

ΣΤΡΑΤΟΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ

έλεγχος κάποιων πολωνικών εδαφών στα ανατολικά

πόλεμος-αστραπή ⇒

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

καταλαμβάνει →

Δανία

Ολλανδία

Λουξεμβούργο

Νορβηγία

Βέλγιο

Γαλλία ↗ *πόλεμος 10 ημέρες*

ΓΑΛΛΟΙ

ΝΤΕ ΓΚΟΛ

στρατηγός →

ΑΓΓΛΙΑ

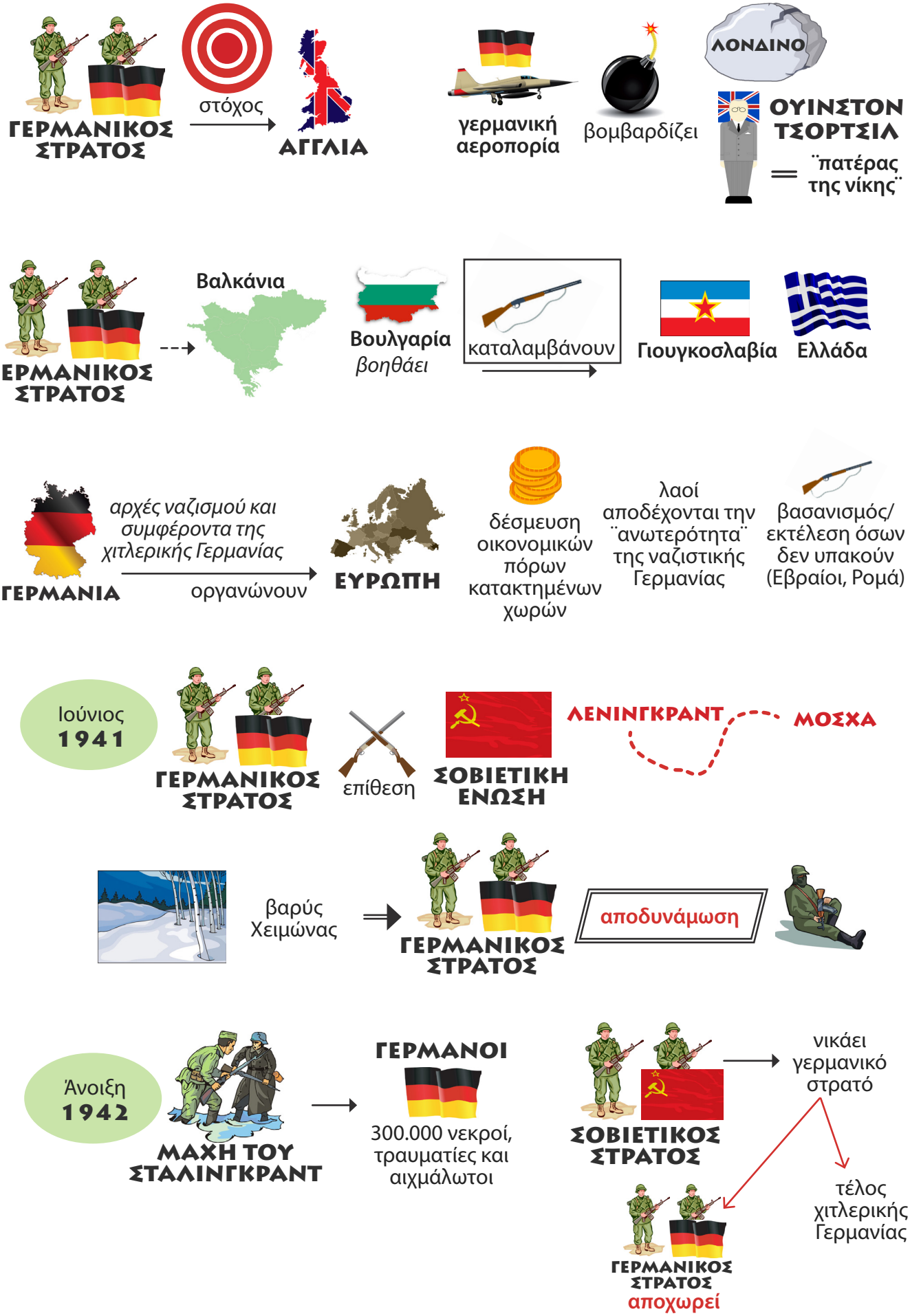

κήρυξη αντίστασης εναντίον των Γερμανών κατακτητών

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

46. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος

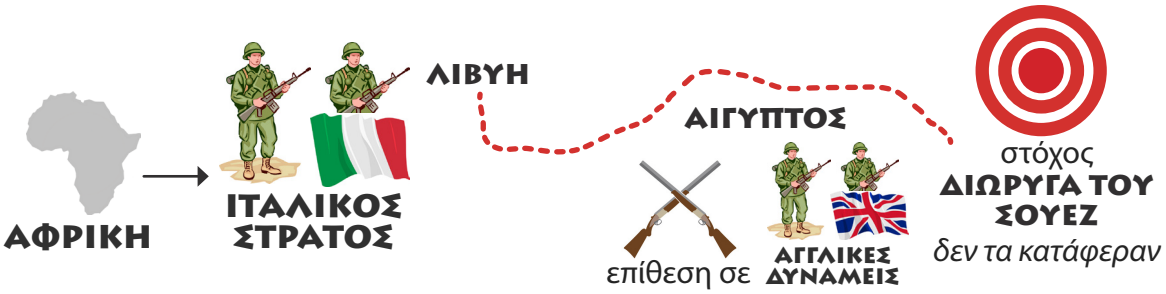
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/4)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

46. Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος

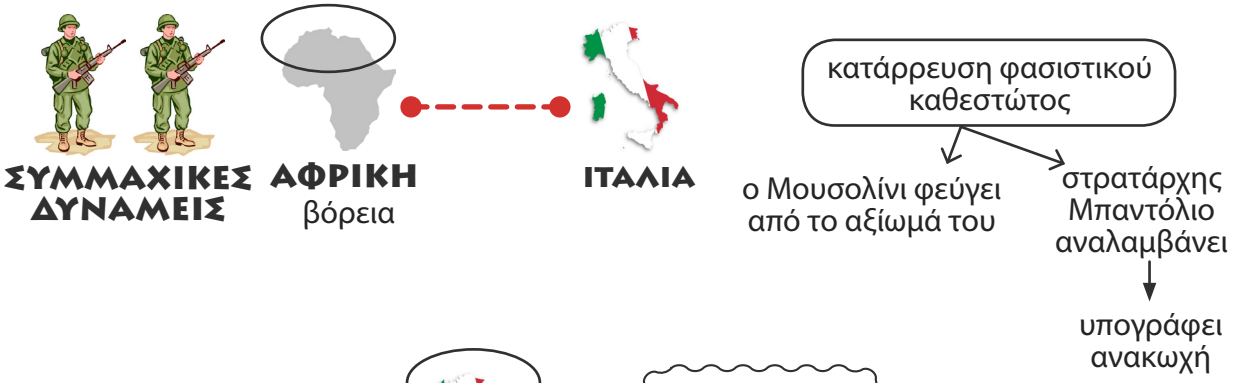
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/4)***

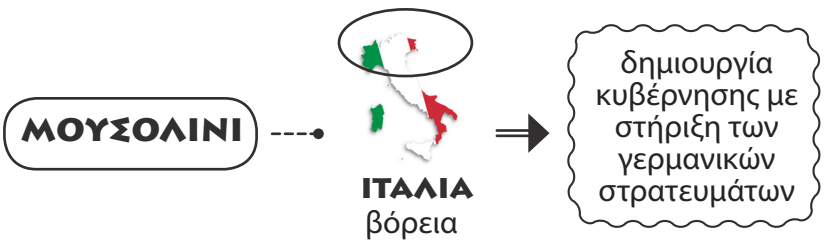

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

46. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 4/4)***

6 Ιουνίου **1944**

ΣΥΜΜΑΧΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΪΖΕΝΧΑΟΥΕΡ --→ **ΑΠΟΒΙΒΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΚΤΕΣ ΝΟΡΜΑΝΔΙΑΣ** =
μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου

Σεπτέμβριος **1944**

Γαλλία

Βέλγιο

Λουξεμβούργο

Ολλανδία →

απελευθερώνονται

Ιούνιος **1944**

ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

αντεπίθεση

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ
Βαλκανίων + κεντρικής Ευρώπης

υποχωρούν

αρχές Μαΐου **1945**

ΔΥΤΙΚΑ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

ΓΑΛΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

ΧΙΤΛΕΡ
αυτοκτονεί

ΜΟΥΣΟΛΙΝΙ
εκτελείται

ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

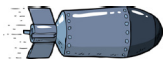
ΙΑΠΩΝΙΑ

συνεχίζει πόλεμο

ΗΠΑ

ατομική βόμβα

ΧΙΡΟΣΙΜΑ ΝΑΓΚΑΣΑΚΙ → 300.000 άμαχοι σκοτώθηκαν ή έμειναν ανάπηροι →

ΙΑΠΩΝΙΑ → υποχωρεί → τέλος πολέμου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

46. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε ξεκίνησε ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος και με ποιον τρόπο;
- Ποιες χώρες ξεκίνησαν πόλεμο στη Γερμανία;
- Πότε ξεκίνησε ο νέος πόλεμος, πού και τι αποδείχθηκε;
- Τι άρχισε να ελέγχει η Γερμανία και πότε;
- Ποιον έλεγχο είχε ο γερμανικός στρατός και ποιον οι Σοβιετικοί;
- Τι βοήθησε τους Γερμανούς και ποιες χώρες κατέλαβαν;
- Πόσες μέρες κράτησε ο γαλλογερμανικός πόλεμος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκαναν ορισμένοι Γάλλοι και με ποιον αρχηγό;
- Ποιος ήταν ο επόμενος στόχος των Γερμανών και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποιος πήρε το όνομα ¨πατέρας της νίκης¨;
- Πού στράφηκαν οι Γερμανοί και τι έκαναν με τη βοήθεια της Βουλγαρίας;
- Ποιες οργάνωσαν την Ευρώπη και τι σήμαινε αυτό;
- Ποια δημιουργήθηκαν και τι έκαναν;
- Τι συνέβη τον Ιούνιο του 1941;
- Τι αποδυνάμωσε τον γερμανικό στρατό;
- Πότε έγινε η νέα γερμανική επίθεση;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της μάχης του Στάλινγκραντ;
- Ποιο γεγονός ήταν το τέλος της χιτλερικής Γερμανίας;
- Τι έκαναν οι Ιταλοί και ποιος ήταν ο στόχος τους;
- Πού συγκρούστηκαν τα γερμανικά και ιταλικά στρατεύματα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πώς ήταν οι ΗΠΑ στα δύο πρώτα χρόνια του πολέμου;
- Τι συνέβη στις 7 Δεκεμβρίου του 1941;
- Τι έγινε ο Ειρηνικός Ωκεανός;
- Ποιοι πήγαν στην Ιταλία και ποια ήταν εκεί η εικόνα;
- Τι έκανε ο Μουσολίνι;
- Τι αποτέλεσε μια από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου;
- Τι συνέβη τον Σεπτέμβριο του 1944;
- Τι συνέβη τον Ιούνιο του 1944;
- Τι συνέβη στις αρχές Μαΐου 1945;
- Ποιο ήταν το τέλος του Χίτλερ και ποιο του Μουσολίνι;
- Ποια χώρα συνέχιζε τον πόλεμο;
- Ποιες πόλεις της Ιαπωνίας ισοπεδώθηκαν και με ποιον τρόπο;
- Πότε τελείωσε ο πόλεμος;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 1939, η Ιταλία κατέλαβε την Αλβανία.
Αυτό ήταν η αιτία να έρθει ο πόλεμος στα Βαλκάνια.
Οι Ιταλοί επιτέθηκαν εναντίον της Ελλάδας.
Στις 15 Αυγούστου 1940, το ιταλικό υποβρύχιο βύθισε
το ελληνικό πολεμικό πλοίο Έλλη, στην Τήνο.
Πολλά στοιχεία έδειχναν την ενοχή της Ιταλίας,
όμως ο Μεταξάς προσπαθούσε να αποφύγει τον πόλεμο.
Τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940, η Ιταλία απαίτησε
την είσοδο των στρατευμάτων στην Ελλάδα.
Ο Μεταξάς αρνήθηκε και αυτό έμεινε στη συνείδηση του ελληνικού λαού ως **ΟΧΙ**.
Η 28η Οκτωβρίου αποτελεί εθνική γιορτή των Ελλήνων.
Οι Ιταλοί εισέβαλαν και οι ελληνικές δυνάμεις αναγκάστηκαν
να υποχωρήσουν, μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου 1940.
Ακολούθησε μια ηρωική ελληνική αντεπίθεση.
Πολλά ελληνικά εδάφη που ήταν υπό ιταλικό έλεγχο απελευθερώθηκαν.
Καταλήφθηκαν οι πόλεις Κορυτσά, Μοσχόπολη, Πόγραδετς,
Αργυρόκαστρο και Άγιοι Σαράντα.
Το μέτωπο μεταφέρθηκε σε βάθος εξήντα χιλιομέτρων μέσα στην Αλβανία.
Όμως, στα τέλη του Ιανουαρίου 1941, ο Ιωάννης Μεταξάς πέθανε.
Ο Γεώργιος Β΄ διόρισε πρωθυπουργό τον Αλέξανδρο Κορυζή.
Στις αρχές Μαρτίου του 1941, οι Ιταλοί έκαναν επίθεση, γνωστή ως ¨εαρινή επίθεση¨.
Όμως, βρήκαν ισχυρή ελληνική αντίσταση.
Το ελληνικό πολεμικό ναυτικό κατέστρεψε πολλές φορές τα ιταλικά πλοία.
Επίσης, προστάτευσε τις ελληνικές πομπές που έφερναν εφόδια και
τα ελληνικά παράλια.
Η ελληνική πολεμική αεροπορία και μερικά βρετανικά αεροσκάφη,
προστάτευσαν τις χερσαίες επιχειρήσεις.
Ο πόλεμος μεταξύ Ελλήνων και Ιταλών συνεχιζόταν.
Η Ελλάδα δέχτηκε γερμανική επίθεση
από γιουγκοσλαβικό και βουλγαρικό έδαφος.
Οι Γερμανοί απέφυγαν τη γενναία ελληνική αντίσταση και
κινήθηκαν προς την Αθήνα.

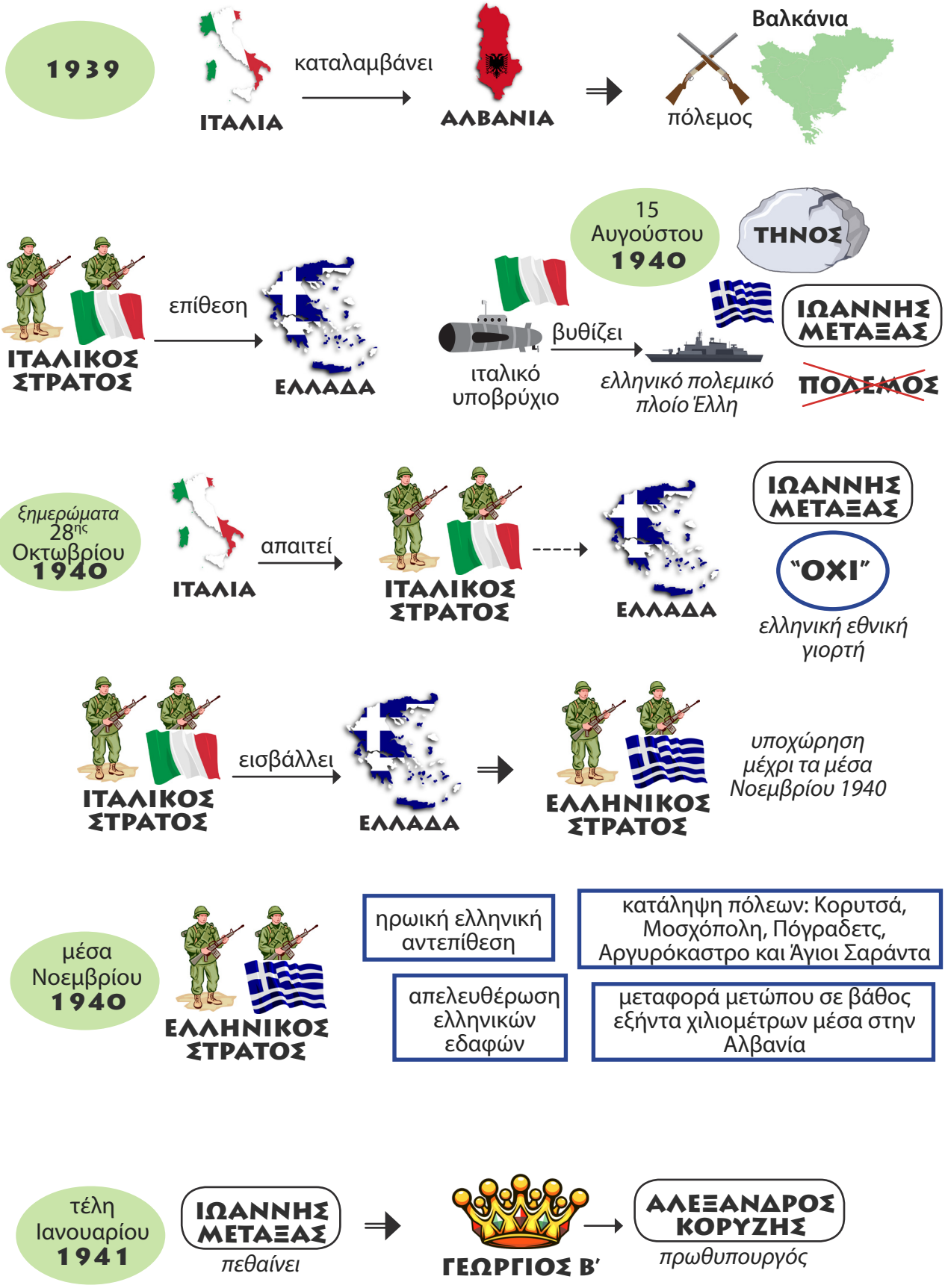
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τα ελληνικά στρατεύματα της Αλβανίας διαλύονταν.
Ο αντιστράτηγος Τσολάκογλου υπέγραψε συνθηκολόγηση.
Στις 27 Απριλίου 1941, οι Γερμανοί κατέλαβαν την Αθήνα.
Ο βασιλιάς, η κυβέρνηση και ορισμένες ελληνικές και βρετανικές ένοπλες δυνάμεις υποχώρησαν στην Κρήτη.
Εξαιτίας των ηρωικών προσπαθειών του λαού της Κρήτης, η αντίσταση συνεχίστηκε.
Στα τέλη Μαΐου 1941, όμως, η Κρήτη βρέθηκε υπό γερμανικό έλεγχο.
Ο Γεώργιος Β΄ και η κυβέρνησή του βρέθηκαν στο Κάιρο.
Εκεί, έμενε, πια, η εξόριστη ελληνική κυβέρνηση.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

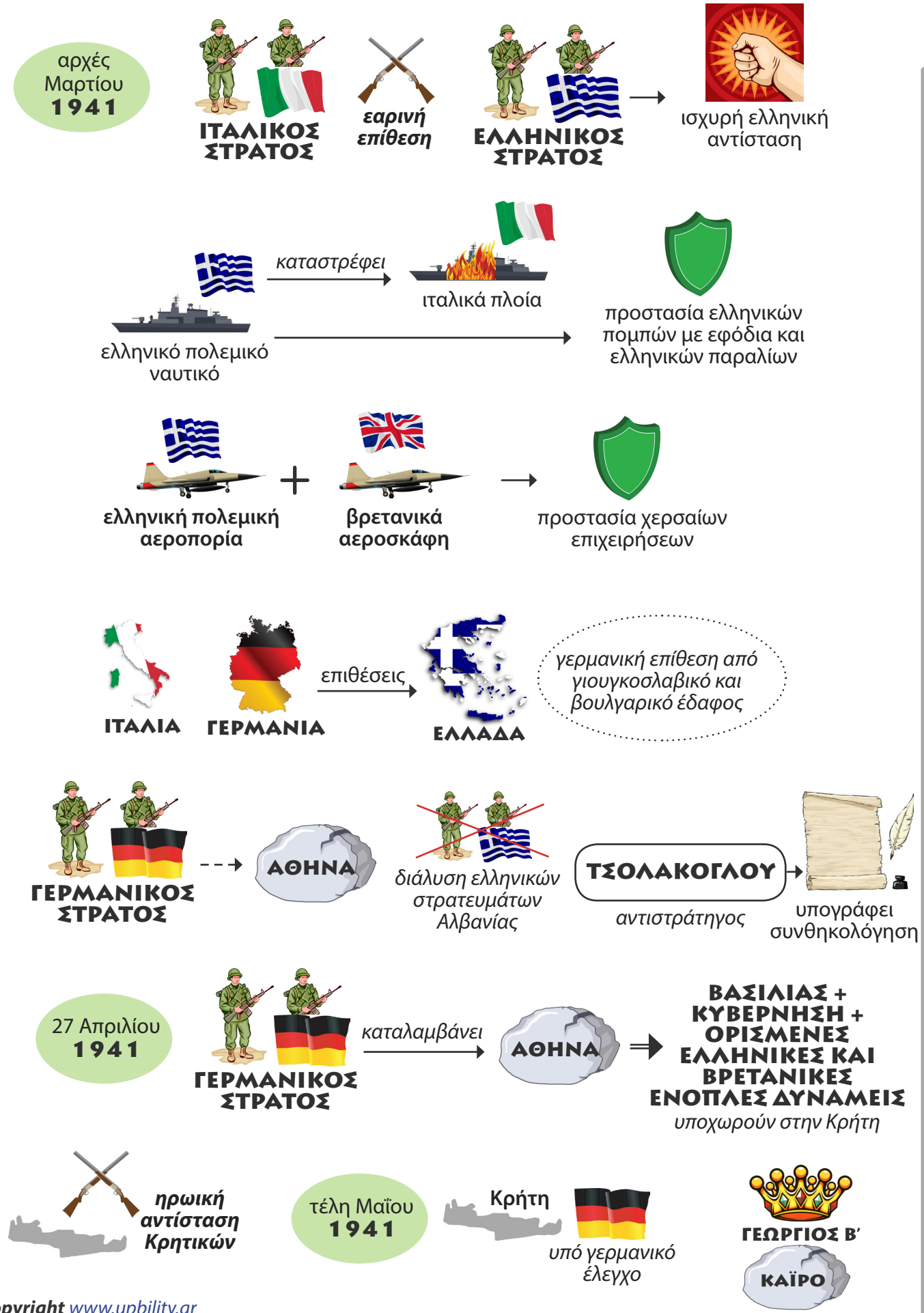
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

47. Η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια ήταν η αιτία να έρθει ο πόλεμος στα Βαλκάνια;
- Τι συνέβη στις 15 Αυγούστου 1940;
- Τι συνέβη τα ξημερώματα της 28ης Οκτωβρίου 1940;
- Τι αποτελεί η 28η Οκτωβρίου για τους Έλληνες και γιατί;
- Τι συνέβη όταν οι Ιταλοί εισέβαλαν στην Ελλάδα;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα της ηρωικής ελληνικής αντεπίθεσης;
- Πού μεταφέρθηκε το μέτωπο;
- Πότε πέθανε ο Ιωάννης Μεταξάς;
- Ποιος διορίστηκε πρωθυπουργός και από ποιον;
- Τι έκαναν οι Ιταλοί και πότε;
- Με ποιους τρόπους αντιστάθηκε η Ελλάδα;
- Από ποιους δέχτηκε επίθεση η Ελλάδα;
- Προς τα πού κινήθηκαν οι Γερμανοί και τι απέφυγαν;
- Ποια στρατεύματα διαλύονταν και ποιος υπέγραψε συνθηκολόγηση;
- Ποια πόλη κατέλαβαν οι Γερμανοί και πότε;
- Ποιοι υποχώρησαν στην Κρήτη και πότε βρέθηκε υπό γερμανικό έλεγχο;
- Ποιοι βρέθηκαν στο Κάιρο;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η κατεχόμενη Ελλάδα χωρίστηκε σε τρεις ζώνες.
Η πρώτη ζώνη ήταν η γερμανική, η βουλγαρική και η ιταλική.
Οι κατακτητές έκαναν κυβέρνηση δικούς τους Έλληνες συνεργάτες,
με πρωθυπουργό τον Γιώργο Τσολάκογλου.
Η κυβέρνηση αυτή βασίστηκε στο καθεστώς του Ιωάννη Μεταξά.
Επιβλήθηκαν μέτρα, όπως απαγόρευση νυχτερινής κυκλοφορίας,
συλλήψεις, βασανιστήρια και εκτελέσεις.
Στην Ανατολική Μακεδονία, οι Βούλγαροι φασίστες προσπάθησαν
να εφαρμόσουν την πολιτική εκβουλγαρισμού.
Αυτή η πολιτική ξεσήκωσε τους Έλληνες και αντιμετωπίστηκε με μαζικές εκτελέσεις.
Οι ναζί εξαφάνισαν τις εβραϊκές κοινότητες της Ελλάδας.
Οι κατακτητές απομάκρυναν τους οικονομικούς πόρους της Ελλάδας.
Έτσι, τα είδη πρώτης ανάγκης ήταν λιγοστά και ενισχύθηκε η μαύρη αγορά.
Οι άνθρωποι πεινούσαν.
Τον Χειμώνα 1941-1942 , περίπου 300 άνθρωποι πέθαιναν κάθε μέρα
από την πείνα μόνο στην Αθήνα.
Το Καλοκαίρι του 1942, ο Ερυθρός Σταυρός έστειλε τρόφιμα και
αυτό ανακούφισε τους Έλληνες.
Η αντίσταση ξεκίνησε με μεμονωμένες ενέργειες.
Στις 30 Μαΐου του 1941, δύο φοιτητές ο Μανόλης Γλέζος και ο Απόστολος Σάντας
κατέβασαν τη σημαία των ναζί από την Ακρόπολη.
Αυτή η πράξη έπληξε το κύρος των κατακτητών.
Το Φθινόπωρο του 1941, έγιναν οι πρώτες οργανώσεις αντίστασης.
Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (ΚΚΕ) και τα μικρότερα αριστερά κόμματα
ίδρυσαν το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο.
Οι σκοποί αυτού του μετώπου ήταν να οργανωθεί ένας αγώνας εναντίον των
κατακτητών και να έχουν οι ίδιοι οι Έλληνες τη δυνατότητα να επιλέξουν
τον τρόπο που θα διαμορφωθεί η διακυβέρνηση της χώρας,
μετά την απελευθέρωση.
Ο συνταγματάρχης Ναπολέοντας Ζέρβας δημιούργησε τον
Εθνικό Δημοκρατικό Ελληνικό Σύνδεσμο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Σκοπός αυτού του συνδέσμου ήταν η απελευθέρωση της Ελλάδας και
η θέσπιση της αβασίλευτης δημοκρατίας, μετά τον πόλεμο.
Η πιο σημαντική από τις μικρότερες οργανώσεις,
ήταν η Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση.
Ήταν η μόνη οργάνωση που είχε ένοπλο τμήμα και
αρχηγός της ήταν ο Δημήτρης Ψαρρός.
Τον Φεβρουάριο του 1942, ιδρύθηκε, με πρωτοβουλία του
Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου,
ο Εθνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός.
Στις αρχές Ιουνίου του 1942, μια ομάδα ανταρτών με αρχηγό έναν κομμουνιστή
γεωπόνο από τη Λαμία, τον Θανάση Κλάρα, γνωστός με το ψευδώνυμο
Άρης Βελουχιώτης, πήγε στο χωριό Δομνίστα της Ευρυτανίας,
καλώντας σε ένοπλο αγώνα.
Ο Άρης Βελουχιώτης έγινε ο ηγέτης του Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού.
Εμφανίστηκαν και οι ένοπλες ομάδες του Εθνικού Δημοκρατικού
Ελληνικού Συνδέσμου.
Τον Νοέμβριο του 1942, οι Βρετανοί καταδρομείς και τμήματα των παραπάνω
οργανώσεων ανατίναξαν τη γέφυρα του Γοργοπόταμου.
Έτσι, σταμάτησαν τον εφοδιασμό του γερμανικού στρατού
της Αφρικής μέσω Ελλάδας.
Η αντίσταση εμφανίστηκε και στις πόλεις.
Τον Απρίλιο του 1942, έγινε απεργία των υπαλλήλων των τηλεπικοινωνιών.
Ήταν από τις πρώτες απεργίες στην κατεχόμενη Ευρώπη και
έκανε τις αρχές να προχωρήσουν σε παροχές.
Τον Ιανουάριο του 1943, έγινε μια μεγάλη απεργία, η οποία εμπόδισε τις αρχές
να στείλουν Έλληνες στη Γερμανία για εργασία.
Η κηδεία του Κωστή Παλαμά έγινε η αφορμή για ένα μεγάλο
συλλαλητήριο κατά των κατακτητών.
Η συμμετοχή της νεολαίας στις κινητοποιήσεις ήταν σημαντική, κυρίως όταν
το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο ίδρυσε την Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων.
Πολλές ήταν και οι Ελληνίδες που πήραν μέρος στον αγώνα
εναντίον των κατακτητών.
Η Ηλέκτρα Αποστόλου, η Λέλα Καραγιάννη, η Ηρώ Κωνσταντοπούλου και
η Παναγιώτα Σταθοπούλου είναι μερικές από αυτές τις γυναίκες.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Κάποιες γυναίκες πήγαν στα ένοπλα τμήματα του
Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού.
Οι κατακτητές, από τη μεριά τους, έκαναν μαζικές εκτελέσεις αμάχων,
σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.
Τον Δεκέμβριο του 1943, οι ναζί έκαψαν τα Καλάβρυτα και
εκτέλεσαν 1.100 κατοίκους τους.
Τον Αύγουστο του 1944, εκτέλεσαν πολλούς κατοίκους στην Κοκκινιά του Πειραιά.
Οι κατακτητές συνεργάστηκαν με τις κυβερνήσεις που είχαν
επαφές με τους εχθρούς την περίοδο της κατοχής.
Έφτιαξαν τα τάγματα ασφαλείας και ένοπλα σώματα Ελλήνων που πήγαν
εναντίον του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου,
του Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού και των αμάχων.
Εξαιτίας της Αντίστασης, κάποιες περιοχές που δεν ελέγχονταν από τους κατακτητές
ονομάστηκαν ¨ελεύθερη Ελλάδα¨.
Με πρωτοβουλία του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου,
οι κάτοικοι άρχισαν να ελέγχουν την τοπική αυτοδιοίκηση,
έγιναν λαϊκές επιτροπές για την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια και
την ασφάλεια, έγιναν λαϊκά δικαστήρια με εκλεγμένους δικαστές,
οργανώθηκαν θεατρικές παραστάσεις και εκδόθηκαν εφημερίδες και έντυπα.
Τον Μάρτιο του 1944, το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο, έκανε την
Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης.
Έμεινε γνωστή ως η κυβέρνηση του βουνού,
η οποία διοίκησε τις απελευθερωμένες περιοχές.
Όπου υπήρχε η δυνατότητα, έγιναν εκλογές για την ανάδειξη Εθνικού Συμβουλίου.
Για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ψήφισαν γυναίκες και νέοι από 18 ετών.
Στο Εθνικό Συμβούλιο εκλέχτηκαν πέντε γυναίκες και
συναθροίστηκε στο χωριό Κορυσχάδες της Ευρυτανίας.
Οι ελληνικές πολιτικές και αντιστασιακές δυνάμεις και η ελληνική κυβέρνηση
που βρισκόταν στην Αίγυπτο, υπέγραψαν τη συμφωνία του Λιβάνου.
Η συμφωνία αυτή στόχευε σε κυβέρνηση εθνικής ενότητας.
Μετά την Απελευθέρωση, η κυβέρνηση, με πρωθυπουργό τον Γεώργιο Παπανδρέου,
έμεινε στην Αθήνα και ανέλαβε την εξουσία.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/4)***

ΕΛΛΑΔΑ

3 ζώνες → γερμανική, → βουλγαρική, → ιταλική

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

συνεργάτες κατακτητών

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ
πρωθυπουργός

καθεστώς Ι. Μεταξά

ΝΕΑ ΜΕΤΡΑ

απαγόρευση νυχτερινής κυκλοφορίας

συλλήψεις

εκτελέσεις

ανατολική Μακεδονία

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΦΑΣΙΣΤΕΣ

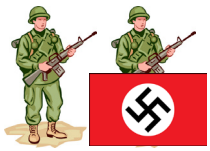
εφαρμογή πολιτικής εκβουλγαρισμού ⇒

ξεσηκωμός Ελλήνων ⇒

μαζικές εκτελέσεις

ΝΑΖΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ → εξαφανίζουν εβραϊκές κοινότητες Ελλάδας

ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ → απομακρύνουν οικονομικούς πόρους Ελλάδας

είδη πρώτης ανάγκης *λιγοστά*

ενίσχυση μαύρης αγοράς

Χειμώνας **1941-1942** → 300 άνθρωποι πεθαίνουν από την πείνα κάθε μέρα

Καλοκαίρι **1942**

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ →

στέλνει τρόφιμα

30 Μαΐου **1941**

ΜΑΝΟΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΑΝΤΑΣ

ΑΚΡΟΠΟΛΗ

σημαία Ναζί ⇒ η πράξη έπληξε το κύρος των κατακτητών

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/4)***

Φθινόπωρο **1941**

ΠΡΩΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

ΚΚΕ + μικρότερα αριστερά κόμματα → **ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ**

ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

- αγώνας εναντίον των κατακτητών
- Έλληνες να επιλέξουν τον τρόπο διακυβέρνησης της χώρας

ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑΣ ΖΕΡΒΑΣ
συνταγματάρχης

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

- απελευθέρωση της Ελλάδας
- θέσπιση αβασίλευτης δημοκρατίας

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

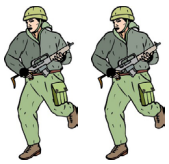
- η πιο σημαντική από τις μικρότερες οργανώσεις
- ένοπλο τμήμα
- **αρχηγός:** Δημήτρης Ψαρρός

Φεβρουάριος **1942**

ΕΘΝΙΚΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

- πρωτοβουλία Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου

Ιούνιος **1942**

ΑΝΤΑΡΤΕΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΛΑΡΑΣ ή ΑΡΗΣ ΒΕΛΟΥΧΙΩΤΗΣ
αρχηγός

ΔΟΜΝΙΣΤΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ένοπλος αγώνας

ΑΡΗΣ ΒΕΛΟΥΧΙΩΤΗΣ ηγέτης → **ΕΘΝΙΚΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ**

ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

→ ένοπλες δυνάμεις

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/4)***

Νοέμβριος **1942**

ΒΡΕΤΑΝΟΙ ΚΑΤΑΔΡΟΜΕΙΣ + τμήματα των οργανώσεων

ανατινάζουν

γέφυρα Γοργοπόταμου

διακοπή εφοδιασμού γερμανικού στρατού

Απρίλιος **1942**

απεργία υπαλλήλων τηλεπικοινωνιών = από τις πρώτες απεργίες στην κατεχόμενη Ευρώπη

Ιανουάριος **1943**

μεγάλη απεργία →

ΕΛΛΗΝΕΣ ✕

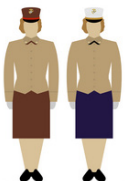
ΓΕΡΜΑΝΙΑ *για εργασία*

ΚΗΔΕΙΑ ΠΑΛΑΜΑ = αφορμή για μεγάλο συλλαλητήριο κατά των κατακτητών

ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ ιδρύει → **ΕΝΙΑΙΑ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΕΩΝ**

σημαντική συμμετοχή της νεολαίας στις κινητοποιήσεις

Ελληνίδες που πήραν μέρος στον αγώνα εναντίον των κατακτητών

ΗΛΕΚΤΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΛΕΛΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

ΗΡΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

κάποιες πήγαν στα ένοπλα τμήματα του Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού

ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ

μαζικές εκτελέσεις αμάχων

ΕΛΛΑΔΑ

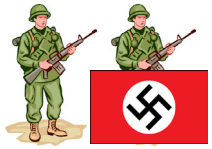
πολλές περιοχές της Ελλάδας

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 4/4)***

Δεκέμβριος **1943**

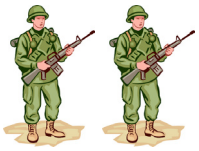
ΝΑΖΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

✗ καίνε Καλάβρυτα
✗ εκτελούν 1.100 κατοίκους

Αύγουστος **1944**

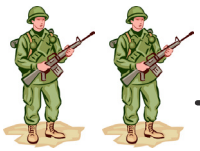

ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ

εκτελούν πολλούς κατοίκους

ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ + **ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ** που είχαν επαφές με τους εχθρούς την περίοδο της κατοχής → **τάγματα ασφαλείας και ένοπλα σώματα Ελλήνων**

εναντίον → **Ε.Α.Μ.**, **Ε.Λ.Α.Σ.**, αμάχων

ΚΑΠΟΙΑ ΕΔΑΦΗ = ¨ελεύθερη Ελλάδα¨

Ε.Α.Μ.

κάτοικοι αποκτούν έλεγχο στην τοπική αυτοδιοίκηση	λαϊκές επιτροπές: *εκπαίδευση, κοινωνική πρόνοια, ασφάλεια*	λαϊκά δικαστήρια με εκλεγμένους δικαστές	θεατρικές παραστάσεις	έκδοση εφημερίδων και εντύπων

Μάρτιος **1944** — **Ε.Α.Μ.** ιδρύει → **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ**: "κυβέρνηση του βουνού", διοίκηση απελευθερωμένων περιοχών

εκλογές ανάδειξης Εθνικού Συμβουλίου — ψηφίζουν γυναίκες και νέοι >18ετών → εκλογή πέντε γυναικών → συναθροίζεται στις Κορυσχάδες Ευρυτανίας

ελληνικές πολιτικές και αντιστασιακές δυνάμεις + ελληνική κυβέρνηση (Αίγυπτος) → **ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΛΙΒΑΝΟΥ** *κυβέρνηση εθνικής ενότητας*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ *Πρωθυπουργός μετά την Απελευθέρωση*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

48. Κατοχή, Αντίσταση και Απελευθέρωση

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Σε πόσες και σε ποιες ζώνες χωρίστηκε η κατεχόμενη Ελλάδα;
- Τι έκαναν οι κατακτητές;
- Τι έκανε η κυβέρνηση και ποια μέτρα επιβλήθηκαν;
- Ποια πολιτική εφάρμοσαν οι Βούλγαροι φασίστες και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι εξαφάνισαν και τι έκαναν οι ναζί;
- Τι συνέβη τον χειμώνα 1941-1942 και τι ήταν αυτό που ανακούφισε τους Έλληνες;
- Τι έγινε στις 30 Μαΐου του 1941 και ποια ήταν η συνέπεια αυτής της πράξης;
- Πότε έγιναν οι πρώτες οργανώσεις αντίστασης;
- Τι ίδρυσαν το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και τα μικρότερα αριστερά κόμματα και ποιοι ήταν οι σκοποί του;
- Ποιος δημιούργησε τον Εθνικό Δημοκρατικό Ελληνικό Σύνδεσμο και ποιος ήταν ο σκοπός του;
- Ποια ήταν η πιο σημαντική από τις μικρότερες οργανώσεις και ποιος ο αρχηγός της;
- Τι ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 1942;
- Τι συνέβη στις αρχές Ιουνίου του 1942, με μια ομάδα ανταρτών;
- Τι έγινε ο Άρης Βελουχιώτης;
- Ποιες ομάδες εμφανίστηκαν;
- Τι συνέβη τον Νοέμβριο του 1942 και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έγινε τον Απρίλιο του 1942;
- Τι συνέβη τον Ιανουάριο του 1943;
- Για ποιο πράγμα έγινε αφορμή η κηδεία του Κωστή Παλαμά;
- Πότε η συμμετοχή της νεολαίας στις κινητοποιήσεις ήταν σημαντική;
- Ποιες γυναίκες Ελληνίδες πήραν μέρος στον αγώνα εναντίον των κατακτητών;
- Πού πήγαν κάποιες γυναίκες;
- Τι έκαναν οι κατακτητές, από τη μεριά τους;
- Τι συνέβη τον Δεκέμβριο του 1943;
- Τι συνέβη τον Αύγουστο του 1944;
- Με ποιους συνεργάστηκαν οι κατακτητές, τι έφτιαξαν και ποιος ήταν ο σκοπός τους;
- Ποιες περιοχές ονομάστηκαν ¨ελεύθερη Ελλάδα¨;
- Τι έγινε με πρωτοβουλία του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου;
- Τι συνέβη τον Μάρτιο του 1944;
- Ποια ήταν η κυβέρνηση του βουνού και τι έκανε;
- Για ποιον λόγο έγιναν εκλογές και ποιοι ψήφισαν για πρώτη φορά;
- Ποιες εκλέχτηκαν στο Εθνικό Συμβούλιο και πού συναθροίστηκε;
- Ποιοι υπέγραψαν τη συμφωνία του Λιβάνου και σε τι στόχευε;
- Ποια έμεινε στην Αθήνα και ανέλαβε την εξουσία;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Ο.Η.Ε.

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι επιπτώσεις του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου έγιναν αισθητές στην Ευρώπη.
Πολλοί άνθρωποι σκοτώθηκαν σε αυτόν τον πόλεμο.
Οι νεκροί και οι αγνοούμενοι ήταν περίπου 50.000.000.
Από αυτούς οι 35.000.000 ήταν Ευρωπαίοι.
Μεγάλος ήταν ο αριθμός των αμάχων θυμάτων.
Η Σοβιετική Ένωση έχασε πάνω 20.000.000 ανθρώπους, όπου το 60% ήταν άμαχοι.
Η Ελλάδα έχασε περίπου 500.000 ανθρώπους.
Περίπου 30.000.000 άνθρωποι μετακινήθηκαν εξαιτίας του πολέμου.
Άλλοι έφυγαν από τα σπίτια τους, γιατί φοβήθηκαν
τον ερχομό των ξένων στρατιωτών.
Στα 1945, αυτοί που εγκατέλειψαν τα σπίτια τους ή έφυγαν για άλλους λόγους,
αποτέλεσαν ένα διεσπαρμένο κόσμο, ο οποίος δυσκολευόταν πολύ να επιβιώσει.
Η Ευρώπη ήταν γεμάτη με ερείπια.
Στη Σοβιετική Ένωση καταστράφηκαν 6.000.000 σπίτια.
Στην Πολωνία καταστράφηκε το 80% της βιομηχανίας.
Στη Γαλλία, τα λιμάνια και ένα μέρος του συγκοινωνιακού και
σιδηροδρομικού δικτύου είχαν σοβαρές ζημιές.
Στην Ελλάδα κάηκαν 160.000 κτίρια και καταστράφηκαν με εμπρησμό 1.700 χωριά.
Το Βερολίνο, το Λένινγκραντ, η Δρέσδη, η Χιροσίμα, το Ναγκασάκι και
άλλες πόλεις ισοπεδώθηκαν.
Η συνολική βιομηχανική παραγωγή της Ευρώπης έφτανε το 50%.
Η Ελλάδα έχασε το 75% της εμπορικής της ναυτιλίας.
Τα περισσότερα κράτη πήραν δάνεια για την προετοιμασία του πολέμου.
Τώρα έπρεπε να ξαναπάρουν δάνειο για να ξεκινήσει η ανασυγκρότηση.
Το μεγαλύτερο μέρος των δανείων δόθηκε από τις ΗΠΑ.
Το βιοτικό επίπεδο των περισσότερων χωρών κατάρρευσε.
Η Βρετανία δέχτηκε πολλές επιθέσεις από τους ναζί.
Μπόρεσε, όμως, να σώσει ένα μεγάλο μέρος της βιομηχανίας και
του εμπορικού της στόλου.
Ο πληθυσμός της αυξήθηκε, επειδή οι γυναίκες μπήκαν στην αγορά εργασίας.
Η Γερμανία και η Αυστρία υπέφεραν από την πείνα, τη μαύρη αγορά και
τον κίνδυνο επιδημιών.

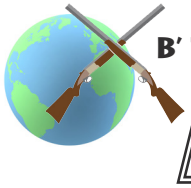
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αυτοί που εμπλέκονταν σε πόλεμο βομβάρδισαν
στρατιωτικούς στόχους και μεγάλες πόλεις.
Σκοπός τους ήταν να ταπεινώσουν το ηθικό των αμάχων και
να αναγκάσουν τον εχθρό να συνθηκολογήσει.
Ο απάνθρωπος, αυτό, πόλεμος είχε μαζικές εκτελέσεις αμάχων,
βιασμούς και λεηλασίες.
Όμως, η ναζιστική Γερμανία έκανε πολύ φρικτά πράγματα.
Είχε τα στρατόπεδα εξόντωσης, τους θαλάμους αερίων, τα πειράματα σε αιχμαλώτους,
που προέρχονταν από τους ναζί ¨γιατρούς του θανάτου¨,
τα βασανιστήρια, οι μαζικές εκτελέσεις των αμάχων και η γενοκτονία των Εβραίων.
Η διεθνής θέση της Ευρώπης αποδυναμώθηκε ολοκληρωτικά
στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
Οι υπερδυνάμεις των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης έβλεπαν
την Ευρώπη ως αντικείμενο ανταγωνισμού.
Υπήρχε και το κίνημα ανεξαρτητοποίησης των αποικιών.
Όλη αυτή η άσχημη κατάσταση του πολέμου, έφερε την ανάγκη να δημιουργηθεί ένας
διεθνής οργανισμός.
Αυτός ο οργανισμός θα αναλάμβανε να λύνει τις διαφορές μεταξύ των κρατών,
χωρίς να υπάρχουν νέες συγκρούσεις.
Το 1945 ιδρύθηκε ο **Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών** (ΟΗΕ) και
συμμετείχαν πενήντα κράτη.
Η έδρα του ήταν στη Νέα Υόρκη, κυρίως για να ενισχυθεί η διεθνής θέση των ΗΠΑ.
Το Συμβούλιο Ασφαλείας ήταν το πιο σημαντικό όργανο αποφάσεων του ΟΗΕ.
Αυτό το όργανο έχει μόνιμα μέλη με δικαίωμα βέτο.
Τα μη μόνιμα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.
Άλλο σημαντικό όργανο του ΟΗΕ είναι η ετήσια Γενική Συνέλευση.
Εκεί συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη και η Γενική Γραμματεία.
Σκοποί του ΟΗΕ ήταν η διαφύλαξη της ειρήνης, η προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων,
η εξασφάλιση ίσων δικαιωμάτων για όλους τους λαούς,
η φροντίδα για τους πρόσφυγες και η προστασία του περιβάλλοντος.
Ο ΟΗΕ έγινε πεδίο ανταγωνισμού, κυρίως των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης.
Κάποιες φορές, ο ίδιος ο οργανισμός, φάνηκε αδύναμος να επιβάλει το διεθνές δίκαιο.
Το έργο του ΟΗΕ παραμένει πολύ σημαντικό, καθώς συνεχίζει να παρέχει
ανθρωπιστική βοήθεια και διάσωση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Ο.Η.Ε.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

επιπτώσεις

ΕΥΡΩΠΗ

50.000.000 νεκροί + αγνοούμενοι → *35.000.000 = Ευρωπαίοι*

30.000.000 άνθρωποι μετακινούνται

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → χάνει πάνω 20.000.000 ανθρώπους → *60% = άμαχοι*

ΕΛΛΑΔΑ → χάνει περίπου 500.000 ανθρώπους

1945 διεσπαρμένος κόσμος – ***δύσκολη επιβίωση***

ΕΥΡΩΠΗ γεμάτη ερείπια

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → 6.000.000 **σπίτια** καταστρέφονται

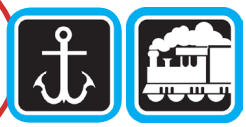

ΠΟΛΩΝΙΑ 80% της **βιομηχανίας** καταστρέφεται

ΓΑΛΛΙΑ καταστρέφονται **λιμάνια** και **μέρος του σιδηροδρομικού δικτύου**

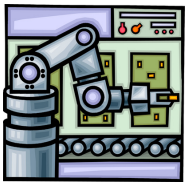
ΕΛΛΑΔΑ κάηκαν 160.000 κτίρια και 1.700 χωριά

ΒΕΡΟΛΙΝΟ
ΛΕΝΙΝΓΚΡΑΝΤ
ΔΡΕΣΔΗ
ΧΙΡΟΣΙΜΑ
ΝΑΓΚΑΣΑΚΙ

ισοπεδώνονται

συνολική βιομηχανική παραγωγή Ευρώπης φτάνει το 50%

ΕΛΛΑΔΑ χάνει το 75% της εμπορικής της ναυτιλίας

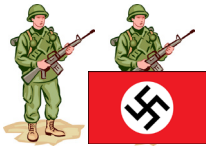
δάνεια → προετοιμασία του πολέμου / ανασυγκρότηση → **ΗΠΑ** *κυρίως από ΗΠΑ*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Ο.Η.Ε.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

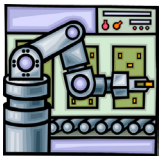

ΝΑΖΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

πολλές επιθέσεις →

ΑΓΓΛΙΑ ⇒ ***σώζει μεγάλο μέρος***

βιομηχανίας

εμπορικού στόλου

γυναίκες εργάζονται → ***αύξηση πληθυσμού***

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΑΥΣΤΡΙΑ →

πείνα

μαύρη αγορά

κίνδυνος επιδημιών

βομβαρδισμός στρατιωτικών στόχων και μεγαλουπόλεων → ταπείνωση ηθικού αμάχων, συνθηκολόγηση

⇒

- ✗ *μαζικές εκτελέσεις αμάχων*
- ✗ *βιασμοί*
- ✗ *λεηλασίες*

ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ναζιστική

φρικτές πράξεις →

- στρατόπεδα εξόντωσης
- βασανιστήρια
- πειράματα σε αιχμαλώτους από τους ναζί ¨γιατρούς του θανάτου¨
- θάλαμοι αερίων
- μαζικές εκτελέσεις των αμάχων
- γενοκτονία των Εβραίων

ΕΥΡΩΠΗ

αποδυνάμωση διεθνούς θέσης ← *ανταγωνισμός*

ΗΠΑ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

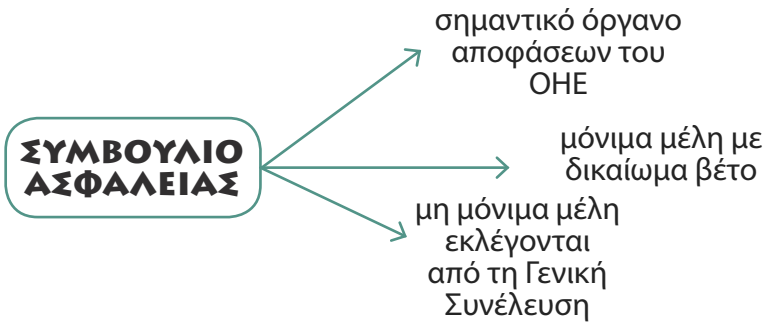
1945 **ΟΗΕ** → διεθνής οργανισμός | 50 κράτη | **στόχος:** επίλυση διαφορών μεταξύ των κρατών | **έδρα:** Ν. Υόρκη

ενίσχυση διεθνούς θέσης ΗΠΑ

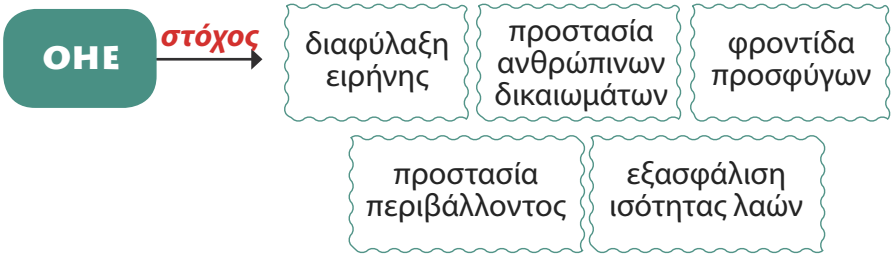
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

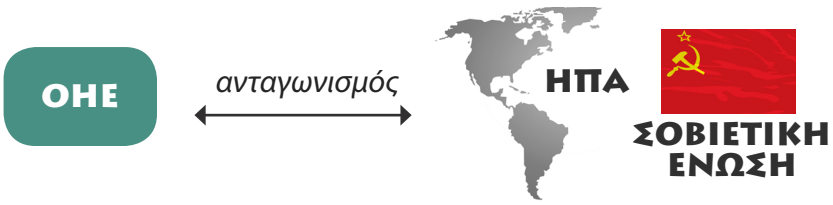
49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Ο.Η.Ε.

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

49. Τα αποτελέσματα του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και η ίδρυση του Ο.Η.Ε.

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πού έγιναν αισθητές οι επιπτώσεις του Β΄ Παγκόσμιου και ποιες ήταν αυτές;
- Τι έχασε η Σοβιετική Ένωση;
- Τι έχασε η Ελλάδα;
- Πόσοι άνθρωποι μετακινήθηκαν και γιατί;
- Τι συνέβη το 1945;
- Πώς ήταν η Ευρώπη;
- Ποια καταστράφηκαν στη Σοβιετική Ένωση, στην Πολωνία, στη Γαλλία και στην Ελλάδα;
- Ποιες πόλεις ισοπεδώθηκαν;
- Ποια έφτανε ως το 50% και τι έχασε η Ελλάδα;
- Για ποιους λόγους πήραν τα περισσότερα κράτη δάνεια και από πού;
- Τι δέχτηκε η Βρετανία και τι κατάφερε να πετύχει;
- Από ποια θέματα υπέφεραν η Γερμανία και η Αυστρία;
- Τι έκαναν αυτοί που εμπλέκονταν σε πόλεμο και ποιος ήταν ο σκοπός τους;
- Τι είχε αυτός ο απάνθρωπος πόλεμος;
- Ποια χώρα έκανε φρικτά πράγματα και ποια ήταν αυτά;
- Ποια αποδυναμώθηκε ολοκληρωτικά και πού;
- Ποιες υπερδυνάμεις είχαν την Ευρώπη ως αντικείμενο ανταγωνισμού;
- Ποιος διεθνής οργανισμός δημιουργήθηκε, πότε, γιατί και πόσα κράτη συμμετείχαν;
- Ποια ήταν η έδρα του ΟΗΕ και γιατί;
- Ποιο ήταν το πιο σημαντικό όργανο αποφάσεων του ΟΗΕ και τι είχε;
- Από ποια εκλέγονταν τα μη μέλη και ποιοι άλλοι συμμετείχαν;
- Ποιοι ήταν οι σκοποί του ΟΗΕ;
- Από ποιους έγινε ο ΟΗΕ πεδίο ανταγωνισμού;
- Γιατί το έργο του ΟΗΕ παραμένει πολύ σημαντικό;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον Φεβρουάριο του 1945, ο ηγέτης των ΗΠΑ Ρούζβελτ,
ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης Στάλιν και ο ηγέτης της Βρετανίας Τσόρτσιλ
βρέθηκαν στη Γιάλτα της Ουκρανίας.
Συμφώνησαν στην παράδοση της Γερμανίας και στην ίδρυση ενός
διεθνούς οργανισμού που θα υπερασπίζεται την ειρήνη.
Οι ΗΠΑ και η Βρετανία αποδέχτηκαν τις φιλοσοβιετικές κυβερνήσεις,
οι οποίες εξουσίαζαν τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης,
όπου υπήρχαν σοβιετικά στρατεύματα.
Το καλοκαίρι του 1945, έγινε διάσκεψη στο Πότσνταμ.
Εκεί, έγινε η συμφωνία να διαιρεθεί η Γερμανία σε τέσσερις ζώνες κατοχής και
το Βερολίνο να είναι υπό κοινό έλεγχο.
Μέχρι το 1950, οι χώρες που ήταν υπό σοβιετική επιρροή, είχαν όμοια καθεστώτα
με αυτό του σοβιετικού καθεστώτος και ονομάστηκαν λαϊκές δημοκρατίες.
Οι προπολεμικές κυρίαρχες κοινωνικές τάξεις αφέθηκαν πίσω.
Τα κομμουνιστικά κόμματα που είχαν την εξουσία,
χρησιμοποίησαν τις κρατικοποιήσεις.
Ο βιομηχανικός τομέας και τα συστήματα υγείας και εκπαίδευσης είχαν επιτυχίες.
Η θέση της γυναίκας παρουσίασε σημαντική βελτίωση.
Σύντομα, όμως, ήρθαν σοβαρά προβλήματα.
Τα κομμουνιστικά κόμματα διαχειρίζονταν την εξουσία μονοπωλιακά.
Περιορίστηκε η δυνατότητα των πολιτικών να εκφράζονται ελεύθερα.
Αυτοί που διαφωνούσαν διώχτηκαν.
Το κράτος έλεγχε την αγορά και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να υπάρχουν
ελλείψεις σε καταναλωτικά αγαθά.
Μετά τον θάνατο του Στάλιν, έγινε κριτική για τα παραπάνω θέματα,
αλλά δεν άλλαξε τίποτα.
Το αποτέλεσμα αυτής της άσχημης κατάστασης ήταν να δημιουργηθούν
εξεγέρσεις στην Ανατολική Ευρώπη.
Σε κάποιες από αυτές χρειάστηκε να επέμβει ο σοβιετικός στρατός.
Τα εθνικά αντιστασιακά κινήματα με κομμουνιστικές ιδέες ανέλαβαν
την εξουσία στη Γιουγκοσλαβία και στην Αλβανία.
Αυτές οι χώρες δεν είχαν σοβιετικό στρατό, αλλά είχαν κυβερνήσεις κομμουνιστών
και σοβιετική επιρροή.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

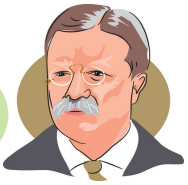
Το 1948, η Γιουγκοσλαβία συγκρούστηκε με τη Σοβιετική Ένωση.
Αποφάσισε να πάρει τον δικό της σοσιαλιστικό δρόμο.
Η Αλβανία συνδέθηκε με τη Γιουγκοσλαβία, τη Σοβιετική Ένωση και την Κίνα.
Τελικά, όμως, αποφάσισε να απομονωθεί.
Η Ευρώπη είχε πολλές ανθρώπινες και υλικές απώλειες.
Στη Δυτική Ευρώπη, η οικονομία και η κοινωνία βρίσκονταν
σε σημείο κατάρρευσης.
Οι ΗΠΑ θέλησαν να αποτρέψουν μια τέτοια κατάσταση και
να μην επιτρέψουν τη σοβιετική επιρροή.
Μέσω του σχεδίου Μάρσαλ, έδωσαν στην Ευρώπη
περίπου 13 δισεκατομμύρια δολάρια.
Η Σοβιετική Ένωση κατήγγειλε το σχέδιο Μάρσαλ.
Το έκανε αυτό γιατί πίστευε πως με αυτόν τον τρόπο οι ΗΠΑ θα είχαν
τον έλεγχο στα εσωτερικά των ευρωπαϊκών χωρών.
Άσκησε πίεση στις λαϊκές δημοκρατίες να μη δεχτούν την αμερικανική βοήθεια.
Έτσι και έγινε.
Το 1948, η παραγωγή και το εμπόριο επανήλθαν σε
προπολεμικά επίπεδα στη Δυτική Ευρώπη.
Εκείνη την περίοδο, ξεκίνησε στη Δυτική Ευρώπη ένα κράτος πρόνοιας.
Το πολίτευμα που επικράτησε σχεδόν σε όλες τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης
ήταν η κοινοβουλευτική δημοκρατία.
Οι εργατικές οργανώσεις και τα κεντροαριστερά και αριστερά κόμματα πίστευαν
πως αν οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί δεν υποστηρίζουν την κοινωνική δικαιοσύνη
τότε χάνουν το πραγματικό νόημα ύπαρξής τους.
Το κράτος πρέπει να εξασφαλίζει στον πολίτη το δικαίωμα να εργάζεται, να
εκπαιδεύεται, να έχει υγεία και να ενισχύει τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες.
Τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης βασίστηκαν στις παραπάνω απόψεις και
στην πολιτική των λαϊκών δημοκρατιών της Ανατολικής Ευρώπης.
Έτσι, έδωσαν παροχές στους πολίτες.
Οπότε, υπήρχε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση και
εκπαίδευση σε πάρα πολλούς ανθρώπους.
Στη δεκαετία του ΄60 η Δυτική Ευρώπη έδειχνε μια εικόνα καταναλωτικής κοινωνίας.
Ο κάθε άνθρωπος προσπαθούσε να εξασφαλίσει για τον εαυτό του και
την οικογένειά του, περισσότερες ανέσεις και για αυτό δούλευε πολύ.
Στα τέλη της δεκαετίας του ΄60, αυτός ο τρόπος κοινωνικής οργάνωσης και ζωής
τέθηκε υπό αμφισβήτηση στις δυτικές κοινωνίες, κυρίως από τους νέους.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/4)**

Φεβρουάριος **1945**

ΡΟΥΖΒΕΛΤ
ηγέτης ΗΠΑ

ΣΤΑΛΙΝ
ηγέτης Σοβ. Ένωσης

ΤΣΟΡΤΣΙΛ
ηγέτης Βρετανίας

→ **ΓΙΑΛΤΑ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ**

συμφωνία για:

- παράδοση της Γερμανίας
- ίδρυση ενός διεθνούς οργανισμού για υπεράσπιση της ειρήνης

→ αποδοχή φιλοσοβιετικών κυβερνήσεων

ΣΟΒΙΕΤΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ

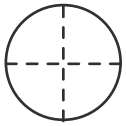
Καλοκαίρι **1945**

διάσκεψη στο Πότσνταμ

→

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

4 ζώνες

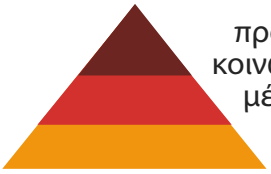
ΒΕΡΟΛΙΝΟ
υπό κοινό έλεγχο

1950

χώρες υπό σοβιετική επιρροή

→ όμοια καθεστώτα με αυτό του σοβιετικού καθεστώτος = *λαϊκές δημοκρατίες*

προπολεμικές κοινωνικές τάξεις μένουν πίσω

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ → κρατικοποιήσεις

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

βιομηχανία

συστήματα υγείας

συστήματα εκπαίδευσης

θέση γυναίκας
βελτίωση

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/4)**

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ → μονοπωλιακή εξουσία → **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΚΦΡΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ** — *όσοι διαφωνούν διώχνονται*

ΚΡΑΤΟΣ → έλεγχος αγοράς → *έλλειψη καταναλωτικών αγαθών*

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΑΛΙΝ → κριτική για την κατάσταση → ~~ΑΛΛΑΓΕΣ~~

 → → → επεμβαίνει

ΕΥΡΩΠΗ ανατολική — εξεγέρσεις — **ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ**

 ΑΛΒΑΝΙΑ

 ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ → εξουσία → **ΕΘΝΙΚΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ** *με κομμουνιστικές ιδέες* — κυβερνήσεις κομμουνιστών και σοβιετική επιρροή

1948

 ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ — *σύγκρουση* → **ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ** → Γιουγκοσλαβία: ***σοσιαλιστικός δρόμος***

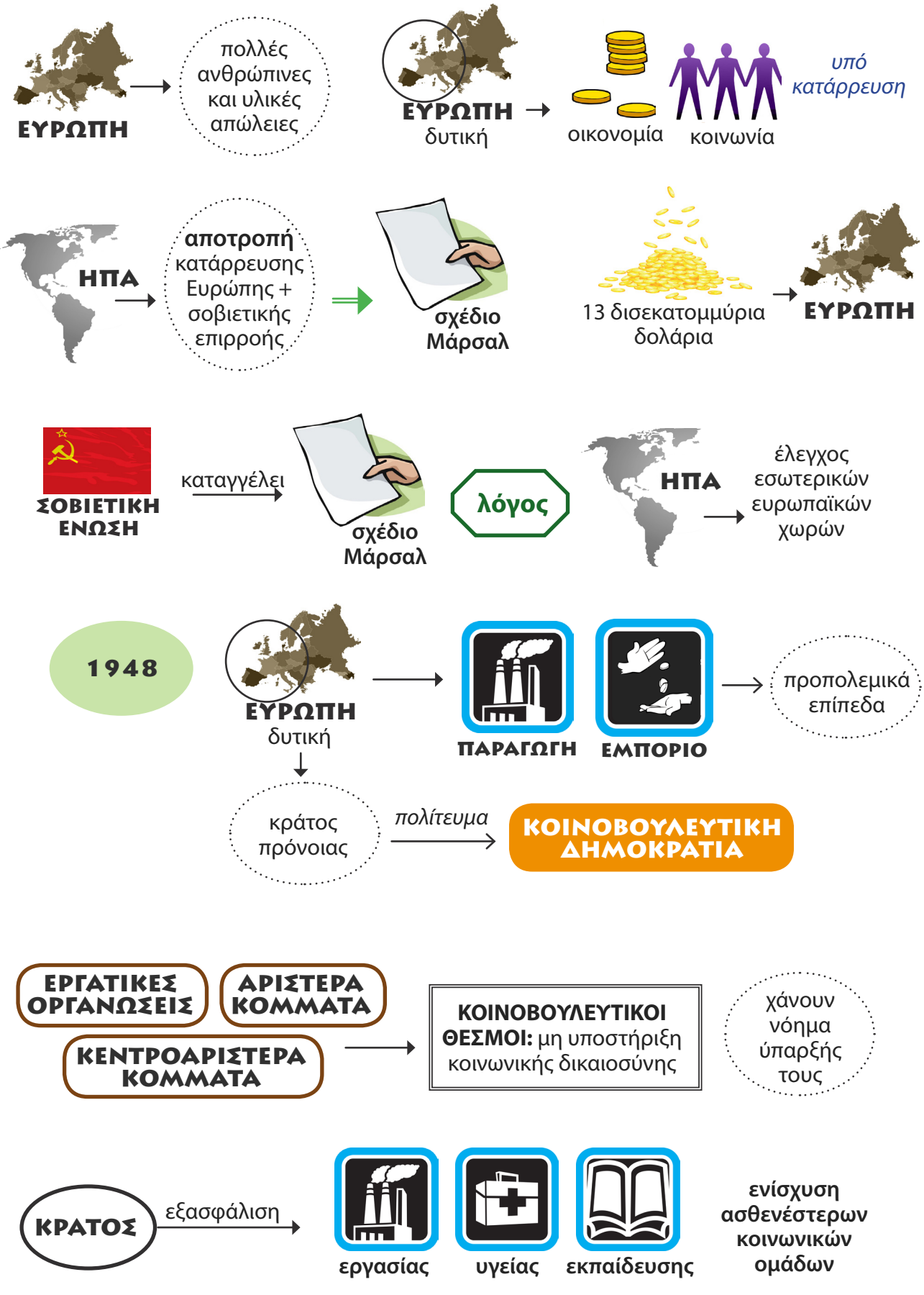
 ΑΛΒΑΝΙΑ — *σύνδεση* — **ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ** — **ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ** — **ΚΙΝΑ**

→ *τελικά απομονώνεται*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/4)**

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 4/4)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιοι βρέθηκαν στη Γιάλτα της Ουκρανίας, πότε και τι συμφώνησαν;
- Τι αποδέχτηκαν οι ΗΠΑ και η Βρετανία και ποιες ήταν αυτές;
- Ποια διάσκεψη έγινε το καλοκαίρι του 1945 και τι συμφωνήθηκε;
- Ποιες ονομάστηκαν λαϊκές δημοκρατίες;
- Ποιες τάξεις αφέθηκαν πίσω;
- Ποια χρησιμοποίησαν τις κρατικοποιήσεις;
- Ποιοι τομείς είχαν επιτυχίες και ποια θέση παρουσίασε σημαντική βελτίωση;
- Ποια σοβαρά προβλήματα παρουσιάστηκαν;
- Τι συνέβη μετά τον θάνατο του Στάλιν;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της άσχημης κατάστασης;
- Τι ανέλαβαν τα εθνικά αντιστασιακά κινήματα και με ποιες ιδέες;
- Τι δεν είχαν και τι είχαν η Γιουγκοσλαβία και η Αλβανία;
- Τι συνέβη το 1948;
- Τι έκανε η Αλβανία;
- Τι είχε η Ευρώπη;
- Πώς ήταν η κατάσταση στη Δυτική Ευρώπη;
- Τι θέλησαν να κάνουν οι ΗΠΑ και μέσω ποιου σχεδίου;
- Τι ήταν αυτό το σχέδιο, ποια το κατήγγειλε και γιατί;
- Τι έκανε η Σοβιετική Ένωση για να μη δεχτούν την αμερικανική βοήθεια;
- Τι συνέβη το 1948 στη Δυτική Ευρώπη και τι ξεκίνησε;
- Ποιο πολίτευμα επικράτησε και πού;
- Τι πίστευαν οι εργατικές οργανώσεις και τα κεντροαριστερά και αριστερά κόμματα;
- Τι έπρεπε να εξασφαλίσει το κράτος για τον πολίτη;
- Σε ποια βασίστηκαν τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι εικόνα έδειχνε η Δυτική Ευρώπη και πότε;
- Γιατί ο άνθρωπος δούλευε πολύ;
- Τι τέθηκε υπό αμφισβήτηση στις δυτικές κοινωνίες και από τους νέους και πότε;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

51. Διπολισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, οι ΗΠΑ αναδείχτηκαν πολύ δυνατές.
Ήταν πολύ ισχυρές τόσο σε οικονομικό όσο και σε στρατιωτικό επίπεδο.
Ήταν η μόνη χώρα η οποία είχε το ισχυρό όπλο της ατομικής βόμβας.
Όμως η ηγεσία της Αμερικής άρχισε να ανησυχεί για τη
σοβιετική επιρροή στην Ανατολική Ευρώπη.
Οι ηγέτες των ΗΠΑ ήθελαν να διασφαλίσουν τα συμφέροντα της χώρας
σε παγκόσμιο επίπεδο.
Οπότε, έπρεπε να ξεκινήσουν έναν αγώνα εναντίον του κομμουνισμού.
Τα πιο σημαντικά θέματα της εξωτερικής τους πολιτικής ήταν
η στρατιωτική και η οικονομική βοήθεια,
οι επενδύσεις από Αμερικανούς κεφαλαιούχους και
η αλλαγή αυτών των καθεστώτων, που η πολιτική τους ήταν αντίθετη
προς τα συμφέροντα των Αμερικανών.
Ο αντικομμουνισμός υπήρξε έντονος στο εσωτερικό των ΗΠΑ.
Με αρχηγό τον γερουσιαστή Μακάρθι, όσοι πολίτες
ήταν ή θεωρήθηκαν κομμουνιστές, διώχτηκαν.
Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ, Χάρι Τρούμαν, είχε καθοριστικό ρόλο
στη διαμόρφωση της παραπάνω πολιτικής.
Τη δεκαετία του '50, η Σοβιετική Ένωση συνεργάστηκε με
άλλα κομμουνιστικά καθεστώτα.
Είχε γρήγορη οικονομική ανάπτυξη και κατασκεύασε μια ατομική βόμβα.
Έτσι, απέκτησε και αυτή μεγάλη δύναμη.
Οι δύο αυτές υπερδυνάμεις οδήγησαν στον διπολισμό.
Ο διπολισμός ήταν ένα σύστημα διεθνών σχέσεων ανάμεσα σε
δύο αντίπαλους πόλους.
Αυτός ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις άρχισε στα τέλη του
Β΄ Παγκόσμιου πολέμου και σταμάτησε στα τέλη της δεκαετίας του 1980.
Δεν υπήρχε, όμως, ένοπλη σύγκρουση και ονομάστηκε ψυχρός Πόλεμος.
Στην πρώτη φάση του ψυχρού Πολέμου υπήρχε επικίνδυνη ένταση.
Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τρούμαν δήλωσε ένα πολιτικό αξίωμα, το δόγμα Τρούμαν.
Σύμφωνα με αυτό το δόγμα, η χώρα του θα πρόσφερε τη βοήθειά της
στα κράτη της Δύσης που πιέζονταν από τον κομμουνισμό και
δεν επιθυμούσαν να επικρατήσει στα εδάφη τους.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η πολιτική αυτή εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα.
Από το 1947, ο Τρούμαν ενίσχυσε τις κυβερνητικές δυνάμεις εναντίον του κομμουνισμού στον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο.
Η Γερμανία διασπάστηκε.
Στα γερμανικά εδάφη που είχαν οι δυτικές δυνάμεις, ιδρύθηκε η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.
Οι Σοβιετικοί, στη δική τους ζώνη κατοχής, δημιούργησαν τη Λαοκρατική Δημοκρατία της Γερμανίας.
Το Βερολίνο χωρίστηκε στη μέση.
Το 1961, η Ανατολική Γερμανία έχτισε ένα τείχος, το οποίο διέσχιζε την πόλη βάζοντας όρια στα δύο τμήματά της.
Το τείχος του Βερολίνου έγινε το σύμβολο του ψυχρού Πολέμου.
Το 1949, οι ΗΠΑ έκαναν το ΝΑΤΟ.
Το ΝΑΤΟ ήταν μια στρατιωτική συμμαχία, όπου συμμετείχαν οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και οι περισσότερες χώρες της Δυτικής Ευρώπης.
Το 1952, η Ελλάδα και η Τουρκία ενσωματώθηκαν στο ΝΑΤΟ.
Το 1955, η Σοβιετική Ένωση έκανε το σύμφωνο της Βαρσοβίας.
Σε αυτό συμμετείχαν η Σοβιετική Ένωση και οι λαϊκές δημοκρατίες της Ανατολικής Ευρώπης.
Στην Κίνα επικράτησε ο κομμουνισμός, με αρχηγό τον Μάο Τσε Τουνγκ.
Δημιουργήθηκε ένα μεγάλο σοσιαλιστικό κράτος.
Οι Βορειοκορεάτες κομμουνιστές θέλησαν να καταλάβουν τη Νότια Κορέα.
Οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους, όπως η Ελλάδα θέλησαν να επέμβουν με όπλα.
Ο πόλεμος της Κορέας τελείωσε με τη δημιουργία δύο κρατών.
Το ένα ήταν υπό σοβιετική επιρροή της Βόρειας Κορέας και το άλλο υπό αμερικανική επιρροή της Νότιας Κορέας.
Το 1962, η Σοβιετική Ένωση έβαλε πυραύλους στην Κούβα, λίγα χιλιόμετρα από το αμερικανικό έδαφος.
Το 1959, στην Κούβα υπήρχε το φιλοσοβιετικό καθεστώς, με αρχηγό τον Φιντέλ Κάστρο.
Η αντίδραση των ΗΠΑ ήταν έντονη.
Για να μη γίνει ο Γ΄ Παγκόσμιος πόλεμος, υπήρξε συμβιβασμός.
Έφυγαν οι σοβιετικοί πύραυλοι από την Κούβα και οι αμερικανικοί πύραυλοι από την Τουρκία, στα νότια σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης.
Ο πόλεμος της Κορέας και η κρίση της Κούβας έδειχναν πως πλησίαζε μια πυρηνική καταστροφή.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οπότε οι δύο υπερδυνάμεις συνεννοήθηκαν και συμφώνησαν να περιορίσουν τους εξοπλισμούς και να έχουν μια περίοδο ύφεσης.
Όμως, πόλεμοι γινόντουσαν.
Οι ΗΠΑ πολέμησαν εναντίον του κομμουνιστικού Βόρειου Βιετνάμ.
Θέλησαν να υπερασπιστούν τη δικτατορία του Νότιου Βιετνάμ.
Οι Αμερικάνοι χρησιμοποίησαν μέσα εναντίον αμάχων,
είχαν πολλές απώλειες και στο τέλος έχασαν.
Όλα αυτά σημάδευσαν την αμερικανική κοινωνία.
Στη δεκαετία του ’70, οι ΗΠΑ ανταγωνίζονταν για τους εξοπλισμούς.
Η Σοβιετική Ένωση μπήκε στο Αφγανιστάν.
Ήθελε να στηρίξει το φιλοσοβιετικό καθεστώς του.
Οι Σοβιετικοί, όμως, έχασαν από τους μουσουλμάνους Αφγανούς αντάρτες και αυτό είχε μεγάλο κόστος για αυτούς.
Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ ήταν ο νέος αρχηγός της Σοβιετικής Ένωσης.
Ο ανταγωνισμός με τα εξοπλιστικά οδήγησε τη χώρα σε οικονομικό αδιέξοδο.
Θέλησε, λοιπόν, να συνεννοηθεί με τις ΗΠΑ, ώστε να υπάρχει
μια παγκόσμια ισορροπία.
Το 1986, στο Ρέικιαβικ της Ισλανδίας και το 1987, στην Ουάσινγκτον
έγιναν διασκέψεις, οι οποίες έφεραν το τέλος του ψυχρού Πολέμου.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

51. Διπολισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/4)**

ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΗΠΑ

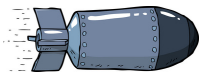
πολύ ισχυρή

οικονομικά

στρατιωτικά

ατομική βόμβα

ΗΠΑ

ανησυχία

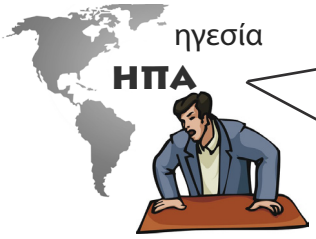

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

επιρροή

ανατολική **ΕΥΡΩΠΗ**

ΗΠΑ

ηγεσία

διασφάλιση συμφερόντων χώρας

αγώνας εναντίον του κομμουνισμού

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

στρατιωτική + οικονομική βοήθεια

επενδύσεις από Αμερικανούς κεφαλαιούχους

αλλαγή καθεστώτων αντίθετων προς τα συμφέροντα των Αμερικανών

ΗΠΑ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ ΜΑΚΑΡΘΙ

ΑΝΤΙΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

διωγμός όσων ήταν ή θεωρήθηκαν κομμουνιστές

καθοριστικός ρόλος

ΧΑΡΙ ΤΡΟΥΜΑΝ

νέος πρόεδρος ΗΠΑ

ΔΕΚΑΕΤΙΑ '50

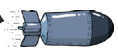
ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

+

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

γρήγορη οικονομική ανάπτυξη

κατασκευή ατομικής βόμβας

ΗΠΑ

+

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΙΠΟΛΙΣΜΟΣ

σύστημα διεθνών σχέσεων ανάμεσα σε δύο αντίπαλους πόλους

αρχή στα τέλη του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου

τέλος στα τέλη της δεκαετίας του 1980

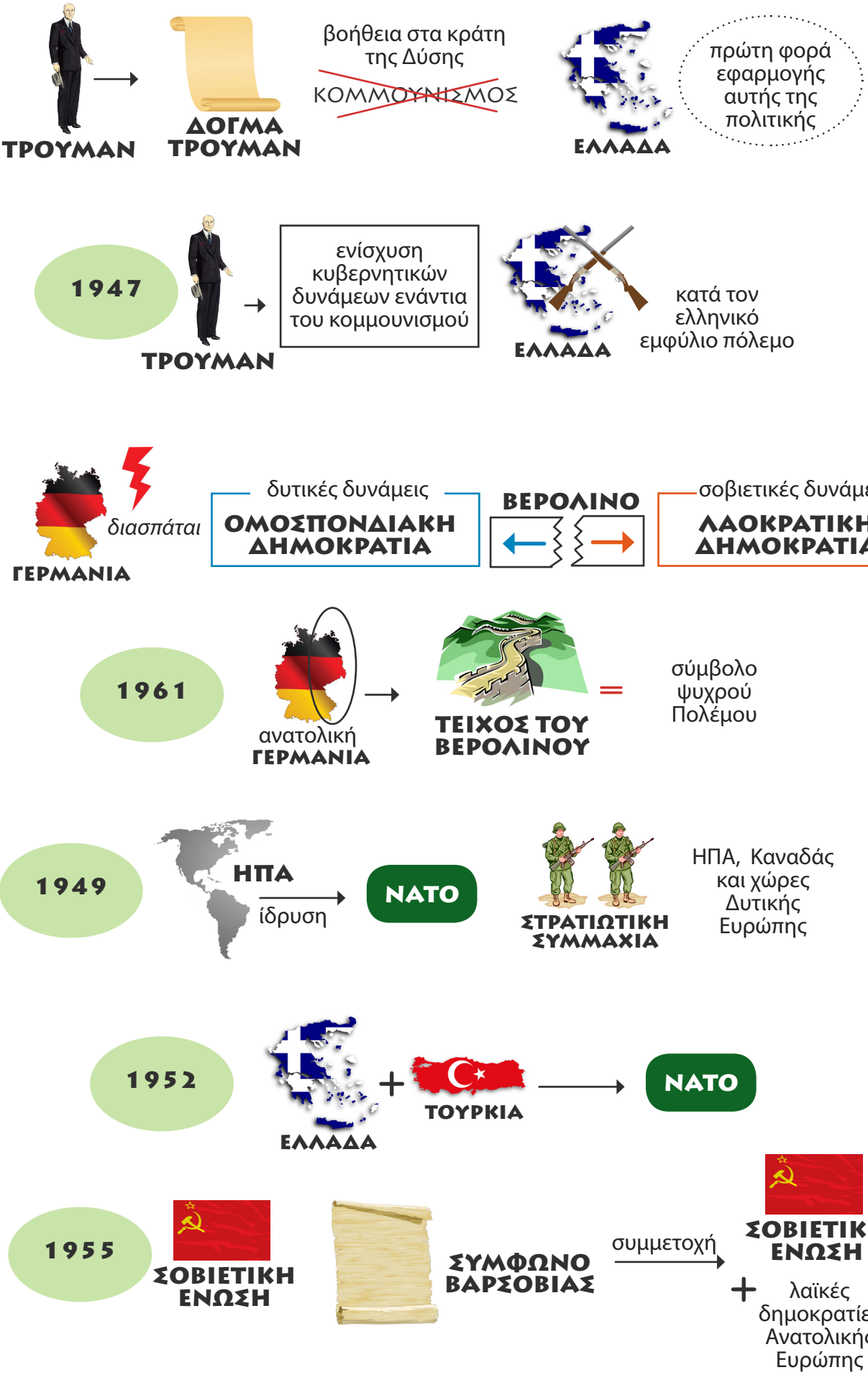
ένοπλες συγκρούσεις

ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

51. Διπολισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/4)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

51. Διπλισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/4)***

ΚΙΝΑ

ΜΑΟ ΤΣΕ ΤΟΥΝΓΚ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ → δημιουργία σοσιαλιστικού κράτους

ΒΟΡΕΙΟΚΟΡΕΑΤΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ → θέλουν να καταλάβουν → νότια ΚΟΡΕΑ

 επεμβαίνουν

 ΗΠΑ + σύμμαχοι

 ΕΛΛΑΔΑ

 ΚΟΡΕΑ

Βόρεια Κορέα, υπό σοβιετική επιρροή

Νότια Κορέα, υπό αμερικανική επιρροή

1962

 ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → βάζει πυραύλους → ΚΟΥΒΑ

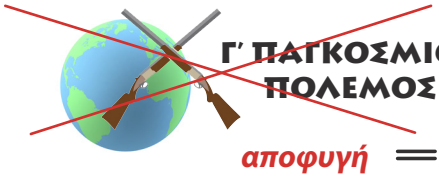

1959

 ΚΟΥΒΑ

ΦΙΛΟΣΟΒΙΕΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

ΦΙΝΤΕΛ ΚΑΣΤΡΟ αρχηγός

Γ΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

αποφυγή = ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

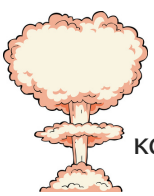
φεύγουν σοβιετικοί πύραυλοι από Κούβα

φεύγουν αμερικανικοί πύραυλοι από Τουρκία

 ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΟΡΕΑΣ + ΚΡΙΣΗ ΚΟΥΒΑΣ →

 πυρηνική καταστροφή ⇒

συμφωνία δύο υπερδυνάμεων, περίοδος ύφεσης

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

51. Διπολισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 4/4)***

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

51. Διπολισμός και ψυχρός Πόλεμος

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πώς ήταν οι ΗΠΑ μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο;
- Γιατί η ηγεσία της Αμερικής άρχισε να ανησυχεί και τι ήθελαν να κάνουν οι ηγέτες της;
- Ποια ήταν τα πιο σημαντικά θέματα της εξωτερικής τους πολιτικής;
- Ποιος υπήρξε έντονος στο εσωτερικό των ΗΠΑ και από ποιο γεγονός φαινόταν;
- Ποιος είχε καθοριστικό ρόλο σε αυτήν την πολιτική;
- Τι συνέβη στη δεκαετία του '50;
- Ποια απέκτησε μεγάλη δύναμη και από πού φαίνεται αυτό;
- Τι είναι ο διπολισμός και πώς δημιουργήθηκε;
- Πότε ξεκίνησε και πότε σταμάτησε ο ανταγωνισμός ανάμεσα των δύο υπερδυνάμεων;
- Πώς ονομάστηκε αυτός ο ανταγωνισμός, γιατί και πώς ήταν στην πρώτη φάση;
- Τι είναι το δόγμα Τρούμαν, ποιος το ξεκίνησε και σε ποια χώρα εφαρμόστηκε για πρώτη φορά;
- Τι συνέβη από το 1947;
- Πώς διασπάστηκε η Γερμανία;
- Ποια πόλη χωρίστηκε στη μέση;
- Τι συνέβη το 1961;
- Ποιο έγινε το σύμβολο του ψυχρού Πολέμου;
- Τι ήταν το ΝΑΤΟ, πότε ιδρύθηκε, από ποιους και ποιοι συμμετείχαν;
- Ποιες χώρες και πότε πήγαν στο ΝΑΤΟ;
- Ποια και πότε έκανε το σύμφωνο της Βαρσοβίας και ποιοι συμμετείχαν σε αυτό;
- Ποιος επικράτησε στην Κίνα, με ποιον αρχηγό και τι δημιουργήθηκε;
- Τι θέλησαν να καταλάβουν οι Βορειοκορεάτες κομμουνιστές;
- Ποιοι θέλησαν να επέμβουν με όπλα;
- Πώς τελείωσε ο πόλεμος και ποια ήταν τα δύο κράτη;
- Τι συνέβη το 1962;
- Ποιο καθεστώς υπήρχε στην Κούβα, με ποιον αρχηγό και πότε;
- Ποιος συμβιβασμός έγινε για να μη γίνει ο Γ΄ Παγκόσμιος;
- Ποια γεγονότα έδειχναν πως πλησίαζε μια πυρηνική καταστροφή;
- Τι έκαναν οι δύο υπερδυνάμεις;
- Με ποιους πολέμησαν οι ΗΠΑ και γιατί;
- Ποια γεγονότα σημάδευσαν την αμερικανική κοινωνία;
- Τι συνέβη στη δεκαετία του '70;
- Πού μπήκε η Σοβιετική Ένωση και γιατί;
- Ποιο γεγονός είχε μεγάλο κόστος για τους Σοβιετικούς;
- Ποιος ήταν ο νέος αρχηγός της Σοβιετικής Ένωσης, τι θέλησε να κάνει και γιατί;
- Ποιες έφεραν το τέλος του ψυχρού Πολέμου;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι αποικίες έγιναν ανεξάρτητα κράτη, δηλαδή η αποαποικιοποίηση.
Αυτό ξεκίνησε στα χρόνια του Μεσοπολέμου και πήρε διαστάσεις
στις δεκαετίες που ακολούθησαν μετά τους πολέμους.
Πάρα πολλοί άνθρωποι δημιούργησαν αντιαποικιακά κινήματα
στην Αφρική και στην Ασία και προσπάθησαν να κερδίσουν την
ανεξαρτησία τους από τους αποικιοκράτες.
Υπήρχαν πολλοί παράγοντες που θεωρήθηκαν υπεύθυνοι
για τα αντιαποικιακά κινήματα.
Ο πρώτος παράγοντας ήταν να γίνουν αποικίες με ανθρώπους,
οι οποίοι κατανοούσαν το χάσμα ανάμεσα στην πραγματική ελευθερία και
στο καθεστώς καταπίεσης που χρησιμοποιούσαν οι αποικιοκράτες.
Αυτοί οι άνθρωποι είχαν μόρφωση και ριζοσπαστικές ιδέες.
Από αυτούς βγήκαν οι ηγέτες των αντιαποικιακών κινημάτων.
Όνειρό τους ήταν να φέρουν ανάπτυξη και ευπορία στις χώρες τους.
Έτσι, θα τις έφερναν πιο κοντά με τις αναπτυγμένες χώρες.
Ο δεύτερος παράγοντας ήταν ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος.
Οι ναζί κατάφεραν με εύκολο τρόπο να κατακτήσουν ορισμένες μητροπόλεις.
Αυτό έδειξε πως οι αποικιοκράτες μπορούσαν να αντιμετωπιστούν.
Επίσης, οι κάτοικοι που μπήκαν στους στρατούς των μητροπόλεων,
ώστε να συμμετάσχουν σε πόλεμο στο όνομα της ελευθερίας,
διεκδικούσαν τη δική τους ελευθερία.
Τέλος, ο τρίτος παράγοντας ήταν οι πολιτικές εξελίξεις μετά τον πόλεμο.
Οι μητροπόλεις, όπως η Βρετανία, η Γαλλία, το Βέλγιο και η Ολλανδία
αποδυναμώθηκαν και δεν μπορούσαν να επιβληθούν στις αποικίες.
Η Σοβιετική Ένωση και οι ΗΠΑ θέλησαν να εξουσιάζουν τις αποικίες,
η καθεμιά για το λόγο της.
Στις πρώτες δεκαετίες μετά τους πολέμους και μετά από τους
αντιαποικιακούς αγώνες, ο πολιτικός χάρτης άλλαξε ριζικά.
Οι Ινδοί ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη Βρετανία.
Οι Ινδονήσιοι ανεξαρτητοποιήθηκαν από την Ολλανδία.
Οι Βιετναμέζοι ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη Γαλλία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι Κύπριοι ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη Βρετανία.
Οι Αλγερινοί ανεξαρτητοποιήθηκαν από τη Γαλλία.
Τα παραπάνω νέα κράτη και άλλα αποτέλεσαν τον Τρίτο Κόσμο.
Το 1955, οι χώρες του Τρίτου Κόσμου δημιούργησαν το κίνημα των Αδέσμευτων,
σε μια προσπάθεια να έχουν ανεξάρτητη πολιτική.
Τα ¨Αδέσμευτα¨ κράτη ήταν εκείνα τα οποία ήθελαν να κρατούν αποστάσεις από
τις δύο υπερδυνάμεις και να δίνουν έμφαση στην οικονομική ανάπτυξη.
Όταν οι χώρες του Τρίτου Κόσμου απέκτησαν την ανεξαρτησία τους,
βρέθηκαν μπροστά σε τεράστια προβλήματα.
Το πιο σημαντικό πρόβλημα ήταν η οικονομική ανάπτυξη.
Οι αποικιοκράτες είχαν οργανώσει με τέτοιον τρόπο τις οικονομίες των αποικιών,
που δεν μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες των κατοίκων τους,
παρά μόνο τις απαιτήσεις των μητροπόλεων.
Οι περισσότερες τέως αποικίες, αν και κάποιες από αυτές είχαν σημαντική ανάπτυξη,
αγόραζαν προϊόντα σε υψηλές τιμές από τις παλιές μητροπόλεις, ακόμα και σήμερα.
Έτσι, μέχρι και τις ημέρες μας, συνεχίζεται η οικονομική και πολιτική εξάρτηση
αυτών των κρατών από τις πρώην μητροπόλεις.
Ο υπερπληθυσμός χειροτέρεψε την κατάσταση.
Την περίοδο 1950-1990, ο παγκόσμιος πληθυσμός έγινε διπλάσιος.
Αυτή η αύξηση αφορούσε τις πιο φτωχές χώρες του Τρίτου Κόσμου.
Τα αποτελέσματα ήταν ο υποσιτισμός και οι θάνατοι από πείνα.
Στην Αφρική ήταν συχνό το φαινόμενο.
Ακόμα, δεν υπήρχε καθαρό νερό και υπολογίζεται πως στα επόμενα χρόνια
πάρα πολλοί άνθρωποι θα πεθάνουν από αυτό το πρόβλημα.
Άλλα σημαντικά προβλήματα του Τρίτου Κόσμου είναι
η πολιτική αστάθεια, τα αυταρχικά καθεστώτα, ο θρησκευτικός φανατισμός,
οι πόλεμοι μεταξύ φυλών και το πρόβλημα του AIDS.
Τα δύο τελευταία εμφανίζονται κυρίως στην Αφρική.
Τα παραπάνω αποτελούν τις πιο σημαντικές αιτίες μαζικής μετανάστευσης
από τον Τρίτο Κόσμο προς τον Πρώτο Κόσμο.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

ΑΠΟΑΠΟΙΚΙΟΠΟΙΗΣΗ
αποικίες = ανεξάρτητα κράτη

- **αρχή:** στα χρόνια του Μεσοπολέμου
- **διαστάσεις:** στις δεκαετίες μετά τους πολέμους

ΑΝΤΙΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ →

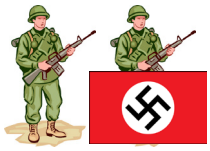
στόχος → ανεξαρτησία

1.
ΑΠΟΙΚΙΕΣ

άνθρωποι → κατανόηση χάσματος πραγματικής ελευθερίας και αποικιοκρατίας

μόρφωση

- *ριζοσπαστικές ιδέες*
- *ηγέτες αντιαποικιακών κινημάτων*
- ***όνειρο:*** *ανάπτυξη + ευημερία*

2.
Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ →
ΝΑΖΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

κατάκτηση ορισμένων μητροπόλεων

κάτοικοι σε στρατούς μητροπόλεων -διεκδίκηση προσωπικής ελευθερίας

3. **ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ**

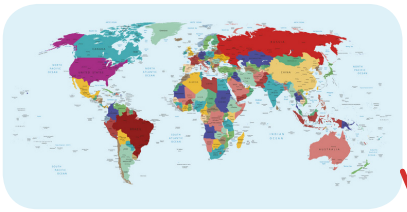
αποδυνάμωση - αδυναμία επιβολής στις αποικίες

ΗΠΑ +
ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → εξουσία στις αποικίες

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

ΑΛΛΑΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ

ΙΝΔΟΙ

ΚΥΠΡΙΟΙ

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ανεξαρτητοποίηση από Βρετανία

ΙΝΔΟΝΗΣΙΟΙ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

ανεξαρτητοποίηση από Ολλανδία

ΒΙΕΤΝΑΜΕΖΟΙ

ΑΛΓΕΡΙΝΟΙ

ΓΑΛΛΙΑ

ανεξαρτητοποίηση από Γαλλία

ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ = ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

1955

ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΔΕΣΜΕΥΤΩΝ

ανεξάρτητη πολιτική

έμφαση στην οικονομική ανάπτυξη

απόσταση από τις δύο υπερδυνάμεις

ΧΩΡΕΣ ΤΡΙΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

οικονομική ανάπτυξη

όχι κάλυψη αναγκών κατοίκων

ναι στις απαιτήσεις των μητροπόλεων

αγορά προϊόντων σε υψηλές τιμές

ΥΠΕΡΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

1950 - 1990

διπλάσιος παγκόσμιος πληθυσμός

ΑΦΡΙΚΗ

πείνα

βρώμικο νερό

πολιτική αστάθεια

θρησκευτικός φανατισμός

αυταρχικά καθεστώτα

πόλεμοι μεταξύ φυλών

AIDS

ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ — μαζική μετανάστευση → ΠΡΩΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

52. Το τέλος της αποικιοκρατίας και η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι είναι η αποαποικιοποίηση, από πού ξεκίνησε και πότε πήρε διαστάσεις;
- Γιατί οι άνθρωποι δημιούργησαν αντιαποικιακά κινήματα και πού;
- Ποιοι παράγοντες ήταν υπεύθυνοι για τα αντιαποικιακά κινήματα;
- Μπορείς να περιγράψεις τον πρώτο παράγοντα;
- Μπορείς να περιγράψεις τον δεύτερο παράγοντα;
- Μπορείς να περιγράψεις τον τρίτο παράγοντα;
- Πότε και πώς άλλαξε ο πολιτικός χάρτης;
- Ποια κράτη αποτέλεσαν τον Τρίτο Κόσμο;
- Τι δημιούργησαν οι χώρες του Τρίτου Κόσμου και πότε;
- Ποια ήταν τα ¨Αδέσμευτα¨ κράτη;
- Ποια ήταν τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι χώρες του Τρίτου Κόσμου;
- Μπορείς να περιγράψεις το πρώτο πρόβλημα;
- Μπορείς να περιγράψεις το δεύτερο πρόβλημα;
- Ποια είναι τα άλλα σημαντικά προβλήματα του Τρίτου Κόσμου;
- Σε τι οδήγησαν τα παραπάνω προβλήματα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι λαϊκές δημοκρατίες της Ανατολικής Ευρώπης αντιμετώπισαν πολλές δυσκολίες στη δεκαετία του '80.
Η οικονομία δεν μπορούσε να εξασφαλίσει τις πιο σημαντικές ανάγκες, καθώς δεν υπήρχαν και τα απαραίτητα καταναλωτικά αγαθά.
Η Σοβιετική Ένωση έδινε πολλά χρήματα σε εξοπλισμούς, χωρίς όμως να αντέχει η οικονομία της.
Απλά, με τους εξοπλισμούς δεν ήθελε να φανεί κατώτερη από τις ΗΠΑ.
Το σύστημα λήψης αποφάσεων γινόταν από ένα συγκεκριμένο τύπο πολιτικής εξουσίας, με αποτέλεσμα οι πολίτες να αισθάνονται ξένοι απέναντι σε αυτό.
Το 1985, ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ έγινε ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης.
Ο Γκορμπατσόφ προσπάθησε να φτιάξει την οικονομία και την πολιτική της χώρας, να υπάρχει διαφάνεια, ελεύθερη πληροφόρηση και έκφραση γνώμης.
Ήταν υπέρ της κριτικής, έδωσε κάποιες πολιτικές ελευθερίες και μετρίασε τους δεσμούς της Μόσχας με τις σοβιετικές δημοκρατίες και με τις λαϊκές δημοκρατίες της Ανατολικής Ευρώπης.
Όταν ήρθε η ώρα να εφαρμοστούν οι μεταρρυθμίσεις, υπήρχε σύγχυση.
Αυτό δημιούργησε μεγάλη οικονομική κρίση.
Επίσης, διάφοροι πολιτικοί αποχώρησαν και αυτό συνέβη σε διάφορα μέρη της Σοβιετικής Ένωσης.
Ο Γκορμπατσόφ αντιμετώπισε τα ίδια του τα στελέχη του καθεστώτος, καθώς δεν ήθελαν τις μεταρρυθμίσεις.
Τελικά, η επιθυμία του Γκορμπατσόφ να σταματήσει η Σοβιετική Ένωση να ελέγχει τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και να αποδεχτεί τις μεταρρυθμίσεις, έκαναν τις λαϊκές δημοκρατίες να καταρρεύσουν.
Έτσι, σημαντικά γεγονότα, όπως η κατεδάφιση του τείχους του Βερολίνου και η ένωση της Γερμανίας, είχαν μεγάλη πολιτική και συμβολική σημασία.
Οι αξιωματούχοι του σοβιετικού καθεστώτος έκαναν πραξικόπημα εναντίον του Γκορμπατσόφ, το οποίο απέτυχε.
Πολλές από τις Δημοκρατίες της Σοβιετικής Ένωσης έγιναν ανεξάρτητες.
Έτσι, τον Δεκέμβριο του 1991, η Σοβιετική Ένωση διαλύθηκε.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στις 31 Δεκεμβρίου 1991, κατέβηκε η κόκκινη σημαία με το σφυροδρέπανο και ανέβηκε η τρίχρωμη ρωσική σημαία.
Με την κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών της Ανατολικής Ευρώπης, ολόκληρος ο κόσμος άλλαξε.
Η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης έφερε πολλές συγκρούσεις.
Αιτίες για αυτές τις συγκρούσεις ήταν ο έλεγχος ορισμένων περιοχών από διάφορες εθνότητες και η επιθυμία ορισμένων εθνοτήτων για ανεξαρτησία.
Κάποιες από αυτές τις συγκρούσεις συνεχίστηκαν για πολλά χρόνια.
Έπειτα από έναν σκληρό πόλεμο, η Γιουγκοσλαβία διαλύθηκε.
Σε αυτόν τον πόλεμο, οι ΗΠΑ και η Ευρωπαϊκή Ένωση είχαν ανάμειξη.
Η Τσεχοσλοβακία χωρίστηκε σε δύο νέα ανεξάρτητα κράτη, αλλά με ειρηνικό τρόπο.
Αυτά τα κράτη ήταν η Τσεχία και η Σλοβακία.
Η Ανατολική Γερμανία ενώθηκε με τη Δυτική Γερμανία, επίσης με ειρηνικό τρόπο.
Πάρα πολλοί άνθρωποι αναζήτησαν μια καλύτερη τύχη στη Δύση, μετά από την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων.
Η δυτική – ανατολική Ευρώπη ήταν πιο πλούσια από την Ευρώπη του Τρίτου Κόσμου.
Αυτό ήταν η αιτία πάρα πολλοί άνθρωποι να πάνε στις χώρες της Ευρώπης που ήταν πιο αναπτυγμένες.
Η Ευρώπη είχε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της Δυτικής Ευρώπης πριν από την κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών.
Παράλληλα, η Ευρώπη είχε να ασχοληθεί και με την οικονομική ανάπτυξη των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης.
Η οικονομική κρίση ήταν πολύ πιο έντονη τη δεκαετία του ’90.
Πολλοί Ευρωπαίοι έχασαν τη δουλειά τους ή μειώθηκε ο μισθός τους.
Αυτά τα προβλήματα, αλλά και η έλλειψη ασφάλειας εξαιτίας της παρουσίας πολλών μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, δημιούργησαν ξενοφοβία και ρατσισμό.
Σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες, εμφανίστηκε η εποχή που υπήρχαν φασιστικά κόμματα.
Οι Ευρωπαίοι ήρθαν πιο κοντά.
Παρά τις διαφορές των γλωσσών και των εθίμων, οι λαοί της Ευρώπης ανακάλυψαν πως είχαν έναν κοινό πολιτισμό.
Οι ομοιότητες στον τρόπο ζωής, στις κοινωνίες και στον πολιτισμό των ευρωπαϊκών λαών, βοηθούν στο να δημιουργηθεί μια ισχυρή ευρωπαϊκή ταυτότητα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έτσι, η Ευρώπη βρίσκεται σε μια νέα ιστορική εποχή.

Οι ΗΠΑ μοιάζουν να είναι παντοδύναμες.

Καινούριες δυνάμεις ανέρχονται στην Ανατολή, όπως η Ιαπωνία, η Κίνα και η Ινδία.

Η Ευρώπη άρχισε να δημιουργείται , πριν από πενήντα χρόνια.

Έχει τη δύναμη να γίνει παγκόσμιος παράγοντας ισορροπίας και ειρήνης.

Για το αν θα γίνει όμως αυτό, τον 21ο αιώνα, θα εξαρτηθεί από

τις διεθνείς εξελίξεις και από τις επιλογές των Ευρωπαίων.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/3)**

ΕΥΡΩΠΗ
λαϊκές δημοκρατίες
Ανατολικής Ευρώπης

ΔΕΚΑΕΤΙΑ '80 → δυσκολίες → όχι εξασφάλιση σημαντικών αναγκών

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → χρήματα σε εξοπλισμούς (όχι κατώτερη των ΗΠΑ) ⇒ όχι αντοχή οικονομίας της

1985

ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ → *ηγέτης Σοβ. Ένωσης*

- βελτίωση οικονομίας + πολιτικής χώρας
- να υπάρχει διαφάνεια
- ελεύθερη πληροφόρηση + έκφραση γνώμης
- υπέρ κριτικής
- παραχώρηση πολιτικών ελευθεριών
- μετριασμός δεσμών Μόσχας με σοβιετικές δημοκρατίες και με λαϊκές δημοκρατίες Ανατολικής Ευρώπης

ΩΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

σύγχυση
αποχώρηση πολιτικών

ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ → αντιμετώπιση των ίδιων του των στελεχών

δεν ήθελαν τις μεταρρυθμίσεις

ΜΙΧΑΗΛ ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

- αποδοχή μεταρρυθμίσεων
- όχι έλεγχος των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης

= *κατάρρευση λαϊκών δημοκρατιών*

ΤΕΙΧΟΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
κατεδαφίζεται

ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ενώνεται

→ συμβολική σημασία

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

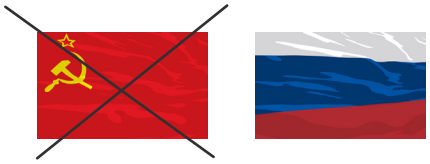
Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 2/3)*

ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ → πραξικόπημα εναντίον **ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ** → *αποτυχία*

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ⇒ Δεκέμβριος **1991** **ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ** → *διαλύεται*

ανεξαρτητοποιούνται

31 Δεκεμβρίου **1991**

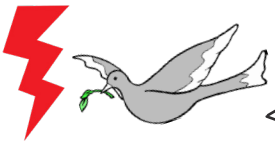
 ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ *διάλυση* ⇒ πολλές συγκρούσεις

αιτίες → έλεγχος ορισμένων περιοχών από διάφορες εθνότητες

αιτίες → επιθυμία ορισμένων εθνοτήτων για ανεξαρτησία

 Γιουγκοσλαβία *διάλυση*

 ΗΠΑ + **ΕΥΡΩΠΗ** → ανάμειξη σε αυτόν τον πόλεμο

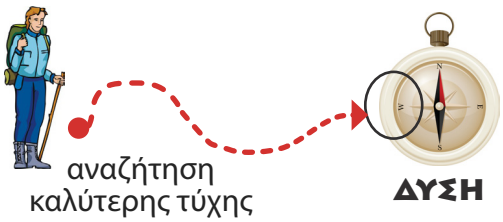
 Τσεχοσλοβακία → *χωρίζεται ειρηνικά* → *Τσεχία*, *Σλοβακία*

 ανατολική **ΓΕΡΜΑΝΙΑ** → *ενώνονται ειρηνικά* ← δυτική **ΓΕΡΜΑΝΙΑ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

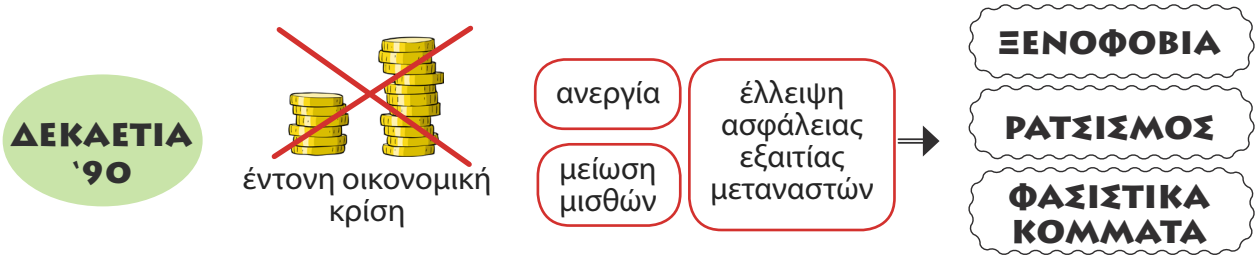
53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

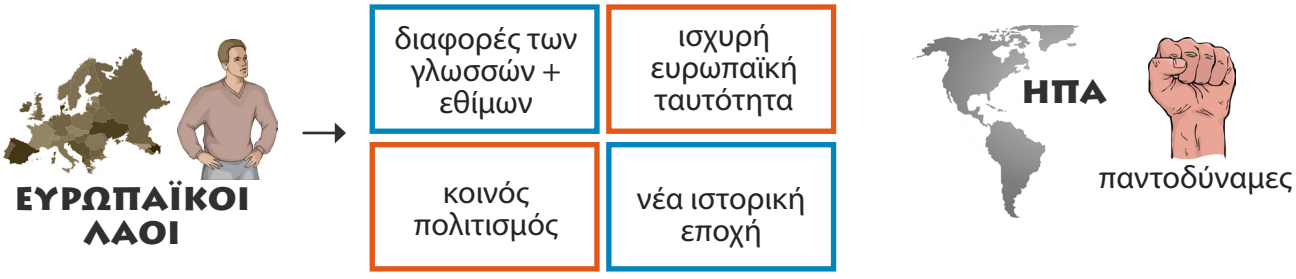
Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 3/3)**

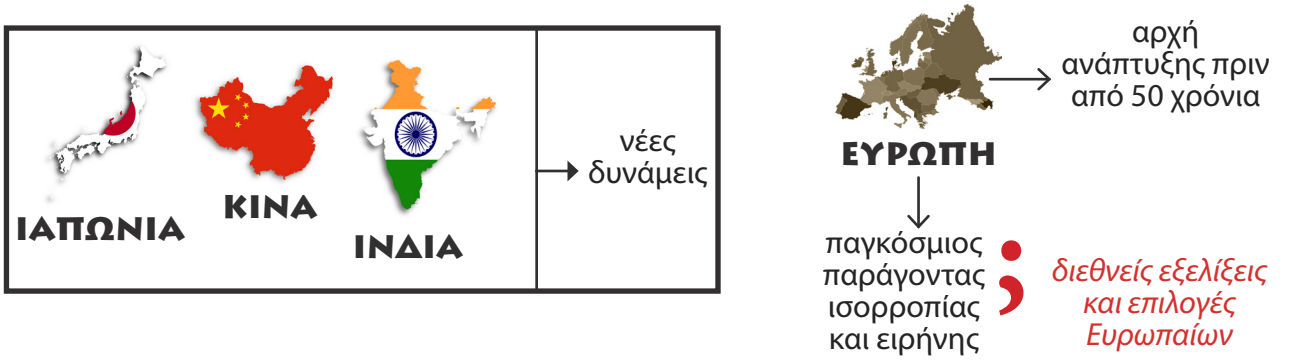

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

53. Η κατάρρευση των λαϊκών δημοκρατιών και η μεταψυχροπολεμική Ευρώπη

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιες αντιμετώπισαν δυσκολίες στη δεκαετία του ’80, τι δεν μπορούσε να εξασφαλίσει η οικονομία και γιατί;
- Τι έκανε η Σοβιετική Ένωση και γιατί;
- Τι έκανε τους πολίτες να αισθάνονται ξένοι;
- Ποιος έγινε ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης και πότε;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο Γκορμπατσόφ;
- Σε τι υπήρχε σύγχυση και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποια έκαναν τις λαϊκές δημοκρατίες να καταρρεύσουν;
- Ποια γεγονότα είχαν μεγάλη πολιτική και συμβολική σημασία;
- Τι έκαναν οι αξιωματούχοι του σοβιετικού καθεστώτος και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πότε και γιατί διαλύθηκε η Σοβιετική Ένωση;
- Τι συνέβη στις 31 Δεκεμβρίου 1991;
- Πότε άλλαξε ολόκληρος ο κόσμος;
- Ποιες ήταν οι αιτίες συγκρούσεων για τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης;
- Ποια χώρα διαλύθηκε και ποιοι είχαν ανάμειξη;
- Ποια χωρίστηκε σε δύο νέα ανεξάρτητα κράτη, ποια ήταν αυτά τα κράτη και με ποιον τρόπο έγινε αυτό;
- Ποια ενώθηκε με τη Δυτική Γερμανία και με ποιον τρόπο;
- Τι αναζήτησαν πάρα πολλοί άνθρωποι και γιατί;
- Ποια ήταν η αιτία πολλοί άνθρωποι να πάνε στις αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης;
- Τι είχε να αντιμετωπίσει η Ευρώπη;
- Πότε η οικονομική κρίση ήταν πιο έντονη και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια γεγονότα δημιούργησαν ξενοφοβία και ρατσισμό;
- Τι εμφανίστηκε σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες;
- Τι ανακάλυψαν οι λαοί της Ευρώπης και ποιες οι διαφορές τους;
- Ποια βοήθησαν στη δημιουργία μιας ισχυρής ευρωπαϊκής ταυτότητας;
- Σε ποια εποχή βρίσκεται η Ευρώπη, ποια είναι η δύναμή της και από τι εξαρτάται;
- Ποιες είναι παντοδύναμες και ποιες φαίνονται ως ανερχόμενες δυνάμεις;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας αποφάσισε να αφαιρέσει τα όπλα μόνο από τον ΕΛΑΣ.
Αυτή η απόφαση προκάλεσε την αντίδραση του ΕΑΜ και είχε ως αποτέλεσμα το συλλαλητήριο διαμαρτυρίας στο κέντρο της Αθήνας.
Οι άνθρωποι που βρίσκονταν στο συλλαλητήριο δέχτηκαν πυρά και σκοτώθηκαν 30 από αυτούς.
Έτσι, ξεκίνησαν μάχες σε όλη την Αθήνα ανάμεσα στον ΕΛΑΣ και τις κυβερνητικές δυνάμεις.
Αυτές οι δυνάμεις είχαν την υποστήριξη του βρετανικού στρατού.
Οι συγκρούσεις είχαν πολλούς νεκρούς, κράτησαν ένα μήνα και τελείωσαν με την ήττα των δυνάμεων του ΕΑΜ, οι οποίες και έφυγαν από την Αθήνα.
Η πρώτη φάση της εμφύλιας σύγκρουσης ήταν τα Δεκεμβριανά.
Η πιο σημαντική αιτία του εμφύλιου πολέμου ήταν οι αντίθετες απόψεις στην ελληνική κοινωνία σε σχέση με το μέλλον της πολιτικής στην Ελλάδα.
Η Βρετανία είχε λόγο σε αυτό το θέμα, καθώς η Ελλάδα βρισκόταν υπό τη δική της επιρροή.
Η κυβέρνηση και ο ΕΑΜ υπέγραψαν συμφωνία ειρήνης στη Βάρκιζα Αττικής.
Οι **όροι** αυτής της συμφωνίας ήταν οι εξής:

- Δόθηκε αμνηστία σε αδικήματα που έγιναν κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών.
- Έγινε πρόβλεψη για διάλυση του ΕΛΑΣ.
- Θα οργανωνόταν ένας νέος εθνικός στρατός.
- Θα δινόταν εγγύηση διασφάλισης ελευθεριών των πολιτών.
- Με δημοψήφισμα θα αποφασιζόταν η επιστροφή ή όχι του βασιλιά.
- Θα απομακρύνονταν όλοι όσοι συνεργάστηκαν με τη μεταξική δικτατορία και τους κατακτητές από τις κρατικές υπηρεσίες.

Η συμφωνία της Βάρκιζας, όμως, δεν έφερε την ειρήνη, καθώς κάποιες σημαντικές ρυθμίσεις δεν εφαρμόστηκαν.
Διώχτηκαν αριστεροί πολίτες, με τη συγκατάθεση της κυβέρνησης.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οπότε, το ΚΚΕ πήρε την απόφαση να μη συμμετέχει στις εκλογές του 1946, καθώς πίστευε πως ήταν ψεύτικες.
Οι εκλογές έβγαλαν νικητή το φιλοβασιλικό Λαϊκό κόμμα.
Την παραμονή των εκλογών, ομάδα ένοπλων κομμουνιστών επιτέθηκε σε αστυνομικές δυνάμεις στο Λιτόχωρο Πιερίας.
Αυτό το γεγονός θεωρήθηκε εξέγερση του Εμφυλίου.
Στις αρχές του 1946, η Δεξιά και η Αριστερά επιθυμούσαν την ένοπλη σύγκρουση.
Τον Σεπτέμβριο του 1946, ένα αμφίβολο δημοψήφισμα έκανε τον Γεώργιο Β΄ να επιστρέψει στην Ελλάδα.
Όταν πέθανε, πήρε τη θέση του ο αδελφός του, ο Παύλος.
Στην ύπαιθρο συστάθηκαν ένοπλες αριστερές ομάδες, με την ονομασία Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας.
Στις αρχές του 1947, οι ΗΠΑ ήθελαν να έχουν λόγο στα θέματα της Ελλάδας.
Σε αυτό έπαιξε ρόλο η στρατιωτική αποχώρηση της Βρετανίας από τη χώρα.
Οι ΗΠΑ ήθελαν να μην υπάρχει σοβιετική επιρροή, καθώς πίστευε πως η Σοβιετική Ένωση έσπρωχνε το ΚΚΕ σε σύγκρουση.
Οι Σοβιετικοί, όμως, δεν είχαν άμεση ανάμειξη στον ελληνικό Εμφύλιο.
Έγιναν στρατόπεδα συγκεντρώσεως, στα οποία πήγαν πάρα πολλοί αριστεροί πολίτες.
Το μεγαλύτερο στρατόπεδο βρισκόταν στη Μακρόνησο, ένα έρημο νησί απέναντι και νότια της Αττικής.
Στα τέλη του 1947, το ΚΚΕ και το ΕΑΜ κηρύχθηκαν παράνομα.
Η επέμβαση των Αμερικανών και η ρήξη της Σοβιετικής Ένωσης με τη Γιουγκοσλαβία, άλλαξαν την κατάσταση του Εμφυλίου.
Ο κυβερνητικός στρατός, με αρχηγό τον στρατηγό Αλέξανδρο Παπάγο, απομάκρυνε με βίαιο τρόπο τον Δημοκρατικό Στρατό προς τα σύνορα Ελλάδας – Αλβανίας και τον νίκησε.
Ο Εμφύλιος άφησε πίσω 50.000 νεκρούς, 80.000 πολιτικούς πρόσφυγες, οι οποίοι πήγαν στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, 700.000 ανθρώπους που αναγκάστηκαν να αφήσουν τα σπίτια τους και πολλές υλικές ζημιές.
Επίσης, ο Εμφύλιος δημιούργησε προβλήματα ανάμεσα στους Έλληνες και αυτό ήταν που καθόρισε την ελληνική κοινωνία μετά τον πόλεμο.
Το πολίτευμα της Ελλάδας μετά τον Εμφύλιο ήταν η βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι πολίτες που ήταν ύποπτοι για τις αριστερές τους απόψεις,
μπήκαν φυλακή ή στάλθηκαν στα στρατόπεδα εξορίας ή εκτελέστηκαν.
Το κράτος ήθελε την υπογραφή ¨δηλώσεων νομιμοφροσύνης¨.
Το σύνταγμα του 1952, έδινε πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες.
Όμως παρέμενε αυταρχικό και παρείχε νομική κάλυψη στις πρακτικές
που ήταν ενάντια της δημοκρατίας.
Δηλαδή, το ελληνικό πολίτευμα δε λειτουργούσε σωστά.
Οι ΗΠΑ, η μοναρχία και ένα κράτος με μυστική και παράνομη λειτουργία
στήριζαν αυτό το καθεστώς.
Οι ΗΠΑ είχαν λόγο στα ελληνικά θέματα.
Αυτό γιατί, η Ελλάδα εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ και αμερικανικές
στρατιωτικές βάσεις εγκαταστάθηκαν στη χώρα.
Οι βασιλείς είχαν ανάμειξη στην πολιτική ζωή.
Αυτοί που είχαν παράνομες και μυστικές δράσεις έκαναν επιθέσεις
εναντίον των πολιτικών αντιπάλων του καθεστώτος.
Έτσι, την περίοδο 1949-1952, έγιναν διάφορες κυβερνήσεις,
οι οποίες έμειναν για λίγο στην εξουσία.
Ανάμεσα σε αυτές τις κυβερνήσεις ήταν η κυβέρνηση του Νικόλαου Πλαστήρα.
Εκείνος έδωσε αμνηστία στους πολιτικούς κρατούμενους, ώστε να ηρεμήσουν λίγο τα πράγματα από τον πρόσφατο εμφύλιο πόλεμο.
Το 1952, ο στρατάρχης Αλέξανδρος Παπάγος έγινε πρωθυπουργός.
Ήταν ο αρχηγός του κόμματος Ελληνικός Συναγερμός.
Ο διάδοχός του ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής.
Ο συγκεκριμένος ήταν υπουργός στις κυβερνήσεις Παπάγου, ίδρυσε το κόμμα
Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση και κυβέρνησε την περίοδο 1955-1963.
Το 1961, το Κέντρο απέκτησε δικιά του πολιτική έκφραση.
Αυτό έγινε αφού ιδρύθηκε η Ένωση Κέντρου, με αρχηγό τον Γεώργιο Παπανδρέου.
Η Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά ήταν το πιο μεγάλο νόμιμο κόμμα
της Αριστεράς, που ιδρύθηκε το 1951.
Το ΚΚΕ ήταν εκτός νόμου.
Το 1961, η Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση κέρδισε τις εκλογές,
αλλά αμφισβητήθηκε το αποτέλεσμα.
Έγιναν πολύ σημαντικοί κοινωνικοί αγώνες.
Πολλοί πολίτες κατέβηκαν στους δρόμους.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ζητούσαν δημοκρατικές ελευθερίες, να βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες ζωής και να δοθούν περισσότερα χρήματα στην εκπαίδευση.
Άνθρωποι που λειτουργούσαν παράνομα, σκότωσαν τον βουλευτή της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς, Γρηγόρη Λαμπράκη στη Θεσσαλονίκη, σε συνεργασία με την αστυνομία.
Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής παραιτήθηκε και πήγε στο Παρίσι.
Το 1950, δημιουργήθηκε η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ).
Στα οχτώ χρόνια εξουσίας του Καραμανλή, έγιναν έργα υποδομής και μεγάλες ξένες επενδύσεις.
Ένα μεγάλο και σπουδαίο γεγονός ήταν η διαδικασία ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), το 1961.
Στην Αττική, αναπτύχθηκε πολύ η οικονομία και υπήρχε ο φόβος να υπάρχουν εκδικήσεις από τους πολιτικούς.
Αυτά έκαναν πολλούς ανθρώπους να έρθουν στην Αθήνα.
Όμως, πολλοί Έλληνες έφυγαν για το εξωτερικό.
Οι Έλληνες της Δωδεκανήσου επιθυμούσαν την ένωση με την Ελλάδα.
Η Ελλάδα συνέβαλε στη συμμαχική νίκη.
Υπήρχαν πολλές αλλαγές στις διεθνείς δυνάμεις.
Τα τρία παραπάνω έφεραν το αποτέλεσμα τα Δωδεκάνησα να ενσωματωθούν με το ελληνικό κράτος.
Μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο, οι Κύπριοι προσπάθησαν να ανεξαρτητοποιηθούν.
Το 1955, η Κύπρος ξεκίνησε ένοπλο αγώνα εναντίον της αγγλικής κυριαρχίας.
Οι αγγλικές αρχές έκαναν συλλήψεις και απαγχονισμούς.
Στην Ελλάδα γίνονταν συλλαλητήρια υποστήριξης του αγώνα των Κυπρίων.
Το 1959, οι συνθήκες της Ζυρίχης και του Λονδίνου αναγνώρισαν την ανεξαρτησία της Κύπρου.
Έβαλαν την Ελλάδα, την Τουρκία και τη Βρετανία ως εγγυήτριες δυνάμεις.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/5)*

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

αφαίρεση όπλων → **Ε.Λ.Α.Σ.**

αντίδραση → **Ε.Α.Μ.**

συλλαλητήριο διαμαρτυρίας στην Αθήνα

30 νεκροί

ΑΘΗΝΑ

μάχες → **Ε.Λ.Α.Σ.** → κυβερνητικές δυνάμεις + **ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ**

πολλοί νεκροί

Ε.Α.Μ.

ήττα

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Α΄ ΦΑΣΗ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ

αιτία

αντίθετες απόψεις για το ***μέλλον της πολιτικής*** στην Ελλάδα

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

έχει λόγο (Ελλάδα υπό επιρροή της)

Ε.Α.Μ. + **ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

συμφωνία ειρήνης (Βάρκιζα)

όροι

- ☐ αμνηστία σε αδικήματα που έγιναν κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών
- ☐ πρόβλεψη για διάλυση του ΕΛΑΣ
- ☐ οργάνωση νέου εθνικού στρατού
- ☐ εγγύηση διασφάλισης ελευθεριών πολιτών
- ☐ δημοψήφισμα για επιστροφή ή όχι του βασιλιά
- ☐ απομάκρυνση συνεργατών μεταξικής δικτατορίας και κατακτητών από τις κρατικές υπηρεσίες

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΒΑΡΚΙΖΑΣ

όχι ειρήνη

λόγος → μη εφαρμογή σημαντικών ρυθμίσεων →

- ✓ διωγμός αριστερών πολιτών
- ✓ ΚΚΕ: όχι συμμετοχή σε εκλογές 1946

εκλογές

ΦΙΛΟΒΑΣΙΛΙΚΟ ΛΑΪΚΟ ΚΟΜΜΑ

νίκη

ΛΙΤΟΧΩΡΟ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ

επίθεση

αστυνομικές δυνάμεις

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 2/5)*

αρχές **1946** — **ΔΕΞΙΑ** + **ΑΡΙΣΤΕΡΑ** — *ένοπλη σύγκρουση*

Σεπτέμβριος **1946** — αμφίβολο δημοψήφισμα ⇒ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'** → **ΕΛΛΑΔΑ** — *ο αδελφός του, Παύλος, παίρνει τη θέση του*

ΥΠΑΙΘΡΟΣ — **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ** — ένοπλες αριστερές ομάδες

αρχές **1947** — **ΗΠΑ** → θέλουν να έχουν λόγο στα θέματα της Ελλάδας → *λόγος* → **ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ** *αποχώρηση*

Σοβιετική επιρροή — *ώθηση ΚΚΕ σε σύγκρουση*

ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ — αριστεροί πολίτες

ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΣ → *το μεγαλύτερο στρατόπεδο*

τέλη **1947** — **Ε.Α.Μ.** + **ΚΚΕ** — *κηρύσσονται παράνομα*

ΗΠΑ επεμβαίνουν — **ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ** — *ρήξη* **Γιουγκοσλαβία** ⇒ αλλαγή κατάστασης Εμφυλίου

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ — **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΓΟΣ** *στρατηγός* — *απομάκρυνση προς τα σύνορα Ελλάδας – Αλβανίας* → **ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/5)***

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

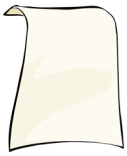
→ 50.000 νεκροί
→ 80.000 πολιτικοί πρόσφυγες
→ 700.000 άνθρωποι αφήνουν τα σπίτια τους
→ πολλές καταστροφές

ΕΛΛΑΔΑ

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ: ΒΑΣΙΛΕΥΟΜΕΝΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

πολίτες - ύποπτοι για τις αριστερές τους απόψεις → *φυλακίζονται, εξορίζονται ή εκτελούνται*

υπογραφή "δηλώσεων νομιμοφροσύνης"

ΣΥΝΤΑΓΜΑ 1952

→

πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες

αυταρχικό

νομική κάλυψη σε πρακτικές ενάντια της δημοκρατίας

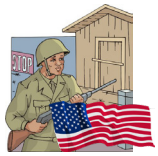
όχι σωστή λειτουργία πολιτεύματος

ΗΠΑ + **ΜΟΝΑΡΧΙΑ** + κράτος με μυστική και παράνομη λειτουργία → στήριξη καθεστώτος

ΗΠΑ → έχουν λόγο στα θέματα της Ελλάδας ένταξη → **ΝΑΤΟ**

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ
εγκαθίστανται στη χώρα

ΒΑΣΙΛΕΙΣ
ανάμειξη στην πολιτική ζωή

1949 - 1952

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ → **ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΛΑΣΤΗΡΑ** → αμνηστία στους πολιτικούς κρατούμενους

για λίγο στην εξουσία

1952

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΓΟΣ
πρωθυπουργός

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ
κόμμα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

υπουργός στις κυβερνήσεις Παπάγου	ίδρυση του κόμματος *"Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση"*	κυβέρνηση 1955-1963

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 4/5)**

1961 → **ΚΕΝΤΡΟ**
- απόκτηση δικής του πολιτικής έκφρασης
- ίδρυση ***Ένωσης Κέντρου*** — *αρχηγός: Γ. Παπανδρέου*

ΕΝΙΑΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ → μεγαλύτερο νόμιμο κόμμα; ίδρυση: 1951

ΚΚΕ → εκτός νόμου

1961

εκλογές → **ΕΘΝΙΚΗ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ** → νίκη → *αμφισβήτηση αποτελέσματος*

κοινωνικοί αγώνες → **αιτήματα**
- δημοκρατικές ελευθερίες
- βελτίωση οικονομικών συνθηκών ζωής
- χρήματα στην εκπαίδευση

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
βουλευτής Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς

σκοτώνεται από ανθρώπους που λειτουργούν παράνομα

+ αστυνομία

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ → *παραιτείται* → *πάει Παρίσι*

1950 → ίδρυση → **ΔΕΗ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ → **8** ετής εξουσία → έργα υποδομής + μεγάλες ξένες επενδύσεις

1961

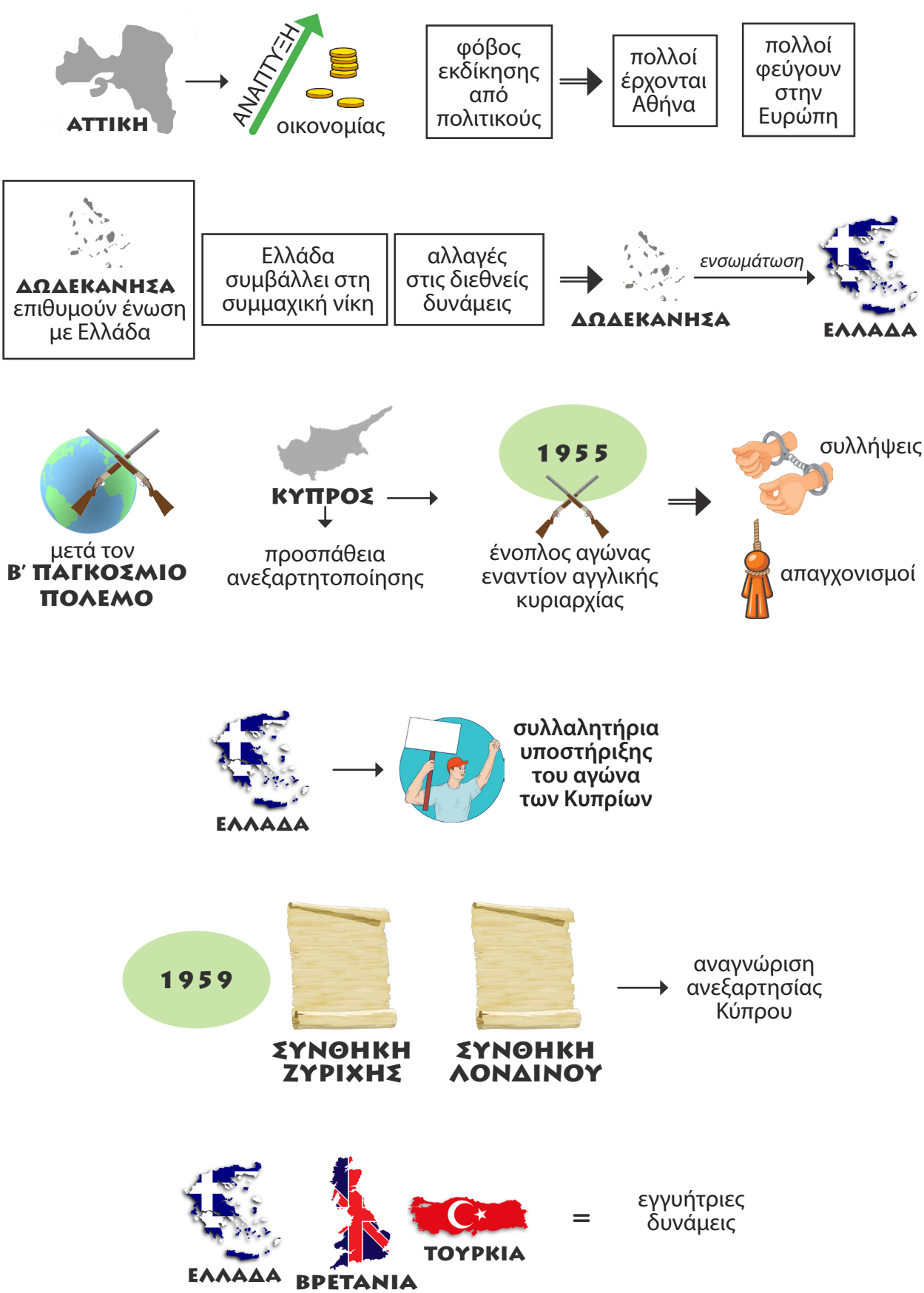

ΕΛΛΑΔΑ → ένταξη → **ΕΥΡΩΠΗ** **ΕΟΚ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 5/5)***

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι αποφάσισε η κυβέρνηση εθνικής ενότητας και τι προκάλεσε αυτή η απόφαση;
- Ποιες μάχες ξεκίνησαν στην Αθήνα, γιατί και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια ήταν η πρώτη φάση της εμφύλιας σύγκρουσης;
- Ποια ήταν η πιο σημαντική αιτία του εμφύλιου πολέμου;
- Ποια χώρα είχε λόγο και γιατί;
- Ποιοι υπέγραψαν συμφωνία ειρήνης στη Βάρκιζα Αττικής, ποιοι ήταν οι όροι της συμφωνίας και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια απόφαση πήρε το ΚΚΕ και γιατί;
- Ποιον έβγαλαν νικητή οι εκλογές , τι συνέβη την παραμονή τους και τι θεωρήθηκε αυτό το γεγονός;
- Τι συνέβη στις αρχές του 1946;
- Ποιος επέστρεψε στην Ελλάδα, με ποιον τρόπο και ποιος πήρε τη θέση του, όταν πέθανε;
- Ποιες συστάθηκαν στην ύπαιθρο;
- Τι συνέβη στις αρχές του 1947, γιατί και ποια έπαιξαν ρόλο σε αυτό;
- Ποιο ήταν το μεγαλύτερο στρατόπεδο συγκεντρώσεως και ποιοι βρίσκονταν εκεί;
- Ποια κηρύχθηκαν παράνομα και πότε;
- Ποια άλλαξαν την κατάσταση του Εμφυλίου;
- Τι έκανε ο κυβερνητικός στρατός και με ποιον;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα του Εμφυλίου;
- Ποιο ήταν το πολίτευμα της Ελλάδας μετά τον Εμφύλιο;
- Τι γινόταν με τους πολίτες που ήταν ύποπτοι για τις αριστερές τους απόψεις και τι ήθελε το κράτος;
- Τι έδινε το σύνταγμα του 1952 και γιατί το ελληνικό πολίτευμα δε λειτουργούσε σωστά;
- Ποιοι στήριζαν αυτό το καθεστώς;
- Γιατί οι ΗΠΑ είχαν λόγο στα ελληνικά θέματα;
- Ποιοι είχαν ανάμειξη στην πολιτική ζωή;
- Ποιοι έκαναν επιθέσεις και εναντίον ποιων;
- Τι έγινε την περίοδο 1949-1952;
- Ποια κυβέρνηση είχε για λίγο την εξουσία, τι έκανε και γιατί;
- Ποιος ήταν ο Αλέξανδρος Παπάγος;
- Ποιος ήταν ο διάδοχός του;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

54. Ο εμφύλιος πόλεμος και τα κύρια προβλήματα της μετεμφυλιακής Ελλάδας (1944-1963). Ο κυπριακός αγώνας (1955-1960)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** ***(σελ. 2/2)***

- Τι απέκτησε το Κέντρο και πότε έγινε αυτό;
- Ποιο ήταν το πιο μεγάλο νόμιμο κόμμα και πότε ιδρύθηκε;
- Ποιος κέρδισε τις εκλογές και πότε;
- Γιατί πολλοί πολίτες κατέβηκαν στους δρόμους;
- Ποιον σκότωσαν οι άνθρωποι που λειτουργούσαν παράνομα;
- Ποιος παραιτήθηκε και πού πήγε;
- Ποια δημιουργήθηκε το 1950;
- Πότε έγιναν έργα υποδομής και μεγάλες ξένες επενδύσεις;
- Ποιο ήταν το μεγάλο και σπουδαίο γεγονός;
- Ποια έκαναν πολλούς ανθρώπους να έρθουν στην Αθήνα ή να φύγουν για το εξωτερικό;
- Τι επιθυμούσαν οι Έλληνες της Δωδεκανήσου και πώς το κατάφεραν;
- Τι έγινε με τους Κύπριους μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο;
- Τι ξεκίνησε η Κύπρος, πότε και τι έκαναν οι αγγλικές αρχές ;
- Τι γίνονταν στην Ελλάδα και γιατί;
- Ποιες αναγνώρισαν την ανεξαρτησία της Κύπρου, πότε και ποιες χώρες ήταν εγγυήτριες δυνάμεις;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 (1963-1974)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Ο πρόεδρος της Ενώσεως Κέντρου, Γεώργιος Παπανδρέου κατάφερε να κερδίσει
τις εκλογές γιατί πίστευε πολύ στη σωστή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών.
Κυβέρνησε από το 1963 έως το 1965.
Ο βασιλιάς Παύλος αποδέχτηκε την επιθυμία του λαού υπέρ της Ένωσης Κέντρου.
Αυτό το έκανε για να περιορίσει το αντιβασιλικό κλίμα και
να μην υπάρχει πια πολιτική ένταση.
Βέβαια, ο βασιλιάς Παύλος είχε καλές σχέσεις με ορισμένα στελέχη
από την Ένωση Κέντρου.
Η θητεία του Γεώργιου Παπανδρέου κράτησε 17 μήνες.
Κατά τη διάρκεια της θητείας του, πήρε σημαντικά μέτρα
για να ανακουφιστούν οι ασθενέστερες τάξεις,
κατάργησε μερικά αυταρχικά μέτρα σε βάρος της Αριστεράς και
περιόρισε τις επεμβάσεις των Αμερικανών στη χώρα.
Συνεργάστηκε, επίσης, με τον παιδαγωγό Ευάγγελο Παπανούτσο,
για να αλλάξει κάποια πράγματα στην εκπαίδευση.
Μερικά από αυτά, ήταν να θεσπιστεί η δωρεάν παιδεία,
να καθιερωθεί η δημοτική γλώσσα και να γίνει η εκπαίδευση πιο σύγχρονη.
Όμως, το 1965, οι σχέσεις του Γεώργιου Παπανδρέου και
του βασιλιά Κωνσταντίνου, κλονίστηκαν.
Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ανέβηκε στον θρόνο το 1964,
μετά το θάνατο του πατέρα του Παύλου.
Ο Γεώργιος Παπανδρέου προσπάθησε να κάνει αλλαγές.
Όμως, ο Κωνσταντίνος και ορισμένοι άλλοι φοβήθηκαν μήπως χάσουν τον έλεγχο
του στρατού, ο οποίος τους στήριζε.
Ο Κωνσταντίνος, λοιπόν, επέλεξε ο ίδιος τον υπουργό Εθνικής Άμυνας,
καθώς στηρίχτηκε στις καταγγελίες της αντιπολίτευσης,
πως δήθεν μια οργάνωση αξιωματικών που ήταν ενάντια του βασιλιά
δρούσε με την ανοχή της κυβέρνησης Γεώργιου Παπανδρέου.
Αυτό, όμως, ήταν ενάντια του συντάγματος.
Δεν άφησε και τον Πρωθυπουργό να αναλάβει αυτό το υπουργείο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Έτσι, ο Γεώργιος Παπανδρέου αντέδρασε.
Όμως, τον Ιούλιο του 1965, ο Κωνσταντίνος ανάγκασε τον
Πρωθυπουργό να παραιτηθεί.
Διέσπασε το κόμμα της Ενώσεως Κέντρου και έπεισε ορισμένα στελέχη του
να αφήσουν τον αρχηγό τους.
Οι πολιτικοί αυτοί ονομάστηκαν αποστάτες και αυτό που έκαναν αποστασία.
Το Καλοκαίρι του 1965, έγιναν διαδηλώσεις, οι οποίες εξέφρασαν
τις αντιθέσεις τους ενάντια αυτών που έκανε ο βασιλιάς.
Μετά από δύο αποτυχημένες προσπάθειες και με τις ψήφους της
Εθνικής Ριζοσπαστικής Ένωσης, έγινε κυβέρνηση από πολιτικούς
που είχαν φύγει από την Ένωση Κέντρου.
Με απόφαση του Γεωργίου Παπανδρέου και του Παναγιώτη Κανελλόπουλου,
ο οποίος πήρε τη θέση του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην αρχηγία της
Εθνικής Ριζοσπαστικής Ένωσης, τον Μάιο του 1967 έγιναν εκλογές.
Ορισμένοι στρατηγοί, ζήτησαν τη συνεργασία του βασιλιά για τη θέσπιση της δικτατορίας
και για την αποφυγή πολιτικών λύσεων ενάντια του κατεστημένου,
το οποίο δημιουργήθηκε μετά τον εμφύλιο.
Όμως, την 21η Απριλίου του 1967, μια ομάδα μεσαίων και ανώτερων αξιωματικών,
με αρχηγό τον Γεώργιο Παπαδόπουλο, ανέλαβαν την εξουσία με πραξικόπημα.
Εκείνοι που έκαναν πραξικόπημα, έφεραν ως δικαιολογία την ανικανότητα
των πολιτικών να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα και
να μην επιβληθεί ο κομμουνισμός στην Ελλάδα.
Μετά το πραξικόπημα, ο Κωνσταντίνος συνεργάστηκε με τους πραξικοπηματίες.
Ο ίδιος υπέδειξε τον πρώτο Πρωθυπουργό της δικτατορίας.
Έπειτα, με τη βοήθεια μερικών στρατιωτικών μονάδων,
προσπάθησε να προκαλέσει βίαιη πτώση της δικτατορίας.
Όμως απέτυχε και έφυγε για το εξωτερικό χωρίς κανένας να τον ενοχλήσει.
Η ΕΟΚ ανέβαλλε για λίγο τη διαδικασία σύνδεσης με την Ελλάδα.
Οι ΗΠΑ, όμως, συνεργάστηκαν με τους δικτάτορες και αυτό ήταν μια μεγάλη
δοκιμασία για τη στάση των Ελλήνων απέναντί τους.
Οι δικτάτορες ανέστειλαν άρθρα του συντάγματος,
σταμάτησαν τη λειτουργία του Κοινοβουλίου και διέλυσαν τα κόμματα.
Επίσης, διώχτηκαν πολιτικοί, πολίτες με αριστερό παρελθόν και
πολίτες που ήταν αντίθετοι της δικτατορίας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η φυλακή, οι βασανισμοί και οι καταδίκες μελών που είχαν σχέση με οργανώσεις ενάντια της καταπιεστικής εξουσίας ήταν συνηθισμένα φαινόμενα.
Όμως, δημοκρατικοί πολίτες που κατάφεραν να ξεφύγουν από τις συλλήψεις, δημιούργησαν ομάδες αντίστασης.
Οι κηδείες του Γεώργιου Παπανδρέου και του νομπελίστα ποιητή Γεώργιου Σεφέρη μετατράπηκαν σε διαδηλώσεις ενάντια της δικτατορίας.
Άλλες διαδηλώσεις ενάντια της δικτατορίας ήταν η απόπειρα δολοφονίας του Γεώργιου Παπαδόπουλου από τον Αλέκο Παναγούλη και το κίνημα του Ναυτικού.
Το κίνημα αυτό έδειξε πως υπήρχαν αξιωματικοί στις ένοπλες δυνάμεις, οι οποίοι εξέφραζαν τη δυσαρέσκειά τους για τη διάλυση της δημοκρατίας.
Σημαντική διαδήλωση ενάντια της δικτατορίας ήταν το κίνημα των φοιτητών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη με καταλήψεις σε κτίρια, όπως στο κτίριο της Νομικής Σχολής Αθηνών και του Πολυτεχνείου.
Η κατάληψη του Πολυτεχνείου ήταν σταθμός για τον αγώνα ενάντια της δικτατορίας.
Πολλοί φοιτητές και άλλοι πολίτες συγκεντρώθηκαν μέσα και γύρω από το Πολυτεχνείο.
Συνθήματα ενάντια της δικτατορίας ακούγονταν από τον ραδιοφωνικό σταθμό και αυτό ανησύχησε πολύ τους δικτάτορες, οι οποίοι απάντησαν με βία.
Τα ξημερώματα της 17ης Νοεμβρίου του 1973, ένα άρμα μάχης έριξε την κεντρική πύλη του Πολυτεχνείου.
Έγιναν δολοφονίες, συλλήψεις και ξυλοδαρμοί πολιτών.
Η δικτατορία, όμως, έπεσε από δικό της λάθος.
Κατάφερε και προκάλεσε πραξικόπημα στην Κύπρο.
Με αυτό, προκάλεσε βίαιη πτώση του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας αρχιεπίσκοπο Μακάριο.
Ο αρχιεπίσκοπος δεν άρεσε ούτε στις ΗΠΑ ούτε στους δικτάτορες.
Έτσι, η Τουρκία βρήκε την ευκαιρία, με τη δικαιολογία ότι ήταν από τις εγγυήτριες δυνάμεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, να φέρει στρατό στην Κύπρο και να καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος του νησιού.
Η κυβέρνηση της δικτατορίας δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει αυτήν την κρίση.
Έτσι, στις 23 Ιουλίου του 1974, παρέδωσε την εξουσία στους πολιτικούς.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 (1963-1974)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ → νικητής εκλογών → σωστή λειτουργία δημοκρατικών θεσμών → κυβέρνηση 1963-1965

πρόεδρος **ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ**

ΠΑΥΛΟΣ → αποδοχή επιθυμίας λαού υπέρ Ένωσης Κέντρου

→ *περιορισμός αντιβασιλικού κλίματος*

→ *τέλος πολιτικών εντάσεων*

→ *καλές σχέσεις με ορισμένα στελέχη*

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ → **θητεία** = 17 μήνες

→ μέτρα για ανακούφιση ασθενέστερων τάξεων

→ κατάργηση αυταρχικών μέτρων σε βάρος της Αριστεράς

→ περιορισμός αμερικανικών επεμβάσεων στη χώρα

συνεργασία με **ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟ** για αλλαγές στην εκπαίδευση

→ θέσπιση δωρεάν παιδείας

→ καθιέρωση δημοτικής γλώσσας

→ σύγχρονη εκπαίδευση

1965 **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

κλονίζονται οι σχέσεις

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1964

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ →

θρόνος

μετά το θάνατο του πατέρα του, Παύλου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ → *προσπάθεια αλλαγών*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ → *φόβος μη ελέγχου του στρατού*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ → διορισμός υπουργού Εθνικής Άμυνας

→ καταγγελίες αντιπολίτευσης

→ οργάνωση αξιωματικών ενάντια του βασιλιά, δρα με την ανοχή της κυβέρνησης Παπανδρέου

= ενάντια του συντάγματος

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 (1963-1974)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

Ιούλιος **1965**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ αναγκάζει → **ΓΕΩΡΓΙΟ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ** ***παραίτηση***

διασπά κόμμα Ενώσεως Κέντρου

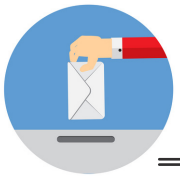
πείθει στελέχη να αφήσουν τον αρχηγό τους **= *αποστάτες***

Καλοκαίρι **1965**

διαδηλώσεις

αντιθέσεις ενάντια των πράξεων του βασιλιά

ψήφοι Εθνικής Ριζοσπαστικής Ένωσης ⟹ **ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ** πολιτικοί που έφυγαν από την Ένωση Κέντρου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Μάιος **1967**

εκλογές

στρατηγοί

ζητούν συνεργασία

ΒΑΣΙΛΙΑ → θέσπιση δικτατορίας

αποφυγή πολιτικών λύσεων ενάντια του κατεστημένου

21 Απριλίου **1967**

μεσαίοι + ανώτεροι αξιωματικοί

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

αρχηγός

→ εξουσία με πραξικόπημα

→ δικαιολογία η ανικανότητα των πολιτικών να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα

→ όχι επιβολή κομμουνισμού

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

συνεργασία με πραξικοπηματίες

υπόδειξη πρώτου Πρωθυπουργού δικτατορίας

αποτυχημένη προσπάθεια πτώσης δικτατορίας με στρατιωτικές μονάδες

φεύγει για εξωτερικό

ΕΥΡΩΠΗ

ΕΟΚ

αναβολή διαδικασίας σύνδεσης με την Ελλάδα

ΗΠΑ → συνεργασία με δικτάτορες

ΕΛΛΑΔΑ

μεγάλη δοκιμασία για τη στάση των Ελλήνων απέναντί τους

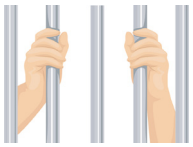
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

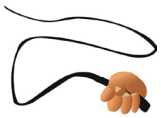
55. Όξυνση της πολιτικής κρίσης και η δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 (1963-1974)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

ΔΙΚΤΑΤΟΡΕΣ

- αναστολή άρθρων συντάγματος
- διακοπή λειτουργίας Κοινοβουλίου
- διάλυση κομμάτων
- διωγμός πολιτών και πολιτικών με αριστερό παρελθόν / αντίθετοι της δικτατορίας

φυλακίσεις

βασανισμοί

καταδίκες μελών

= συνηθισμένα φαινόμενα

δημοκρατικοί πολίτες → δημιουργία ομάδων αντίστασης

κηδείες Γ. Παπανδρέου + Γ. Σεφέρη ⟹

διαμαρτυρίες *εναντίον δικτατορίας*

απόπειρα δολοφονίας Γ. Παπαδόπουλου *από Α. Παναγούλη*

\+ κίνημα **Ναυτικού** *δυσαρέσκεια για διάλυση δημοκρατίας*

= διαμαρτυρίες ενάντια της δικτατορίας

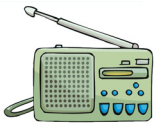
κίνημα **φοιτητών** σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη →

κατάληψη Νομικής Σχολής Αθηνών και Πολυτεχνείου

ξημερώματα 17 Νοεμβρίου **1973**

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΑΡΜΑ ρίχνει κεντρική πύλη

συνθήματα σε ραδιοφωνικούς σταθμούς

δολοφονίες

συλλήψεις

ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ →

ΚΥΠΡΟΣ

πραξικόπημα ⟹

βίαιη πτώση προέδρου Κυπριακής Δημοκρατίας, **Μακάριου**

μη αρεστός από ΗΠΑ + δικτάτορες

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ →

ΚΥΠΡΟΣ

κατάληψη μεγάλου μέρους του νησιού

23 Ιουλίου **1974**

✗ **κυβέρνηση δικτατορίας**: όχι αντιμέτωπιση κρίσης

✗ παράδοση εξουσίας στους πολιτικούς

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιος κατάφερε να κερδίσει τις εκλογές, γιατί και πότε κυβέρνησε;
- Τι αποδέχτηκε ο βασιλιάς Παύλος και γιατί;
- Πόσο κράτησε η θητεία του Γεωργίου Παπανδρέου και τι έκανε κατά τη διάρκεια της θητείας του;
- Με ποιον συνεργάστηκε ο Γεώργιος Παπανδρέου και τι αλλαγές έκανε στην εκπαίδευση;
- Τι συνέβη το 1965;
- Ποιος βασιλιάς ανέβηκε στον θρόνο και πότε;
- Τι προσπάθησε να κάνει ο Γεώργιος Παπανδρέου και ποιος τον εμπόδισε;
- Ποιες ήταν οι κινήσεις του Κωνσταντίνου και γιατί;
- Γιατί ο Γεώργιος Παπανδρέου αντέδρασε;
- Τι συνέβη τον Ιούλιο του 1965;
- Ποιοι ονομάστηκαν αποστάτες και πώς ονομάστηκε η πράξη τους;
- Τι συνέβη το Καλοκαίρι του 1965;
- Ποια κυβέρνηση έγινε και μετά από πότε;
- Πότε έγιναν εκλογές και με ποιων την απόφαση;
- Τι ζήτησαν ορισμένοι στρατηγοί και γιατί;
- Ποιοι ανέλαβαν την εξουσία με πραξικόπημα, πότε και γιατί;
- Τι έκανε ο Κωνσταντίνος μετά το πραξικόπημα;
- Τι προσπάθησε να κάνει και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Τι έκανε η ΕΟΚ και τι οι ΗΠΑ;
- Ποιες ήταν οι αποφάσεις των δικτατόρων;
- Ποια ήταν συνηθισμένα φαινόμενα;
- Ποιοι δημιούργησαν ομάδες αντίστασης;
- Ποιες μετατράπηκαν σε διαδηλώσεις ενάντια της δικτατορίας;
- Ποιες ήταν οι άλλες διαδηλώσεις;
- Τι έδειξε το κίνημα του Ναυτικού;
- Ποια ήταν η πιο σημαντική εκδήλωση ενάντια της δικτατορίας;
- Ποια ήταν σταθμός για τον αγώνα ενάντια της δικτατορίας;
- Τι γνωρίζεις για το Πολυτεχνείο;
- Τι κατάφερε να προκαλέσει η δικτατορία;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα πραξικοπήματος στην Κύπρο;
- Ποια κρίση δεν μπόρεσε να αντιμετωπίσει η δικτατορία και πότε έπεσε;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του '80 (1974-1981)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Μετά την πτώση της δικτατορίας, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής
επέστρεψε από το Παρίσι.
Με τη συμμετοχή της Εθνικής Ριζοσπαστικής Ένωσης και της Ένωσης Κέντρου,
ο Κωνσταντίνος Καραμανλής σχημάτισε κυβέρνηση εθνικής ενότητας.
Αυτή η κυβέρνηση απελευθέρωσε τους πολιτικούς κρατούμενους και
απομάκρυνε τα στελέχη του δικτατορικού καθεστώτος από τις θέσεις τους.
Τα έκανε αυτά, για να ελέγχει το κράτος και τον στρατό.
Ήθελε, επίσης, να χρησιμοποιήσει διπλωματικά μέσα,
ώστε να αντιμετωπίσει την τουρκική εισβολή στην Κύπρο.
Δεν τα κατάφερε, όμως, γιατί τελικά ο τουρκικός στρατός
κατέλαβε το 37% του κυπριακού εδάφους.
Το ΝΑΤΟ έδειχνε να μην αντιδρά.
Έτσι, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πήρε την απόφαση η Ελλάδα
να αποχωρήσει από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ.
Για να αποκτούσε νομιμότητα η δημοκρατία,
έπρεπε να γίνουν εκλογές και δημοψήφισμα.
Έτσι, ο λαός θα έπαιρνε τις αποφάσεις για τη μορφή του πολιτεύματος και
για τη σύνταξη ενός νέου συντάγματος.
Οπότε, δημιουργήθηκαν δύο νέα κόμματα.
Το πρώτο ήταν η Νέα Δημοκρατία, με πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Καραμανλή.
Το δεύτερο ήταν το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, με πρόεδρο τον
Ανδρέα Παπανδρέου, γιο του Γεώργιου Παπανδρέου.
Εμφανίστηκε πάλι η Ένωση Κέντρου με αρχηγό τον Γεώργιο Μαύρο.
Το ΚΚΕ έγινε πλέον νόμιμο, καθώς από το 1947 ήταν εκτός νόμου.
Στις εκλογές που έγιναν το 1974, η Νέα Δημοκρατία βγήκε νικήτρια.
Με πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, συγκέντρωσε το ποσοστό του 54,37%.
Η κυβέρνηση του Καραμανλή ήθελε τη δημιουργία μιας καινούριας και
νόμιμης δημοκρατίας και να στρέψει τη χώρα προς την Ευρώπη.
Στις 8 Δεκεμβρίου 1974, έγινε ένα δημοψήφισμα για τη μορφή του πολιτεύματος.
Ο ελληνικός λαός, με ποσοστό 69,2%, ψήφισε την κατάργηση της μοναρχίας.
Αυτή η απόφαση ήταν σωτήρια για την ελληνική κοινωνία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Στις 7 Ιουνίου του 1975, ψηφίστηκε νέο σύνταγμα.
Έγινε η θέσπιση του πολιτεύματος της προεδρευόμενης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, κάτι που ισχύει μέχρι σήμερα.
Όλοι εκείνοι που ξεκίνησαν τη δικτατορία, δικάστηκαν.
Οι πιο σημαντικοί από αυτούς, καταδικάστηκαν σε θάνατο, με την ετυμηγορία εσχάτης προδοσίας, δηλαδή προδοσίας της χώρας.
Όμως, η ποινή τους μετατράπηκε σε ισόβια,
γιατί κρίθηκε πως δεν ήταν απαραίτητη η εκτέλεσή τους.
Η νέα κυβέρνηση έκανε τα εξής:

- Η Ελλάδα εντάχθηκε, πλέον επισήμως, στην ΕΟΚ,
  γιατί ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πίστευε πως με αυτόν τον τρόπο,
  οι δημοκρατικοί θεσμοί θα ήταν πιο σταθεροί και
  έτσι η χώρα θα ήταν πιο ασφαλής.
- Η Ελλάδα εντάχθηκε, πάλι, στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ.
- Η υποχρεωτική εκπαίδευση έγινε από 6 σε 9 χρόνια.
- Η δημοτική αναγνωρίστηκε ως γλώσσα της εκπαίδευσης και
  επίσημη γλώσσα του κράτους.

Την περίοδο 1974-1977, οι κυβερνήσεις του Καραμανλή αντιμετώπισαν οικονομικά προβλήματα.
Πολλά από αυτά τα προβλήματα ήταν αποτελέσματα από τη διεθνή πετρελαϊκή κρίση του 1974 και από τη δικτατορία.
Αν και οι κυβερνήσεις πήραν μέτρα, δεν ξεπεράστηκε η κρίση.
Παράλληλα, οι κυβερνήσεις του Καραμανλή πήραν κάποια μέτρα που αφορούσαν την ανασυγκρότηση της οικονομίας και την ενίσχυση των υποδομών της χώρας.
Πριν την ολοκλήρωση της δεύτερης τετραετίας διακυβέρνησής του,
ο Κωνσταντίνος Καραμανλής παραιτήθηκε και έγινε Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του '80 (1974-1981)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 1/2)*

ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ → πτώση → **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ** *επιστροφή* → **ΠΑΡΙΣΙ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ + **ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ** + **ΕΘΝΙΚΗ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ**

σχηματισμός κυβέρνησης εθνικής ενότητας →
- απελευθέρωση πολιτικών κρατούμενων
- απομάκρυνση στελεχών δικτατορικού καθεστώτος από τις θέσεις τους
- έλεγχος κράτους και στρατού

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ — προσπάθεια αντιμετώπισης τουρκικής εισβολής στην Κύπρο → **ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ** → **ΚΥΠΡΟΣ** → *κατάληψη 37% κυπριακού εδάφους*

 ΝΑΤΟ — ~~ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ~~ ⟹ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ** → **ΕΛΛΑΔΑ** — ~~**ΝΑΤΟ**~~

 εκλογές + δημοψήφισμα → για νομιμότητα της δημοκρατίας → **λαός**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ:
- ✓ μορφή πολιτεύματος
- ✓ σύνταξη νέου συντάγματος

ΚΟΜΜΑΤΑ

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ**	**ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ**	**ΚΚΕ**
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	**ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ** *γιος Γ. Παπανδρέου*	**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΟΣ**	νόμιμο, καθώς από το 1947 ήταν εκτός νόμου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του '80 (1974-1981)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/2)*

1974 εκλογές → **ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ** ***νίκη, ποσοστό 54,37%*** → *στόχοι* → ✓ δημιουργία νόμιμης δημοκρατίας ✓ στροφή προς Ευρώπη

8 Δεκεμβρίου **1974** δημοψήφισμα → για τη μορφή του πολιτεύματος ⟹ ***κατάργηση της μοναρχίας με ποσοστό 69,2%***

7 Ιουνίου **1975** ***νέο σύνταγμα*** ⟹ θέσπιση πολιτεύματος της *προεδρευόμενης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας*

ΔΙΚΤΑΤΟΡΕΣ καταδίκη σε θάνατο → προδοσία χώρας → μετατροπή ποινής σε ισόβια

ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ → ΕΛΛΑΔΑ → ένταξη → **ΝΑΤΟ** + **ΕΟΚ**

υποχρεωτική εκπαίδευση = 9 χρόνια

δημοτική γλώσσα = επίσημη γλώσσα και γλώσσα εκπαίδευσης

1974 - 1977 **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ** → οικονομική κρίση = αποτέλεσμα διεθνούς πετρελαϊκής κρίσης 1974 και δικτατορίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ **ΜΕΤΡΑ** → ανασυγκρότηση οικονομίας, ενίσχυση υποδομών χώρας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ παραιτείται πριν τη λήξη της δεύτερης τετραετίας διακυβέρνησής του ⟹ γίνεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

56. Η Ελλάδα από τη Μεταπολίτευση έως τις αρχές της δεκαετίας του '80 (1974-1981)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι συνέβη μετά την πτώση της δικτατορίας;
- Ποια κυβέρνηση σχηματίστηκε, τι έκανε και για ποιον λόγο;
- Γιατί ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ήθελε να χρησιμοποιήσει διπλωματικά μέσα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Ποια απόφαση πήρε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής σε σχέση με το ΝΑΤΟ και γιατί;
- Τι έπρεπε να γίνει για να νομιμοποιηθεί η δημοκρατία;
- Ποια κόμματα δημιουργήθηκαν και γιατί;
- Ποιο κόμμα ξαναεμφανίστηκε και ποιο νομιμοποιήθηκε;
- Ποιο κόμμα βγήκε στις εκλογές του 1974 και με ποιο ποσοστό;
- Τι ήθελε να κάνει η κυβέρνηση του Καραμανλή;
- Τι έγινε στις 8 Δεκεμβρίου του 1974;
- Τι ψηφίστηκε στις 7 Ιουνίου του 1975 και τι θεσπίστηκε;
- Ποια ήταν η κατάληξη όλων εκείνων που ξεκίνησαν τη δικτατορία;
- Τι έκανε η νέα κυβέρνηση;
- Τι αντιμετώπισαν οι κυβερνήσεις του Καραμανλή και πότε;
- Ποιες ήταν οι αιτίες αυτών των προβλημάτων;
- Ποια μέτρα πήραν οι κυβερνήσεις του Καραμανλή;
- Γιατί ήθελε ο Καραμανλής την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ;
- Ποια ήταν η πορεία του Καραμανλή;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του '80 (1981-1989)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Οι εκλογές του 1981, έδειξαν νικητή το ΠΑΣΟΚ,
με αρχηγό τον Ανδρέα Παπανδρέου.
Ήταν μια πολύ σημαντική στιγμή για την Ελλάδα, γιατί για πρώτη φορά
θα κυβερνούσε τη χώρα ένα κόμμα με ριζοσπαστικό πρόγραμμα.
Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές γιατί απευθυνόταν στην κατηγορία
των πολιτών που δεν ήταν προνομιούχοι.
Η ριζοσπαστική του πρόταση που θα μεταμόρφωνε την κοινωνία είχε
ως σύνθημα τη λέξη ¨Αλλαγή¨ και ως τρίπτυχο
¨λαϊκή κυριαρχία, εθνική ανεξαρτησία, κοινωνική δικαιοσύνη¨.
Οι εκλογές του 1981 με νικητή τον Ανδρέα Παπανδρέου και η νίκη του,
το 1985 έως το 1989, αποτέλεσαν σημαντικά βήματα
για να γίνουν πολιτικές αλλαγές.
Οι οργανώσεις της Αριστεράς, αναγνωρίστηκαν επίσημα.
Αυτή η αναγνώριση έφτιαξε ένα καινούριο πολιτικό κλίμα και έκλεισε πληγές,
οι οποίες ήταν ανοιχτές εδώ και σαράντα χρόνια.
Η απόφαση αυτή είχε συνταξιοδοτήσεις, παροχές και
ακυρώσεις συνεπειών του Εμφυλίου και της εποχής μετά από αυτόν.
Πολλοί πολιτικοί πρόσφυγες επέστρεψαν από τη Σοβιετική Ένωση και
από άλλες λαϊκές δημοκρατίες της Ανατολικής Ευρώπης.
Διπλασιάστηκαν οι κατώτατες συντάξεις και έγιναν αυξήσεις στους
κατώτατους μισθούς και στα ημερομίσθια.
Αυτά είχαν ως στόχο να ανακουφιστούν τα αδύναμα κοινωνικά στρώματα.
Δημιουργήθηκε το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ).
Αν και υπήρχαν προβλήματα, ήταν από τους πιο επιτυχημένους θεσμούς.
Δημιουργήθηκαν τρεις νοσηλευτικές βαθμίδες,
οι οποίες αποτέλεσαν τον πυρήνα του ΕΣΥ.
Οι βαθμίδες ήταν τα κέντρα υγείας, τα περιφερειακά νοσοκομεία και
τα νομαρχιακά νοσοκομεία.
Όλοι οι πολίτες είχαν δικαίωμα στη νοσοκομειακή περίθαλψη.
Καθιερώθηκαν ο πολιτικός γάμος και το συναινετικό διαζύγιο.
Αυτά αποτέλεσαν τομές στο ελληνικό δίκαιο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Αναγνωρίστηκε, επίσης, η ισότητα των δύο φύλων και καταργήθηκε η προίκα.
Αυτά έγιναν, κυρίως, μετά τους αγώνες του γυναικείου κινήματος,
ώστε να βελτιωθεί η θέση της γυναίκας.
Στην εξωτερική πολιτική, με σημαντικές πρωτοβουλίες,
βελτιώθηκαν οι όροι συμμετοχής της Ελλάδας στην ΕΟΚ.
Έτσι, αυξήθηκαν τα χρήματα που έδινε η ΕΟΚ στις ευρωπαϊκές χώρες του νότου,
στις οποίες ανήκε και η Ελλάδα.
Έγιναν πολλά ανοίγματα προς τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και
προς τον Τρίτο Κόσμο, κυρίως προς τις αραβικές χώρες.
Στην Τουρκία, μετά την ίδρυση του τουρκικού ψευδοκράτους στην κατεχόμενη
βόρεια Κύπρο, χρησιμοποιήθηκε ιδιαίτερα σκληρή στάση.
Έγιναν διάφορα δημόσια έργα.
Έγινε μια πολύ σημαντική προσπάθεια να σταθούν οι επιχειρήσεις που είχαν
προβλήματα, ώστε να γίνουν πιο παραγωγικές και να σωθούν οι θέσεις εργασίας.
Ενισχύθηκαν πολιτικά τα εισοδήματα των αγροτών και
των μικρομεσαίων επιχειρηματιών.
Τη δεύτερη τετραετία, οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ αντιμετώπισαν
σοβαρά οικονομικά προβλήματα.
Τη διετία 1985-1987, έβαλαν σε εφαρμογή ένα σταθερό οικονομικό πρόγραμμα,
ώστε να μειωθούν τα ελλείμματα και ο πληθωρισμός.
Στα 1985-1986, το σύνταγμα αναθεωρήθηκε.
Μειώθηκαν οι εξουσίες του προέδρου της Δημοκρατίας.
Ενισχύθηκαν οι ρόλοι του Κοινοβουλίου και του Πρωθυπουργού.
Στις ελληνοτουρκικές σχέσεις υπήρχαν εξελίξεις.
Ενώ αρχικά η Ελλάδα έδειχνε να συμφωνεί στη σκέψη της Τουρκίας να υπάρχει
κοινή εκμετάλλευση του πετρελαίου του Αιγαίου, έπειτα αντέδρασε.
Με την απειλή ενός ενδεχόμενου πολέμου, η Τουρκία υποχώρησε.
Προς το τέλος της τετραετίας, οι σοβαρές καταγγελίες σε βάρος στελεχών
της κυβέρνησης για οικονομικά σκάνδαλα και τα σοβαρά προβλήματα υγείας
του Ανδρέα Παπανδρέου, έφεραν πολιτικές αντιπαραθέσεις.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του ’80 (1981-1989)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

1981 → εκλογές → **ΠΑΣΟΚ** – **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ** *νίκη* — *πρώτη φορά κόμμα με ριζοσπαστικό πρόγραμμα*

ΠΑΣΟΚ

- απευθύνεται σε μη προνομιούχους πολίτες
- σύνθημα: **“ΑΛΛΑΓΗ”**
- τρίπτυχο: **“ΛΑΪΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ”**, **“ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ”**, **“ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ”**

1985 - 1989 **ΠΑΣΟΚ** *διακυβέρνηση* → *πολιτικές αλλαγές*

- ☐ επίσημη αναγνώριση Αριστεράς
- ☐ απόφαση για συνταξιοδοτήσεις, παροχές και ακυρώσεις συνεπειών Εμφυλίου
- ☐ επιστροφή πολιτικών προσφύγων από Σοβιετική Ένωση και λαϊκές δημοκρατίες της Ανατολικής Ευρώπης
- ☐ διπλασιασμός κατώτατων συντάξεων
- ☐ αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς και τα ημερομίσθια
- ☐ ανακούφιση ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων

Ε.Σ.Υ.

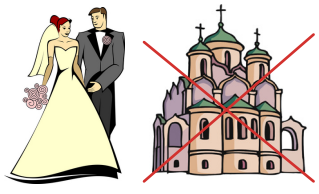
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΑ ΥΓΕΙΑΣ

ίσοι οι πολίτες στη νοσοκομειακή περίθαλψη

καθιέρωση πολιτικού γάμου + καθιέρωση συναινετικού διαζυγίου = σημαντικοί τομείς ελληνικού δικαίου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του ’80 (1981-1989)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/2)**

αναγνώριση ισότητας δύο φύλων

~~ΠΡΟΙΚΑ~~ ⟹ βελτίωση θέσης γυναίκας

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

βελτίωση όρων συμμετοχής Ελλάδας στην ΕΟΚ

αύξηση χρημάτων από την ΕΟΚ στην Ελλάδα

- ανοίγματα στην Ανατολική Ευρώπη + Τρίτο Κόσμο (αραβικές χώρες)
- σκληρή στάση απέναντι στην Τουρκία

γίνονται δημόσια έργα

βοήθεια σε επιχειρήσεις με προβλήματα → να γίνουν πιο παραγωγικές / να σωθούν οι θέσεις εργασίας

ενίσχυση εισοδημάτων αγροτών και μικρομεσαίων επιχειρηματιών

1985 - 1987

εφαρμογή ενός σταθερού οικονομικού προγράμματος

✗ μείωση ελλειμμάτων
✗ μείωση πληθωρισμού

1985 - 1986

αναθεώρηση συντάγματος →

μείωση εξουσιών προέδρου Δημοκρατίας	ενίσχυση ρόλων Κοινοβουλίου και Πρωθυπουργού

εκμετάλλευση πετρελαίου Αιγαίου ⟹

→ υποχώρηση

τέλος 4ετίας

καταγγελίες σε βάρος στελεχών της κυβέρνησης για οικονομικά σκάνδαλα	προβλήματα υγείας του Α. Παπανδρέου

⟹ πολιτικές αντιπαραθέσεις

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

57. Η Ελλάδα κατά τη δεκαετία του '80 (1981-1989)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιον έδειξαν νικητή οι εκλογές του 1981 και γιατί ήταν μια σημαντική στιγμή για την Ελλάδα;
- Γιατί το ΠΑΣΟΚ κέρδισε τις εκλογές;
- Τι είχε ως σύνθημα και ως τρίπτυχο η ριζοσπαστική του πρόταση;
- Ποια αποτέλεσαν σημαντικά βήματα για να γίνουν πολιτικές αλλαγές;
- Τι ήταν αυτό που έφερε ένα νέο πολιτικό κλίμα και τι είχε αυτή η απόφαση;
- Από πού επέστρεψαν οι πολιτικοί πρόσφυγες;
- Ποια είχαν ως στόχο να ανακουφιστούν τα αδύναμα κοινωνικά στρώματα;
- Ποιος ήταν ο πιο επιτυχημένος θεσμός;
- Ποιες ήταν οι τρεις νοσηλευτικές βαθμίδες;
- Ποια αποτέλεσαν τομές στο ελληνικό δίκαιο;
- Τι αναγνωρίστηκε ώστε να βελτιωθεί η θέση της γυναίκας;
- Ποιες ήταν οι σημαντικές πρωτοβουλίες που αφορούσαν την εξωτερική πολιτική;
- Ποια άλλα πράγματα έγιναν, κυρίως για τις επιχειρήσεις;
- Τι αντιμετώπισαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και πότε;
- Τι συνέβη τη διετία 1985-1987;
- Τι συνέβη στα 1985-1986;
- Ποιες ήταν οι εξελίξεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις;
- Ποια γεγονότα έφεραν πολιτικές αντιπαραθέσεις;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον Ιούνιο του 1989 έγιναν εκλογές, χωρίς αυτοδύναμο κόμμα.
Έγινε κυβέρνηση συνεργασίας.
Ήταν η Νέα Δημοκρατία και ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου,
στον οποίο συμμετείχαν το ΚΚΕ και τα κόμματα της Αριστεράς.
Ύστερα από τις δύο νέες εκλογικές αναμετρήσεις, νικήτρια ήταν η Νέα Δημοκρατία,
με τον Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη.
Η νέα κυβέρνηση προσπάθησε να κάνει δημόσιες επιχειρήσεις ιδιωτικές,
καθώς δεν ήταν βιώσιμες.
Σημαντική εξέλιξη είχε η συνθήκη του Μάαστριχτ,
με την υπογραφή και της Ελλάδας.
Μετά, όμως, από μερικές διαφωνίες στο εσωτερικό της κυβέρνησης του
Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, η κυβέρνηση αυτή παραιτήθηκε.
Οι εκλογές που έγιναν τον Οκτώβριο του 1993, έφεραν στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ.
Τον Ιανουάριο του 1996, ο Ανδρέας Παπανδρέου αντιμετώπιζε
προβλήματα υγείας και παραιτήθηκε.
Νέος πρωθυπουργός έγινε ο Κώστας Σημίτης.
Ανέλαβε και την προεδρία του ΠΑΣΟΚ, μετά τον θάνατο του Ανδρέα Παπανδρέου
και παρέμεινε Πρωθυπουργός ως το τέλος της περιόδου που συζητάμε.
Την ίδια περίοδο, υπήρχε κρίση στις σχέσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων,
αφού η Τουρκία διεκδίκησε τη βραχονησίδα Ίμια, στα Δωδεκάνησα.
Η κρίση, αυτή, τελείωσε ύστερα από υποχωρήσεις και των δύο πλευρών.
Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην κατασκευή δημόσιων έργων,
με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Πολύ σημαντικό γεγονός ήταν και η ανάθεση των Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα
το 1997, όπου το 2004, έγιναν με μεγάλη επιτυχία.
Στόχος της κυβέρνησης του Σημίτη ήταν η Ελλάδα να ενταχθεί πλήρως
στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και
να έχει το ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ.
Για να γίνει, όμως, αυτό η Ελλάδα έπρεπε να έχει όλα τα οικονομικά κριτήρια
που έθετε η Ευρωπαϊκή Ένωση.
Την 1η Ιανουαρίου του 2001, η Ελλάδα εντάχθηκε στην ΟΝΕ.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Από την 1η Ιανουαρίου 2002 άρχισε να χρησιμοποιεί το ευρώ.
Μετά από την πτώση των λαϊκών δημοκρατιών και τις αλλαγές στα Βαλκάνια,
έκαναν πολλούς οικονομικούς μετανάστες και επαναπατριζόμενους
να έρθουν στην Ελλάδα, στο τέλος της δεκαετίας του ΄80 και μετά.
Τα πρώτα χρόνια, όλοι αυτοί οι άνθρωποι εργάζονταν σε εποχιακές δουλειές και
η αμοιβή τους ήταν πολύ χαμηλή.
Πολλοί, όμως, από αυτούς ενσωματώθηκαν στην ελληνική κοινωνία,
είχαν μόνιμη δουλειά και έπαιρναν έναν καλό μισθό.
Έχουν ένα ποσοστό του 8-10% του πληθυσμού της Ελλάδας που εργάζεται.
Την περίοδο 2000-2001 παρατηρήθηκε αύξηση του πληθυσμού,
η οποία οφειλόταν κυρίως στους μετανάστες.
Το ελληνικό κράτος προσπάθησε να καταγράψει και να νομιμοποιήσει
τους μετανάστες με όρους.
Οι ελληνικές εργατικές οργανώσεις ήθελαν τη νομιμοποίηση,
τη σταθεροποίηση του αριθμού των μεταναστών και
να έχουν τα ίδια δικαιώματα με αυτά των Ελλήνων εργαζόμενων.
Οι αλλαγές στα Βαλκάνια έφεραν και αλλαγές στην Ελλάδα.
Μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, δημιουργήθηκε ένα κράτος με την ονομασία
¨Δημοκρατία της Μακεδονίας¨, στο σύνταγμά του υπήρχαν απαιτήσεις κατά της
Ελλάδας και είχαν ως σύμβολο το ¨αστέρι ή τον ήλιο της Βεργίνας¨.
Η Ελλάδα είχε ορισμένες απαιτήσεις, για να αναγνωρίσει αυτό το κράτος, επισήμως.
Ήθελε δεσμεύσεις πως το κράτος δεν θα έχει διεκδικήσεις ενάντια των γειτονικών
κρατών, πως δεν θα προσπαθήσει να επηρεάσει την κοινή γνώμη για το συμφέρον του
και πως δε θα χρησιμοποιήσει το όνομα ¨Μακεδονία¨.
Η πολιτική αυτή ακολουθήθηκε έπειτα από συσκέψεις των πολιτικών αρχηγών.
Στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη έγιναν πολλά συλλαλητήρια.
Η Ελλάδα ζήτησε και τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
η οποία δεν αναγνώρισε αυτό το κράτος με το όνομα ¨Μακεδονία¨.
Ο ΟΗΕ δέχτηκε τη νέα χώρα με το όνομα
¨Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας¨ (ΠΓΔΜ),
ως μέλος του, αλλά δεν την άφησε να έχει στη σημαία της το αστέρι της Βεργίνας.
Οι ευρωπαϊκές χώρες και οι ΗΠΑ είχαν διπλωματικές σχέσεις με την
¨Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας¨ .
Η Ελλάδα, όμως, αντέδρασε και απαγόρευσε το εμπόριο ως άσκηση πίεσης,
εις βάρος αυτής της χώρας.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Μετά από νέες διαπραγματεύσεις, υπογράφτηκε η
Μεταβατική Συμφωνία της Νέας Υόρκης.
Η Ελλάδα αναγνώρισε αυτή τη χώρα με το προσωρινό της όνομα και
τη διευκόλυνε οικονομικά.
Η ¨Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας¨ (ΠΓΔΜ),
άλλαξε ορισμένα άρθρα του συντάγματός της και
έβγαλε το αστέρι της Βεργίνας από τη σημαία της.
Τη δεκαετία του 1990, οι ελληνικές κυβερνήσεις είχαν στόχο
να δημιουργηθούν αμοιβαία οικονομικά συμφέροντα ανάμεσα
στην Ελλάδα και στις χώρες των Βαλκανίων.
Η ¨οικονομική διπλωματία¨, βοήθησε την Ελλάδα να επενδύσει στα Βαλκάνια.
Με ελληνική πρωτοβουλία, συναντήθηκαν οι ηγέτες των βαλκανικών χωρών.
Η Ελλάδα απέκτησε σημαντική θέση στην περιοχή.
Η Ελλάδα ήθελε τα Βαλκάνια να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
Πίστευε πως η ένταξή τους θα βοηθούσε στη σταθερότητα,
στη δημοκρατία και στην οικονομική ανάπτυξή τους.
Χρειαζόταν, λοιπόν, η υπογραφή ενός συμφώνου σταθερότητας
για τη νοτιοανατολική Ευρώπη, από τους εκπροσώπους των βαλκανικών χωρών,
της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των οκτώ πιο αναπτυγμένων χωρών της Γης.
Το σύμφωνο αυτό θα μπορούσε να προσφέρει βοήθεια,
ώστε οι βαλκανικές χώρες να οργανώσουν ξανά την οικονομία τους.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

Ιούνιος **1989** → εκλογές → χωρίς αυτοδύναμο κόμμα → **ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ & ΠΡΟΟΔΟΥ

ΚΚΕ+κόμματα Αριστεράς

2 νέες εκλογικές αναμετρήσεις, νίκη:

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

→ ιδιωτικοποίηση δημόσιων, μη βιώσιμων επιχειρήσεων

υπογράφει και η Ελλάδα

ΣΥΝΘΗΚΗ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

→ διαφωνίες στο εσωτερικό της κυβέρνησης ⟹ παραίτηση

Οκτώβριος **1993** → εκλογές → **ΠΑΣΟΚ** *νίκη*

Ιανουάριος **1996** → προβλήματα υγείας

→ **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

παραιτείται *αναλαμβάνει ο Κώστας Σημίτης*

ΕΛΛΑΔΑ

ΤΟΥΡΚΙΑ

κρίση στις σχέσεις τους → λόγος

βραχονησίδα Ίμια ⟹ υποχώρηση και των δύο πλευρών

κατασκευή δημόσιων έργων →

χρηματοδότηση Ευρωπαϊκής Ένωσης

1997

ανάθεση Ολυμπιακών Αγώνων 2004 στην Ελλάδα

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

ΠΑΣΟΚ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

στόχος → ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση **(ΟΝΕ)**

νέο νόμισμα = ευρώ

προϋπόθεση: κάλυψη οικονομικών κριτηρίων Ε.Ε.

1η Ιανουαρίου 2001 → **ΕΛΛΑΔΑ** → ένταξη στην **ΟΝΕ**

1η Ιανουαρίου 2002 → χρήση του ευρώ

ΔΕΚΑΕΤΙΑ '80 → οικονομικοί μετανάστες και επαναπατριζόμενοι *έρχονται* → **ΕΛΛΑΔΑ**

ΛΟΓΟΣ: πτώση λαϊκών δημοκρατιών + αλλαγές στα Βαλκάνια

οικονομικοί μετανάστες και επαναπατριζόμενοι → *εποχιακές δουλειές*, *χαμηλή αμοιβή*

ΟΜΩΣ πολλοί ενσωματώθηκαν στην ελληνική κοινωνία → *μόνιμη δουλειά*, *καλές αμοιβές*

8-10% εργασίας

2000 - 2001 → αύξηση πληθυσμού κυρίως λόγω μεταναστών

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ***θέλουν:***

- ✓ νομιμοποίηση μεταναστών
- ✓ σταθεροποίηση αριθμού μεταναστών
- ✓ ίδια δικαιώματα με αυτά των Ελλήνων εργαζόμενων

ΒΑΛΚΑΝΙΑ **αλλαγές** ⟹ **ΕΛΛΑΔΑ** **αλλαγές**

 διάλυση Γιουγκοσλαβίας ⟹ δημιουργία κράτους: ***Δημοκρατία της Μακεδονίας*** → απαιτήσεις κατά της Ελλάδας; σύμβολο: αστέρι ή ήλιος Βεργίνας

 ΕΛΛΑΔΑ *απαιτήσεις* →

- όχι διεκδίκηση γειτονικών κρατών
- όχι επηρεασμός κοινής γνώμης προς το συμφέρον του κράτους
- όχι το όνομα Μακεδονία

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/3)*

συσκέψεις πολιτικών αρχηγών

συλλαλητήρια σε Αθήνα + Θεσσαλονίκη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ → όχι αναγνώριση κράτους *"Μακεδονία"*

ΟΗΕ → αναγνώριση κράτους ***"Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ)"*** — όχι σύμβολο το αστέρι της Βεργίνας

ΕΥΡΩΠΗ +

ΗΠΑ → διπλωματικές σχέσεις με ¨Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας¨

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΜΠΟΡΙΟ — απαγόρευση εμπορίου με ΠΓΔΜ

ΕΛΛΑΔΑ →

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

αναγνώριση χώρας ΠΓΔΜ — οικονομική διευκόλυνση

ΠΓΔΜ →

αλλαγή άρθρων του συντάγματος — βγάζει το αστέρι της Βεργίνας από τη σημαία της

ΔΕΚΑΕΤΙΑ '90

ΕΛΛΑΔΑ

στόχος αμοιβαία οικονομικά συμφέροντα ανάμεσα στην Ελλάδα και στις χώρες των Βαλκανίων

¨οικονομική διπλωματία¨ → επένδυση Ελλάδας στα Βαλκάνια, συνάντηση ηγετών των βαλκανικών χωρών

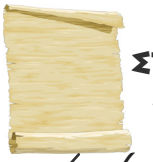

ΕΛΛΑΔΑ →

ΒΑΛΚΑΝΙΑ →

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- ✓ σταθερότητα
- ✓ δημοκρατία
- ✓ οικονομική ανάπτυξη

ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ

- ✓ εκπρόσωποι βαλκανικών χωρών
- ✓ Ευρωπαϊκή Ένωση
- ✓ 8 πιο αναπτυγμένες χώρες Γης

οργάνωση οικονομίας

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

58. Η Ελλάδα στη μεταψυχροπολεμική εποχή (1989-2001)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έγινε τον Ιούνιο του 1989;
- Ποια ήταν η κυβέρνηση συνεργασίας;
- Ποια ήταν η νέα κυβέρνηση και τι προσπάθησε να κάνει;
- Ποια ήταν η σημαντική εξέλιξη;
- Ποια κυβέρνηση παραιτήθηκε και γιατί;
- Πότε ήρθε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ;
- Ποιος ανέλαβε την προεδρία του ΠΑΣΟΚ, έγινε Πρωθυπουργός και γιατί;
- Ποια κρίση ξεκίνησε και γιατί;
- Σε τι δόθηκε ιδιαίτερη σημασία και με ποιανής τη χρηματοδότηση;
- Ποιο ήταν το σημαντικό γεγονός για την Ελλάδα;
- Ποιος ήταν ο στόχος της κυβέρνησης του Σημίτη και τι έπρεπε να γίνει;
- Πότε η Ελλάδα εντάχθηκε στην ΟΝΕ και πότε άρχισε να χρησιμοποιεί το ευρώ;
- Τι έγινε στο τέλος της δεκαετίας του ΄80 και μετά και γιατί;
- Πώς ήταν τα πρώτα χρόνια για τους οικονομικούς μετανάστες και τους επαναπατριζόμενους και πώς μετά;
- Τι ποσοστό του πληθυσμού της Ελλάδας που εργάζεται είχαν αυτοί οι άνθρωποι και πότε παρατηρήθηκε αύξηση του πληθυσμού;
- Τι προσπάθησε να κάνει το ελληνικό κράτος και τι ήθελαν οι ελληνικές εργατικές οργανώσεις;
- Οι αλλαγές στα Βαλκάνια πώς επηρέασαν την Ελλάδα;
- Μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας, ποιο κράτος δημιουργήθηκε;
- Ποιες ήταν οι απαιτήσεις της Ελλάδας για να αναγνωρίσει αυτό το κράτος και με ποιον τρόπο αποφασίστηκαν;
- Πού έγιναν πολλά συλλαλητήρια;
- Από ποια ζήτησε βοήθεια η Ελλάδα και ποιο ήταν το αποτέλεσμα;
- Πώς δέχτηκε ο ΟΗΕ τη νέα χώρα;
- Για ποιο θέμα αντέδρασε η Ελλάδα και τι έκανε;
- Τι υπογράφτηκε μετά από νέες διαπραγματεύσεις;
- Τι έκανε τελικά η Ελλάδα και ποια ήταν η στάση του νέου κράτους;
- Ποιος ήταν ο στόχος των ελληνικών κυβερνήσεων και πότε;
- Σε τι βοήθησε την Ελλάδα η ¨οικονομική διπλωματία¨;
- Γιατί η Ελλάδα ήθελε τα Βαλκάνια να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Τι χρειαζόταν για την ένταξή τους και τι θα μπορούσε να προσφέρει αυτό το σύμφωνο;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

59. Οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2001)

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 19ο αιώνα, υπήρχαν σκέψεις για ενοποίηση της Ευρώπης.
Κάποιοι Ευρωπαίοι ηγέτες θεώρησαν τις ΗΠΑ ως ένα επιτυχημένο πρότυπο.
Οι σκέψεις, όμως, για εθνική ανεξαρτησία ήταν πιο έντονες από αυτές
για υπερεθνική ενότητα.
Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, αυτό το θέμα άρχισε να συζητιέται πιο έντονα.
Αιτίες αυτών των συζητήσεων ήταν οι καταστροφές που είχαν σχεδόν όλες οι
ευρωπαϊκές χώρες, η απώλεια των αποικιών που ζημίωνε την Ευρώπη και
οι υπερδυνάμεις των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης,
οι οποίες έλεγχαν τις διεθνείς εξελίξεις.
Όλα αυτά βοήθησαν στο να μη γίνουν νέοι πόλεμοι και
να υπάρχει συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.
Η ευρωπαϊκή ενοποίηση συνέφερε και τις ΗΠΑ, γιατί πίστευαν πως μια ισχυρή και
ενωμένη Ευρώπη θα αποτελούσε εμπόδιο στην επέκταση της σοβιετικής επιρροής.
Το 1949, ιδρύθηκε το Συμβούλιο της Ευρώπης.
Στις 9 Μαΐου του 1950, ο Ρομπέρ Σουμάν, ο υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας,
παρουσίασε ένα σχέδιο πιο στενής συνεργασίας.
Το 1951, ιδρύθηκε στο Παρίσι, η Ευρωπαϊκή Κοινοπραξία Άνθρακα και Χάλυβα.
Σε αυτήν συμμετείχαν η Γαλλία, η Ομοσπονδιακή Δυτική Γερμανία, η Ιταλία,
το Βέλγιο, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο.
Το 1957, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινοπραξίας Άνθρακα και Χάλυβα υπέγραψαν
στη Ρώμη τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ).
Εξαιτίας της γρήγορης οικονομικής ανάπτυξης στις δεκαετίες του 1960 και του 1970
και του διεθνούς περιβάλλοντος, προχώρησαν οι προσπάθειες
ενοποίησης της Ευρώπης.
Στις πρώτες δεκαετίες μετά τον πόλεμο,
η Ευρώπη παρουσίασε σημαντική οικονομική ανάπτυξη και
έτσι πολλοί Ευρωπαίοι ζούσαν σε πολύ καλές οικονομικές συνθήκες.
Βελτιώθηκε το μέσο βιοτικό επίπεδο.
Αυτή η βελτίωση έφερε αύξηση των αναγκών, οικονομική σταθερότητα και
ανάπτυξη και συνεχόμενο άνοιγμα των αγορών.
Η ευημερία εξασφάλισε την πολιτική σταθερότητα.
Πολλοί παράγοντες επηρέασαν την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οι σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΟΚ, οι σχέσεις της ΕΟΚ με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και οι σχέσεις της ΕΟΚ με τις ΗΠΑ ήταν οι παράγοντες.
Η ενοποίηση της Ευρώπης, βέβαια, δεν εξαρτάται μόνο από τις διαθέσεις των Ευρωπαίων, αλλά και από την παγκόσμια πολιτική και τις διεθνείς δυνάμεις.
Η ενοποίηση της Ευρώπης άρχισε να ωριμάζει τόσο σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο, όσο και σε θεσμικό.
Το 1986, υπογράφτηκε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη.
Με βάση αυτό, διαμορφώθηκε μια ενιαία εσωτερική αγορά και ενισχύθηκε η οικονομία της Ευρώπης.
Δημιουργήθηκαν τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ), τα οποία ήταν προγράμματα χρηματοδότησης των αδύναμων οικονομικά κρατών-μελών.
Τον Φεβρουάριο του 1992, υπογράφτηκε η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή η συνθήκη του Μάαστριχτ.
Σύμφωνα με αυτή, ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).
Ενσωμάτωσε την ΕΟΚ, έως το 1999, μπήκε ο στόχος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), η Κοινότητα απέκτησε περισσότερες αρμοδιότητες και υπήρχε κοινή εξωτερική πολιτική και συνεργασία σε θέματα ασφάλειας.
Την 1η Ιανουαρίου του 1999, το ευρώ έγινε νόμισμα έντεκα κρατών-μελών της ΕΕ.
Η ΕΕ είχε κύρια όργανα.
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν ένα είδος ευρωπαϊκής υπερκυβέρνησης, όπου κάθε χώρα είχε και από έναν εκπρόσωπο.
Το Συμβούλιο Υπουργών, όπου είναι Υπουργοί με κοινό αντικείμενο.
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο οποίο οι τακτικές συνεδριάσεις γίνονται με τους Πρωθυπουργούς των κρατών - μελών.
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο εκλέγεται από τους πολίτες της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

59. Οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2001)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/2)**

19ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ

σκέψεις για ενοποίηση → *πρότυπο* → **ΗΠΑ**

πιο έντονες σκέψεις για εθνική ανεξαρτησία

μετά τον **Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ**

έντονες συζητήσεις

αιτίες

- καταστροφές ευρωπαϊκών χωρών → απώλεια αποικιών που ζημίωνε την Ευρώπη
- ΗΠΑ + Σοβιετική Ένωση ελέγχουν διεθνείς εξελίξεις

⟹ ✓ όχι πόλεμοι ✓ συνεργασία ευρωπαϊκών χωρών

ΕΥΡΩΠΗ

ευρωπαϊκή ενοποίηση → συμφέρει → **ΗΠΑ** ⟹

ΕΥΡΩΠΗ *ενωμένη* = εμπόδιο σοβιετικής επιρροής

1949

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΡΩΠΗΣ

ίδρυση

9 Μαΐου **1950** — **ΡΟΜΠΕΡ ΣΟΥΜΑΝ** *υπουργός Εξωτερικών Γαλλίας* → σχέδιο πιο στενής συνεργασίας

1951

ΠΑΡΙΣΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

Γαλλία, δυτική Γερμανία, Ιταλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο

1957

ΧΩΡΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

ΡΩΜΗ

υπογραφή συνθήκης ίδρυσης Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας **(ΕΟΚ)**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

59. Οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2001)

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/2)**

γρήγορη οικονομική ανάπτυξη δεκαετίες '60 και '70 + διεθνές περιβάλλον ⟹ εντείνονται οι προσπάθειες ενοποίησης Ευρώπης

πρώτες δεκαετίες μετά τον πόλεμο

ΕΥΡΩΠΗ → σημαντική οικονομική ανάπτυξη

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ → καλές οικονομικές συνθήκες διαβίωσης

βελτίωση μέσου βιοτικού επιπέδου → αύξηση των αναγκών → οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη → συνεχόμενο άνοιγμα αγορών → πολιτική σταθερότητα

παράγοντες ***πορείας ευρωπαϊκής ενοποίησης***

- σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΟΚ
- σχέσεις ΕΟΚ με άλλες ευρωπαϊκές χώρες
- σχέσεις ΕΟΚ με ΗΠΑ
- παγκόσμια πολιτική
- διεθνείς δυνάμεις

1986

ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ

- ✓ διαμόρφωση ενιαίας εσωτερικής αγοράς
- ✓ ενίσχυση οικονομίας Ευρώπης

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ = προγράμματα χρηματοδότησης αδύναμων οικονομικά κρατών-μελών

Φεβρουάριος 1992

ΣΥΝΘΗΚΗ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

- ίδρυση Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)
- ενσωμάτωση ΕΟΚ έως 1999
- τέθηκε ο στόχος της ΟΝΕ
- Κοινότητα με περισσότερες αρμοδιότητες
- κοινή εξωτερική πολιτική
- συνεργασία σε θέματα ασφάλειας

1η Ιανουαρίου 1999

νόμισμα 11 κρατών-μελών ΕΕ =

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ** – *είδος ευρωπαϊκής υπερκυβέρνησης*
- **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ** – *Υπουργοί με κοινό αντικείμενο*
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ** – *τακτικές συνεδριάσεις Πρωθυπουργών κρατών – μελών*
- **ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ** – *εκλογή από πολίτες ΕΕ + Ευρωπαϊκό Δικαστήριο*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

59. Οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2001)

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποιες σκέψεις υπήρχαν τον 19ο αιώνα και τι θεώρησαν κάποιοι Ευρωπαίοι ηγέτες;
- Ποιες σκέψεις ήταν πιο έντονες;
- Ποιες ήταν οι αιτίες για τη συζήτηση της ενοποίησης της Ευρώπης και σε τι βοήθησαν;
- Γιατί η ευρωπαϊκή ενοποίηση συνέφερε τις ΗΠΑ;
- Τι ιδρύθηκε το 1949;
- Ποιος και πότε παρουσίασε ένα σχέδιο πιο στενής συνεργασίας;
- Τι ιδρύθηκε το 1951, πού και ποιες χώρες συμμετείχαν;
- Ποιες και τι υπέγραψαν το 1957;
- Γιατί προχώρησαν οι προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης;
- Τι συνέβη στις πρώτες δεκαετίες μετά τον πόλεμο;
- Ποιο επίπεδο βελτιώθηκε και τι έφερε αυτή η βελτίωση;
- Ποιοι παράγοντες επηρέασαν την πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης;
- Από τι εξαρτάται η ενοποίηση της Ευρώπης και πότε άρχισε να ωριμάζει;
- Τι υπογράφτηκε το 1986 και τι διαμορφώθηκε με βάση με αυτό;
- Ποια δημιουργήθηκαν και τι ήταν;
- Τι υπογράφτηκε τον Φεβρουάριο του 1992 και τι ιδρύθηκε σύμφωνα με αυτό;
- Πώς διαμορφώθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Τι συνέβη την 1η Ιανουαρίου του 1999;
- Ποια ήταν τα κύρια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τι γνωρίζεις για το καθένα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

60. Η Ελλάδα και οι διαδικασίες ενοποίησης της Ευρώπης. Η Ελλάδα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Η Ελλάδα, για να μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία ενοποίησης της Ευρώπης, έπρεπε το 1961, να υπογραφεί η συμφωνία σύνδεσης της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ).

Όμως, επειδή ακολούθησε πολιτική αστάθεια και επιβλήθηκε η απριλιανή δικτατορία, η συμφωνία αυτή πάγωσε.

Το 1974, η πρώτη κυβέρνηση Καραμανλή πήρε την απόφαση να κάνει αίτηση για την πλήρη ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

Πήρε αυτήν την απόφαση, όχι μόνο για οικονομικούς λόγους, αλλά και για πολιτικούς.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής πίστευε πως η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ, θα βοηθούσε στη σταθεροποίηση των δημοκρατικών θεσμών και στην ασφάλεια της χώρας.

Τον Ιούνιο του 1975, έγινε η ελληνική αίτηση ένταξης στην ΕΟΚ.

Το ΠΑΣΟΚ, το ΚΚΕ και άνθρωποι της Αριστεράς ήταν αντίθετοι.

Ορισμένα κράτη-μέλη της ΕΟΚ ήταν επιφυλακτικά, καθώς πίστευαν πως η Ελλάδα δεν είχε ωριμάσει οικονομικά για να μπει στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Στις 28 Μαΐου του 1979, έπειτα από σκληρές διαπραγματεύσεις, υπογράφτηκε η συνθήκη Προσχωρήσεως της Ελλάδας στην ΕΟΚ, στην Αθήνα.

Την 1η Ιανουαρίου 1981, η Ελλάδα εντάχθηκε επισήμως στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Όταν το ΠΑΣΟΚ ήρθε στην εξουσία, αμφισβήτησε την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ.

Την περίοδο 1981-1985, η πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων στηρίχτηκε σε δύο πράγματα:

- Δε συνέφερε, πλέον, την Ελλάδα, να φύγει από την ΕΟΚ, γιατί το κόστος θα ήταν τεράστιο.
- Η Ελλάδα έπρεπε, μέσα στην ΕΟΚ να κάνει πράγματα για να βελτιωθεί ως χώρα και ας μη συμφωνούσαν οι πολιτικοί, καθώς έκριναν πως θα ήταν βλαπτικά για τη χώρα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Οπότε, η Ελλάδα κατάφερε να πάρει τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα.
Αυτά τα προγράμματα είχαν χρηματοδοτήσεις από την ΕΟΚ,
με σκοπό να γίνουν αναπτυξιακά έργα στα μεσογειακά κράτη-μέλη της.
Την περίοδο 1985-1989, οι ελληνικές κυβερνήσεις διαπραγματεύτηκαν με την ΕΟΚ,
για να αναδείξουν τα θετικά στοιχεία που είχαν οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες
του ευρωπαϊκού Νότου.
Η ΕΟΚ αποφάσισε να πάρει ευνοϊκά μέτρα που θα βοηθούσαν να διπλασιαστούν
οι πόροι στα μεσογειακά κράτη-μέλη της.
Αυτά τα μέτρα ήταν από το πακέτο Ντελόρ, από το όνομα του προέδρου
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Την περίοδο 1989-1996, οι ελληνικές κυβερνήσεις διαπραγματεύτηκαν
για τη συνθήκη του Μάαστριχτ.
Η ΕΕ παραχώρησε ειδικά προγράμματα στην Ελλάδα με σκοπό την ανάπτυξή της,
τα οποία και εφαρμόστηκαν.
Προωθήθηκαν οι διαδικασίες ένταξης της Κύπρου,
στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως πλήρους μέλους.
Λήφθηκαν μέτρα, τα οποία προετοίμαζαν την Ελλάδα για την ένταξή της
στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).
Μετά το 1996, η Ελλάδα πήγε πιο γρήγορα τις διαδικασίες εκπλήρωσης
των θεμάτων που είχαν τεθεί, ώστε η χώρα να ενταχθεί στην ΟΝΕ και
να έχει ως νόμισμα το ευρώ.
Η Ελλάδα εντάχθηκε, τελικά, στον ¨σκληρό πυρήνα¨ της ΕΕ.
Την 1η Ιανουαρίου του 2001 η Ελλάδα μπήκε στο ευρώ και
άρχισε να το χρησιμοποιεί την 1η Ιανουαρίου 2002.
Το 2004, η Κύπρος εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
εξαιτίας και των ελληνικών προσπαθειών.
Στις αρχές του 21ου αιώνα, η Ελλάδα ξεκίνησε να μπαίνει στη
λογική της διαδικασίας ευρωπαϊκής ενοποίησης.
Αυτό το γεγονός είναι πολύ σημαντικό, καθώς η θέση της Ελλάδας στην
Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχυθεί, θα έχει οικονομική ανάπτυξη και
ο περιφερειακός και διεθνής ρόλος της θα τονωθεί.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

60. Η Ελλάδα και οι διαδικασίες ενοποίησης της Ευρώπης.
Η Ελλάδα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/2)***

ΕΛΛΑΔΑ →
ΕΥΡΩΠΗ
ενοποίηση

προϋπόθεση

1961

υπογραφή συμφωνίας με ΕΟΚ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΤΑΘΕΙΑ + ΑΠΡΙΛΙΑΝΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ = πάγωμα συμφωνίας

1974 — ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

αίτηση για πλήρη ένταξη Ελλάδας στην ΕΟΚ
- οικονομικοί λόγοι
- πολιτικοί λόγοι

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ — ένταξη Ελλάδας στην ΕΟΚ
- σταθεροποίηση δημοκρατικών θεσμών
- ασφάλεια χώρας

Ιούνιος 1975

ελληνική αίτηση ένταξης στην ΕΟΚ

ΠΑΣΟΚ + ΚΚΕ+ΚΟΜΜΑΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ — διαφωνούν

ορισμένα κράτη-μέλη της ΕΟΚ = επιφυλακτικά

28 Μαΐου 1979

ΑΘΗΝΑ
υπογραφή συνθήκης Προσχωρήσεως Ελλάδας στην ΕΟΚ

1η Ιανουαρίου 1981

ΕΛΛΑΔΑ → ένταξη επισήμως στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

ΠΑΣΟΚ (εξουσία) → αμφισβήτηση ένταξης Ελλάδας στην ΕΟΚ

1981 - 1985 — ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ
- όχι συμφέρον της Ελλάδας να φύγει από την ΕΟΚ
- πράξεις για να βελτιωθεί η χώρα

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

60. Η Ελλάδα και οι διαδικασίες ενοποίησης της Ευρώπης.
Η Ελλάδα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/2)***

ΕΛΛΑΔΑ

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ = χρηματοδοτήσεις από την ΕΟΚ για αναπτυξιακά έργα

1985 - 1989 **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ** → διαπραγμάτευση με ΕΟΚ, για ανάδειξη θετικών στοιχείων λιγότερο αναπτυγμένων χωρών του ευρωπαϊκού Νότου

ΕΟΚ

λήψη ευνοϊκών μέτρων διπλασιασμού πόρων στα μεσογειακά κράτη-μέλη της = **ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΟΡ**

1989 - 1996 **ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ** → διαπραγμάτευση για τη συνθήκη του Μάαστριχτ

ΕΛΛΑΔΑ → ειδικά προγράμματα για την ανάπτυξή της

ΚΥΠΡΟΣ → προώθηση διαδικασιών ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.

ΕΛΛΑΔΑ → προετοιμασία ένταξης στην ΟΝΕ

1996
ΕΛΛΑΔΑ επιτάχυνση διαδικασιών για: → ένταξη στην **ΟΝΕ**

νέο νόμισμα = ευρώ

1η Ιανουαρίου 2001
ΕΛΛΑΔΑ
εντάσσεται στο ευρώ

1η Ιανουαρίου 2002
χρήση του ευρώ

2004
ΚΥΠΡΟΣ ένταξη →
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

αρχές 21ου ΑΙΩΝΑ
ΕΛΛΑΔΑ

- ❒ λογική διαδικασίας ευρωπαϊκής ενοποίησης
- ❒ οικονομική ανάπτυξη
- ❒ τόνωση περιφερειακού + διεθνούς ρόλου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

60. Η Ελλάδα και οι διαδικασίες ενοποίησης της Ευρώπης. Η Ελλάδα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι έπρεπε να κάνει η Ελλάδα για να μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία ενοποίησης της Ευρώπης και τι έγινε;
- Ποιος, πότε και γιατί πήρε την απόφαση να κάνει αίτηση για την πλήρη ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ;
- Ποιος και τι πίστευε πως θα βοηθούσε η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ;
- Πότε έγινε η ελληνική αίτηση ένταξης στην ΕΟΚ και ποιοι ήταν αντίθετοι ή επιφυλακτικοί και γιατί;
- Τι υπογράφτηκε στις 28 Μαΐου του 1979 και πού;
- Πότε η Ελλάδα εντάχθηκε επισήμως στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες;
- Τι έκανε το ΠΑΣΟΚ, όταν ήρθε στην εξουσία;
- Πότε και σε ποια πράγματα στηρίχτηκε η πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων;
- Τι κατάφερε να πάρει η Ελλάδα και τι ήταν αυτά;
- Για ποιο πράγμα και πότε οι ελληνικές κυβερνήσεις διαπραγματεύτηκαν με την ΕΟΚ;
- Τι ήταν το πακέτο Ντελόρ;
- Πότε και τι διαπραγματεύτηκαν οι ελληνικές κυβερνήσεις;
- Τι παραχώρησε η ΕΕ;
- Ποιες διαδικασίες προωθήθηκαν;
- Ποια μέτρα λήφθηκαν;
- Τι έκανε η Ελλάδα μετά το 1996 και γιατί;
- Τι έγινε, τελικά με την Ελλάδα και την ΕΕ, πότε μπήκε στο ευρώ και πότε άρχισε να το χρησιμοποιεί;
- Πότε η Κύπρος εντάχθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση;
- Τι άρχισε να κάνει η Ελλάδα στις αρχές του 21ου αιώνα και γιατί αυτό το γεγονός ήταν σημαντικό;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 20ό αιώνα, η επιστήμη και η τεχνολογία του 19ου αιώνα εξελίχθηκαν θεαματικά.
Μπήκαν στις ζωές πολλών ανθρώπων, κυρίως αυτών του δυτικού κόσμου.
Οι καινούριες επιστημονικές εξελίξεις άλλαξαν τον τρόπο σκέψης
των ανθρώπων για τον κόσμο γύρω τους.
Ο 20ός αιώνας ονομάστηκε ¨ο αιώνας των επιστημονικών επαναστάσεων¨,
καθώς οι αλλαγές ήταν θεαματικές.
Στις αρχές του 20ού αιώνα, οι φυσικές επιστήμες ασχολούνταν
με τους νόμους της θερμοδυναμικής, οι οποίοι αφορούσαν τον τρόπο
που η θερμότητα εκπέμπεται από ένα σώμα.
Ο Μαξ Πλανκ πίστευε πως η ενέργεια δεν εκπέμπεται με τρόπο συνεχή
αλλά με διακριτές ποσότητες, τα κβάντα.
Αυτή ήταν η κβαντική θεωρία.
Ο Ερνστ Ράδερφορντ μίλησε για την ύλη, η οποία αποτελείται από τον πυρήνα,
ο οποίος αποτελείται από πρωτόνια και νετρόνια και περιβάλλεται από ηλεκτρόνια,
τα οποία κινούνται γύρω του σε τροχιά.
Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν μίλησε για τη θεωρία της σχετικότητας.
Υποστήριξε πως ο χρόνος είναι σχετικός, γιατί εξαρτάται από
τον τρόπο μέτρησής του.
Επίσης, οι διαστάσεις των σωμάτων είναι σχετικές,
επειδή κάθε σώμα αλλάζει μορφή όταν κινείται.
Η θεωρία του Αϊνστάιν άλλαξε τον τρόπο που οι άνθρωποι έβλεπαν τον κόσμο.
Η ανάπτυξη της πυρηνικής βιομηχανίας και η τεχνολογία κατασκευής και εκτόξευσης σκαφών
στο διάστημα ήταν κατορθώματα των φυσικών επιστημών.
Το 1957, η Σοβιετική Ένωση εκτόξευσε τον πρώτο δορυφόρο.
Το 1961, ο Σοβιετικός Γιούρι Γκαγκάριν ήταν ο πρώτος άνθρωπος
που ταξίδεψε στο Διάστημα.
Το 1969, ο Αμερικανός Νιλ Άρμστρονγκ ήταν ο πρώτος άνθρωπος
που πάτησε στη Σελήνη.
Η ηλεκτρονική, η οποία ήταν αποτέλεσμα συνεργασίας της φυσικής με την
ηλεκτρική βιομηχανία, χρησιμοποιήθηκε για τη βελτίωση των τηλεπικοινωνιών.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ξεκίνησε η χρήση συσκευών, όπως, το τηλέφωνο, ο τηλέγραφος και το ραδιόφωνο.
Τα πιο σπουδαία κατορθώματα της ηλεκτρονικής ήταν η ανάπτυξη και
η διάδοση της τηλεόρασης και του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
Στο τέλος του αιώνα, μπήκε το παγκόσμιο ηλεκτρονικό διαδίκτυο,
το Internet, του οποίου οι δυνατότητες ήταν τεράστιες.
Η βιολογία και η γενετική έδωσαν τη δυνατότητα στον άνθρωπο να αποκτήσει
γνώσεις για την προέλευση και την ύπαρξή του.
Στα 1952-1953, η Αγγλίδα φυσικός Ρόζαλιντ Φράνκλιν, ο συμπατριώτης της
Φράνσις Κρικ και ο Αμερικανός βιοχημικός Τζέιμς Γουότσον
παρουσίασαν τη δομή του γενετικού κώδικα (DNA).
Έχει τη μορφή διπλής έλικας, αντιγράφεται χωρίς καμιά μεταβολή της δομής του
και μεταφέρει τα κληρονομικά χαρακτηριστικά κάθε οργανισμού.
Τη δεκαετία του ΄70, η επιστήμη της γενετικής μηχανικής προσπάθησε
να παρέμβει στον γενετικό κώδικα, ώστε να δημιουργηθούν
ζώα και φυτά με βελτιωμένες ιδιότητες.
Το 1998, γεννήθηκε το πρώτο ζώο από κλωνοποίηση, το πρόβατο Ντόλι.
Πολλά από τα προϊόντα της καθημερινής μας διατροφής
είναι αποτελέσματα γενετικής τροποποίησης.
Η ιατρική σημείωσε τεράστια πρόοδο.
Οι ασθένειες που στις αρχές του 20ού αιώνα ήταν θανατηφόρες,
αντιμετωπίστηκαν πολύ καλά.
Η ανακάλυψη των ιών της πενικιλίνης και των αντιβιοτικών έδωσαν τη
δυνατότητα να αντιμετωπιστούν οι ιογενείς ασθένειες.
Οι μεταμοσχεύσεις οργάνων, οι καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις και
οι επεμβάσεις με ακτίνες λέιζερ ήταν πλέον εφικτές.
Το 1978, γεννήθηκε το πρώτο παιδί του σωλήνα, δηλαδή,
από εξωσωματική γονιμοποίηση και αυτό αποτέλεσε βασικό
βήμα για την αντιμετώπιση της στειρότητας.
Η ψυχανάλυση ήταν η επιστήμη που βοήθησε ουσιαστικά στη
μελέτη της ανθρώπινης ύπαρξης.
Ο Αυστριακός Σίγκμουντ Φρόιντ ήταν ο θεμελιωτής της ψυχανάλυσης.
Ο συγκεκριμένος αναζητούσε τη θεραπεία της υστερίας.
Η αναζήτηση αυτή, τον οδήγησε στην ανακάλυψη του ασύνειδου ή ασυνείδητου,
που μαζί με το συνειδητό και το προσυνειδητό αποτελούν τις τρεις βαθμίδες του
ανθρώπινου ψυχισμού.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η ψυχανάλυση μελετά το ασυνείδητο και εκεί ανακαλύπτει τους παράγοντες που προκαλούν τις ψυχικές διαταραχές, οι οποίες σύμφωνα με τον Φρόιντ, συνδέονται με τη σεξουαλική επιθυμία.

Σύμφωνα με την ιστορία, η επανάσταση ήρθε με το ιστοριογραφικό κίνημα των Αννάλ.

Οι ιστορικοί των Αννάλ άρχισαν να ενδιαφέρονται, εκτός από την πολιτική, για την οικονομία, τις κοινωνικές δομές και τις νοοτροπίες.

Έχοντας μια συνολική ιστορική προσέγγιση του αντικειμένου τους, άρχισαν να ασχολούνται με τις κοινωνικές επιστήμες, την οικονομία, την κοινωνιολογία, την ανθρωπολογία και τη γεωγραφία.

Η διαμόρφωση της μαζικής κουλτούρας ήταν ένα από τα καινούρια φαινόμενα του 20ού αιώνα.

Τα τεχνολογικά κατορθώματα βοήθησαν στη διάδοση των πολιτιστικών αγαθών.

Η κατηγορία πολιτιστικών προϊόντων, χαμηλής ποιότητας, μαζικής παραγωγής, η οποία προορίζεται για ¨μαζική κατανάλωση¨, ονομάζεται μαζική κουλτούρα.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η *Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.* *(σελ. 1/3)*

20ος ΑΙΩΝΑΣ →

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

19ου ΑΙΩΝΑ → σημαντική εξέλιξη

19ου ΑΙΩΝΑ → αλλαγή τρόπου σκέψης για τον κόσμο

20ος ΑΙΩΝΑΣ = *¨ο αιώνας των επιστημονικών επαναστάσεων¨* → θεαματικές αλλαγές

20ος ΑΙΩΝΑΣ αρχές

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΝΟΜΟΙ ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗΣ

μελέτη τρόπου εκπομπής θερμότητας από ένα σώμα

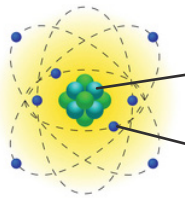
ΜΑΞ ΠΛΑΝΚ

ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

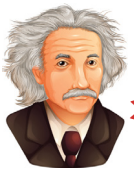
η ενέργεια εκπέμπεται με διακριτές ποσότητες (κβάντα)

ΕΡΝΣΤ ΡΑΔΕΡΦΟΡΝΤ **ΥΛΗ**

πυρήνας = πρωτόνια + νετρόνια

ηλεκτρόνια

ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΪΝΣΤΑΪΝ

ΘΕΩΡΙΑ ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

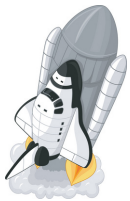
αλλαγή τρόπου σκέψης για τον κόσμο

χρόνος = σχετικός
(εξαρτάται από τον τρόπο μέτρησής του)

διαστάσεις σωμάτων = σχετικές
(κάθε σώμα αλλάζει μορφή όταν κινείται)

ΠΥΡΗΝΙΚΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΟ

= κατορθώματα φυσικών επιστημών

1957

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΟΡΥΦΟΡΟΣ

εκτόξευση 1ου δορυφόρου

1961

ΓΙΟΥΡΙ ΓΚΑΓΚΑΡΙΝ

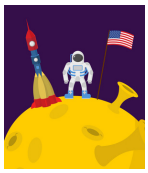

1ο ταξίδι στο διάστημα

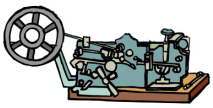
© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

1969 — **ΝΙΛ ΑΡΜΣΤΡΟΝΓΚ** 1ος άνθρωπος που πατάει στη Σελήνη

 ΤΗΛΕΦΩΝΟ

 ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

 ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

 ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

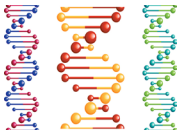
 ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ: βελτίωση των τηλεπικοινωνιών

20ος ΑΙΩΝΑΣ τέλος — **INTERNET**

 ΒΙΟΛΟΓΙΑ + ΓΕΝΕΤΙΚΗ — γνώσεις για προέλευση και ύπαρξη ανθρώπου

1952 - 1953 — **ΡΟΖΑΛΙΝΤ ΦΡΑΝΚΛΙΝ** Αγγλίδα φυσικός; **ΦΡΑΝΣΙΣ ΚΡΙΚ**; **ΤΖΕΪΜΣ ΓΟΥΟΤΣΟΝ** Αμερικανός βιοχημικός →

 DNA ΓΕΝΕΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

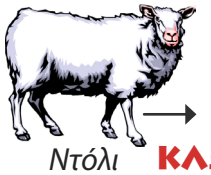
→ μορφή διπλής έλικας

→ αντιγραφή χωρίς καμιά μεταβολή της δομής του

→ μεταφορά κληρονομικών χαρακτηριστικών

ΔΕΚΑΕΤΙΑ '70 — **ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ**

 προσπάθεια παρέμβασης στο DNA → *στόχος* ζώα + φυτά με βελτιωμένες ιδιότητες

1998 — *Ντόλι* → 1ο ζώο από **ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ**

 πολλά προϊόντα= αποτέλεσμα ***γενετικής τροποποίησης***

 ΙΑΤΡΙΚΗ

 αντιμετώπιση θανατηφόρων ασθενειών

 πενικιλίνη + αντιβιοτικά — *αντιμετώπιση ιογενών ασθενειών*

- ✓ *μεταμοσχεύσεις οργάνων*
- ✓ *καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις*
- ✓ *επεμβάσεις με ακτίνες λέιζερ*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

1978

γέννηση του 1ου παιδιού του σωλήνα (***εξωσωματική γονιμοποίηση***)

ΣΙΓΚΜΟΥΝΤ ΦΡΟΪΝΤ
θεμελιωτής
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ

→ αναζήτηση θεραπείας υστερίας

→ ανακάλυψη του *ασύνειδου ή ασυνείδητου, συνειδητού, προσυνειδητού*
= **τρεις βαθμίδες ανθρώπινου ψυχισμού**

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

✓ μελέτη ασυνείδητου

✓ ανακάλυψη **παραγόντων** που προκαλούν τις ψυχικές διαταραχές

ΦΡΟΪΝΤ
σύνδεση με σεξουαλική επιθυμία

ιστοριογραφικό κίνημα των Αννάλ

ενδιαφέρον για:

οικονομία

κοινωνικές επιστήμες

κοινωνιολογία

ανθρωπολογία

γεωγραφία

ΜΑΖΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

καινούριο φαινόμενο 20ού αιώνα = προϊόντα χαμηλής ποιότητας, μαζικής παραγωγής που προορίζονται για μαζική κατανάλωση

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

61. Επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια εξελίχθηκαν θεαματικά και σε τι βοήθησαν τον άνθρωπο;
- Πώς ονομάστηκε ο 20ός αιώνας και γιατί;
- Με τι ασχολούνταν οι φυσικές επιστήμες και πότε;
- Τι πίστευε ο Μαξ Πλανκ ;
- Για ποιο θέμα μίλησε ο Ερνστ Ράδερφορντ;
- Για ποιο θέμα μίλησε ο Άλμπερτ Αϊνστάιν και σε τι βοήθησε τον άνθρωπο;
- Ποια ήταν τα κατορθώματα των φυσικών επιστημών;
- Τι συνέβη το 1957;
- Τι συνέβη το 1961;
- Τι συνέβη το 1969;
- Ποια χρησιμοποιήθηκε για τη βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και ποια τα κατορθώματά της;
- Τι μπήκε στο τέλος του αιώνα;
- Τι δυνατότητες έδωσαν η βιολογία και η γενετική;
- Ποιοι παρουσίασαν τη δομή του γενετικού κώδικα (DNA) και τι ήταν αυτό;
- Τι προσπάθησε να κάνει η επιστήμη της γενετικής μηχανικής και πότε;
- Ποιο και τι ζώο γεννήθηκε το 1998;
- Ποια ήταν τα αποτελέσματα γενετικής τροποποίησης;
- Ποια σημείωσε πρόοδο και τι έκανε;
- Ποια έδωσαν τη δυνατότητα να αντιμετωπιστούν οι ιογενείς ασθένειες;
- Ποιες ήταν πλέον εφικτές;
- Ποιο αποτέλεσε βασικό βήμα για την αντιμετώπιση της στειρότητας;
- Ποια ήταν η επιστήμη που βοήθησε στη μελέτη της ανθρώπινης ύπαρξης και ποιος ήταν ο θεμελιωτής της;
- Τι αναζητούσε ο συγκεκριμένος και σε τι οδήγησε αυτή η αναζήτηση;
- Τι μελετά η ψυχανάλυση;
- Τι έγινε σύμφωνα με την ιστορία;
- Για ποια θέματα άρχισαν να ενδιαφέρονται και να ασχολούνται οι ιστορικοί των Αννάλ;
- Ποιο ήταν ένα από τα καινούρια φαινόμενα του 20ού αιώνα;
- Σε τι βοήθησαν τα τεχνολογικά κατορθώματα;
- Τι ονομάζεται μαζική κουλτούρα;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Τον 20ό αιώνα αναπτύχθηκαν καλλιτεχνικά ρεύματα, γνωστά ως μοντερνισμός.
Είχαν διαφορές, αλλά είχαν και κοινές θέσεις.
Κάθε μορφή δημιουργίας δε θα πρέπει να απεικονίζει το εξωτερικό περιβάλλον,
αλλά να εκφράζει τον εσωτερικό κόσμο του δημιουργού.
Σύμφωνα με την καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, το πρώτο πράγμα
δεν είναι η κυριαρχία της λογικής αλλά η έκφραση του ασυνείδητου,
που αντανακλά την ανθρώπινη ύπαρξη.
Η αξιολόγηση των καλλιτεχνικών έργων δε θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα
παραδοσιακά κριτήρια.
Το ενδιαφέρον θα πρέπει να είναι στη διαδικασία δημιουργίας του έργου.
Ο φοβισμός ή φωβισμός εμφανίστηκε το 1905.
Επιθυμούσε να επικρατήσει το ένστικτο στη λογική και το καθαρό χρώμα στη μορφή.
Οι φοβιστές δεν ζωγράφιζαν αυτό που έβλεπαν, αλλά αυτό που αισθάνονταν
βλέποντας το θέμα τους.
Ο εξπρεσιονισμός χαρακτηρίστηκε από την κυριαρχία
του ενστίκτου για έκφραση και από τη χρήση του χρώματος.
Αναπτύχθηκε στη Γερμανία με τις καλλιτεχνικές ομάδες,
¨Η Γέφυρα¨ και ¨Ο Γαλάζιος Καβαλάρης¨.
Διάφοροι ανεξάρτητοι καλλιτέχνες, όπως ο Νόλντε, ο Κοκόσκα και η Κόλβιτς
ακολούθησαν αυτό το κλίμα.
Ο κυβισμός υπήρξε ένα από τα πιο σημαντικά κινήματα της τέχνης του 20ού αιώνα.
Οι κυβιστές καλλιτέχνες, με εκπροσώπους τους Πικάσο και Μπρακ,
είχαν ως σκοπό να δημιουργήσουν μια τέχνη που να αφορά τη νόηση και
να επιβάλουν τη λογική και τη θέληση για οργάνωση.
Τα έργα τους αφορούσαν αποτυπώσεις του τρισδιάστατου κόσμου
στην επιφάνεια δύο διαστάσεων του πίνακα.
Οι κυβιστές, επηρεασμένοι από τις επιστημονικές εξελίξεις και από
τη θεωρία της σχετικότητας, πίστευαν πως η εξωτερική εμφάνιση
των πραγμάτων είναι σχετική και όχι αληθινή.
Το 1909, ο φουτουρισμός ήταν ένα κίνημα το οποίο απαίτησε τη γενική αλλαγή.
Αναπτύχθηκε στην Ιταλία και ο πιο σημαντικός εκφραστής της ήταν ο Μαρινέτι.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Δεν ήθελε κανένα στοιχείο του παρελθόντος, αλλά επιδίωκε το νέο.
Στη ζωγραφική, σημαντικοί εκπρόσωποί της ήταν
οι Μποτσιόνι, Ρούσολο, Καρά και Σεβερίνι.
Η αφηρημένη τέχνη ή ανεικονική τέχνη έχει να κάνει με τις μορφές της τέχνης
που δεν αναπαριστούν θέματα.
Το 1910, ο πρώτος πίνακας με τέτοιο περιεχόμενο παρουσιάστηκε
από τον Καντίνσκι.
Η αφηρημένη ζωγραφική είχε τη σκέψη πως η αξία της τέχνης δεν έχει να κάνει με
την απεικόνιση ενός θέματος αλλά με τις μορφές και τα χρώματα.
Ο ντανταϊσμός ξεκίνησε από τον αποτροπιασμό που προκάλεσε ο
Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και κορόιδευε τα συμβατά στοιχεία κοινωνικής ζωής.
Οι ντανταϊστές έκαναν κοινά αντικείμενα της καθημερινής ζωής σε έργα τέχνης.
Στις αρχές της δεκαετίας του 1920, εμφανίστηκε ο σουρεαλισμός.
Επηρεάστηκε από τον ντανταϊσμό, την ψυχανάλυση και
από τις πολιτικές εξελίξεις του καιρού του.
Δεν ήταν απλά ένα καλλιτεχνικό ρεύμα, αλλά ένα επαναστατικό κίνημα
που ήθελε αλλαγές.
Ο διανοητής Αντρέ Μπρετόν ήταν ο πρωτεργάτης.
Κύριος εκπρόσωπός του στη ζωγραφική ήταν ο Μιρό,
γνωστός για τα ονειρικά γεωμετρικά του σχήματα.
Επίσης, ήταν ο Ερνστ, που ήθελε να δώσει στον θεατή το αίσθημα του
αποπροσανατολισμού που υπάρχει στα όνειρα.
Άλλοι ήταν ο Νταλί και ο Μαγκρίτ.
Το 1919, εμφανίστηκε το μπαουχάους.
Ως κέντρο είχε την ομώνυμη σχολή σχεδίου και διευθυντής ήταν
ο αρχιτέκτονας Βάλτερ Γκρόπιους, στη Γερμανία.
Οι άνθρωποι που δημιούργησαν το μπαουχάους, πίστευαν πως η λειτουργικότητα
ενός κτιρίου ήταν πολύ σημαντική.
Έτσι, προσπάθησαν να μειώσουν την απόσταση ανάμεσα
στην υψηλή τέχνη και στην εφαρμοσμένη δημιουργία.
Όταν, όμως, επικράτησε ο ναζισμός, το μπαουχάους θεωρήθηκε διεφθαρμένη τέχνη,
η σχολή έκλεισε και οι πρωτεργάτες της έφυγαν από τη χώρα.
Ο Γαλλοελβετός, Λε Κορμπιζιέ, ο κορυφαίος αρχιτέκτονας του 20ού αιώνα,
πήρε κομμάτια από το μπάουχαους και μετά τον πόλεμο,
στο πλαίσιο του μοντερνισμού, προχώρησε σε πιο προσωπικές αναζητήσεις.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ιδιαίτερη περίπτωση δημιουργού ήταν ο Κλέε, ο οποίος διακρίθηκε για τη λεπτότητα των σχεδίων του και τη μαγική απόδοση του βάθους.
Επίσης, ήταν και ο Σαγκάλ, ο οποίος διακρίθηκε για την απόλυτη περιφρόνηση κάθε αρχής και κανόνα.
Ήταν και ο Μοντιλιάνι, ο οποίος διακρίθηκε για τις προσωπογραφίες και κατείχε ξεχωριστή θέση στη σύγχρονη ιστορία της τέχνης.
Τέλος, ήταν και ο Ουτριλό, ο οποίος ασχολήθηκε με την απεικόνιση γαλλικών πόλεων και τα έργα χαρακτηρίζονται από την ολοκληρωμένη οργάνωση του χώρου.
Στη διάρκεια του Μεσοπολέμου, οι πρωτοπορίες των καλλιτεχνών έχασαν τη δημιουργική τους δύναμη και σε αυτό συνέβαλαν και οι διώξεις τους από τους ναζί.
Στη Σοβιετική Ένωση επικρατούσε ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός.
Ήταν ένα δόγμα, που σκοπός του ήταν να προβάλει όλα τα ιδανικά του καθεστώτος.
Ο αφηρημένος εξπρεσιονισμός αναπτύχθηκε στις ΗΠΑ, μετά τον πόλεμο.
Εκπρόσωπος του ήταν ο Πόλοκ, ο οποίος έδειξε ενδιαφέρον για τη διαδικασία δημιουργίας του έργου τέχνης.
Στη δεκαετία του 1960, αναπτύχθηκε η pop art.
Κύριος εκπρόσωπός της ήταν ο Άντι Ουόρχολ.
Αυτό που προσπάθησε να κάνει ήταν να καλύψει την απόσταση ανάμεσα στην ¨υψηλή τέχνη¨ και τη ¨λαϊκή κουλτούρα¨.
Στις τελευταίες δεκαετίες του 20ού αιώνα, παρουσιάστηκαν ρεύματα, τα οποία είχαν ως μέσα έκφρασης το ανθρώπινο σώμα και τις νέες τεχνολογίες.
Η μουσική ανανεώθηκε.
Στις αρχές του 20ού αιώνα, η τζαζ εμφανίστηκε στις ΗΠΑ.
Είχε ρίζες από τις παραδόσεις των Αφροαμερικανών.
Το ροκ εν ρολ παρουσιάστηκε την εποχή μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.
Το πρώτο μεγάλο είδωλο αυτής της μουσικής ήταν ο τραγουδιστής Έλβις Πρίσλεϊ.
Η μουσική αυτή εξελίχθηκε παγκοσμίως.
Τα συγκροτήματα όπως οι Μπιτλς και οι Ρόλινγκ Στόουνς, άγγιξαν με τα τραγούδια τους και κοινωνικά θέματα.
Αν και στην αρχή ο κινηματογράφος ήταν βωβός, άρχισε να εξελίσσεται πριν ακόμα τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
Έτσι, ξεκίνησε να γίνεται λόγος για βιομηχανία του κινηματογράφου.
Σημαντική φυσιογνωμία υπήρξε ο Τσάρλι Τσάπλιν, ο θρυλικός Σαρλό.
Ο κινηματογράφος απέκτησε μεγάλη δύναμη, όταν είχε ήχο και εικόνα.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ο σοβιετικός κινηματογράφος γνώρισε τεράστια επιτυχία και εκπρόσωπός του ήταν ο σκηνοθέτης Σεργκέι Αϊζενστάιν. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, ο ιταλικός νεορεαλισμός και η γαλλική νουβέλ βαγκ ανανέωσαν τον κινηματογράφο.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 1/4)**

20ος ΑΙΩΝΑΣ ανάπτυξη καλλιτεχνικών ρευμάτων = **ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ**

- ✓ διαφορές
- ✓ κοινές θέσεις
- ✓ όχι απεικόνιση εξωτερικού περιβάλλοντος
- ✓ έκφραση εσωτερικού κόσμου δημιουργού

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ → ~~κυριαρχία λογικής~~ έκφραση ασυνείδητου = *αντανάκλαση ανθρώπινης ύπαρξης*

αξιολόγηση καλλιτεχνικών έργων → ~~παραδοσιακά κριτήρια~~ διαδικασία δημιουργίας έργου

1905 **ΦΟΒΙΣΜΟΣ ή ΦΩΒΙΣΜΟΣ**

- επικράτηση ενστίκτου στη λογική
- καθαρό χρώμα στη μορφή

ΦΟΒΙΣΤΕΣ

δεν ζωγραφίζουν αυτό που *βλέπουν*, αλλά αυτό που ***αισθάνονται*** βλέποντάς το

ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

- κυριαρχία ενστίκτου για έκφραση
- χρήση χρώματος

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

καλλιτεχνικές ομάδες

¨Η Γέφυρα¨

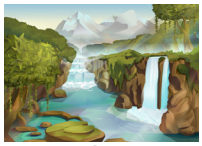
¨Ο Γαλάζιος Καβαλάρης¨

ΝΟΛΝΤΕ **ΚΟΚΟΣΚΑ** **ΚΟΛΒΙΤΣ** → ακολουθούν κλίμα εξπρεσιονισμού

ΚΥΒΙΣΜΟΣ σημαντικό κίνημα τέχνης του 20ού αιώνα

ΠΙΚΑΣΟ **ΜΠΡΑΚ**

- δημιουργία τέχνης για νόηση
- επιβολή και θέληση για οργάνωση

αποτύπωση τρισδιάστατου κόσμου στην επιφάνεια δύο διαστάσεων του πίνακα

ΚΥΒΙΣΤΕΣ

επιρροή

- επιστημονικές εξελίξεις
- θεωρία σχετικότητας

⟹ εξωτερική εμφάνιση των πραγμάτων = σχετική ή και όχι αληθινή

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/4)**

1909 — **ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΜΟΣ** — κίνημα που απαίτησε τη ***γενική αλλαγή***

ΙΤΑΛΙΑ

ΜΑΡΙΝΕΤΙ

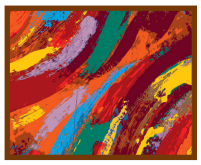
✗ όχι στοιχεία παρελθόντος
✓ επιδίωξη του νέου

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ →

σημαντικοί εκπρόσωποι

ΜΠΟΤΣΙΟΝΙ — **ΡΟΥΣΟΛΟ** — **ΚΑΡΑ** — **ΣΕΒΕΡΙΝΙ**

ΑΦΗΡΗΜΕΝΗ ή ΑΝΕΙΚΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

✗ όχι αναπαράσταση θεμάτων
✓ μορφές + χρώματα

1910 — **ΚΑΝΤΙΝΣΚΙ** — πρώτος πίνακας με περιεχόμενο αφηρημένης τέχνης

ΝΤΑΝΤΑΪΣΜΟΣ

αρχή: αποτροπιασμός Α' Παγκόσμιου Πολέμου

κορόιδευε τα συμβατά στοιχεία κοινωνικής ζωής

ΝΤΑΝΤΑΪΣΤΕΣ
μετατροπή κοινών αντικειμένων καθημερινής ζωής σε έργα τέχνης

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920 αρχές — **ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟΣ**

επιρροή: ντανταϊσμός, ψυχανάλυση, πολιτικές εξελίξεις

όχι απλά καλλιτεχνικό ρεύμα αλλά επαναστατικό κίνημα που ήθελε αλλαγές

ΑΝΤΡΕ ΜΠΡΕΤΟΝ
πρωτεργάτης

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

εκπρόσωποι

ΜΙΡΟ — **ΕΡΝΣΤ** — **ΝΤΑΛΙ** — **ΜΑΓΚΡΙΤ**

ονειρικά γεωμετρικά σχήματα

αίσθημα αποπροσανατολισμού ονείρων

1919 — **ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ**

ομώνυμη σχολή σχεδίου

ΒΑΛΤΕΡ ΓΚΡΟΠΙΟΥΣ
διευθυντής (αρχιτέκτονας)

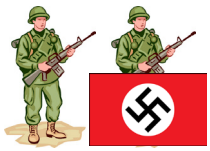
© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/4)***

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ → ***λειτουργικότητα*** ενός κτιρίου = πολύ σημαντική

μείωση απόστασης ανάμεσα στην υψηλή τέχνη + στην εφαρμοσμένη δημιουργία

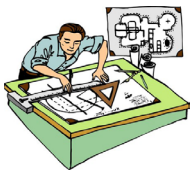

ΝΑΖΙΣΤΕΣ → **ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ** ⟹ = διεφθαρμένη τέχνη

κλείνει η σχολή

οι πρωτεργάτες φεύγουν από τη χώρα

ΛΕ ΚΟΡΜΠΙΖΙΕ →

- κορυφαίος αρχιτέκτονας 20ού αιώνα
- πλαίσιο του μοντερνισμού
- παίρνει κομμάτια από μπάουχαους
- πιο προσωπικές αναζητήσεις

ΚΛΕΕ — λεπτότητα σχεδίων και μαγική απόδοση βάθους

ΣΑΓΚΑΛ — απόλυτη περιφρόνηση κάθε αρχής και κανόνα

ΜΟΝΤΙΛΙΑΝΙ — προσωπογραφίες (ξεχωριστή θέση στη σύγχρονη ιστορία της τέχνης)

ΟΥΤΡΙΛΟ — απεικόνιση γαλλικών πόλεων και ολοκληρωμένη οργάνωση του χώρου

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ → **ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ** → προβολή ιδανικών καθεστώτος

ΗΠΑ → **ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ** → **ΠΟΛΟΚ** → ενδιαφέρον για τη διαδικασία δημιουργίας του έργου τέχνης

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1960 → **POP ART** → **ΑΝΤΙ ΟΥΟΡΧΟΛ** → κάλυψη απόστασης "υψηλής τέχνης" και "λαϊκής κουλτούρας"

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

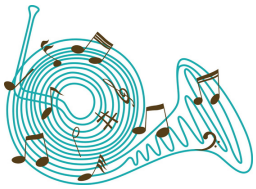
62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 4/4)**

20ος ΑΙΩΝΑΣ
τελευταίες δεκαετίες

ΝΕΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

μέσα έκφρασης:
ανθρώπινο σώμα +
νέες τεχνολογίες

ανανέωση μουσικής

20ος ΑΙΩΝΑΣ
αρχές

ΤΖΑΖ
ρίζες από τις παραδόσεις των Αφροαμερικανών

μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο → **ΡΟΚ ΕΝ ΡΟΛ**

ΕΛΒΙΣ ΠΡΙΣΛΕΪ
πρώτο μεγάλο είδωλο

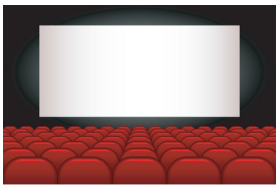

συγκροτήματα

ΜΠΙΤΛΣ

ΡΟΛΙΝΓΚ ΣΤΟΟΥΝΣ

τραγούδια και με κοινωνικά θέματα

ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΣΑΡΛΙ ΤΣΑΠΛΙΝ (ΣΑΡΛΟ)

κινηματογράφος: αποκτά δύναμη όταν αποκτά εικόνα + ήχο

σοβιετικός κινηματογράφος →

ΣΕΡΓΚΕΪ ΑΪΖΕΝΣΤΑΪΝ
εκπρόσωπος

ΙΤΑΛΙΚΟΣ ΝΕΟΡΕΑΛΙΣΜΟΣ
+
ΓΑΛΛΙΚΗ ΝΟΥΒΕΛ ΒΑΓΚ
↓
ανανεώνουν τον κινηματογράφο

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

62. Τέχνες στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια καλλιτεχνικά ρεύματα αναπτύχθηκαν, πότε, τι είχαν και τι πίστευαν;
- Τι γίνεται σύμφωνα με την καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία;
- Ποιος εμφανίστηκε το 1905 και τι γνωρίζεις για αυτόν;
- Από τι χαρακτηρίστηκε ο εξπρεσιονισμός τι γνωρίζεις για αυτόν και ποιοι ακολούθησαν αυτό το κλίμα;
- Τι γνωρίζεις για τον κυβισμό και για τους κυβιστές;
- Τι γνωρίζεις για τον φουτουρισμό;
- Ποιοι ήταν οι σημαντικοί εκπρόσωποι της ζωγραφικής;
- Με τι έχει να κάνει η αφηρημένη τέχνη ή ανεικονική τέχνη και τι γνωρίζεις για αυτό;
- Ποια σκέψη είχε να κάνει η αφηρημένη ζωγραφική;
- Τι γνωρίζεις για τον ντανταϊσμό;
- Ποιος εμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1920 και τι γνωρίζεις για αυτόν;
- Ποιοι ήταν οι κύριοι εκπρόσωποί του στη ζωγραφική και για ποια θέματα ήταν γνωστοί;
- Ποιο εμφανίστηκε το 1919 και τι γνωρίζεις για αυτό;
- Πώς τελείωσε το μπαουχάους και γιατί;
- Ποιος ήταν ο κορυφαίος αρχιτέκτονας του 20ού αιώνα και τι έκανε;
- Ποιοι άλλοι ήταν ιδιαίτεροι δημιουργοί και για ποια πράγματα διακρίθηκαν;
- Τι συνέβη στη διάρκεια του Μεσοπολέμου;
- Ποιος επικρατούσε στη Σοβιετική Ένωση και τι ήταν;
- Τι γνωρίζεις για τον αφηρημένο εξπρεσιονισμό;
- Ποια αναπτύχθηκε στη δεκαετία του 1960 και τι γνωρίζεις για αυτήν;
- Ποια ρεύματα παρουσιάστηκαν στις τελευταίες δεκαετίες του 20ού αιώνα;
- Πότε εμφανίστηκε η τζαζ και πού;
- Τι γνωρίζεις για το ροκ εν ρολ ;
- Ποια είναι η ιστορία του κινηματογράφου;
- Ποιος κινηματογράφος γνώρισε μεγάλη επιτυχία;
- Ποιοι ανανέωσαν τον κινηματογράφο;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Το 1870, εμφανίστηκε στη Γαλλία ο συμβολισμός.
Κυριάρχησε ως τις αρχές του 1920, με τη μορφή της ¨καθαρής ποίησης¨, δηλαδή, μια προσπάθεια η ποιητική έκφραση να είναι απαλλαγμένη από οτιδήποτε μη ποιητικό.
Εκπρόσωπός του ήταν ο Βαλερί.
Από τη μορφή του συμβολισμού, επηρεάστηκαν ο Ρίλκε στη Γερμανία, οι Χιμένεθ και Ματσάδο στην Ισπανία, ο Γέιτς στη Μεγάλη Βρετανία και ο Ντ' Ανούντσιο στην Ιταλία.
Τα κινήματα του μοντερνισμού έκαναν τους ποιητές να ξεφύγουν από τις παραδοσιακές ποιητικές τεχνικές και να βρουν νέες λύσεις.
Ο Γάλλος Απολιναίρ ήταν πρωτοπόρος.
Ο φουτουρισμός και ο ντανταϊσμός πίστευαν πως η ποίηση έπρεπε να απελευθερωθεί πλήρως από τη μορφή.
Η φουτουριστική ποίηση βρήκε αντίκτυπο και στη Ρωσία.
Σημαντικοί εκφραστές ήταν ο Χλέμπνικοφ και ο Μαγιακόφσκι, υποστηρικτής της ρωσικής επανάστασης.
Ο σουρεαλισμός συνέστησε έναν νέο τρόπο για το πώς μπορεί να ερμηνευτεί η πραγματικότητα.
Αυτός ήταν ο ψυχικός αυτοματισμός, ο οποίος στηριζόταν στην εξαφάνιση ελέγχου από τη λογική.
Ξεκίνησε η μέθοδος ¨αυτόματης γραφής¨ μέσα από το έργο των Μπρετόν, Ελιάρ και Αραγκόν.
Σκοπός αυτής της γραφής ήταν να έρθουν στην επιφάνεια στοιχεία από το υποσυνείδητο, τα οποία η λογική είχε αποκρούσει.
Οι πιο σημαντικοί εκφραστές του αγγλοσαξονικού μοντερνισμού ήταν οι Έλιοτ και Πάουντ.
Μίλησαν για την παρακμή του πολιτισμού και υποστήριξαν πως ο σύγχρονος άνθρωπος πρέπει να ολοκληρωθεί για να λυτρωθεί.
Αυτές οι σκέψεις άλλαξαν την αγγλόφωνη ποίηση και επηρέασαν και τους μη αγγλόφωνους δημιουργούς.
Τον 20ό αιώνα οι μορφές της αγγλόφωνης ποίησης ήταν ο Ντίλαν Τόμας και ο Ιρλανδός Γέιτς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα, η ποίηση μίλησε για τη φρίκη από τον
Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και για τις ανασφάλειες από την πυρηνική απειλή,
την απομάκρυνση των ανθρώπων και την καταστροφή του περιβάλλοντος.
Το νεοτεριστικό ή μοντερνιστικό μυθιστόρημα εμφανίστηκε στην πεζογραφία,
μέσω της εφαρμογής των αρχών του μοντερνισμού.
Οι πεζογράφοι που εφάρμοσαν αυτές τις αρχές, πίστευαν πως η πραγματικότητα ήταν
σχετική και πως η αλήθεια βρίσκεται στην ατομική συνείδηση του κάθε ανθρώπου.
Το ενδιαφέρον πήγε από το εξωτερικό περιβάλλον,
στον εσωτερικό κόσμο των ηρώων.
Τα αποτελέσματα ήταν να σταματήσει η γραμμική αφήγηση,
να χρησιμοποιείται ο εσωτερικός μονόλογος και να γίνεται η περιγραφή
των χαρακτήρων των ηρώων σύμφωνα με την ψυχολογία.
Οπότε, δημιουργήθηκε το νεοτεριστικό ή μοντερνιστικό μυθιστόρημα.
Είχε ως πρωτεργάτες τους Προυστ, Τζόις, Κάφκα, Μούζιλ,
Τόμας Μαν και τη Γουλφ.
Το ρεαλιστικό μυθιστόρημα έδωσε σημαντικά έργα.
Η φρίκη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου δημιούργησε ένα κύμα
ρεαλιστικής αντιπολεμικής πεζογραφίας.
Αυτό το κύμα έγινε αισθητό στη Γαλλία τη δεκαετία του 1920.
Αποτέλεσε έμπνευση στον Ντος Πάσος και στον Χεμινγουέι,
δύο Αμερικανούς συγγραφείς του 20ού αιώνα.
Οι συνθήκες κρίσης έκαναν το κραχ του 1929 στις ΗΠΑ.
Βοήθησαν τους Φόκνερ και Στάινμπεκ να γράψουν σπουδαία μυθιστορήματα.
Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, η γερμανική πεζογραφία άρχισε να μελετάει
την ανθρώπινη αποξένωση και τον πολιτικό προβληματισμό.
Αυτά τα θέματα βρίσκονταν στα έργα των δύο
μεταπολεμικών Γερμανών συγγραφέων, Μπελ και Γκρας.
Ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός ασχολήθηκε με τη σύγκρουση εργατών-αστών,
στις διάφορες μορφές της.
Επίσης, ασχολήθηκε με τον έπαινο της ζωής στις λαϊκές δημοκρατίες.
Τα έργα του είχαν αισθητική αξία και διακρίνονταν από τη σχηματικότητα.
Οι συγγραφείς όπως ο Πάστερνακ και ο Σολτζενίτσιν,
δεν ασχολήθηκαν με τον σοσιαλιστικό ρεαλισμό, αλλά έκαναν
με τα έργα τους κριτική στο σοβιετικό καθεστώς.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Από τη δεκαετία του 1920, η λογοτεχνία του παραλόγου εκφράστηκε στο έργο του Κάφκα.

Εμφανίστηκε με ιδιαίτερη ένταση στη Γαλλία μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και αυτό ως αντίδραση στην παραδοσιακή λογοτεχνία.

Ο φιλόσοφος Σαρτρ και οι συγγραφείς Καμί, Μπέκετ και Ζενέ ήταν οι κύριοι εκπρόσωποι της λογοτεχνίας του παραλόγου.

Έβλεπαν τον άνθρωπο ως μια μεμονωμένη ύπαρξη, η οποία ήταν ριγμένη σε ένα αφιλόξενο περιβάλλον.

Με τα έργα των Χάξλεϊ, Ασίμοφ και Κλαρκ, η λογοτεχνία του φανταστικού γνώρισε σημαντική ανάπτυξη κατά τον 20ό αιώνα.

Σε αυτή την κατηγορία βρίσκονται και τα έργα του Όργουελ, ο οποίος μίλησε για το μέλλον και τους κινδύνους ελέγχου της σκέψης.

Ο μαγικός ρεαλισμός δημιουργήθηκε για να περιγράψει μια μορφή πεζογραφίας σε συνδυασμό ρεαλιστικών περιγραφών με φανταστικά ή μυθικά στοιχεία.

Οι εκπρόσωποί του ήταν ο Μπόρχες, ο Μαρκές και η Αλιέντε.

Στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα αναπτύχθηκε η πεζογραφία, η οποία είχε να κάνει με ομάδες που είχαν βιώσει ή βίωναν τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Τα έργα των ντε Μποβουάρ, Ντιράς και Γιουρσενάρ ασχολήθηκαν με την κοινωνική θέση των γυναικών.

Αφροαμερικανοί λογοτέχνες, όπως η μυθιστοριογράφος Τόνι Μόρισον, η οποία ήταν η πρώτη μαύρη γυναίκα που πήρε Νόμπελ Λογοτεχνίας, ασχολήθηκαν με τη ζωή των Αφροαμερικανών στην κοινωνία των ΗΠΑ.

Η λευκή Νοτιοαφρικανή Γκόρτιμερ έγραψε μυθιστορήματα με αναφορές στο απαρτχάιντ.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

1870

ΓΑΛΛΙΑ → **ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ**

- κυριαρχία ως αρχές 1920
- μορφή ¨καθαρής ποίησης¨= ποιητική έκφραση απαλλαγμένη από οτιδήποτε μη ποιητικό

ΒΑΛΕΡΙ *εκπρόσωπος*

επηρεασμένοι από συμβολισμό

ΡΙΛΚΕ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΧΙΜΕΝΕΘ **ΜΑΤΣΑΔΟ**

ΙΣΠΑΝΙΑ

ΓΕΪΤΣ

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ΝΤ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ

ΙΤΑΛΙΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΥ → όχι παραδοσιακές ποιητικές τεχνικές / νέες λύσεις

ΓΑΛΛΟΣ ΑΠΟΛΙΝΑΙΡ *πρωτοπόρος*

ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΝΤΑΝΤΑΪΣΜΟΣ

→ απελευθέρωση ποίησης από τη μορφή

ΦΟΥΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ →

ΡΩΣΙΑ

ΧΛΕΜΠΝΙΚΟΦ

ΜΑΓΙΑΚΟΦΣΚΙ

ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΜΟΣ → νέος τρόπος ερμηνείας πραγματικότητας

ψυχικός αυτοματισμός= εξαφάνιση ελέγχου από τη λογική

ΜΠΡΕΤΟΝ

ΕΛΙΑΡ

ΑΡΑΓΚΟΝ

→

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΓΡΑΦΗ →

σκοπός: να έρθουν στην επιφάνεια στοιχεία από το υποσυνείδητο, τα οποία η λογική είχε αποκρούσει

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** **(σελ. 2/3)**

ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΙΚΟΣ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ

ΕΛΙΟΤ

ΠΑΟΥΝΤ

εκφραστές

παρακμή πολιτισμού

ολοκλήρωση σύγχρονου ανθρώπου για λύτρωση

20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΑΓΓΛΟΦΩΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΝΤΙΛΑΝ ΤΟΜΑΣ

ΓΕΪΤΣ

20ος ΑΙΩΝΑΣ *2ο μισό*

- φρίκη από Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
- ανασφάλειες από πυρηνική απειλή
- απομάκρυνση ανθρώπων
- καταστροφή περιβάλλοντος

ΝΕΟΤΕΡΙΣΤΙΚΟ *ή* ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

εμφάνιση στην πεζογραφία, μέσω της εφαρμογής των αρχών του μοντερνισμού

- η πραγματικότητα είναι σχετική
- η αλήθεια βρίσκεται στην ατομική συνείδηση κάθε ανθρώπου

~~ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ~~

✓ χρήση εσωτερικού μονολόγου

✓ περιγραφή χαρακτήρων ηρώων σύμφωνα με την ψυχολογία

πρωτεργάτες

ΠΡΟΥΣΤ **ΤΖΟΪΣ** **ΚΑΦΚΑ** **ΜΟΥΖΙΛ** **ΤΟΜΑΣ ΜΑΝ** **ΓΟΥΛΦ**

ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ρεαλιστική αντιπολεμική πεζογραφία

ΓΑΛΛΙΑ

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

ΝΤΟΣ ΠΑΣΟΣ

ΧΕΜΙΝΓΟΥΕΪ

1929

ΚΡΑΧ

ΗΠΑ

ΦΟΚΝΕΡ

ΣΤΑΪΝΜΠΕΚ

σπουδαία μυθιστορήματα

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ μελέτη ανθρώπινης αποξένωσης
- ✓ πολιτικός προβληματισμός

ΜΠΕΛ

ΓΚΡΑΣ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

- ✎ σύγκρουση εργατών-αστών
- ✎ έπαινος της ζωής στις λαϊκές δημοκρατίες
- ✓ αισθητική αξία
- ✓ διάκριση σχηματικότητας

ΠΑΣΤΕΡΝΑΚ

ΣΟΛΤΖΕΝΙΤΣΙΝ

~~**ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ**~~

κριτική στο σοβιετικό καθεστώς

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1920

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΠΑΡΑΛΟΓΟΥ

έκφραση: έργο Κάφκα

εμφάνιση: Γαλλία

εκπρόσωποι

ΣΑΡΤΡ *φιλόσοφος*

ΚΑΜΙ

ΜΠΕΚΕΤ

ΖΕΝΕ

συγγραφείς

άνθρωπος = μεμονωμένη ύπαρξη σε αφιλόξενο περιβάλλον

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ

ΧΑΞΛΕΪ

ΑΣΙΜΟΦ

ΚΛΑΡΚ

ΟΡΓΟΥΕΛ

→ μέλλον

→ κίνδυνοι ελέγχου σκέψης

ΜΑΓΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

ρεαλιστικές περιγραφές + φανταστικά ή μυθικά στοιχεία

ΜΠΟΡΧΕΣ

ΜΑΡΚΕΣ

ΑΛΙΕΝΤΕ

20ος ΑΙΩΝΑΣ *2ο μισό*

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

κοινωνικός αποκλεισμός

ΜΠΟΒΟΥΑΡ

ΝΤΙΡΑΣ

ΓΙΟΥΡΣΕΝΑΡ

κοινωνική θέση γυναικών

ΤΟΝΙ ΜΟΡΙΣΟΝ

πρώτη μαύρη γυναίκα με Νόμπελ Λογοτεχνίας

ζωή Αφροαμερικανών στην κοινωνία των ΗΠΑ

ΓΚΟΡΤΙΜΕΡ → μυθιστορήματα με αναφορές στο απαρτχάιντ

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

63. Η ποίηση και η πεζογραφία στον κόσμο τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Πότε εμφανίστηκε ο συμβολισμός, πού και με ποια μορφή κυριάρχησε;
- Ποιος ήταν ο εκπρόσωπός του και ποιοι επηρεάστηκαν από τη μορφή του;
- Τι έκαναν τα κινήματα του μοντερνισμού και ποιος ήταν πρωτοπόρος;
- Τι πίστευαν ο φουτουρισμός και ο ντανταϊσμός;
- Τι γνωρίζεις για τη φουτουριστική ποίηση;
- Τι γνωρίζεις για τον σουρεαλισμό;
- Τι γνωρίζεις για τη μέθοδο ¨αυτόματης γραφής¨;
- Ποιοι ήταν οι πιο σημαντικοί εκφραστές του αγγλοσαξονικού μοντερνισμού, για ποια πράγματα μίλησαν και ποιους επηρέασαν;
- Ποιες ήταν οι μορφές της αγγλόφωνης ποίησης;
- Για ποια θέματα μίλησε η ποίηση το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα;
- Ποιο εμφανίστηκε στην πεζογραφία και τι πίστευαν οι πεζογράφοι;
- Προς τα πού στράφηκε το ενδιαφέρον και ποια ήταν τα αποτελέσματα;
- Ποιο δημιουργήθηκε και ποιοι ήταν οι πρωτεργάτες;
- Ποιο έδωσε σημαντικά έργα;
- Τι δημιούργησε η φρίκη του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου, πού έγινε αισθητό και ποιους έμπνευσε;
- Ποιοι έγραψαν σπουδαία μυθιστορήματα και από πού βοηθήθηκαν;
- Τι άρχισε να μελετάει η γερμανική πεζογραφία μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και σε ποιων έργα βρίσκονται;
- Με τι ασχολήθηκε ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός και τι είχαν τα έργα τους;
- Τι έκαναν οι συγγραφείς Πάστερνακ και Σολτζενίτσιν;
- Τι γνωρίζεις για τη λογοτεχνία του παραλόγου;
- Τι γνωρίζεις για τη λογοτεχνία του φανταστικού;
- Τι γνωρίζεις για τον μαγικό ρεαλισμό;
- Τι αναπτύχθηκε στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα;
- Ποιοι ασχολήθηκαν με την κοινωνική θέση των γυναικών;
- Ποιοι ασχολήθηκαν με τη ζωή των Αφροαμερικανών στην κοινωνία των ΗΠΑ και ποια πήρε Νόμπελ Λογοτεχνίας;
- Ποια έγραψε μυθιστορήματα με αναφορές στο απαρτχάιντ;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στις αρχές του 20ού αιώνα, οι κοινωνικοπολιτικές και ιδεολογικές εξελίξεις
δημιούργησαν το ¨ιδεολογικό μυθιστόρημα¨.
Ο Κωνσταντίνος Χατζόπουλος, ο Κωνσταντίνος Θεοτόκης και
ο Δημοσθένης Βουτυράς ήταν λογοτέχνες,
οι οποίοι ασχολήθηκαν με κοινωνικά θέματα.
Ο Περικλής Γιαννόπουλος, ο Ίων Δραγούμης και η Πηνελόπη Δέλτα
μίλησαν για τους αγώνες του ελληνισμού.
Ο ποιητής Άγγελος Σικελιανός, μίλησε μέσα από τα ποιητικά και
θεατρικά του έργα για την αρχαία Ελλάδα, στην προσπάθεια
επαναφοράς των αρχαίων Δελφικών Εορτών.
Ο γαλλικός συμβολισμός και τα έργα των Απόστολου Μελαχρινού,
Κώστα Βάρναλη, Μάρκου Αυγέρη και Ναπολέοντα Λαπαθιώτη
μίλησαν για την ανανέωση της ελληνικής ποίησης.
Όταν ο Κωστής Παλαμάς ολοκλήρωνε το έργο του,
ο Κωνσταντίνος Καβάφης ωρίμαζε ως ποιητής.
Ο Κωνσταντίνος Καβάφης ξεκίνησε να αναζητά νέους ποιητικούς δρόμους.
Επίσης, διαμόρφωσε ένα δικό του ύφος, το οποίο διακρινόταν από τη λιτότητα,
τη λεπτή ειρωνική διάθεση και την αποδοχή πως οι αξίες είναι σχετικές.
Πολλοί πίστευαν πως ο Καβάφης ήταν ο κορυφαίος Έλληνας ποιητής και
ένας από τους πιο σημαντικούς ανθρώπους του 20ού αιώνα.
Στη δεκαετία του 1920, συνεχίζονταν οι προσπάθειες ανανέωσης της ποίησης.
Ο Κώστας Καρυωτάκης στράφηκε κατά της συμβατικότητας,
οδηγήθηκε, όμως, σε αδιέξοδο και αυτοκτόνησε.
Ο νεαρός Γιώργος Θεοτοκάς, με το βιβλίο του ¨Ελεύθερο πνεύμα¨,
δημοσίευσε ένα κείμενο-μανιφέστο.
Με το κείμενο αυτό, ασκούσε αυστηρή κριτική στην προηγούμενη ελληνική λογοτεχνία
και ήθελε τον αναπροσανατολισμό προς την Ευρώπη.
Αυτό το έργο σημάδεψε την ελληνική λογοτεχνία.
Ειδικά μετά την ήττα στη Μικρά Ασία και την κατάρρευση της Μεγάλης Ιδέας,
ήθελε ένα καινούριο όραμα.
Το 1931, δημοσιεύτηκε η συλλογή ¨Στροφή¨ του Γιώργου Σεφέρη.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Ένας λιτός ποιητής, πήρε τους ποιητικούς τρόπους των Έλιοτ και Πάουντ
και ξεκίνησε να δημιουργεί ένα δικό του ποιητικό σύμπαν.
Εμφανίστηκαν ο Ανδρέας Εμπειρίκος και ο Νίκος Εγγονόπουλος.
Επίσης, εμφανίστηκαν, ο Οδυσσέας Ελύτης, ο Γιάννης Ρίτσος,
ο Νικηφόρος Βρεττάκος, ο Νικόλας Ράντος και ο Γιώργος Σαραντάρης,
οι οποίοι ήταν εκφραστές του υπερρεαλισμού.
Οι νέοι δημιουργοί αποκαλούνταν η γενιά του ΄30.
Ανανέωσαν την ελληνική ποίηση, δε χρησιμοποιούσαν το μέτρο και την ομοιοκαταληξία
και αδιαφόρησαν για τη λογική ακολουθία του ποιήματος.
Χρησιμοποίησαν τον ελεύθερο στίχο και το λεξιλόγιο της καθημερινής ομιλίας.
Το μυθιστόρημα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη.
Ο Θεοτοκάς, γράφοντας την ¨Αργώ¨, άνοιξε τον δρόμο.
Ακολούθησαν οι Μ. Καραγάτσης, Θανάσης Πετσάλης και Άγγελος Τερζάκης.
Οι Γιάννης Μπεράτης, Γιάννης Σκαρίμπας και Μέλπω Αξιώτη,
ενδιαφέρθηκαν για πιο ριζοσπαστικά θέματα.
Στη Θεσσαλονίκη, οι λογοτέχνες όπως οι Στέλιος Ξεφλούδας, Γιώργος Δέλιος και
Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν ιδέες
του ευρωπαϊκού μοντερνισμού, όπως ήταν ο εσωτερικός μονόλογος.
Ο Στράτης Μυριβήλης, ο Στρατής Δούκας και ο Ηλίας Βενέζης ήταν
οι συγγραφείς που ασχολήθηκαν με τις ιστορίες του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και
του μικρασιατικού πολέμου.
Ο λογοτέχνης Νίκος Καζαντζάκης, που βρισκόταν ανάμεσα σε φιλοσοφικά πιστεύω,
ιδεολογίες και θρησκείες, παρουσίασε προπολεμικά το ποιητικό έργο Οδύσσεια.
Όμως, στις δεκαετίες του ΄40 και του ΄50 έδωσε τα πιο σημαντικά έργα του.
Ο Σεφέρης, ο Ρίτσος και ο Ελύτης παρουσίασαν δείγματα
του έργου τους μετά τον πόλεμο.
Ο Γιώργος Σεφέρης επηρεάστηκε από τον συμβολισμό και από τον υπερρεαλισμό.
Ο Γιάννης Ρίτσος, με τις ιδέες του κομμουνισμού, μίλησε με τα ποιήματά του
για τον λαό και την ιστορία του.
Ο Οδυσσέας Ελύτης ήταν επηρεασμένος από τον υπερρεαλισμό και έγραψε για τα
ιστορικά βιώματα του ελληνισμού και την αναζήτηση του ωραίου και του έρωτα.
Η πρώτη γενιά ποιητών και οι πεζογράφοι μετά από τον πόλεμο αναφέρθηκαν
στα βιώματα της περιόδου 1940-1949.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Η δεύτερη γενιά ποιητών μετά τον πόλεμο αναφέρθηκε, κυρίως,
στον εσωτερικό κόσμο, αλλά δεν άφησε τις πολιτικές αναφορές.
Αυτό έκανε ορισμένους δημιουργούς να στραφούν σε πιο ατομικές αναζητήσεις,
όπου υπήρχαν η υπαρξιακή και μεταφυσική αγωνία.
Οι πεζογράφοι ασχολήθηκαν με τα κοινωνικά και πολιτικά θέματα, στα οποία έβαλαν
και την ενασχόληση με καταστάσεις της ιδιωτικής ζωής, σε εξομολογητικό τόνο.
Η ποιητική γενιά του ΄70, ωρίμασε στα χρόνια της δικτατορίας,
εκφράζοντας την απόρριψή τους σε κάθε μορφής εξουσία.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/3)***

20ος ΑΙΩΝΑΣ *αρχές*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΕΣ + ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ⟹

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ · **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ** · **ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ**

λογοτέχνες που ασχολήθηκαν με κοινωνικά θέματα

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ · **ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ** · **ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΔΕΛΤΑ**

αγώνες ελληνισμού

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ποιητικά + θεατρικά έργα

- αρχαία Ελλάδα
- επαναφορά των αρχαίων Δελφικών Εορτών

ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ · **ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ** · **ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΓΕΡΗΣ** · **ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ** → ανανέωση ελληνικής ποίησης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ

- ✓ ξεκίνημα όταν ο Παλαμάς ολοκλήρωνε το έργο του
- ✓ νέοι ποιητικοί δρόμοι
- ✓ δικό του **ύφος** → λιτότητα; λεπτή ειρωνική διάθεση; αποδοχή πως οι αξίες είναι σχετικές
- ✓ κορυφαίος Έλληνας ποιητής 20ού αιώνα

1920 — προσπάθειες ανανέωσης ποίησης

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

- κατά της συμβατικότητας
- αδιέξοδο - αυτοκτονία

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ

¨Ελεύθερο πνεύμα¨

- κείμενο-μανιφέστο
- αυστηρή κριτική στην προηγούμενη ελληνική λογοτεχνία
- αναπροσανατολισμό προς την Ευρώπη

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 2/3)***

1931

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ

¨Στροφή¨

- ✓ λιτός ποιητής
- ✓ επιρροή από ποιητικούς τρόπους Έλιοτ και Πάουντ
- ✓ δικό του ποιητικό σύμπαν

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ **ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ** εμφανίζονται

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ **ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ** **ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ**

ΝΙΚΟΛΑΣ ΡΑΝΤΟΣ **ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΡΑΝΤΑΡΗΣ** → εκφραστές υπερρεαλισμού

ΝΕΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ → γενιά του ΄30

- ✓ ανανέωση ελληνικής ποίησης
- ✓ όχι μέτρο + ομοιοκαταληξία
- ✓ αδιαφορία για τη λογική ακολουθία του ποιήματος
- ✓ χρήση ελεύθερου στίχου
- ✓ χρήση λεξιλογίου καθημερινής ομιλίας

ΘΕΟΤΟΚΑΣ

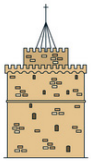
¨Αργώ¨ ανοίγει δρόμο ανάπτυξης μυθιστορήματος

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΕΤΣΑΛΗΣ **ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ**

ακολουθούν

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΕΡΑΤΗΣ **ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ** **ΜΕΛΠΩ ΑΞΙΩΤΗ** → ενδιαφέρον για πιο ριζοσπαστικά θέματα

Θεσσαλονίκη

ΣΤΕΛΙΟΣ ΞΕΦΛΟΥΔΑΣ **ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΕΛΙΟΣ**

ΝΙΚΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΕΝΤΖΙΚΗΣ → ιδέες ευρωπαϊκού μοντερνισμού *(εσωτερικός μονόλογος)*

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ **ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ**

ΗΛΙΑΣ ΒΕΝΕΖΗΣ

συγγραφείς

ιστορίες Α΄ Παγκόσμιου και μικρασιατικού πολέμου

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 3/3)***

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ

- ανάμεσα σε φιλοσοφικά πιστεύω, ιδεολογίες και θρησκείες
- παρουσιάζει προπολεμικά το ποιητικό έργο Οδύσσεια
- δεκαετίες ΄40 και ΄50 = τα πιο σημαντικά έργα του

ΣΕΦΕΡΗΣ **ΡΙΤΣΟΣ** **ΕΛΥΤΗΣ** → δείγμα έργου τους, μετά τον πόλεμο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΗΣ — επιρροή → **ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ**, **ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ — **ΙΔΕΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ** → ποιήματα για τον λαό και την ιστορία του

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ — επιρροή → **ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ**

- ιστορικά βιώματα ελληνισμού
- αναζήτηση ωραίου + έρωτα

1η ΓΕΝΙΑ ΠΟΙΗΤΩΝ + **ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ** → βιώματα περιόδου 1940-1949

2η ΓΕΝΙΑ ΠΟΙΗΤΩΝ →

- εσωτερικός κόσμος
- πολιτικές αναφορές

⇒ στροφή σε ατομικές αναζητήσεις *(υπαρξιακή + μεταφυσική αγωνία)*

ΠΕΖΟΓΡΑΦΟΙ → κοινωνικά + πολιτικά θέματα; ενασχόληση με καταστάσεις ιδιωτικής ζωής *(εξομολογητικός τόνος)*

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΓΕΝΙΑ '70 — *ανάπτυξη* → **ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ** → απόρριψη κάθε μορφής εξουσίας

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

64. Τα Γράμματα στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.***

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Ποια δημιούργησαν το ¨ιδεολογικό μυθιστόρημα¨ και πότε;
- Ποιοι ήταν οι λογοτέχνες που ασχολήθηκαν με κοινωνικά θέματα;
- Ποιοι μίλησαν για τους αγώνες του ελληνισμού;
- Για ποιο πράγμα μίλησε ο ποιητής Άγγελος Σικελιανός;
- Ποια μίλησαν για την ανανέωση της ελληνικής ποίησης;
- Ποιος ολοκλήρωνε το έργο του και ποιος ωρίμαζε ως ποιητής;
- Ποιος ήταν ο κορυφαίος Έλληνας ποιητής του 20ού αιώνα και γιατί;
- Ποιες συνεχίζονταν στη δεκαετία του 1920;
- Τι γνωρίζεις για τον Κώστα Καρυωτάκη;
- Ποιο και ποιανού έργο σημάδεψε την ελληνική λογοτεχνία και μετά από πότε;
- Τι γνωρίζεις για το έργο του Γιώργου Σεφέρη;
- Ποιοι άλλοι εμφανίστηκαν;
- Ποιοι ήταν εκφραστές του υπερρεαλισμού;
- Ποια ήταν η γενιά του ΄30 και τι έκανε;
- Ποιος άνοιξε τον δρόμο για την ανάπτυξη του μυθιστορήματος;
- Ποιοι ενδιαφέρθηκαν για πιο ριζοσπαστικά θέματα;
- Ποιοι άλλοι ακολούθησαν;
- Ποιοι προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν ιδέες του ευρωπαϊκού μοντερνισμού και ποια ήταν μια από τις ιδέες;
- Ποιοι συγγραφείς ασχολήθηκαν με τις ιστορίες του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου και του μικρασιατικού πολέμου;
- Τι γνωρίζεις για τον λογοτέχνη Νίκο Καζαντζάκη;
- Ποιοι παρουσίασαν δείγματα του έργου τους μετά τον πόλεμο;
- Από τι επηρεάστηκε ο Γιώργος Σεφέρης;
- Για ποιο πράγμα μίλησε Γιάννης Ρίτσος;
- Σε τι αναφέρθηκε ο Οδυσσέας Ελύτης;
- Ποιοι αναφέρθηκαν για τα βιώματα της περιόδου 1940-1949;
- Σε τι αναφέρθηκε η δεύτερη γενιά ποιητών;
- Τι έκαναν ορισμένοι δημιουργοί;
- Με τι ασχολήθηκαν οι πεζογράφοι;
- Τι έκανε η ποιητική γενιά του ΄70;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 1η ***Διαβάζω και κατανοώ το παρακάτω κείμενο.***

Στις αρχές του 20ού αιώνα, η ζωγραφική ήταν υπό την επιρροή
της σχολής του Μονάχου.
Κύριος εκπρόσωπός της ήταν ο Γιώργος Ιακωβίδης.
Στην Ελλάδα, άρχισαν να έρχονται νέα καλλιτεχνικά πρότυπα.
Ο Κωνσταντίνος Παρθένης, ο Κωνσταντίνος Μαλέας και ο Γιώργος Μπουζιάνης
θεωρήθηκαν ως οι τρεις ¨πατέρες¨ της ελληνικής τέχνης του 20ού αιώνα,
και χάραξαν την οπτική πραγματικότητα.
Επηρεάστηκαν από τον ιμπρεσιονισμό και από τους νέους δρόμους έκφρασης,
χωρίς να αρνηθούν την έως τότε ζωγραφική παράδοση.
Έδωσαν ιδιαίτερη σημασία στο φως, έδειξαν ενδιαφέρον για το τοπίο και
χρησιμοποίησαν το χρώμα με λιτότητα.
Η ήττα στη Μικρά Ασία, η κατάρρευση της Μεγάλης Ιδέας και
οι συζητήσεις για τη θέση και το ρόλο του ελληνισμού,
έκαναν κάποιους καλλιτέχνες να στραφούν στη βυζαντινή ζωγραφική παράδοση.
Κύριος υποστηρικτής ήταν ο Φώτης Κόντογλου, ο οποίος ήθελε την επιστροφή
στη βυζαντινή ελληνικότητα και την εγκατάλειψη της δυτικής τέχνης.
Τον ακολούθησαν λίγοι μαθητές, οι οποίοι αναζήτησαν και
άλλες μορφές λαϊκής ζωγραφικής και λαϊκής τέχνης.
Ο πιο σημαντικός ήταν ο Γιάννης Τσαρούχης.
Ο Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας ήταν ο κύριος εκπρόσωπος
του κυβισμού στην Ελλάδα.
Ο Σπύρος Βασιλείου και ο Νίκος Εγγονόπουλος ήταν από τους σημαντικούς
εκπροσώπους του υπερρεαλισμού στην ελληνική ζωγραφική.
Ο Γιάννης Μόραλης ασχολήθηκε με τη λιτή ζωγραφική, δίνοντας έμφαση
στην απόδοση της ανθρώπινης μορφής.
Ο Γιάννης Γαΐτης, με τα χαρακτηριστικά ¨ανθρωπάκια¨ του, αναφέρθηκε
στον σύγχρονο δίχως πρόσωπο άνθρωπο.
Ο Παναγιώτης Τέτσης έδωσε έμφαση στο χρώμα.
Ο Βλάσης Κανιάρης ασχολήθηκε με την κριτική αντιμετώπιση
της κοινωνικής πραγματικότητας.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Σημαντικά είναι, επίσης, τα έργα των Πάρι Πρέκα, Δημοσθένη Κοκκινίδη, Νίκου Κεσσανλή, Κώστα Τσόκλη, Χρύσας, Δημήτρη Μυταρά, Αλέκου Φασιανού, Γιάννη Κουνέλλη, Λουκά Σαμαρά, Αλέξη Ακριθάκη και Γιάννη Ψυχοπαίδη.

Τον 20ό αιώνα, η μουσική στην Ελλάδα προσπάθησε να ανανεώσει τις μουσικές μορφές της.

Οι αλλαγές που ήρθαν στον 20ό αιώνα και οι συζητήσεις για το νόημα και τη μοίρα του ελληνισμού, έκαναν ορισμένους συνθέτες να δημιουργήσουν μια ελληνική εθνική μουσική σχολή.

Ο Γεώργιος Λαμπελέτ και ο Μανόλης Καλομοίρης, προσπάθησαν με τα έργα τους να ξαναφτιάξουν τα δημοτικά μουσικά μοτίβα, βάζοντας στοιχεία της ελληνικής μουσικής παράδοσης.

Ο Δημήτρης Μητρόπουλος και ο Νίκος Σκαλκώτας επηρεάστηκαν από τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις.

Προσπάθησαν να εκφραστούν με πρωτοποριακά μουσικά σχήματα, τα οποία ήταν επηρεασμένα από τον υπερρεαλισμό.

Πάντως, κυρίως επικρατούσαν η δημοτική μουσική, κυρίως στην ύπαιθρο και τα ελαφρά ευρωπαϊκά και αμερικανικά τραγούδια.

Μετά το 1922, εμφανίστηκαν τα πρώτα ρεμπέτικα τραγούδια, τα οποία έφεραν οι Μικρασιάτες και μιλούσαν για θέματα που αφορούσαν την καθημερινή λαϊκή ζωή.

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, το λαϊκό τραγούδι κυριάρχησε.

Σημαντικές μορφές του ήταν ο συνθέτης Βασίλης Τσιτσάνης και ο τραγουδιστής Στέλιος Καζαντζίδης.

Οι νεότεροι συνθέτες ασχολήθηκαν με τη μουσική παράδοση και πήραν από αυτήν διάφορα στοιχεία.

Το ρεμπέτικο τραγούδι άρχισε να συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των συνθετών.

Το μπουζούκι έγινε όργανο-σύμβολο της λαϊκής μουσικής.

Ο Μάνος Χατζιδάκις και ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν οι πρωταγωνιστές των αλλαγών.

Ο Μάνος Χατζιδάκις ήταν λυρικός και ρομαντικός.

Ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν επικός και με έντονο κοινωνικό προβληματισμό.

Και οι δύο καθόρισαν τη μορφή της σύγχρονης ελληνικής μουσικής, μαζί με τη συμβουλή του Σταύρου Ξαρχάκου.

Στη λόγια μουσική ξεχώρισαν οι συνθέτες Ιάννης Ξενάκης και Γιάννης Χρήστου.

© copyright www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

Τα έργα τους ήταν πρωτοποριακά και από τις πιο σημαντικές μορφές της παγκόσμιας μουσικής του 20ού αιώνα.

Μετά την πτώση της δικτατορίας, το πολιτικό τραγούδι γνώρισε ιδιαίτερη διάδοση.

Αυτό έγινε μέσα από τις συνθέσεις των Μίκη Θεοδωράκη, Μάνου Λοΐζου και Γιάννη Μαρκόπουλου.

Χαρακτηριστικές ήταν και οι φωνές του Γρηγόρη Μπιθικώτση και του Νίκου Ξυλούρη.

Επικράτησε η τάση παραγωγής τραγουδιών άμεσης κατανάλωσης.

Αυτή, όμως, η τάση δεν αποτέλεσε εμπόδιο για να εμφανιστούν νέοι και αξιόλογοι συνθέτες και τραγουδιστές.

Στα χρόνια του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου, ξεκίνησε ο κινηματογράφος στην Ελλάδα.

Ακολούθησαν και οι ταινίες, οι οποίες επηρεασμένες από τον ιταλικό νεορεαλισμό μιλούσαν για κοινωνικά θέματα.

Αναπτύχθηκε ο εμπορικός κινηματογράφος μαζί με έναν κινηματογράφο υψηλής ποιότητας με σημαντικούς εκπροσώπους τους Νίκο Κούνδουρο και Μιχάλη Κακογιάννη.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, άρχισε να αναπτύσσεται ο νέος ελληνικός κινηματογράφος.

Ο κύριος εκπρόσωπός του ήταν ο Θόδωρος Αγγελόπουλος.

Ήταν ο πιο σημαντικός σκηνοθέτης του 20ού αιώνα παγκοσμίως και μίλησε για την ελληνική ιστορία και για τον άνθρωπο του τέλους του 20ού αιώνα.

Σκηνοθέτες με σημαντικό έργο είναι, ο Παντελής Βούλγαρης, ο Κώστας Φέρρης, ο Παύλος Τάσσιος και ο Νίκος Περράκης.

Από τους πιο νέους σκηνοθέτες είναι ο Περικλής Χούρσογλου, ο Σωτήρης Γκορίτσας, ο Αντώνης Κόκκινος και ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης.

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 1/4)***

20ος ΑΙΩΝΑΣ *αρχές*

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

επιρροή

σχολή Μονάχου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

κύριος εκπρόσωπος

ΕΛΛΑΔΑ → ***νέα*** καλλιτεχνικά πρότυπα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΡΘΕΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΛΕΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΟΥΖΙΑΝΗΣ

¨πατέρες¨ ελληνικής τέχνης 20ού αιώνα

- ✓ χαράζουν οπτική πραγματικότητα
- ✓ ***επιρροή*** από ιμπρεσιονισμό + νέους δρόμους έκφρασης
- ✓ όχι άρνηση ζωγραφικής παράδοσης
- ✓ σημασία στο φως
- ✓ ενδιαφέρον για το τοπίο
- ✓ χρήση χρώματος με λιτότητα

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- → ήττα στη Μικρά Ασία
- → κατάρρευση Μεγάλης Ιδέας
- → συζητήσεις για θέση και ρόλο ελληνισμού

ΦΩΤΗΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

κύριος υποστηρικτής

- ✓ επιστροφή βυζαντινής ελληνικότητας
- ✗ εγκατάλειψη δυτικής τέχνης

ακολουθείται από λίγους μαθητές οι οποίοι αναζητούν άλλες μορφές: λαϊκής ζωγραφικής - λαϊκής τέχνης

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ

σημαντικότερος μαθητής του Κόντογλου

ΚΥΒΙΣΜΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ-ΓΚΙΚΑΣ

κύριος εκπρόσωπος στην Ελλάδα

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΝΙΚΟΣ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

→

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΡΑΛΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

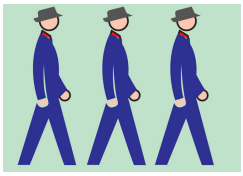
- ✓ λιτή
- ✓ έμφαση στην ανθρώπινη μορφή

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 2/4)*

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΑΪΤΗΣ

¨ανθρωπάκια¨

χωρίς πρόσωπο

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΕΤΣΗΣ

έμφαση στο χρώμα

ΒΛΑΣΗΣ ΚΑΝΙΑΡΗΣ

κριτική αντιμετώπιση κοινωνικής πραγματικότητας

ΠΑΡΙΣ ΠΡΕΚΑΣ | **ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΙΔΗΣ** | **ΝΙΚΟΣ ΚΕΣΣΑΝΛΗΣ** | **ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΟΚΛΗΣ** | **ΧΡΥΣΑ**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΤΑΡΑΣ | **ΑΛΕΚΟΣ ΦΑΣΙΑΝΟΣ** | **ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΕΛΛΗΣ** | **ΛΟΥΚΑΣ ΣΑΜΑΡΑΣ** | **ΑΛΕΞΗΣ ΑΚΡΙΘΑΚΗΣ**

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ

σημαντικό έργο

20ος ΑΙΩΝΑΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΜΟΥΣΙΚΗ → προσπάθεια ανανέωσης

αλλαγές 20ού αιώνα

συζητήσεις για νόημα και μοίρα ελληνισμού

⟹

συνθέτες

δημιουργία ελληνικής εθνικής μουσικής σχολής

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΕΛΕΤ | **ΜΑΝΟΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ**

✓ προσπάθεια να ξαναφτιάξουν δημοτικά μουσικά μοτίβα

✓ πρόσθεση στοιχείων ελληνικής μουσικής παράδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΣΚΑΛΚΩΤΑΣ

επιρροή

σύγχρονες διεθνείς τάσεις

→ πρωτοποριακά μουσικά σχήματα, επηρεασμένα από τον υπερρεαλισμό

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** *(σελ. 3/4)*

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

κυρίως στην ύπαιθρο

ΕΛΑΦΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

1922

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

- τα φέρνουν οι Μικρασιάτες
- θέματα από καθημερινή λαϊκή ζωή

ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ *συνθέτης*

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ *τραγουδιστής*

ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΣΥΝΘΕΤΕΣ

- ασχολούνται με μουσική παράδοση
- δείχνουν ενδιαφέρον για ρεμπέτικο τραγούδι

ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ = όργανο-σύμβολο λαϊκής μουσικής

πρωταγωνιστές αλλαγών, *μορφές σύγχρονης ελληνικής μουσικής (με συμβουλή Σταύρου Ξαρχάκου)*

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ *λυρικός + ρομαντικός*

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ *επικός, με έντονο κοινωνικό προβληματισμό*

ΛΟΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ

ΙΑΝΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

- πρωτοποριακά έργα
- μορφές παγκόσμιας μουσικής 20ού αιώνα

ΠΤΩΣΗ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ → **ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΜΑΝΟΣ ΛΟΪΖΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΙΘΙΚΩΤΣΗΣ **ΝΙΚΟΣ ΞΥΛΟΥΡΗΣ** → *χαρακτηριστικές φωνές*

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 2η ***Παρατηρώ και συζητώ το παρακάτω σχεδιάγραμμα.*** ***(σελ. 4/4)***

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ → ~~**ΕΜΠΟΔΙΟ**~~ → εμφάνιση νέων αξιόλογων συνθετών + τραγουδιστών

Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ →

ΕΛΛΑΔΑ →

αρχή κινηματογράφου

ΤΑΙΝΙΕΣ

επιρροή: ιταλικός νεορεαλισμός

θέματα: κοινωνικά

ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ** → *σημαντικοί εκπρόσωποι κινηματογράφου υψηλής ποιότητας*

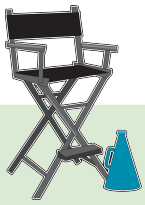
ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1960 *τέλη*

νέος ελληνικός κινηματογράφος

ΘΟΔΩΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

- ✓ κύριος εκπρόσωπος
- ✓ σημαντικός σκηνοθέτης 20ού αιώνα παγκοσμίως
- ✓ ελληνική ιστορία
- ✓ άνθρωπος του τέλους του 20ού αιώνα

ΣΚΗΝΟΘΕΤΕΣ με σημαντικό έργο

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	**ΚΩΣΤΑΣ ΦΕΡΡΗΣ**	**ΠΑΥΛΟΣ ΤΑΣΣΙΟΣ**	**ΝΙΚΟΣ ΠΕΡΡΑΚΗΣ**
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΧΟΥΡΣΟΓΛΟΥ	**ΣΩΤΗΡΗΣ ΓΚΟΡΙΤΣΑΣ**	**ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ**	**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ**

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 1/2)*

Ερωτήσεις Κατανόησης

- Τι ήταν η ζωγραφική στις αρχές του 20ού αιώνα και ποιος ο κύριος εκπρόσωπος;
- Ποιοι θεωρήθηκαν ως οι τρεις ¨πατέρες¨ της ελληνικής τέχνης του 20ού αιώνα, τι χάραξαν, από τι επηρεάστηκαν και σε τι έδειξαν ενδιαφέρον;
- Ποια θέματα έκαναν κάποιους καλλιτέχνες να στραφούν στη βυζαντινή ζωγραφική;
- Ποιος ήταν ο κύριος υποστηρικτής της βυζαντινής ζωγραφικής και τι ήθελε;
- Ποιοι τον ακολούθησαν, τι αναζητούσαν και ποιος ήταν ο πιο σημαντικός;
- Ποιος ήταν ο κύριος εκπρόσωπος του κυβισμού στην Ελλάδα;
- Ποιοι ήταν οι πιο σημαντικοί εκπρόσωποι του υπερρεαλισμού στην ελληνική ζωγραφική;
- Με τι ασχολήθηκε ο Γιάννης Μόραλης;
- Σε τι αναφέρθηκε ο Γιάννης Γαΐτης;
- Σε τι έδωσε έμφαση ο Παναγιώτης Τέτσης;
- Με τι ασχολήθηκε ο Βλάσης Κανιάρης;
- Ποιων είναι σημαντικά τα έργα;
- Τι προσπάθησε να κάνει η μουσική τον 20ό αιώνα;
- Τι έκαναν ορισμένους συνθέτες να δημιουργήσουν μια ελληνική εθνική μουσική σχολή;
- Τι προσπάθησαν να κάνουν ο Γεώργιος Λαμπελέτ και ο Μανόλης Καλομοίρης;
- Ποιοι επηρεάστηκαν από τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις και τι προσπάθησαν να κάνουν;
- Ποια, κυρίως, επικρατούσαν;
- Ποια εμφανίστηκαν μετά το 1922 και τι γνωρίζεις για αυτά;
- Τι κυριάρχησε μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και ποιες ήταν οι σημαντικές μορφές του;
- Με τι ασχολήθηκαν οι νεότεροι συνθέτες;
- Τι ήταν το μπουζούκι;
- Ποιοι ήταν οι πρωταγωνιστές των αλλαγών και τι γνωρίζεις για τον καθένα;
- Ποιοι καθόρισαν τη μορφή της σύγχρονης ελληνικής μουσικής και με τη συμβουλή ποιου;
- Ποιοι ξεχώρισαν στη λόγια μουσική και πώς ήταν τα έργα τους;
- Ποιο γνώρισε ιδιαίτερη διάδοση και μετά από πότε;
- Μέσα από ποιες συνθέσεις έγινε το πολιτικό τραγούδι;

© **copyright** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

65. Οι Τέχνες στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα

Δραστηριότητα 3η ***Απαντώ στις παρακάτω ερωτήσεις.*** *(σελ. 2/2)*

- Ποιων οι φωνές ήταν χαρακτηριστικές;
- Ποια τάση επικράτησε και σε τι δεν ήταν εμπόδιο;
- Πότε ξεκίνησε ο κινηματογράφος στην Ελλάδα και ποιες ταινίες ακολούθησαν;
- Ποιος κινηματογράφος αναπτύχθηκε και ποιοι ήταν οι σημαντικοί εκπρόσωποι;
- Τι άρχισε να αναπτύσσεται στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και ποιος ήταν ο κύριος εκπρόσωπός του;
- Ποιος ήταν ο πιο σημαντικός σκηνοθέτης του 20ού αιώνα και για ποια θέματα μίλησε;
- Ποιοι άλλοι σκηνοθέτες είχαν σημαντικό έργο;
- Ποιοι άλλοι νέοι σκηνοθέτες είχαν σημαντικό έργο;

© ***copyright*** www.upbility.gr
A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898

upbility
Εκδόσεις Επιστημονικού Υλικού

Τα πνευματικά δικαιώματα του eBook ανήκουν στον συγγραφέα και στον εκδότη. Απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή του περιεχομένου χωρίς την έγγραφη άδεια από τους ιδιοκτήτες του. Τυχόν παραβίαση των δικαιωμάτων συνιστά ποινικό αδίκημα.

SKU: GR-EB1138

A copy may be made for educational, non-commercial use. leontiadoueleni@gmail.com Transaction: 44898